Digitized by Google

THEOPHILI CHRISTOPHORI
HARLES

INTRODVCTIO

IN

HISTORIAM LINGVAE GRAECAE

TOM. PRIOR

EDITIO ALTERA EMENDATIOR ET AVCTIOR

ALTENBVRGI
IN OFFICINA LIBRARIA RICHTERIA
cIↄIↄCCLXXXXII

BIBLIOTH. PVB. FLORENTINAE

VENERABILI ATQVE HVMANISSIMO

IOANNI AVGVSTO NOESSELT

S. S. DD. DOCTORI ET PROFESSORI PRIMARIO

IN VNIVERSITATE LITTERARVM HALENSI CELEBERRIMO

EX CVIVS DISCIPLINA ET CONSVETVDINE SE TRIGINTA ET DVOBVS ABHINC ANNIS SVMMVM FRVCTVM MAXIMAMQVE VOLVPTATEM PERCEPISSE

GRATA ADHVC MENTE RECORDATVR

NEC NON

ILLVSTRI ATQVE AMPLISSIMO

IOANNI CHRISTIANO WERNSDORFIO

SERENISSIMI BRVNOVICENSIVM AC LVNEBVRGENSIVM DVCIS A CONSILIIS AVLAE ET IN ACADEMIA HELMSTADIENSI ELOQVENTIAE AC POESEOS P. P. O. CELEBERRIMO

OMNIS ANTIQVITATIS SCIENTISSIMO

INTERPRETI POETARVM OMNIVMQVE LITTERARVM ELEGANTIORVM DOCTISSIMO ET ACVTISSIMO

VIRIS

MVNERVM GRAVITATE MERITORVM IN COETVM CHRISTIANORVM REMQVE PVBLICAM LITTER. MVLTITVDINE AC SPLENDORE ET LAVDE INGENII ERVDITIONIS ATQVE INTEGRITATIS INSIGNIBVS

ORNAMENTIS SVARVM VNIVERSITATVM

NON MINVS QVAM TOTIVS ORBIS LITTERARII

HOC OPVSCVLVM

D. D. D.

IDEMQVE GRATI PIIQVE ANIMI PIGNVS ESSE CVPIT

THEOPHILVS CHRISTOPHORVS HARLES

L. B.

S. d. pl.

Theophilus Chriſtophorus Harles

Quoniam in praefatione ad priorem editionem conſilium, mentem et rationem, qua in conficiendo hoc opuſculo vſus ſum me aperte dilucideque expoſuiſſe arbitror, et quaedam illi inſerui: in praeſenti eo breuiori mihi eſſe licebit. In noua autem hac editione priſtinum ordinem ſeruandum eſſe duxi; at, quia dies diem docet, multa mutaui multaque adieci. Ideo plurium, quorum nomina in omni antiquitate fuerunt celebria, aut in ſcriptis veterum ſaepe occurrunt, in priore tomo inieci mentionem. Nec tamen omnium, quorum vel nomen admodum obſcurum, vel merita exigua fuerunt, notitiam in hac introductione neceſſariam eſſe iudicaui. Hinc multi philoſophi, oratores, poetae atque hiſtorici, quorum memoria a Voſſio, Ionſio, Fabricio aliisque renouata eſt, qui vero vel rarius citantur a veteribus, vel nihil ſcripto conſignarunt, nec aliorum meritorum laude inſignique inter ſuos auctoritate ſplendentes magnam nominis apud poſteros obtinuerunt famam, a me ſunt conſulto praetermiſſi. In notitia

editionum peruerſam conſuetudinem primum graecarum, dein latino graecarum, aut ſcholiis graecis ſtipatarum editionum enarrandarum deſerere et temporis ordinem ſequi placuit, quoniam hac ratione hiſtoria illarum critica melius confici poteſt. De rarioribus et antiquioribus editionibus libriſque huc pertinentibus et ſubſidiis litterariis frequentius diſſerui, conſilio quorumdam virorum doctiſſimorum et quorum auctoritas apud me omnesque, qui illos norunt, multum valet, obſequutus. Illi enim ſuaſerunt, vt, quoniam non omnes, praeſertim iuniores, *Fabricii* B. Gr. vel parare ſibi, vel ad manus habere, vel commode conſulere poſſunt, et tamen de auctoribus graecis aut editionibus ſine multo temporis diſpendio plura eaque ſcitu neceſſaria comperire volunt, ſpretis aliorum, qui vel partium ſunt cupidi, vel de his rebus intelligenter recteque iudicare nequeunt, ſententiis conuitiisque, liberalior fierem et copioſior. Quare quoque ad duo priora nouae Fabricianae B. Gr. editionis volumina ſpicilegia, inter ea temporis a me collecta, id ſi commodum et neceſſarium videbatur, hinc inde adieci. Nam iis, qui primoribus tantum labris adtigerunt litteras graecas harumque litteraturam, hic liber vnice non eſt ſcriptus. Neque vero omnes, praecipue

mino-

minorum opuſculorum editiones, quae neque ab vetuſtate neque ab arte critica aut interpretationis praeſtantia commendationem quamdam laudemque merentur praeclaram, enumeraui: quod et a conſilio vſuque operis maxime alienum fuiſſet, et moleſtus foret plurimis lectoribus nudus editionum interdum paene innumerarum; earumque parum memorabilium catalogus. Illis tamen nouis acceſſionibus quoniam plagularum numerus valde creuit, et multo maior exſtitit, quam opinabar, et quam qui in ſuperiore fuit editione, librarius e re tum ſua, tum emtorum fore exiſtimauit, ſi liber in duas partes diſſectus prodiret in lucem. Quamquam apud peritos et aequos arbitros, quorum iudicia et correctiones grato animo agnoſcam, longa me haud egere excuſatione, blanda quadam ducor opinione animique perſuaſione: inuidorum tamen iſtorum cauſſa, qui, quae ſibi non omnino placeant, aut ipſi non intelligant, adunco naſo contemnere, edicta atrocia tamquam de tripode contra librum eiusque auctorem pronunciare et vero calumniari ſolent, ea praemonenda mihi viſa ſunt. — In paucis, quas tantummodo in manibus habeo, plagulis, quae praelo exierunt, haud pauca ab operis commiſſa deprehendi peccata, quae cum reliquis ad calcem poſte-

rioris partis emendabo, idemque, quae addenda, corrigenda ſupplendaque vel mihi, vel aliis videbuntur, ſedulo colligam et indicabo. Tu vero, L. B. vale, mihique faue! Scr. Erlangae, d. XX. Nou. cIↄIↄCCLXXXXI.

PRAE-

PRAEFATIO

AD EDITIONEM I.

Tandem aliquando nomen ſoluo, quod quidem pluribus abhinc annis dederam: at, quia labores alii, aliaque noua negotia me occupatum hactenus tenuerunt diſtrictumque, non poteram citius expedire atque explicare. Neque tamen, quum inter ea, quidquid ad materiam amplificandam ornandamque conduceret, ſedulo collegiſſem, laboris tarditatem vtilitati legentium vllum, arbitror, adtuliſſe detrimentum. Quidquid eſt, (de vtilitate enim, virtutibus vitiisque huius opuſculi iudicare, ſit penes aequos, doctos, harumque rerum peritos arbitros,) equidem, quomodo in paranda atque concinnanda hac *introductione in hiſtoriam linguae graecae*, ſiue potius, *in bibliothecam* aut *litteraturam graecam* verſatus ſim, paucis declarabo.

In Prolegomenis de ipſa lingua graeca, eius ortu, antiquitate, pronunciatione et ceteris grammatices partibus; de hominibus, qui a renatis litteris ingenii ſplendore doctrinarumque lumine et indefeſſa diligentia curaque magnam orbis partem colluſtrarunt, et ciues imperii occidentalis ſomno quaſi et barbarie ſepultos, ad pulcri et venuſtatis elegantiaeque Atticae ſenſum et amorem excitarunt;

de

de codicibus, editoribus graecorum auctorum praecipuis, et reliquis ſubſidiis litterariis diſputaui; eoque breuior fui in tractanda parte grammatica aut ſubſidiis recenſendis, quo copioſius et diligentius de illis egerunt *Simonis* atque *Walchius*, Profeſſor quondam eloquentiae ac poeſeos in Vniuerſitate Ienenſi celeberrimus. Librum vero ipſum ſeu notitiam auctorum graecorum in quatuor partes diuiſi. In prima quidem auctores, qui vulgo vocantur profani, vberius perſequutus ſum: tum de graecis veteris teſtamenti interpretibus; dein de ſcriptoribus ſacris noui foederis, et neceſſariis verae interpretationis atque adcuratae intelligentiae praeſidiis; denique de ſcriptoribus eccleſiaſticis, quos ad intelligentiam omnis antiquitatis et ad viciſſitudines linguae non minus quam ſapientiae et deſipientiae Graecorum cognoſcendas omnino vtiles, partim neceſſarias, numero gregeque reliquorum excludere nolui, ea tantum, quae memoratu digna viderentur, breuiter ſtrictimque diſſerui. Primam quidem partem in certas periodos diſtinxi, vt inde fata hiſtoriaque linguae graecae ab ortu illius vsque ad interitum, ſaltem ab infantia ad ſenectutem vsque commodius perſpicerentur. Quare haud dubitaui, librum huncce inſcribere *Introductionem in hiſtoriam linguae graecae:* quamquam facile concedo ipſeque ſentio, ad hiſtoriam, quae ſi id nominis omnino mereri debeat, L. Gr. conſcribendam, me oportuiſſe aliam ingredi viam, alia fuſius explicare, alia reſecare, fataque ipſius linguae et eruditionis Gr. dilucidius explanare.

At-

Attamen in profanorum auctorum vita, fatis, libris, qui ab iniuria edacis temporis vindicati ad noſtram aetatem peruenerunt, eorumque editionibus enarrandis, diutius, quam in reliquis, mihi commorandum eſſe duxi: quod, et conſilio inſtitutoque et ſtudiis tironum non minus, quam magiſtrorum aliorumque graecar. litterarum ſtudioſorum aptius videbatur. Inſuper de verſionibus V. T. graecis de libris apocryphis, de nouo teſtamento patribusque, quos ſuperſtitio vocauit ſanctos, atque de ſcriptoribus eccleſiaſticis, quos quidem haud multos, ſi iidem libros hiſtorici argumenti conſcripſerunt, auctoribus inſerui profanis, plura reperiuntur praeſidia ad plenam illorum notitiam atque ſcientiam. Neque tamen, ne falcem in alienam meſſem immitterem, de ſcriptorum eccleſiaſticorum ingenio, doctrina et diſciplina, haereſibus et controuerſiis, ſaepe inutilibus et ſanguine ciuium turpiter ac nefarie notatis et commaculatis, ſcribendique genere iudicare volui: quippe qui cenſerem, vberiorem illarum rerum illorumque hominum expoſitionem atque notitiam pertinere ad hiſtoriam eccleſiaſticam; eorum tamen mentionem in litteratura vniuerſae Graeciae, vel paucis faciendam eſſe: Hinc in peculiari ſectione de illis agere malui. Praeter ea poſtquam in explananda parte prima, cuius materia luxurie potius, quam penuria, laborat, atque inſtar fertiliſſimi agri vtilitate non magis quam copia rerum abundat, iam verboſus fui: metuendum erat, vt, ſi in reliquis partibus tractandis aeque ver-

ſarer,

ſarer, omniaque fuſius perſequerer, (quamquam vel in illa parte, breuitatis ſtudioſus, multa, quae ſcitu copioſiusue explicatu neceſſaria, ſaltem haud inepta, mihi quidem viderentur, inuitus omiſi, aut preſſius contraxi,) libellus vltra terminos iuſtos excreſcens, paucos reperiret amatores. Grandia enim volumina delicatulis noſtrae aetatis hominibus vel conſpectu ſuo nauſeam creare ſolent. Religio tamen mihi fuit, quo minus in ea parte, quae hiſtoriam noui foederis exponit, aliquid, quod in primis valeret ad fidem fataque tam diuinorum ſcriptorum, quam ſacrorum librorum cognoſcenda, praetermitterem. Commentariorum quidem, quorum alter alteri aut copia aut mole ſua horrenda aliisue cauſſis funus minitatur, catalogum, aut vberiorem earum rerum, quas auctores a me laudati ſatis ſuperque, interdum iuſto copioſius, explicuerunt, aut controuerſiarum, quae de certis et incertis dubiisue rationibus vel hodie inter viros doctos agitantur, nec raro tragoedias mouerunt, expoſitionem, nemo, opinor, in hoc corpore deſiderabit. Eo vero maiorem dedi operam, vt, id ſi mihi, ampliſſima bibliotheca, aut ſubſidiorum adfluentia carenti, perficere licuit, recenſionem ſiue hiſtoriam editionum criticam componerem. Qua in re, quamquam alienis ſtudiis, cum maxime diligentiae eorum, qui in praefationibus ad ſuas editiones, iuſta editionum copia vſi, officiis ſagaciorum criticorum et exſpectationi eruditorum reſponderunt, multa debeam; tamen reliquorum, qui ſcriptorum veterum Graeco-

rum

rum enarrarunt vitas, operam me, quod quidem praefiſcine dixerim, ſuperaſſe, blanda et probabili opinione ducor. Nec, credo, moleſtum erit plurimis, quod de iis, quorum notitiam mihi paraueram interiorem, auctoribus libere, plene candideque iudicauerim. At omnes ſingulorum auctorum editiones enumerare, et vero hiſtoriam illarum criticam eamque plenam, ſagacem et omnino certam ſcribere, de omnibusque rectum verumque ferre iudicium, non vnius hominis vniusque aetatis eſſe mihi videtur. Adcedat oportet vis infinita librorum. Hac igitur in parte hiſtoriae litterariae quantum futuro editori, aut potius pluribus, qui coniunctis viribus ſplendidum aereque perennius aedificium quaſi exſtruant, editoribus *bibliothecae graecae*, quam incredibili *Io. Alberti Fabricii* ſedulitati debemus, adhuc ſuperſit, vel ex iis, quae equidem in hac introductione addidi atque immutaui, quae tamen minima erit pars, quisque perſpiciet facillime*). Neque tamen in praeſtantiſſimo illo opere multa ſuperflua eſſe recidenda, permulta addenda, corrigenda mutandaque vlli videbitur mirum, harum rerum vel parumper gnaro. Atque ipſe, quae mihi ſcribenti vel ignota, et poſtea demum cognita eſſent, vel e memoria elapſa in tanta dicendorum nube, ea in Epimetro atque Addendis repoſui: et tamen ingenue confiteor, largiſſimum

*) Atque id, quantum fieri poteſt et per infirmitatem humanam licet, in noua Fabriciana B. Gr. editione cum ſociis praeſtare ſtudeo.

mum ſpicilegium me aliis, praecipue ſaeculo, cui ſerimus, futuro eſſe relicturum.

Mihi autem in conficiendo hoc opuſculo quae praecipua ad manus fuerint ſubſidia, ea in prolegomenis pag. 6. ſqq. candide recenſui: in temporis tamen notatione, quae quidem, antiquiſſimis praecipue illis temporibus, admodum fluxa eſt nec ſtabilis, cum *Fabricium* et *Hambergerum* ſequutus ſum, tum in primis *Saxium*, V. C. cuius opus praeſtantiſſimum, Onomaſticum litterarium maximam mihi adtuliſſe vtilitatem, profiteor cum grati animi ſignificatione.

Tu vero, L. B. vale, fruere, ſi lubet, hoc opuſculo, atque peccata, vel a me, vel a typotheta haud ſatis cauto profecta, ignoſcas quaeſo humanae infirmitati. Equidem, quam aegre tulerim et multitudinem et turpitudinem errorum typographicorum, qui rus olent, non eſt, quod multis perſequar. Quae tamen vitia eas plagulas, quas huc vsque accepi, (permultae enim adhuc praelum exſpectant,) propter alias occupationes tantum leuiter recognoſcendo animaduerti, ea notabo: reliqua vero maioris minoriſque momenti ipſe, L. B. vt emendes, mihique faueas, maximo opere peto a te et contendo. Scr. Erlangae, d. XII. April. CIↃIↃCCLXXVIII

Theophil. Chriſtophor. Harles,
Sereniſſ. Marggrau. Onold. a conſiliis aulae, P. P. O. rhetorices ac poeſeos, Seminarii philologici director, et bibliothecae publicae praefectus.

PRO-

PROLEGOMENA

§. 1.

Quantam iucunditatem, et vero vtilitatem ad poliendum ingenium, ad ornandam et amplificandam liberalem eruditionem, cuicumque, qui vltra plebem ſapere cupiat, adcuratum linguae graecae adferat ſtudium; quam neceſſaria ſit illa lingua ad plenam et ſolidam librorum ſacrorum, non minus quam iuris et antiquitatum romanarum omnisque hiſtoriae tam ciuilis, quam litterariae, et inprimis eccleſiaſticae intelligentiam, non eſt, quod multis demonſtremus, quum id a multis hominibus doctiſſimis iam ſatis ſuperque euictum ſit: quorum magnum catalogum dedit *Io. Simonis* in Introductione — in linguam graecam Sect. I. §. 7. ſqq. *) Nemo quidem, ſcientia linguae

*) add. *Imm. Io. Gerb. Scheller* progr. de coniungenda graecorum ſcriptorum lectione cum latinorum interpretatione. Lubben 1761. 4. idem in german. proluss. egit de vtilitate gr. linguae, ib. 1772. 4. illaque nullum, qui vir doctus audire cupiat, poſſe carere. ib. 1773. 4. Plura ſcripta enumerat cl. *Lawatz* in Handbuch für Bücherfreunde und Bibliothekare. vol. I. part. I. pag. 393. ſqq.

linguae graecae vel leuiter vel plane non imbutus, ſcriptores, qui ad noſtram peruenerunt aetatem romanos, ipſamque linguam latinam perite et docte intelliget. Graeci enim latinorum auctorum magiſtri paene fuerunt; nec ab his ſuis diſcipulis in vlla doctrina, quae ad eruditionem artesque pertineret, ſuperati videntur. Tum Graeci omnis paene ſapientiae humanae, quae litteris conſignata ad noſtram venit aetatem, primi magiſtri, et multarum artium doctrinarumque fuerunt inuentores aut emendatores.

Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo
Muſa loqui,

vt Horat. de A. P. v. 2. 323. iam cecinit. Splendor praeterea ingenii, acies iudicii, vbertas et ſuauitas orationis, copia rerum ac verborum, ſummi humani ingenii virtutes, ex plurimorum Graecorum ſcriptis facile elucent: quibus in rebus a coeli temperie, forma ciuitatum, peregrinationibus, munerum, quibus plerumque functi ſunt, dignitate, libera et frequentiore cum aliis conſuetudine aliisque multis conditionibus mire adiuti fuerunt. *) Principes vero litterarum cum ſeueriorum tum maxime manſuetiorum haud leuiter noſſe, in primis hominis vere docti virtutibus iure ponitur. Atque hiſtoria litterarum docet, ſummos et eruditiſſimos homines, quorum memoria non perierit cum corpore, ex lectione graecorum ſcriptorum, ingeniorum primi ordinis, ad

*) conf. M. *Car. Godof. Iehnichen* disp. de ingenio Gr. L. philoſophico. Wittebergae 1786. 4.

ad vtilitatem, animi oblectationem nominisque famam ampliſſimos cepiſſe fructus. Tum ipſa lingua graeca in ſtructura et collocatione totius orationis pariter atque coniunctione et compoſitione vocabulorum vſuque particularum ſingularem habet vim, venuſtatem ac ſuauitatem, quas virtutes, ſenſu ſaepe tantummodo percipiendas, nulla interpretatio plane adſequi aut reddere poteſt. Tantas vero laudes quamuis linguae graecae tribuamus: tamen tantum abeſt, vt cum nonnullis arbitremur, Graecos ſolos fuiſſe ſapientes, omnesque eruditionis fontes quaſi exhauſiſſe; vt, ſi ab eloquentia ac poeſi, in genere ab elegantia, amoenitate, ornatu et vbertate, etiam vi orationis diſceſſeris; potius iudicemus, illos in multis rebus, quae ſenſibus non ſubiacent, fuiſſe tirones, et ab hominibus noſtrae aut ſuperioris aetatis longe ſuperatos. In doctrina enim de deo rebusque diuinis et de animi poſt mortem conditione fuerunt infantes. Nam Pythagoras, Socrates, Plato aliique philoſophi, quamquam multa acutius peruiderunt, de rebusque diuinis humanisque multo ſubtilius et rectius diſſeruerunt, quam reliqua pars Graecorum perſpicere et diſputare poterat: diuinae tamen doctrinae, per vates diuinos et ſummum totius humani generis doctorem, ſoſtera noſtrum, patefactae, lumine deſtituti, verum omnino perſpicere non potuerunt, et, ſi quid veri viderant, id, per nebulam veluti, nec diſtincte, nec plane cognouerunt: tum laqueis ſuperſtitionis, quibus ſe ipſi facile expedire non poterant, irretiti, in ſubtilioribus rebus, quae multa cogitatione comprehenduntur, vltra pro-

babilitatem raro progreſſi ſunt; contra in vtramque partem ſueuerunt diſputare. Animi quidem immortalitatem, quam omnino futuram eſſe, ex ſacris pandectis tantum perſpicimus, optarunt et ſperarunt potius, quam, vt eam certam eſſe ſciuiſſent, aut recte demonſtraſſent. In rebus phyſicis, aſtronomicis et mathematicis cognoſcendis et tradendis omnem quidem poſteritatem in admirationem rapuerunt Anaxagoras, Ariſtoteles, Euclides, Archimedes aliique; ſed Galilaei, Keplerus, Leibnitius, Neutonius, Mayerus, Kaeſtnerus, etſi non ingenio et acumine, tamen litterarum copia, ſubtilitate atque ordine illis praeſtiterunt, et plura, iſtis vel obſcura, vel omnino incognita, viderunt acutius. Splendida et perpetua ſunt merita Hippocratis, Theophraſti, Dioſcoridis, Galeni: at quanto maiora Haruaei, Boerhauii, Linnaei, Halleri et multorum aliorum, quos recentior tulit aetas, medicorum et, qui vocantur, botanicorum! De officiis et de moribus philoſophi graeci ſalubria tradiderunt praecepta, quae tamen tamquam membra ingentis corporis hinc inde disiecta iacuerunt, nec verus finis vbique cerni potuit: *) recentiores vero philoſophi et clarius rectiusque docuerunt illa, et, quod praecipuum eſt beneficium ac meritum, in certum ordinem nexumque, ſiue, vti dicitur, ſyſtema

*) Confer *Georgii England* Unterſuchung über die Sittenlehre der Alten; ex Anglica lingua in Germanicam translata, Halae Sax. 1775. 8. *A. F. Büſchings* Vergleichung der griechiſchen Philoſophie mit der neuern. Berol. 1785. 8.

ſyſtema redegerunt. Sed quoniam hic non locus eſt de virtutibus et vitiis Graecorum vberius diſputandi aut illos cum recentioribus comparandi, filum abrumpimus. Videbimus quidem, Graeciam ſummorum ingeniorum, quae multa noua, multa ſcitu neceſſaria et iucunda excluſerint, et ſummorum poetarum atque oratorum fuiſſe fertilem: ſed certum quoque eſt et compertum, poſteritatem, praeſertim a renatis litteris, non adeo egenam fuiſſe hominum, qui in ſubtilioribus praecipue diſciplinis cum illis non dicam de principatu contenderent, ſed haud raro diſcederent ſuperiores. *Perraltus* igitur in libro: Le parallele des anciens et de modernes (Paris 1688. IV. Tom.) meritis ſplendidiſſimis Graeciae omnisque antiquitatis tantam facit iniuriam, quantam noſtrae aetati *le Tens* in libro: Recherches ſur l'origine de decouvertes attribués aux Modernes etc. Paris 1766. in 8. II. Vol. Ille enim recentiorum: hic vero veterum ingenio nimium tribuit. Adeo difficile eſt, medium tenere!

§. 2.

Summa igitur vtilitas linguae graecae, et neceſſitas illius mature addiſcendae eſt ſtatuenda. A pueritia autem ſtatim eſt familiaritas quaedam cum praecipuis illis et primis ſapientiae humanae doctoribus contrahenda. Quare dolemus ſortem illarum ſcholarum, quas praeceptores moderantur diuitiarum et venerum graecarum ignari, aut qui nouum tantum teſtamentum, librum omnium difficillimum, quem, quia ſine adcurata graecarum et orientalium litterarum intelligentia miſere

explicatur, ad ſcholas academicas ablegaremus, diſciplinae ſuae alumnis cum ſummo temporis detrimento interpretari ſuſtinent.

§. 3.

Ad auctores autem graecos rite intelligendos, notitia tum ipſorum, tum librorum ab illis conſcriptorum, quos quidem ab interitu vindicatos adhuc terimus, et editionum hiſtorico-critica primum acquirenda eſt. Quam antequam damus, de origine linguae graecae, ſubſidiis aliisque rebus ſcitu neceſſariis paucis exponemus. Hiſtoriam vero fataque linguae graecae vitamque atque editiones ſcriptorum graecorum haud pauci viri docti modo plenius, modo preſſius, modo bene et adcurate, modo male et leuiter enarrarunt. Nos quidem praecipuos, praeſertim eos, quos in conſcribendo hoc libello duces habuimus aut conſuluimus, tantum recenſebimus. Alios adhuc enumerat cl. *Lawätz* l. c. p. 399. ſeqq. Omnium primus laudandus eſt *Ioannes Albertus Fabricius*, Theol. D. et Prof. publ. Hamburgenſis, qui edidit *Bibliothecam graecam*, ſiue notitiam ſcriptorum veterum Graecorum, quorumcunque monumenta integra aut fragmenta edita exſtant, tum plerorumque e MSS. ac deperditis Vol. XIIII. cuius immortalis operis editio ſecunda auctior Hamburgi in 4. 1708, tum 1718. annisque ſequentibus: vltimum vero volumen cum indice generali prodiit 1754. Nouam, eamque pleniorem atque emendatiorem curare coepi, cuius volumen I. prodiit 1790. mai. 4. Tum notandi ſunt:

Guiliel-

Guilielmus Burton in Hiſtoria graecae linguae, Londin. 1657. 8. rec. in Noua librorum rariorum conlectione, faſc. IV. Halis Magdeb. 1715. 8. p. 597. ſeqq.

Laurentius Ingewald Elingius in Hiſtoria graecae linguae cum praefatione Adami Rechenbergii. Lipſ. 1691. 8.

Valentin Erneſtus Loeſcher de originibus Graeciae reſtauratis. Lipſ. 1705. 8.

Compendium bibliothecae graecae ex praelectionibus Vindingianis compoſitum, ſtudio et opera *M. Laurentii Lundii*, Inſpectoris Collegii Medicei. Hafniae 1704. 8. Ordinem Alphabeticum, ita vt Achilles Tatius primum occupet locum, ſequitur

Daniel Georg Morhof in Polyhiſtore litterario Tom. I. Libr. IV. cap. 6. 7. et 8. ac Libr. VI. cap. 1. et 2. Libr. VII. cap. 1. 2. Tom. II. cap. 2. ſqq. et alibi.

M. Auguſtinus Biſchoff in Cadmo, ſiue lingua graeca e ſuis eruta natalibus. Ienae 1708. cap. 1. de litteratura Graecorum.

Laurentius Reinhard in hiſtoria graecae linguae critico-litteraria. Lipſ. 1728. 8.

Io. Erneſt. Imman. Walch in Introductione in linguam graecam. Ienae 1762. auct. ed. ſecunda 1772. 8. qui etiam pag. 8. ed. ſec. alios praeterea laudat.

Io. Simonis Introductio grammatico-critica in linguam graecam, qua de linguae illius origine et antiquitate, natura, fatis ac ſubſidiis, de praecipuis grammatices graecae momentis, lingua et textu N. T. graeco, de verſionibus denique V. T.

Graecis diſſeritur, Halae Sax. 1752. auct. 1770, mai, 8.

Huc etiam referendi ſunt:

Thomas Pope Blount in Cenſura celebriorum authorum etc. vtor editione Genev. 1710. 4.

Gerhard Io. Voſſius de veterum poetarum (Graecorum et Latinorum) temporibus Tom. III. Operum 1696. in forma max. Amſtel.

Idem de hiſtoricis graecis Vol. IV. Operum 1699.

Les poetes grecs de Mr. le Févre, à Saumur 1664. in 12.

Idem liber inſcriptus; Les Vies de poëtes Grecs, en Abregé par *Mr. le Févre*, avec les remarques de *Mr. Adr. Reland*, troiſieme Edition plus complet que les précédentes, à Basle 1766. 8.

Ant. Blackwallii de praeſtantia claſſicorum auctorum commentatio. latine vertit atque animadverſionibus inſtruxit *Georg. Henr. Ayrer*, etc. Lipſiae 1735. 8.

Io. Reinoldi hiſtoria litt. graeca et lat. Etonae 1752. 4. cum Herodoti vita Homeri.

Georg. Chriſtoph. Hamberger in zuverläſſigen Nachrichten von den vornehmſten Schriftſtellern etc. IIII. Vol. Lemgou. 1756. ſqq. 8. et in kurzen Nachrichten etc. II. Vol. compendio grandi ſuperiorum voluminum.

Auctor Anonymus in Biographia claſſica etc. quam Murſinna ex Anglico in Germanicum vertit. Halae Saxon. 1768. II. Vol. 8.

Bibliothek der griechiſchen Literatur, von *Io. Chriſto. Fried. Schulz.* Gieſſae 1772. 8. eiusdem Zuſätze zu ſeiner Bibliothek der gr. Litt. Gieſſae

Gieſſae 1773. Opera et diligentia cl. auctoris laudabilis praecipue verſatur in iudicandis varii generis ac ſermonis verſionibus.

D. J. G. Hauptmanni notitia breuior auctorum veterum graecorum ac latinorum, ſubminiſtrante filio M. C. S. Gu. Hauptmanno. Gerae ac Lipſiae 1789. 8.

Io. Chriſtoph. Fried. Bährens Anzeige der griechiſchen und lateiniſchen Klaſſiker, etc. Halae Saxon. 1786. 8.

Beni. Hederici notitia auctorum antiqua et media ed. a Schwabio auctior et emendatior Lipſ. 1766. 8. II. part.

I. I. Eſchenburg Handbuch der klaſſiſchen Litteratur, enthaltend Archaeologie, Notiz der Klaſſiker, Mythologie etc. Berol. et Stettin. ed. II. auctior, 1787. 8. pag. 153 ſqq.

Chriſtiani Dan. Beckii commentarii de litteris et auctoribus graecis atque latinis, ſcriptorumque editionibus. Pars I. hiſtoriam litterarum graecarum et ſcriptorum graecorum complectens. ſect. I. Lipſiae 1789. 8. Idem vir doctiſſ. in Hiſtoriae catholicae part. I. et II. de graecis auctoribus breviter, at erudite ſcienterque egit.

Chriſtophor. Saxius in Onomaſtico litterario ſiue Nomenclatore hiſtorico-critico praeſtantiſſimorum omnis aetatis, populi, artiumque formulae ſcriptorum etc. cuius praeſtantis libri Pars I. lucem adſpexit Traiecti ad Rhenum 1775. 8. pars VIII. 1788.

Ieremiae Nicolai Eyringii ſynopſis hiſtoriae litterariae, qua orientis, graeca, romana, item aliarum linguarum ſcriptis cultarum, litteratura

tabulis ſynchroniſticis exhibetur. partes III. Göttingae 1783. 4.

Hiſtoria philoſophiae vitas, opiniones, resque geſtas et dicta philoſophorum ſectae cuiusuis complexa, auctore *Thoma Stanleio*, ex anglico ſermone in latinum translata, emendata, variis diſſertationibus atque obſeruationibus paſſim aucta (a Gottfr. Oleario, Profeſſore Lipſico,) et tribus tomis digeſta, (primum latina verſio prodiit Lipſiae 1711. 4. ego vero vtor editione repetita.) Venetiis 1731. 4.

Ioannis Ionſii, Holſati, de ſcriptoribus hiſtoriae philoſophicae libri IV. nunc denuo recogniti, atque ad praeſentem aetatem vsque perducti, cura *Io. Chriſtophori Dornii.* Ienae 1716. 4.

Iacobus Brucker in Hiſtoria critica philoſophiae, (Vol. VI. cum adpendice in 4. Lipſiae 1742. ſqq.) paſſim de philoſophis graecis eorumque decretis opinionibusque egit.

Pari modo de philoſophis graecis eorumque placitis atque opinionibus *Cudworth*, praeſertim eius interpres et perpetuus commentator diſſeruerunt, in libro praeclaro:

Radulphi Cudworthi, Theol. D. et in academia Cantabr. profeſſoris, Syſtema intellectuale huius vniuerſi, ſeu de veris naturae rerum originibus commentarii, quibus omnis eorum philoſophia, qui deum eſſe negant, funditus euertitur. Accedunt reliqua eius opuſcula. *Io. Laur. Moshemius* — omnia ex anglico latine vertit, recenſuit, variisque obſeruationibus diſſertationibus illuſtrauit et auxit. Editio ſecunda ex autographo Moshemiano

miano emendatior et auctior. tom. I. Lugd. Bat. 1772. tom. II. 1773. 4.

Dictionnaire hiſtorique et critique. Par *Mr. Pierre Bayle* revue corrigé et augmentée — cinquieme edition. à Amſterdam, à Leide etc. 1740. fol. IV. voll. (germanice verſum Lipſiae 1741. fol. IV. voll.)

Nouveau Dictionnaire hiſtorique, pour ſervir de ſupplement, où de Continuation au Dictionnaire — de Mr. *Pierre Bayle* par *Iacques George de Chaufepié*, tom. IV. à Amſterdam et à la Haye. 1750 — 1756. fol.

Sed hi ſufficiant.

§. 4.

Quaeſtio autem, vnde lingua graeca originem duxerit, viros doctos in varias traxit ſententias.*) Iam Herodotum natalis et ortus linguae graecae aeque ac Pelasgica dicendi ratio latuiſſe videtur: vide locum claſſicum Libr. I. pag. 23. et 24. ed. 2dae Stephan. ſ. cap. 57. et 58. vbi v. Weſſelingii notas pag. 26. *Hermannus von der Hardt*, **) Profeſſor quondam in Vniuerſitate Helmſtadienſi, qui ingenio nimium abundans in venandis atque

*) Confer inprimis *Salmaſii* de Helleniſtica commentarium Lugd. Bat. 1643. 8. Part. II. pag. 267 — fin.

**) In Arabia graeca, in antiquitatis honorem pro optimarum litterarum luce orbi erudito commendata, Helmſtad. 1715. item in Targum graeco R. Ioſephi Sagginahor, et in Syria graeca, ibid. eod. anno publicatis, in praef. ad Lackemacheri elementa linguae arab. ibid. 1718. et alibi. ſed refutatus eſt a *Chri-*

atque expiſcandis ſingularibus opinionibus ſiue paradoxis gloriolam neſcio quam quaeſiuit, et *Ericus*, *) linguae graecae Patauii quondam Profeſſor, illam omnium antiquiſſimam eſſe perperam iudicarunt. *Olaus Rudbeckius* in Atlantica Tom. I. cap. 38. et *Elingius* in hiſtor. L. Gr. §. 15. et 16. ex lingua Gothica, ſiue Runis litteris Gothorum deduxerunt illam. Ad Moeſo Gothos natales linguae graecae pluribus locis refert *ab Ihre* in Gloſſa-

a *Chriſtiano Bened. Michaelis* in disp. qua illius hypotheſis etymologica de hebraea et adfinibus orientis linguis a graeca deriuandis expenditur. Halae 1726. 4.

*) *Erici* libri huc pertinentes et admodum rari ita ſunt inſcripti: *Renatum e myſterio principium philologicum*, in quo vocum, ſignorum et punctorum, tum et literarum maxime ac numerorum origo, nec non nouum variarum rerum ſpecimen etymologicum forma dialogi propalatur, auctore *Io. Petro Erico*, Iſennacenſi Thuringo, ling. et geogr. Profeſſ. et Correct. publ. Patauii, 1686. 8. Ingenioſe quidem et lepide; at nimis argute atque contorte dicta et, ſi diis placet, probata ſunt omnia: et tamen ſua ille commenta fuſius explicare coepit edito libro: *Io. Petri Erici* in eiusdem principio philologico promiſſa Ἀνθρωπογλωττογονία ſiue humanae linguae geneſis, partis primae tomus primus. Vbi de particulis quibusdam, et inprimis de nominibus tam graecis, quam hebraicis et latinis; nec non iis, quae his accidunt, agitur: tum diuerſorum etiam idiomatum gloſſemata non pauca, quae indagatorem hactenus deſiderantur, euidenti etymologia reſoluuntur et dilucidantur. Venetiis 1697. 4. typis Franciſci Tramontini, ſumtibus autoris. Equidem tomum primum tantummodo habeo et noui: et num plures ſint ſubſequuti, fere dubito.

Gloſſario Iuio - Gothico etc. in folio. Vpſaliae 1769. pag. 15—23. antea in diſſertatione de Gothis Graeciae Aboriginibus Vpſaliae 1767. (cuius recenſum, in quo multa contra Ihre recte monentur, in Gattereri bibliotheca hiſtorica Vol. VII. leges); tum in Analectis Vlphilanis, praecipue Diſſ. I. de codice argenteo et litteratura Moeſo - Gothica Vpſal. 1768. Quae repetita eſt in collectione: *Scripta verſionem Vlphilanam et linguam Moeſo-Gothicam illuſtrantia, ab ipſo doctiſſimo auctore emendata, nouisque acceſſionibus aucta, iam vero ob praeſtantiam ac raritatem collecta et vna cum aliis ſcriptis ſimilis argumenti edita ab Antonio Friderico Büſching.* Berol. 1773. in 4. Ihre igitur iam in praefatione pag. 6. Gothicam linguam, adfirmat, eſſe ſororem vel potius matrem graecae ac latinae: has tres linguas natas eſſe ex communi ſtirpe; ſed ita vt ſcythica ſeu gothica natu maxima eſſet: Hellada, antequam Graecos colonos accepiſſet, a Barbaris, i. e. Scythis habitatam fuiſſe; ideo Platonem in Cratylo et alibi diſerte profiteri, quam plurimarum vocum graecanicarum fontem apud barbaros hosce quaerendum eſſe. Poſtea pag. 137. in diſſert. ſingulari contendit et docere ſtudet, origines linguae latinae et graecae inter Moeſogothos reperiendas eſſe. Porro §. 19. diſſ. primae de cod. argenteo etc. pag. 210. colligit, eo ordine litteras et arithmetices incunabula ab Ebraeis ad ceteras gentes dimanaſſe, vt primi eorum diſcipuli fuerint Scythae, ab his magiſtris ſua deſumſiſſe Graecos, qui deinde vna cum religionis myſteriis litteras calculosque Ruſſis inſtillauerint. Tum cum Bou-

herio

herio autumat, primas fuiſſe litteras ante Cadmum pelasgicas ſiue atticas, quoniam Attici teſte *Herodot.* I. 57. fuerunt γένος πελασγικόν: illas autem pelasgicas non fuiſſe, opinatur, phoenicias, ſed ſcythicas: Homerum carmina ſua litteris mandaſſe Pelasgicis: Atticos autem poſtquam ad Hellenas a cognatis Pelasgis defeciſſent, linguam litterasque priſtinas miſſas feciſſe. Argumenta ab Ihre prolata, quamquam admodum ſpecioſa ſunt, tamen nondum me adducunt, vt credam; vera eſſe. Primum, num Barbari, quorum linguam Herodotus, Plato aliique Hellenas Ionesque in vſu fuiſſe adfirmant, Scythae et Gothi fuerint, maiore eget probatione. Tum Herodotus tradit, Atticos etiam, poſtquam ad Hellenas defeciſſent, linguam litterasque priscas mutaſſe. Vnde autem peregrina aut barbara vocabula remanſerint, poſtea videbimus. Porro nomen Scytharum tunc temporis fuit nimis vagum. Gothi vero valde diſſiti fuere a Graecis; Phoenices contra ope mercaturae et nauigationis, quarum laude olim vni floruerunt, in notitiam Graecorum citius venire poterant. Adde *Gattereri* bibliothec. hiſtoricam. Vol. 13. Halae 1770. Alii, vt Marsham, Monboddo cum aliis ex Aegypto; *) alii ex lingua hebraica; **) alii

*) Conf. *Herodotum* II. 36. et *Diodor. Sic.* I. cap. 81. de duplicium litterarum apud Aegyptios vſu; quarum alias vocabant *ſacras*, ἱερὰς· alias *vulgares*; δημοτικὰς ſ. κοινοτέρας; et *Monboddo* vom Urſprung und Fortgang der Sprache, ef. vers. germ. E. A. Schmid. tom. II. p. 165. ſqq.

**) *Samuel Koenig* edidit librum inſcriptum: Etymologicon Helleno-hebraeum, ſeu primitiua graeca ex hebraeo

alii ex antiquiſſima Celtica, vnde conuenientia illius et germanicae linguae adpareret, *) originem arceſſerunt. Vide *Simonis* Introduct. pag. 6 ſqq. et 41 ſqq. vbi quoque nonnulli recenſentur, qui illorum ſententias atque opiniunculas refutarunt. Adde *Monboddo* lib. mem. vol. I. vers. germ. Rigae 1784. 8. pag. 378 ſqq. et pag. 385 ſqq. de lingua pelasgica, quam, ille putat, fuiſſe dialectum linguae gothicae aut celticae, fuſius agitur. *Finicam* linguam cum graeca comparat *Nils Idmann* in Recherches ſur l' ancien peuple Finois d' après les rapports de la langue Finoiſe avec la langue Grecque, par Mr. *le Paſteur Nils Idmann.* Ouvrage traduit du Suedois par Mr. *Genet* le fils, Secretair interprete de Monſieur etc. Strasbourg 1778.

hebraeo fonte viciniisque orientis linguis; vti Chaldaea, Syra, Arabica atque Aethiopica deducta, interſperſis non paucis obſeruationibus philologico-criticis. Francof. 1722. 8. In deriuandis vocc. graecis ſex vtitur praeceptis: quorum vero ope ex alia quacumque lingua vocc. graeca deriuare poſſis. Adeo libera ſunt et fluxa. Quomodo Hebraeorum litterae ad Graecos et Latinos peruenerint, oſtendere adgreſſus eſt *P. Paulus Maria Ogerius*, ordinis Carmelitarum in lib. Graeca et latina lingua hebraizantes, ſeu de graecae et lat. cum hebraica affinitate; Venet. 1764. 8. Conf. quae plura adnotaui ad *Fabricii* Bibl. gr. vol. I. pag. 202 ſqq.

*) Ex. gr. *Io. Gottlob Guil. Dunkel* in Nähere Erklärung über ſein lateiniſches Werk von der Abſtammung der griechiſchen Sprache aus der Celtiſchen in Commentar. ſocietatis Duisburgenſis germanicis, Duisburg. Part. I. pag. 243. ſqq. Idem dedit Specimen lexici graeco-celtici harmonici in Ikenic. Symbolis litterar. tom. II. part. III. pag. 489 — 542.

1778. 8. — *Anton Linhard* in Verſuch einer Geſchichte von Krain und den übrigen ſüdlichen Slauen Oeſterreichs, Laibach. vol. I. 1788. pag. 351. contendit, Slauos fuiſſe ſecundum origenem cum Graecis, Romanis et Germanis vnum eumdemque populum; illorumque linguam eſſe argumentum. *Webb* in Some Reaſons for thinking that the Greek Language was borrowed from the Chineſe, Londini 1788. vult docere, linguam graecam ex ſinenſi eſſe ortam; et exempla, in quibus vtraque ipſi conuenire videtur, adfert. Graecos tamen litteras a Phoenicibus *) per Cadmum

*) *G. Poſtellus* in epiſtola ad A. Maſium, (cuius particulam dedit etiam Wettſtein ad Matth. X. 5.) ſcripta Conſtantinopoli in Pera d. 10. Iun. 1550, ex inuerſo Phoenicum, nunc Samaritano charactere, natas eſſe ſcribit et graecas et latinas litteras. *G. I. Voſſius* de arte grammat. I. cap. 10. variorum colligit ſententias. *Barthelemy* in Hiſtoire de l'Academie Royale des Inſcr. et B. L. avec les Memoires de Litterature Tom. XXXI. Paris 1768. de lingua Aegyptiorum, Phoenicum et Graecorum generatim agit. De Phoenicibus autem, eorum origine, terra, mutatione et religione etc. disputat *Mignot* in ſeptem commentationibus vol. 34. eiusdem Operis Gallici, Memoires etc. Paris 1770 *Theodor. Iac. Ditmar*, Prof. Gymnaſii Berol. ſcripſit prolus. Ueber das Vaterland der Phoenicier, Berol. 1790. I. plag. 8. Quod Herodotus Phoenices a mari Erythraeo verſus mediterraneum facit migrantes, vir ingenioſus ſub mari Erythraeo non intelligit arabicum; ſed perſicum ſinum; aut potius omne mare, quod Arabiam, Perſiam et Hindoſtan verſus meridiem circumfluit, atque loca adfert, quibus probaturus eſt, a veteribus id nomen illi mari fuiſſe retributum

mum accepiſſe, vulgaris eſt ſententia, quae firmatur ex conſtanti veterum et Graecorum et Romanorum

tributum. Idem in alio libello, ***von den Kaukaſiſchen Völkern der mythiſchen Zeit etc.*** Berolini 1789. mai. 8. de Amazonibus fabulam in Lydia eſſe quaerendam negat, nouaque ratione illuſtrat. Atlas illi eſt Caucaſus, in cuius vicinia collocat inſulam Atlantis, et columnas Herculis inter orientalem Pontum et Armeniam verſus ſeptentrionem et occidentem. Illum vocat Europam, et hanc, Lybiam in ſenſu mythico. Mythicam igitur Aegyptum in Babylonia; mythicam Italiam in Cilicia; et mythicam Siciliam in Syria; mythicam denique Thraciam in Arabia more van der Hardt quaerit; inde oſtendere conatur, quomodo Hellenes cum vicinis Caucaſi et in Graeciam inde coloni deducti, ſint intelligendi, atque hiſtoria explicanda ſit. add. *Iac. Rhen. Ferdii* Periculum Palmyrenum ſiue litteraturae veteris Palmyrenae indagandae et eruendae ratio et ſpecimen, Franequerae 1704. 4. *Eiusdem* Periculum Phoenicium ſiue litteraturae Phoeniciae, qua late olim per Aſiam, Africam et Europam patuit, eruendae ſpecimen. ibid. 1706. 4. *Io. Matthias Florinus* in Exercitationum hiſtorico-philologicarum faſciculo de origine et propagatione linguae graecae et vitis quatuor Euangeliſtarum. Francofurti ad Moenum 1707. 4. aduerſus Marshamum in Canone chron. ſaeculo IX. pag. 121 ſqq. contendentem, litteras graecas aegyptias potius quam phoenicias eſſe nominandas, demonſtrare conatur, Cadmum, phoenicium ducem colonias e Phoenicia in Boeotiam duxiſſe, atque litteras primum intuliſſe phoenicias, quae mox pelasgicae, quia a Pelasgis receptae inprimis, ac per Graeciam ſint diuulgatae, fuiſſent adpellatae. Tum e Diodoro Siculo concludit, Cadmum illas, in Graeciam a ſe illatas, litteras, neque ipſum inueniſſe, neque etiam ab Aegyptiis

norum teſtimonio; tum ex conuenientia figurae litterarum Phoeniciarum et veterum Graecarum, prouti hae in antiquiſſimis monumentis adhuc reperiuntur, aliisque rationibus. vid. *Brianus Waltonus* in Apparatu biblico Proleg. II. §. 6. p. 221 ſqq. Tigur. 1673. *Montſaucon* in Palaeographia graeca. Paris 1708. in fol. Libro II. de origine litterarum graecarum et de progreſſu earundem ad vsque quartum a Chriſto nato ſeculum, praecipue cap. 1. agit de ortu litterarum graecarum ex Phoeniciis, cum ſchemate omnium priscae formae characterum; alios bene multos, hoc argumentum vberius pertractantes, laudant *Simonis* in Introduct. pag. 43 ſqq. et *Morhof* Polyh. Libr. IV. cap. 1. adde ad Fabricii B. gr. vol. I. p. 203. notata Memoires de Litterature T. II. pag. 318 ſqq. 343 ſqq. Tom. III. pag. 456 ſqq. et 482. *Hermann. Hugonem* de prima ſcribendi origine etc. ed. C. H. Trotz, Traiecti ad Rhen. 1738. cap. 3 — 8. qui varia habet de origine, ordine, ſcriptura etc. graecarum litterarum; *Chriſtian. Guiliel. Büttner* in Vergleichungs-Tabellen der Schriftarten verſchiedener Völker in den vergangenen und gegenwärtigen Zeiten, Part. I. Gott. 1771. aeri incidendas curauit Tab. II. et III. varias Phoeniciarum et Palaeograecarum litterarum formas ad originem linguae graecae declarandam etc. denique *Io.*

gyptiis didiciſſe; ſed a ſyris: Poſthaec de vſu et progreſſu linguae graecae, accentibus, aliisque rebus differit: ſed doctius id argumentum perſequitur *Trylittius* in disp. de dialectis graecis capp. VI. VII. VIII. adde *Chriſt. Bened. Michaelis* in disputatione §. 4. laudata pag. 22 ſqq.

Io. Leonh. Reckenbergeri Collegium fundamentale graecum, quod abſoluitur conciſis linguae Samaritanorum principiis, ſolidis linguae Graecorum grammaticalibus ſyntacticisque regulis etc. Ienae 1739. 8. pag. 6 ſqq. qui cum haud paucis viris doctis ab litteris Samaritanis, quae pro antiquiſſimis et genuinis Hebraeorum litteris a multis habentur, et ex litteris Phoenicum ortae vel cum iis plane eaedem fuiſſe vulgo creduntur, originem graecarum petit. Hinc in praefatione pag. 5. putat, primum litteras hebraeas, tum chaldaeas et ſyriacas, poſtea ſamaritanas et graecas, et denique latinas fuiſſe addiſcendas. Parumper diſcedit ab ſuperiore ſententia *Ioannes Baptiſta Bianconi* in libello de antiquis litteris Hebraeorum et Graecorum, Bononiae 1748. in 4. qui a pag. 33. de litteris graecis agit. Primum adfirmat, ante Cadmum, Palamedem et Simonidem litteras, quas illi aut e Phoenice in Graeciam adtuliſſe dicuntur aut inueniſſe, in Graecia iam cognitas fuiſſe: incertum enim exiſtimat rumorem fuiſſe popularem ſine auctore, (pag. 60.) tum characteres veteres graecos antiquiſſimos eosdem fuiſſe cum hebraicis et phoeniciis, denique litteras phoenicias ſeu hebraicas eſſe vel antiquiſſimas generis humani, vel ſaltem antiquiores diſperſione gentium, quae a filiis Noe vel eorum poſteris in varias terrae partes incolendas deductae ſint. Idem ſenſit et probatum iuit *Renaudot* de origine graecarum litterarum in Comment. acad. Paris. Inſcript. Vol. II. pag. 231 ſqq. et 249 ſqq. ed. Paris. contra Marsham et Kircherum aliosque disputans: Gottſchedia, in verſione theodisca. Lipſ. 1754. in

notis ſaepius diſſentit; quo iure, videant alii. Bianconii ſententiam iam antea aliquantisper fouerat *Bouhier* in diſſertatione de priscis Graecorum et Latinorum litteris, quae ſubiuncta eſt de Montfaucon Palaeographiae graecae.*) Bouherium vero doctae illius diſſertationis auctorem eſſe, didici ex Scipionis Maffei epiſtola ad illum p. 71. in Galliae Antiquitatibus quibusdam ſelectis etc. Veronae 1734. Bouherius igitur primum quidem adfirmat, Graecorum litteras Phoenicibus deberi: at Cadmum non primum intuliſſe illas in Graeciam, contra, litteras ante Deucalionis aeuum in Graecia iam in vſu fuiſſe et floruiſſe: Pelasgos, qui origine Phoenices eſſe videantur, graecarum litterarum fuiſſe ſeruatores; Pelasgicas vero litteras et linguam easdem fuiſſe ac priscas atticas et diuerſas ab Cadmeis: alphabetum vero Pelasgis, Atticis, et dein Latinis, putat, ſedecim conſtitiſſe litteris, ΑΒΓΔΕΗΙΚΛΜΝΟΠΡΣΤ: quibus a Cadmo adiectis Ζ Θ Ξ et tribus notis arithmeticis ſiue *ἐπισήμοις*, Cadmi beneficio graecum Alphabetum, inſtar Phoenicii, ad numerum XXII. characterum perueniſſe. Alia autem nomina quod litteris impoſuit, omnesque phoenicias litteras ad vſum vel ſcripturae vel nouae atque facillimae arithmeticae adcommodauit Cadmus, factum eſſe, vt pro litterarum auctore apud Graecos haberetur, colligit Bou-

*) *Bouherius* ſententiam ſuam nouis argumentis confirmare adlaborauit in Recherches et Diſſertations ſur Herodote. Diuione 1746. mai. 4. cap. X. ac XXII. et cap. IX. explicat hiſtoriam Pelasgorum et Hellenum antiquorum Graeciae incolarum. conf. Acta eruditor. 1753. m. Mart. pag. 162 ſqq.

Bouhier, et docet, alias quinque litteras, a grammaticis quibusdam additas, denique effeciſſe nouum Ionum alphabetum a quodam Calliſtrato, vtpote Ione, forſan ſic dictum, et ab Athenienſibus ſero admodum receptum: a cuius tamen ſententia *Klemm* in diſſert. de geneſi litterarum graecarum e Phoenice, Tubingae 1720. p. 10 ſqq. aliique diſceſſerunt. Ab oriente primos litterarum ductus acceperint ſiue Pelasgi et Athenienſes, ſiue Iones aliiue; tamen, quaenam prima illarum forma fuerit, num certi aliquid dici ac definiri poſſit, cum Bouherio in diſſert. mem. §. 67. dubito. Hodiernae enim, quae reſtant in monumentis publicis aut codicibus, ſiue maiuſculae ſiue minuſculae, de quibus vide *Simonis* Introd. p. 48. et quae per varia ſaecula varias ſubierunt mutationes ac viciſſitudines, vti *Montfaucon* in Palaeogr. graeca operoſe periteque docuit, valde diuerſae eſſe videntur ab primis. *) Quaenam vero prisca maiuscularum, quoad in Graecia olim fuerunt in vſu, forma fuerit, videmus partim ex codicibus antiquiſſimis, partim e nummis, in primis vero aliquot antiquiſſimis monimentis; nimirum ex inſcriptione Sigea, antiquiſſima Βουςροφηδὸν exarata; quam commentario hiſtorico, grammatico critico illuſtrauit *Edmundus Chishull*, Londini 1721. in fol. (vbi pag. 2 — 16. et p. 28 ſqq.

B 3 de

*) Conf. cl. *Villoiſon* Anecdota graeca tom. II. p. 103. — 171. Venet. 1781. 4. et crudit. *Nicolai Schow* Adnotatio palaeographica in libro docto Charta papyracea, graece ſcripta, muſei Borgiani Velitris. Romae 1788. 4. pag. 110 — 133. *Fabricii* B. Gr. l. I. c. 27. et quae ibi adieci, pag. 219 ſqq. vol. I.

de primis elementis graecis et origine agit,) et Lugd. Bat. 1727. 8. at emendatiorem dedit illam *Chandlerus* in opere praeſtantiſſimo mox laudando, vbi primum occupat locum: tum ex inſcriptione Amyclaea *Fourmontii* in Benedictinorum nouo opere diplomatico Tom. I. pag. 616. et denique ex marmore in volumine primo Corporis Muratoriani Inſcriptionum et a *Ioſepho Bimardo* illuſtrato, quod etiam lamella aenea expreſſum repetitur in *I. Frid. Fiſcheri*, quem vide, libello I. Animaduers. ad Welleri Grammaticam pag. 8. *) In primis autem memorandae ſunt: Inſcriptiones antiquae pleraeque nondum editae in Aſia minore et Graecia, praeſertim Athenis collectae cum appendice. Exſcripſit ediditque *Ricardus Chandler*, S. T. R. Coll. Magd. Oxoniae 1774. in fol. Opus ſumma diligentia elaboratum. Is deſcripſit inſcriptiones in itinere ſuo: quas in ordinem redegit, et cum iis, quae typis iam exſcriptae ſunt, comparauit docteque explicuit. Plurimae tamen in hac collectione primum adſpiciunt lucem. Oſtendit ille, vsque ad tempora Archontis Euclidis Olymp. 94 $\frac{1}{2}$ vſos eſſe Athenienſes nullis aliis litteris, niſi Cadmeis antiquis numero XVI. H. fuiſſe ſpiritum: E et O loco H et Ω, σχ et φσ loco Ξ ac Ψ. E loco EI; O loco Oy; EN HOI pro ἐν ᾧ; EN HEI pro ἐν ᾗ fuiſſe ſcriptum. confer *Villoiſon* l. c. pag. 122 ſqq. et pag. 127. not. Idem

*) At enim *Bimardinam* inſcriptionem ſpuriam eſſe et fictitiam, oſtendit Maffeius. vide cel. *Villoiſonii* anecd. gr. II. pag. 169. not. vbi antiquiſſimas recenſet inſcriptiones.

Idem *Fiſcher* vir doct. in libello laudato pag. 7. de triplici in vltima aetate ſcribendi modo agit. Primum more orientis populorum Graeci ſcripſerunt a dextra ad ſiniſtram: *) qui mos belli Troiani temporibus adhuc viguit. *Pauſan.* V. 25. Tum in orbem litteras exararunt Graeci. *Pauſan.* V. 20. Poſtea genus ſcribendi, quod Bȣϛροφηδον dicebatur, h. e. vt ex inſcriptione Sigea intelligitur, a ſiniſtra dextram verſus, et linea vna abſoluta, retrorſum a dextra ad ſiniſtram inſtar verſurae boum ſcribere, et lineas ducere, vti boues in arando ducunt ſulcos, ſolemne fuit. v. *Heſych.* h. v. *Pauſan.* V. 17. *Voſſius* de Arte Grammat. I. cap. 34. *Edm. Dickinſon* Delphi phoenicizantes, cap. X. pag. 99 ſqq. Francof. 1669. 8. *Spanhem.* de V. et PR. numism. Diſſ. II. *Simonis* in introd. pag. 44. 45. *Fabricii* B. Gr. vol. I, p. 217 ſqq. et quae ibi adnotaui.

§. 5.

Cuiuscumque originis prima Graecorum elementa et forma fuerit, (Phoenicum certe aut Samaritanorum, quarum quidem notitia ad noſtram peruenit aetatem, litteris ſimiliores Graecorum fuiſſe antiquiſſimas, quas nos nouimus, valde probabile eſt,) tamen inde effici non poteſt, linguam ipſam eſſe filiam Getarum aut Phoenicum, aut alius cuiusdam nationis orientalis. Ex ſuo contra ſolo enatam eſſe linguam graecam, quae quidem deinceps commutata, culta magisque ornata eſt, cum Hemſterhuſio iudico, in eaque ſententia me

*) De Aegyptiis id prodit *Herodotus* II. cap. 36.

confirmat *Herodotus* I. cap. 58. Per filios quidem et poſteros Noachi ſemina quaſi primae linguae per plurimam orbis terrarum partem ſparſa fuerunt, vnde veſtigia orientis in omnibus priſcis linguis modo clarius, modo obſcurius intelliguntur; ſed, quum nondum fixae eſſent Grammaticorum leges, natura coeli terraeque et vitae ratio aliaeque cauſſae phyſicae varias effecerunt mutationes: quas mixtura diuerſarum gentium, praecipue in oris Ioniae, Phrygiae et Atticae, ſenſim ita auxit, vt inde noua veluti lingua oriretur. Atque ortus linguae graecae is mihi eſſe videtur. Pelasgi, *) aut quicumque primi Graeciae fuerint incolae, ſuam habuerunt linguam, qui licet ſedibus ſuis expulſi, aut cum aliis vicinis populis mixti, reliquerunt tamen linguae ſuae veſtigia. Mos praeterea barbarus tunc temporis fuit, vt qui potentiores aut alienarum terrarum ſiue ob multitudinem hominum ſiue ob ſpem pinguioris ſoli aliasue cauſſas adpetentiores eſſent, in vicinorum regionem irruerent; et, ſi ſuperiores diſceſſerunt, ſuam inferrent linguam ſuasque litteras, aut cum vetere miſcerent. Id quoque per mercatores factum eſt. In Graecia, in primis in inſulis orisque aſiaticis, quod mercatura mature florere coepit;

*) v. *Monboddo* lib. mem. tom. I. pag. 397 ſqq. qui pro Pelasgis quaſi dimicat; pag. 389. not. *Herodot.* I. cap. 57. illuſtrare atque refutare ſuſtinet; p. 419. concludit, Pelasgos vel fuiſſe coloniam Aegyptiorum, vel cum his adeo iunctos, vt illorum linguam artesque diſcerent: denique pag. 421. contendit, dialectos doricam, ionicam et atticam antiquam ex Aegypto manaſſe.

pit; dein, quod ii, qui regiones verſus ſeptentrionem obtinuerunt, calidiores, amoeniores et fertiliores vi armorum occuparunt, illi verò, qui paullo remotiores fuerant, vti incolae Atticae, a vi et iniuria barbarorum ſecuri tutique aliquantum diutius vixerunt, ſuosque ſeruarunt mores linguamque, donec vel per mercaturam vel per praedones, vel per aliam occaſionem in notitiam aliorum aut poteſtatem veniſſent: euenit, vt Phryges, Thraces, Phoenices, Aegyptii aliarumque gentium et nationum homines vel praedae vel mercaturae cauſſa Ioniam et Graeciam inſulasque vel occuparent, vel in iis tamquam coloni ſedem figerent. Inde vero etiam factum eſt, vt Graeci antiquiores e pluribus gentibus et familiis orti et cum pluribus peregrinis commixti nouam linguam quaſi conderent: in quibus vero linguarum, quibus gentes, e quibus natio graeca confluxiſſet, aut ditiores aut cultiores et prudentiores in primis vſae ſunt, atque adeo, idque praecipue, Orientis remanerent veſtigia; vide, quae ſcripſi in *Opuſculis meis varii argumenti* p. 391 ſqq. et *Erneſti* de Veſtigiis linguae hebraicae in lingua graeca, in Opuſculis philol. p. 171 ſqq. Hinc deorum lingua apud Homerum eſt lingua antiquiorum hominum: Hinc linguae, quam Ihre Scythicam eſſe voluit, reliquiae. Inde vero auctoritas *Ihre* me non mouet, vt credam, Homerum carmina litteris mandaſſe Pelasgicis, quum hic in Aegypto commoratus non religione ſolum, ſed litteris quoque Aegyptiorum imbutus poſt Cadmum, qui LX annis ante bellum Troianum vixerit et cum ſociis ſuis vel nouas litteras in Graeciam adtulit, vel potius

B 5 veteres

veteres mutauit et auxit, floruiſſet, eoque tempore ſcripſiſſet, quo opera hominum doctorum et leges quaedam grammaticae iam fixae et lingua graeca fuiſſet cultior. Nam quomodo in lingua graeca, quae ab omnibus etiam feris nepotibus intelligeretur, ſignis tamen et litteris Pelasgicis, quarum numerus minor fuit, vſus, carmina exarare potuiſſet, me haud perſpicere fateor. Quin potius vt Ionibus atque inſularum principibus placeret ab illisque intelligeretur, horum lingua et litteris vſum fuiſſe, admodum probabile eſſe videtur. *Wood* tamen in Verſuch über das Original-Genie des Homers p. 262 ſqq. inprimis p. 292 ſqq. cum Ioſepho Euſtathio aliisque putat, Homerum alphabetum atque adeo ſcripturam haud nouiſſe, ſed carmina ſua, quae poſtea demum Athenis collecta et litteris conſignata ab interitu vindicata fuiſſent, recitaſſe aliis et memoriae tradidiſſe, quod quidem mihi vix perſuadere poſſum. Veſtigia vero orientis atque adeo hebraici ſermonis ſimplicis ſaepiusque prouerbialis (qui vltimam redolet antiquitatem) praecipue cuſtodita et reperta ſunt in ſermone vulgari et quotidiano. Quoniam vero poetae ſermonem in conſuetudine populi vſitatum ſaepius et diutius retinere ſolent, ad voluptatem, quam pedeſtris et ſolutae orationis ſcriptores; hinc factum eſt, vt, etiamſi cultior dicendi ſcribendique ratio a proſaicis reciperetur, apud poetas antiquiores plura hebraismorum, qui videntur, exempla veſtigiaque inuenirentur. Sed de ortu tantum linguae graecae; non de incremento et cultura, cuius ope illa aliquanto et paullatim eſſet immutata, meam ſuſpiciunculam peritorum examini ſubieci.

§. 6.

§. 6.

Aliae reſtant quaeſtiones, quae induſtriam potius, quam ingenium hominum doctorum exercuerunt, et maiores, quam par fuit et aequum, excitarunt tragoedias, de ordine, poteſtate et valore litterarum, de pronuntiatione, accentibus. Quae quoniam ad grammaticam potius pertinent, et in *Simonis* Introductione Sect. II. et *Walchii* Introductione in linguam graecam pag. 118 ſqq. copioſe pertractatae ſunt, in minutioribus illis rebus nolo eſſe multus. A quo quidem tempore accentus in ſcribendo per ſigna quaedam exprimi coeperint, aeque diſſentiunt grammatici, ac in quaeſtione, num hodie locum adhuc obtinere debeant, nec ne? Praeter Simonem et Walchium, *Monboddo* vom Urſprung und Fortgang der Sprache, vers. germ. vol. II. part. II. cap. 4. p. 168 ſqq. c. 7. pag. 236 ſqq. varios, qui in vtramque partem disputarunt, auctores, quibus addas *Arnauld* in Memoires de l'Academie des Inſcriptions etc. Paris Vol. 32. et *Rambach* im Verſuch einer pragmatiſchen Litterair-Geſchichte pag. 159 ſeq. laudat acer accentuum oppugnator, *Carol. Gottlob Hoffmann* in Commentatione de genuina linguae graecae modulatione ſine accentibus, cui praemiſſa eſt diſſertatio, quae ſeriem antiquiſſimorum codicum graecorum ſine accentibus manuſcriptorum in lucem producit, et linguam graecam ſine accentibus olim lectam pronuntiatamque eſſe probat. Lipſiae 1729. 8. pag. 8. ſq. et nouiſſime reiecit accentuum vſum *I. Gottlieb Lindner*, Rector ſcholae Arnſtad. in Proluſione de vera vocalium graecae linguae pronuntiatione et eiusdem ſine

accen-

accentibus modulatione Arnſtad. 1772. Noſtra quoque aetas nonnullas vidit editiones omiſſis accentibus curatas, Theocritum a Wartono et Luciani aliquot dialogos a Seyboldio *) editos etc. Quin *Io. Chriſtian Langbein*, Conrector ſcholae Arnſtad. publicauit: Griechiſche Grammatik ohne Accente, Arnſtad. 1715. in 8. Neque tamen defuerunt, qui accentus retinendos eſſe ſtatuerent. Recentiſſima aetate illorum patronus exſtitit *Thomas Stanislaus Velaſti* in diſſertatione de litterarum graecarum pronuntiatione Romae 1751. 8. et Pragae 1770. Parte IV. qui cap. IX. vel probare ſuſtinuit, Graecorum carmina accentibus non laedi. Fuerunt quoque, qui in ſingularibus libellis praecepta de accentibus darent, e. g. *Philipp Labbe* in libello: Regulae accentuum et ſpirituum graecorum nouo ordine in faciliores et difficiliores pro captu ſcholaſticorum diſtributae — Paris 1726. in 12. *Bentlei* quoque in praefat. ad edition. ſuam Callimachi agit de linguae graecae pronuntiatione: ſecundumne quantitatem, an accentus melius procedat. De accentuum veterum Graec. genuina pronuntiatione disp. *Io. Michael Kern*, praes. *Io. M. Geſnero*, Gottingae 1755. 4. Equidem, quamquam figurae accentuum non vltimam redoleant antiquitatem, nec in legendis poetis illorum ratio habenda ſit, nec in ſcholis, vti fieri ſolet, nimium temporis illis docendis perdendum eſſe, cenſeam, tamen, quoniam exploratae ſunt vtilitatis, et ad ſignificatuum diuerſitatem determinandam ſunt neceſſariae, eas non temere negligerem,

*) qui tamen in altera ed. illos addidit.

gligerem, vide quoque *Valcken.* in Diatrib. in Euripid. Dram. Reliq. cap. 22. p. 247. poſt Hippolytum Lugd. Bat. 1768. 4. et *Fiſcher* in Animadv. ſuper Welleri Gramm. Part. II. pag. 97 ſq. adde M. *Io. Guil. Kirchmaieri* diſſ. II[dam], de Orthographia Graecorum, Witteb. 1731. *Villoiſon* in Anecd. graec. tom. II. p. 130 ſqq. et in indice II. voc. *accentus.*

§. 7.

De pronuntiatione, num Reuchliniana, an Eraſmiana ſit praeferenda, acriter diſputarunt viri docti, quorum permulta ſcripta recenſuit cum *Walch* p. 119. tum inprimis *Simonis* pag. 51 ſqq. et *Sigebertus Hauerkamp* edidit duas Syllogas ſcriptorum, *) qui de linguae graecae vera et recta pronun-

*) In *priore* ſylloge ſunt Adolphi Mekerchi, Theodori Bezae, Iacobi Ceratini, et Henr. Stephani commentarii, quibus accedunt Hauercampi diſſert. de litterarum graecarum ortu ex Phoenicia et varia, in antiquis praeſertim nummis et marmoribus, ſcriptura et forma, et antiquiſſima quaedam numismata graeca, numero quadraginta nouem, magnam partem inedita. *Altera* ſylloge continentur Des. Eraſmi Roterod. de recta latini graecique pronunciatione dialogus; Io. Cheki Angli de pronuntiatione graecae potiſſimum linguae dispp. cum Stephano Vintonienſi epiſcopo, ſeptem contrariis epiſtolis comprehenſae; Stephani Vintonienſis epiſcopi ſcripta et edicta contra Io. Checum de pronunciatione linguae gr. et lat.; Thomae Smith, Angli, ad Vintonienſem epiſcopum epiſtola de recta et emendata linguae graecae pronunciatione; Gregorius Martinus ad Adolphum Mekerchum pro veteri et vera graecarum litt. pronunciatione; Eraſmi Schmidt

pronuntiatione commentarios reliquerunt, Lugd. Bat. 1736. et 1740. in 8. *) Nouiſſime defenderunt priorem *Gregorius Placentinus* et *Thomas Stanislaus Velaſti:* Ille quum Palaeographiae graecae, Romae 1737. editae adiecisset diſſertationem *de recta graeci ſermonis pronuntiatione*, in qua euincere ſtuduit, recentiores Graecos, qui Reuchlinianam ſectentur pronuntiationem, eamdem habere,

Schmidt diſcurſus de pronuntiatione graeca antiqua, contra Νεόφυτον; denique Guil. Poſtelli commentatiuncula de Foenicum literis, ſeu de priſca lat. et gr. linguae charactere, eiusque antiquiſſima origine et vſu, ad Carolum Cardinalem, principem Lotharingium, primarium Galliae antiſtitem. In praefationibus Hauerkamp. pauca de ſingulis adfert. add. *Villoiſon* in Anecdot. graecis tom. II. pag. 127 ſqq. et in indice litter. H. atque voc. *pronuntiatio*, item de ι atque η. in prolegomenis ad Venetam Homeri edit. pag. 4. not. *Guys* in Litterariſch. Reiſe nach Griechenland, cui quod oppoſuit quaedam Larcher in notis ad interpretationem ſuam gallicam Xenophontis Anabaſeos, ille reſpondit et defendit pronuntiationem, Atticorum adhuc ſeruatam in tertia epiſtola, quae ſubiecta eſt libro: Eſſais ſur les Elégies de Tibulle, auquel on a joent quelques Poeſies legeres. Par Mr. *I. Bapt. Guys.* Hagae et Paris 1779. 8.

*) Erasmum fuiſſe ab Henrico Glareano illuſum, tum conſcripſiſſe libellum ſ. dialogum de recta latini graecique ſermonis pronuntiatione, cognita autem fraude, numquam ea pronuntiandi ratione poſtea vſum eſſe, narrat *G. I. Voſſius* in Ariſtarcho, lib. I. c. 28. p. 107. reiecerunt Erasmianam rationem *Iuſt. Lipſius* dial. de recta pronuntiat. L. L. cap. 11. *Kirchmaierus* de germana pronunt. L. Gr. etc. Witteberg. 1706. etc.

bere, qua antiquiſſimi vſi fuiſſent; *Mirtisbus Sarpedonius* in diſſ. *de vera Atticorum pronuntiatione* (Romae 1750 in 4.) hodiernam Graecorum pronuntiandi rationem plane diuerſam eſſe ab antiquiore, oſtenſurus eſt. Cuius placita Velaſtus, Chius, qui tunc Romae commoratus eſt, in priuatis ſermonibus oppugnans, anno ſequenti publici iuris fecit diſſertat. de litterarum Graecarum pronuntiatione, Romae 1751. rec. Pragae 1770. in 8. in qua docuit, recentiores Graecos eodem modo atque adeo Reuchliniano, efferre litteras, quo Plato, Demoſthenes etc. ſueuiſſent. Atque diu ante *Io. Adolph Müller*, Rector Zerueſt. in proluſione, de iuſtiſſima ratione graece pronuntiandi 1724. exemplis et teſtimoniis probat η vt *i:* αι vt *ae:* ει vt *i:* οι vt *i:* αυ vt *af* pronuntiari debere, conf. Bidermanni Acta ſcholaſtica Part. I. pag. 43 ſqq. Poſteriorem vero ſiue Eraſmianam vindicant *Lindner* in proluſione paullo ante laudata, ita tamen vt ab Eraſmiana methodo pauliſper deceſſerit. cl. M. *Io. Melchior Faber*, Prof. et Rect. Gymnaſii Onold. in progr. quomodo Graeca in ſcholis pronunciare placeat. Onold. 1781. 4. aliique. Et *Etiſtae* et *Iotiſtae* (hoc enim potiſſimum inſigni nomine duae illae Grammaticorum partes diſcernuntur, quoniam τὸ H. Reuchliani vt *I;* Eraſmiani vero vt *E* pronuntiare ſolent) pro ſua quisque ſententia argumenta habent haud leuia. Equidem cum iis facio, qui ſtatuant, litteras dubias pro diuerſitate loci, temporis et aeris diuerſo modo eſſe pronuntiatas: quod quidem, lingua adhuc viua, haud inſolitum atque infrequens eſſe, vel lingua Germanica, Italica aliaeque,

que, etiam noſtra aetate abunde teſtantur. Atque, ſi verum dicere fas eſt, num noſtrae aetatis, quae antiquiſſimam Graecorum aeque ac Romanorum pronuntiationem minus adcurate ſcire poteſt, grammatici de vera pronuntiandi ratione legitime iudicare poſſint, valde dubito. Dionyſius enim Halicarnaſſeus Sapphus carmina propter ſonum et iuncturam litterarum potiſſimum laudauit. Quis vero hodie teretes illas acutasque Dionyſii aures habet, vt aeque ſentiat linguae venuſtatem et vincula orationis?

§. 8.

At relinquamus has et reliquas quaeſtiones de Epiſemis (de quibus Montfaucon in Palaeographia, Ihre in diſſ. prima iam laudata aliique egerunt) ſpiritibus, temporibus et generibus verbi, eorumque discrimine, numeris, articulis, de ſignis veterum criticis, (de quibus v. *Diogen. Laërt.* III. ſegm. 65 ſq. ibique Caſaub. et docte copioſeque egit cl. *Villoiſon* in prolegom. ad Homerum, et quae notaui ad Fabr. B. Gr. I. pag. 365.) num Graeci ablatiuum habuerint, praepoſitionibus et alias eiusmodi generis grammaticorum ſcholis. Atque multa de illis collegit Simonis, quem compilare nolo. Pauca tantum addam: De origine ſignorum, quae ſpiritus vocantur, ex antiquiſſimo Ionum Aeolumque alphabeto et de orthographia ac pronuntiatione Latinorum inde orta, quaedam monuit doctus quidam homo in Lemgoiſch. Auserleſene Bibliothek, Vol. VIII. pag. 78 ſqq. De diuerſitate et poteſtate temporum eſt elegans diſputatio *Clarkii* ad Homer. Iliad. A. vers. 34.

Oeder

Oeder in diſputat. erudita de Chronologia grammatica, Gotting. 1743. *Reiz*, Prof. Lipſienſ. in aliqua diſp. eiusdem fere argumenti. De verbis Graecorum mediis commentationes Ludolphi Kuſteri, Io. Clerici et Erasmi Schmidii, recenſuit, ſuamque adiecit *Wollius*, Lipſiae 1733. auct. 1752. in 8. et *Sigism. Frid. Dreſigii* comment. de verbis mediis N. T. etc. ſunt graecarum litterarum amantibus omnino commendandae. Vindicias articuli ὁ, ἡ, τὸ in N. T. ſcripſit *Adrianus Kluit.* Traiecti ad Rhen. partis prioris T. I.—III. et poſterioris T. I. II. 1768 — 1771. (conf. Philolog. Bibliothek. Gotting. Vol. II. part. 8.) De proſodiae graecae accentus inclinatione ſiue de inclinalibus graecae linguae dictionibus agit *M. Frid. Wolfg. Reiz* in proluſione quadam academica, Lipſiae 1775. De ſignificatione praepoſitionum graecarum in compoſitis expoſuit *Caſp. Frider. Hachenberg*. Vltraiecti 1771. 8. In ſingulis praepoſitionibus redit auctor ad primam ſignificationem, indeque reliquas vel remotiſſimi ſenſus explicat et deriuat. At limites ſaepius migraſſe videtur: Vſus enim eſt vocum tyrannus. Num Graeci careant caſu ſexto ſiue ablatiuo, nec ne? quaeſtio orta eſt. Multis eum argumentis vindicare ſtuduit *M. Io. Ericus Oſtermann*, in disp. Quaeſtionum graecarum πέντας, Witteb. 1634. 4. in quaeſtione tertia. — De Graecorum quinta declinatione impariſyllabica, et inde formata Latinorum quaeſtio *Marklandi* ſubiuncta eſt eius editioni II. Euripidis Dramatis ſupplices Mulieres, Londini 1775. 8. pag. 273 ſqq.

§. 9.

Graecas litteras tractantes dialecti, quae in qualibet lingua et ciuitate ſubinde orta, cum aliis commixta, dein culta, locupletata atque amplificata oriuntur, valde morari ſolent. Illae quidem iam ante Homerum variae fuerunt: qui quidem Odyſſ XIX, 175. ſqq. in inſula Creta homines fuiſſe, canit, multos, innumeros et nonaginta vrbes.

Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες
Δωριέες τε τριχάικες, δῖοί τε Πελασγοί.

Alia autem aliorum lingua mixta: inſunt quidem Achiui,
Inſunt vero indigenae Cretenſes magnanimi, inſunt et Cydones
Dorienſesque triſariam diuiſi, eximiique Pelasgi.

Quem locum valde opportunum varias ob cauſſas huc transtuli. Primum ea, quae ſupra diſputaui de linguae graecae origine, haud parum fulcire videtur. Tum Pelasgos eorumque linguae aſperae et barbarae cum coloniarum recentiorum varia et ipſorum lingua commixtae reliquias apud Cretenſes ſeruatas inde cognoſcimus: Porro intelligimus, *Woodii* ſententiam (in Verſuch über das Original-Genie des Homers pag. 263.) de dialectis, quae Homeri aetate ab aliis finguntur fuiſſe, ab Woodio autem negantur, eſſe reſtringendam. Dialecti h. e. diuerſa genera pronuntiandi loquendique

dique fuerunt; ſed adhuc communes (non, vulgares, vt me quidam male intellexit ac reprehendit,) h. e. in vſu fuerunt communi apud homines graece loquentes nec formae adeo diuerſae, necdum adeo in carminibus docte et inſtar characterum diuerſarum gentium ac ſcriptorum, diſcretae: cultior demum poſteritas dialectorum diuerſitatem tamquam ſingularum nationum et ſcriptorum notationem et diſcrimen, aut dignitatis et conditionis vel melioris vel deterioris inſigne conſtituit atque effecit. Quare iure quoque negamus, Homerum vel propria vſum fuiſſe dialecto, vel variis Graeciae dialectis linguam ſuam locupletaſſe. (Sed latius expoſui meam ſententiam ad Fabr. B. G. I. pag. 563 ſq. adde Clark. ad Hom. Il. β. 43.) Γλῶσσαν autem denotare *dialectum*, ex *Ariſtotele* de A. P. cap. 3. diſcimus. Adde *Weſſeling* ad Diodor. Siculum IV. pag. 317. *Mauſſacii* Diſſ. crit. ad Harpocr. p. 359. *Georg. Frider. Thryllitii* diſput. praeſide M. I. Iac. Ferbero habitam, de dialectis Graecorum, Wittebergae 1709. 4. cap. I. et II. eiusdem *Thryllitii* diſp. praeſide Georg. Guil. Kirchmaiero ventilatam, de dialecto communi, ibid. 1709. 4. ſect. prior. Quatuor autem dialecti, quae poſtea tamquam ſingulares ſcriptorum et gentium characteres ortae ſunt, vulgo numerantur: Dorica, Aeolica, Ionica et Attica: quae quidem cum tempore et apud diuerſas, quae illam loquutae ſunt, gentes varias ſubierunt viciſſitudines ac mutationes. Terrarum vero, quae lingua graeca vſae ſunt, ciuibus vinculo ſocietatis aut neceſſitudinis aut primae originis iunctis, cur non vnam eamdemque dialectum ſcriptores per-

petuo ſeruaſſent, intellectu facile eſt. Quae vero poetica dicitur, ea, ſi vim et poteſtatem vocis dialecti curatius perpendas, nulla eſt habenda, et reliquae, quae ſaepius hoc nomine inſignitae veniunt, ſunt potius idiotiſmi ſingularum ciuitatum aut prouinciarum, vti ſingulae Germaniae prouinciae ſua propria vocabula, ac proprias enuntiandi aut loquendi formas habent, quas barbare quoque vocant prouincialiſmos. Ea, quae vel fundamentum reliquarum fuerit, aut in qua vel omnes vel plurimae prouinciae aut graecam linguam loquentium dialecti conueniunt, et in conſcribendis libris eſt adhibita, vulgo dicitur *communis*. Doricam autem fuiſſe antiquam, paene colligimus ex Homeri verſibus, quorum veluti commentarium inuenies apud *Strabon*, Lib. X. pag. 728 ſq. Almel. paullo ante adlatis. Atqui illam, quod Dores in litteris amant ſimplicitatem, (nam duplices conſonas non frequentant,) atque adeo infantiam linguae produnt, omnium dialectorum, quae poſtquam in partes quaſi populares diuiſae fuerunt, paene antiquiſſimam eſſe puto.*) Iidem vero Dores, quod ſaltem ſecundum ſcholiaſtem ad Homeri locum Euboeam quoque Peloponneſum

*) *Thryllitius* in disp. de dialectis graecis cap. V. commentum eſſe ſcribit, quae de dorica dialecto, tamquam prima ſcribant alii. E contrario cum Is. Caſaub. contendit, *ionicam* dialectum omnium eſſe antiquiſſimam, primamque, quum et veſtigia cunctarum in ea dialectorum inueniantur, et ipſe Heſiodus atque Homerus eadem ſaepius, quam ceteris vtantur. Verum quae in vtramque partem diſputari poſſint, ea hic excutere non vacat.

ponneſum et Cretam incoluerunt, tum ſecundum Ariſtotelem de A. P. cap. 3. tragoediam et comoediam vindicarunt ſibi, horumque lingua opera ſapientum virorum, legislatorum et coloniarum non diu inculta et ſepulta quaſi iacere potuit; inde rationem intelligimus, cur dialectus dorica tam altas latasque radices per varias gentes egerit. Doricam autem dialectum et veteres et recentiores critici in antiquam diſpeſcuerunt et nouam. Atqui, quoniam veterem aeolicam eamdem fuiſſe, quae antiquitus eſſet dorica, *Schmidius* ad Pind. Olymp. I. v. 164. et *Maittaire* ex Strabone probant, hic in introductione in graecas dialectos ad librum vtilem inſcriptum; *graecae linguae dialecti in ſcholae regiae Weſtmonaſterienſis vſum recognitae*, *opera Mich. Maittaire*; *praefationem et appendicem ex Apollonii Dyscoli fragmento inedito addidit I. Fr. Reizius Hagae Comitum* 1738. in 8. pag. 1. ſq aeolicam ad doricam vna cum multis aliis putat referendam eſſe. conf. *Thryllitius* in disp. cit. cap. VII. et VIII. Dialectus ionica eadem eſt ac vetus Attica, ſed poſtea mutata aut deprauata. v. *Salmaſ.* in libro de lingua helleniſtica cap. 7. *Thryllitius* l. m. cap. V. *Pierſon* ad Moerin pag. 405. et in praef. pag. 26 ſqq. Neque tamen omnes Iones eadem lingua vſi ſunt; ſed quatuor linguarum proprietates (*Χαρακτῆρες γλώσσης τέσσαρες*) habuerunt, teſtante *Herodoto* Libr. 1. pag. 66 ſqq. ed. Stephan. vbi de dialecti Ionicae et gentium, quae illam in vſu habuerunt, diuerſitate multus eſt antiquiſſimus ille hiſtoricus Atticam autem, quam hodie vocamus, maioris eſſe venuſtatis et culturae, atque adeo reliquis re-

centiorem, quilibet, qui hiſtoriam ingenii generisque humani et linguarum vel primis labris guſtauerit, facile intelliget. Male igitur, vt vnicum tantummodo dem exemplum, et recentiores et veteres critici, (e. gr. ſtatim ad primos verſus Idyll. 1. Theocriti) docuerunt, Dores reſoluere ζ Atticorum in σδ, quum ſcribere debuiſſent, Atticos Dorum σδ, quod ſecundum originem prius fuit, in duplicem ζ contraxiſſe. cf. *Clark* ad Hom. Il. β'. 267. De lingua lycaonica a Pelasgis graecis orta, ad Act. XIV. 11. disp. *Io. Fr. Gubling*, Witteb. 1726. 4. agit quoque de lingua pelasgica, et diſcedit a ſententia *Iablonskii*, qui in diſſ. de lingua lycaonica, hanc, exiſtimat, fuiſſe Aſſyriacae proximam, atque hinc deductam. adde Wolf. Polum aliosque interpretes ad citatum Actorum locum. De dialecto Laconica Valckenaer ad Theocriti Adoniaz. pag. 271 ſqq. multa docte eleganterque disputat. De dialecto Tzaconum et hodierna Graecorum v. *Villoiſon* Prolegom. ad Homer. pag. 49. ſq. not. De dialectis vero vel generatim ſecundum diuerſas illarum ſpecies multi ſcripſerunt: e veteribus, quorum catalogum dedit Fabricius in Biblioth. gr. Libr. IV. part. alter. cap. 34 commemoramus *Georgium Corinthum Metropolitam de Dialectis, e. codd. MSS emendauit et notis illuſtrauit Gisbertus Koen. Ictus. Accedunt Grammatici Leidenſis et Meermanniani de Dialectis Opuſcula ab iis, quae ſub Ioannis Grammatici nomine vulgo circumferuntur, longe diuerſa, Lugd. Batau.* 1776. in 8. e recentioribus autem *Aemilii Porti* Dictionarium Ionicum graeco-latinum, quod indicem in omnes Herodoti libros continet, cum verbo-

verborum et locutionum in his obſeruatu dignarum accurata deſcriptione, quae varias Ionicae linguae proprietates regulasque diligentiſſime notatas et Herodoteis exemplis illuſtratas demonſtrat. Francofurti 1603. in 8. Eiusdem Dictionarium doricum graeco-latinum, quod totius Theocriti, Moſchi Syracuſani, Bionis Smyrnaei et Simmiae Rhodii variorum opuſculorum accuratam et fidelem interpretationem continet — Francof. 1603. in 8. Quae duo opera, quamuis multis ſcateant naeuis, ſua tamen laude atque vtilitate non omnino defraudanda ſunt. Graecorum dialecti poeticae ab oratoriis ſeiunctae, et noua methodo, compendioque facili traditae cum licentiis poeticis et graecorum epithetorum noua delineatione, opera. *P. Philippi Labbe.* e ſoc. Ieſu. edit. quinta. Par. 1671. 8. ed. vltima. ib. 1725. 12. *Chriſtiani Gottlieb Schwarz* disp. de cauſſis dialectorum, ſpeciatim graecarum, Wittemberg. 1702. 4. — *Heupelii* Canones de graec. dialectorum proprietatibus. Argentor. 1712. 8. — *Maittarii* librum de Dialectis, qui praecipue propter loca et auctorum claſſicorum et grammaticorum diligenter excitata, omni commendatione dignus eſt, iam paullo ante laudaui. Recentiſſimus isque vtilis liber eſt: Compendium dialectorum graecarum in vſum ſcholarum, concinnauit *Io. Frid. Facius*, Prof. Coburg. Noribergae 1782. 8. add. doctiſſ. diſſ. cl. *Frid. Guil. Sturz* (in praef. Profeſſor. Gerani) de dialecto Alexandrina, ratione ſimul habita verſionis librorum V. T. graecae, Lipſ. 1786. 4. eiusdem progr. de dialecto Alexandrina, disp. altera, Gerae 1788. 4. Quos de dialectis ſcripto-

res *Fabricius* in Bibliotheca graeca Libr. IV. cap. 34. *Simonis* in Introduct. Sect. IX. *Walch* in Introduct. I. cap. 3. §. 58. ſqq. iam protulerunt, aut quae de dialectis illi aliique grammaticarum conditores diſſeruerunt, hic ea repetere nolo. adde Gedicke de dialectis, praecipue Graecorum, in Berliniſch. Magazin der Wiſſenſch. u. Künſte. 1782. part. II. n. 1. *Verbeyk* quoque in Excurſu ad Antonini Liberalis Metamorphoſ. de dialectis multa dedit egregia: ipſe tamen pag. 297. bene monet, Antoninum ſcriptorum plerumque Ionicorum et poetarum, quorum integra loca deſcripſit, verba ſeruaſſe.

§. 10.

Quicumque autem graecos ſcriptores, tam diuinos, quam profanos cum vtilitate promteque legere aut interpretari cupit, eum quoque ſubſidia, quae lectionem facilitent, omnino ſcire et parare ſibi oportet. Quare de his paucis agemus. Quum vero bonus grammaticus bonus demum ſit philologus, interpres et theologus, a Grammaticis ordiemur. Primum locum occupant, qui ſcholia aut commentarios graecos in veteres auctores conſcripſerunt, qui quidem, quamquam pueriliter et ieiune falſoque haud raro commentati ſunt, aut quisquilias tradiderunt: multa tamen habent, quae ad intelligendos auctores vnice conducant. Illorum enim ſtudium niſi nos adiuuiſſet, in mythologia, hiſtoria, antiquitate, vocabulorum originatione ac poteſtate aliisque rebus multa vel parum adcurate vel plane non cognoſceremus. Atque

Atque Suidas Heſychius et reliqui lexicographi plurima paene debent veteribus illis ſcholiaſtis, de quorum praeſtantia et vtilitate *Io. Martin Chladenius*, theologus quondam Erlangenſis, in ſingulari quadam commentatione, Witteberg. 1732. 4. Opuſculis eius academicis, Lipſ. 1741. 8. tom. 1. poſtea inſerta, copioſius egit. adde cl. *Villoiſon* Prolegom. ad Venetam Homeri editionem pag. XLIV. not. et cl. *Beck* in proluſione academica de ratione, qua ſcholiaſtae poetarum graecorum veteres, in primisque Homeri, ad ſeſum elegantiae et venuſtatis acuendum, adhiberi recte poſſint. Lipſiae 1785. 4. In primis vero Vlpiani commentarii in Demoſthenem, et Euſtathii in Homerum atque Dionyſii Perigeſin ſunt laudandi. Grammaticos tamen veteres, quorum tres olim fuerunt ordines (conf. Walchii librum doctum de arte critica veterum Romanorum,) Tryphonem, Phrynichum, Apollonium Alexandrinum Dyscolum, (cuius fragmenta quaedam inedita adiecit Reizius Maittarii libro de Dialectis,) Moeridem aliosque, de quibus partim infra, ſingulorum, quorum aetas nota eſt, vitam et hiſtoriam perſequendo, vberius agemus, partim Fabricii bibliotheca graeca Libr. V. cap. 7. conſulenda eſt, in praeſenti de induſtria praetermittimus. Memorabo tantum recentiorem libr. Τȣ̃ *σοφωτάτȣ καὶ λογιωτάτȣ Μανȣήλȣ τȣ̃ Μοσχοπόλȣ, περὶ σχεδῶν· ἤτοι Γραμματική, ἐνσχήματι τεχνολογικῷ περὶ ἐτομολογίας. εἶτ' ȣ̃ν τεχνολογίας, διαλαμβάνȣσα. — τύποις ποτὲ ἐκδοθεῖσα παρὰ Ῥοβέρτȣ Στεφάνȣ. νῦν δὲ δεύτερον μετατυπωθεῖσα, προτροπῇ καὶ δαπάνῃ τȣ̃ ἐκλαμπροτάτȣ, σοφωτάτȣ καὶ ἐυγενεστάτȣ Ἄρχοντος*

 Κυρίȣ,

Κυρίου, Κυρίου Κωνσταντίνου Ἀλεξάνδρου Φιλιππίδου τοῦ Γάιου —. ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας παρὰ Ἰωσὴφ τῷ Κουρτβέκ. ἐν ἔτει αψογ΄· (1773.) Moſchopuli libellus continet bona graecae linguae praecepta atque obſeruationes, et a criticis recentioribus, praecipue Batauis, ſaepe in ſubſidium vocatus eſt. Multorum veterum grammaticorum opera adhuc latent in bibliothecis Pariſienſi, Matritenſi, Veneta aliisque. Quaedam publicauit cel. *Villoiſon* in anecdotis graecis, tom. II. Venet. 1781. 4. e. g. pag. 79 ſq. anonymi cuiusdam Atticiſtae de Atticismis opuſculum p. 85 ſq. *Heliae* Monachi περὶ τῶν ἐν τοῖς στίχοις παθῶν. pag. 86 ſqq. *Herodiani* init. libelli περὶ στίχων τῆς λέξεως et lib. περὶ σχημάτων. pag. 103 ſq. *Porphyrii* lib. περὶ προσωδίας. pag. 138 ſqq. et pag. 178 ſqq. ſcholia in *Dionyſii* artem grammaticam, pag. 172 ſqq. et p. 186 ſqq. in eamdem ſcholia Diomedis ſcholaſtici. et Ruhnkenii diligentia grammaticorum graecorum ἀνέκδοτα ſunt exſpectanda.

§. 11.

Poſt Conſtantinopolin a Turcis expugnatam et iam paullo ante triſtiſſimum illud tempus graeci quidam docti homines ſedem eruditionis et grammatices ſtudium in Italiam cum aliis transtulerunt, Emmanuel Chryſoloras, Theodorus Gaza, Demetrius Chalcocondylas, Conſtantinus Laſcaris, quorum vitam, fataque et merita *Humfredus Hodius* *) atque

*) De graecis illuſtribus linguae graecae inſtauratoribus, Londini 1742. in 8.

atque *Chriſtianus Fridericus Boernerus* *) fuſius expoſuerunt. Illorum Erotemata ſiue praecepta grammatices graecae vel ſeparatim vel ab Aldo aut ex huius officina in quatuor voluminibus ab 1496 — 1525. coniunctim excuſa **) ſunt edita. Ego vero poſſideo exemplar peruetuſtum in folio nulla loci annique mentione facta, ſine vllo paginae et cuſtodis indicio, atque adeo ad primos graecos libros formulis typographicis, ab Aldinis diuerſis deſcriptos referendum, quo tres antiquiores grammaticae continentur. 1) *Δημητρίȣ χαλκονδύλȣ ἐρωτήματα συνοπτικὰ τῶν ὄκτω τȣ͂ λόγȣ μερῶν μετὰ τινῶν χρησίμων κανόνων.* 2) Τȣ͂ *σοφωτάτȣ καὶ λογιωτάτȣ κυρȣ͂ μανȣὴλ τȣ͂ μοσχοπȣ́λȣ διωρθωθέντων ἐρωτημάτων.* 3) *περὶ διαλέκτων τῶν παρὰ* Κορίνθȣ *παρεκβληθεισῶν*, quam collectionem neque apud Fabricium inueni, neque a Koenio in praefatione ad editionem ſuam Gregorii Corinthi memoratam. ***) Ipſe Aldus Manutius

*) De doctis hominibus graecis, litterarum graecarum in Italia inſtauratoribus, Lipſ. 1750. in 8.

**) Conf. *Fabricii* bibliotheca graeca Libr. V. cap. 7. §. 9. *Morhofii* Polyhiſtor. Libr. IV. cap. 6. cel. *Beckii* commentar. de litteris et auctoribus gr. atque lat. part. I. ſect. I. p. 57. p. 68 ſqq. vbi de Grammaticis graecis diſputatur.

***) Illius tamen libri indicium inuenies in *Gattereri* bibliotheca hiſtorica VIII. pag. 132. in recenſu de Bure Bibliographie inſtructiue (minime inſtructae) I. Part. 1765. vbi nonnulli grammatici graeci memorantur. *Iriarte* in Catal. mſſt. codd. Matrit. pag. 144. putat, editionem illam ſub ipſa typographiae incunabula Mediolani eſſe excuſam. In ſectione librorum Creuennae 1790 venditum eſt exemplar pro 115 floren. hollandic.

tius ſcripſit grammaticas graecas inſtitutiones, quas poſt eius obitum M. Muſurus publicauit Venetiis 1515. in 4. Idem Aldus antea typis expreſſerat librum in 4. inſcriptum, (de quo egit quoque Glandorf, quem vide in praefatione ad Pythagoram p. 24 ſqq. et pag. 36. memorat, eum editum eſſe 1512.) *Conſtantini Laſcaris Byzantini* de octo partibus orationis liber primus. Eiusdem de conſtructione liber ſecundus. Eiusdem de nomine et verbo liber tertius. Eiusdem de pronomine ſecundum omnem linguam et poeticum vſum opusculum. Addidit Aldus interpretationem latinam, Cebetis tabulam, Pythagorae aurea carmina, Phocylidis poema et alia. Secundum et tertium libellos numquam antea lucem vidiſſe, Aldus in praefatione memorat. Aldus annum, quo ex officina ſua hanc collectionem exire iuſſit, non addidit. Laſcaris tamen indicauit aliquoties annos; at num quo ſcripſerit anno, an quo typis primum excudi fecerit, equidem neſcio: in alius libelli fine ſcripſit *in Mediolano 1476.* in alio *in Miſſene 1470.* Plura vide ad Fabric. B. Gr. I. p. 707 ſq. et 797. not. infra in §. de Pythagora. Habeo quoque librum inſcriptum ſ. l. et a. ſed procul dubio Baſileae ſaeculo decimo ſexto editum. *Farrago libellorum, quos omnium maxime graecarum litterarum candidatis lectu frugiferos fore duximus; graece et latine. fol.* Continentur: Cyrilli opuſcula de dictionibus, quae accentu variant ſignificatum. Ammonius de ſimilitudine ac differentia dictionum, de re militari veterum et nominibus praefectorum libellus. Orbicii de ordinibus exercitus. Significata τȣ̃ η et τȣ̃ πῶς. In quibus ν adda-

addatur vel abiiciatur ex Choeroboſco: quod verborum canones non exacte inueſtigari poſſint, ex eodem. De proprietate linguae graecae ex Io. Grammatico, Plutarcho et Corintho. De paſſionibus dictionum ex Tryphone Grammatico. De verbis anomalis. De inclinatis encliticis et ſynencliticis. De menſibus Graecorum. (Eſt adpendix ſeu pars vltima maioris Lexici graeci.)

Recentiorum Grammaticorum inſtitutiones recenſet Fabricius loco memorato. In praeſenti vero ſufficiat, quosdam tantummodo recenſere. De grammaticis igitur in vſum tironum conſcribendis ſuperiore aetate meruerunt *Golius* et *Wellerus:* de illius autem meritis et grammaticae editionibus agit *M. Io. Frider. Koerber*, Rector quondam Gymnaſii Gerani, in praefatione ad Grammaticam ſuam Graecam harmonicam Golio Wellerianam, Lipſiae 1688 et 1720. in 8. *Welleri*, qui meliore et faciliore methodo vſus eſt, grammatica in Germania et Belgio ſaepius repetita, et in primis cura ac diligentia Lamberti Boſii aucta eſt. Nouiſſimam vero et locupletiſſimam edit. debemus cl. *I. Frid. Fiſchero*, quae inſcripta eſt:

Iacobi Welleri Grammatica graeca nouá ante ab Abrahamo Tellero, quod ad dialectos attinet, completa, poſt vero ab ipſo auctore nouis notis et indicibus locupletata, cui nunc praeter obſeruationes, tabulas, verſus memoriales Chriſtiani Daumii, accedunt Lamberti Boſii breuiſſima ſyntaxis, et accentuum ratio, curauit hanc nouam editionem et praefatus eſt *Io. Frid. Fiſcherus.* Lipſiae 1756. in 8.

Idem

Idem ille vir cel. perquamdoctis obſeruationibus illuſtrauit et explicauit Welleri Grammaticam: in tribus *libellis Animaduerſionum, quibus Iac. Velleri Grammatica graeca emendatur, ſuppletur, illuſtratur.* Lipſiae 1750 — 1752. in 8. — *Io. Verwey* in noua via docendi graeca. Gaudae 1702. 8. et Vltraiecti a. 1735. in 8. meliorem dare ſibi viſus et methodum; ſed ideo notatus ab *Georgio Henrico Vrſino* in praefatione ad ſuam Grammaticam graecam, etiam ob electa graeca ex optimis linguae auctoribus excerpta et fini ſubiuncta commendatam (cuius alteram editionem habeo Noribergae 1715.) et ab Alexandro Helladio, Natione Graeco, in praefatione de pronuntiatione linguae graecae in Europa ad ſuam Grammaticam graece et latine ſcriptam. Noribergae 1712. in 8. Auguſti Biſchof Cadmum et Reckenbergeri collegium fundamentale graecum, et Langbein Griechiſche Grammatik ohne Accente, iam ſupra me laudare memini. Ante Langbein tamen fuerunt docti homines, qui lingua germanica vſi praecepta darent grammatices. *Io. Henricus Schultz* et *Iunker*, vterque medicus, ſcripſerunt notiſſimam illam Grammaticam gr. Halenſem, ſaepiſſime typis repetitam, quae, licet multos habeat naeuos, multis tamen aliis praeferenda eſt. *I. Petrus Miller*, Helmſtad. 1759. in 8. cum chreſtomathia quadam graeca: *Laurent. Reinhard*, Lipſiae 1727. *Andr. Georg Waehner*, Guelpherb. 1715. in 8. concinnerant grammaticas germanice ſcriptas. Pariter alii recentiores: *Ries* Lehrbuch für das griechiſche Sprachſtudium zum Gebrauch der Churmainziſchen Schulen, vol. I. et II. Mogunt. 1782. et 1783. 8.

8. vol. II. continet Chreſtomathiam triplicis part. 1) Cebetis tabulam: 2) Excerpta ex Aeliani V. H. Xenophonte, Homeri Iliade, Herodoto, Epicteto, Anacreonte, Theocrito, ſcriptis Chryſoſtomi. 3) indicem verborum et rerum. — Handbuch zum Gebrauch der niedern lateiniſchen Schulen bey der Hochf. Benedictiner Univerſität zu Salzburg. Anhang zum dritten Bande, welcher die griechiſche Sprachlehre enthält. Salzburg. 1776. 8. — *L. H. S. Iehne*, Prof. et Rect. zu Altona, Griechiſche Sprachlehre. Hamburg. 1787. 8. erudita cenſura, in qua ſimul praecepta, quomodo grammatica graeca, vtiliſſima rectaque ratione confici poſſit debeatque, ſuppeditantur, eſt in bibl. Berolin. vniuers. vol. 85. part. I. 1789. pag. 257 ſqq. Inprimis laudanda eſt grammatica gr. Marchica, germanice. Berol. 1730. 8. et ſaepius; vt Haaſii, Trendelenburgii, Dantiscani profeſſoris; aliorumque praetermittam labores, huc quoque referri et laudari debent. *L. C. Valckenaerii* obſeruationes academicae, quibus via munitur ad origines graecas inueſtigandas, lexicorumque defectus reſarciendos, et *Io. Dan. a Lennep* praelectiones academicae, de analogia linguae graecae, ſiue rationum analogicarum linguae graecae expoſitio. ad exempla mssta recenſuit ſuasque animaduerſiones adiecit *Everhard. Scheidius.* Traiecti ad Rhenum etc. 1790. 8. Graeco barbari ſermonis, cuius hodie in Graecia vſus eſt, grammaticam, vna cum Gloſſario, hiſtoria linguae graecae et aliis dedit *Io. Mich. Langius* in Philologia barbaro graeca. Noribergae 1708. in 4. et antea Simon Portius. Paris 1638. in 8. quam prae-

praefixit *Cangius* Gloſſario ſuo mediae et infimae graecitatis; libro praeſtantiſſimo, qui tamen Hemſterhuſio in notis in ſcholia, (talium vocabulorum plena,) ad Ariſtophanis Plutum, aliisque reliquit ſpicilegium. — In vſum Graecorum edita eſt grammatica graece ſcripta: cuius breuior eſt inſcriptio: *Γραμματικὴ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀποῤῥήτων καὶ ἑτέρα Μιχαὴλ Συγγέλου, τοῦ Ἱεροσολυμίτου ἐπιμελείᾳ καὶ διορθώσει Ἀλεξάνδρου καγκελλαρίου τοῦ ἰατροφιλοσόφου.* Venetiis 1745. 8.

§. 12.

Syntaxeos gr. linguae partes de particulis, de idiotismis, de ellipſibus viri docti in ſingularibus libris apte periteque explicare ſtuduerunt. Generatim ſcripſerunt praeter alios, *Martinus Rulandus* in libro de emendata linguae graecae ſtructura, Argentorat. 1559. 8. et *Io. Poſſelius* in ſyntaxi graeca, Witteb. 1561. 1622. 8. Lipſiae 1692. et alibi; libello, qui olim maiorem praeſtitit vtilitatem, quam quae nunc inde capi poſſit. In *Daweſii* miſcellaneis criticis multa ſubtilia praeclaraque ſyntaxeos gr. exempla et praecepta reperiuntur. De particulis autem, quae ad praecipuas linguae graecae veneres elegantiasque pertinent, neque in vlla alia forſan lingua adeo copioſae ſunt, ſpeciatim *Budaeus* in commentariis linguae graecae, de quibus poſtea diſſeremus, tum *Matthias Deuarius* et inprimis *Henr. Hoogeveen* ſcripſerunt. *Deuarii* liber *de graecae linguae particulis*, multas quidem habet dotes, ſed innumeris quoque ſcatet naeuis. Primum vero prodiit Romae 1588. in 4. deinde

deinde Londini 1657. tum cura Eſchenbachii, Noribergae 1700. et alibi in 8. Optima tamen eſt editio, quam emendatiorem multisque animaduerſionibus locupletatam parauit *Io. Gottfr. Reusmann*, Rector ſcholae Schneebergenſis, Lipſ. et Schleizae 1775. in mai. 8. Multum doctrinae et ſtudii et diligentiae contulit Reusmannus ad poliendum et emendandum Deuarium: ſed multo plura eaque meliora et perfectiora dediſſet, ſi opus Hoogeueenii earum conſuluiſſet et quaſi redegiſſet in compendium. Hoogeveen enim, grammaticus ſubtilis atque adcuratus, Deuarium editurus, quum vidiſſet, Deuarii laborem prorſus paene perire nouis adceſſionibus et perpetuis correctionibus, nouum opus, annorum ſedecim laborem, confecit et a multa doctrina adcurataque linguae graecae intelligentia et a multorum locorum tam diuinorum quam humanorum ſcriptorum interpretatione commendandum et inſcriptum: *Doctrina particularum linguae graecae auctore et editore Henrico Hoogeveen*, Delphis 1769. in 4. duobus voluminibus. Primam ſingularum particularum originem et poteſtatem, quoad fieri potuit, rimatus reliquos ſignificatus inde, ſaepius vero nimis ſubtiliter et copioſe, deriuat docteque explicat. Opus eſt egregium et magiſtris inprimis vtile: num vero linguae graecae conditores veteresque auctores vbiuis fere adeo acute fuerint philoſophati valde dubito. Vſum enim vt vocum, ita etiam particularum, ſaepe fuiſſe tyrannum, facile et pluries deprehendemus. In compendium redegit opus, multis omiſſis additisque cl. *Chriſt. Godofr. Schütz*, Prof. Ienenſis. Deſſau. et Lipſiae 1782. 8.

§. 13.

Praeter ea ad iuſtam promtamque linguae graecae intelligentiam multum facit plena *idiotiſmorum* notitia, quam praecipue *Guilielm. Budaeus* et *Franciſcus Vigerus* dederunt. Prior ſcripſit *Commentarios linguae graecae*, in quibus ea, quae propria eſſent graecae linguae, ſolerter docteque explicuit. Quatuor vero eorum lucem viderunt editiones; prima prodiit Pariſiis 1529. altera Coloniae 1530. tertia, eaque ſplendida et amplius tertia parte aucta, Pariſiis ex officina Roberti Stephani 1548. quarta denique, non adeo quidem ſplendido cultu inſignis, at omnium reliquarum locupletiſſima, Baſil. 1556. in fol. Ex his compilauit opellam ſuam *Vigerus*, inſcriptam, *de praecipuis Graecae dictionis idiotiſmis*, Paris 1544. Lugduni 1680. Argentorati cura Lederlini 1708. Illi tamen veram vtilitatem rectumque pretium parauit *Henricus Hoogeveen*, qui de hoc libro et vero de omnibus deliciarum graecarum cupientibus, quibus recentiſſima editio omnino neceſſaria eſt, ter optime meruit. Lugd. Batau. 1742. 1752. et maxime 1766. 8. librum enim apte illuſtrauit, perpetuis animaduerſionibus et praecipue in editione tertia et poſthaec in ſupplemento quodam quam plurimis idiotismis ita auxit, vt nouus paene liber eſſe videretur, multis acceſſionibus *Zeunii*, Lipſiae recuſus, 1777. m. 8. iterumque paucis abhinc annis.

Egregia II. *ad idiomata graecae dictionis ſpicilegia* ſcripſit. cl. *I. Fr. Degen.* Onoldi 1780. et 1781. 4.

§. 14.

§. 14.

Quoniam Graeci, praecipue Attici, in omni orationis vbertate et verborum copia breuitatem in primis amarunt, factum eſt, vt vnum aut plura vocabula, quae quidem conſuetudo facile ſuppleret, ſaepius omitterent. Atque vulgares Grammatici plura, eaque incerta, in ſyntaxi tradunt et inculcant praecepta, quae ſuperflua et ex ignorantia *βραχυλογίας* vnice orta ſunt. Quam ob rem diligentia *Lamberti Bos*, hominis graece doctiſſimi, omnino laudanda eſt, qui ſingularem et eruditum *de ellipſibus graecis* conſcripſit libellum, in Belgio et Germania typis ſaepius deſcriptum, et curis ſecundis Schöttgenii, Bernholdi, Leisneri, Michaelis et Schwebelii inſigniter auctum Leisnero ſextam editionem cum ſupplementis Bernholdi debemus. Lipſiae 1748. 8. Repetita quoque illa eſt cum obſeruationibus *Chriſtiani Benedicti Michaelis*, Halae Sax. 1765. 8. Pleniſſima tamen et optima eſt, quam concinnauit *Nicolaus Schwebelius*, Noribergae 1763. mai. 8. De idiomatibus et ellipſibus L. Gr. iunctim agitur in lib. Les principaux idiotismes de la langue grecque avec les ellipses, qu' ils renferment; ouvrage utile aux jeunes rhétoriciens et aux humaniſtes pour l' intelligence des auteurs grecs. par Mr. *Furgault*, profeſſeur émérite de l' Univerſité de Paris. à Paris 1784. 8.

§. 15.

Libros, in quibus de copia verborum aut epithetis diſſeritur et, vt vulgo dicuntur, phraſes

collectae ſunt, conſulto omittimus: (conf. de his Fabricii biblioth. graec. Libr. V. cap. 40. XIII.) quoniam iis hodie non opus eſt. Orationes enim graecas conficere, aut libros graecos ſcribere, perquam abſonum aut inutile mihi eſſe videtur. Eos contra, qui de re poetica Graecorum ſcripſerunt, ad intelligendos aut emendandos poetas vtiliores eſſe arbitror. Huc praeter alios pertinent *Ioannis Vollandi* libri quatuor de re poetica graecorum e notationibus et obſeruationibus Michaelis Neandri collectis. Lipſiae 1582. 8. *Chriſtoph. Kircheri* proſodia graeca, Baſileae 1644. 4. et *Philippi Labbe* graeca Proſodia fuſe ac compendio tradita, cum dialectis poeticis et ſcribentium graeca carmina Aſylo tutiſſima: editio quinta, Paris 1671. 8. Is quoque ſcripſiſſe dicitur elenchum ſiue theſaurum proſodicum graeco-latinum. Hunc tamen ſaepius alucinatum eſſe, Clarkius ad Homerum haud raro oſtendit. Tum *Thomas Morellus* in theſauro graecae poeſeos ſiue lexico graeco proſodiaco, — — cui praefigitur de poeſi ſeu proſodia Graecorum tractatus. Etonae 1762. duobus voll. in 4. *Petri Coelemanni*, paedagogii, quod Stetini in Pomerania eſt, quondam Conrect. opus proſodicum nouum, in quo ſyllabarum graec. poſitione, diphthongis et vocabulis longis carentium, quantitates —— perſpicue demonſtrantur etc. Francof. 1651. et 1668. 8. *Ben Heath* comm. de tragicorum graecorum metris, praemiſſa eius Notis ſ. Lectionibus ad tragicorum veterum Aeſchyli, Sophoclis, Euripidis, quae ſuperſunt, dramata deperditorumque reliquias. Oxon. 1762. 4. quae commentatio rec. et inſerta eſt

tom.

tom. III. Euripidis a cl. Beckio editi. — *P. Mocciae* proſodia graeca: acceſſit tractatus de poeſi Graecorum, auct. *Morell.* Neapoli 1767. 8. — Dom. *Mariae Becucci* — ars metrica, ſeu de Graecorum proſodia tractatus — ad vſum ſtudioſae in graeca poeſi iuuentutis. Collae in Toscana, 1782. 4. At multa alia praecepta exemplaque rei metricae paſſim ſuppeditarunt Clark ad Homerum, Bentlei in II epiſtolis ad Hemſterhuſium, in notis ad quasdam Ariſtophanis fabulas in edit. Küſteri, et alibi, Hemſterhus. et Valckenarius in notis ad nonnullos poetas graecos, Dawes in Miſcellaneis criticis, Brunck in notis ad ſuas Ariſtophanis et Tragicorum graecorum editiones.

§. 16.

Grammaticus vero ope critices deſtitutus aut illam non curans, miſellus erit homo: nec, niſi de veritate atque integritate textus certus ſim, ſenſus verborum veritatem perſpicere poſſum. Critices vero pars, quae in lectione firmanda et conſtituenda verſatur, *) vel a Manuſcriptis codd. vel ab ingenio adiuuatur. Hinc primum de Manuſcriptis graecis ſiue potius de iis ſcriptoribus, qui vberiorem illorum notitiam dederunt, paucis agemus. **) *Montfaucon* Palaeographiae graecae, in

*) Quae de arte critica, eiusque partibus et ſubſidiis in Introductione in hiſtoriam L. L. pag. 15 ſq. ſcripſi, ea hic repetere nolo.

**) Commendandus eſt liber in primis vtilis, et multo ſtudio ac labore confectus: Ueberſicht der Oerter, wo die bekannteſten griechiſchen Schriftſteller gelebt

in qua idem Libr. III. et IV. de characteribus variarum aetatum ad vsque decimum quartum a Chriſto nato ſaeculum vberrime egit, eorumque dedit ſpecimina, praemiſit recenſionem omnium, quas quidem nouit, Bibliothecarum tam veterum quam recentiorum, in quibus manuſcripti codices habentur. Idem in *Diario Italico*, Paris 1702. 4. multos recenſuit codices graecos in Italia adſeruatos. Idem Montfaucon duo alia opera praeſtantiſſima foras dedit.

1. *Bibliotheca Coisliniana olim Segueriana ſiue MSStorum omnium graecorum, quae in ea continentur, accurata deſcriptio*, vbi operum ſingulorum notitia datur, aetas cuiusque Manuſcripti indicatur, vetuſtiorum ſpecimina exhibentur, aliaque multa annotantur, quae ad Palaeographiam graecam pertinent. Accedunt Anecdota bene multa ex eadem bibliotheca deſumta cum interpretatione latina, ſtudio et opera D. *Bernardi de Montfaucon*, Presbyteri et Monachi Benedictini e Congregatione St. Mauri, Pariſiis 1715. in folio.

2. Eiusdem Bibliotheca bibliothecarum MSptorum noua. Pariſiis 1739. in fol. II. voll. at eruditus quidam vir Italus per litteras mihi ſignificauit, de bibliothecis quidem et MSS. ital. Montfauconio fidem caute eſſe adhibendam.

Petr.

gelebt haben, und Grundlage zur Geſchichte der Bibliotheken, wodurch iene in Handſchriften ſind erhalten worden. entworfen von *Friedrich Eckard*, Candidaten des Lehramts und Amanuenſis der königlichen Bibliothek zu Göttingen, Gieſſae 1776. 8.

Petr. Lambecius commentarios ſcripſit de auguſtiſſima bibliotheca Vindobonenſi, VIII. Vol. quorum nouam et pleniorem editionem debemus *Adamo Franciſco Kollario*, Vindobonae 1766 — 1782. in fol. (Recenſum huius operis reperies in Gattereri Hiſtoriſcher Bibliothek Vol. IX. pag. 159 - 195.) Continuationem operis a Denis accipiemus.

Lambecii operi addendum eſt, *Danielis de Neſſel* Breuiarium et ſupplementum commentariorum Lambecianorum ſiue Catalogus aut Recenſio ſpecialis codicum MStorum Graecorum, nec non Linguarum Orientalium Auguſtiſſimae Bibliothecae Caeſareae Vindobonenſis, Vindobonnae et Norimbergae 1690. in fol. Neſſelii laborem et compilationem furtaque valde vituperat atque exagitat Kollar. Illorum vero duumuirorum opera in epitomen redegit *Iacob Frid. Reimmann*, in Bibliotheca acroamatica theologica, iuridica, medica, philoſophica, hiſtorica et philologica, comprehendente recenſionem ſpecialem omnium codd. MSStorum graecorum auguſtiſſimae Bibliothecae Caeſareae Vindobonenſis, olim a duumuiris Petro Lambecio et Daniele Neſſelio congeſta, Hannouerae 1712. in 8. qui etiam in parte prima Catalogi ſiue recenſionis ſpecialis omnium codicum MStorum graecorum bibliothecae Vindobonenſis 1712. in 8. Neſſelii inſcitiam atque ignauiam mire culpat.

Dauid Casley Catalog. of the MSS. of the Kings Library. Londini, 1734. Excerpta ex illo reperiuntur in Bibliotheque Britannique, tom. V. part. 2. p. 338 ſqq. et Catal. of the MSS. preſer-

ved in the Britiſh Muſeum. by Sam. Ayſcough, Clerk. Londini. II. voll. 4.

Bibliothecae Mediceae diuitias plures expoſuerunt, Reguli a S. Syluerio, Minozzi, Roſſi, Ernſtius, Wilh. Lang, Lucas Holſtein, (conf. Catal. bibl. Bunau, vol. I. pag. 851.) et Maria Biſcioni, cuius *Bibliothecae Mediceo Laurent. Catalogus*, Tomus I. Florent. 1752. tantum lucem adſpexit. Pleniorem tamen, quanquam non admodum opportunum aut omnibus numeris abſolutum *catalogum codicum MStorum bibliothecae Mediceae Laurentianae recenſuit, illuſtrauit, edidit Angel. Maria Bandinius* tribus voll. Florentiae 1764. 1768 et 1770. fol. (Diligens illius operis recenſus eſt in Gattereri bibliotheca hiſtorica Vol. VII. et XIII.)

Graeca *D. Marci* bibliotheca codicum manuſcriptorum per titulos digeſta, praeſide et moderatore Laurentio Theupolo. (auctoribus *Antonio M. Zanetto* et *Antonio Bongiouannio*,) Venetiis 1740. fol.

Haud exigua ſupplementa dedit *Villoiſon* in Anecdotis gr. tom. II. Plura praeſtabit et ſpem nobis fecit cel. *Morelli*, qui in praeſenti ſumma cum laude praeeſt illi bibliothecae, alter Magliabechi.

Bibliotheca codd. msstorum Monaſterii S. Michaelis Venetiarum prope Murianum vna cum Appendice librorum impreſſorum ſaec. XV. opus poſtumum *Io. Bened. Mittarelli*, Veneti Abbatis, Ex-generalis Benedictino-Camaldulenſis. Venetiis 1779. fol.

Codices manuſcripti bibliothecae regii *Taurinenſis* Athenaei, per linguas digeſti, et binas in partes

partes diſtributi, in quarum prima hebraei et graeci; in altera latini, italici et gallici. Recenſuerunt et animaduerſionibus illuſtrarunt *Ioſephus Paſinus* regi a conſiliis, bibliothecae praeſes et moderator: *Antonius Rivautella* et *Franciſcus Berta*, eiusdem bibl. cuſtodes. Inſertis paruis quibusdam opuſculis hactenus ineditis etc. Taurini 1749. fol.

Catalogus codd. graecorum, qui mssti repe-riuntur in Archimandritatu S. Saluatoris *Meſſanae* (in Sicilia). v. in Theſauro antiqq. et hiſtor. Siciliae tom. IX. poſt Placidi Regnae notit. hiſtor. vrbis Meſſanae.

Bibliotheca *Piſtorienſis* a *Franciſco Antonio Zacharia*, ſoc. Ieſu presbytero, deſcripta, inque duos libros diſtributa, quorum prior mstos trium praecipuarumque *Piſtorienſium* bibl. codices, poſterior Piſtorienſes ſcriptores complectitur. — Auguſtae Taurinorum 1752. min. fol.

Indicem MSStor. (in hoc autem opere locupletatum,) iam antea idem ediderat in Calogierae Raccolta d' opuſculi ſcientifici e filologici, vol. XXX. pag. 437 - 501. conf. *Baumgartenii* Nachrichten von merkwürdigen Büchern, tom. VI. pag. 240 ſqq.

Catalogus codd. msstorum Malateſtianae *Caeſenatis* bibliothecae fratrum minorum conuentualium fidei cuſtodiaeque concreditae, hiſtorica praefatione variisque adnotationibus illuſtratus, auctore *Ios. Maria Mucciolo*, eiusdem ordinis fr. — Acced. complura ex ei. BB. codd. promta. Caeſenae 1780. fol. II. voll.

Graeci codd. msti apud *Nanios*, patricios Venetos, aſſeruati. Bonon. 1784. min. fol.

Frid. Sylburgii catalogus librorum mſptorum in bibl. electorali Palatina, in *Miegii* monumentis pietat. et litter. virorum illuſt. Francof. 1702. 4. part. I. pag. 1 ſqq. Hodie parum adfert vtilitatis, quoniam magna illorum msstorum pars Romam in Vaticanam translata eſt: multi autem in praeda diſcerpti perierunt, et reliqui in bibl. Vat. in alio ordine ſunt poſiti.

Eliae Ehingeri catalogus biblioth. reipubl. Auguſtanae, variarum linguarum, ſecundum facultates diuiſus. Aug. Vindel. 1633. fol.

Dav. Hoeſchelii cat. graecorum codicum, qui ſunt in bibliotheca reip. Auguſtanae Vindeliciae, quadruplo, quam antea, auctior. ibid. 1595. 4.

Anton. Reiſeri index msstorum bibl. Auguſtanae. ib. 1675. 4.

Egregii illius adparatus notitiam pleniorem dare incepit cl. *Mertens*, Rector et bibliothecar. atque vt illam perſequatur atque abſoluat, omnino eſt optandum.

Anton Sanderi bibliotheca belgica msta. 1641. et 1643. II. voll. 4.

Auberti Miraei Elenchus ſcriptorum mſtorum in belgicis bibliothecis. Antwerp. 1606. 8. et Bruxell. 1622.

Catalogus graecorum mstorum codd. qui aſſeruantur in inclyta ſeren. vtriusque Bauariae ducis etc. bibliotheca. Ingolſtadii 1702. 4.

Acceſſione codicum et librorum, quos P. Victorius poſſederat, facta, inſigniter augeri poteſt ille catalogus.

Gottlob

Gottlob Krantz in Memorabilibus bibl. publicae Eliſabetanae Wratislauienſis - Rhedigerianae dictae, Wratisl. 1699. 4. leuiter inſciteque enumerat pag. 82 ſqq. codd. graecos in illa bibliotheca adſeruatos.

Bibliotheca *Vffenbachiana* MSSta ſeu Catalogus et recenſio MSS. codicum, qui in bibliotheca *Zachar. Conradi ab Vffenbach* Traiecti ad Moenum adſeruantur et in varias claſſes diſtinguuntur, quorum priores *I. H. Maius*, fil. Prof. ord. Gieſſenſis recenſuit. —— Halae Hermunduror. 1720. fol. part. II. pag. 417 ſqq. recenſentur codd. graeci.

Regiae bibliothecae *Matritenſis* codices graeci MSS. *Ioannes Iriarte*, eiusdem cuſtos — excuſſit, recenſuit, notis, indicibus, anecdotis pluribus euulgatis illuſtrauit. Volum. I. Matriti, e typographia Antonii Perez de Soto. 1769. fol.

Deſideratur adhuc vol. III. cum indice neceſſario.

In bibliotheca *Scorialenſi* multi latent codd. mssti graeci, quorum indicem dederunt *Eduard Clarke* in Briefen von dem gegenwärtigen Zuſtande des Königreichs Spanien — in das Deutſche überſezt — von *Io. Tob. Köhler*. Lemgou. 1765. 8. epiſt. VIII. pag. 376 ſqq. et in *M. Carl Chriſtoph Plüers* — Reiſen durch Spanien —, herausgegeben von *C. D Ebeling*. Lipſiae 1777. 8. pag. 146 ſqq. Huc quoque pertinent *Alexander Barnoetii* Catalogus praecipuorum autorum ineditorum msstorum in biblioth. ſcorialenſi, adnexus Cyrilli Homiliis in Ieremiam, apud Plantin. 1648. 8. *Dan. Coluilli* catal. libr. MSStorum graecorum, qui ſeruantur in bibl. S. Laurentii. — *Balth. Corderii*

derii catal. msstr. bibl. ſcorial. — praefix. Cyrilli homil. in Ierem. Antwerp. apud Plantin. 1648. 8. adde *Maderi* Collection. ſcriptor. de bibliothecis, pag. 114 ſqq. 124 ſqq.

Iac. Philippi Tomaſini bibliotheca Patauina MSt. Vtini 1639. 4.

Eiusdem bibliotheca Veneta MSta. ibid. 1650. 4.

Eduardi Bernardi Catalogi librorum MStorum Angliae et Hiberniae. Oxoniae 1697. fol.

Catalogus bibliothecae vniuerſitatis Lugduno-Batauae 1716. in fol.

Catalogus codicum MStorum bibliothecae regiae Pariſinae. Paris 1739 — 1744. IV. Vol. fol.

Michael Talmanni Elenchus librorum MStorum ill. Com. Marſigli. Viennae 1702. fol.

M. Io. Adam Schier de codicibus nonnullis graecis MStis in bibliotheca Guelpherbytana. Helmſtadii 1755. 4.

Catalogus codicum MStorum bibliothecae Gothanae auctore *Ern. Sal. Cypriano*, Lipſ. 1714. 4.

Vdſight over den gamle manuſcript etc. h. e. Expoſitio antiquae collectionis msstorum in maiore bibliotheca regia Danica, per *Io. Erichſen*, primum bibliothecar. regium. Hafniae 1785. 8. iterum impreſſ. apud Nicol. Londini 1789. v. L' Esprit des Iournaux. Paris 1790. menſe Ianuar. pag. 193 ſq.

Notitia codicum MStorum graecorum Bibliothecarum *Mosquenſium* ſanctiſſimae Synodi eccleſiae orthodoxae Graeco-Roſſicae cum variis anecdotis, tabulis aeneis et indicibus locupletiſſimis edidit *Chriſt. Frid. Matthaei*, Gymnaſ. Vniuerſ. Moſq. Rect. Moſcou. 1775. fol. multos praeſertim eccleſiaſticos

ſiaſticos adhuc ineditos recenſet. In multis aliis bibliothecis latent codd. MSS. graeci. Lipſienſis bibliotheca egregios poſſidet codd. (v. *Io. Felleri* catalog. codd. MSC. bibliothecae Paulinae. Praemittitur eiusdem orat. panegyrica memoriae Casp. Boerneri. Lipſiae 1686. 12. et *Tollii* Epiſtolas itinerar. pag. 64. Amſtel. 1700. 4.) Bibliothecae Vaticana, Riccardiana, Florentiae Ambroſiana, Mediolani, Dresdenſis, Noribergenſis, Caſſellana, Hamburgenſis, inprimis Moſcouienſis ob multitudinem aut praeſtantiam codd. graecorum ſunt celeberrimae.

Addam *catalogum* msstorum graecorum, qui in bibliothecis *Barbarina*, *Angelica* et *Ghigiana* Romae cuſtodiantur: quem mecum beneuole communicauit cl. *Siebenkees*, profeſſor philos. Altdorfinus, qui diu in Italia commoratus illum ſibi confecerat. Qui quod nondum formulis typographicis eſt deſcriptus, lectoribus multis haud ingratus erit.

I. *Codices graeci bibliothecae Barbarinae.*

N. 204 Aelianus de proprietatibus animalium Chart. S. XV.

452 Aeſchyli tragoediae cum ſcholiis editis 4 Chart. S. XIV.

145. 263. 139 Variae orationes Aeſchinis Chart. S. XV.

354. 356 Aeſopi fabulae.

425 Alciphronis, Demetrii, Photii, Theodori, Nicolai, Iuſtiniani etc. epiſtola. Sec. XV.

264 Ammonii comment. de quinque vocalibus. Sec. XIV.

352 An-

N. 352 Anthologia, eadem quam Aldus Manut. edidit. S. XV.
290. 161 Apollonius Rhodius 4. Sec. XV.
138 Archedemus de medicina equorum.
140. 148 Ariſtotelis orationes quaedam.
445 Ariſtippi epiſtolae.
335 Ariſtophanis Plutus, Nubes, Eccleſiazuſae, Sec. XIII. ch.
349. 266 Ariſtotelis opera, epitome ſcript. Ariſtotel. Ioannis Diaconi 367. 406. 261. 224. 333. 358. 363. 399. 363. 362. 132.
306 Cleomedis opera.
33 Demetrii Phalarei ſeptem ſapientium ſententiae.
348 Demoſthenes de corona, chart. S. XIII.
327 —— —— de legatione. S. XIV. chart.
275 Diogenes Laërtius. Sec. XIV. chart.
337 Dionyſ. Halicarn. de arte panegyr. Sec. XV. chart.
148 Dionyſ. de Thucydide. Sec. XV. chart.
348 Dionyſii Periegeſis memb. Sec. XIV.
149. 150 Ioſephi antiquitates Iud. et de excidio Hieroſol. in vernaculam graecam linguam translatae ab Emmanuel Chartophylace Cretenſi. Sec. XVI.
298 Hephaeſtion de metro. chart. Sec. XIV.
134 Epheſii ſcholia in V. Nicomach. Ariſtot. libr.
292 Anthologia a Luca Holſtenio ex codice Palatino olim, nunc Vaticano deſcripta, continens praeter epigrammata in editione Brunkii, multa inedita.
284. 285 Libanii epiſtolae.
245 Platonis, Phaedri, Xenophontis, Socratis, Antiſthenis, Ariſtippi epiſtolae, a Leone Alatio deſcriptae cum verſione latina.

N. 130

N. 130 Erennii philoſophi in metaphyſ. capita V.
299 Etymologicum magnum. Sec. XV. chart.
206 Euclidis carmina geometrica.
233 —— Elementa.
314 et 462 idem liber cum Procli commentar.
407 Scholia inedita ad Euripidis Medeam, Alceſten, Andromachen, Iphigeniam.
137 Galenus de diebus criticis.
205 —— in Aphoriſmos Hippocratis.
245 —— iudicia de infirmo.
273. 274 Galenus de oſſibus.
274 —— de generatione pilorum.
159. 315 Heſiodi poemata. Sec. XV.
275 —— cum Procli commentar. chart. Sec. XV.
287. 378 —— cum comment. Tzetzae. Sec. XV. chart.
138 Hippiatricum, ex Apſirto, Hierocle, Theomneſto, Pelagonio, Anatolio, Agathoticbo, Gregorio, Magone, Tiberio, Eumelo, Archedemo, Aemilio, Hiſpano, Liborio, Beneventano per capita 128 digeſtum.
136. 145 Hippocratis aphoriſm.
205 —— Prognoſticorum.
313 Homeri Ilias Sec. XIII. chart. cum ſcholiis, quae in editis proſtant.
162 Homeri Ilias, Sec. XVI.
479 Iamblychus de vita Pythagorae. MSC. Lucae Holſtenii.
367 Ioan. Alexandrinus in Ariſtotelis l. de anima. 367.
153 Ioannis Clerici de excidio Theſſalonicenſi narratio.

N. 297

N. 297 Pollucis onomaſticum.
275 Lycophron cum ſcholiis Procli, S. XIV. chart.
277 Ioan. Lydus de menſibus mſc. Leonis Alatii.
131 Maximus Tyrius membr. S. XIII.
136. 306 Idem liber, S. XV. chart.
145 Nicephori Blemidae geographia. Ms. Lucae Holſt.
125 Olympiodorus in Georgiam Platonis. Ms. Luc. Holſt.
131 Olympiodorus in Philebum Ms. Luc. Holſtenii.
378 Orphei Argonautica membr. S. XV.
137 Phurnutus de natura Deorum, chart. S. XV.
134 Platonis Dialogi.
409 Plotini opera, S. XV.
270 Plutarchus de muſica, chart. S. XIV.
135 —— de diſcrimine adulatoris etc. chart. S. XV.
137 Idem liber, chart. S. XIV.
135 —— varia philoſophica, chart. S. XIV.
406 Porphyrii Logica.
261 —— Iſagoge in logic. Ariſtotel.
447 —— in Apotelesmata Ptolemaei.
472 Polyaenus membr. Sec. XIII.
340. 307 Ptolemaeus de Aſtronomia.
269. 270 —— Harmonic.
450 —— Apotelesmata.
295 Pythagorae carmina aurea, chart. S. XV.
160 Quintus Calaber, S. XV.
271 Sextus Empyricus ad Mathematicos, chart. S. XIV.
159 Sophoclis tragoediae, chart. ſ. XIII.
286 Syneſius.
141 Theonis Alexandr. in Canones Ptolemaei. chart. ſ. XV. N. 270

N. 270 Theonis Smyrnaei collectio totius muſicae.
374 Theophraſti characteres XV priores, chart. Sec. XV.
351 Libanii opera cod. chart. Sec. XIII.
315 Septuaginta interpr. membr. Sec. XI.
316 Pſalmi Dauid. Ezechiel, Eſaias, Ieremias, verſ. Septuag. interpr. membr. S. XII.

II. *Codices Bibl. Angelicae, in qua ineſt Bibl. Paſſionei.*

Ariſtidis Orationes cod. chart. S. XIV.
Ariſtotelis Logica cod. chart. S. XIV.
——— Phyſica cod. chart. S. XIII.
— — Rhetorica cod. chart. S. XV.
Demoſthenis variae orationes cod. chart. S. XIII.
Diogenes Laertius, cod. chart. S. XV.
Dionyſius Halicarnaſ. membr. S. XV.
Sextus Empiricus. chart. S. XV.
Epiſtolae Libanii Photii ſ. Georgii, Syneſii.
Iſidori Peluſiotae, Nicolai Patriarcha, cod. membr. S. XII- elegantiſſimus.
Euripidis Hecuba et Phaeniſſa cum ſcholiis partim ineditis, chart. S. XIII.
Photii Gloſſarium, chart. S. XIV.
Pauſanias, chart. Sec. XIV.
Varia excerpta ex Poetis et Philoſophis graecis, cod. chart. S. XIII.
Harpocrationis Lexicon, chart. S. XIV.
Hermeas in Phaedrum Platonis, chart S. XIV.
Herodianus, chart- S. XIV.
Homeri Ilias cum ſcholiis partim ineditis, chart. S. XIII.

Iamblichi vita Pythagorae, chart. S. XIV.
Hieronis mathematica, c. chart. S. XV.
Ioan. Alexandrinus in Ariſtotel. de anima, chart. S. XV.
Ioſephus de bello Iud. membr. S. XIV.
Longi Daphnica, cod. Bombyc. S. XIV.
Maximi Tyrii orationes c. chart. S. XIII.
Paladius de Indiorum gentibus c. chart. S. XV.
Photii biblioth. chart. S. XIV.
Pindari ſcholiaſtes, chart. S. XIV. editus.
Platonis dialogi cum ſcholiis ineditis cod. chart. S. XIII.
Plutarchi vit. parallel. membr. S. XIII.
Porphyrius in Ptolem. chart. S. XV.
Proclus in Parmenid. Platonis, chart. S. XIV.
Simplicius in Ariſtotelis de anima, chart. S. XV.
Simplicius in Epictet. chart. S. XIV.
Suidas membr. Sec. XIV.
Theophraſti characteres, chart. S. XVI.
Thucydides chartac. S. XV.
Selecta capita ex patribus antiquiſſimis cod. membr. S. VII. litteris ſcriptus maiusculis.

III. *Codices bibliothecae Ghigianae,*

quibus ſtellula praefixa eſt, ii quondam fuerunt Aueniones (Avignon,) in bibliotheca capituli, ex qua illos pontifex Alexander VII. ex familia Ghigiana Romam transferendos curauit et bibliothecae ſuae priuatae inſeruit.

* Dionyſius Halicarnaſſ. membran. ſaec. IX. nondum eſt collatus.

* Libanii

* Libanii orationes ſaec. IX. vel X. membran. necdum eſt collatus.

Nemes. de anima. Inſcriptio quidem haec erat: Theophili archiepiſcopi Meſopotamienſis liber de anima. Sed Holſtein. in breui codicis deſcriptione oſtendit, Theophilum non fuiſſe libelli auctorem. cod. membr. ſaec. XII. nondum collatus eſt.

Ariſtotelis Ethica, membran. ſaec. XV.

Ariſtophanis Plutus, Nubes etc. cum ſcholiis, chart. ſaec. XIV.

* Quatuor prophetae maiores ſecundum LXX interpretes codex rariſſimus.

Procli commentar. in Platonis Timaeum. chartac. ſaec. XIII.

Demoſthenis orat. Olynth. chart. ſaec. XV.

Epiſtolae diuerſorum graecae, Libanii, Platonis, ſaec. XV. membran.

Sophoclis tragoediae, cum ſcholiis, chart. ſaec. XIV.

§. 17.

At vero non cuique licet adire Corinthum; et codd. MSS. inſpicere aut componere. Quoniam vero editiones principes loco MStorum haud raro habentur, aut editiones a ſummis paratae criticis, qui e fontibus ipſis hauſerunt, meliorem lectionem ſenſumque auctori veteri reſtituerunt, et in praefationibus de codd. aut editionibus antiquiſſimis perite disputarunt, optima cenſentur praeſidia ad intelligendum aut interpretandum auctorem quemdam: illorum ſubſidiorum notitia cuicumque graecarum litterarum ſtudioſo, qui vltra plebicu-

lam, licet auro ſericaque veſtitam, ſapere velit, omnino acquirenda eſt. Hac in re inprimis vtiles erunt *Maittarii* Annales typographici, de quibus et multis aliis iam in Breuiore notitia litteraturae rom. pag. 24 ſqq. diſſerui: tum duo libri anglice ſcripti: The origin of printing in two Eſſays etc. Londini 1774. 8. (cui libro auctor addidit adpendices de primis libris graecis et hebraicis atque antiquiſſimis Polyglottis bibliis,) et A view of the various Editions of the Greek and Roman Claſſics with Remarks bey *Edward Harwood*. Londini 1775. in 8. germanice verſus eſt libell. ab *Altero*, Vindobon. 1778. 8. italice autem a *Maffeo Pinello*, Venet. 1780. 8. Harwood quidem non dedit hiſtoriam criticam editionum ſingularem, nec de dignitate curaque editorum vbiuis intelligenter iudicat: ſed maximam habet curam formae externae et textus typis diligenter deſcripti. Minorem vero fidem meret *de Bure* in Bibliographie inſtructive, vti iam ad §. 10. monui. Huc etiam referendi ſunt Catalogi bibliothecarum publicarum ac priuatarum: quorum numerum inſignem inuenies in Bünauii Catal. tom. I. pag. 840 ſqq. Mediolani et ex Manutiorum officinis multi auctores graeci primum prodiere. Omnium vero, quotquot edidit Aldus pater, graecorum ſcriptorum catalogum exhibuit *Fabricius* in bibliotheca graeca Libr. VI. cap. X. §. 19. adde Beyſchlagii et Gereti libros a me in breuiore notitia litt. rom. p. 33 ſq. iam laudatos. Aldinas tamen editiones multi viri docti non tanti, quanti nonnulli artis criticae imperiti, fecerunt. Caſaubonus in praefatione ad Athenaeum adfirmat, Aldum neque felicem

felicem ſatis fuiſſe in nanciſcendis exemplaribus, neque in emendatione editionum ſatis adcuratum. Pluribus de illis conqueſtus eſt *Petrus Burmannus* in praefat. ad Valerium Flaccum XXX. pag. poſterior. adde *Reiskii* praefationes ad Demoſthenem Vol. I. et Theocritum; item *Erneſti* in praefat. ad I. Vol. Homeri. Neque enim omnes magni aut eiusdem pretii faciendae ſunt. *) Officinis porro

 Iuntae,

*) Ex diario, Iournal des ſavans recepta eſt commentatio viri cuiusdam docti in ephemerides litterar. L' esprit des Iournaux menſ. Sept. 1790. Paris. tom. IX. pag. 242 ſqq. Notice de deux anciens catalogues des editions d'Alde Manuce et de deux autres pieçes intereſſantes, imprimées part cet artiſte célebre, addreſſée à MM. les auteurs du Iournal des ſavans, par M. l' Abbé de *Saint-Leger.* Paris. 29. Mars. 1790. Primus catalogus eſt *un placard* in fol. dat. 1. Oct. 1498. et inſcriptus: „*Libri graeci impreſſi*, cum notitia." Haec ſunt „graecorum volumina nomina, quae in thermis „Aldi romani Venetiis impreſſa ſunt ad hunc vsque „diem. S. primam octobris M. II. D. Nam cum quotidie aliquis peteret, quinam graeci libri formis excuſi ſint ac quanti veneant ad minimum, quod „vel ipſe ſcire cuperet, vel ad amicos id cupide „efflagitantes mitteret, pertaedeat toties idem ſcri„bere occupatiſſimum hominem." — Libri in quatuor claſſes diſtributi ſunt: *grammatica, logica, philoſophica, et ſacra ſcriptura.* Pretia hoc modo e. g. ſcripta ſunt: *Erotemata Laſcaris venduntur Marcellis quatuor.* (Marcellus eſt nummus argenteus Venetus, nomen adeptus a Nicolao Marcello, duce Veneto, 1473. et 1474. durauit cum quadam mutatione vsque ad medium ſaeculum XVI. et ſub exitum ſaeculi XV. Venetiis aequiparatum eſt *dix ſous courans:*) — *Grammatica Theodori Gazae veneunt*

Iuntae, Stephanorum, de quorum meritis et libris graecis ab illis curatis diligenter agit Fabricius loco memor. §, 20. *) Turnebi, Wecheli, Voegelini,

veunt aureo nummo, nec minoris, (h. e. ſaec. XV. un ſequin de la valeur de ſix libres et quatres ſous.)

Alter catalogus eſt in folio, quatuor paginarum, d. d. 22. Iun. 1503. In fronte ſcriptum eſt: „Aldus ſtudioſis S. librorum et graecorum et latinorum nomina, quotquot in hanc vsque diem excudendos curauimus; ſcire vos voluimus, vbi etiam „quaedam de libris ſingulis tamquam eorum argumenta dicuntur: vnde quid ſingulo quoque libro tractantur, facile cognoſcatis etc.“ Hic alter catalogus refert graecos libros prioris catalogi; ſed ſine pretio, deinceps eos, qui ab anno 1498. graeci et latini libri et *libelli portatiles in formam enchiridii*, n. Virgilius, Horatius, Ouidius, Statius, Lucanus in 8. ex officina Aldina prodierunt. Indicantur quoque poſt graecos libros *Etymologicum M. Simplicius* et notitia: „Libros graecos, qui ſequuntur, etſi ab aliis impreſſi ſunt, tamen, quia in bibliopolio noſtro venales habentur, adnotauimus. Sunt vero hi etc.“ Hi ſunt igitur duo primi catalogi librorum typis expreſſorum, iidemque rariſſimi. Libri quoque et argumenta plenius indicantur, quam in tertio aldino catalogo, Venetiis 1563. 4. a Paullo Manutio; „Index librorum, qui in aldina officina ab ipſo primum Aldo ab anno 1492 ad annum 1514, deinde ab eius ſocero Andrea Aſulano ad annum 1528. tum ab Aldi et ſimul Aſulani filiis ad ann. 1536. inde a Paullo et fratribus Aldi filiis ad a. 1563. Venetiis impreſſi ſunt. „Addatur Serie dell' odizioni Aldine etc. Piſae 1790. 12. quas poſſidet Cardinalis *de Brienne*. Sunt vero 677 exempla ab a. 1494 — 1595. et 24 exemplaria ſine anni nota.

*) add. *Henr. Stephani* epiſtola de ſuae typographiae ſtatu, nominatimque de ſuo theſauro L. Gr. — Index

gelini, Commelini, Plantini, Oporini, Frobeniorum multas debemus editiones, quas viri docti haud parui aeſtimant; quamquam etiam iure contendunt, Henricum Stephanum, hominem alias graece doctiſſimum, lectoribus ſaepe feciſſe fraudem, ſuasque coniecturas pro lectionibus MSS. vendidiſſe.

Multum quoque intereſt ſcire, num is, cuius editionem manibus tero, iuſtis ingenii eruditionis grammatices, criticesque praeſidiis inſtructus auctorem ſuum interpretatus ſit, et adcuratam a mendisque, quantum per infirmitatem humanam fieri potuit, liberam, aut plenam aut ſplendidam editionem curauerit. Quare praecipuos quosdam editores recenſebimus. Batauis quidem et Anglis ſplendidiſſimas vberrimasque debemus editiones: enimuero ſplendorem non vnicam eſſe virtutem, facile demonſtrant editiones Glasgouienſes aliaeque. Itali, qui a renatis litteris et ab inuenta typographia in curandis ornandisque graecorum latinorumque auctorum editionibus omnem gloriam atque vtilitatem poſuerunt, hanc ſpartam ceteris nationibus nunc relinquere videntur. Quis enim eſt, quem fugiant immortalia merita Politiani, Philelphi, Vallae, Hermolai Barbari, Robortelli, Manutiorum, Scaligerorum, Vrſini, Victorii aliorumque in edendis aut explicandis graecis ſcriptoribus? Hodie haud adeo ampla eſt criticorum familia. Lamius, cuius vide praefationem

E 4 ad-

Index librorum, qui ex officina eiusdem H. Stephani hactenus prodierunt. 1569. Excudebat Henr. Stephanus. 8.

ad primum volumen Deliciarum etc. et Muratorius multa in ſuis collectionibus in lucem protraxerunt e tenebris. Cocchii, Bongiouanni, Mingarelli, Amadutii, Morelli, Spalletti, Roſſi, diligentia et cura in eruendis atque explicandis vett. monimentis omnino eſt praedicanda. Corſini et Riccius de antiquitate graeca bene meruerunt. Saluinius et Politus graece docti fuerunt; ſed acumine ingenii et copia eruditionis populares ſuos poſt litteras renatas non aequarunt. Bandini vero editiones nihili ſunt faciendae, et Vhſianas noſtras atque Iunkerianas aequiparant ſterilitate atque ieiunitate. Nec Galli maiorum ſuorum gloriam laudemque hoc in genere litterarum obtinent. Turnebus enim, Morellus, Lambinus, vterque Stephanus, Budaeus, Caſaubonus, Claud. Salmaſius, Menagius, Neueletus, Mauſſacus, Longepierre, Combefiſius, Valeſius, Labbaeus, Tanaquil Faber eiusque filia, Claud. Sallierius, Harduinus, Cotelerius, Montfaucon, egregias, quae adhuc magni fiunt, curarunt editiones. Noſtra vero aetate quidam Monachi Benedictini de patribus eccleſiaſticis, Batteſius de Ariſtotelis A. P. Augerus Le Febure de Villebrune, Larcherus, Ballu, Boivin, Barthelemy, Burigny de litteris graecis bene meruerunt, et Anſſe de Villoiſon veteres illos heroas litterarios aemulans populares ſuos ſtudio maxime laudabili a nugacitate ac ſtrepitu verborum vaniſſimo ad antiquam diſciplinae ſeueritatem reuocaturus videtur. In actis ſocietatis reg. Paris. Inſcr. multi eruditi Galli antiquitatem et auctores gr. docte illuſtrarunt, atque expoſuerunt. In Britannia tamen, Belgio atque Germania

nia litterae graecae omni tempore vindices ac ſtatores repererunt, nec, quamuis philoſophia aut ſcholaſtica, aut Wolfiana, aut, quae nunc regnare velit, aeſthetica non vera, ſed falſa et maculoſa, antiquae ſapientiae ſtudium aliquoties finibus noſtris expellere tentarit, domicilium quaſi mutare ſunt coactae. Ex Britannis celebres ſunt, Iſaacus Voſſius, Grabe, Hudſon, Bentlei, Dauiſius, Waſſe, Pearce, Potterus, Gataker, Barneſius, Baxter, Taylor, Markland, Stanlei, Gale, Wells, Winterton, Fell, Wallis, Robinſon, Musgraue, Battie, Vpton, Hutchinſon, Iohnſon, King, Thomas Morell. Needham, Dawes, Maittaire, Warton, Toupius, Ioſ. Stock, Burgeſſ. E Belgis quosdam tantum nominabo: Erasmum Rotterodamenſem, Iuſtum Lipſium, Bonauenturam Vulcanum, Ioannem Meurſium, Hugonem Grotium, Rutgerſium, Danielem Heinſium, Gronouios, Graeuium, Munkerum, Berkelium, Ienſium, Canterum, Duckerum, Oudendorpium, Weſſelingium, Lamb. Boſium, Perizonium, Blancardum, Hemſterhuſium, Reizium, Alberti, Doruille, van der Linden, Roeuerum, Almeloueen, Clericum, Tollium, Masuicium, Paw Valckenarium, Schraderum, Ruhnken, Lennep, Pierſonium, Koen, Bernard, Verheyk, van Goens, Wyttenbach, etc. quorum tamen magna pars Germaniam habuit patriam. E Germanis autem Melanthonem, Camerarium, Betuleium, Fried. Sylburgium, Xylandrum, Hieronymum Wolfium, et duo fratres Hamburgenſes eiusdem nominis Ioannem Chriſtophorum et Io. Chriſtianum Wolf, Rhodomannum, Rittershuſios, Reineſium, Caſparem

 Barthium,

Barthium, Meibomium, Michaelem Neandrum, Hertelium Curienſem, Andr. Riuinum, Eilhard. Lubinum, Erasmum Schmidium, Iungermann, Vitum (Ortelium) Winshemium, Ezechiel. Spanheim, Vorſtium, Küſterum, Godofr. Olearium, Kuhnium, Laederlin, Boecſerum, Cellarium, Io. Conr. Schwarzium, Carpzouium, Abbatem Helmſtadienſem, Schier, Io. Michael. et Iac. Frid Heuſingeros, Io. Alb. Fabricium, Reimarum, Gesnerum, Erneſti, Stoeberum, Wernsdorfium, Klotz, Heyne, Reiske, Schwebelium, Brunck, Schweighäuſerum, Krebs, Morum, Zeune, Fiſcher, Bachium, Boden, Schneider, Krigel, Beckium, Künoehl, Hoepfnerum, Wolfium, prof. Halenſem, Schütz, Leopold, Heeren, Mitſcherlichium, Manſo, Iacobs, Koeppen, Gedicke, Irmiſch, Bauerum, Gottleberum, Facium, Degenium, Herelium, Martini, Matthaei, aliosque multos. E Suecis Martin Bruner, Schefferus, qui quidem natione Germanus fuit, eiusque gener Columbus, et Laurent. Normann de quibusdam graecis auctoribus bene meriti ſunt *). Inter Danos eminent in hoc litterarum genere Münter, Moldenhauer, Adler, Kall, Schow, Zoega, (qui quidem Romae nunc habitat, mutata religione patria,) Birch, aliique.

Illi

*) Suecorum tamen merita erga litteraturam graecam, et Suecos graece doctos recenſet *Olau Plantin* in: Hellas ſub Arcto, Witteberg. 1736. 8. Plenius tamen et doctius, id argumentum perſequitur, erroribus Plantini correctis, *Fant* in: Hiſtoria litteraturae graecae in Suecia, ab eius initiis ad annum 1650. auctore *Erico Michaele Fant.* Vpſal. et Lipſiae 1779. 4.

Illi praeterea libri ſunt interdum euoluendi, in quibus viri docti diuerſis iisque obſcuris variorum veterum locis lucem adcendere tentarunt. Haud paucos quoniam, in quibus etiam graeca tractantur, in breuiore notitia litteraturae rom. pag. 49. ſqq. iam commemoraui, illis quosdam tantummodo hic adiungam, in graecis auctoribus emendantis praecipue verſatos.

Meurſii lectiones Atticae; eiusdem exercitationes graecae; eiusdem Aeſchylus, Sophocles, Euripides Libri. III. Lugd. Bat. 1619. 4. etc. *Reineſii* variae lectiones, Altenburg. 1640. 4. Eiusdem defenſio variarum lectionum contra iniquam cenſuram poetae L. (L. h. e Lipſienſis, u. D. Andr. Riuini) Roſtochii 1653. 4. *Iac. Palmerii* exercitationes in optimos fere autores graecos Lugd. Bat. 1668. in 4. Variarum lectionum libri duo *Theodori Canteri*, Antwerp. 1574. 8. *Gulielmi Canteri* nouarum lectionum libri octo, editio tertia, recens aucta; eiusdem de ratione emendandi Graecos auctores ſyntagma, recens item auctum; Antwerp. 1571. 8. et in tomo III. facis criticae Gruterianae. — *Latini Latinii*, Viterbienſis, bibliotheca ſacra et profana, ſiue obſeruationes, correctiones, coniecturae et variae lectiones in ſacros et profanos ſcriptores, E marginalibus notis codicum eiusdem a Dominico Marco Melitenſi, cathedralis Viterbiens, olim Canonico theologo — collectae, et nunc primum e bibliotheca Brancaccia in lucem editae. Romae 1677. fol. E graecis auctoribus pauci ſunt, de quibus vel emendando explicandoque vel lectionibus codd. adferendis merere ſtuduit, n. Athenaeus, Conſtantinus,

nus, Caeſar de agricultura, Pedacius, Dioſcorides, Philoſtratus de vita Apollonii, Polybius de Romanorum militia. Liber vero admodum rarus eſt. — *Euſtathatii Swartii* analectorum libri III. in quibus innumera auctorum, qua Graecorum, qua Latinorum loca emendantur, dilucidantur, illuſtrantur, notantur. Lugduni Batau. 1616. 4. (Placcius in ſcriptor. Pſeudon. n. 2607. incuſat Swartium plagii; ſed defendit eum *Goetz* in Memorab. bibl. Dresdens. II. pag. 558 —.) *Marſilii Cagnati*, Veronenſis, variarum obſeruationum libri quatuor, quorum duo poſteriores nunc primum acceſſere. — Romae 1587. 8. Ariſtotelis et medicorum graecorum loca praecipue explanantur aut emendantur. — *Caſpari Hofmanni* Variarum lectionum lib. VI. in quibus loca multa Dioſcoridis, Athenaei, Plinii, Hippocratis, Ariſtotelis, Galeni, aliorum qua illuſtrantur, qua explicantur Lipſiae 1619. 8. — *Petri Petiti* miſcellanearum obſeruationum libri quatuor, numquam antehac editi. Traiecti ad Rhenum, 1682. 8. *Corn. Valerii Vonck* — ſpecimen criticum in varios auctores. — Traiecti ad Rhenum 1744. 8. *Iac. Elsneri* ſchediasma criticum, quo auctores aliaque antiquitatis monumenta, inſcriptiones item et numismata, emendantur, vindicantur et exponuntur. Ad continuationem tomi VII. Miſcellaneorum regiae ſocietatis ſcientiarum Berolinenſis. Berolini 1744. 4. —— *Iac. Phil. de Medenbach Wakker* Amoenitates litterariae, Traiecti ad Rhen. 1770. 8. — *Petri Horrei* Obſeruationes criticae in ſcriptores quosdam graecos hiſtoricos, Herodotum praecipue, Thucydidem item; vt et Xenophontem

nophontem ac Arrianum, Leowardiae et Harlingae 1736. 8. —— *Eiusdem* Miſcellaneorum criticorum libri duo etc. ibid. 1738. 8. —— *Ger. Horrei*, P. F. Animaduerſiones ſacrae profanae ad ſelecta noui foederis, ſcriptorumque exterorum graecorum loca. Harlingae. 1749. 8. —— *Georgii d'Arnaud* lectionum graecarum libri duo, in quibus Graecorum ſcripta paſſim illuſtrantur et caſtigantur, in primis Heſychii, Arati, Theonis, Oppiani, et Apollonii Rhodii, Hagae Comitum. 1730. 8. Is quoque edidit ſpecimen animaduerſſ. criticarum. *Ioannis Alberti* Periculum criticum, in quo loca quaedam cum V. ac N. foederis; tum Heſychii et aliorum illuſtrantur, vindicantur, emendantur. Lugd. Batau 1727. 8. — *Adriani Heringa*, med. Doct. obſeruationum criticarum liber ſingularis, in quo paſſim veteres auctores, graeci maxime, emendantur. Leovardiae 1749. 8. *Petri Weſſelingii* epiſtola ad V. C. H. Venemam de Aquilae in ſcriptis Philonis Iud. fragmentis et Platonis epiſtola XIII. etc. Traiecti ad Rhenum. 1748. 8. — *Iac. de Rhoer* Feriae Dauentrienſes, ſiue Miscellaneorum libri duo, in quibus multi veterum auctorum loci, tam ſacrorum, quam profanorum, explicantur, vindicantur vel emendantur. Traiecti ad Rhenum. 1758. 8. — *Io. Frid. Herel* miſcellae obſeruatt. criticae. Erford. 1768. 4. *Eiusdem* ſpecimina III. animaduerſſ. critic. in quaedam veterum ſcriptorum loca, in Klotzii actis litterariis. *Gisberti Cuperi* Obſeruationum libri quatuor, edit. *Io. Petro Schmid*, Lipſiae 1772. 8. *Io. Fridr. Gronouii* Obſeruationum libri IIII. curante *Friderico Platnero*, Lipſiae 1755.

1755. 8. *Lamberti Bos* Animaduerſiones ad ſcriptores quoſdam graecos, Franekerae 1715. 8. *Ioan Iacobi Reiske* Animaduerſionum ad Graecos auctores Vol. I — V. Lipſ. 1757. ſqq. *Dauidis Ruhnkenii* Epiſtola critica I. Lugd. Bat. 1749. et II. ibid. 1752. 8. rec. auct. cum Homeri H. in Cererem ibid. 1782. 8. *Pierſoni* Veriſimilium libri duo. Lugd. Batau. 1752. 8. *Ricardi Dawes* miſcellanea critica, iterum edita, curauit et adpendicem adnotationis addidit *Thomas Burgeſſ.* Oxonii. 1781. 8. — *F. Iacobs* ſpecimen emendationum in auctores veteres cum graecos, tum latinos. Gothae 1786. 8. etc. Alios, qui auctorem quemdam ſeparatim pertractarunt, ſuo quemque loco indicabo. *Doruille* quoque in Commentario ad Charitona praeſtantiſſimo, *Koen* in not. ad Gregorium Corinthum de dialectis gr. et *Ioan. Toupius* in Emendationibus in Suidam Tom. III. Londini 1760 — 66. et in curis nouiſſimis, ſiue appendicula notarum et emendationum in Suidam. Londini 1775. 8. multorum graecorum loca face critica illuſtrarunt. Illi autem *Toupii* libelli perquam docti recuſi ſunt et inſcripti: *Opuſcula critica*, in quibus Suidas et plurima loca veterum Graecorum Sophoclis, Euripidis et Ariſtophanis in primis cum explicantur tum emaculantur ſcripſit *Io. Toup*, A. M. — editio altera, emendatior ad exemplar Londinenſe. Lipſiae 1780. 8. II. tom. — Noua editio, auctior, poſt eius obitum prodiit huius ſententiae: Emendationes in Suidam et Heſychium et alios Lexicographos graecos. ſcripſit *Io. Toup* etc. Oxoniae 1790. 8. voll. IIII — In *Gruteri* face critica et Obſeruationibus miſcellaneis

Belgicis

Belgicis collecta eſſe multorum criticorum opera, iam alibi memorauimus. Huc quoque pertinent Miſcellanea et noua miſcellanea Lipſienſia, Muſeum criticum, quod Lemgouiae typis excuſum eſt, epiſtolae mutuae in vita Reiske, ab huius erudita vxore edita, Sylloge epiſtolarum a Burmanno publicata, vt Fabri, Richteri, Reineſii, Daumii aliorumque Epiſtolas praetermittam: denique, ne nimis verboſus videar, commendanda eſt critices amantibus erudita *Io. Michaelis Heuſingeri* diſſ. de ſcriptoribus graecis et latinis, nondum ad veterum exemplarium fidem ſatis emendatis, in Actis ſocietatis latinae Ienenſis, editis a *I. Ern. Immanuele Walchio*, vol. I. Ienae 1752. 8. pag. 40. ſqq.

§. 19.

De ſtudio et ſubſidiis Inſcriptionum, artis numiſmaticae, antiquitatum iam copioſe egit *Walchius* in Introductione etc. Neque poſt diligentiam Fabricii *) atque Walchii **) de Gloſſariis atque lexicis multa diſputabo. Atque de nonnullis Gloſſariis infra erit opportunior locus dicendi. In primis nemoranda ſunt: *Cyrilli*, *Philoxeni*, aliorumque veterum Gloſſaria latino-graeca et graeco-latina a *Carolo Labbaeo* collecta etc. Lutetiae Paris 1679. fol. de quo libro v. *Baumgarten* Nachrichten

*) In biblioth. graeca Libr. IV. cap. 33. ſqq. et V. cap. 40.

**) In Introd. in gr. linguam pag. 144 ſqq. adde cl. *Beckii* commentarios de litt. et auctoribus gr. atque lat. part. I. ſect. I. pag. 52 ſqq. 67 ſq.

ten von einer Halliſchen Biblioth. vol. IV. p. 493. ſqq. Quibus hic tantummodo addam: *Gloſſaria graeca minora et alia anecdota graeca: Ex variis codd. edidit et animaduerſionibus illuſtrauit Chriſt. Frid. Matthaei*, Groeſta Thuringus, *Gymnaſiorum Vniuerſitatis Mosquenſis Rector. Moſcou.* 1775. Prior pars continet 1) Excerpta ex Nicephori Gregorae grammatica. 2) Specimina ex MS. Lexico Cyrilli Alexandrini. 3) Anaſtaſii Sinaitae orat. funebrem. 4) Gloſſarium in omnes epiſt. Paulli, praeter illam ad Philemona: altera vero pars V. homilias Xiphilini st aliquot Baſilii.

Nec omnia recenſere lexica, noſtri eſt inſtituti: atque quum de Suida et Heſychio aliisque infra acturi ſimus, hic *Etymologicum magnum*, quoniam eius et auctor, qui ante Suidam vixit, incertus eſt, et aetas, et alia pauca commemorabimus. Id vero non tam propter obſeruationes etymologicas et grammaticas, in quibus aliorum grammaticorum ſomnia ſaepe repetiit, quam mythologicas, hiſtoricas et fragmenta veterum magni aeſtimandum eſt. *Prima* editio prodiit Venetiis a. 1499. maiore folii forma, cum praefatione Graeca Marci Muſuri, ex recenſione *Zachariae Calliergi*, Cretenſis. *Altera* Venetiis 1549. fol. curante *Friderico Turriſano*, qui nonnulla caſtigauit, alia ipſe curauit inſeri: addita autem aſteriſco notauit. *Tertia*, cuius baſis eſt altera Veneta, *Commeliniana*, cura et cum notis atque indicibus *Frid. Sylburgii*, Heidelberg. 1594. fol. haec eſt optima, at quoque perquam rara. *Quarta* ex recenſione Panagiotae Sinopenſis, Venetiis 1710. in folio. Sylburgii correctiones in textum recepit, ſed eius-

dem

dem indices, et aſteriſcos, quibus additamenta Turriſani diſtinguerentur, perperam omiſit. His addendum eſt: Specimen emendationum et obſeruationum in Etymologicum Magnum, maximam partem petitarum ex codice Gudiano, qui Guelpherbyti in ſereniſſimorum ducum Brunſuico-Luneburgenſium bibliotheca adſeruatur. Auctore *L. Kuhlenkamp.* P. P. O. etc. Gotting. 1765. 4. adde cl. *Beck.* l. c. pag. 65. ſq. *Baumgarten* Nachrichten von einer halliſchen Biblioth. vol. IV. p. 506. ſqq. cod. mstus eſt in biblioth. regia Hafnienſi. v. *Iohn Erichſen* Vdſigt over den gamle Mſpt — ſammlingi det ſtore Kongelige Biblioth. Hafniae 1786. mai. 8. ſect. VI.

Varini Phauorini Camertis, (obiit 1537.) *Lexicon*. graece. Romae 1523. in Fol. tum Baſileae 1538. fol. cum indicibus duobus vberrimis, et Venetiis 1712. fol. *) E Suida, Etymologo, Phrynicho, Heſychio, Harpocratione, Euſtathio et ſcholiaſtis veteribus vocabula eorumque explicationes fere deſumſit. conf. *Baumgarten* Nachrichten von einer Halliſchen Bibliothek vol. IIII. p. 506. ſqq.

Ioachimi Camerarii commentarii vtriusque linguae, in quibus diligens exquiſitio nominum, quibus partes corporis humani appellari ſolent. Baſileae

*) add. *Suidae et Phauorini gloſſae ſacrae.* graece. Cum ſpicilegio gloſſarum ſacrarum Heſychii et Etymol. M. Congeſſit emendauit et notis illuſtrauit *I. Chr. Gottlieb Erneſti.* P. P. E. O. Acceſſit diſſ. de gloſſis ſacris Suidae et Phauorini. Lipſiae. 1786. 8.

leae 1551. fol. nullo alphabeti ordine obſeruato. Liber vero vtilis eſt.

Dictionarium Graeco-latinum, poſt correctionum G. Budaei, I. Tuſani, C. Gesneri, H. Iunii, H. Conſtantini, I. Hartungii, Mar. Hopperi, Guil. Xylandri, nouiſſime a Iac. Cellario, Nic. Hoeningero, Baſileae cIↃIↃxxcIv. Plenius quidem hoc eſt lexicon, quam illud, quod vulgo dicitur Septemuirorum et quod pluries typis expreſſum eſt, ſed multa quoque vocabula, praecipue medica, quae in illo explicantur, in hoc deſiderantur.

Roberti Conſtantini, Medici Cadomenſis, *dictionarium linguae graecae*, Geneuae 1562. II. Vol. fol. et cum additionibus Franciſci Porti aliorumque recuſum ibid. 1592. fol. eſt praeſtans, et valde rarum.

Henrici Stephani theſaurus graecae linguae, Geneuae 1572. fol. IIII. Vol. Eſt praeſtantiſſimum atque incomparabile opus, de quo diligenter diſſerit *Mich. Richey* in Chreſtomathia graeca, ſiue conſilio de recte inſtituendo linguae graecae ſtudio, Sect. VIII. Id vero opus, quod noſtra adhuc aetate primum locum obtinet; at rarioribus libris adnumerandus eſt, in compendium redegit, et aliquatenus auxit *Ioann. Scapula* in Lexico graeco - latino, Baſileae 1578 et ſaepius repetito, cuius quidem optima editio eſt cura *Cornelii Schreuelii et Lamb. Barlaei*, Amſtel. 1652. et Baſileae 1665. in fol. Cui iungi debet *Appendix* ad lexicon graeco - latinum a Scapula conſtructum et ad alia lexica graeca: e cod. mſto olim Aſceuiano in lucem nunc primum vindicata. Londini 1789.

8. E

8. E poetis graecis atticis collectio potiſſimum, minus tamen ſollicite facta eſt. Neque tamen Stephanus omnes numeros ita expleuit, *) aut ob varias cauſſas hominumque infirmitatem explere potuit, vt nihil deeſſet, nec poſterorum diligentiae ad ſupplendum atque emendandum aliquid fuiſſet relictum. Immo vero permulta deſiderantur vocabula. Quare varii docti homines paſſim notarunt ea, quae deeſſent in Stephani theſauro. In primis id fecerunt *Reimarus* in indice gr. ad edit. ſuam Dionis Caſſii, *I. Fr. Fiſcherus*, in indicibus ad editiones graecorum auctorum ab ipſo curatas, *Caſpar Eridericus Munthe*, Profeſſor quondam gr. linguae in Vniuerſitate Hafnienſi, in *ſpecimine defectus lexicorum in vocibus aut notionibus vocum Diodoreis; quae Lexicographis, in primis Stephano vel plane praeteritae, vel nulla penitus aut ſequioris aeui auctoritate ſtabilitae ſunt*, quod ſubiunxit Obſeruationibus ſuis philologicis in ſacros N. T. libros ex Diodoro Siculo collectis, Hafniae et Lipſiae 1755. 8. *Frid. Lud. Abreſch* in dilucidationibus Thucydideis, Campis 1755. 8. in indice II. Denique, vt praetermittam alios, Daniel Scottus edidit *Appendicem ad Stephani theſaurum*, Londini 1745. fol. II. Vol. E lexicis minoribus imprimis commendanda ſunt; *Guilielmi Robertſoni* theſaurus linguae a Ioſepho Hill auctus, Londini 1676. 4. et *Hederichii* lexicon manuale graecum cura *I. Aug. Erneſti*, Lipſiae 1754. et 1767. 8. etc. Neque tamen Schreuelii et Zimmermanni

*) v. Olai Borrichii diſſert. de Lexicis pag. 50.

mermanni labori atque vtilitati aliquid laudis detraham. Graeco-germanica lexica concinnarunt *I. C. Vollbeding*, Griechiſch-deutſches Handwoerterbuch, zum Schulgebrauch. Lipſiae 1784. 8. Cum ſupplemento poſtea edito, et *Frid. Wilh. Ion. Dillenius* Griechiſch-deutſches Woerterbuch für die Iugend. Lipſiae 1784. 8. Huc quoque referenda ſunt: *Nouum lexicon graecum etymologicum, et reale*, cui pro baſi ſubſtratae ſunt concordantiae homericae et pindaricae, cum indice vniuerſali alphabetico, collegit et digeſſit *Chriſtianus Tobias Damm*, Rector gymnaſii Colonienſis, (Cöln an der Spree,) Berolini. Berolini, 1765. 4. et *Io. Daniel a Lennep* Etymologicum linguae graecae, ſiue obſeruationes ad ſingulas verborum nominumque ſtirpes ſecundum ordinem lexici compilati olim a Ioanne Scapula. Editionem curauit, atque animaduerſiones cum aliorum, tum ſuas adiecit *Euerhardus Scheidius*, cuius praemiſſa ſunt quoque prolegomena de L. L. ope linguae graecae illuſtranda, adiectusque eſt index etymologicus praecipuarum vocum latinarum. Part. II. Traiecti ad Rhenum. 1790. 8. — De lexicis, indicibus, clauibus Homericis v. *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 439. ſq. cum meis ſupplementis. Lexica in N. T. infra commemorabo. Vocabula mediae et infimae graecitatis optime explicuit *Carolus du Fresne*, Dominus de Cange in Gloſſario ad ſcriptores mediae et infimae Graecitatis, Lugd. 1688. fol. II. Vol. de quo libro iam ſupra meam dixi ſententiam, eumque poſſe locupletari, multis exemplis oſtendit *Hemſterhus.* in notis ad Ariſtophanis Plutum. vide indicem II. ad illius editionem.

Anti-

Antiquitatum vero graecarum compendia et ſyſtemata recenſet *Io. Iacob. Rambach* in praefatione ad alteram partem Potteri Archaeologiae graecae ab illo in linguam germanicam translatae, Halae Saxon. 1776. 8. Adde *Io. Alberti Fabricii* bibliographiam Antiquariam, ed. III. opera Paulli Schaffshauſen, Hamburg. 1760. 4.

§. 20.

Denique collectiones ſcriptorum quorundam, qui in eodem argumento verſati ſunt, indicabo. Quorum tamen commemoratio ne breuitatis ſtudio obſit, corpora patrum eccleſiaſticorum praetermittam et paucis tantum eas in primis nominabo, quarum poſtea vel breuiter, vel non vbiuis iniecturus ſum mentionem: plura vero dabunt *Fabricius* in biblioth. graeca Libr. VI. cap. 10. Catalog. Bunau vol. I. pag. 39. ſqq. atque *Hambergerus* in zuverlaeſſigen Nachrichten, Tom. I. pag. 173. ſqq. neque tamen ἀσύμβολος diſcedam.

Poetae graeci principes heroici carminis et alii nonnulli, Homerus, Heſiodus, Orpheus, Callimachus, Aratus, Nicander, Theocritus, Moſchus, Bion, Dionyſius, Coluthus Tryphiodorus, Muſaeus, Theognis, Phocylides, Pythagorae aurea carmina. Fragmenta aliorum. Anno 1566. Excudebat Henr. Stephanus, fol. Opus ſplendidum, et quoque perrarum.

Poetae Graeci veteres, carminis heroici ſcriptores, qui exſtant omnes. (iidem, qui a Stephano collecti ſunt.) *Appoſita eſt e regione latina interpretatio. Notae item variae lectiones margini ad-*

ſcriptae. Cura et recenſione Iac. Lectii, cum indice. Aureliae Allobr. 1606. fol. Stephanum plane fere ſequitur.

Poetae graeci veteres, tragici, Comici, Lyrici, epigrammatarii, additis fragmentis ex probatis auctoribus collectis, nunc primum graece et latine in vnum redactum corpus, (a Io. Lectio) Colon. Allobr. 1614. fol.

Poetae minores graeci — Accedunt Obſeruationes Rudolphi Wintertoni in Heſiodum. Cantabr. 1674. et ſaepius. 8. Stephani ed. eſt baſis plerumque.

Carmina nouem illuſtrium feminarum, Sapphus, Erinnae, Myrus, Myrtidis, Corinnae, Teleſillae, Praxillae, Noſſidis, Anytae; et Lyricorum, Alcmannis, Stechiſori, Alcaei, Ibyci, Anacreontis, Simonidis, Bacchylidis; Elegiae Tyrtaei et Mimnermi. Bucolica Bionis et Moſchi. Latino verſu a Laurentio Gambara expreſſa. Cleanthis, Moſchionis, aliorumque fragmenta nunc primum edita ex bibliotheca Fuluii Vrſini Romani. Antwerpiae ex officina Chriſtoph. Plantini 1568. in 8. Rariſſima haec eſt editio. Multorum vero auctorum partes vel plures vel emendatiores poſtea a viris doctis editae ſunt. Wolfius quidem in collectione mox indicanda Vrſini notas recudi fecit, ſed, quantum memini, lectionem ipſam, quam dederat Vrſinus in textu, non commemorauit.

Poetriarum octo, Erinnae, Myrus, Myrtidis, Corinnae, Teleſillae, Praxillae, Noſſidis, Anytae, fragmenta et elogia graece et latine. Accedit Gottfridi Olearii diſſ. de poetriis Graecis, cura Io. Chriſtiani Wolfii, Hamburgi 1734. 4. Idem *Wolfius* edidit

edidit *ſapphus fragmenta*, Hamburgi 1733. 4. Idem *Wolfius* collegit, *Mulierum graecarum, quae oratione proſa vſae ſunt, fragmenta et elogia, graece et latine, cum virorum doctorum notis et indicibus. Accedit Catalogus foeminarum ſapientia, artibus ſcriptisue apud Graecos, Romanos aliasque gentes olim illuſtrium*. Londini (ſ. Hamburgi) 1739. 4.

Poeſis philoſophica, vel ſaltem reliquiae poeſis philoſophicae, Empedoclis, Xenophanis, Timonis, Parmenidis, Cleanthis, Epicharmi, Orphei carmina, item Heracliti et Democriti loci quidam et eorum epiſtolae. Graece, Pariſ. exc. Henr. Stephanus 1573. 8.

Comicorum graecorum ſententiae, id eſt γνῶμαι, latinis verſibus ab Henrico Stephano redditae et annotationibus illuſtratae. M. D. LXIX. Excudebat. H. Stephanus. 16.

Theocriti aliorumque poetarum idyllia. eiusdem epigrammata. Simmiae Rhodii ouum, alae, ſecuris, fiſtula. Doſiadis ara. Omnia cum interpretatione latina. In Virgilianas et Naſon. imitationes Theocriti obſeruationes H. Stephani. Excudebat H. Stephanus. 1579. 12.

Pindari Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia. Caeterorum octo lyricorum carmina, Alcaei, Sapphus, Steſichori, Ibyci, Anacreontis, Bacchylidis, Simonidis, Alcmanis: Nonnulla etiam aliorum. Paris 1560. 16. — *Editio* II. Graeco latina *H. Stephani recognitione quorumdam interpretationis locorum et acceſſione lyricorum carminum locupletata.* Anno 1566. excud. Henr. Stephanus. 16.

De editionibus lyricorum Stephanianis, quae ſex numerantur, vide, quae in *Fabricii* B. Gr.

 vol.

vol. II. in notitia editt. pindaricarum, pag. 69. ſq. ſcripſi.

Carmina Poetarum nouem, lyricae poeſeos principum fragmenta. Nonnulla etiam aliorum. Editio quinta Graecolatina H. Stephani olim Pauli Stephani 1612. 12. — Eorumdem collectio ex prima Steph. edit. Antwerp. ex officina Chſtph. Plantini 1567. min. 8. et *cum notis Stephani in Anacreontem et Aemilii Porti in lyricos, apud Hieron. Commelin. 1598. 8.*

Opus aureum et ſcholaſticum, in quo continentur Pythagorae carmina aurea, Phocylidis, Theognidis et aliorum poemata, edita omnia ſtudio et cura Michaelis Neandri, Lipſiae 1577. 4. Opus rarum.

Poetarum vetuſtiſſimorum opera georgica, bucolica et gnomica. Gr. et lat. Pariſ. 1628. 8. — Colon. Allobrog 1612. 12.

Τὰ σωζόμενα τῶν παλαιοτάτων ποιητῶν —— *vetuſtiſſimorum authorum Georgica, Bucolica et Gnomica poemata, quae ſuperſunt. Acceſſit huic editioni Iſ. Hortiboni Theocriticarum lectionum libellus.* — Geneuae ſumtibus Ioannis de Tournes. 1639. 12.

Conf. ad Fabricii B. Gr. I. pag. 714. a me notata. Alii autem collectioni antiquiori acceſſerant Caſauboni lectiones Theocrit. diu ante promulgatae.

Θεοκρίτου —— *Theocriti, Simmiae, Moſchi et Bionis Eidyllia et epigrammata, quae ſuperſunt, cum Muſaei poematio: Omnia graecolatina et expoſita,* ſine l. et a. nota 12.

Incipit

Incipit ab I. C. (Iſaaci Caſauboni) praefatione in Theocritum. A pag. 563. ſequuntur illius epiſtola ad Stephanum data VI. Idus Aug. 1584. (in qua narrat, ſe ſuperioribus his diebus *Euſtathii Vignonis* digniſſimi typographi rogatu in quosdam Theocriti locos has lectiones ſcripſiſſe,) atque lectiones Theocriteae. Caſaubonus ſe, mutatione nominum olim viris doctis ſollemni, vocabat *Hortumbonum*, quod *Caſa*, vetus vocabulum gallicum, denotat *Hortum*; hoc igitur loco *Caſau* praefixit alteri ſyllabae *bonus*.

Vetuſtiſſimorum et ſapientiſſimorum comicorum quinquaginta, quorum opera integra non extant, ſententiae, quae ſuperſunt. Graece et latine collectae per Iac. Hertelium, Curienſem. Baſileae, *) ſine anno, ſaepiusque repetitae; item Veronae 1616. 8. inſcriptae autem *Bibliotheca quinquaginta vetuſtiſſimorum Comicorum etc.*

Theognidis Megarenſis ſententiae elegiacae cum interpretatione et ſcholiis Eliae Vinetae. Acceſſerunt et horum poetarum opera ſententioſa, Phocylidis, Pythagorae, Solonis, Tyrtaei, Naumachii, Callimachi, Mimnermi, Eueni, Rheani, Eratoſthenis, Panyaſidis, Lini, Menecratis, Poſidippi, Metrodori, Simonidis, Senariorum libellus, per Iacobum Hertelium, Curienſem. Baſil. 1561. 8. 1563. 8. (Lipſiae) 1583. etc. Plures factas fuiſſe editiones haud ignoro: omnes vero indicare, quid iuuat? *Theognidis* enim et aliorum gnomicorum

F 5 collectiones

*) Conf. *Fabricii* Bibl. Graec. vol. I. pag. 723-728. item p. 742-749. et quae adieci, de poetarum gnomicorum collectionibus.

collectiones fere ſunt infinitae: v. catalogum editionum in *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 707 - 718. Noua huius inſcriptionis incepta eſt:

Sententioſa vetuſtiſſimorum gnomicorum poetarum Opera, praefatus eſt Chr. Gottlob Heyne: duo autem priora tantum prodierunt volumina, in 8. min. quod bibliopola reliquis emittendis ſumtum denegauit. In priore continetur *Pythagoreorum Aureum carmen.* Varietatem lectionis notasque adiecit, in vſum ſcholarum edidit *Eberhard Gottlob Glandorf*, Lipſiae 1776. praemiſit catalogum omnium Gnomicorum cum aliis editionum ſecundum temporis ordinem digeſtum et diligenter confectum. In volumine ſecundo continentur *Solonis* fragmenta poetica, edit. *Franc. Arn. Fortlage.* Permultas quoque eorumdem collectiones recenſuit M. *Abrah. Kallius* in praefatione ad ſpecimen nouae editionis ſententiarum Theognidis Megarenſis, Gottingae et Gothae 1766. 4.

Ἠθικη ποιησις *ſiue Gnomici poetae graeci ad optimorum exemplarium fidem emendauit Rich. Franc. Phil. Brunck.* Argentorati 1784. min. 8.

v. ad *Fabricii* B. Gr. I. pag. 718. et 749. *Callimachi Cyrenaei Hymni, epigrammata et fragmenta, quae exſtant, et ſeparatim Moſchi Syracuſani et Bionis Smyrnaei idyllia. Bonauentura Vulcanio Brugenſi interprete, cum annotationibus eiusdem et indice copioſo.* Antwerpiae, apud Chriſtoph. Plantinum. 1584. 12.

Excerpta ex Tragoediis et Comoediis Graecis ab Hugone Grotio, Paris 1626. 4.

Miſcellanea Graecorum aliquot ſcriptorum carmina, cum verſione latina et notis, Londini 1722. 4.

4. Fabric. in B. G. Libr. II. cap. 11. de quibusdam ſententiarum graecarum auctoribus et collectoribus copioſe atque diligenter agit: ego vero in noua editione multo plures enumeraui editiones.

Io. Potuſae Encyclopaedia philologica, gr. Venet. 1710. IV. voll. 8.

confer *Fabricii* B. G. vol. XIII. pag. 457 ſqq.

Frequentes Muſaei, Pythagorae, aliorumque poetarum et fabularum aeſopiarum collectiones exſtant, quas omnes recenſere haud vacat: pluriмasque recenſui in *Fabricii* B. Gr. vol. I. vbi vide de Muſaeo pag. 128 ſqq. de Heſiodo p. 597 ſqq. de Aeſopo pag. 644 ſqq. de Pythagorae carmine cum aliis pag. 797 ſqq. etc.

Subiiciam quoque mentionem *Anthologiarum veterum*, ſiue collectionum variorum epigrammatum: de quibus diligenter egerunt *Fr. Vauaſſor* in libro de Epigrammate cap. 16. *Io. Alb. Fabricius* in bibliotheca graeca Libr. III. cap. 28. qui Vauasſoris disputationem cum nonnullis obſeruationibus inſeruit: *Io. Henr. Leichius* in praefatione ad Carmina ſepulcralia, Lipſiae 1745. 4. *Reiske* in praefat. ad Cephalae Anthologiam; *Emmanuel Martinus* in Epiſt. V. Libr. IV. pag. 184. et VI. L. V. pag. 216. Amſtel. 1738. *Io. Gottlob Schneider*, Profeſſor Francof. ad Viadrum, dedit notitiam poetarum epigrammatophorum, quorum nomina et fragmenta in Analectis Brunkianis exſtant, in *Analectis criticis in ſcriptores veteres graec. et latin.* faſcic. I. Traiecti ad Viadrum 1777. nr. 1. Vetuſtiſſimus, qui ad epigrammata graeca colligenda animum adpelleret, fuit Meleager Gadarenus, natione Syrus, qui ſaeculo ferme ante Chriſtum natum

natum *) floruit, et diſtinguendus eſt a Meleagro Cynico, nec adeo, vti ſcripſit Fabricius, Diogenis Cynici fuit diſcipulus, v. *Schneideri* periculum criticum in Cephalae Antholog. pag. 109. Eius vero collectionem, quam *Coronam* inſcripſit, poſteriores collectores mutilarunt, auxerunt et plane mutarunt. Alteram eius Anthologiae quaſi partem, quae puerorum amores caneret, nomine prioris domini eiurato, poſtea *Strato* auxit. Meleagrum imitatus eſt *Philippus Theſſalonicenſis*, quem Vauaſſor temporis Caeſaris et Auguſti vixiſſe putat. *Brunck* vero CL circiter an. poſt illum alteram *Coronam* ex poetis, qui poſt Meleagrum cecinerunt, texuiſſe ſcribit; Reiskius contra aetati Adriani Auguſti adſerit illum. Idem Reiskius Stratonem, qui minorem Meleagri anthologiam auxit, ad Seueri Auguſti aetatem tertio ſaeculo poſt C. N. refert. Stratonem tamen Meleagro eſſe antiquiorem, coniicit *Schneiderus* in periculo mox laudando pag. 45 ſq. et 109. ſed mutaſſe videtur ſententiam pag. 130, tum aetas illius caderet in tempora Hadriani imperatoris, quoniam Capitonem Medicum, qui ἔκδοσιν ſuam Hippocratis Hadriano probauerat, perſtrinxit. Hunc excepit *Agathias* Myrinaeus patria, Iuſtiniano imperatori aequalis, qui nouorum poetarum carmina collegit, omnia-

*) Alii tamen aliter annos vitae illius definiunt. *Meleagri* reliquias ſeparatim ediderunt (*Meinecke*) e recenſione Brunckii et cum commentario, Lipſiae 1789. 8. et *I. G. F. Manſo* cum lectionis varietate, verſione metrica et commentario perpetuo. Ienae mai. 8. 1789.

omniaque in meliorem redegit ordinem. Eum mirifice laudat Reiskius: confer tamen *Brunck* in praef. ad Analecta pag. II. et III. Acceſſit *Conſtantinus Cephalas*, ſaeculi decimi homo, nouae Anthologiae auctor, qui ex Meleagri et Philippi Coronis non pauca; at ex Agathiae collectione multo plura transtulit in ſuam Anthologiam, v. *Brunck* l. m. Denique *Maximus Planudes*, Monachus Conſtantinopolitanus, ſaeculo XIV. veterum Anthologiarum fragmina collegit, et Cephalae collectionem interpolauit, ſed ita, vt eruditiori poſteritati haud ſatisfaceret: exſecuit enim veterem Anthologiam, pudendis, quae ſibi viderentur, carminibus multando. *Vauaſſorem* quidem inuenit cauſſae ſuae patronum: at *Brunck* p. IV. ſqq. iure culpat iſtius conſilium et delectum.

De MSto Anthologiae Salmaſiano in bibliotheca regia Paris agunt *Boiuin* in Memoir. de l' Acad. des Inſcript. T. II. et *Brunck* in praef. p. VIII. ſqq.

Infer msstos codd. Vffenbachian. fuit cod. chartaceus in 4. epigrammatum graecorum DCL. (adnumerata Silentiarii ἐκφράσει et Muſuri poemate,) collectionem comprehendens, quorum pleraque typis excuſa nondum ſunt: quem codicem diligenter deſcripſit nec pauca, quae nondum innotuerunt, ſpecimina ſ. epigrammata, exhibuit, addita interpretatione, *I. Henr. Maius* in bibliotheca Vffenbachiana MSSta. part. II. p. 574—585. Exemplum inde ſumſit ſibi *Steinbeilius*, quod in manibus habui. Exemplum quoque eſt in bibl. acad. Gieſſenſi, atque collationem cum edit. Brunckiana, lectionesque varias accepimus in noua biblioth. philol. et critica, Gotting. 1783. vol. I.

faſcic.

faſcic. I. pag. 91. ſqq. et faſcic. II. pag. 193 ſqq. Romae quoque eſt apographum celebre Holſtenii, quod ex apographo Salmaſiano Pariſiis primum is deſcripſerat, deinde Romae cum ipſo codice Palatino, in bibliothecam Vaticanam translato, contulerat, multis inde mutatis. Sed de hoc aliisque rebus huc pertinentibus plura ad libr. III. cap. 28. B. Gr. Fabric. diſſerendi commodior erit occaſio locusque.

Anthologiae epigrammatum Graecorum Planudeae editiones memorabiles ſunt: Princeps *Iani Laſcaris*, Rindaceni, litteris graecis capitalibus, Florent. 1494. 4. *) porro *Aldina* Venet. 1503. Florent. apud her. Phil. Iuntae 1519. 8. tum 1521. 8. et cum nonnullis recens inuentis, apud Aldi liberos 1550. 8. cum notis eruditis *I. Brodaei*, Turonenſis, Baſil. 1549. fol. *Henrici Stephani* editio elegans et prioribus emendatior, auctior pluribus epigrammatis, cum II. indicibus et H. Stephani caſtigationibus 1566. 4. cum verſione proſaica *Eilhardi Lubini* in corpore poetarum graecorum Tragicorum etc. Geneuae ſ. Coloniae Allobr. 1614. fol. et ſeparatim apud Commel. 1604. 4.

In Graecorum epigrammatum libros quatuor (I. II. III. et VII.) annotationes longe doctiſſimae iam primum in lucem editae Vincentio Obſopoeo autore, Baſileae 1540. 8. (Obſopoeus ipſe dedicationem ſcripſit Onolzpachii menſe Aprili 1539.) Huius vero animaduerſiones repetitae ſunt in Collectione Wecheliana 1600. in fol. quae hactenus

*) conf. *Bandini* Catal. Bibl. Laur. Medic. vol. II. pag. 105 ſqq.

nus optima fuit: Stephaniana autem eſt textus baſis. Fuerunt etiam, qui vel ſingulares libros vel quaedam epigrammata ex ſuperioribus publicarent; quos Fabricius loco mem. iam indicauit; ego tantum addo: *Anthologiae ſeu Epigrammatum Graecorum liber vnus in vſum ſcholarum hoc modo ſeorſim excuſus*, Colon. Agripp. 1598. 8. graece.

Petri Dan. Huetii notae in Antholog. epigr. graecorum exſtant in collectione illius carminum latinorum et graecorum a Graeuio 1700. in 12. curata.

Conſtantini Cephalae Anthologiam quidam docti e latebris in lucem producere et illuſtrare ſtuduerunt.

Ioannes Ienſius edidit Lucubrationes Heſychianas: obſeruata in ſtylo Homeri: vetera epigrammata pro anecdotis prodeuntia, Roterod. 1742. 8. confer noua miſcell. Lipſienſ. Vol. IV. Part. I. et III. et noua acta erudit. 1750. no. X.

Inprimis celebrandi ſunt *Anthologiae Graecae a Conſtantino Cephala conditae libri III. duo nunc primum, tertius poſt Ienſium iterum editi*, cum latina interpretatione, commentariis et notitia poetarum, (edit. *I. Iac. Reiske.*) Lipſiae 1754. 8. Paullo ante idem in Miſcellaneis Lips. quaedam inedita publicarat, et reliquos libros nono nouorum miſcellan. Lipſienſ. inſeruit. Multa dedit, quae deeſſent in Planudea collectione. Notitia poetarum anthologicorum eſt ſummo ſtudio confecta: et Ienſiana, mire corrupta, Reiskii diligentia et criſi, quae interdum ſeuera et audax eſt, comtiora atque emendatiora in lucem iterum prodierunt. Parui tamen illam editionem facit Brunck p. 28.

Io.

Io. Gottl. Schneider ſcripſit Periculum criticum in Anthologiam Conſtantini Cephalae cum editam, tum ineditam. Accedunt emendationes in Ariſtotelem et Antigonum Caryſtium; Lipſiae 1772. 8.

Stratonis aliorumque veterum poetarum graecorum epigrammata nunc primum a *Chriſt. Adolpho Klozio*, edita ſunt Altenb. 1764. 8. cum praefatione hiſtorica.

Multi viri docti hinc inde quaedam vel ediderunt primum vel illuſtrarunt Epigrammata, e. g. *Toup* in Specimine critico: idem et *Warton* in huius editione Theocriti; *Ruhnken* in epiſtola I. critica. *Klotz* in lectionibus Venuſinis et in animaduerſſ. ad Tyrtaeum; *Zeune* in Animadu. ad Anacreontem; *Bandinus* in Catalogo bibliothecae Laurentianae; *Salmaſius*, de cuius conſilio edendae Anthologiae v. Fabricium I. m. *Pierſonius*, *Waſſe* in Obſ. belgic. miſcell. *Dorville*, *Küſterus* ad Suidam, *I. Chſti. Wolf* in edd. Sapphus et poetriarum graecar. *Goenſius* aliique.

Omnia tamen graeca epigrammata, integra et emendata, et Anthologiam adhuc ineditam, quam Salmaſius ex codice Heidelbergenſi olim deſcripſerat, vndeque varia, et, vt fieri ſolet, corrupta apographa facta ſunt, ex ſchedis Buherianis et aliunde ſumtam edidit, emendauit, et Theocriti, Bionis, Moſchi Bucolica variaque Idyllia, Anacreontis et aliorum quorumdam Lyrica, item Callimachi, Cleanthis et Procli Hymnos, fragmentaque aliorum aliquot poetarum, quorum integra carmina in Meleagri collectione olim lecta fuiſſe certum eſſet, adiunxit notisque maximam partem criticis,

criticis, licet paucis, at eruditis, inſtruxit, *Rich. Frid. Phil. Brunck*, homo graece doctiſſimus et criticus ſagaciſſimus, interdum tamen audacior, qui ſumtu ſuo Collectionem typis nitidis curate et diligenter deſcribi fecit atque inſcripſit:

Analecta veterum poetarum Graecorum, Argentorati, graece III. Vol. 8. 1772 — 1776. Primo Vol. praefixus eſt index poetarum, quorum carmina aut fragmenta in haec Analecta relata ſunt.

Sepulcralia carmina ex Anthologia M. S. graecorum epigrammatum delecta cum verſione latina et notis. Accedunt ad graecas Muratorii inſcriptiones, in Miſcellaneis Lipſienſibus T. I. part. III. explicatas, curae ſecundae et nouae emendationes, (Io. Henr. Leich.) Lipſiae 1745. mai. 4.

In praefatione breuiter, at docte diſſerit de anthologia graeca eiusque fatis.

Gaetano Carcani Anthologiam graecam in linguam italicam metrice vertit Neapoli in VI. voll. 4. Quatuor voll. (quorum duo priora lucem iam adſpexerunt 1788.) Anthologiam Planudis; duo autem Anthologiam Conſtantini Cephalae comprehendent. Inſcriptio eſt:

Ἀνθολογιας διαφορων Ἐπιγραμματων εἰς ἑπτα βιβλια διῃρημενης το πρωτον. In aduerſa pagina: *Raccolta di vari Epigrammi diviſa in ſette libri. Lib. I.* ex regia typographia. Neapol. 1788. imper. 4. et part. II. Splendidum opus, quod vero valde culpatur in ephemer. litter. Gotting 1789. plag. 117.

Abb. *Fontani*, bibliothecae Riccardianae Florent. praefectus ſupplementa promiſit, et fere 900. inedita reperiſſe dicitur.

Chardon de la Rochette graecam Anthologiae editionem parare fertur.

Kleine Anthologie. Aus den Brunkiſchen Analekten geſammlet, und zum Behuf der Schulen herausgegeben. Duisburg. 1789. 8.

Herder in *zerſtreuten Blättern*, 1 Sammlung, Gothae 1785 8. nr. I. dedit florilegium ex graeca anthologia germanice verſum, et de carminibus aut poematiis anthologiae gr. atque de epigrammate graeco n. 2. diſſeruit; illius dedit hiſtoriam negatque, collectionem epigrammatum eo ſenſu eſſe, quo hodie epigramma definitur. Idem naturam atque ingenium eiusmodi graeci poematii inueſtigat.

Sed ſatis de his. Ad alias progredior collectiones.

Antonium Liberalem, Phlegontem Trallianum, Apollonium et Antigonum etc. e cod. primus edidit *Xylander*, Baſileae 1568. de cuius et ſequenti editione vide *Verheyk* ad editionem ſuam Antonini Liberalis. Lugd. Bat. 1774. 8.

Hiſtoriae poeticae ſcriptores antiqui etc. gr. et lat. cum notis, Paris 1675. 8. editor eſt *Thomas Gale.*

Opuſcula mythologica, phyſica et ethica, graece et latine: cum notis et variis lectionibus, opera *Thomae Gale*, Cantabrig. 1671. et Amſtel. 1688. 8. Tres hae editt. ſunt oppido rarae.

Achillis Tatii, de Clitophontis et Leucippes amoribus, lib VIII. Longi Sophiſtae de Daphnidis et Chloes amoribus lib. IV. Parthenii Nicaeenſis de amatoriis affectibus lib. I. iterum edita graece et latine. In bibliopolio Commelliano. 1606. 8.

Editores

Editores Iuda et. Nicolaum Bonnuiti epiſtolam dedicatoriam ad Ianum Gruterum ſcripſerunt 1601. prid. Kal. April.

Scriptores phyſiognomiae veteres ex recenſione Camilli Peruſci et Frid. Sylburgii, gr. et lat. recenſuit, animaduerſiones Sylburgii et Dan. Guil. Trilleri in Melampodem emendationes addidit ſuasque adſperſit notas. Io. Georg. Frider. Franzius. Altenburgi 1780. 8. Quatuor illi ſcriptores ſunt Ariſtoteles, Polemo, Adamantius et Melampus. Tres poſteriores graece primum prodierunt Romae 1548. 4. quos Sylburg tom. V. operum Ariſtotelis adiunxit. De ſingulis disputat Franz. in praefatione. De cod. *Adamantii* v. Iriarte MSS. gr. Matrit. pag. 268. ſqq. pag. 342. adde *Schneideri* periculum criticum in Antholog. Conſtant. Cephalae pag. 136 — 138. 141.

Epicteti — Encheiridion, item Cebetis Thebani tabula, — acceſſere Simplicii in eundem Epicteti libellum doctiſſima ſcholia, Arriani commentariorum de Epicteti disputationibus libri quatuor. (gr. et lat.) *item nonnulla alia eiusdem argumenti in ſtudioſorum gratiam. Omnia Hieronymo Wolfio interprete cum eiusdem annotationibus* et indice. Coloniae in officina Birkmannica, ſumtibus Arnoldi Mylii 1595. 8.

Geoponicorum ſiue de re ruſtica libri XX. Caſſiano Baſſo, ſcholaſtico, collectore, antea Conſtantino Porphyrogenneto a quibusdam adſcripti. Graece et lat. poſt Petri Needhami curas ad MSS. fidem denuo recenſi et illuſtrati ab I. Nic. Niclas. Lipſiae. 1781. II. voll. 8.

Aldus graecos grammaticos coniunctim edidit in *Theſauro*, *Cornu copiae* et *hortis Adonidis*, graece, Venet. 1496. fol. idem *Rhetoras graecos* Aphthonium, Hermogenem, Ariſtotelem, Dionyſium Halicarn. Demetrium Phalareum et alios, Venetiis 1508. fol.

Excerpta varia Graecorum Sophiſtarum ac Rhetorum, Heracliti, Libanii Antiocheni, Nicephori Baſilacae, Seueri Alexandrini, Adriani Tyrii, Iſaaci Porphyrogennetae, Theodori Cynopolitae et aliorum. Ex primo tomo nondum edito Variorum antiquorum Leonis Allatii. Nunc primum ab eodem Allatio vulgata et latine reddita. Romae 1641. 8. conf. *Baumgartenii* Nachricht von merkwürdigen Büchern vol. III. p. 344.

Rhetores ſelecti. Demetrius Phalereus, Tiberius Rhetor, Anonymus Sophiſta, Seuerus Alexandrinus. Graece et latine. Oxonii 1676. 8. cum notis *Thom. Gale.*

Illos iterum edidit, varietatemque lectionis Aldinae adiecit *Io. Frid. Fiſcherus*, Lipſiae 1773. 8. in Praefatione docte agitur de ſingulis.

Rhetores gr. III. Alexander, Phoebammon et Minucianus gr. et lat. per *Laur. Normannum* Vpſal. 1690. 8.

Orationes horum Rhetorum, Aeſchinis, Lyſiae, Alcidamantis, Antiſthenis, Demadis, Andocidis, Iſaei, Dinarchi, Antiphontis, Lycurgi, Gorgiae, Lesbonactis, Herodis, Venetiis apud Aldum 1513. fol.

Oratorum Graeciae praeſtantiſſimorum Antiphontis, Andocidis et Iſaei orationes XXX. graece et latine, Hanouiae typis Wechelianis, 1619. 8.

Orationes

Orationes politicae Dinarchi, *Lesbonactis*, *Lycurgi*, *Herodis*, *Demadis*, *graece et latine*, *ibidem*, *eodem anno.*

Oratorum Graecorum monumenta cum aliorum ſuisque animaduerſionibus edidit *Io. Iacob Reiske*, Lipſiae 1770. et ſqq. 12. Vol. 8. Continentur Demoſthenes, Aeſchines, Lyſias et reliqui minores oratores.

Epiſtolarum diuerſorum collectiones editae ſunt ab Aldo, Venet. 1499. 4. tum Aureliae Allobrogum 1606. fol. (nil differt ab Aldina ed.) et per Eilhardum Lubinum apud Commelin. 1609. 4.

Socratis, *Antiſthenis et Socraticorum epiſt. graece et lat. cum commentariis Leon. Allatii*, Paris 1637. 4. (ed. rara.)

Τύποι ἐπιςολῶν Θεοφίλȣ Κορυδαλέως ἤτε περὶ ῥητορικῆς. αὐτȣ͂ ἔκθεσις μετὰ τῶν κατὰ μέρος αὐτȣ͂ ἐπιςολῶν τῶν τε μεταγενεςέρων ἑλλήνων, ὡς καὶ πρὶν καὶ τινῶν τῶν ἐπισήμων παλαιοτέρων νῦν προθεθεισῶν εὐχερείας χάριν τῶν Φιλοπȣδαίων etc. Venetiis. 1786. 8.

Aſtronomica veterum graecorum et latinorum, Arati, Procli etc. lucem adſpexerunt Venetiis cura *Aldi*, *) 1499. fol. et in officina Sanctandreana 1589. 8. conf. *Munckeri* praef. ad mythographos latinos.

Dionyſius Petauius edidit *Vranologion*, ſiue ſyſtema variorum authorum, qui de ſphaera ac

 ſideribus

*) v. cl. *Io. Ephr. Scheibels* Aſtronomiſche Bibliographie, ſect. I. Breslau. 1784. 8. pag. 44. ſqq. in quo vtiliſſimo lib. plures eiusmodi collectiones enumerantur.

ſideribus eorumque motibus graece commentati ſunt, graece et lat. Lutet. Paris 1630. fol. conſ. *Niceronii* memor. virorum doctor. ex interpr. germ. Baumgartenii, tom. I. pag. 169 ſqq.

Sphaericae doctrinae propoſitiones graecae et latinae nunc primum per M. Cunradum Daſypodium in lucem editae, Argentorati 1572. 8.

Sphaerae atque aſtrorum coeleſtium ratio, natura et motus: ad totius mundi fabricationis cognitionem fundamenta, 1536. *Valderus* in 4. mai. paginae vero more lib. in folio ſignantur. Continentur in hoc volumine Iacob. Zieglerus Landauus de ſolidae ſphaerae conſtructione; Proclus Diadochus Lycius de ſphaera ſiue globo coeleſti, ſcholiis eiusdem Ziegleri explicatus, de canonica per ſphaeram operatione; Hemicyclium Beroſi, Aratus Solenſis de ſiderum natura et motu, ſimul in eundem cum commentariis Theonis Alexandrini philoſophi; Planiſphaerium C. Ptolemaei et Iordani.

Procli de ſphaera lib. I. Cleomedis de mundo, ſiue circularis inſpectionis meteororum libri II. Arati Solenſis phaenomena ſiue Apparentia, Dionyſii Afri deſcriptio orbis habitabilis. Omnia graece et latine ita coniuncta, vt conferri ab vtriusque linguae ſtudioſis poſſint. Adiectis doctorum virorum annotationibus. — (edente Marco Hoppero.) Baſileae per Henr. Petri 1561. 8. — repetit. ſed vitioſe, ibid. per eumdem. 1585.

C. Iul. Hygini Auguſti Liberti fabularum liber — antehac numquam excuſus; *eiusdem* poeticon aſtronomicon libri quatuor, quibus acceſſerunt ſimilis argumenti, *Palaephati de fabuloſis narrationibus*

bus liber I. F. Fulgentii Placiadis — Mythol. libri III. eiusdem de vocum antiquarum interpretatione lib. I. Arati Φαινομένων fragmentum, Germanico Caeſare interprete. Eiusdem Phaenomena graece, cum interpretatione latina, Procli de Sphaera libellus gr. et lat. Index. — (curante Iac. Micyllo.) Baſil. apud Ioan. Herwag. 1535. fol.

Meo exemplo adiunctus eſt *Ioannis Stoefleri Iuſtingenſis — in Procli Diadochi — Sphaeram mundi — commentarius* — cum praefatione *Luctonichi Schradini.)* Tubingae ex aedibus Morhardinis. 1534. fol.

Mathematicorum veterum, Aethenaei, Apollodori, Philonis, Bitonis, Heronis et aliorum opera. gr. et lat. pleraque nunc primum edita ex Msstis codd. bibl. regiae. Paris. ex typogr. reg. 1693. fol.

Antiquae Muſicae auctores ſeptem. Graece et latine *Marcus Meibomius* reſtituit ac notis explicuit, Vol. I. II. Amſtelod. 1652. 4.

Medicae artis principes poſt Hippocratem et Galenum. Graeci latinitate donati Henr. Stephanus 1567. fol. 2. voll. conf. Fabricii Biblioth. graecam, Libr. VI. cap. 7.

Principum omnium medicorum, at in linguam tantum latinam translatorum, qui Romani non fuerunt, editionem curauit aut adiuuit *Hallerus*, Lauſannae.

Medicinae veterinariae lib. II. lat. ex interpretat. *Io. Ruellii*, Sueſſionenſis Paris. apud Sim. Colinaeum 1530 fol. — Baſil. 1537. 4.

Medici antiqui graeci, Aretaeus, Palladius, Rufus, Theophilus. lat. ex interpr. Iun. Paul. Craſſi et ex edit. Celſi Craſſi. Acc. Stephanus Atheniens

et I. P. Craſſi quaeſtiones medicae et naturales, Baſil. 1581. 4.

Rei accipitrariae ſcriptores acc. liber de cura canum. gr. et lat. (cura et ſtudio *Nic. Rigaltii.*) Lutet. 1612. 4. v. *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 211. ſqq.

Graecorum libri chirurgici, ed. *Anton. Cocchio* Florent 1745. fol.

Veterum quorundam bonorum ſcriptorum libri et reliquiae ſingulares de materia et re medica, quos ipſos poſt Aldum G. Eberh. Schreinerum etc. diligenter collatis inuicem MS. et exemplaribus coniunctim edidit *Andr. Riuinus*, Lipſiae 1654. 8.

Geographica Marciani Heracleotae, Scylacis Caryandenſis, Artemidori Epheſii, Dicaearchi Meſſenii, Iſidori Characeni. Omnia nunc primum praeter Dicaearchi illa a Dau. Hoeſchelio e MSS. codd. edita. Graece. Auguſtae Vindel 1600. 8.

Geographiae veteris ſcriptores Graeci minores: cum interpretatione latina, diſſertatt. et annotatt. Oxoniae Vol. I. 1698. II. 1703. III. et IIII. 1712. 8. editore *Hudſonio.* conf. Fabricii bibl. gr. Libr. VI. c. 10. No. XLII.

Geographica antiqua, hoc eſt, Scylacis Periplus maris mediterranei; Anonymi Periplus Moeotidis paludis et Ponti Euxini. Agathemeri Hypotypoſis geographiae. Omnia graeco-latina. Anonymi expoſitio totius mundi latina, cum notis Iſaaci Voſſii, Iac. Palmerii, S. Tennulii et emendationibus *Iac. Gronouii*: cuius accedit animaduerſio in Oxonienſem editionem et examen diſſertationis de aetate Scylacis cum fragmento *Ephori*, Lugd. Bat. 1700. 4.

Hiſtoria

Hiſtoria antiqua, h. e. Manethonis Aegyptii liber de regibus Aegyptiorum, Xenophon de aequiuocis etc. ex bibliopolio Commel. 1599. 8.

Ex Memnone et aliis excerptae hiſtoriae, de Tyrannis Heracleae Ponticae. Ex Cteſia et Agatharchide excerpta hiſtoriae etc. graece et latine. Henr. Stephan. 1557. et 1593. 8.

Agatharchidis et Memnonis hiſtoricorum, quae ſuperſunt, omnia, e Graeco iam recens in latinum traducta, per Rich. Bretum, Oxonienſem, Oxoniae 1597. 8.

Hiſtoriae Byzantinae ſcriptores gr. et lat. Hoc corpus ſplendidum vereque regium primum prodiit Paris 1647 — 1688. voll. XXV. fol. quibus addi debent duo oppido rara volumina *Georgius Pachymeres* a *Petro* Poſſino, gr. et lat. typis Barberin. Romae. 1666 — 1669. ſingula Paris. edit. volum. enumerata ſunt cum nouis acceſſionibus, quae ſunt in repetita Corporis Byzantini edit. Veneta, 1729. tom. 23. et alibi typis excuſae, in bibliotheca Pinelliana vol. II. pag. 39. ſqq. Ibi quoque iam memoratur.

Hiſtoriae Byzantinae noua appendix, Opera Georgii Piſidae, Theodoſii Diaconi et Corippi Africani complectens, a Petro Franc. Fogginio, gr. et lat. Romae. 1777. fol.

conf. *Martin. Hanckius* de byzantinarum rerum ſcriptoribus graecis. Lipſiae 1677. 4. *Caroli du Freſne Dom. du Cange* Hiſtoria Ryzantina duplici commentario illuſtrata. Paris. 1680. fol. — *Memoriae populorum, olim ad Danubium, pontum Euxinum, paludem maeotidem, Caucaſum, mare caſpium et inde magis ad ſeptemtriones incolentium, e ſcripto-*

e ſcriptoribus hiſtoriae byzantinae erutae et digeſtae a Ioanne Gotthilf Strittero. — tom. I. — Petropoli. 1771. 4. etc. In *Baumgartenii* Nachrichten von einer halliſchen bibliothek, vol. V. pag. 398-470. editio Veneta ſcriptorum Byzantinorum curate deſcribitur, ideoque de auctoribus ipſis, et qui ſinguli gr. auctores in ſingulis voluminibus comprehenduntur, tum qui antea iam editi fuerunt, quid in vtraque editione tum Pariſienſi tum Veneta ab editoribus praeſtitum ſit, de aliisque rebus copioſe agitur. — De verſionibus et editionibus prioribus quorumdam ſcriptorum Byzantinorum latinis, multus eſt *Freytag* in adparatu litterario, tom. I. pag. 318. ſqq.

Apophthegmata graeca regum et ducum, philoſophorum item, aliorumque quorundam: ex Plutarcho et Diogene Laertio. cum latina interpret. Loci aliquot in graeco contextu emendati fuerunt. — 1568. 12. Excud. H. Stephanus.

Familiarium colloquiorum formulae: gr. et lat. Cebetis philoſophi Thebani dialogus, qui πίναξ inſcribitur, cum latina interpretatione. Reliqua ſequens pagella indicabit. Antwerpiae in aedibus Io. Streelii 1547. 8.

Continentur in hoc libro Familiarium colloquiorum ſ. quotidiani colloquii formulae, Cebetis dialogus: de moribus puellae inſtitutio ex Naumachiae fragmentis: de natura mulierum ex Phocylide: exhortatio ad prudentiam et ſpem ex Lini fragmentis: Hippocratis iusiurandum. Agapetus diaconus de officio regis ad Iuſtinianum Caeſarem: Homeri ranarum ac murium pugna: Γαλεωμυομαχία h. e. felium ac murium pugna, tragoedia

goedia graeca: omnia haec e regione latinam interpretationem habent. Tum Eliſii Calentii Amphratenſis de bello ranarum et murium libri III. Andreae Guarnae Salernitani bellum grammaticale. Ex altero tomo, qui continet varias hiſtorias veteris ac recentioris aeui, (1548.) videmus, collectorem fuiſſe *Ioannem Gaſtium*, Briſacenſem.

Vita et fabellae Aeſopi cum interpretatione latina — Gabriae fabellae tres et quadraginta ex trimetris iambis praeter vltimam ex Scazonte. cum latina interpretatione. — Phurnutus, ſeu vt alii, Curnutus de natura deorum: Palaephatus de non credendis hiſtoriis: Heraclides Ponticus de allegoriis apud Homerum. Ori Apollinis Niliaci hieroglyphica: Collectio prouerbiorum Tarrhaei et Didymi: — Ex Aphthonii exercitamentis de fabula; tum de formicis et cicadis gr. et lat. de fabula ex imaginibus Philoſtrati gr. et lat. Ex Hermogenis exercitamentis de fabula, Priſciano interprete: Apologus Aeſopi de Caſſita apud Gellium. Aldus. fol.

In calce: *Venetiis apud Aldum menſe Octobri. M. D. V.* (1505.)

Adagia ſ. prouerbia Graecorum ex Zenobio ſ. Zenodoto, Diogeniano et Suidae collectaneis, partim edita nunc primum, partim latine reddita, ſcholiisque parallelis illuſtrata, ab Andrea Schotto. Antwerpiae. ex offic. Plantin 1612. 4.

Prouerbiales Graecorum verſus gr. et lat. per *Ioſ. Scaligerum.* Lutet. 1594. 8.

Fabulae variorum auctorum, opera *Iſ. Nic. Niueleti*, Francf. 1660. 8.

Denique memorabimus, (omnes enim recenſere, ab inſtituto noſtro eſt alienum) quasdam collectiones recentiores.

Deliciae Eruditorum, ſeu veterum ἀνεκδότων opuſculorum collectanea. Io. Lamius collegit, illuſtrauit, edidit Florentiae Tom. I—XVI. 1736.—1749. cuius collectionis hiſtoriam et ſummam leges in vita *Lamii*, in Beyträgen zur Hiſtorie der Gelahrheit, Part. I. Hamburg. 1748.

Nouae eruditorum deliciae. — Collectanea. Franciſcus Fontani, bibl. Riccardianae. Florent. praefectus, *collegit, illuſtrauit, edidit*. tom. I. 1785. 8. tom. II. 1788. 8. conf. grauem cenſuram in Allgem. Litterat. Zeitung. 1790. m. Nou. pag. 489. ſqq.

Anecdota litteraria e MSS. codd. eruta. Romae 1789. IV. voll. 8.

De collectionibus ſcriptorum eccleſiaſticorum, canonum Apoſtol. etc. infra in vltima ſectione diſſeremus.

Anecdota graeca ſacra et profana, ex codicibus manu exaratis, nunc primum in lucem edita, verſione latina donata, et notis illuſtrata a Io. Chriſtoph. Wolfio, Hamburg. IIII. Vol. 1722 — 1724. Praeter Photii, Gregorii Nyſſeni fragmenta, et excerpta ex Catena MS. ac Damaſcio de principiis reperiuntur collationes et variae lectiones aut emendationes quatuor euangeliorum N. T. Nyſſeni, in Heſychii lexicon, Synodici Beueregiani, Libanii quaedam epiſtolae et Plutarchi fragmentum pro nobilitate hucusque inedita.

Iſocratis, Demetrii Cydone et Michaelis Glycae aliquot epiſtolae, nec non Dionis Chryſoſtomi orat. περὶ ἀσκήσεως, partim ex codice Helmſtad. partim ex codd. Moſquenſibus edidit, et animaduerſiones adiecit C. F. Mathaei Vniu. Caeſ. Moſquenſis Prof.

(in

(in praeſ. Profeſſ. Wittebergens.) 1776. 8. Iſocr. V. L. ex cod. Helmſt. accepit a Reiske et cum edd. Aldina reliquisque contulit, epiſtolam decimam Iſocr. a Schotto ex Italia adlatam, et ab Hoeſchelio Animad. ad Photii biblioth. p. 942. inſertam atque a Koehlero Witteb. 1706. ſeparatim editam et illuſtratam, cum horum notis, additis V. L. recepit. Textus omnium Iſocratis epiſtol. eſt ſecund. ed. Aldinam et cod. Helmſtad. typis expreſſus. Demetrii et Glycae epiſt. ex codd. eruit. Dionis orationi a Morellio olim editae, adiecit V. L. ex cod. quodam.

His adiungimus collectiones quasdam particularum ex optimis ſcriptoribus in vſum potiſſimum ſcholarum iunctim editarum: illis tamen praetermiſſis, quas *Geſnerus* in praefatione ad Heinzii Chreſtomathiam poeticam et *Eyringius* ad Chreſtomathiam ſuam tragicam Gottingae 1762. 8. iam memorarunt, recentiores quasdam indicare ſufficiat: nec vero, quum copia illarum in dies creſcat, omnes enumerari poſſunt.

Τȣ Ἑλληνισμȣ γυμνασια προς την διδακτικην. Κοθηνησι των Αναλτινων α χ΄κ΄. (Cöthen. 1620. 8.) gr. cum indice vocc. difficilium graeco — germanico.

Inſunt Cebetis tabula, Agapetus, Hercules Prodici, Iſocrates ad Demonicum, Luciani ſomnium, Epicteti enchirid. Bruti et Apollonii epiſtolae.

Chreſtomathia patriſtica graeca, ſiue loci illuſtres ex antiquiſſimis graecis ſelecti, ac noua verſione latina ſcholiisque latinis per ſchediasmata quaedam in vſum iuuentutis gymnaſticae adornata (a Io. Chriſt. Schindeli)

Schindeli) *cum praefat. Io. Frid. Burgii*, eccl. ac ſchol. Vratislau. A. C. Inſpector. Vratislau. faſc. I. 1739. 8. faſcic. II. 1742. faſcic. III. 1743. 8.

Particulae depromtae ſunt ex Iuſtino Martyre, Irenaeo, Clemente Alexandrino, Origene, Gregorio Thaumaturgo, Euſebii H. eccleſ.

Io. Math. Gesneri Chreſtomathia graeca Lipſiae 1731. 8. ſaepius repetita eſt, et adhuc in multis ſcholis recepta. Chreſtomathiam graecam poeticam edidi et illuſtraui primum Coburgi 1768. 8. dein, ordine et titulo mutato, multisque adceſſionibus factis inſcripſi: *Anthologia graeca poetica*, Norib. 1775. 8. Partem, quae quondam altera Chreſtomathiae fuit, Ariſtophanis Plutum cum integris notis Bergleri et Dukeri, atque Hemſterhuſii aliorumque ſelectis ſeparatim et auctius edidi, adiuncto Colutho de raptu Helenae, Norimbergae 1776. 8. — *Anthologiam graecam proſaicam gr.* cum not. et indice edidi. Noribergae. 1781. 8.

Chreſtomathia graeca; in uſum lectionum adornauit *M. Chriſtian. Godofr. Schütz*, III. part. Halae 1772. ſqq. 8.

Chreſtomathia poetica graeco-latina: edidit *Dau. Chriſtoph. Seybold.* Lemgou. 1775. 8.

Chreſtomathia graeca, ſeu delectus ex aliquot ſcriptoribus graecis in uſum Gymnaſiorum Vniuerſitatis Mosquenſis, collegit et animaduerſionibus illuſtrauit *Chriſtian. Frid. Matthaei*, Gymnaſ. Rector. Accedit ſpecimen lexici inediti ex codd. MSS. Moſcou. 1773. 8. Ex Demophilo, Epicteto, Palaephato, Luciano et Aeliano excerpſit particulas, notisque inſtruxit criticis.

Eclogae

Eclogae, ſiue chreſtomathia graeca in vſum tironum illuſtrata a *Frid. Andr. Strothio*, Gymnaſii Quedlinb. rectore. Quedlinb. 1776. 8.

Noua Chreſtomathia Tragica graeco-latina, edita a *Io. Car. Volborth*, Gottingae 1776. 8.

Fr. Wilh. Ion. Dillenius Platonianiſche Chreſtomathie, griegiſch vnd deutſch, mit critiſchen vnd philologiſchen Anmerkungen. Ein Leſebuch für Iünglinge. Winterthur. 1782. 8.

Griechiſche Blumenleſe, oder kleine Sammlung vorzüglicher Stellen aus den griechiſchen Schriftſtellern. Ein Lehr- vnd Leſebuch — von Io. Frider. Facius, (Prof. Coburg) Nurnberg. 1783. 8.

Erſtes Vorbereitungsbuch der griechiſchen Sprache, nebſt kurzen Nachrichten von dem Leben einiger griechiſchen Schriftſteller von M. Io. Heinr. Martin Erneſti, (Prof. Coburg.) Altenburg 1784. 8.

Reitz quoque, Gedicke, Koeppen, Lindner, Kaltwaſſer etc. florilegia ſ. chreſtomathias gr. ediderunt.

Denique antequam vitas Scriptorum exponere incipio, paucis moneo, me verſiones raro laudaturum eſſe, quoniam in hoc argumento iam nonnulli diligenter verſati ſunt, e. gr. *Schummel* in Veberſezer-Bibliothek, Witteb. et Zerueſtiae 1774. 8. (Schlüter) vollſtändige Sammlung aller Veberſetzungen der Griechen vnd Römer vom 16ten Iahrhundert bis auf das Iahr 1784. Francf. v. Leipzig. 8. *Iac. Maria Paitoni* in Biblioteca degli autori antichi Greci e Latini volgarizzati, che abbracia la notizia delle loro edizioni etc. Venet. V. Tom. 1766. et 1767. (conf. Gattereri hiſtor. Biblioth. Vol. XI. p. 158. ſqq.) et alii: tum cauendum eſt, ne libelli moles nimis creſcat.

CAPVT

CAPVT I.

SECTIO I.

DE SCRIPTORIBVS ANTE HOMERVM.

§. 1.

Ante Homerum claruiſſe poetas haud ignobiles, et res ipſa ac poeſeos natura et antiquitas teſtatur. Scriptores vero, qui Homeri aetatem ſuperaſſe olim credebantur, aut quos ante illum vixiſſe certum eſt, copioſe recenſet *Fabricius* in bibliotheca graeca ab initio Vol. I. Nos vero eos indicabimus, quorum opera aut fragmenta, licet vel plane ficta, vel mire adulterata, ſaltem haud omnino genuina, hodie circumferuntur. Illa autem aetas, vsque ad Homerum fuit infantia ac pueritia graecae linguae et philoſophiae.

§. 2.

SIBYLLA (HEBRAEA.)

1. A. orbis conditi circiter 1650, ante Chriſtum natum 2300, ſecundum Saxium.

2. Num

2. Num nomen proprium, nec ne? et vnde orta fuerit, cuius gentis et nationis ſit nomen, (vulgaris et antiquiſſima eſt opinio, voc *Sibylla* eſſe compoſitum ex vocc. σιός, dorice et aeolice pro Θεὸς, et βουλὴ, atque ſignificare *dei voluntatem*,) quot ſibyllas numerauerit antiquitas, varie ſenſit et diſputauit omnis aetas. Antiquiſſima, cui nomen fuiſſet *Sambethe*, dicitur Sibylla Ebraea vel Perſica. Notiſſima eſt *Sibylla Cumana*, ob oracula Tarquinio oblata. conf. *Dorville* Siculapag. 57. ſq. Sibyllas autem aeque ac oracula fuiſſe, contra antiquitatis fidem negari non poteſt.

3. At oracula, quae hodie ſub nomine illarum circumferuntur, ficta et multi ſerioris aeui eſſe, Fabricius aliique luculenter et adfatim demonſtrarunt. Collectio autem illorum conſtat VIII. libris.

4. *Sibylla Erythrea*: carmina de Chriſto Ieſu, exſtant in edit. Theocriti Aldina, Venet. 1495. fol. de hac et reliquis antiquioribus aeque ac recentioribus editionibus ac verſionibus copioſius diſſerui ad *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 557. ſqq. — Princeps editio integri corporis oraculorum Sib. eſt, quam debemus *Xyſto Betuleio*, graece, ex cod. bibl. Auguſtanae Vindel. cum ſuis caſtigationibus, Baſil. apud Oporinum 1545. 8. et correctius 1555. 8.

Σιβυλλιακῶν χρησμῶν λόγοι ὀκτὼ. Sibyllinorum oraculorum libri VIII. addita *Seb. Caſtalionis* interpretatione latina, (quae prodiit Baſil. 1546. 8.) cum annotationibus *Xyſti Betuleii* in graeca Sibyllina oracula, et *Sebaſt. Caſtalionis* in translationem ſuam, Baſil. opera Io. Oporin. 1555. 8. Ex cod. MS. Marci Antimachi, et locis, quae apud pa-

tres quosdam eccleſiaſticos reperta fuerunt, emendationes in textum receptae ſunt, vel orae adſcriptae. —

Sibyllina oracula ex vett. codd. aucta, renouata et notis illuſtrata a D. *Io. Opſopoeo*, cum interpretatione latina Sebaſt. Caſtalion. et indice, Paris 1589. et 1599. melior haec eſt editio, quam quae 1607. lucem vidit 8. Vſus eſt cod. regis Galliorum et alio P. Pithoei, tum addidit ſuis notas Caſtalionis, Turnebi, Ranconeti et Io. Aurati.

Pleniſſima eſt editio, licet ſuos habeat naeuos, quam parauit *Seruatius Gallaeus*, paſtor ſacri Walonici Harlemenſis, qui Sibyllina carmina ex veteribus codicibus emendata ac reſtituta et commentariis diuerſorum illuſtrata, gr. et latine edidit, Amſtel. 1689. 4. vſus eſt antiquo codice. Habemus quoque germanicam Io. Chr. Nehringii interpretationem, Eſſen. 1702. 8. et Halae 1719. 8. in qua ii critici refelli dicuntur, qui carmina iſta genuina habuiſſent.

5. *Elingius* in hiſtoria graecae linguae pag. 56. ſq. putat, oracula Graecorum originem et incunabula ſua habuiſſe in Gothorum terris: et pag. 68. de auctoritate illorum agit, conf. *Fabricii* biblioth. gr. Libr. I. cap. 29 — 33. pag. 288 ſqq. plures excitantur, qui de Sibyllinis diſputarunt. *Gallaei* exercitt. XXII. de Sibyllis earumque oraculis, Amſtel. 1688. 4. *Petri Petiti* de Sibylla, libri tres, Lipſiae 1686. 8. *Broſſes* de oraculo Dodonaeo. Mem. de l' acad. Paris. des Inſcr. vol. 35. pag. 89 ſqq.

Vnam

Vnam tantum, Erythraeam Sibyllam Graecis cognitam fuiſſe, oſtenſurus eſt, *Dauid Blondel* de Sibylles celebreés tant par l' antiquité payenne, que par les ſaincts peres, à Charenton 1649. et nouo titulo ornatus liber eſt, ib. 1652. (lib. rar.) Denique Memoires de Litterature T. XXIII.

6. Huc etiam referimus *Zoroaſtrem*, cuius hominis, (plures vero fuiſſe, iam veteres putarunt,) eiusque aetatis inquiſitio ingenium virorum doctorum valde exercuit. Secundum vero *Saxium* v. c. in Onomaſtico vixit Zoroaſter Perſomedes a. O. C. circiter 3484. Olymp. LXIV. 1. ante C. N. 519. A. vrbis c. 233. v. *Fabricii* biblioth. gr. Libr. I. c. 36. et quae ibi in noua edit. adſcripta ſunt p. 304 ſqq. *Hamberger* Zuverl. Nachrichten T. I. pag. 14 ſqq. *Brucker* in hiſtor. philoſ. Tom. I. pag. 116 ſqq. et p. 144. et in Appendice pag. 48. et pag. 59. *Henric. Vrſini* librum de Zoroaſtre, Hermete Triſmegiſto et Sanchoniatone, Noribergae 1661. 8. *Anquetil.* libro Zend-Aueſta, Ouvrage de Zoroaſtre etc. (hominis multo recentioris) nuper germanice verſum. Memoramus tantum *Oracula Zoroaſtris*, ſiue potius *Zoroaſtrea*, oracula menti Zoroaſtris adcommodata, a Platonico quodam philoſopho probabiliter efficta. Duplex vero illorum collectio exſtat: minor verſibus LX. haud integris conſtans, quos cum ſcholiis graecis Gemiſti Plethonis edidit *Ludouicus Toletanus*, Paris 1538. 4. et inſcripſit Μαγικὰ λόγια τῶν ἀπὸ τȣ̃ Ζωροάςρȣ Μάγων. v. ad Fabr. B. G. I. pag. 310. Poſtea ſtudio *Ioann. Opſopoei* cum ſcholiis Plethonis et Pſelli nunc primum editi e bibl. regia, Paris 1589. 1599. 1607. Repetita que-

que ſunt in Opſopoei et Seruati Gallaei editt. Sibyllinorum Oraculorum, et in *Maittaire* Miſcellaneis graecorum aliquot ſcriptorum, Londini 1722. 4. Maior collectio eſt *Franciſci Patricii*, qui non ſolos ſexaginta; ſed trecentos viginti plus minus verſus Oraculorum congeſſit ex libris iuniorum Platonicorum, pro argumenti adfinitate coniunxit et in vndecim ſectiones diuiſit, graece et latine, cum disp. de Zoroaſtre in libro ſuo rariſſimo: Noua de vniuerſis philoſophia libris quinquaginta comprehenſa, Ferrarae 1591. fol. et Venet. 1593. fol. (conf. Baumgartenii Nachrichten von einer Halliſchen Biblioth. tom. I. pag. 205 ſqq) — gr. et latin. in *Stanleii* hiſtor. philos. a Godofr. Oleario latine verſa, cum Clerici notis, Lipſ. 1711. 4.

Libris in Fabr. B. G. I. pag. 315 ſq. excitatis addantur: *Herrn von Bock* über das Alterthum des von Anquetil du Perron überſetzten Zendaveſta des Zoroaſters. in Memoir. de la ſocieté des Antiquités de Caſſel. tom. I. Caſellis 1780. nr. 1. Loco fundamenti ponit temporis rationem a Bailly, qui 3507 annos ante C. N. definire voluit, adſumtam. — *Zendaveſta im Kleinen*, das iſt, *Ormuzd's Lichtgeſetz*, oder Wort des Lebens an Zoroaſter, dargeſtellt in einem weſentlichen Auszuge aus den Zendbüchern als Urkunden des alten Magiſch-Zoroaſtriſchen Religions-Syſtems, nebſt ganz neuen Abhandlungen und vollſtändigen Erläuterungen aller hier vorkommenden Sachen und Begriffen in III Theilen von *Ioh. Fried. Kleucker*. Rigae 1789. mai. 8. item *Orzmud's* lebendiges Wort an Zoroaſter, oder *Zend-Aveſta* in

in einem Auszug, nebſt einer Darſtellung als Religionsſyſtems der Parſen, von *Fried. Simon Eckard*, Paſtor zu Renſefeld im Hochſtift Lübeck. Greifswald. 1789. mai. 8. De vtroque libro v. cenſorem in Gotting. ephem. litterar. a. 1789. plag. 202. pag. 2034 - 2039. et plag. 206. pag. 2057 - 2060.

§. 3.

HERMES, TRISMEGISTVS ſ. THOTH.

1. Circiter A. M. 2544. ante C. N. 1459.

2. Aegyptiarum litterarum et multarum artium rerumque inuentor fuiſſe perhibetur. Apud Aegyptios autem duo fuiſſe dicuntur Hermetes. Antiquior, qui filius fuit Mizraim et litterarum parens habetur; iunior vero, regis Menis aut Oſiridos amicus, doctrinarum et legum conditor ab Aegyptiis laudatus eſt: qui propter multas easque ciuitatibus vtiles inuentiones nomine *Triſmegiſti* inſigniebatur. Sed quis fabulas certo explicabit? et vide ſis, quae ſcripſi ad Fabr. B. Gr. I. pag. 46 ſqq.

3. Permulta ſcripſiſſe dicitur: at non ſolum ea, quae hodie ſub nomine illius circumferuntur, haud germana ſunt; ſed iam olim réliquorum ſapientium et ſacerdotum Aegyptiorum libri Hermeti adſignabantur. Qui hodie ſupereſſe, falſo dicuntur libri, illi ſunt 1) Poemander, ſ. de natura ortuque rerum: 2) Aſclepius ſiue dialogus de deo, hominibus et rerum Vniuerſitate. Latina tantum interpretatio, quae a nonnullis tribuitur

 Apuleio,

Apuleio, exſtat. *) 2) Iatromathematica. 4) Libri duo de reuolutionibus natiuitatum. 5) Aphoriſmi, ſeu centum ſententiae aſtrologicae. 6) Tractatus chemicus, ſiue capitula VII. de lapidis philoſophici ſecretis, opus Arabis cuiusdam longe recentioris.

4. Mercurii Triſmegiſti *Poemander* ſeu de poteſtate ac ſapientia diuina, quem *Marſilius Ficinus*, primum Taruiſii, 1471. 4. rec. Venet. 1481. tum Venetiis 1483. 4. dedit latine verſum, codicem ſequutus graecum; a Leonhardo Piſtorienſi Monacho ex Macedonia adlatum. Saepius deinceps prodiit. v. ad Fabr. B. Gr. I. p. 53. addatur: *Mercurii Triſmegiſti Pymander, de poteſtate et ſapientia dei. Eiusdem Aſclepius de voluntate dei. Opuſcula ſanctiſſimis myſteriis ac vere coeleſtibus oraculis illuſtriſſima. Iamblichus de miſteriis Aegyptiorum, Chaldaeorum et Aſſyriorum. Proclus in Platonicum Alcibiadem, de anima et daemone. Idem de ſacrificio et magia; quae omnia ſolerti cura repurgata, ac ſuo tandem candori reſtituta ſunt. Baſileae per Mich. Iſingrinium*, (qui praefatus eſt; cum inſigni, ſ. palma Bebelii,) *m. Aug.* 1532. 8. Haec igitur eſt prima horum libellorum collectio, quam aliae a me ad Fabricii B. Gr. I. pag. 53. et 54. memoratae, ſunt ſequutae. Graece autem vna cum Aſclepii, (quae alias Hermeti etiam tribuuntur,) definitionibus ad Ammonem regem, primum edidit *Adr. Turnebus*, Paris 1554. 4. — graece et latine *Franciſcus Fluſſates Candalla*,

*) Aſclepius Lucio Apuleio interprete, exſtat in Apuleii editione Aldina, 1521. 8. fol. 173 ſqq.

Candalla, Burdigalae 1574. 4. (ed. perquam rara;) — cum commentariis *Hannibalis Roſſelli* immanibus fere et ſaepe ineptis, (qui primum ſine textu graeco Cracouiae 1584 - 1590. fol. lucem adſpexerunt,) et textu graeco latinaque verſione ſecundum ed. Candallae, VI. Vol. Colon. Agripp. 1630. fol. — *Hermetis Triſmegiſti* libelli, et fragmenta quotcunque reperiuntur, ordine ſcientifico diſpoſita reperiuntur in *Fabricii Patricii* noua de vniuerſis philoſophia, Ferrariae 1591. fol. auct. Venet. 1593. fol. rec. Lond. 1611. fol. Multa mutauit Patricius et auxit, vt Fabricius in Bibl. graeca copioſe docuit. Inter verſiones eminet: *Hermes Triſmegiſts Poemander, oder von der göttlichen Macht und Weisheit, aus dem Griechiſchen überſetzt, und mit Anmerkungen begleitet von Dieterich Tiedemann.* Berlin und Stettin. 1781. 8. *Hermetis Aſclepius*, olim inſcriptus λόγος τέλειος,) (cuius pauca fragmenta graeca ſeruarunt Lactantius et Stobaeus,) latine additus eſt Ficini Poemandri, Patricii nouae philoſophiae et quibusdam Apuleii editt.

Iatromathematica primus e cod. bibliothecae Norimbergenſis edidit Ioachim Camerarius, Noribergae 1532. 4. vna cum aliis opuſculis Aſtrologicis: Tum emendatius et plenius Dauid Hoeſchelius e cod. Auguſtano cum notis et verſione alteraque ſtadii, Aug. Vindel. 1597. 8.

Libri duo *de revolutionibus natiuitatum*, ſiue de horoſcopo poſt ſingulorum annorum reuolutionem conſtituendo, ferendoque de hoc iudicio, latine pridem translati, auctore incerto, emendati editique ab *Hieron. Wolſio*, Baſil. 1559. fol.

vną cum Porphyrii Iſagoge et anonymi exegeſi in tetrabiblon Ptolomaei. (Auctor forſan Arabs quidam, ſeriori aeuo adſerendus eſt.)

Aphoriſmi ſiue centum ſententiae Aſtrologicae, (foetus forſan Arabis cuiusdam,) latine tantum extant. Editi ſunt cum Procli enarratione in Ptolemaei tetrabiblon. Venet. 1493. fol. Baſil. 1533-1551. et cum aliis aſtrologicis nugis, Vlmae 1651. 1674. 12.

Tractatus Hermetis *chemicus* ſiue capitula VII. de lapidis philoſophici ſecretis, latine, in tomo quarto theatri Chemici, Argent. 1613. 8.

De opuſculo, *Kyranides* inſcripto, eiusque codd. editionibus et argumento v. Fabr. B. Gr. cap. IX. §. 8. ſqq. pag. 69. ſqq. et de *Hermetis Chemico* ib. cap. X. pag. 57. ſqq.

5. *Aſclepius* filius Aeſculapii et Hermetis diſcipulus fuiſſe dicitur, conf. *Fabric.* bibl. gr. Libr. I. cap. 7 — 12. (vol. I. pag. 46. vbi plura adtuli,) qui cap. 8. de Aſclepio agit, et per illa capita reliquos, vel in pluteis deliteſcentes, vel alioquin Hermeti perperam tributos, codd. libroſque diligenter recenſet; *Bruckeri* hiſtor. crit. philoſ. Libr. II. cap. 7. §. 2. ſqq. in Append. pag 107. ſqq. alios autem hi et *Hambergerus* ac *Saxius* laudant. Adde *Meiners* Verſuch etc. mox laudand. cap. 11.

6. Ea ſcripta, quae Iolo Melchiſedeko, Patriarchis aliiſque hominibus V. T. falſo adſcribuntur, coniunctim edidit, caſtigauit atque illuſtrauit *Io. Alb. Fabricius* in Codice Pſeudepigrapho Veteris Teſtam. 2da edit. Hamburgi 1722. 8.

§. 4.

§. 4.

HORVS, ORVS, HORAPOLLO.

1. Quis aut cuias fuerit, aut quo vixerit tempore, incertum eſt: Aegyptius fuiſſe probabilius videtur. v. *Pauſan.* in Corinth. XXX. p. 181. Kuhn. Horus Apollo ſ. Horapollo nomen eſt ex duobus idem ſignificantibus, (Horus enim eſt Aegyptiorum Apollo,) compoſitum.

2. Scripſit *Hieroglyphica*, quae tamen ad noſtram peruenerunt aetatem, ea Philippus quidam in epitomen redacta, graece vertit: vel potius, quae hodie ſub nomine Horapollinis circumferunrur, ea ab homine, nec ſapientiae Aegyptiacae nec linguae graecae ſatis perito profecta videntur, v. *Meiners* Verſuch veber die Religionsgeſchichte der älteſten Völker, beſonders der Aegypter, Gottingae 1775. cap. 10.

3. Princeps eſt editio: Fabulae Aeſopi et Gabriae gr. atque latine, Phurnutus, Palaephatus, Heraclides Ponticus, *Orus*, prouerbiorum graecorum collectio Tarrhaei et Diolymi etc. Venet. apud Aldum 1505. fol. — gr. et cum Trebatii verſione. Paris. 1521. 8. — *Io. Mercerus* cum ſuis obſeruationibus et verſione Bernardini Trebatii bis eum edidit, Paris apud Chriſtian. Wechel. 1548. vbi textus Aldinus baſis eſt, tum e ſua recenſione 1551. 4. vbi varias lectiones ex cod. quodam vetuſto vsque ad cap. 55. in lucem protraxit. Tum *Dauid Hoeſchelius* fide MSti Auguſtani emendauit, ſuppleuit, et cum Bernardi verſione, notis ſuis et Merceri edidit Aug. Vindel. 1595. et quibusdam mutatis, 1609. 4. Romae quoque pro-

 dierunt

dierunt, *Hori Apollinis* ſelacta hieroglyphica 1599. 12. omiſſis, quae pudicas aures offendere viderentur, et coniecturis atque emendationibus margini adſcriptis. Vnde vero editor, qui de his in praefatiuncula tacet, ſe tamen dediſſe omnia emendatiora, quam antea, gloriatur, hauſerit illas, neſcio. — Denique *Io. Corn. de Paw* cum integris Io. Merceri et Dauid Hoeſchelii et ſelectis Nicolai Cauſſini ſuisque obſeruationibus, Traiecti ad Rhenum 1727. 4.

4. Eſt ſcriptor facilis, quamquam non ſemper purus: et ad cognoſcendam veterum theologiam ſymbolicam, quam quidem neque plene, nec adcurate tradidit, haud inutilis.

5. *Fabric.* in biblioth. gr. Libr. I. cap. 13. §. 2. ſqq. Ad Fabricii l. c. pag. 103. addatur liber: *R. P. Nicolai Cauſſini, Trecenſis, S. I. Hieroglyphica, ſymbola, aenigmata, ſeu Polyhiſtor ſymbolicus et de ſymbolica Aegyptiorum ſapientia, in qua ſymbola, parabolae, hiſtoriae ſelectae, quae ad omnem emblematum, aenigmatum hieroglyphicorum cognitionem viam praeſtant. Editio vltima auctior.* (interior titulus eſt multo longior.) Colon. Agrippinae. 1654. 8. *Paw* in praefat. ad edit. ſuam Horapollinis.

§. 5.

PALAEPHATVS, ATHENIENSIS, ſecundum alios Aegyptius.

1. Eum ante Homerum vixiſſe, quidam olim ſomniarunt. Enimuero et ſcribendi ratio et explicatio fabularum, (plerumque enim ab praua vocabulorum,

cabulorum, quae duplicem habuiſſent ſignificatum, graecorum interpretatione ortum ducit fabulae, et multa alia ad explicandum profert, de quibus conditores hieroglyphicae illius theologiae non cogitarunt,) multo iuniorem prodit philoſophum. Reliqua de illo ſunt ignota. Apollodorum tamen et Diodorum Siculum eum ſequutos fuiſſe, putant Scaliger et alii. Metuo autem cum Voſſio, ne duo confundantur Palaephati, quorum vnus fuit Aegyptius, grammaticus; alter Athenienſis, philoſophus; qui forſan priorem ſequutus, multa de ſuo ingenio et philoſophandi ratione mutauerit, auxerit et omnia miſcuerit: vnde tamen ſtili ſimplicitas intelligi poterit. *Saxius* in Onomaſtico tom. I. pag. 88. *Palaephati* aetatem adſignat circiter Olymp. CXIV. ante C. N. 320. v. quae ad *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 182. adnotaui.

2. E quinque, quos ſcripſiſſe fertur, libris περὶ τῶν ἀπίϛων, de incredibilibus, reſtat primus.

3. Princeps edit. eſt Aldina, quam in praecedenti paragrapho laudauimus. — Hanc ſequuta eſt Veneta 1505. 4. tum Oporiniana, Baſileae, ſ. a. quam non Fiſcherus vidit: nec ego dicere poſſum, num noua e codd. recenſio, quod quidem ex editione Tollii, qui Aldinam haud contulit, et tamen ab illa diſcedit, collegiſſe mihi videor, fuerit, nec ne? — *Cornelius* vero *Tollius* edidit, vertit et perite illuſtrauit Palaephatum, in conſilium adhibito cod. Londinenſi, multa tamen temere mutauit, Amſtelod. 1649. 12. Adiecit fragmenta e chronico Alexandrino, quae tamen alium Palaephatum habere auctorem videntur. — Tollianum textum reliqui vsque ad Fiſcherum maximam

mam partem retinuerunt. Nimirum *Martinus Brunerus*, qui Tollium preſſe ſequutus, eius quoque notas, ſed vberiores, ſuasque dedit, Vpſaliae 1663. 8. in primis e cod. Rauiano ſiue Conſtantinopolitano, meliore atque integriore, quam fuit Tollianus, varias excerpſit lectiones. — Brunerianam editionem *Paullus Pater* ſuis notis auctam et adpendice morali recudendam curauit, textu nonnullis locis aliter conſtituto, et in minores particulas diſſecto, Francof. 1685. 8. — Maiorem operam praeſtitit *Thomas Gale* Palaephato in collectione Mythologorum, Phyſicorum etc. Cantabr. 1671. et dein Amſtel. 1688. 8. quinque codd. vſus. — *Dreſigius* poſtea, textu Tolliano permultis locis immutato, et paucis adiectis notulis, interpretatione latina omiſſa, Lipſiae 1735. et 1751. 8. — Nullius vero recentioris merita maiora in Palaephati textum eiusque grammaticam criticamque interpretationem exſtant, quam cl. *I. Frid. Fiſcheri* Prof. Lipſienſis, qui Aldi et reliquorum editiones, (praeter Oporinianam,) diligenter conſuluit. Primum is edidit Dreſigianum textum paullo mutatum et obſeruationibus criticis, atque indice egregio inſtructum Lipſ. 1761. 8. ſine notis 1770. 8. tum curatius et maioribus critices opibus ornatum, Lipſiae 1772. 8. vnde eius in vſum ſcholarum textus emendatior ſine notis tertium deſcriptus eſt formulis typographicis 1777. mai. 8. Eodem auctore lucem vidit *Palaephati* libellus de incredibilibus a Iodoco Volareo, *) Corn.

*) Huius interpretatio lat. lucem vidit, Antwerpiae 1528. 8. et rariſſimis libris eſt adſcribenda illa editio.

Corn. Tollio et Phil. Phaſianino e graeco in latinum conuerſus, Lipſ. 1775. 8. Scripſit idem Proluſiones, quibus libellus Palaephati de incredibilibus emendatur, explicatur, vindicatur, Lipſiae 1771. 8. Nouiſſima eius, denuo caſtigata, locupletiſſimaque eſt editio: *Palaephati de Incredibilibus lib. graece. Sextum edidit, ad fidem cod. mſt. Mosquenſis aliorumque et libri Aldini denuo recenſuit, emendauit, explicauit indicemque verborum graecorum copioſiſſimum adiecit I. Fr. Fiſcherus. Acc. Proluſiones IV. in Pal. vna cum orationibus duabus. Lipſiae. 1789. mai. 8.*

4. Stilus eſt facilis, planus et ſimplex: rerum vero tanta et tam inſignis varietas, vt, quamquam in explicatione fabulae eiusque ortus a mente antiquiſſimorum theologorum ſaepe aberaſſe Palaephatum, haud negauerim: tamen, a quo tirones in arripiendis litteris graecis maiore cum fructu initium capeſſerent, non alium facile inuenerim. Is quidem contra omnem antiquitatis naturam et poeſeos ſermonisque poetici indolem ac poetarum ingenium facta ſeriorum temporum ad antiquiſſima illa tempora refert, quibus pro re atque conditione vltimae antiquitatis neque erunt, neque eſſe potuerunt: ſed quam iucunda et vtilis in addiſcendis docendisque litteris graecis eius ſit lectio primaque inſtitutio, crebro vſu doctus adfirmare poſſum. Praeterea tirones mature intelligunt, qua mente iam veteres philoſophi, licet ſerioris aeui, doctrinam de diis eorumque ortu fabuloſo conſiderauerint.

5. Conf. *Fabricii* B. Gr. Libr. I. cap. 21. *Fiſcheri* praefationes, et doctum libellum *Io. Benedicti*

dicti Carpzouii: Obſeruationum philologicarum in Palaephatum περὶ ἀπίςων periculum. Accedunt aliae animaduerſiones in nonnulla Muſaei et Achillis Tatii loca, Lipſiae 1743. 8.

§. 6.

SANCHONIATHON.

1. Quis fuerit, et quando vixerit, lis eſt. Alii Berytium fuiſſe adfirmant, alii Tyrium.

Tum ſecundum quosdam aetas illius incidit in tempora Semiramidis: ſecundum alios circa tempora Troiana, aut poſt illa vixit, v. *Euſebius* Libr. I. praeparationis euangelicae pag. 30. ſq. ed. Colon. Porphyrius in libro quarto contra Chriſtianos in fragmentis pag. 6. ſubiectis a Scaligero operi ſuo de emendatione temporum.

2. Antiquitatis et hiſtoriae Phoenicum auctor fuiſſe dicitur. Si aetas illius certa eſſet, nec opera eius ſpuria haberentur, antiquiſſimorum de cosmogenia et Theogonia opiniones ex fragmentis clarius perſpiceremus, quum praecipue veri amor et diligentiae laus ei tribuatur a veteribus quibusdam.

3. Opera eius ex Phoenicum lingua in graecam transtulit Philo quidam, non hebraeus ille, ſed Byblius; a quo tamen totum illum librum fuiſſe confictum arbitrantur Vrſinus et Dodwell. At enim tutior eſt via, quam ingreſſus cel. *Beck* in comment. de fontibus, vnde ſententiae et coniecturae de creatione et prima facie orbis terrarum ducuntur, Lipſiae 1782. 4. pag. 7. ita iudicat.

cat. „Mihi non videtur integer liber a Philone confictus eſſe; haec enim fraus ſtatim omnibus innotuiſſet: ſed ſupereſſe putem reliquias annalium Sanchuniathonis, etſi valde a Philone, forte etiam Euſebio, interpolatas. v. cel. Heynius ad: Abhandlung. der Paris. Acad. der Inſchr. Griech. Alterth. part. I. pag. 240. ſqq.“ plura vide ad *Fabric.* B. G. I. pag. 224. ſq. Euſebio autem, libro laudato I. cap. 9. 10. fragmenta debemus, quae *Richard Cumberland* ſeparatim edidit et illuſtrauit, Lond. 1720. 8. cuius librum *R. Cumberlands* phoeniziſche Hiſtorie des Sanchoniathons aus dem erſten Buch des Euſebius veberſetzt etc. inſcriptum germanice vertit *Io. Philipp. Caſſel*, Magdeb. 1755. 8.

4. Conf. *Fabricii* bibl. gr. Libr. I. cap. 28. *Scaliger* in notis ad fragmenta memor. pag. 40. *Bochart* Libr. II. Chanaanis; *van Dalen* diſſ. de Sanchoniathone ad calcem libri de Ariſtea, Amſtel. 1705. 4. *Hamberger*, Kurze Nachrichten etc. Vol. I. pag. 14. *Georg. Chriſt. Küſter* de Sanchuniathone exercit. in Bibl. hiſtor. philol. theol. Bremenſi, tom. VI. pag. 660.

§. 7.

ORPHEVS.

1. Circiter a. M. 2748. ante Chriſt. nat. 1255. ſecundum *Simſon.* in Chronico cathol. col. 244. alii aliter ſentiunt.

2. Thrax, Linique, vt ferunt, diſcipulus. Argonautarum ſocius, Troianis temporibus paullo ſuperior et propter longaeuitatem etiam excidio

ſuperſtes.

ſuperſtes. Merita erga ciues ſuos, quos e feris paene homines reddidit, et in ſocietatem ire docuit vi muſices ac poeſeos, (vnde fabula de lyra illius, cuius dulcedine vel ferae brutaque capta dicuntur,) fuerunt immortalia, quamquam exitum habuit moeſtum miſerumque. Orphea vero fuiſſe vllum, a nonnullis perperam et contra antiquitatis fidem negatum fuit.

3. Argonautica, (quae Cleoni adiudicat Toup in Emendation in Suidam, part. III. pag. 373. ſqq. ed. Lipſiens.) Hymnos ſiue potius τελετάς, (v. *Scaliger* ad Orpheum pag. 284. ed. Gesneri) et de lapidibus, (gemmas enim ſiue θυμιάματα et ἀρώματα ſacrificiis adhibita, partem fuiſſe myſteriorum, *Geſnerus* ad Arg. 310. monuit, vide eumdem pag. 290. et alia, quorum ſuperſunt fragmenta ſcripſiſſe vulgo dicitur, de quorum integritate haud pauci dubitant. v. notam ad Fabr. B. Gr. I. p. 144. ſq.

4. Princeps editio eſt, quam *Philippus Iunta*, gr. Florentiae 1500. forma quadrata typis expreſſit. Haec editio habet tantum Argonautica et Hymnos, hymnosque Procli Lycii. — Florentinae editionis lectiones preſſo fere pede ſequitur Aldina 1517. 8. praemiſſo Muſaei carmine cum verſione latina et addito *Orphei* de lapidibus poemate. — Haec plane repetita eſt, vel vitiis typographorum ſeruatis, ab heredibus Iuntae, Florentiae 1519. 8. inſertis poſt hymnos Orphei, quatuor Procli, et adiectis in fine ſententiis ex variis poetis et Homeri Batrachomyomachia: liber de lapidibus habet quaedam propria. — Ad primam Iuntinam expreſſa eſt editio Argonauticῶν

cum

cum interpretatione latina, ex officina Andreae Cratandri, Baſileae 1523. 1529. 4. quaedam tamen habet, e codice forſan, meliora. — Optime tamen meruit de Orpheo textusque integritate *Henricus Stephanus*, qui noſtrum inter Poetas graecos principes heroici carminis 1566. fol. ita purgatum dedit, et licet codicum adiumento deſtitutus, ingenii ſui felicitate ita emaculauit textum, vt Orphei ſoſpitator iure baberetur. — Eum ſequuti ſunt *Lectius* in corpore etc. et *Eſchenbachius*, Noribergenſis, qui Argonautica, hymnos et de lapidibus cum ſuis in Argonautica, et Henrici Stephani in omnia ac Scaligeri in hymnos notis ac emendationibus edidit, Traiecti ad Rhenum 1689. 8. (ed. rara.) — Melior tamen editio, quam ad codd. MSS. et editiones veteres recenſuit et cum notis ſuis item H. Stephani et Eſchenbachii parauit *I. Matth. Geſner*, et, hoc mortuo, tandem curauit ac praefatus eſt *Ge. Chriſtoph. Hamberger*, Lipſiae 1764. 8. Neque tamen cl. *Heyne* in cenſura huius alioquin praeclarae editionis in ephemerid. litterariis Gottingenſ. pauca deprehendit, in quibus a criſi Geſneri diſcederet, et multas, ſi recte memini, nouas protulit correctiones. Multo plura notarunt, locaque plura emendarunt *Ruhnken* in altera epiſtolae criticae editione, inprimis *Io. Schrader* in Libro emendationum, Leoward. 1776. 4. in praef. pag. IV. adde eiusdem Obſeruationum librum, Franecker. 1761. pag. 15. ſq. p. 75 — 78. — Argonautica germanice vertit *Küttner* Mitau. 1773. 8. emendat. Altenburg. 1784. 8. *Orpheo* quoque tribuuntur *prognoſtica de terrae motibus*, cuius lat. verſionem

 curauit

curauit *I. A. Bacſius*, Lutet. 1586. 4. apud Fed. Morellum. — gr. et lat. eodem interprete, cum notis *Mich. Maittarii*, inter eiusdem Miſcellanea graecorum aliquot ſcriptorum carmina. Londini 1722. 4. — Ὀρφέως περὶ σεισμῶν, in *Brunckii* Analectis veterum poetarum graec. vol. III. pag. I. coll. eius nota ibidem pag. 237.

Hymni ſeparatim quoque editi ſunt, a *Petro Scriuerio* ad calcem poematum Ioſephi Scaligeri, gr. ex H. Stephani ed. cum emendatione Scaligeri metaphraſi notisque Lugd. Bat. ex offic. Plantin. 1516. 12. — *Hymni* gr. Colon. Agripp. 1602. 8. — H. in ſolem, Muſas etc. interp. Ios. Scaligero, cum notis *Maittaire*, inter huius modo memorata Miſcellanea. — Heſiodi opera — *Orphei* et Procli philoſophi Hymni. Omnia gr. lat. et cum Anton. Mar. Saluini interpretatione italica, cum annotatt. — accurante *Antonio Zanolini*, I. V. D. et in ſeminario Patau. L. L. OO. Prof. Patau. 1747. 8. — De Hymnis orphicis v. ad. Fabric. B. Gr. I. pag. 153. ſqq.

Περὶ λίθων. *De lapidibus, poema Orpheo a quibusdam adſcriptum, gr. et lat. ex editione Io. Matth. Gesneri. Recenſuit notasque adiecit Thomas Tyrwhitt. Simul prodiit Auctarium diſſertat. de Babrio.* Londini 1781. mai. 8. ſine accentibus. conf. Fabr. l. m. pag. 156. ſqq. et cap. XIX. pag. 161. ſqq. de deperditis Orphei ſcriptis. cap. XX. p. 173. de eius inuentis aliisque illi adfictis.

5. Auctor habetur myſteriorum, (vnde intelligimus, qui factum ſit, vt ante Chriſtianorum tempora Orphei eiusque ſcriptorum rarior iniecta ſit mentio, ne ſcil. myſteria publicata profanarentur,

tur,) religionum, medicinae ſapientiae ac vanitatis, veri ac fabularum. Hinc librorum eorum inſignis eſt vtilitas. In Argonauticis ea maxime enarrauit, in quibus ipſius partes fuerunt inſigniores. (v. Gesner ad v. 856. Argon.) Antiquum quidem Orpheum, qui antiquiſſima dorica lingua vſus fuiſſe dicitur, non habemus; ſed *Onomacritus*, Athenienſis,*) Piſiſtratidarum et Xerxis, Perſarum regis, aetate, non omnia quidem, vt nonnulli opinati ſunt, confinxit, ſed conſeruatis ſententiis omnibus et bona verborum parte dialectum modo mutauit, nonnullis quoque pro ſuo arbitrio forſan additis aut demtis. Sed nolo repetere, quae ad Fabricium l. c. fuſius animaduerti.

6. Plura dabunt *Fabricius* B. G. Libr. I. cap. 18 — 20. (vbi p. 140. ſqq. multos laudaui antiquiores ac recentiores, qui de Orpheo disputarunt,) *Brucker* in hiſtoria critica philoſophiae Tom. I. pag. 373. ſqq. et in adpend. pag. 202. ſqq. *Gesner* in Prolegomenis ad ſuam editionem; *Hanov.* in Analectis de Orpheo, in diſquiſitionibus metaphyſicis p. 335. ſqq. Gedani 1750. 4. *Eſchenbachii* Epigeneſ. Noribergae 1702. 4. Adde Mem. de l'Acad. des Inſcript. Vol. V. XII. et XVI. *I. F. Facii* epiſtolam criticam in aliquot Orphei et Apollonii Rhodii Argonaut. loca, Erlangae 1772. 4. *Zierlein* diſp. de ingenio Callimachi §. 11. *Clodii* Verſuche aus der Litteratur vnd Moral, part. I. nr. I. Lipſiae 1767. 8. — cl. *Dieter. Tiedemann* Griechenlands erſte Philoſophen etc. Lipſiae 1780. pag. 2 — 100. *Burmann.* in Catalogo Argonautarum,

I 2

*) De hoc vide *Corſini* Faſtos attic. tom. III. pag. 87. ſq. et ad *Fabric.* B. Gr. I. p. 120.

gonautarum, inſerto illius editioni Valerii Flacci. *Io. Gottlob Schneider* Analecta critica in ſcriptores veteres graecos et latinos, Traiecti ad Viadr. 1777. 8. vbi Sect. IV. dubiam eſſe carminum Orphicorum auctoritatem et vetuſtatem, euincere ſtudet: a quo diſſentit *Ruhnken* in Epiſt. crit. II. pag. 129. ſqq. ed. ſecundae.

§. 8.

MVSAEVS ATHENIENSIS.

1. Circiter a. m. 2750. ante Chriſtum N. 1253.

2. Eum alii Lini, alii Orphei filium, certe, quod probabilius eſt, diſcipulum aut imitatorem fuiſſe dicunt. Fuit poeta philoſophus.

3. Multa, quae in Fabr. Bibl. Gr. I. p. 120. ſqq. enumerata ſunt, ſcripſiſſe fertur; nihil vero praeter poema de Hero et Leandro ad noſtram peruenit aetatem. Neque tamen id carmen antiquum illum Muſaeum habet parentem, neque, vt Iul. Caeſar Scaliger peruerſe, nec acute ſenſit, ante Homerum fuit fuſum, (nam in codd. Muſaeus nominatur Grammaticus;) ſed auctorem ad tempora Nonni Panopolitani ſaec. V. demittendum eſſe, abunde probarunt recentiores Muſaei interpretes.

4. Princeps editio habetur Aldina gr. et lat. circa annum 1494. 4. circa idem tempus lucem adſpexit, probabiliter cura Laſcaris, litteris quadratis *Gnomae Monoſtichoi ex diuerſis poetis*, cum *Muſaeo Muſaei* — graece cum *Oppiani* Halieuticis. Florent. apud Iuntas 1515. 8. Ab Aldina prima parumper diſceſſionem fecit altera Aldina cum Orpheo 1517. 8. et vel huius errores typographicos retinuit,

retinuit, adeo ſeruiliter ſequuta, Iuntina, Florent. 1519. 8. Altera igitur praecipua editio eſt, iam memorata quae ſine anno, at mente Maittaire ante annum 1494. litteris capitalibus deſcripta eſt. Haec eſt ſuperioribus multo curatior et melior, ac baſis fere reliquarum meliorum editionum. Eam enim reddiderunt edd. Colon. gr. 1517. Baſiliens. Froben. 1508. 8. et hanc *Stephanus* inter poetas heroici carminis principes, Paris 1566. — Stephanum vt plurimum multi ſequuti ſunt, in his, in paucis ab eo diſcedens, *Io. Henr. Kronmayerus*, Philologus quondam Ienenſis pereximius, in editione vtili, quam notis C. Barthii, Io. Weitzii, P. Voetii, C. A. Heumanni, E. Schoettgenii, I. M. Gesneri, St. Bergleri, I. A. Groebelii ac ſuis inſtructam cum duabus *Ouidii* epiſtolis eiusdem argumenti publici iuris fecit Halae Magdeb. 1721. 8. — Kronmayeri textum repetiit, paucis mutatis, *Matthias Roeuer*, cuius editio nitida et adcurata cum ſcholiis graecis nunc primum e codice MSto Bibliothecae Bodleianae editis, cum var. lectt. ſuisque notis et triplici virorum doctorum interpretatione lucem vidit Lugd. B. 1737. 8. — Roeuerus, tunc annos decem et octo natus, ſeptem codicum et ſeptendecim editorum varias dedit lectiones. — Eius textum reddidit Carpzouius, qui carmen graece in vſum auditorii Helmſtad. 1749. 4. formulis typographicis exſcribi fecit. — Pleniſſima autem et optima eſt editio cum coniecturis ineditis Petr. Francii ex recenſione *Io. Schraderi*, qui variantes lectiones, notas et animaduerſionum libros adiecit, Leowardiae 1742. 8. Roeueri quidem textus eſt baſis, ſed

ita vt comparatione Nonni Panopolitani potiſſimum aliisque critices ſubſidiis Muſaeum integritati Schraderus reſtitueret. Quando vero putat, Muſaeum imitatorem fuiſſe ſtrenuum Achillis Tatii, in eo errat, vti Schneider in Anmerk. veber den Anacreon pag. 240. bene obſeruat. — Nouiſſimae ſunt editiones *Angeli Mariae Bandinii*, Florent. 1765. 8. (miſera eſt editio,) et *Muſaei grammatici* de Herone et Leandro carmen graecum, ad optimas editiones et cum lectionibus variantibus ſelectisque emendationibus ac metaphraſi Dau. Whitfordi accurate recuſum, Magdeb. 1775. mai. 8. (cel *Carpzouius* nouam dare recenſionem ſuſtinuit.) — gr. et gallice Paris. 1784. mai. 12. edidit *du Theil.* — graece cum indice gr. germanico ed. *Lud. Henr. Teucher*. Lipſiae 1789. 8. Hamberger in kurzen Nachrichten etc. Vol. I. pag. 18. meminit quoque vet. edit. Muſaei opuſculum de Herone et Leandro, graece, edente *Demetrio Luca*, Cretenſi ſ. l. et a. 4. 8. plag. probabiliter Compluti circa a. 1514. quae ex Laſcarina fluxiſſe videtur.

5. Carmen epicum eſt venuſtum et floridum: at tantum abeſt ab aeuo et ſimplicitate Homeri; quantum diſtat a Nonni tumore.

6. v. *Fabricii* biblioth. gr. Libr. I. cap. 16. *Kronmaieri* diſſ. de Muſaeo praemiſſa ipſius editioni: *Rocueri* et *Schraderi* praef. ad ipſorum editiones *Car. Frid. Hindenburgii.* Animaduerſionum ſpecimen in Muſaeum, Lipſ. 1763. 4. cuius argumenta contra Muſaeani libelli antiquitatem Schraderianis firmiora ſunt. v. ad *Fabricii* B. Gr. vol. I. p. 123. ſqq.

7. De

7. De *Darete Phrygio* et *Dictye Cretenſi*, Troianarum rerum auctoribus, quorum quidem graeca ſcripta olim exſtiterunt; ſed iam pridem intercidiſſe videntur, (qui enim libri ſub eorum nomine hodie leguntur latine, illos eſſe ſuppoſitios, conſtat,) non eſt, quod pluribus agam poſt *Fabricium* in biblioth. gr. Libr. I. Cap. V. adde cl. *Meuſel* in bibl. hiſtorica, vol. II. part. I. p. 74-81. et quae a me tum ad Fabric. B. Gr. p. 21. ſqq. tum in Introductione in hiſtoriam litterat. rom. I. pag. 389. ſqq. adnotata ſunt. denique *Villoiſon* in Prolegg. ad Homer. pag. 32. not.

§. 9.

HANNO.

1. Secundum *Iſaacum Voſſium* in praef. ad Scylacem Herodoto fuit antiquior, probante *Bocharto* Libr. I. Chanaan cap. 37. Idem vero *Voſſius* in var. Obſeru. Cap. II. Hannonis expeditionem integro ſaeculo bellum Iliacum praeceſſiſſe contendit. Adde eumdem ad Melae III. cap. 9. Alii vero, in primis *Dodwel* maiore forſan probabilitatis ſpecie illius aetatem in tempus intra 92. et 129. Olympiad. incidere docent. Atque cum Himilcone ad explorandas oras maritimas mittebatur, quod ante CXVIII. Olymp. factum fuiſſe, oſtendit *Fabricius*. Hunc vero Fabricius et Voſſius Libr. IIII. de hiſtor. graecis peripli auctorem eſſe ſtatuunt. *Hamberger* aetatem eius adſerit annis circiter 570. ante C. N. 3414. a. M. et 338. poſt conditam vrbem Carthag. *Bougainville* in

priore commentatione, quae germanice verſa adhaeret germanicae Arriani interpretationi Schmidianae pag. 162. ſqq.) refutata Dodwelli Voſſiique opinione, de Hannone noſtro agit, et in poſteriore recitatione oſtendit, auctorem peripli illum eſſe Hannonem, ad quem a philoſopho Anacharſide, auctore *Cicerone* Tuſcul. quaeſt. lib. V. cap. 32. epiſtola exarata eſt, (de quo quidem dubitat Hagerus,) adeoque illum vixiſſe Olymp. 46. a. m. 3355. ſecundum *Saxii* rationes in Onomaſt. tom. I. floruit ille circiter a. m. 3411. ante C. N. 592. V. C. 160. Hagerus mox laudandus Hannonem, Hamilcaris filium, Magonis nepotem, peripli auctorem Olymp. 92. 96. et 97. in viuis fuiſſe, e Plinio maiore potiſſimum docere ſtudet. *Campomanes* in libro infra memorando argumentis non admodum validis vindicaturus eſt aetatem Hannonis eiusque itineris maritimi Olymp. 93. 2. h. e. anno v. c. 347 et ante C. N. 404. quum Dionyſius in Sicilia fuiſſet tyrannus. Plura in hanc ſententiam disputaui, variorumque varia diuerſaque iudicia adtuli ad *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 36. ſqq.

2. Dux fuit Carthaginienſium.

3. Scripſit Periplum, Punice; cuius vberior expoſitio in tabellarium publicum condita eſt, ex qua, vt voluntati populi nouique cupiditati ſatisfieret, confecta et iuſſa ſenatus publicata in temploque Saturni adſeruata eſt ſumma, quae oras maritimas, lacus, inſulas, fluminaque hucusque incognita ſtrictim recenſeret. Hanc breuiorem recenſionem, omnium oculis vſuique ſubiectam, alius, graecae et punicae linguae peritus, forſan

Siculus,

Siculus, multo poſt in linguam graecam transtuliſſe videtur.

4. Primum prodiit in lucem opera *Sigismundi Gelenii* cum periplis Arriani, Plutarcho de fluuiis et montibus et epitome Strabonis, graece, Baſil. 1533. 4. — Tum cum verſione lat. et notis *Io. Iac. Mülleri*, inter diſſ. acad. Tom. II. Io. Henr. Boecleri Argent. 1710. 4. pag. 1220 ſqq. —— graece et latine adiectis Bocharti e Geographia ſacra depromptis animaduerſionibus ſtudio *Abrah. Berkelii*, poſt *Genuina Steph. Byzantini de vrbibus et populis* fragm. ab eod. *Berkelio* gr. et lat. editum, Lugd. Bat. 1674. 12. — cum verſione latina Conradi Gesneri eiusque et aliorum notis et H. Dodwelli de aetate Hannonis diſſertatione in *I. Hudſoni* Geographiae veteris ſcriptoribus graecis minoribus Vol. I. Oxon. 1698. 8. P. I.— gr. et cum verſione hispanica multisque varii generis animaduerſionibus a *Campomanes* in libro: *Anti-Güedad maritima de la republica de Cartago. Con el Periplo de ſa General Hañon, tracudido de Griego è illuſtrado por D. Pedro Rodiguez Campomanes.* En Madrid. 1756. 8. Is copioſus eſt de noſtro Hannone eiusque aetate, et rebus Carthaginienſium. —— graece et germanice cum animadu. *Conrad. Arnoldi Schmid*, ad eius verſ. Arrians indiſchen Merkwürdigkeiten, Brunſu. 1764. 8.

5. Hanc Hannonis expeditionem, neque a ſeriore quodam fictam, neque in epitomen redactam eſſe, aperte docuit *Fabricius* in bibl. gr. Libr. I. cap. 6. vbi a Sect. VIII—XIII. de Hannone vberius agitur. Inprimis laudari debent *Bougainville* in Memoire ſur les decouvertes et

les etabliſſemens faits le long des côtes d' Afrique par Hannon. in comment. acad. Paris. Inſcript. tom. 26 et 28. et *Hager* in Bibliotheca geographica part. 6. pag. 408. qui part. 8. Hannonis periplum theotiſce vertit et notis illuſtrauit.

SECTIO II

DE SCRIPTORIBVS AB HOMERO VSQVE AD ALEXANDRVM M

§. 1.

Haec aetas, quae iuuenilis et virilis graecae linguae, ſapientiae atque eloquentiae habere poteſt, ſplendidiſſimorum ingeniorum ferax, ſummos tulit poetas, oratores, hiſtoricos atque philoſophos. Quantum vero libertas praemiaque publica ad alenda et firmanda ingenia faciant, in his videmus. Summa enim rerumpublicarum libertate vſi, libere cogitabant, ſentiebant, et ſcribebant. Ad hoc adcedit, quod vel in aulis principum verſantes, vel ipſi ſummis reipublicae muneribus functi, rebus grauiſſimis aut praefuerunt, aut interfuerunt, nec dum anguſtis praeceptorum, theoriarum, et ſyſtematum limitibus circumſcripti, multo minus horum laqueis irretiti, nec in vlla magiſtri cuiusdam aut compendioli verba iurantes, ſui animi ſenſa

ſenſa multo liberius, multoque venuſtius et liberalius expoſuerunt, quam plurimi recentiorum ſcriptorum pro vitae munerisque et temporum ratione facere poſſunt. Incipiamus igitur ab *Homero*, omnis graecae ſapientiae et, paene vt dicam, religionis fonte, ex quo reliqui fere omnes hauſerunt. Certe, illo haud lecto, infinita et graecorum et latinorum auctorum, in primis poetarum loca non intelliges, multo minus rite interpretaberis.

§. 2.

HOMERVS

1. De aetate Homeri omni tempore magna lis fuit. Secundum *marmora Oxonienſia* (Londini 1732. ed. 2. vbi conferas notas Marshami, et hunc in canone chronico ſaec. XV. pag. 437 ſqq. Franeck. 1696.) Homerus vixit ſub rege Attico vel Archonte perpetuo Diogneto ante Diognetum Archontem annuum, anno 643. Period. Iul. 3807. Epoch. Attic. 675. poſt Troiam captam 302. At *Henr. Dodwell* in libro tum eruditionis mirae, non magis quam obſcurae pleniſſimo, tum raro: De veteribus Graecorum Romanorumque cyclis, Oxoniae 1701. 4. p. 695. auctori Chronici illius Oxonienſis marmoris, licet vetuſtiſſimo, non tantam tribuit fidem atque auctoritatem, quantam eruditiſſimi illius editores tribuerunt. Is contra in Diſſ. III. §§. 6—19. in aetatem Homeri et Heſiodi diligenter inquirit, et pag. 128 ſqq. docet, Homerum poſt Olymp. 23. floruiſſe; idque in primis probaturus eſt teſtimonio Theopompi apud

apud *Clement. Alex.* Strom. I. pag. 327. qui Philippicarum XXXXIII. Homerum retulit, 500. annis fuiſſe poſt eos, qui ad Ilium militarent: item ex aetate Arctini, Midae, Ariſteae, qui praeceptor Homeri fuiſſe dicitur, Lycurgi, qui iunior Olympiadibus fuiſſe probatur, Epimenidis et aliorum, tum ex certamine Homeri et Heſiodi poetico, (cui fidem dat Dodwellus,) quod vero cadit in annos poſt Olymp. 29. 1. Copioſe, docte atque omnibus ingenii viribus atque eruditionis praeſidiis ſuam corroborare ſententiam ſtudet *Dodwellus*, memor. ſect. et in Addendis, et multa praeclara de Homero, Lycurgo, Heſiodo, Pythagora ibi disputat. At doctiſſimum Dodwellum humanitus aliquid interdum paſſum fuiſſe, oſtendit *Corſini* in diſſertationibus agoniſticis. *Petauius* in rationario temporis I. part. I. pag. 12. fin. natales Homeri in per. Iulian. 3701. incidere putat. Nec, ab aetate Lycurgi, Spartanorum legislatoris, (vti Dodwell.. quoque, qui in aetatem Lycurgi ſolerter inquirit, paene iudicauit) *Saxio* multum ſemouendus eſſe, arg. Cic. in Bruto 10. et V. Tuſc. quaeſt. 3. et vixiſſe videtur Homerus ab orbe condito circiter 3030. ante Chriſtum natum 973. Alii aliter rationes ſubduxerunt. Veterum teſtimonia de aetate poetae noſtri diuerſa collegit *Iackſon* in Chronological Antiquities Vol. II. pag. 224 ſq. adde *Voſſium* de poetis graecis cap. 2. In nota ad Fabricii B. G. vol. I. pag. 332 ſq. quorumdam adhuc adtuli opiniones de aetate Homeri, et meam ſententiam, illum forſan intra a. 160—180. poſt exciſam Troiam, aut paullo ſerius ceciniſſe, vberius expoſui. *Barthelemy* in Itinere

Itinere Anacharſidos per Graeciam, ex verſione germanica, tom. I. pag. 65. putat, Homerum ann. circ. 400. poſt Troiam deletam et an. ante C. N. circ. 900. vixiſſe atque aetate illius poeſin inter Graecos iam floruiſſe. Argumenta illius excutere, hic non vacat: ſed de vtroque carmine eiusque argumento eleganter diſſerit.

2. Maiores vero tenebrae ſunt in inueſtigatione parentum locique natalis. Secundum quosdam patre Maeone, (vnde noſter *Maeonides* cognominatus eſſet,) matre vero Crythelde, matrimonio haud legitimo iunctis, prope flumen Meles natus, indeque cognomen *Meleſigenes* accepiſſe fertur: flumen quidem illud in nummis in honorem Homeri cuſis apud Spanhemium, Patinum et Cuperum conſpicitur: immo fuerunt, qui crederent, genitum eſſe patre Melete. Septem vero vrbes (Suidas XIX. memorat) inter ſe contenderunt, quae Homerum ſibi vindicarent ciuem. Noti ſunt verſiculi illi:

Ἕπτα ἐριδμαίνουσι πόλεις διὰ ῥίζαν Ὁμήρου,
Κύμη, Σμύρνα, Χίος, Κολόφων, Πύλος, Ἄργος,
Ἀθῆναι.

v. *Leonem Allatium* de patria Homeri, Lugd. 1640. 8. qui Homerum Chium atque adeo popularem ſuum fuiſſe demonſtratum iuit. Chium ἀοιδὸν, cantorem ſiue vatem, nominat eum Theocr. VII. 47. Adde *Io. Lami* in: Le Delizie dei Dotti e degli Eruditi. tom. I. 4. (qui p. 53—209. copioſus eſt de Homero,) p. 58 ſq. et p. 67. putat, Homeri patrem fuiſſe Cumanum, Homerum vero natum Smyrnae, et ſenem mortuum in inſula Iö.

Homerus

Homerus vero fuit ἀοιδὸς et in aulis principum carmina ſua cantaſſe dicitur. Quando vero nonnulli putarunt, Homerum fuiſſe coecum, in eo egregie errarunt, ambigua et duplici nominis poteſtate decepti. Quomodo enim Homerus, qui tot vrbes, regiones, pugna aliaque viuidis coloribus depinxiſſet, vt eius picturam, non poeſin videremus, coecus eſſe potuit, vt iam Cicero, Velleius, *Brodaeus* Libr. V. Miſcell. cap. 9. et *Andreas Wilkius* in ſingulari libello, *curatio coeci Homeri*, Lipſiae 1605. 8. aliique adfatim commonſtrarunt. Grandaeuus, et viſu forſan orbatus animam efflauit. Sotades apud Stobaeum ſerm. 96. pag. 528. diuinum Homerum fame abſumtum eſſe canit:

Τὸν θεῖον Ὅμηρον λιμὸς κατεδαπανήσεν.

3. Multa, quorum catalogum dedit Fabricius B. G. II. cap. 2. ſect. 24. ſcripſiſſe Homerum, veteres quidem adfirmarunt; at pauca eſſe genuina, conſtat: ad noſtram quidem aetatem peruenerunt 1) *Batrachomyomachia*, ſiue pugna ranarum et murium, carmen heroicum ludicrum, *) quamquam Plutarchus et Suidas Pigreti, Artemiſiae fratri, id tribuunt: maiore tamen iure ad aetatem ſeriorem eſt referendum: 2) *Hymni* **) XXXII.

*) Conf. *Georg. Frid. Dan. Goes* diſſ. me praeſide ventilata, de Batrachom. Homero vulgo adſcripta. Erlangae 1789. 8.

**) Confer *Frid. Snedorf* de hymnis veterum Graecorum, Hafniae et Lipſiae 1786. 8. qui tamen hymnos homericos prorſus intactos reliquit: in primis cl. *Gottfr. Erneſt. Groddeck* comment. de hymnorum

XXXII. ſ. rectius XXXIV. quorum vero pauciſſimi ab ipſo Homero profecti eſſe videntur: *Clarkius* ad Homer. Iliad. β. 43. ab inconſtantia proſodiae argumentum ſumit, Hymnum in Venerem et epigrammata quaedam, Homero vulgo adſcripta, non vtique Homeri eſſe, ſed recentioris cuiusdam poetae. 3) *Epigrammata* et *poematia* varia, quae quidem nullo idoneo auctore tribuuntur poetae noſtro: 4) *Ilias*, carmen illud immortale, de ira Achillis, atque adeo de bello Graecorum ad Troiam: qui thema, vt ita dicam, homileticum, concordia res Graecorum creſcere, aut aliud eiusmodi generis ſiue furfuris, ab Homero eſſe pertractatum, arbitrentur, illi vel notionem carminis epici non intelligunt, et diuino poetae ingenio ſummam faciunt iniuriam, vt mitius ſentiam. 5) *Odyſſea*, ſiue de erroribus et peregrinatione Vlyſſis, ex bello Troiano patriam Ithacam repetentis. Qui huius carminis ſcopum putent fuiſſe, vt doceretur, quomodo ciuitas bene et ſapienter poſſit adminiſtrari, illi egregie falluntur. Neque iis adſentior, qui ſibi perſuadeant, Iliada, propter ſublimitatem, audaciam, maiorem ornatus ac viuidioris coloris copiam a poeta in vigore aetatis eſſe

rum homericorum reliquiis, Gottingae 1786. 8. *Homeri hymnus in Cererem, nunc primum editus a Dauide Ruhnkenio. Accedunt duae epiſtolae criticae, ex editione altera, multis partibus locupletiores,* Lugduni Bat. 1782. 8. In priore epiſtola pertractat hymnos homericos. *Homeri H. in Cererem, ad cod. Moscou. denuo coll. recenſuit et animaduerſionibus illuſtrauit Chr. Guil. Mitſcherlich*, Prof. Gotting. Lipſ. 1787. 8.

eſſe confectam: Odyſſeam vero, illis virtutibus inferiorem, poetam prodere ſeneſcentem. At primum veteres grammatici, num Ilias prior ſcripta eſſet, an Odyſſea, iam quaeſiuerunt. Dein diuerſitas argumenti omnino exegit ſtili et dictionis diuerſitatem. Ilias, in qua ſummi heroes dimicant caduntque, Achillis ira et furor omnia miſcet, dii deaeque pugnis interſunt, vulnerant aut vulnerantur, audacius ſurgere et cothurnis ſaepius incedere debuit. E contrario Odyſſea, in qua res domeſticae, amores, errores, et alia multa comice enarrantur, eum ſpiritum ſumere minime potuit, ſed debuit ſaepius ſoceum induere. Quare admiror prudentiam et non minus quam vbertatem, felicitatem ac facilitatem ingenii Homerici in ordinandis et exſequendis rebus diuerſis. De reliquis, quae olim Homero tributa ſunt, ſcriptis deperditis in Fabric. B. G. I. pag. 374 ſqq. adde *Procli* Chreſtomathiam p. 6. ibique notas *Schotti* pag. 20 ſqq. adiect. *Schotti* Obſeruatt. humanarum libr. Hannou. 1615. 4.

3. Editionem omnino criticam, h. e. ad quam perficiendam omnes, qui adire poſſunt, fontes, ſunt inueſtigati et legitime conſulti ad textus emendationem, nondum habemus. Namque ad veram lectionem, eiusque ſedem inueſtigandam atque expiſcandam, non tam codices, qui omnes ſunt iuniores, ſunt comparandi, quam potius ſcholiaſtae ad varios ſcriptores graecos, grammatici veteres, Gloſſaria, ipſique auctores priſci, qui ex Homero verſus excitarunt. At tunc quoque cauendum eſt, ne vmbram pro Iunone amplectamur. Neque propter tot veterum recenſiones aliasque mutationis

nis atque interpolationis cauſſas Homerus ſibi poteſt quaſi reſtitui, ita vt integer eſſe videatur, nec frequenter iuſtae dubitationi locus relinquatur. Quae ingenii et litterarum praeſidia requirantur ad perfectam Homeri editionem, quae ſint praeſtanda et obſeruanda, non minus quam fugienda, ſcite intelligenterque docet cel. *Heyne* in praef. ad Tychſenii comm. de Quinti Smyrnaei Paralipomenis Homeri. Gottingae 1783. m. 8. Duplices vero ſunt Homeri editiones: aliae ſunt ſcholiaſtis graecis inſtructae; aliae illis deſtitutae. Nos vero potiores recenſebimus editiones ſecundum temporis ordinem.

Multo plures editiones recenſui et indicaui in Fabricii B. Gr. tom. I. pag. 414. ſqq. Princeps editio eſt, in qua ſunt lectiones bonae, quae temere poſtea neglectae ſunt, et quae etiam poſt curam Erneſti digna eſt, quae diligentius conferatur, *Homeri Ilias et Odyſſea vna cum Batrachomyomachia et Hymnis*, graece, recenſente — ad MSS. codices et Euſtathii ineditos tunc commentarios, Demetrio Chalcondyla, Athenienſi, et Demetrio Cretenſi; cum praefatione latina Bernardi Nerlii Typogr. — et graeca Chalcondylae: praemiſſis Herodoto ac Plutarcho de vita Homeri et Dionis Chryſoſtomi diſſertatione, Florentiae 1488. fol. II. Vol. De hac principe editione, et in genere de conditione primarum editt. diligenter egit Erneſti in praefatione ad Vol. I. Homeri. — Illam edition. expreſſit *Aldina* prima 1504. 8. tom. II. — longius vero diſceſſit *Aldina* ſecunda 1517. 8. cum epiſtola Aldi latina ad Hieronym. Alexandrum interdum quidem bene; ſed ſaepius male,

 et

et noui exempli textus eſſe videtur. — Hanc autem repetiit *tertia* *) *Aldina* 1524. 8. in paucis locis vel vitio typographorum vel correctoris manu et arbitrio diſſentit. Vtraque penes me eſt; editioni vero III. deeſt epiſtola Aldi latina; ſed Herodoti et Plutarchi vitae Homeri praemiſſae ſunt. — Aldinam ſecundam mere repetiit *Iuntina* 1519. 8. —

Demum curabantur *editiones* cum *ſcholiis minoribus*. *Scholia* enim duplicis potiſſimum ſunt generis, quoad cum contextu vulgantur: altera, quae vulgo quidem, at falſo tribuuntur *Didymo* cuidam; altera *Euſtathii*, de cuius copioſis commentariis mox plura dicemus. Priora autem ſcholia non eſſe *Didymi*, ſiue grammatici illius Alexandrini, qui ſub Auguſto imperatore floruit, ſiue iunioris cuiusdam, itidem Alexandrini; neque ex ſolis Didymi commentariis; ſed ex Didymo multisque aliis παλαιοῖς καὶ νεωτέροις, Ariſtarcho, Zenodoto, Cratete aliisque haud paucis, qui recenſuerant Homeri carmina, aut obſeruationibus grammaticis criticisue illuſtrarunt, de quibus ad Fabricium copioſe disputatum eſt, multis forte poſt Didymum ſaeculis collecta, hodie ſatis demonſtratum eſt. vide poſt *Fabricium* lib. II. cap. 3. pag. 386. ſqq. *Auguſti Guil. Ferberi* diſſ. philol. ſcholia graeca in Homerum, quae Didymo vulgo tribuuntur, generatim luſtrans. Helmſtadii 1770.

4. Illa

*) Tertia potius eſt Aldina ſchol. *Didymi*, opera Franc. Aſulani. Venet. 1521. — 1528. 8. II. vol. v. ad Fabric. pag. 389. not. e. et pag. 415. et quae ipſe paullo poſt adtuli.

4. Illa tamen ſcholia non ſunt cuncta eiusdem pretii atque auctoritatis. Primum, ea, in quibus ſingula verba grammatice exponuntur, ſunt leuia et gloſſae, quae auctorem quemdam ſeriorem habuiſſe videntur; ea, vero, quae res et ſententias poetae explicant, ſunt meliora ad interpretationem atque intelligentiam locorum, atque ex collectione variorum ſcholiorum excerpta. Deinde epitimator ab initio frequentius atque diligentius exterpſerat: circa medium carmen defecit eius ſtudium in compilandis exegeticis interpretationibus: ſub finem, omiſſis melioribus ſcholiis tardus iſte homo gloſſas tantum adleuit codici ſuo.

Homeri igitur *opera* cum interpretatione *Didymi*, (ſi fides habenda eſt catalogo cuidam Osborn.) primum prodiit Baſil. 1531. fol. — Certior et notior eſt editio: *Hom. Ilias et Odyſſea,* graece, cum vett. graecis ſcholiis, *Ioach. Camerarii,* Baſileae apud Io. Heruagium. 1535. min. fol. Calci adhaeret *Adnotatio locorum, quibus Aldino, quod fere ſequuti ſumus, cum Florentino non conuenit.* — *Hom. Ilias.* Louanii a Bartholomaeo Grauio. in calce: Louanii ex officina Rutgeri Reſcii *quarto idus Oct. 1535, ſumtibus eiusdem ac Bartholom. Grauii.* — *Hom. Vlyſſea, Batrachom. Hymni XXII.* — ibid. *prid. Id. Auguſti.* M. D. XXX. gr. in 8. conf. Literariſches Wochenblatt. Norib. 1770. tom. II. pag. 33. ſq.

Claſſica, caſtigata, et cum codd. Venetis collata eſt editio: *Hom. Opera*, ab *Anton. Francino,* Venetiis apud Luc. Anton. Iuntam. II. tom. gr. 1537. 8. — *Homerus* cum ſcholiis minoribus gr. diligenti opera *Iac. Micylli* et *Ioachimi Camerarii,*

 recogni-

recognitus cum *Porphyrii* Opuſculis: (n. quaeſtionibus homericis et de antro Nympharum,) Baſil. apud Io. Heruagium 1541. fol. min. ſiue 4. magn. (Textus eſt repetitus ex edit. 1535.) — rec. Baſil. 1543. et adiecta Batrachomyomachia, 1551. fol. II. voll. 1557. fol. — *Hom. Opera* cum commentario ſpiſſo *Spondani*, Romae 1542. fol. (ſecundum catal. Osborn. a. 1753.) — De romana ed. cum commentariis *Euſtathii* poſtea ſermo erit. — *Hom. Opera, quae exſtant, omnia*, graece, adiecta verſione latina ad verbum ex diuerſis doctiſſimorum virorum translationibus concinnata. Baſileae, per Nic. Brylingerum et Barthol. Calybaeum. 1551. fol. — repet. (niſi primi folii tantum facta ſit renouatio,) ibid. 1553. fol. — Ex *Io. Criſpini* typographia a. 1560. et deinceps crebrius modo graece, modo adiecta latina verſione prodierunt *Homeri opera.* — Primam Criſpini editionem in Iliade ſequutus eſt; in Odyſſea autem graeca ſaepe deprauata, potiſſimum latina in vtroque carmine, correxit, aliaque addidit *Sebaſt. Caſtalio*, Baſil. per Nic. Brylingerum, 1561. fol. — item ibid. 1567. fol. apud heredes *Brylingeri.*

Nouam curam in emendando *Iliados* textu adhibuit *Adr. Turnebus*, Paris. 1554. 8. graece: quae editio baſis facta eſt aliarum. Num, quod *Maittaire* in Annal. typogr. tom. III. part. II. pag. 647. ſuſpicatus eſt, *Odyſſea* fuerit adiecta, equidem ignoro.

Nouam editionum claſſem duxit *Henr. Stephanus*, qui multa correxit ex vetere quodam codice atque Euſtathii commentario, (vt ipſe quidem in praefatione iactitauit,) varias lectiones adſperſit margini,

margini, plures vero vna cum coniecturis atque expoſitionibus in ſubnexis notis protulit *Henr. Stephanus*, in praeclaro raroque opere: *Poetae graeci principes heroici carminis etc.* tom. I. graece, 1566. fol. — Stephanianam in graecis, et Crispini edd. in latinis eſt ſequutus, additis breuibus paucisque ſcholiis, cum criticis tum maxime grammaticis, *Ob. Giphanius* Argentorati apud Rihelium. Binae autem exſtant edd. cum eadem epiſtola dedicatoria: prior eſt elegantior venuſtiorque, et dedicatio ſcripta eſt A. D. XIIII. Kal. April. nulla anni mentione facta: in altera minus venuſta editione fini dedicationis additur: Argentorati XIIII. Kal. Aprilis A. D. cIↃIcLXXII. 8. (v. *Literariſch. Wochenblatt*, tom. II. pag. 34.)

Hom. quae exſtant omnia, graece, cum verſione latina et perpetuis *Io. Spondani* commentariis. Acceſſ. *Pindari* Epitome Iliados, latinis verſibus et *Darctis* Phrygii de bello Troiano libri. Baſil. apud Euſeb. Epiſcop. 1583 fol. — repet. ibid. apud Henr. Petr. 1606. fol. — gr. et lat. Aureliae Allobrog. in *Iac. Lectii* corpore poetar. graecor. 1606. fol. pag. 1 — 444. Miſſis aliis haud paucis, ſequitur venuſto illa quidem habitu externo induta, at propter interna vitia et maculas aliorumque reprehenſionem ſatis famoſa:

Homeri Ilias et Odyſſea, et in easdem ſcholia ſiue interpretatio Didymi cum latina verſione accuratiſſima, indiceque graeco locupletiſſimo rerum ac variantium lection. Accurante Cornel. Schreuelio. Amſtelod. ex offic. Elzeuiriana 1656. 4.

Haec enim ſplendide mendax editio ſcholia habet contra priorum editionum fidem, detorta, mutilata

mutilata et permultis additamentis deprauata, vt vehementer conqueſti ſunt *Mericus Caſaubonus* in diatriba de nupera Homeri editione ad I. G. Graeuium, Londini 1659. 8. et Cantabrigienſes in praefatione ad ſuam praeſtantem et ad Stephanianum aliaque optima exempla caſtigatam multoque meliorem *Iliados editionem*, Cantabr. 1689. 4. gr. et lat. cum ſcholiis gr. ad veterum editionum fidem recenſitis, variis lectionibus, coniecturis et caſtigationes in ſcholia, denique cum indice ſuppoſitorum ſcholiorum a Schreuelio inſertorum: iidem editorem in calce adiunxerunt alia quaedam ſcholia graeca, eaque vetuſta, a. 1518. excerpta ex optimo codice ab Aloyſio Alemanno, quae margini Florentinae Homeri editioni a. 1488. fol. adſcripta fuerunt.

Ὁμήρου Ἰλιὰς καὶ εἰς αὐτὴν σχόλια ψευδεπίγραφα Διδύμου. gr. Oxoniae e theatro Sheldon. 1695. 8.

Nitida correctaque eſt editio: *Hom. Opera graeca* ad principem H. Stephani, vt et ad Demetrii Chalcondylae edit. atque ad cod. MS. excuſſa, curante *Io. Henr. Lederlino* et, poſt huius mortem, abſoluente et praefante *Steph. Berglero.* Amſtel. 1707. 12. II. voll. conf. *Burmanni* II. praefat. ad Berglerianam Ariſtophanis editionem pag. 6. ſqq.

Nouam quodammodo inſtituit recenſionem, atque editionem e MSS. et edd. emendatiorem, ſatisque bonam et ſplendidam editionem, in qua tamen Berglerus in cenſura in Actis Erudit.. Lipſ. a. 1712. pag. 3. ſqq. 54. ſqq. 308. ſqq. et alii critici multa culparunt, curauit *Barneſius*:

Ὁμήρου —

Ομήρε. — *Homeri Ilias et Odyſſea, et in easdem ſcholia, ſiue interpretatio veterum. Item notae perpetuae in textum et ſcholia, variae lectiones etc. cum verſione latina emendatiſſima. Accedunt Batrachomyomachia, hymni et epigrammata, vna cum fragmentis et gemini indices. Totum opus cum plurimis MSS. vetuſtiſſimis et optimis editionibus collatum, auctum, emendatum et priſcae integritati reſtitutum. Opera, ſtudio et impenſis Ios. Barnes. S. T. B. in academia Cantabrigia regii graecae linguae profeſſoris.* Cantabrigiae. 1711. 4. II. voll.

Splendida editio, ad deguſtanda aliquantum ſcholia, quae hinc inde excerpta ſunt, ad comparationem Homeri cum Virgilio, nec non ad intelligentiam poetae multo melior, quam Barneſiana, (quae tamen baſis eſt,) hinc inde, at rarius diſceſſione ab illa facta, Clarkiana eſt. Primum comparauit *Homeri Ilias gr. et lat. Annotationes —, ſcripſit atque edidit Samuel Clarke.* S. T. P. Londini, vol. I. 1729. vol. II. poſt mortem patris filii cura 1732. 4. v. Acta erudit. Lipſ. 1732. pag. 97. — edit. II. minus nitida minusque correcta, quam prior, ibid. 1754. 4. —. *Hom. Odyſſea, gr. et lat. Item Batrachomyom. hymni et epigrammata, Homero vulgo adſcripta. Edidit annotationesque, ex notis nonnullis msstis a Sam. Clarkio, S. T. P. defuncto relictis, partim collectas adiecit Sam. Clarke. S. R. S.* vol. I. II. Londini 1740. 4. repet. ibid. 1754. IV. tom. II. voll. 4. — 1760. 4. IV. voll. et 1779. — Multa tamen in hac editione, cui pater Clarkius, 1729. defunctus, vltimam limam adhibere non potuit, deſiderant viri eruditi. — Textus vero, a Clarkio formatus, aliquo-

ties repetitus eſt. Parabilis eſſet editio, ſi minus ſcateret vitiis typographicis, Hageriana: *Hom. Opp.* gr. et lat. opera *I. G. Hageri*, *Ilias*, Chemnitii, vol. I. 1745. repet. 1767. vol. II. 1753. et duo voll. 1778. 8. — *Odyſſea etc.* ibid. 1776. 1777. 8. II. voll. 1785. 8. — Multo autem correctior (ſingulas enim plagulas docti correctores ſexies, antequam reliquerant praelum, ab operarum peccatis mendisque purgarunt,) atque ſplendido habitu externo ornata eſt editio ex Clarkiana a. 1729. expreſſa: *Της τȣ Ὁμηρȣ Ἰλιαδος, ὁ τομος προτερος.* — *ὁ τομος δευτερος*, Glasguae, in aedibus academicis, excudebant Robertus et Andreas Foulis; academiae typographi, 1756. fol. —— *Της τȣ Ὁμηρȣ Ὀδυσσειας ὁ τομος προτερος.* —— et *ὁ τομος δευτερος*, cui reliqua, quae vulgo tribuuntur Homero, ſunt ſubiecta, ibid. 1758. fol. IV. voll. —— Clarkiana tamen editio in Germania non aeque quidem venuſte, at multis egregiisque dotibus atque ornamentis aucta, eſt recuſa:

Ὁμήρȣ ἅπαντα, h. e. *Homeri opera omnia, ex recenſione et cum notis Samuel. Clarkii S. T. P. Acceſſit varietas lectionum MS. Lipſ. et edd. veterum; cura I. Aug. Erneſti, qui et ſuas notas adſperſit.* Lipſiae 1759 — 1764. mai. 8. V. voll.

Lectiones varias, nec tamen omnes, adpoſuit et in notis quaedam, ad meliorem poetae intelligentiam vtilia, adtulit Erneſti: ſed ipſe vidit vir quondam eruditiſſimus acutiſſimusque, multo plura ad abſolutam editionem curandam praeſtari debere: atque ingenue faſſus eſt, ſe futuro editori materiam tantum colligere. Batrachomyomachiae ſuam ſolam ſubiecit adnotationem. Volumen quintum

quintum continet hymnos, epigrammata et fragmenta, quae Erneſti ipſe recenſuit, iisque varr. lectiones ſuasque notas, excluſis alienis, adiecit: praeter ea addidit Plutarchi vitam Homeri et de Homeri poeſi, incerti auctoris, tum triplicem indicem. De Clarkio — Erneſtina editione aperte periteque iudicat cel. *Heyne* in praef. ſupra memorata ad *Tychſenii* comment. de Quinti Smyrnaei Paralip. Homeri, Gottingae 1783. mai. 8. — *Hom. Opp.* gr. et lat. ad optimas edd. expreſſa, Baſil. 1779. 8. II. tom. edit. nitida eſt.

Correcta eſt editio et noua quodammodo recenſio, quam curauit cel. *Frid. Auguſtus Wolfius*, Profeſſor eloquentiae in vniuerſitate litterarum Halenſi: *Hom. Odyſſea, cum Batrachom. hymnis et ceteris poematiis, Homero vulgo tributis, etiam nuper reperto H. in Cererem, ad exemplar Glasquenſe in vſum ſcholarum diligentiſſime expreſſa.* Halae ſax. Part. I. II. graece 8. 1784. — — *Ilias* — gr. part. I. II. ib. 1785. 8. ſine notis, praefixa *Ludolphi Küſteri* Hiſtoria critica Homeri.

Cum Ilias, tum Odyſſea, ſeparatim, eaeque modo graece, modo gr. et lat. modo cum notis aut ſcholiis veteribus; nec non quaedam tantummodo ex vtroque carmine particulae, ſunt ſaepius formulis typographicis deſcriptae, quas in *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 421- ſqq. et pag. 432. enumeraui. Inter has eminet opus praeſtantiſſimum et a multis quondam deſideratum: ὁμηρȣ ἰλιας συν τοις σχολιοις. *Homeri Ilias, ad veteris codicis Veneti fidem recenſita. Scholia in eam antiquiſſima ex eodem codice aliisque nunc primum edidit*

K 5 *cum*

cum aſteriscis, obeliſcis aliisque ſignis criticis, *Io. Baptiſta Caspar d'Anſſe de Villoiſon.* 1788. Venetiis, typis et ſumt. fratrum Coleti. fol. Scholia hic primum vulgata multum faciunt ad hiſtoriam veterum criticorum atque interpretum, variarum recenſionum antiquiſſimarum atque ipſius poetae carminumque criticam rectius cognoſcendam, atque cel. *Villoiſſon* in doctiſſimis prolegomenis de ſignis notisque veterum criticis, de codicibus, ex quibus illa ſcholia deſcripta ſunt, Venetis et antiquis ibi memoratis criticis atque interpretibus aliisque multis rebus antiquariis ac litterariis copioſe agit.

Didymi ſiue minora ſcholia etiam ſeparatim publicata ſunt: primum Σχόλια παλαιὰ τῶν πάνυ δοκίμων εἰς τὴν Ὁμήρȣ Ἰλιάδα, Romae 1717. fol. Didymi nomen non indicatum eſt. Tum cum *Porphyrii* opuſculis, Venetiis in aedibus Aldi et Andreae Aſulani ſoceri, in Iliada 1521. 8. in Odyſſeam ib. 1528. (vna eademque eſt editio, nec duae ſunt in vtraque carmina ſcholiorum editiones: id quod *Goenſius* in praefatione ad Porphyrium de antro Nympharum pag. XVI. ſqq. praeclare oſtendit.) Habeo quoque Διδύμȣ τȣ̃ παλαιοτάτȣ εἰς τὴν Ὀδυσσείαν ἐξήγησιν, Paris 1530. 8. Num etiam ſcholia in Iliada ibidem typis expreſſa ſint, definire nequeo. Denique Ὁμήρȣ ἐξηγήτης, Homeri interpres, graece ſubiunctis Porphyrii libellis, cum indice locupletiſſimo, Argentorati per Wendelinum Rihelium, 1539. 8. Alia quoque Porphyrii, Andronici, Tzetzae, et incertorum ſuperſunt ſcholia, paraphraſes, et metaphraſes etc. in Iliadem non minus quam Odyſſeam partim

tim adhuc inedita, quae copioſe ſunt recenſita in *Fabricii* B. G. II. 3. §. 12. ſqq. Memoramus tantum *Emmanuelis Moſchopuli*, Byzantini, qui tempore captae a Turcis Conſtantinopoleos, Graecia relicta, in Italiam profugit, ſcholia paraphraſtica in libr. I. et II. Iliados, quae *Io. Scherpezelius* 1702. 8. publici iuris fecit, (et cum nouo titulo Traiecti ad Rhen. 1719. 8.) cum textu, animadverſionibus et Camerarii commentario; tum *Ludou. Caſpar. Valkenarii* libellum egregium inſcriptum: Hectoris interitus carmen Homeri, ſiue Iliadis liber XXII. cum ſcholiis vetuſtis Porphyrii at aliorum, quae hucusque inedita, nunc primum e codice Leidenſis Bibliothecae euulgauit L. C. Valck. Acceſſit eiusdem diſſ. de praeſtantiſſimo codice Leidenſi et de ſcholiis in Homerum ineditis, in calce Virgilii collatione ſcriptorum graecorum illuſtrati opera Fuluii Vrſini, a Valkenario iterum editi, Leowardiae 1747. 8. qui etiam ſcholia ad Homerum inedita ex cod. Voſſiano fini edit. ſuae Ammonii adiecit. Anonymi, ipſo Euſtathio antiquioris, ſcholia, quae ex bibliotheca D. Marci Veneta cum latina verſione edidit *Anton. Bongiovanni*, Venet. 1740. 4. — Ex cod. Leidenſi deſumta eſt: *Homeri Iliadis lib. I. et II. cum paraphraſi graeca hucusque inedita, et Graecorum veterum commentariis magnam partem nunc primum in lucem prodeuntibus. Edidit, notas in Paraphraſin, ſcholiorum emendatorum ſpecimen et alia quaedam adiecit Ev. Waſſenbergh.* Franeckerae 1783. 8. — Τȣ Τζετζȣ τα προ ὁμηρȣ, τα ὁμηρȣ και τα μεθ ὁμηρον ἐν συντομῳ ἐκδοθεντα. *Ioannis Tzetzae Carmina Iliaca nunc primum e cod. Auguſtana*

ſtano edidit Gottlob Benedict. Schirach. Halae 1770. 8. adde cl. *Tychſen* in Bibliothek der alten Litteratur vnd Kunſt, part. IV. inedit. I. — Memorabo adhuc *Initia homerica* ſiue Excerpta ex Iliade Homeri, cum locorum omnium graeca metaphraſi ex codd. Bodleianis et noui collegii M. S. S. maiorem in partem nunc primum edita. Edidit *Th. Burgeſſ. A. M.* Londini 1789. 8.

Euſtathius, Archiepiſcopus denique Theſſalonicenſis, valde copioſos, atque eruditos, licet nugis grammaticis atque etymologicis mire repletos commentarios in Iliada atque Odyſſeam conſcripſit, qui primum Romae III. Vol. machinis typographicis exſcripti ſunt, cum textu Homeri: *ἐυςαθίȣ ἀρχιεπισκόπȣ Θεσσαλονικῆς παρεκβολαὶ εἰς τὴν ὁμήρȣ Ιλιάδα*, Romae 1542. fol. — *εἰς τὴν ὀδυσσείαν*, ib. 1549. index Matth. Deuarii, ib. 1550. — Baſil. apud Hieronym. Frob. 1560. fol. II. Vol. Nouam Euſtathii editionem molitus eſt *Alexander Politus*, cum verſione latina notisque perpetuis et ſuis et Antonii M. Saluini; ſed tres tantum tomi Florent. 1730 —— 35. qui quinque priores Iliacos continent libros, lucem viderunt. Primo quoque tomo praemiſſum eſt *Aſcanii Perſii* indicis in Homeri poemata ſpecimen, Bonon. 1597. editum. — Ex Euſtathii commentariis longiora excerpta cum contextu Homeri gr. at ordine librorum non ſeruato, edere coepit cl. *Mueller*, Rector ſcholae prouincialis Miſen. in Saxonia: *Homeri Iliados, rhapſodia A. ſiue liber primus*, cum excerptis ex Euſtathii commentariis et ſcholiis minoribus in vſum ſcholarum ſeparatim edidit *Io. Auguſt Mueller.* Miſenae 1788. mai. 8. — *Rhapſodia*

pſodia φ. ſiue liber XXI. ibid. eod. anno. — *Rhapſodia* χ. ſiue lib. XXII. ibid. 1789. — *Rhapſ.* B. ſiue liber II. ibid. 1790.

Batrachomyomachia cebro ſeparatim aut aliis iuncta, edita fuit. (v. Fabr. B. Gr. vol. I. pag. 338. ſq.) Princeps eſt, quae gr. ac lat. prodiit ſaec. XV. in 4. ſine vlla nota. graece (impreſſa lineis rubris et nigris alternis) Venetiis per *Laonicum Cretenſem* a. 1486. ſecundum Fabricium in 4to ſecundum Maittarium in 8. (quoniam forma in 4. min. cum forma in mai. 8. ſaepe confunditur.) Hic vero de illa editione non ſolum adcuratam dedit notitiam, ſed eam quoque eadem forma iisdemque lineis repetiit, atque inſcripſit:

Batrachomyomachia, Graece, ad veterum exemplarium fidem recuſa; gloſſa graeca; variantibus lectionibus; verſionibus latinis; commentariis et indicibus illuſtrata, Londini 1721. 8.

Inſunt in hoc libello: notitia MStorum et editionum; variae de B. auctore ſententiae; Batr. gr. cum gloſſ. ad ed. Venet. 1486. Eadem gr. ad edit. Florent. 1488. gloſſemata alia gr. numquam edita; variantes lectiones; B. verſibus latinis Car. Aretini et Franc. Villerii. Comment. ex variis editionibus. Amplior editionum gr. et lat. quas haec exhibet, notitia. Annotationes editoris. — Recentiores ſunt edd.

Batrach. gr. cum indice gr. lat. edidit *Chriſt. Tobias Damm.* Berol. 1736. Idem Damm edidit Batrachom. gr. cum notis german. 1735. 8. Batr. oder Homers Krieg der Fröſche und der Mäuſe, gr. et germanice, Petroburgi 1771. (interprete Willamouen). — *Hom. Batrach.* e recenſione et

cum

tum notis I. A. Erneſti — recudi curauit, ſuisque notis auxit *Io. Adam Schier.* Lipſiae 1765. 8. — *Die Batrachomyomachie und Galeomyomachie, griechiſch, mit einer Einleitung, Anmerkungen, und einem Wortregiſter für junge Leute, von Auguſt Chriſtian Borbeck,* (in praeſenti Profeſſor Duisburgenſis,) Lemgou. 1789. 8.

In linguas varias ſaepius translata ſunt Homeri carmina; at impari ſucceſſu, nec quisquam omnes elegantias, et veneres poeticas vimque graecam adſequi aut reddere potuit. Ipſa Popii, qui omnium optime vertit, interpretatio anglica graeco ſermone multo inferior eſt. Noſtri enim mores, linguae, ciuitatum, vitaeque et cogitandi ratio ab vltima illa infantia vitae humanae et linguae atque heroica illa aetate longiſſime differunt. Galli quidam Homerum vel noſtra aetate ſuae linguae et elegantiae adcommodaturi, lepidum ſane et paene ridiculum poetam ſaepe effinxerunt. Neque Germani, quorum tamen linguae ratio propius, quam Gallorum, ad graecae linguae indolem adcedit, interpretationem, quae omne tuliſſet punctum, huc vsque fecerunt. Atque parum abeſt, quin *Nathan. Gottfr. Leskii* ſententiae ſubſcribam, qui in commentatione quadam ſingulari, Lipſiae 1772. 4. *Homeri verſionem germanicam non eſſe probandam*, oſtendere ſtuduit. Interim *Burgerus*, *Voſſius* et *Comes de Stollberg* ſpecimina verſionis Homeri germanicae probabilia dederunt. Iuuat tamen quorumdam interpretationes hic indicare: plures variarum nationum ac linguarum indicaui ad Fabr. B. Gr. I. pag. 433 ſqq.

Odyſſea,

Odyſſea, das ſeind die allerzierlichſten und luſtigſten 21. B. des eltiſten Kunſtreichſten Vatters aller Poeten Homeri von der zeheniärigen Irrfart des Weltweiſen Kriechiſchen Furſten Vlyſſis beſchrieben vnd erſt durch Maiſter Simon Schaidenreiſſer, genant Mineruium, dieſe Zeit der Statt Munchen Stattſcreiber, mit Fleiſſ zu Teutſch transferieret, mit Argumenten vnd kurzen ſcholiis erklaert, auch mit Beſchreibung des Lebens Homeri gemeret, nit vnluſtig zv leſen. Augſpurg 1537. fol. cum tabulis ligno inciſis. — Der Froeſchvnd Mäuſe-Krieg, ein Heldengedicht. Aus dem Griechiſcen mit Anmerkungen von *Theoph. Coeleſtin. Piper*, Stralſund vnd Eiſen. 1776. 8.

Homers Iliade, a Küttnero, Lipſiae 1771. 1773. 1781. 8. a *Comite Frid. Leopold de Stollberg*, ed. II. Flensburg 1781. mai. 8. II. voll. — *Odyſſee von I. H. Voſſ.* Hamburg. 1781. mai. 8.

L' Iliade d'Homeri, traduite en François, avec des remarques. Par Madame *Dacier*. Nouv. ed. Tom. I—III. Amſtel. 1712. 12. — l'Odyſſée, Tom. I—III. ibid. 1717. 12. Amſtelod. 1731. 1737. VII. 12. Iuſtam quidem meret laudem haec interpretatio, attamen nimis loquax eſt et quaſi diluta. In animaduerſionibus docta femina eſt copioſa, allegorias tamen plus iuſto amat. Recentiores verſiones gallicae cum obſſ. ſunt *Rochefortii*, Paris 1772—1777. mai. 8. IV. voll. — *Gin*, ibid. 1789. III. voll. 8. — *Bitaubé*, tertium correctius edita Paris, Iliados, 1780. III. tom. mai. 8. Odyſſeae ibid. 1785. III. tom. etc.

The

The Iliad of Homer. translated by Mr. *Pope*, Vol. I — VI. Lond. 1751. fol. min. The Odyſſée. Vol. I — V. ib. 1725. 4. mai. ibid. 1768. V. voll. 8. et ſaepius. Fuerunt, qui hanc interpretationem vel graeco ſermoni, at immerito, praeferrent: quamquam a nemine et elegantia et vi verborum ac ſententiarum ſuperatum fuiſſe, omnes contra multum viciſſe Popium, haud diffiteamur. In commentationibus additis Pope egregie explicat Homerum.

The Iliad of Homer. Translated by *Iames Macpherſon*, II. Vol. 4. mai. Lond. 1773. Multos habere dicitur naeuos, multas quoque virtutes. *Italice* verſa carmina ab *Ang. Mar. Riccio*, Flor. 1723. 8. Patau. 1742. 1760. 8.

Della Iliade d' Omero transportata in Ottaua Rima da *Giov. del Turco*, Tom. I. II. 4. Florent. 1767. In parte I. tom. I. primum Homeri carmina examinantur: tum de Graecia, de vita et ſcriptis Homeri, et de iis, quae ad intelligentiam poetae meliorem faciant, quaedam non vbiuis ſubtiliter atque adcurate disputantur. Pars II. continet primum Iliados librum in 129. ſtrophas conuerſum, additis notis grammaticis aliisque parum eruditis. Num plures tomi ſecundum exceperint, non comperi. — *Ilias* cum Batrachom. per Ab. Chriſtoph. Ridolfum. Venet. 1776. II. tom. 8. — Odyſſea per Ios. Bozoli, Mantuae 1778. IV. tom. 8. — *Ilias* verſibus, qui dicuntur *ſciolti*, per *Ab. Melchior Ceſarotti* cum obſervatt. Venet. et Paduae, tom. I — III. 1786 — 1788. Omnes vero verſiones recenſere ab meo alienum eſt inſtituto.

Homeri

Homeri Ilias, latinis verſibus expreſſa, a *Raimundo Cunichio*, Raguſino, Prof. eloq. et gr. linguae in Colleg. Romano. — Romae 1776. fol. laudatur verſio.

4. Si de quo ſcriptore in vtramque partem diſputatum fuit, id ſane Homero euenit: cui neque intemperantes laudatores, neque immodici vituperatores ab omni tempore defuerunt. De Zoilo et aliis veteribus Homeri reprehenſoribus, (de quibus v. *Fabricium* B. Gr. II 7. 8. 10 ſqq.) et de recentioribus illorum adſeclis, Perralto, Mottée, Vagerio, Terraſſonio, Tremblaeo aliisque optimi poetae obtrectatoribus, quoniam nimis longum foret, omnia enarrare, *) hic nihil amplius commemorabo. Omnis vero antiquitatis fidem frangit et deſtruit Abbas *Franciscus Hedelin à Aubignac*, (cui ſuffragatur Perraltus, cenſor Homeri vitio creatus,) in Conjectures academique ou diſſertation ſur l' Iliade (Paris 1715. 12.) dum contendit, nullum vmquam extitiſſe Homerum, qui poeta et carminum illorum celebrium auctor fuiſſet. Poemata contra, quae Ilias et Odyſſea vocantur, collectionem eſſe putat diuerſorum Carminum aut Tragoediarum, quae in Graecia antiquitus decantata fuiſſent, nec carmina ea, quam conſequuta eſſent, laude digna ſibi videri. At

*) v. Merkwürdigkeiten zur Geſchichte der Gelehrten, und beſonders der Streitigkeiten derſelben vom Homer bis auf unſre Zeiten, aus dem Franzöſiſch. Part. II. pag. 142 ſqq.

At haec ſomnia relinquamus Heroſtrato iſti critico.*) Veteres enim graeci et latini iam ſummis laudibus proſequuti ſunt Homerum, et maxime idoneum, cenſuerunt Romani, a quo inſtitutionem ac diſciplinam inciperent. (v. *Quinctil.* Inſtitut. X. 1. ſ. 46) Summi viri, poetae, oratores, hiſtorici, ex eius carminibus, tamquam ex fonte hauſerunt, atque Phidias et Euphranor formam et maieſtatem Iouis ab illius ſublimi Iouis pictura poetica in ſua monimenta transtulerunt. v. loca apud Barthelemy l. c. pag. 71 ſqq. vbi de vi, elegantia reliquisque eius virtutibus poeticis iucunde venuſteque diſſerit. *Ariſtoteles* praecepta poeſeos potiſſimum ab eo ſumſit, et tamquam ex fonte vnico et limpidiſſimo hauſit: vt veterum non minus quam recentiorum quorumdam vel ſuperſtitioſum Homeri amorem et, paene vt dicam, cultum religioſum praetermittam. Verſus Homericos tamquam ſortes diuinas et oracula conſuluerunt: vide *C. G. Schwarz* diſſ. de ſortibus poeticis; quae eſt prima earum, quas Erlangae 1778. 4. coniunctim edidi. At

Iliacos extra muros peccatur et intra.

Diuinum fuit Homeri ingenium, omnibus naturae et artis ad ſummum poetam praeſidiis inſtructum, ſumma rerum copia, et imaginum, ſimilitudinum, ac verborum vbertas, cuius ope ſermonem indoli cuiusque, quem inducit agentem loquentemque

*) conf. Nouvelles litteraires 1715. Goujet biblioth. franc. Tom. IV. p. 104—107. Niceron Nachrichten von den Begebenheiten und Schriften berühmter Gelehrten, Vol. 4. p. 312.

quentemque, apte et morate adcommodat. „Hic enim, (vt *Quinctil.* Inſtit. Or. X. 1. 46. recte ait) quemadmodum ex oceano dicit ipſe omnium vim fontium curſum initium capere, omnibus eloquentiae partibus exemplum et ortum dedit. Hunc nemo in magnis ſublimitate, in paruis proprietate ſuperauerit. Idem laetus ac preſſus, iucundus ac grauis, tum copia, tum breuitate mirabilis, *nec poetica modo, ſed oratoria virtute eminentiſſimus* etc." In Aegypto procul dubio aliquantum commoratus, ibique ſiue arcana doctrina imbutus ſiue theologiam alicunde arripiens, quum in patriam rediiſſet, ſuaque carmina pandere coepiſſet, multa ex Orphei et populari philoſophia ac theologia retinuit, multa ex orientali doctrina populari theologiae admiſcuit, nec pauca ad carmina illuminanda confinxit. Quo factum eſt, vt nouum quaſi condere videretur ſyſtema theologiae: in cuius quidem rei, et inuentione et amplificatione poetae ingenium quam maxime ſplenduit. Neque vero probabile eſt, vt nonnulli viri docti putarunt, Homerum ex ſcriptura ſacra vel multa vel omnia hauſiſſe. Nam ſtili conuenientia ex ingenio atque indole illius temporis communi, commoratione Homeri in Aegypto et ingenii vbertate ac fecunditate conſiderari atque intelligi poteſt Poeta vero quum ſummam auctoritatem mox conſequutus eſſet, et poſteri ea, quae ille ornatus cauſſa fingeret, vel parum intellexiſſent vel lucri aut conſuetudinis cauſſa haud ex mente poetae interpretati eſſent, (neque enim allegorias illas infinitas, quas Plato, Porphyrius et innumeri paene alii noſtro poetae adfinxerunt, in illo videre mihi videor;

 quam-

quamquam ſacerdotes Aegyptiaci et myſteriorum conditores ſub allegoriis res diuinas et abſtruſas docuiſſe ſenſuique humano adcommodaſſe atque ſubieciſſe haud diffiteor,) factum eſt, vt illius theologia ab omni paene Graecia reciperetur, atque ſecundum vulgarem, licet peruerſam, Homeri interpretationem verum eſſet, illum coelum diis compleuiſſe. Poetae enim quid fingere non audent, immo vero debent? Sed hic locus non eſt, pluribus de hoc argumento diſſerendi, et mentem meam latius expoſui in commentatione de theologia Homeri, (in Opuſculis meis pag. 387—448.) in qua tam contra Zimmermannum in Muſaeo Heluetico Tom. VII. part. 26. disp. de Religione Homeri, et Riccium in diſſ. Homericis oſtendere ſtudui, Fatum Homero fuiſſe ſummum numen, et Iouem illo inferiorem, quam de ortu et auctoritate theologiae ac philoſophiae Homericae ſatis copioſe disputaui. Ad Fabricium pag. 529 ſqq. iterum et vberius de ea re et controuerſia egi. — Porro Homerus, quod non vbiuis veram reliquiſſet hiſtoriam, nec adcuſationem meruit, nec, quoniam res ab heroibus geſtas poſt aliquot ſaeculorum interuallum ſcripſiſſet, (v. Obſeru. miſcell. crit. Vol. X. tom. 3. pag. 337.) eguit excuſatione: quippe qui poeta eſſet, non Annalium conditor: quamquam verum eſt, poetas antiquiſſimos itentidem fuiſſe hiſtoriae ac philoſophiae patres, ſcriptores atque conſeruatores. Item verecundia poetae ex ingenio et e moribus aetatis heroicae diiudicari debet. Qui vero Homerum plenius et curatius intelligere, eiusque diuitias veneresque cum voluptate quadam animi cogno-

cognoſcere cupit, is omnes cogitationes omnemque mentem et ad antiquiſſima illa tempora referat et quaſi in Ioniae, vbi ſcripſit, oris figat et locet neceſſe eſt. Denique ob carminis ipſius epici naturam et lucidum ordinem non minus quam molem libri ſatius mihi eſſe videtur adfirmare, Homerum ipſum litteras conſignaſſe carmina, et manu ſua exarata tradidiſſe ſiue Lycurgo, vt *Dodwell* putauit pag. 153. auctoritate Timaei, Apollodori, Strabonis atque Clementis Alexandri fultus, ſiue aliis; ſiue, vniuerſe vt potius dicam, poſteris reliquiſſe, quam vt cum Woodio (v. Prolegg. §. 5.) aliisque contendam, Homerum ſcribendi modum ignoraſſe, eiusque carmina ad id temporis, quo, quum antea diſperſa et quaſi membratim disiecta iacuiſſent, primum collecta in ordinemque redacta fuiſſent, per traditionem fuiſſe conſeruata. Homeri quidem Rhapſodi (de quibus *Küſterus* in hiſtoria critica Homeri pag. 86 ſqq. *Fabricius* B. G. II. cap. 2. ſect. 22. et *Dreſigius* in ſingulari commentatione Lipſiae 1733. diligenter egerunt, adde Bachium ad Xenoph. Sympoſ. pag. 130.) dum particulas abſciſas decantarunt, in cauſſa fuerunt, cur et corpus in diſcerpta quaſi membra ſubinde diſſectum fuiſſet, et multi panni, venuſto habitu toto quam maxime indigni, ſint adſuti: quos quidem viri docti ac principes ciuitatum, Lycurgus, Solon, (vid. *Diog. Laërt.* Solon. Libr. I. n. 57.) aliique et ſagaces critici abiicere et totum Homerum priſtinae venuſtati ſuaque integritati reſtituere, diligenter ſtuduerunt. Varii enim principes et critici συναγωγὴν Homericorum ſcriptorum, atque ἐκδώσεις

 curarunt

curarunt aut inſtituerunt. Memorantur vero a veteribus (confer Dodwell libr. memor. pag. 153 ſqq.) Lycurgus, Spartanorum legislator, Piſiſtratus, (de quo vide Cicer. III. de Oratore 34.) eiusque filius Hipparchus, Athenienſium tyranni, Ariſtoteles (ſiue ſecundum Strabonem XIII. p. 594. Calliſthenes et Anaxarchus) cuius editio ἐκ τῆς νάρθηκος adpellabatur, quod Alexander M. eam in narthecio, inter ſpolia Perſica accepto, reconditam ſecum circumduxiſſe dicitur, Zenodotus, Ariſtarchus, ſeuerus ille criticus, qui plures verſus obelo notauit, et tamquam ſpurios reiecit, aliique, de quibus v. *Fabric.* B. G. II. 2. ſect. 11 — 21. quorum recenſiones operamque ex ſcholiis Venet. a Villoiſonio editis melius cognouimus. Inde vero perſpici poteſt inſignis multarum lectionum varietatis cauſſa atque origo. Homerus vero, etſi ſumma laude digniſſimus eſt et cuilibet antiquitatis ſtudioſo non ſatis commendari poteſt, tamen ab infirmitate humana non alienus interdum dormitauit. Non placent omnes Heroibus adficti ſermones, interdum iuſto longiores, nec omnes deorum dearumque actiones, quamquam hac in re excuſari poterit, nec exitus Iliados. Morte enim Hectoris placata fuit Achillis ira; nec quisquam poeſeos epicae intelligens certamina illa funebria ab Achille in honorem Patrocli ſui inſtituta et late deſcripta exſpectaret. Sed ſatis de Homero, qui ab omni aetate ſumma ingenia in ſui admirationem atque imitationem rapuit, et, quoniam pater poeſeos ac fons veterum ſapientiae, immo vero, quod quidam perperam rati ſunt, omnium doctrinarum et diſciplinarum habetur,

ac

ac paene omnes graeci, multique romani ſcriptores, illo haud cognito nec lecto, minus plene et adcurate intelligi poſſunt, copioſius, quam de reliquis, disputare, a re et inſtituto haud alienum fore arbitratus ſum. De dialecto Homeri iam ſupra Prolegg. §. 9. me agere memini, item ad Fabr. B. G. I. pag. 563 ſqq. et confer *Clarkium* ad Hom. Iliad. *β.* v. 43. atque Barthelemy in Itinere Anacharſid. tom. I. pag. 295 ſqq.

5. Infinitum foret, omnes enarrare, qui de Homero eiusque vitiis et virtutibus ſcripſerunt, aut ſingularia de eo explicuerunt, aut in eum commentati ſunt. Atque in *Fabricii* B. Gr. Libr. I. cap. 1 — 7. vbi de Homero plene diſputatur, iam permulti laudati ſunt. Quare, praetermiſſis iis, quorum ſupra feci mentionem, paucos tantum indicabo. Herodoto *) atque Plutarcho vitae Homeri perantiquae vulgo, licet perperam, tribuuntur. *Io. Rudolph. Wetſtenii* diſſertat. de fato ſcriptorum Homeri per omnia ſaecula, eſt in calce orationum apologeticarum pro graeca et genuina linguae graecae pronuntiatione, Baſil. 1686. 8. Edita eſt a *Ludol. Küſtero* Hiſtoria critica Homeri, qua de ſcriptis eius tam deperditis, quam exſtantibus, ſpuriis et genuinis; de fatis, iudiciis, ſtudiisque hominum, quae idem poëta per omnia ſaecula expertus eſt, nec non de Rhapſodis, Criticis, omnibusque iis, qui aliquam in illuſtrando Homero, tam priſcis quam noſtris ſaeculis ope-

*) Herodoto vitam Homeri etiam tribuere videtur. *Euſtathius* fol. 876. ἱστορεῖ, inquit, ἐν τοῖς περὶ Ὁμήρου Ἡρόδοτος.

ram poſuerunt, agitur, Francof. ad Viadr. 1696. 8. qui libellus recuſus eſt in editione Homeri wolfiana: *Thomas Blackwell*, Profeſſor quondam graecae linguae Aberdonii in Scotia (*Aberdeen*) librum edidit ad intelligentiam Homeri perutilem, An Enquiry in to the Life and Writings of Homer. ed. 2. Lond. 1736. 8. ab Agricola in linguam germanicam in Hamburgiſchen Magazin Vol. 12. 13. et 14. melius vero a Voſſio Lipſiae 1776. 8. translatum. Adde Biographiam claſſicam a Murſinna ex anglico in germanicum verſam, Vol. I. *Robert Wood* Eſſay on the original Genius of Homer, Londin. 1770. (germanice verſus eſt liber eruditus, Francof. ad Moenum 1773. 8. confer cenſuram in biblioth. philolog. Gotting. Vol. II.) edit. altera, auctior et ſplendida, Londin. 1775. 4. mai. *Drelincurti* Achilles Homericus, Lugd. B. 1696. *Renati Rapini* Comparatio Homeri et Virgilii e gallico in latinum translata, in *Iani Berkelii* diſſertt. ſelectis criticis de poetis graecis et latinis, Lugd. Bat. 1707. 8. p. 129. ſqq. Diſputationum Homericarum ſynopſis auct. *Hauptmanno*, Gerae 1740. et 1741. *Riccii* diſſertationes Homericae, Florent. 1740. tres tom. (liber utilis cura Bornii Lipſ. 1784. mai. 8. eſt recuſus.) *Schaftesbury* Characteriſtics Vol. III. 5. ch. 1. coll. Briefe die neuſte Litteratur betreffend, Vol. VII. p. 115. *Clodii* diſputat. de ſublimitate Homeri, Lipſ. 1764. repet. in eius diſſertt. et carminib. Lipſ 1787. 8. pag. 95. ſqq. *G. Goſtard* Aſtronomical and philological Coniectures on a Paſſage in Homer, Lond. 1768. A criſi Longini Homerum vindicat *Lowthius* de poeſi ſacra Hebraeorum Part. I. lect. XVI. Apotheoſis

theoſis vel Conſecratio Homeri; ſiue lapis antiquiſſimus, in quo poetarum principis Homeri Conſecratio ſculpta eſt, commentario (valde docto, vbi de vita, auctoritate fatisque Homeri multis verbis agitur,) illuſtratus a *Giſberto Cupero*, Amſtel. 1683. 4. repet. in Poleni ſupplement. vtriusque theſauri antiqq. rom. et graec. vol. II. vbi etiam reperitur verſio lat. Schotti explanationis homericae apotheoſeos in antiquo lapide deſignatae *Chriſtian. Adolph. Klotzii* Epiſtolae Homericae, Altenb. 1764. 8. De interpretatione Homeri in aliquot commentationibus Erlangae 1770. ſqq. egi. *Everhard Feithii* Antiquitatum Homericarum libri IIII. ed. noua, prioribus emendatior notisque (Stoeberi Prof. Argentor.) et indicibus aucta, Argentor. 1743. 8. Homeri Gnomologia per *Iacob. Duportum*, Profeſſor. graecae linguae Cantabrigienſem, (ad calcem libri eſt ſylloge teſtimoniorum de Homero, ex variis auctoribus.) Cantabr. 1660. 4. Homerus ἑβραΐζων ſiue Homeri Comparatio cum ſcriptoribus ſacris quoad normam loquendi. Subnectitur Heſiodus ὁμηρίζων, auctore *Zachar. Bogan*, Oxoniae 1658. 8. Ὅμηρος Ἑβραῖος ſiue hiſtoria Hebraeorum ab Homero hebraicis nominibus ac ſententiis conſcripta in Odyſſea et Iliade — a *Gerardo Croeſio* Tom. I. (Tom. II. lucem non vidit.) Dordraci 1704. 8. Caput lepidum fuiſſe videtur bonus Croeſius, arbitrans, Homerum ex S. S. omnia hauſiſſe et in Odyſſea hiſtoriam Patriarcharum poetice enarraſſe. Vnicum ad irridendum hominem ſufficiat exemplum Libr. III. 323. ab Homero, putat, immolationem Iſaaci eſſe traditam, coll. Gen. 22. Ita *Tollius* in Fortuitis,

 Amſtel.

Amſtel. 1687. 8. p. 204. 257. chemiam quoque inueniſſe ſibi viſus eſt in Homero. Multos tamen fuiſſe, iam ſupra memoraui, qui arbitrarentur, ab Homero lectum fuiſſe codicem ſacrum: quamquam equidem adduci nequeo, id vt credam. Erneſti in Opuſcul. philol. et criticis pag. 178. „Neque repugnauerim valde, inquit, ſi quis et Homerum, doctiſſimum hominem, et alios de more „illorum temporum, peregrinatos per Aſiam, „incidiſſe in libros Hebraicos, atque inde hauſiſſe „putet etc." Et *Giou. Batt. Paſſeri* in comm. de Homeri religione, in Nuoua Raccolta d' Opuſcoli ſcientifici e filologici, Vol. 26. Venet. 1774. probabile eſſe putauit, poetam per Palaeſtinam profectum, Dauidis et Salomonis, quorum aequalis fuiſſet, carmina legiſſe, deosque voluiſſe irridere. Hoc credat Iudaeus apella! quum iam ante Homeri tempora et circa illa ſapientes, poetas et legislatores habuiſſent Graeci, quorum veſtigia premere nouamque viam beneficio ſplendidiſſimi ingenii munire ſibi potuit poeta, qui praeter ea cum ſummo capitis periculo, quia ſuperſtitio iam altas egerat radices, publicam religionem riſui expoſuiſſet. — Multa praeclare diſſeruit de Homero, inprimis de allegorica illius interpretatione, *R. M. van Goens* in diſſ. Homerica, praemiſſa illius editioni Porphyrii de antro Nympharum, Traiecti ad Rhenum 1765. 4. —— Mire probabilis eſt ſententia *Brodaei* in Miſcell. Libr. V. c. 9. et *Heumanni* in Actis philoſ. P. 4. p. 671. ſq. Homerum prae ſenio aut morbo oculis vti deſiiſſe. Super Odyſſea Homerica ſcripſit *Dau. Chriſt. Seybold*, Halae ad Salam 1769. 8. Idem concinnauit

uit comm. de Eloquentia Homeri, Ienae 1771. 4. et (nouam Homeri editionem paraturus) Schreiben über den Homer an die Freunde der griechiſchen Litteratur. Iſenaci 1772. 8. Infelici atque irrito labore neſcio quis? Peralti et reliquorum Homeri obtrectatorum veſtigia legere conatus eſt, in Anmerkungen über die 12. erſten Bücher der Iliade des Homers nach der teutſchen Veberſetzung des erſten Bandes, Noribergae 1771. 8. At Ouid. rem. amor. verſ. 365. iam. cecinit:

Ingenium magni detrectat liuor Homeri,

Quisquis es, ex illo, Zoile, nomen habes.

Multo ſagacius elegantius meliusque explicare coepit Homerum *Io. Henr. Iuſt. Koeppen* in *Erklärende Anmerkungen zum Homer*, I. Band, Hannou. 1787. 8. II. Band, ib. 1789. III. Band, ib. 1790, in quibus tribus tomis duodecim demum rhapſodias interpretatus eſt. Idem vir doctus ſcripſit *Veber Homers Leben und Geſänge*, ibid. 1788. 8. — Vtilis liber eſt (*M. Schott*) Veber das Studium des Homers in niedern und hoehern Schulen, Lipſiae 1783. 8. *Hagerus* in praefationibus ab Homerum ab ipſo editum copioſe de poeta et editionibus diſputat. *Bernard. Martinus* in Variis Lectionibus Lutet. Paris 1605. et *Dauid. Ruhnken* in Epiſt. critica I. in Homeridarum Hymnos et Heſiodum, multa hymnorum loca luxata et corrupta acute reſtituerunt atque emendarunt. *De tautologia Homeri* ſcripſerunt *Aug. Pet. Bornemann* praes. I. H. Schulzio, Halae Sax. 1736. 4. et *Io. Guil. Oeder* in program. Thorn. 1746. fol. — Geographiam Homeri illuſtrarunt *Iac. Frid. Reimmannus*,

nus, in libro: Ilias poſt Homerum, h. e. incunabula omnium ſcientiarum ex Homero eruta, et ſyſtematice deſcripta, Lemgou. 1728. 8. pag. 244. ſqq. clariſſimi *Car. Traugott Gottl. Schoenemann*, Gotting. 1787. 4. *Herm. Schligthorſt* ibid. eod. anno, et *Aug. Guil. Schlegel*, Hannouer 1788. 8. in ſingularibus libellis. Plures vide laudatos ad Fabric. B. Gr. II. cap. 6. de Homeri doctrina et eruditione varia: quibus adde cl. *M. Io. Melchior. Fabri*, Prof. Onold. progr. de nonnullis, quae in Homero legendo controuerſa ſunt, Onoldi 1784. 4. (*Schütz*) Progr. ſuper Homeri Odyſſ XIII. v. 187. ſqq. coniectura. Ienae 1787. fol. — M. *Frid. Ferd. Drück*, diſſ. de virtutibus vitiisque Homeri et Virgilii ex ſaeculi ipſorum indole aeſtimandis. Stuttgard. 1780. 4. Denique, ne nimis copioſus et paene loquax videar, lexica, indices et claues Homericas et quaedam alia paucis indicabo. *Apollonii Sophiſtae* lexicon graecum Iliados et Odyſſeae e MS. edidit, latine vertit, emendauit et notis illuſtrauit *I. Baptiſta Caſpar d'Anſſe de Villoiſon*, Paris 1773. 4. Tom. II. repet. omiſſis prolegom. et verſione lat. Villoiſ. additis vero aliis doctis obſſ. ab *Hermanno Tollio*. Lugd. B. 1788. 8. — Indicem omnium in Homero verborum concinnauit *Wolfg. Seberus* apud Commelin. 1604. 4. et Amſtelod. 1651. 4. Lexicon Homericum ſcripſerunt *Ludou. Coulon*. Paris 1653. 8. et *Chriſtian Tobias Damm*, cuius libri inſcriptio eſt: Nouum lexicon graecum etymologicum et reale, cui pro baſi ſubſtratae ſunt concordantiae et elucidationes Homericae et Pindaricae, Berolini 1765. 4. — Clauem vero Homericam dederunt *Antonius Robertus*

bertus Duaci 1636. *Georgius Perkinſus*, Londini 1647. et 1671. Anonymus Roterod. 1655. 1673. etc. 8. et nouam clauem *I. Schaufelberg*, Tiguri VIII. Voll. 8. 1761 — 1768.

Huc quoque pertinent: Tableaux tirées de l'Iliade et de l'Odyſſée d'Homere par le Comte de *Caylus*, Paris 1757. 8. Abhandlung von der Beſchaffenheit und dem Gebrauch der Cavallerie in den älteſten Zeiten nach den Erzählungen des Homers, Berol. 1774. mai. 8. — Ingenio nimis indulget et ab communi, ſaltem probabiliore Homeri explicatione ipſoque forſan ſenſu multum diſcedit *Macciucca*, Martorelli, qui quidem ipſe auctor eſſe dicitur, diſcipulus, in libro: Dell' antiche Colonie venute in Napoli, Opera del duca Michele Vargas Macciucca, Neapoli 1769. cuius primi tomi titulus eſt, I. Fenici, primi abitatori della Citta di Napoli 1764. mai. 4. ſec. tom. della ſeconda Colonia venuta in Napoli da Cuma dell' Eubea. (conf. ephem. litter. Gotting. 1770. in ſecundo ſupplemento) — De Moly Homerico et fabula Circaea exſtat *Trilleri* Exercitatio botanico-philologica, in illius Opuſculis medicis et medico-philologicis, Vol. II. 1766. nr. 2. — In commentariis et diſſertationibus academiae Pariſ. variae ſunt Maſſieu, Boivin, Fraguier, le Beau, le Cadet, Chabanon etc. commentationes ad Homerum ſpectantes. Coronidem imponat libellus a Camerario, Haganoae a. 1535. 8. editus, et inſcriptus: In libello hoc inſunt πρεσβευτικὸς Ἀρισείδου ἀντιῤῥητικὸς Λιβανίου, h. e. Quid dici amplius ab Vlyſſe legato ad Achillem et reſponderi ab hoc potuerit. Vtraque oratio conuerſa in latinum

tinum a Ioach. Camerar. Eiusdem et paraphraſis graeca Homerici vtriusque loci addita eſt.

§. 3.

HESIODVS.

1. De aetate Heſiodi omnis paene aetas diuerſimode iudicauit. Namque praeter marmor Arundelianum, quod triginta minimum annis Heſiodum Homero facit antiquiorem, Ephorus apud *A. Gellium* III. cap. 11. et e recentioribus Scaliger ac Lipſius aliique Heſiodum ante Homerum vixiſſe; alii contra illos fuiſſe aequales, alii Homerum antiquiorem eſſe, ſed ita, vt *Heſiodus* non ita multo poſt annis floruiſſet, putant: (v. *Fabric.* Bibl. gr. Libr. I. cap. 13. init. et lib. II. cap. 8. ad quod vtrumque caput plura in hanc ſententiam disputaui et aliorum diſcidia memoraui: quae repetere nolo). *Varro* apud A. Gell. III. N. A. 3. Homerum et Heſiodum aliquo tempore eodem vixiſſe non dubitat. Id ſi certum eſt, Homerum aetate grandem Heſiodus iunior viderit, et in certamine illo poetico, quo hic illum ſenem ſuperaſſe dicitur, et quod *Dodwell* diſſert. III. ſect. 16. aliique verum eſſe putant, aliis negantibus, forſan vixerit. Atque *Saxius* aetatem illius adſerit an. O. Conditi circ. 3090. et ante C. N. 909. Ante Homerum ſaltem Heſiodus cecinisse videtur *Barthelemy* in Itiner. Anacharſid. iun. tom. I. p. 66. vers. germ. Atque ſimplicitas ſtili aetatem prodit, quae non ita mulcum abſit ab Homeri aetate: at enim, quod Homerus mul-

to

to frequentius Heſiodo vſurpat vocabula ſimplicia, et, vti vocantur, primitiua, quae deinceps antiquata in compoſitis remanſerunt, hoc quoque argumento iure quodam efficitur, Heſiodum vel aliquantum videri patre poetarum iuniorem. Cultura vero linguae graecae a tempore Homeri et paullo ante illum, vt in omnibus linguis, ingeniis aliquot ſplendidiſſimis ſimul fere ortis, et lumine veluti ſuo quamdam regionem colluſtrantibus, fieri ſolet, celerrima et ampliſſima cepit incrementa. Atqui *Clarkio* ad Hom. Iliad. β. 43. quod Heſiodus priorem ſyllabam in voc. Καλὸς modo corripit, modo producit, Homerus vero ſemper producit, et in aliis vocc. a conſuetudine Homeri diſceſſionem facit, nouo inde argumento confirmari videtur, Heſiodum non aequalem fuiſſe Homeri, (niſi forte per longa regionum interualla linguis loquebantur plane diuerſis,) ſed multo recentiorem: quod quidem argumentum leue refutat *Robinſon* disp. de Heſiodo p. 92. edit. Loesneri.

2. Cuma in Aeolia ortus fuit, ſed ab educatione Aſcrae, qui fuit Boeotiae vicus, Aſcraeus cognominatus eſt. Iuuenis cum ſene Homero certamen iniiſſe dicitur ad exſequias Amphidamantis, in Chalcide, coram Paride rege, defuncti fratre, tripode victoriae praemio propoſita, atque rex primas fertur tribuiſſe Heſiodo. Dodwell illud certamen, cuius multi tamen veteres, quam recentiores apud *Fabric.* B. G. II. cap. 8. ſ. 2. faciunt mentionem, refert ad annum primum Olympiados vndetriceſimae. At enim tam epigramma in tripode, qui ab Heſiodo, de victoria gloriante, in monte Helicone, poſitus traditur libr. III. Anthol.

thol. p. 389. quam ſcriptum libellum, ἀγὼν Ὁμήρε καὶ Ἡσιόδε ab H. Stephano 1573. 8. primum editum; dein ab Heinſio in editione ſuâ Heſiodi aliisque repetitum, eſſe ab Heſiodi admiratoribus confictum, iam alii commonſtrarunt. Heſiodus quidem in Ἔργοις v. 655. victoriae et tripodis Muſis dedicati meminit; at Homerum a ſe victum eſſe, non memorat. Senex in Oeneonem Locridos commigrans, incautus ab Amphiphane et Ganetore, quod ab eo vitiatam ſororem Ctemenem crederent, interemtus eiusque cadauer in mare proiectum eſt: quo a delphinis ad littus delato, incolae, vbi ſcelus intellexerunt, interfectores aquis ſuffocarunt, eorumque domos diruerunt. Poſthaec Heſiodi corpus Nemeae Locridis ſepultum clam ſeruatum fuit. Denique oſſa, oraculo monente, ab Orchomeniis ad peſtilentiam depellendam exportata et in medio foro tumulata fuerunt. Quaedam vero alii aliter tradiderunt, v. *Gyrald.* de poetarum hiſtoria dial. II.

3. Multa ſcripſiſſe perhibetur: hodie vero ſuperſunt: 1) Ἔργα καὶ ἡμέραι, *Opera et dies*, eſt poema didacticum, in quo cum agri colendi rationem tradit, tum in primis fratrem Perſen ab ignauia et voluptate ad virtutem et diligentiam reuocare ſtuduit. 2) Ἀσπὶς Ἡρακλέες, ſiue *ſcutum Herculis:* quod vero poema iam multi veteres critici haud germanum eſſe iudicarunt. 3) Θεογονία, *Deorum generatio:* vel potius eſt Cosmogonia et Geogonia: quae multum diſcedit ab Homeri theologia. At Boeotii, quod Homeri doctrinam forſan ſectabantur, Heſiodo illum abiudicarunt. v. ad Fabricii B. G. vol. I. pag. 583.

De

De illis carminibus, eorumque antiquioribus ſcholiaſtis; et aliis poematibus, quae olim ſub nomine Heſiodi circumferebantur, nec non de cosmogenia et theogonia Heſiodi iam vberius egi meamque dixi ſententiam ad *Fabricii* B. G. lib. II. cap 8. pag. 573 ſqq. 585 ſqq. Ad opera vero, quibus Heſiodi nomen olim praefixum dicitur, aut quae ſub nomine illius frequenter laudantur pertinet collectio, cuius pars fuit *ſcutum Herculis*, et quam diuerſo modo adpellabant antiquiores grammatici atque hiſtorici, μεγάλας ἠοίας, ſiue γενεαλογίας ἡρωϊκὰς, ſiue ἡρωγονίαν, ſiue Καταλόγους ſiue denique Καταλόγȣς γυναικῶν, qua de re multus fui l. c. pag. 578 ſqq.

4. Editiones duplicis ſunt generis: aliis ſcholia graeca addita ſunt, aliae vero illis deſtitutae. Equidem potiores rarioresque editiones ſecundum temporis ordinem recenſebo: plura adnotaui de iis ac reliquis ad *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 596 ſqq.

Princeps eſt editio *Mediolanenſis* a. 1493. Continet illa *orationes Iſocratis*, XVIII. *Eidyllia Theocriti*, et *Heſiodi Opera et Dies*. fol. ſunt tamen exempla, in quibus *Iſocrates* ſolus compareat.

Theocriti Eclogae triginta. Genus Theocriti et de inuentione Bucolicorum. Catonis Romani ſententiae paraeneticae diſtichi. Sententiae ſeptem ſapientum. De inuidia. Theognidis Megarenſis Siculi ſententiae elegiacae. ſententiae Monoſtichi per capita ex variis poetis. Aurea carmina Pythagorae. Phocylidae poema admonitorium. Carmina Sibyllae Erythreae de Chriſto Ieſu, Domino noſtro. — Heſiodi *Theogonia. Eiusdem ſcutum Herculis. Eius-*

 dem

dem Georgicon libri II. In calce: *Impreſſum Venetiis charaćteribus ac ſtudio Aldi Manutii* Romani MCCCCXCV. (1495.) menſe Februario. Fol. ſunt exempla, in quibus quaedam folia ſunt immutata et correcta, quorum lectiones diſcrepant, ab aliis exemplis eodem tempore excuſis, ita vt duae diuerſae eiusdem anni editiones factae fuiſſe viderentur, quum tamen vna eademque eſſet editio. conf. Serie dell' edizioni aldine — ed. II. cura cel. Morelli, Patau. 1790. 8. pag. 3.

Heſiodi Ἐ. καὶ Ἡ. curante *Franciſco Tiſſardo*, per Aegidium Gormontium. Paris 1507. 4. — *Hes.* cum *Theognide*, gr. cum praef. Euphroſini Bonini. Florent. in aed. Phil. Iuntae 1515. 8. — *Opera et dies*, *cum Catonis* moralibus inſtitutis. et *Cebetis* Tabula. *Pythagorae* A. C. et *Phocylidis* carmin. — *Ottomarus Aidus*. (h. e. *Nachtgall*,) Argentinus. Io. Knoblauch formulis exc. *Argentoraci.* 4. ſine a. nota. — *Gnomici ſcriptores aliquot*; *Aeſopi et Gabriae fabulae*; *Agapetus*; — *Heſiodi Opera et dies*, *Theognidis*, *Pythagorae*, *Phocylidis et aliorum ſententiae.* gr. Baſileae apud Froben. 1521. 8. — Cum praefat. et enarrationibus *Philippi Melanchthonis Hes. Opera*, Paris 1533. 8. et ſaepius Pariſiis, Tiguri, et in nonnullis Germaniae vrbibus. — Noua lux adfulſit Heſiodi carminibus opera et editione *Trincauelli*, in qua non ſolum contextus e codicibus, vt videtur, eſt emendatus, ſaltem partibus multis melior atque emendatior, quam in poſterioribus; ſed etiam primum ſcholia graeca *Procli Diadochi*, *Io. Tzetzae*, *Emanuelis Moſchopuli et Ioannis Protoſpatharii* in lucem prodierunt:

ἡσιόδυ

Ἡσιόδου τοῦ Ἀσκραίου — *Heſiodi Aſcraei Opera et dies*, *Theogonia*, *ſcutum Herculis. Omnia vero cum multis optimisque expoſitionibus.* — In calce: *Venetiis in aedibus Bartholomaei Zanetti Caſterzagenſis: aere vero et diligentia Ioannis Franciſci Trincauelli.* Anno MDXXXVII. (1537.) 4. conf. *Clement* Bibliotheque curieuſe hiſtor. et critique, tom. IX. pag. 456 ſqq. vbi praeter ea quaedam antiquae raraeque editt. enumerantur.

Heſiodi O. et D. et Theogonia et clypeus cum *Theognide*, *Sibyllae* carm. de Chriſto, *Muſaeo*, *Orpheo* et *Phocylide.* Florent per Bened. Iuntam. 1540. 8. Haec editio differt a priore Iuntina, et minus diligenter eſt repetita in officina *Farrea*, Venet. 1573. 8.

Heſiodi Opera omnia, *graece et lat. item eadem latine verſa*, *interpretibus Nic. Valla et Boninio Mombritio et deorum genealogiae latinis verſibus elegiacis a Burcardo Pylade Brixiano conſcriptae lib. V. et graeca in omnia Heſiodi opera Ioann. Grammatici Tzetzis ſcholia.* Baſil. (1542.) 8.

Scholia graeca ſunt quidem pleniora, quam in priore editione; at crebro quoque mutilata et turbata, interpolata, hinc inde vitiata et corrupta. Eiusdem *Tzetzae* ſcholia graeca ſunt ibidem eodem tempore ſeparatim formulis typographicis deſcripta, aut peculiarem acceperunt inſcriptionem. — *Vallae* verſio latina primum cum Calpurnio et Silio Italico prodiit *Romae* typis Conr. Schweynheim et Arn. Pannarz. 1471. fol. Cracou. 1505. et 1521. 4. vide ad *Fabr.* B. Gr. vol. I. pag. 610 ſqq. vbi quoque de Mombritii et Pyla-

dis verſionibus atque editionibus agitur, et *Clement.* l. c. pag. 460 ſqq.

Heſiodi Aſcraei opuſcula, inſcripta Ἔργα καὶ Ἡμέραι, *ſic recens nunc latine reddita vt verſus verſui reſpondeat, vna cum ſcholiis — Vlpio Franekerenſi Friſio autore. Addita eſt antiqua Nic. Vallae translatio.* — Baſil. apud Mich. Iſengr. 1545. 8. — Haec editio multas habet bonas lectiones. — rec. Paris 1543. 8. — Rara et bona eſt editio *Hes. O. et D.* gr. cum interpretatione latina et ſcholiis auctore *Matthia Garbitio*, Baſil. 1559. 8. — Raris libris adnumeratur *Heſiodus gr. et lat. cum ſcholiis Iac. Ceporini et Io. Friſii verſione cum epigrammatibus ſelectioribus gr. lat.* Centuriae II. Tiguri 1548. 1562. — Ceporini tamen negligentiam erratаque ſaepe culpat *Henr. Stephanus*, qui *Heſiodi Opp.* inter *Poetas graec. principes heroici carminis* 1566. fol. recepit. Is Steph. noua recenſione facta, multisque ſiue ex coniectura ſiue e ſcholiaſte aliundeque correctis, nouam editionum claſſem duxit; in margine multa notauit, exempla contulit Aldinum et Florentinum, eorumque errores patefecit in notis, praemiſſis pag. XXVII — XXXIII. — Stephani editionem plane reddidit *Iac. Lectius* in Poetis graec. veteribus carminis heroici, gr. et lat. Geneuae 1606. fol.

τὰ σωζόμενα τῶν παλαιοτάτων ποιητῶν — *Vetuſtiſſimorum auctorum Georgica, Bucolica, et Gnomica poemata quae ſuperſunt* (inſunt vero parte I. *Heſiodi* O. et D. eiusdem ſcutum Herculis et Theogonia praemiſſis breuibus adnotatt. in Hes. opera; parte II. *Theognidis, Phocylidis, Pythagorae,*

gorae, *Solonis* aliorumque veterum poemata gnomica; part. III. *Theocritus*, *Simmias*, *Moſchus*, *Bion*, *Muſaeus*, cum notis paucis in Simmiae ouum, et Auberii in Theocritum,) graece et lat. ex editione Io. Criſpini, (qui in Heſiodo Stephanum potiſſimum ſequutus eſt,) Geneuae, apud Euſtachium Vignonem, 1569. 12. — 1574. — Eadem. Acceſſit *Is. Hortiboni*, (h. e. Caſauboni,) Theocriticarum lectionum libellus, (illius praefatio ſcripta eſt VI Idus Aug. 1584. et calci libelli totius ſubiecit ille ſupplementa et nouas criticas in Theocritum notas, collatis msstis ſchedis quinque priorum idylliorum, quas a Gelaſio acceperat,) ibid. 1584. 12. et ſaepius — repet. Paris 1628. 8. apud Io. Libert. quae collectio, ſi exemplum eſt integrum, rarioribus adcenſetur libris et magni aeſtimatur. — Geneuae ſumtibus Ioannis de Tournes. 1639. 12. *Heſiodus*, graeco-latinus, *auctore G. Heniſchio.* Baſil. ex offic. Oporin. 1580. 8.

Heſiodi Opera, *gr. et lat. cum variantibus lectionibus e MSS. palatinis et notis doctorum virorum.* apud Hieron. Commelinum, 1591. 8. quae editio laude digna eſt. In primis commendanda eſt critica et nobilis, nec non rara editio *Heinſii*, exempla Baſileenſia in primis ſequuti; qui tamen interdum diſcedit a ſuperioribus editoribus aut in notis meliora ſuadet:

Ἡσιόδου — *Heſiodi Aſcraei quae exſtant*, *cum graecis ſcholiis Procli*, *Moſchopuli*, *Tzetzae in* Ἔργα καὶ Ἡμέρας, *Io. Diaconi et incerti in reliqua. Acceſſit liber ſingularis*, *in quo doctrina* ἔργων καὶ ἡμερῶν *eiusque inſtitutum contra opinionem*, *quae*

 obtinuit,

obtinuit, *oſtenditur*, *item: Notae*, *emendationes*, *obſeruationes et index copioſiſſimus in Heſiodum eiusque interpretes. Opera et ſtudio Dan. Heinſii. Ex officina Plantiniana Raphelingii.* M. D. C. III. 4.

Heſiodi Aſcraei quae exſtant. Dan. Heinſius interpretationem emendauit, *introductionem in O. et D. notas item addidit.* Lugd. Bat. 1613. 8. — editio recognita. ibid. 1622. 8.

Poetae minores graeci. Heſiodus, *Theocritus*, *Moſchus*, *Bion*, *Simmias*, *Muſaeus*, *Theognis*, *Phocylides*, *Pythagoras*, *Solon*, *Tyrtaeus*, *Simonides*, *Rhianus et multorum aliorum poetarum gnomae atque fragmenta. Accedunt Obſeruationes Radulphi Winterton in Heſiodum. gr. et lat. Cantabrigiae.* 1635. 8. et ſaepius, Londini 1712. 1739. 8.

Vſus Trincauelli et paucorum aliorum editt. a Stephano, quem vt plurimum ſequutus eſt, interdum diſceſſit Winterton.

Miſera eſt editio *Corn. Schreuelii*, Lugd. Bat. per Fr. Hackium 1650. 8. quae tamen propter indicem, credo, Paſoris, in Batauia et Germania, ſaepius etiam, ſplendido externo habitu, cum *Orphei* et *Procli philoſ. hymnis*, et verſione *Ant. Mar. Saluini* italica, accurante *Antonio Zanolini*, I. V. D. ad vſum ſeminarii, Pataui 1747. 8. eſt typis repetita. Inter illas eminet quoque ed. correcta Amſtel. apud L. et D. Elzeuirios, 1657. 8. ob litterarum nitorem, et quod quibusdam exemplaribus additur *Lamberti Barlaei*, graecae linguae in academia Lugduno-Bataua Profeſſoris, *in Heſiodi Theogoniam commentarius luculentus*, quod opuſculum poſtumum ex ſcholis Barlaei ortum, haud prorſus inutile quidem, nec tamen eruditum,

immo

immo vero multis ieiunis ſterilibusque obſeruationibus repletum, Elzeuirii, curante Schreuelio, auctorii loco ſeparatim 1658 praelis ſuis exire luſſerunt. — Multo praeclarior eſt editio *ex recenſione Io. Georgii Graeuii*, (qui ex libris ſcriptis et quibusdam editis ſcholiaſtisque atque ingenii ſagacitate multa bene emendauit,) cum *eiusdem animaduerſionibus*, (ſiue lectionibus heſiodeis eximiis,) et *notis* (primum euulgatis) *Ios. Scaligeri* et *Franc. Guieti*, Amſtel. apud D. Elzeu. 1667. 8. — Poſt ea exemplum Trincauelli Venetum et alium in Ἔργοις codicem nactus, multa in lectionibus Heſiodeis emendauit et locupletauit; multa tamen futuris interpretibus curanda reliquit *Graeuius:* vnde altera editio, quae quidem in graecis et verſione latina priorem reddidit, enata eſt cura *Clerici*, qui in ſuis notis nimius allegoriarum, praeſertim in Theogonia, eſt amator, verae mythorum originis atque rationis paene ignarus, et plurima ex Phoenicum lingua nimis ſubtiliter expoſiturus. Huius editionis, ab aliis ſpretae, ab aliis laudatae, haec eſt inſcriptio:

Heſiodi Aſcraei quaecumque exſtant. Graece et latine, ex recenſione Io. Clerici, cum eiusdem animaduerſionibus. Acceſſere notae Ios. Scaligeri, Danielis Heinſii, Franciſci Guieti et Stephani Clerici: nec non in altero volumine I. G. Graeuii lectiones heſiodeae, nunc auctiores, et Dan. Heinſii introductio in doctrinam operum et dierum, cum indice Georgii Paſoris. Amſtelodami, apud G. Gallet, praefectum typographiae Huguetanorum, 1701. mai. 8.

Ἡσιόδε Ἀσκραίε τὰ εὑρισκόμενα. *Heſiodi Aſcraei quae ſuperſunt, cum notis variorum. Edidit Thomas Robinſon. S. T. P.* Oxonii, et theatro Sheldon. 1737. mai. 4. rec. variis lectionibus adiectis, Londini 1756.

Splendidae huius editionis baſis eſt editio a Graeuio et Clerico curata: ſed hinc inde e codd. emendata a *Robinſono*, qui notas Scaligeri atque Heinſii integras, Güieti autem et Clerici ſelectas, ſuasque partim criticas partim grammaticas, in quibus tamen poetam, neque ex inſtituto, neque ſatis diligenter tractauit, tum lectiones Graeuii heſiodeas, et certamen Homeri atque Heſiodi cum ſua verſione latina atque adnotationibus Ios. Barneſii adiecit, fragmentorum numerum auxit, doctamque de vita, ſcriptis et aetate Heſiodi praemiſit: omiſit vero introductionem Heinſianam et Paſoris indicem. — Profecit ex hac editione, et, quae bona eſſent in illa, in rem ſuam conuertit, praeter ea verborum ſenſum explanauit et coniecturarum atque emendationum, a viro quodam docto in Obſeruatt. miſcell. Batau. tom. I. voll. II. propoſitarum, examen inſtituit *Krebſius* in probabili editione:

Heſiodi Aſcraei, quae exſtant, opera, cum notis ex quibusdam auctoribus ſelectis: accedit Paſoris index opera et ſtudio Corn. Schreuelii, nunc denuo ad editionem Robinſonii recenſuit, interpretationem lat. emendauit, notasque ſuas adiecit Io. Tob. Krebſius. Lipſiae 1746. et 1778. 8.

Graece edita ſunt *Heſiodi* opera, Lipſ. 1776. 8. et antea a *Kretſchmaro* cum *Plutarcho* de puerorum

rorum educatione, *Iſocratis* III. Oratt. et *Theognidis* ſententiis, Dresdae et Lipſiae 1750. 8.

Robinſianam editionem in Germania formulis typographicis deſcripturus, bibliopola Lipſienſis, Georgius, curam illius negotii exſequendi demandauit cl. *Loesnero*, qui, quantum in ſua ſitum erat poteſtate, nouae editioni noua parauit ornamenta, quibus illa praeſtaret Londinenſi. Ex duobus enim codd. Lipſienſibus et Auguſtano cum ſcholiis interlinearibus in O. et D. edd. Aldina aliisque dedit lectionis varietatem et ſcholia illa hucusque inedita cum integra Robinſiana collectione, item ſelectas Krebſii aliorumque notas: omnia melius digeſſit atque ordinauit, quam in Robinſoniana factum erat editione. Curauit quoque, vt omnia emendatiſſima prodirent, ſublatis naeuis, quibus Clerici editio prorſus obſita eſt, et ipſa anglicana deformatur. Inſcripta eſt editio:

Heſiodi Aſcraei quae exſtant, ex rec. Th. Robinſoni, cum eiusdem, Ios. Scaligeri Dan. Heinſii, Franciſci Guieti et Io. Clerici notis, I. G. Graeuii lectionibus heſiodeis et Dan. Heinſii introductione in doctrinam O. et D. Acceſſerunt varietates lectionis MSS. et edd. vett. ſcholiaque inedita. Itemque Dau. Ruhnkenii animaduerſiones cum aliorum ſelectis curante Chr. Frid. Loesnero. Lipſiae ſumtu Gotth. Theoph. Georgii 1778. 8.

Nouam plane recenſionem carm. *Opp. et Dies* ex cod. Paris inſtituit, multos, quos ſpurios habuit, verſus expunxit, et multa ex ſua aliorumque coniectura mutauit cel. *Brunk* in lib. Ἠθικη ποίησις *ſiue Gnomici poetae graeci ad optimorum exempla-*

rium ſidem emendauit Rich. Franc. Phil. Brunck. Argentorati 1784. 8. et 4.

Correcta et critica, atque cum ab ſubtilitate critica, tum ab ſollerti eruditaque mythorum locorumque difficiliorum interpretatione commendanda eſt editio, quam praeter ea ornant cel. *Heynii* epiſtola ad editorem illiusque obſeruationes, ex commentatione de Theogonia ab Heſiodo condita, excerptae:

Theogonia Heſiodea. Textu ſubinde refictio in vſum praelectionum ſeorſum edita a Frid. Aug. Wolf. Prof. Halenſi, graece, (cum obſeruationibus,) Halae Sax. 1783. 8.

Splendida correctaque eſt editio, cuius fundus eſt exemplar Clerici. Ἡσιόδου — *Heſiodi opera omnia latinis verſibus expreſſa atque* (non ſemper legitime intelligenterque) *illuſtrata a Bernardo Zamagna, Raguſino.* Parmae 1785.

Theogonia Hes. gr. cum verſione *Comitis Carli* italica et epiſtola ad Grauiſium ſuper Theogonia, Venet. 1744. 8. rec. in eius Operibus vol. XVI. Milani 1787. med. 8. In epiſtola Carli refutat Pluche, nouumque ſuum de ortu notitiae hominum, de Theogonia et Cosmogonia fert iudicium. —— *Heſiodi Tagewerk zum Gebrauch der Schuljugend mit einem — Wörterverzeichniſs edirt von I. Gottfr. Haas,* Conr. ſcholae Schneeberg. Lipſ. 1789. 8. — *Germanica Hes.* verſio proſaica, cum comment. de ſcholiis graecis eſt in libello: *Minerua*, part. I. et II. Halae 1778 ſq. — *Scutum Herculis* germanice vertit *Voſſius* in Muſenalmanach, Hamburgi 1790. — *Italice* praeter memoratos vertit *Opera et Dies* Petrus Brazulus,

Patau.

Patau. 1765. 4. — *Gallice Gin*, cum notis. Paris 1785. 12.

3. Raro adſurgit Heſiodus, magnaque pars eius in nominibus eſt occupata, tamen vtilis circa praecepta ſententiae lenitasque (al. leuitasque) verborum et compoſitiones probabilis: daturque ei palma in illo medio genere dicendi: ita iudicat *Quinctil.* I. O. X. I. 52. Theogonia eius ad intelligendam veterum phyſicam eſt admodum vtilis et hoc in genere liber claſſicus; ſed rite intelligendus atque interpretandus: qua de re ad Fabricium abunde dixiſſe mihi videor.

4. *Cooke*, qui Heſiodum anglice vertit, Lond. 1728. 4. praemiſit verſioni duas commentat. de vita, aetate et ſcriptis Heſiodi. Librum ipſum nondum vidi. *Zimmermann.* de religione Heſiodi, in Muſeo Heluetico Tom. VII. part. 27. *Brucker* hiſt. crit. phil. Tom. I. Part. II. libr. I. cap. I. §. 25. ſqq. et in Append. p. 209. ſq. über den Schild des Hercules nach der Beſchreibung des Heſiodus. Ein antiquariſcher Verſuch von *Frid. Schlichtegroll.* Gothae 1788. 8. In Miſcell. obſeru. Belg. variorum doctorum hominum ſunt Obſeruatt. in Vol. II. Tom. III. p. 314. ſqq. DD. (h. e. *Ioſ. Waſſii*) immixtis Doruillii caſtigationibus; item Vol. III. Tom. I. incerti cuiusdam Animadu. denique cuiusdam Obſeruationes in Newtoni ita dicta aſtronomica argumenta de Argonautarum expeditionis finiendo tempore et aetate, qua floruit Heſiodus Vol. III. Tom. III. *Io. Bernh. Koehler* proluſ. de noua editione Heſiodi adornanda conſilium, Kilonii 1766. 4. *Bergier* de origine deorum gentilium, vna cum perpetua interpret.

pret. carminum Heſiodi, gallice Paris. 1767. 12. II. voll. germanice vers. Bamberg. et Würzburg. 1788. 8. Multa quoque de aetate Heſiodi, de certamine cum Homero, de epigrammate, victoriae indice et teſte, ac de poemate, Opera et dies, *Dodwell* de veteribus Graecorum Romanorumque Cyclis, diſſ. III. et in addendis disputat. adde *Saxii* onomaſt. liter. tom. I. p. 531. *Blankenburg* ad Sulzeri Theorie der ſchönen Künſte. art. *Lehrgedicht*. tom. III. p. 158. ſq. alios laudaui ad Fabr. B. G. 1. p. 613. ſq.

§. 4.

ARCHILOCHVS.

1. Vixit ad Olympiad. XXIII. *Corſin.* in Faſtis attic. tom. III. p. 31. aetatem eius collocat intra Olymp. XV — XXIII.

2. Parius fuit, et coloniae a Pariis deductae, vel praefuit vel certe interfuit. Carminis iambici inuentor fuiſſe dicitur. Atque quamquam ab aliis *Iambe* *) quaedam illius generis fuiſſe traditur inuentrix, is tamen in eo praecipue excelluiſſe, idque perfeciſſe et ad mordaces ſatiras primum adhibuiſſe videtur. Quinctil. I. O. libr. X. 1. 59. *Ex tribus receptis Ariſtarchi iudicio ſcriptoribus iamborum ad ἕξιν maxime pertinebit vnus Archilochus.*

3. Frag-

*) De hac *Iambe*, Threſſa, v. *Olearii* diſſ. de poetriis graecis, §. 39. pag. 163. ad Wolfii edit. Sapphus. De poteſtate voc. *Iambus* lege Cren. et Rambach. ad Caſaub. de ſatyrica poeſi etc. lib. I. cap. 1. pag. 14. not. 7. —

3. Fragmenta ſuperſunt, et digna, quae colligantur, adhibita vero cautione *Ruhnkenii* ad Vell. Paterc. I. 5. pag. 20. Scripta eius quaedam recenſet Meurſius in bibl. Graeca p. 1242.

4. Illa vero reperiuntur in *Pindari* et ceterorum octo Lyricorum carminibus apud *Paul. Steph.* 1612. 12. in corpore poet. Graecor. Geneu. 1614. Tom. II. et in Brunckii Analectis veter. graec. Tom. I. pag. 40. II. p. 236. tom. III. p. 6. et 236. Lection.

5. Quinctil. loc. mem. ita de hoc virulento poeta iudicat: „Summa in hoc vis eloquutionis, „cum validae, tum breues vibranteſque ſententiae, plurimum ſanguinis atque neruorum, adeo „vt videatur quibusdam, quod quoquam minor „eſt, materiae eſſe, non ingenii vitium."

6. *Cicer.* Tuſcul. Quaeſt. I. 1. *Saxii* On. litt. I. p. 14. *Lud. Dan. Huch* Verſuch über die Verdienſte des Archilochus vm die Satyre. Zerveſt. 1767. 8. *Bayle* Diction. hiſtor. et critique h. v. *Fabricius* B. G. II. Cap. XV. ſect. 16. et quae ibi adnotaui *Burette* in commentar. acad. Paris. Inſcript. tom. X. p. 239. ſqq. *Sevin* ib. tom. X. 1736. p. 36. ſqq. Diſcernendus eſt *Pſeud-Archilochus*, qui hiſtoricus graecus fuiſſe fingitur ab Annio Viterbienſi in Antiquitatibus variis 1512. fol.

§. 5.
TYRTAEVS.

1. Floruit circiter A. O. C. 3321. Olymp. XXIIII. 1. ſqq. ante C. N. 682. A. V. C. 70 *).

2. Fuit

*) v. *Saxii* Onom. lit. I. p. 15. *Corſini* faſt. attic. tom. III. pag. 32 ſq.

2. Fuit Athenienſis, et in bello ſecundo Meſſenio ab Athenienſibus aduerſus Meſſenios Lacedaemoniis oraculi iuſſu belli dux miſſus, v. *Iuſtin.* III. 5. *Strabon.* VIII. p. 556. ed. Almel. *Pauſan.* Meſſen. ſ. lib. IV. cap. 15. p. 315. ſqq. Atque, licet pede claudus eſſet, et dux minus aptus videretur Lacedaemoniis: tamen carminibus elegiacis, quorum egregius fuit opifex, et quae exercitui pro concione recitauit, tantum ardorem militibus iniecit, vt non de ſalute, ſed de ſepultura ſolliciti, fortiſſime dimicarent et diſcederent ſuperiores. Milites vero elegiis ſuis, quae ardentiſſimum, fortem et intrepidum ſpirant animum, ad virtutem, patriae et gloriae amorem mortiſque contemtum accendit. Qua quidem re praeclare geſta nominis immortalitatem, et a Spartanis ius ciuitatis, tamquam praemium, reportauit.

3. Ex iis elegiis, quibus Tyrtaeus famae immortalitatem comparauit ſibi, quinque tantum aut, ex ſententia aliorum, quatuor at noſtram preuenerunt aetatem. Reliquarum pauca reſtant fragmenta. v. plura ad *Fabricii* B. Gr. vol. 1. p. 739. ſqq.

4. Primam editionem eſſe putat *Klotzius* poſt Callimachi Hymnos apud Frobenium a Matth. Aurogallo curatos, 1532. 4. Poſtea Tubingae 1542. 4. et ſaepius, praecipue inter poetas gnomicos, Baſil. 1550. 8. apud Oporinum et alibi, (vide *Glandorf* Prolegg. pag. 42 ſqq. ad Pythagoram,) et in poetarum collectionibus, Hertelii, Stephani, Lectii, Criſpini et Wintertoni, in Collectione carminum IX. illuſtrium feminarum Antwerp. cum Fuluii Vrſini ſcholiis, 1568. — in *Gnomologia* etc. Vpſaliae per Io. Pauli (1656.) 8. v. *Fan-*

v. *Fantii* hiſtoriam litterat. graeciae in Suecia, Vpſal. 1779. 4. p. 87. — in ſelectis carminibus et graecis poetis, in vſum regiae ſcholae Etonenſis. Etonae 1755. et 1762. — Graece et cum Anglica verſione et notis, Londini 1761. — graece et in verſus theotiſcos translatae ſunt elegiae a *Weiſſio*, et inſertae illius Kleinen Lyriſchen Gedichten, Lipſiae 1772. 8. Vol. II. Optime tamen meruit de Tyrtaeo *Chriſtian Adolph Klotz*, qui primum Bremae 1764. 8. deinde multo auctius, elegantius venuſtiusque ſeorſum edidit *Tyrtaei Reliquias*, quotquot reperire potuit, et commentario, iuſto interdum pleniore, inſtruxit Altenb. 1767. 8. Duae vero diſſertationes additae inſignia ſunt huius editionis ornamenta, prior de Tyrtaeo, in qua de eius vita, virtute, carminibus, horumque, quae ſuperſunt, editionibus aliiſque rebus diligentiſſime agit; in poſteriore de carminibus bellicis quorumdam populorum docte diſputat. Weiſſii denique Kriegslieder des Tyrtaeus aus dem Griechiſchen ſubiunxit. — In Anthologia graeca poetica duas Tyrtaei elegias dedi atque illuſtraui. — *Brunk* in Analectis vett. poet. graecor. vol. I. pag. 48. vndecim reddidit carmina et fragmenta, atque vol. III. pag. 7. paucis notis criticis explicuit. Idem in *Gnomicis poetis* gr. pag. 59. tres elegias correctius recudi fecit cum H. Grotii interpretatione metrica. — *Elegies of Tyrtaeus*, translated into Engliſh verſe; with notes and the original text. London, printed for Tho. Payne. 1761. — Omnes elegias graece, cum animaduerſionibus et Cludii verſione recepit *Koeppen* in ſuam Anthologiam, (Blumenleſe etc.) part. II.

Τυρταιε

Τυρταιου καὶ Καλλινου Λειψάνα. *Des Tyrtaeus und Kallinus Kriegslieder griechiſch mit erklearenden Anmerkungen*, *von I. G. Brieger*. Zittau. et Lipſ. 1790. 8.

Callini elegia ſ. fragmentum alias inter Tyrtaei reliquias recipi ſolet: ſed *Brieger*, duce Io. Stobaeo, ſerm. XX. XXIX, ſub *Callini* nomine eam edidit. Pag. 19 ſqq. *Cludii* verſionem metricam recudi fecit. Editio autem, operarum tarditate, vitioſe typis expreſſa, grauem nacta eſt cenſorem in Allgem. Litt. Zeitung. Nr. 327. mens. Nou. 1790. —— *Tyrtaei* quae ſuperſunt, gr. et lat. cum not. philolog. part. I. edita a M. *Chriſt. Dohl*, eloq. et poeſeos docente, in forma diſputationis, Vpſal. 1790. 4.

Anglice, eaeque metrice, verſae ſunt *Tyrtaei* elegiae, cum Theocriti, Bionis et Moſchi idylliis, additis diſſertatt. ac notis a *Richard Polwhels*, cuius opera laudatur in *Critical Review*, menſe Maio, nr. 8. a. 1787. — a *Iac Ward* in Miſcellaneous Poems — publiſhd by Mr. *Concanen*, Londini 1724. pag. 352. — *Gallice* a *Sivry* in eius Theatre et oeuvres diverſes, Londini (Pariſiis) 1764. p. 327 ſq. — *Germanice* a *Weiſſio*, et *Cludio* iam laudatis, tum a *Contio*, cum Tibullo. Tiguri 1783. 8. a *Chriſtiano Comite de Stollberg* in: Gedichte aus dem Griechiſchen überſetzt. Hamburg 1782. mai. 8. lib. III.

5. Mira in eo eſt ſuauitas et grauitas tam verborum quam ſententiarum. Quot verba, tot fere pondera et ad virtutis, honeſtatis patriaeque amorem incitamenta, quae Spartanos bellicoſos laudisque bellicae adpetentes ad ardorem et veluti

furorem

furorem facile potuerunt rapere. Atque, quia ſuperiora ſaecula elegiarum illarum editarum noſtro fertiliora erant, maiores noſtri vim et ſuauitatem paene melius, quam noſtri ſaeculi homines, delicatuli ac venuſtuli ſenſiſſe videntur. Et tamen, quae in ſcholis explicentur, omnino adhuc merentur.

6. *Klotzius* in diſſertat. de Tyrtaeo omnes, qui de hoc ſcripſerunt, et verſiones non ſolum recenſet, ſed quoque diligentia ſuperat. Elegiam à Lycurgo ſeruatam, *Eu. Waſſenberg.* in diſſ. philol. de transpoſitione, Franeq. 1786. p. 5 - 17, verſibus transpoſitis et correctis reſtituit.

§. 6.

ALCMAN ſiue ALCMAEON, quamquam ſecundum alios hi diuerſi fuerint homines, et a librariis tantum ſubinde confundantur: reuera tamen non differunt, niſi forma ſiue dialecti ratione.

1. Vixit circ. A. O. C. 3333. Olymp. XXVII. 1. ante Chriſt. nat. 670. V. C. 82. v. *Saxii* Onom. lit. I. pag. 15.

2. Sardiano - Lydus, ciuitate Meſſaotes, ſiue Laco. Poeta lyricus, homo in eſu et amore immoderatus, qui phtiriaſi denique periit.

3. Ex μελῶν libris VI. perpauca fragmenta reperiuntur in *Stephani* Lyricis et Lectii poet. vett. gr. Tom. II. pag. 130. et *Commeliana* collect. carminum poetarum nouem Lyricorum p. 125. 144. 150.

 4. *Fabric.*

4. *Fabric.* B. G. II. cap. 15. ſect. 10. et quae adieci, vol. II. p. 88 ſqq. *Periz.* ad Ael. V. H. XII. libr. 50. ſect. 8. *Bayle* Diction. v. *Alcman*, tom. I. p. 145. *Corſini* faſt. attic. tom. III. p. 50 ſqq.

§. 7.

ALCAEVS.

1. Vixit A. M. 3401. Olymp. XXXXIV. 1. Ante C. N. 602. V. C. 150. v. *Saxii* Onom. lit. I. p. 17. *Corſini* faſt. atticos tom. III. p. 67. qui oſtendit, eum Ol. 47. adhuc ſuperſtitem fuiſſe.

2. Mytilenaeo-Lesbius, et armis et poeſi lyrica inprimis clarus: ab Horatio illius imitatore ſaepius celebratus. Armis, (quae tamen in proelio quodam, quo Mytilenaei cum Athenienſibus dimicarunt, abiecerat fugam capeſſens,) et verſibus infeſtauit tyrannos; ſed ab his quoque patria pulſus eſt.

3. Aeolica dialecto ſcripſit carmina, et ᾠδὰς et ſcolia, quorum pauca fragmenta reperiuntur in Stephani, Vrſini, Lectii, Commelianique collectionibus. nec non in *Mich. Neandri* Gnomologia ſ. Ariſtologia Pindarica, Baſil. 1556. 8. p. 424. — in editione Anacreontis, Sapphus et Alcaei, Glasguae 1751. 32. Praecipue fragmenta *Alcaei*, quae Athenaeus ab interitu ſeruauit, diligenter collegit, et critice atque grammatice illuſtrauit M. *Chriſtian. Dauid Iani*, rector quondam Gymnaſii Isleb. in tribus proluſionibus ſcholaſticis, *de Alcaeo, poeta lyrico eiusque fragmentis*, Halae Saxon.

Saxon. 1780 — 1782. 4. — Alcaeus, qui a veteribus magni aeſtimatus eſt, ſcripſerat quoque *Hymnos*, *παρθενεῖα*, *et nauigationem ſuam.* — Noſter diſcernendus eſt ab aliis *Alcaeis*, quos recenſet Fabricius.

4. Alcaeus in parte operis aureo plectro merito donatur, qua tyrannus inſectatur: multum etiam moribus confert: in eloquendo quoque breuis et magnificus, et diligens, plerumque Homero ſimilis, ſed in luſus et amores deſcendit, maioribus tamen aptior. Ita iudicat *Quinctil.* I. O. X. 1. 63.

5. *Fabric.* B. G. II. cap. 15. §. 9. et quae adnotaui, vol. II. pag. 84 ſqq. *Bayle* Diction. crit. et hiſtor. h. v. *Burette* in commentariis ſoc. reg. Paris. Inſcr. tom. XIII. pag. 210 ſqq.

Alcaei carminibus inſeruerunt H. Stephanus, Aem. Portus, et editor Glasguenſis *ſcolion in laudem Harmodii et Ariſtogitonis*, τυραννοκτόνων, quod ſeruauit *Athenaeus* lib. XV. 15. pag. 695. B. initium exſtat apud ſchol. ad *Ariſtophanis* Acharn. 977. 1092. et ex eo apud *Phauorin.* p. 282. 46. Memoratur quoque a Suida in ἀγοράσω, vbi v. Küſter, tum in μύρτε κλάδω et Φορήσω. Exhibuit id ſigillatim *Io. Meurſius* in *Piſiſtrato* ſuo, cap. 14. pag. 1452. tom. V. theſauri antiqq. graec. Nec pauci Alcaeo id tribuerunt: Stephanus vero in ſua Lyricorum editione dubitauit de carminis auctore: neque immerito. Nam Alcaei aetas incidit in Olymp. 44. Hipparchi caedes ope Harmodii et Ariſtogitonis accidit Olymp 66. Hinc alii abnegarunt illud Alcaeo: atque *Heſychius* in Ἁρμοδίε μέλος, (vbi vide Heinſium atque Alberti,)

N 2 diſerte

diſerte id adſignat *Calliſtrato* cuidam: quo auctore, et quo iure, equidem neſcio: atque lubentius cum Stephano dubitarem de vero ſcolii auctore. Heſychii tamen auctoritate freti vindicant id *Calliſtrato Fabricius* in B. Gr. lib. IV. cap. 24. §. 14. vol. IV. p. 58. *Lowth* de ſacra poeſi hebraeorum, ex verſione lat. I. D. Michaelis, Gottingae 1768. 8. prael. I. tom. I. pag. 17 ſq. *R. M. van Goens* in diſp. ſub praeſidio Petri Weſſelingii ventilata, Obſeruationes miſcellaneae philologici potiſſimum argumenti, Traiecti ad Rh. 1764. pag. 36 ſqq. *Cludius* de ſcoliis Graecorum, in Biblioth. der alten Litteratur und Kunſt, part. I. p. 57 ſq. et *Degen* loco mox citando. Explicuerunt illud critice atque grammatice et ſecundum praecepta pulcritudinis poeticae *Lowth*, in primis *Goens* l. c. pag. 42 — 50. graece, ex emendatione et recenſione Lowth, edidit doctus Britannus, in ſelectis ex poetis graecis, Etonae 1762. 8. part. I. pag. 184. part. II. pag. 146. germanicae verſiones ſunt in *Hagendornii* oper. poet. part. III. *Volksliedern* part. I. pag. 266. *Cludii* l. c. pag. 61 ſq. — graece cum verſione germanica venuſtisque adnotationibus *Degenii*, mihi amiciſſimi, in eius edit. *Anacreontis* ed. Altenburg. 1787. pag. 190 ſqq. et pag. 279 — 288.

§. 8.

SAPPHO.

1. De aetate *Sapphus* tam veteres ſcriptores diſſentiunt, quam recentiores. Fuit Alcaei aequalis, et floruit intra XLII. et XLVI. Olymp. Wolfio proba-

probabile videtur, eam natam fuiſſe Olympiade XXXVI. vel XXXVII. conf. *Saxii* Onom. I. p. 18. *Corſini* Faſtos attic. tom. III. p. 67.

2. Patria illius fuit Mitylene, ſeu Mytilene, hodie *Metelin*, vrbs clariſſimae inſulae, Lesbi, ab Aeolibus habitatae, et inſulis Aſiae ad occidentalem oram adnumeratae. Patrem habuit Scamandronymum, (v. *Aelian.* V. H. XII. cap. 19. ibique Perizon.) matrem vero Clidem ſeu Cloidem. Neque inter formoſas, neque inter deformes numerabatur, v. *Ouid.* Heroid. XV. 31 ſqq. Ingenii, quod erat ſplendidum et amoenum, atque poeſeos, quae venuſta eſt et ſuauiter fluit, laudem variis flagitiis vitaeque et carminum obſcenitate mire ac turpiter commaculauit. Atque eo proceſſit libidinis, vt Phaonem quemdam Lesbium, cuius inſano amore capta fuit, in Siciliam, eius amplexus atque illecebras fugientem, ſequeretur, et, quum illuſam ſe atque deſtitutam videret, furibunda et amore illius ardens, de Leucate promontorio in mare ſe praecipitem daret. Quamquam fuerunt, qui vel mitigarent ea, quae ab aliis de vita et exitu Sapphus narrantur, vel excuſarent, vel illam plane abſoluerent. Sapphici verſuum generis inuentrix eſſe perhibetur.

3. Ex multis, quae ſcripſiſſe dicitur, e naufragio tamquam tabulae fractae, ereptae ſunt, et ad noſtram peruenerunt aetatem *duae Odae* cum quibusdam fragmentis, et tribus epigrammatibus. Priorem ſeruauit *Dionyſ. Halicarn.* de compoſitione verborum pag. 173 ſqq. in Operum. Dion. Hal. Vol. V. ed. Reiskii: Poſteriorem vero *Longin.* de

 ſubli-

ſublimitate ſect. X. et ad vtrumque locum confer interpretes.

4. Multis Anacreontis editionibus et verſionibus adiectae ſunt duae illae odae illarumque interpretationes. Eaedem odae reperiuntur cum fragmentis in Collectionibus Fuluii Vrſini, P. Stephani et Commelini, in Catullo Voſſii pag. 115. Textus vero valde corruptus ad nos peruenit, atque Iſaacus Voſſius, Hudſon, Tollius Pearce, Tanaquil Faber, Baxter, Brunk, in Analect. I. pag. 54. aliique in emendando illo multum operae poſuerunt, interdum vero ingenio plus iuſto indulſiſſe videntur. Optima et locupletiſſima editio cum notis omnium priorum interpretum eſt: —— Fragmenta et elogia quotquot in auctoribus antiquis graecis et latinis reperiuntur, cum virorum doctorum notis integris cura et ſtudio *Io. Chriſtiani Wolfii*, Prof. Hamb. qui vitam Sapphonis et indices adiecit, Hamburg. 1733. 4. in praefat. pag. 31 ſq. plures laudat, qui de poetria illa ſcripſerunt. Duas quoque odas dedi atque explicui in Anthol. graeca poetica.

5. Tanti aeſtimata eſt Sappho ab veteribus, vt decima Muſa diceretur: atque quanta vis, quanta naturalis pulcritudo, quanta venuſtas et gratia, quae ex contextu vinculisque orationis et compoſitionis facilitate ac ſuauitate potiſſimum proficiſcitur, illius ineſſet carminibus, quae amorem molleque ingenium ſpirant, Dionyſ. Halicarn. et Longinus iam acute perſpexerunt et laudarunt.

6. *Fabricius* B. Gr. II. cap. 15. ſect. 54. vol. II. p. 137. vbi plura addidi, *Io. Chriſtoph. Cramer* in diatrib. Chronologico-critica de patria Sapphus,

Ienaë,

Ienae, ſine anni nota, 4. et de συγχρονισμῷ Sapphus et Anacreontis, Ienae 1755. 4. *Bayle* in Diction. vol. IV. h. v. pag. 139 ſqq. Adde *I. H. Schurzfleiſch* in Longino ad fidem codicum a Tollio omiſſorum recenſito, Witteb. 1711. 4. *Wahlii* vitam Sapphus, in illius verſione germanica carminum Anacreontis Sapphusque.

§. 9.

SOLON.

1. Vixit circ. A. O. C. 3411. Olymp. XLVI. 3. ante Chriſt. nat. 592. (ſecund. Hamberg. 569.) V. C. 160. v. *Saxii* Onom. lit. tom. I. p. 20. plura in hanc rem diſſerui ad *Fabricii* B. Gr. vol. I. pag. 735 ſq. de Solone, qua poeta potiſſimum.

2. Salaminius, filius Execeſtidae. Adoleſcens mercaturae operam dedit, et cum ob rei anguſtiam, tum in primis rerum cognoſcendarum cauſſa multas ſuſcepit peregrinationes. Redux, Athenis habitauit, et animum ad poeſin ac philoſophiam, praeſertim eas philoſophiae partes, quae ad doctrinam morum rerumque publicarum ſtatum ſpectant, diligenter adpulit. Elegia quadam, quam, inſaniam ſimulans, locumque praeconis adſcendens, memoriter recitauit, Athenienſes ad Salamina Megarenſibus eripiendam, de qua antea adeo diuturnum bellum iniquo Marte geſſerunt, vt ei, qui de recuperanda Salamine verba faceret vel ſcriberet, poenam capitalem minitarentur, tam grauiter incitauit, vt curam belli atque imperium a ciuibus traditum acciperet, inſulamque in Athe-

nienſium redigeret poteſtatem. Quo facto ſummam auctoritatem, et munera, quae ampliſſima habebantur, conſequutus eſt, atque Olymp. XLVI. 3. ante Chr. N. 594. (ſecundum vero Iackſonum in Chronological Antiquities Vol. II. p. 240. apud Hambergerum, ante Chriſtum natum 569.) Tarquinio priſco Romae regnante, Archon delectus eſt, et arbiter diſſenſionis ac turbarum inter ciues exortarum legislatorque conſtitutus. Draconis igitur leges, nimis duras et ſanguinolentas, excepta ea, quae de caedibus erat, abrogauit, aut, demta acerbitate, mitigauit; cenſum ciuium primo inſtituit, et hos in quatuor claſſes diuiſit, formamque reipublicae in quibusdam ſalubriter mutauit: in centum vero annos conſenſu populi ſenatusque vniuerſi certam ſanxerat auctoritatem.*) Munus vero ſuum adeo ſapienter adminiſtrauit, vt omnium ciuium amorem conciliaret ſibi, ſuum cuique ex aequo tribueret, omnesque turbas ſedaret. Quo vero ciues facilius adſueſcerent legibus, impetrato ab Athenienſibus decennio peregrinandi cauſſa, primum in Aegyptum, deinde in Lydiam, vbi ſardibus cum rege Croeſo celebre illud

*) De legislatione Solonis et Lycurgi eſt egregia commentatio in *Schilleri* Thalia, faſc. XI., nr. 2. Lipſ. 1790. mai. 8. adde *Sam. Waltheri*, Gymn. Magdeb. Rectoris progr. de Solone et Lycurgo, legumlatoribus. Magdeburgi 1718. 4. — *I. Franc. Buddei* diſſ. Leges Solonis cum Moſaicis. Halae Sax. 1699. 4. *Aug. Milagii* orat. de lege Solonis, quae ignominia notat eos, qui in ſeditione alterius vtrius partis non fuiſſent, cum *Schraderi* progr. eiusdem argumenti. Helmſtad. 1655. 4.

illud de vera vitae felicitate habuit colloquium, *) profectus eſt. At turbae, quae illo abſente ortae ſunt, et factiones, in quas vrbs diuiſa fuit, coegerunt eum, vt, conſilio mutato, Athenas reuertens, diſſidia componeret. At Piſiſtratus fraude inſidiisque decepit Athenienſes et tyrannidem inuaſit. Qui quamquam Solonem magno honore haberet, huiusque legibus quam plurimis, auctoritate ſua confirmatis, prudenter vteretur, Solon tamen prae dolore Cyprum profectus eſt, vbi octogenarius animam Ol. LV. 2. efflauit, corpus vero in patriam vrbem, Salamina delatum eſt, ibique ſepultum. conf. *Bukerium* diſſ. Herodot. cap. 16. *Corſini* F. A. tom. III. pag. 94 ſqq.

3. Scripſit leges, epiſtolas et varia poemata non genere ſolum elegiaco, ſed iambis quoque et trimetris vſus, quorum fragmenta quaedam ſuperſunt. conf. *Taylor* ad Demoſth. orat. de falſa legat. in *Reiskii* adparatu critico ad Demoſthen. vol. I. p. 453 ſqq. aut p. 356 ſqq. ed. Cantabr. Leges vero, quae et reipublicae formam et ciuium mores mederarentur, *βȣςροφηδὸν* a ſiniſtra ad dextram, et rurſus a dextra ad ſiniſtram exaratae ligneis axibus, qui quadrangulis ligneis inſerti conuertebantur; leges Solonis, quae res priuatas ſpectarent, inſcriptae in *ἄξονας*, ligneos roboreos quadratos, indeque *ἄξονες* dictae ſunt: ſicuti eae, quae ad ius ſacrum pertinerent et res publicas,

N 5 Κύρβεις

*) v. *Herodot.* I. 11. pag. 13. vbi Weſſeling in nota fidem Herodoti, impugnatam a Frereto et Bruckero, qui colloquium illud fabulis adnumerant, bene defendit.

Κύρβεις nominatae ſunt. Epiſtolae reperiuntur apud Diogenem Laertium in vita Solonis.

4. Leges Solonis collectae ſunt atque illuſtratae a *Meurſio* in Solone cap. 2. ſqq. a *Pardulpho* Prateo, in Iurisprudentia vetere, Draconis et Solonis legibus gr. et lat. Lugd. 1559. 8. aliisque, in primis vero a *Samuel. Petito* in egregio quidem, at tamen a multis naeuis et erroribus haud immuni, libro: *Leges Atticae*. Samuel Petitus collegit, digeſſit et libro commentario illuſtrauit IIX libris diſtinctum, in quo varii ſcriptores veterum Graecorum et Latinorum loci explicantur et emendantur, Paris 1635. fol. et cum animaduerſionibus atque correctionibus Iac. Palmerii, Saluinii, et C. A. Dukere ſuisque perquam doctis iterum edidit Petrus Weſſelingius, Lugd. Batau. 1742. fol. Heineccius quoque reddidit Petiti opus in Iurisprudentia Romana et Attica, Tom. III. — Carminum fragmenta ex Stobaeo aliisque primum comparuerunt poſt Callimachi hymnos cura *Sigism. Gelenii* et *Matth. Aurogalli*, Baſil. 1532. 4. (duo tantum ex Stobaeo typis exſcripta ſunt fragmenta.) Auxit 6 fragmentis *Ioach. Camerarius* in *libro ſcholaſtico* — quo continentur Theognidis praecepta Pythagorae verſus aurei, Phocylidae praecepta, Solonis, Tyrtaei, Simonidis et Callimachi quaedam carmina collecta et explicita, Baſil. 1550. rec. 1555. 8. — *Neander* in Antholog. gr. latino Baſil. per Oporin. 1556. 8. p. 422 ſqq. plurima dedit Solonis fragmenta. — Tum *Hertel* in collectione gnomicorum, Theognidis etc. Baſil. 1561. Lipſ. 1591. et ſaepius, ſeptem adiecit ſuperioribus. — Herteliana repetita ſunt ab *Henr. Stephano*

Stephano in Poetis graecis principibus heroici carminis etc. et in Theocriti aliorumque poetarum Idylliis, 1579. 12. part. ſec. pag. 29 ſqq. — a *Commelino* in γνωμογράφοις Heidelb. 1597. 8. — et *Lectio* in poet. graecis vett. etc. — Duo poſtea fragmenta illis adiecit *Radulph. Winterton.* in poetis gr. minoribus Cantabr. 1635. 1661. 1684. etc. 8. — nouiſſime in Analectis *Brunk.* Vol. I. pag. 64. et Vol. III. p. 236. idem inter Gnomicos poetas gr. recepit XXXI. fragm. et correxit. — Separatim vero Solonis fragmenta poetica denuo collegit, nouis fragmentis, (dedit vero ipſa XXXII.) ex Plutarcho, Ariſtide et Athenaeo auxit, lectionis varietate notisque, et vita Solonis inſtruxit *Franciſc. Arn. Fortlage*, Gymnaſ. Osnabr. Coll. Lipſiae 1776. 8. wie Zeus die Welt richtet, ein Fragm. Solons, griechiſch und deutſch mit Anmerkungen von D. *Leppentin.* Hamburg. 1789. m. 8.

5. Cognitio legum et quorumdam fragmentorum poeticorum ad pernoſcendas antiquitates Atticas et intelligentiam multorum Atticorum ſcriptorum eſt omnino neceſſaria. In aliis fragmentis praecepta morum vtilia traduntur. Poeta vero et philoſophus haud vulgaris fuit Solon.

6. *Gottfridi Schmidii* de Solone legislatore diatribe, Lipſ. 1688. 4. *Fabricius* B. Gr. Libr. II. cap. 14 ſect 16. vol. II. p. 23 ſqq. vbi Richter, de Solone legislatore plura disputauit, multosque laudauit viros doctos. *Brucker.* hiſt. crit. philoſ. Tom. I. Part. II. Libr. I. cap. 11. pag. 442 ſqq. et in Adpendice p. 212.

7. *Fabri-*

7. *Fabricius* loc. mem. vol. II. pag. 1 ſqq. vbi Richter in notis multa docta et meliora adtulit,) de aliis veter. legumlatoribus, *Zaleuco*, *Charonda*, *Lycurgo*, *) *Dracone* etc. agit. Capita vero legum Zaleuci et Charondae etc. in quindecim proluss. academ. illuſtrauit *Heyne* V. C. Gotting. 1767 — 1786. rec. et nouis acceſſionibus locupletatis in opuſculorum academicor. vol. II. Gotting. 1787. 8.

§. 10.

MIMNERMVS.

1. Solonis aequalis fuit.

2. Colophone, Ioniae oppido, ortus: de illo parum conſtat: inuentor tamen pentametri eſſe dicitur. v. quae ſcripſi in *Fabr.* B. Gr. vol. I. p. 733 ſq.

3. Poeta fuit gnomicus et vtilis, qui nec aquilae inſtar ſurgeret, nec humi ſerperet. Fragmenta enim, quae ab iniuria temporis ſeruata ſunt, poetam produnt praeclarum, ſuauem et Gratiarum alumnum.

4. Ordine interdum mutato, illius fragmenta reperiuntur in *Stephani* poetis gr. heroic. et in eiusdem min. edit. Theocriti aliorumque poet. *Vrſini* atque *Wintertoni* collection. et emendatius in

*) De hoc legislatore compara libellum: Politiſche und moraliſche Betrachtungen über die Spartaniſche Geſetz-Gebung des Lykurgus. Lindau. 1763. 8. — *I. Sim. Lindinger* Progr. Die Spartaner, Halae Sax. 1758. 4. — De Dracone legislatore Athen. egit *M. Dan. Frid. Ianus* in diſſ. Lipſ. ſ. a. 4.

in *Brunk* Analectis veter. poetarum graecor. Tom. I. pag. 60. II. 722. atque in Gnomicis gr. poetis p. 68. coll. p. 306. Quaedam dedi in Anthol. gr. poet. pag. 51 ſqq. adde *Koeppen* Griechiſche Blumenleſe, part. II. pag. 38 ſqq. duo fragmenta germanice eaque verſibus trochaicis vertit *G. W. C. Starke*, Rector ſcholae Bernburgenſis in: Einige Gedanken über die Ueberſetzung griechiſch. u. römiſcher Dichter etc. Halae Saxon. 1790. min. 8. pag. 32 — 34.

5. v. Les Vies de poëtes grecs en Abregé par Mſr. *le Févre* pag. 41. ed. Relandi.

§. 11.

ANACHARSIS.

1. Solonis aequalis fuit, ad quem etiam profectus eſt ad cognoſcendum graecorum cultum tam ciuilem quam religioſum.

2. Scytha fuit, eiusque frater Scytharum rex. Redux e Graecia, graecas caerimonias in patria clam ſtuduit et incepit recipere: ſed a fratre deprehenſus, ſagitta interemtus eſt.

3. Varia eius dicta Diogenes Laërtius, Lucianus et Plutarchus ſeruarunt. Epiſtolae quoque nouem ſub nomine eius circumferuntur.

4. Hae editae ſunt graece, inter epiſtolas graecas diuerſorum, Venet. 1499. 4. graece et latine inter varias epiſtolas per *Eilhard. Lubin.* apud Commel. 1601. 8. et inter epiſt. graecanicas mutuas, Aurel. Allobrog. 1606. fol.

5. *Fabric.* B. G. II. cap. 10. ſect. 22. et cap. 23. ſect. 6. vbi quoque de *Barthelemy* libro: Voyages

du

du jeune Anacharſis en Grece etc. Paris 1788. voll. VII. 8. et I. vol. mapparum geographicarum etc. eiusque repetitione Bipontina et verſione germanica egi.

§. 12.

AESOPVS.

1. Floruit circ. A. O. C. 3433. Olymp. LII. 1. ante C. N. 570. V. C. 182. necatus eſt Olymp. LIV.

2. Cotiëa Phryx fuit, et ſeruus, ab vltimo tamen domino ſuo Iadmone, philoſopho, manumiſſus. Libertatem nactus, multis itineribus factis, ab rege Croeſo Sardes in regiam accitus et tandem Delphos miſſus eſt, vbi ſacrilegii fraudulenter incuſatus, et à principibus de rupe Phraedriade praecipitatus, morte ignobili atque indigna periit. Apollo vero iratus peſtilentiam atque ſterilitatem miſiſſe dicitur, qua calamitates non niſi poſt expiatum ſcelus ſedatae fuiſſent. Sed multa ſunt incerta, v. *Cuperi* Obſeruatt. Libr. IV. cap. 4.

3. Fuit philoſophus, et apologis ſiue fabulis homines ad bene beateque viuendum hortabatur. Nomen eius apud veteres valde celebre fuit. Quae vero hodie ſub eius nomine circumferuntur fabulae, illae Aeſopum ipſum, qui quidem non videtur fabulas ſcripto mandaſſe, ſed fictas recitaſſe, haud agnoſcunt auctorem, ſed more Aeſopi concinnatae ſunt: nec pauci fuerunt viri docti et ſagaces, qui putarent, a Planude Monacho Conſtantinopolitano, qui circa A. C. 1350. floruit, illas eſſe compoſitas; quod eſt falſum, ſaltem non ſatis circumſpecte recteque dictum. Omnino plures fuerunt antiquiores, et Planudes reliquias fabularum,

bularum, quae Aeſopo, licet immerito, adtributae eſſent, aliasque tantum interpolauit, ordinauit, amplificauit et auxit. Hinc diuerſitas in codd. obuia intelligi poterit. Nam Heuſinger in praefatione ad ſuam editionem et ad Iuliani Caeſares ſcribit, in bibliotheca Auguſtana eſſe fabularum Aeſopicarum codicem, quem ipſe oculis manibusque vſurpaſſet, Planudis aetatem longe ſuperantem. Atque forma orationis et ſimplicitas non vbique Planudis aetatem, ſed multo antiquiorem, mihi quidem redolere videtur. Adde, quod Iſaac Voſſius codicem MS. 500 annorum habuiſſe dicitur: quamquam de aetate illius Voſſiani cod. nonnulli dubitarunt: ſed v. *Valcken.* in Miſcell. obſſ. critic. Belgicis, vol. X. tom. I. p. 108 ſqq. Heuſingerus quoque in diſſ. de graecis Aeſopi fabulis plura de hoc argumento diſſeruit. Res ita ſe habere videtur, quod quidem ad Fabricii B. G. I. pag. 625 ſqq. vberius expoſui idemque varia diuerſaque variorum V. D. iudicia atque opiniones collegi: hic vero paucis comprehendere tentabo. Genuinas Aeſopi fabulas ſiue ore traditas, ſiue iam collectas ſciuiſſe aut habuiſſe videntur Ariſtophanes, Plato, Ariſtoteles et forſan alii antiquiores; quas vero genuinas integrasque vetuſtas partim aboleuit, partim imitatio, transformatio atque interpolatio aliorum mire immutauit, nec raro corrupit. *Babrius;* de quo eiusque fabulis et editionibus infra agetur, qui alias, at male ſcribitur, *Babrias* et *Gabrias* et ante Auguſti tempora vixiſſe videtur, ſcripſit Aeſopios μύθους ſiue μυθικά, h. e. fabulas, quae ſub Aeſopi nomine ferebantur, ex aliorum inuentis non parum auctas, et quidem verſu choliambo,

tiambo ſiue ſcazonte, quae collectio Babriana forſan ſaeculo XII. fuit adhuc integra. Ab opere autem Babriano opinatur *Tyrwhitt* in diſſ. de Babrio, Londini 1776. mai. 8. et cura mea iterum edita Erlangae 1785. 8. omnes, quas hodie tenemus, fabularum Aeſopearum collectiones origenem ſuam duxiſſe. Babrii enim opera ſic placuit hominibus, vt ab eo tempore negligi coepiſſet proſaica Aeſopearum collectio: ſequioribus autem ſaeculis, vti ſuſpicatur idem Tyrwhitt, homines male feriati diuerſis ingeniis, locis et temporibus Babrii partes varias pro lubitu quisque in proſam reduxerunt. De Aphthonii, Ignatii, Syntipae etc. fabulis, de Romulo, et de Rimicio, ſiue Rinucio, ſ. Aretino, ſ. Thettalo, (vnus vero idemque homo eſt, eiusque verum nomen *Ranutio d'Arezzo*,) a Fabricio et in meis ad illum animaduerſionibus copioſe actum eſt. Tenendum eſt praeter ea, Aphthonium, Antiochenſem, Babrio iuniorem, nonnullas Aeſopi fabulas ſelegiſſe, et proſa graeca expreſſiſſe, adiunctis Epimythiis. Quadraginta fabulae Aphthonii cum verſione Iacobi Kimedontii filii primum editae ſunt apud Commelinum 1597. 8. ad calcem progymnaſmatum; recuſae Lugd. B. 1623. 8. apud Abraham. Commelinum. Cum eadem verſione Neueletus illas in fabularum collectione 1610. repet. 1660. vulgauit, additis caſtigationibus. Graece et latine vna cum progymnasmatis, auctae et recognitae a patribus ſocietatis Ieſu, Paris 1648. 12.

4. Omnes fabulae, ſub nomine Aeſopi vulgatae, ex tribus potiſſimum exemplaribus msstis ſunt deſumtae: vnde triplex enata eſt collectio, n.

Accur-

Accurſiana, (ex qua prodiit Aldina cum ampla familia,) *Stephaniana* et *Neueletana*, e quibus tribus editionibus reliquae, modo auctiores, modo paullo emendatiores fluxerunt. Quod *Babrius*, duobus voluminibus, vt ait Auianus fabulator, *μύθες* Aeſopios complexus eſt: ea, ſuſpicatur Tyrwhitt, caſu quodam olim diſtracta, alterum Neueletanae, alterum Accurſianae collectione origenem dediſſe; omnes autem fabulas, quas hodie tenemus, Aeſopeas, at varie mutilatas, corruptas in proſamque reſolutas orationem, ex opere Babriano ortas eſſe. Planudes igitur vulgatas fabulas non ſcripſit. Vt mittam antiquiores anonymi et Romuli cuiusdam, Vallae, Omniboni aliorumque verſiones, ante factas, quam graece excuſae fuiſſent fabulae, et deinde editas, *Rimicius* ſ. *Rinucius* fabulas, quae ex altero Babrii volumine, iudice Tyrwhitto, proſaice erant factae, in linguam latinam ante annum 1459 transtulit. Has poſtea *Bonus Accurſius* Mediolani typis exſcripſit, et deinceps fabulas, graece ſcriptas, adiecit, *primam* Aeſop. fabularum collectionem auſpicatus. Sed princeps editio latina incognita fuit ſummis litteratoribus; etiam *Ioſ. Anton. Saxio* in hiſtoria literario-typographica Mediolanenſi, tom. I. *Phil. Argelati* bibliothecae ſcriptorum Mediolanenſium, 1745. fol. vbi mediolanenſes Aeſopi editiones recenſentur. Necdum mihi, in Fabricii B. Gr. vol. I. pag. 637 ſqq. editiones atque interpretationes Aeſopi fabularum recenſenti, cognita fuit. Ego vero illius, quae eſt in bibliotheca Altdorſina Trewiana, notitiam debeo diligentiae atque humanitati cel. *Panzeri*, cuius adcurata pleniorque deſignatio, quam mihi ſignificarat, lectoribus haud ingrata erit:

Initium eſt: *Vita Eſopi fabulatoris clariſſimi e greco latina per Rimicium facta ad Reuerendiſſimum patrem dominum Antonium tituli ſancti Chryſogoni presbiterum Cardinalem.* Tum ſequitur *Prohemium* et *argumentum.* Id excipit *vita Eſopi,* quae in prima pagina folii XXVII finitur. Sequenti folio *fabulae,* quae ipſae ſunt centum, et complent folia XXIII, incipiunt, praemiſſo *argumento fabularum Eſopi e greco in latinum.* Prima fabula eſt de aquila et vulpe, vltima, de viro et vxoribus, cum clauſula, *totius operis anacephaleoſis:* quam ſequuntur tria diſticha: *verba libri ad emptorem.* Denique notatur: *Impſſit Mdi'* (h. e. impreſſit Mediolani) *Antonius Zarotus pmenſis,* (h. e. Parmenſis) MCCCCLXXIIII. (1474.) 4.

Poſthaec *Bonus Accurſius* probabiliter ante a. 1479, aliorum vero iudicio 1480. *Mediolani* fabulas priores 144. (vt in exemplo Oxonienſi ordinantur,) e MS. *graece* Mediolani edidit cum verſione latina Rinutii, ſine l. et a. nota, in 4. Haec fuit princeps editio graeca. Idem *Accurſius* paullo poſt edidit ibidem *ſelectas Aeſ. fabulas* graece, cum verſione latina et regione poſita, 4. ſine l. et a. — Ex *Accurſiana* collectione manarunt *Aeſopi fabulae electiores graecae et latinae per Dionyſium Bertochum,* Regii 1497. 4. — *'Aeſopi vita et fabulae,* graece, 4. ſine l. et a. nota; (probabiliter 1498. Venetiis et continentur 148 fabulae.) de quibus editionibus copioſior fui ad Fabr. B. Gr. T. p. 637 ſqq. in nota. — Ex Accurſiana collectione fluxit, vti iam memoraui, *Aldina, Vita et fabellae Aeſopi* cum interpretatione latina. — Accedunt Gabriae fabellae XLIII. cum latina

inter-

interpretatione, Phurnutus ſeu Curnutus de natura deorum, Palaephatus de non credendis hiſtoriis, Heraclides Ponticus de allegoriis apud Homerum, Ori Apollinis Niliaci hieroglyphica, collectio prouerbiorum Tarrhaei et Didymi, item eorum, quae apud Suidam aliosque habentur, cum aliis quibusdam ex Aphthonio, Philoſtrato, Hermogene et apologo Aeſopi de Caſſita apud Gellium, Venetiis 1505. fol. gr. et lat. Ex *Aldina* collectione deriuatae ſunt multae Aeſop. fabularum editiones, quae in primis praela Baſilienſia exercuerunt, et interdum editorum aut eorum, qui operis praefuerunt, mutationes acceperunt.

Altera collectio eſt *Stephaniana* quae nouam editionum claſſem duxit ab elegantiſſima edit. huius ſententiae: *Aeſopi vita et fabulae plures et emendatiores; graece, ex vetuſtiſſimo codice bibliothecae regiae, ex officina Roberti Stephani.* Paris. 1546. 4. Cum fabularum ordo a prioribus editionibus omnino diſcrepat; tum etiam nouae fabulae, circiter viginti, non omnes ſimul adiectae; ſed ſparſim diuerſis locis inſertae ſunt. Quaedam inſunt Babriana, quae vel elegantiora iudicantur, atque auctorem Babrium magis referunt, quam in Neueletana, vel in hac plane deſiderantur. Poſthaec modo ex Stephaniano, modo, idque frequentius, ex Aldino aut huius ſequaci, Frobeniano, exemplo fabulae Aeſopi, plerumque cum aliis opuſculis iunctae, frequenter typis varia fortuna ſunt repetitae. Memoratis in Bibl. Fabr. add. *Fabulae Aeſ. a G. Berſmann*, ſ. l. 1590. 12.

Tertia fabularum collectio et *tertia* editionum aetas eſt *Neueletana.* Neueletus in ſua edit. fabularum variorum auctorum fabulas priores 144. vt ex editione Accurſiana propagatae fuerant, reddidit: ex codd. autem msſtis Palatinis addidit circiter 136. vel potius 148 a pag. 212 — 321. ſub titulo *Fabularum numquam hactenus editarum*, quas latine reddidit notisque illuſtrauit. — In illis vero Monachorum etiam aliorumque hominum, qui diu poſt Aeſopum vixerunt, ſit mentio. Inſcripta autem eſt editio: *Mythologia Aeſopica*, in qua Aeſopi fabulae graeco-latinae 297. quarum 136. primum prodeunt. Accedunt Gabriae fabulae etiam auctiores: Anonymi veteris fabulae, latino carmine, redditae LX ex exſoletis editionibus et codice MS. luci redditae. Haec omnia ex bibliotheca Palatina. Adiiciuntur inſuper Phaedri (XL), Auieni (XLII), Abſtemii (CXCIX) fabulae, cura et ſtudio *Iſaaci Nicolai Neueleti* cum notis eiusdem in eadem, Francof. 1610. 8. et 1660. 8. Quas e quinque MSS. eiusdem vero familiae, edidit fabellas, earum nulla in vulgatis edd. fuit. — Ab eo tempore fabulae Aes. frequenter eaeque modo omnes, modo ſelectae aut cum aliis iunctae opuſculis praelo exierunt. Alibi memoratis addatur ed. *Aeſopi fabulae ſelectiores*, gall. gr. et lat. Paris 1650. 4. — E recentioribus quasdam nominabo: *Fabularum Aeſopicarum delectus.* Oxoniae e theatro Sheldoniano. 1698. 8. Editor *A. Alſop*, in graecis praecipue Neueletum ſequutus, vulgauit CLVIII. fabb. reſciſis ἐπιμυθίοις: addidit metricas et ſuas et alienas verſiones, tum X. fabulas hebraicas, cuius interpres dicitur

Ieſopito,

Aeſopito, et totidem arabicas, *) duce Erpenio, et alia. — Fabulas, quas ab Iſaaco Neueleto accepimus, graecas paullo emendatius et cum noua acceſſione, et latina verſione vel correcta, vel noua, formulis typographicis deſcribi fecit *Hudſon:* Μύθων Αἰσωπείων συναγωγὴ, accedit interpretatio latina, Oxon. e theatro Sheldon. 1718. 8. *Io.* enim *Hudſon*, qui vero ſe *Marianum* vocat, eſt editor: meliorem quidem exhibere textum ſtuduit, ſed nitidam editionem vitia deſormant typographica. — Hudſonianum exemplar minus emendate, recudi fecit, vitam Aeſopi latinitate donatam adiecit ac praefatus eſt *Io. Gottfr. Hauptmann*, Lipſ. 1741. mai. 8. ſubiunxit addenda quaedam, adnotationes et varias lectiones. Sunt vero in hac collectione 361 et aliae in addendis, fabulae. — Optimae tamen editiones ſunt: 1) *Fabulae Aeſopicae graecae*, quae Maximo Planudi tribuuntur, ad veterum librorum fidem emendatas, cum Ioachimi Camerarii interpretatione latina, Ioannis Hudſoni ſuisque adnotationibus, et indice omnium verborum edidit *Io. Michael Heuſinger*, Iſenaci et Lipſiae 1741. et mutata tituli pagina, 1756. 8. et cum praefatione *Klotzii*, omiſſa Camerarii interpretatione, 1770. et 1775. 8. Baſis quidem eſt editio Hudſoniana, ſed e veteribus libris mul-

*) De codice arabico, in quo fabulae Aeſopeis ſimiles et Locmanno adſcribi ſolent, vide *Caſiri* bibliothecam arabico-hiſpanam Escurialens. tom. I. Matriti 1760. fol. pag. 226. et Caſiri putat, Locmannum, Aethiopem genere, conditione ſeruum, eundem eſſe ac *Aeſopum*, quod voc. nonnihil immutatum idem ſonet ac *Aethiopus* ſ. *Aethiops*.

to caſtigatior et emendatior prodiit haec editio: cod. Gothano, et interdum Auguſtano, atque, ſed parcius, coniecturis vſus eſt ad textus emendationem Heuſingerus, ſolis Planudeis contentus, omiſſa fabularum adpendice Neueletina, ſatis mendoſa, et a diuerſis auctoribus profecta. Ex Aphthonio, Apoſtolio, cod. Auguſtano aliisque libris diuerſas interdum ſubiunxit vulgatis fabellas. — 2) *Fabulae Aeſopiae graecae, recenſuit, varias lectiones, notas et indicem addidit Io. Chr. Gottlieb Erneſti, A. M. acceſſit diſſ. de fabula Aeſopia*, Lipſiae 1781. 8. — Easdem cum indice graeco germanico *N. M. Ludwig*, Conrector ſcholae Glückſtadtienſis, Gottingae, 1789. 8. et cum notis germanicis, indiceque gr. germanico *I. Dau. Büchling*, Halis Sax. 1790. 8. ediderunt.

5. Inuentio plurimarum fabularum in Accurſiana potiſſimum collectione eſt ingenioſa, et a ſimplicitate non minus, quam vtilitate atque iucunditate lectio illarum, cum primis tironibus, eſt commendanda.

6. Narrationem Maximi Planudae de inſigni Aeſopi deformitate examinat *M. Frid. Gotthilf Freytag* in diſſert. Lipſiae 1717. 4. — De auctore fabulisque inter Anglos magna lis fuit agitata, v. *Bentleii* diſſert. de epiſtolis Phalaridis etc. ac fabulis Aeſopi cum Wattoni cogitat. de erudit. antiqua et recent. Londin. 1697. 8. pag. 134 ſqq. a Lennepio lat. vers. poſt Phalar. epiſtolas. adde interpret. ad *Quinct.* I. O. VI. 11. p. 440. ſq. ed. Burm. in primis *Fabric.* B. Gr. II. 9. vol. I. pag. 618—661. de Aeſopo, fabulis eius et aliorum aeſopeis, de edition. verſionibus, etc. vbi permulta

multa adieci, quae hic repetere nolo, et ill. *Blankenburg* ad Sulzeri Theorie etc. vocc. *Aeſop.* p. 34. et *Fabel* pag. 142 ſqq. *Hirt*, theologus primum Ienenſis, poſtea Wittenbergenſis, in Actis Academ. Elect. Mogunt. Tom. I. pag. 583. ſibi quondam perſuaſit, Lockmannum primum eſſe inuentorem fabularum, e quibus homo quidam graecus quasdam fabulas ſumtas interpretatus ſit. Neque vero argumenta ſagacioribus adeo firma certaque videbuntur, vt euerti nequeant.

§. 13.

PHALARIS.

1. De aetate huius tyranni multum fuit diſputatum inter Dodwellum, Boylium, et Bentleium. Secundum Bentleium non ante Olymp. LVII. 4. ſecundum vero Dodwellum non ante Olymp. LXIX. 1. iſte periit. *Saxius* aetatem eius refert ad annum Mundi circ. 3441. Olymp. LIV. 1. ante C. N. 562. V. C. 190.

2. Aſtypalaea, in Creta, aut inter Sporades, ortus; patria vero pulſus eſt, quod adhuc iuuenis res maiores adpetere videbatur. Venit igitur Agrigentum in Sicilia, quod quidem ſeruitute oppreſſit et crudeliter regnauit. De patria tamen lis orta eſt inter Dodwellum et Bentleium. Perillus ſaltem eius ſaeuitiam ſenſit, v. *Val. Maxim.* IX. 2. et ad *Ouid.* Triſt. III. 11. 41. ab aliis hiſtoria de tauro aeneo fabulis adnumeratur. *Dodwell* in libr. de Phalaridis aetate mox laudando putat pag. 41. ſqq. et 48 ſqq. illum tyrannidem occupaſſe anno vrbis Agrigentinae XVI. Olymp. LIV. 1. tenuiſſe

autem ad Olymp. LXI. 1. atque adeo per annos XXVIII. atque pag. 81 ſqq. probatum it, tyrannum inter Olymp. LXIX. 2. et Olymp. LXX. 1. fortaſſis interfectum eſſe. Bentlei rationes aliter ſubducit. v. ad Fabr. B. Gr. vol. I. p. 663 ſq.

3. Phalaridi 148. epiſtolae a quibusdam adtribuuntur: quam quidem ſententiam fouerunt Seldenus, Dodwellus aliique. At illi abiudicarunt epiſtolas Photius, Angelus Politianus, Voſſius, Fabricius, Valckenaer, aliique, in primis *Richard. Bentleius* in diſſ. de Phalaridis Epiſtolis, anglice ſcripta ad Guil. Wottonum, Lond. 1697. 8. et in Apologia aduerſus Carolum Boylium, ibid. 1699. 8. Et res et dialectus, quae contra morem Siculorum, non dorica, ſed attica eſt, et antiquiorum ſilentium efficiunt, vt de illarum antiquitate dubitemus. Atqui *Fabricius*, illas ab Adriano, ſophiſta ſub M. Antonino, eſſe confictas, opinatur: diſſentit vero *Valcken.* in praef. ad Lennepii ed. Phalar. p. v.

4. Antea, quam contextus graecus typis deſcriptus eſt, *Aretini* verſio latina Romae, primum ſine a. et loci et typographi nota, in 4. dein typis Vdal. Han. 1470. 4. et alibi lucem adſpexit. (v. ad Fabr. B. Gr. I. pag. 669 ſq.) Prima *graeca* editio eſt: *Phalaridis Tyranni, Apollonii philoſophi pythagorici et Bruti Epiſtolae*, graece. 1498. 4. ſine loci mentione: de loco litigarunt homines docti. v. ad Fabr. I. pag. 671 ſqq. vbi reliquas editt. et collectiones enumeraui. Eaedem enim epiſtolae reperiuntur in collectionibus epiſtolarum graecarum Aldina, Cuiaciana, Lubiniana et Commeliana, aliiſque. — Ex MSS. recenſuit, verſione, annotationibus

tationibus et vita inſuper auctoris, donauit *Carol. Boyle*, Oxon. 1695. et 1718. 8. quam editionem Bentlei in diſſ. mem. acerbe caſtigauit. Pleniſſima optimaque editio et noua plane recenſio e libris ſcriptis editisque facta, ordine epiſtolarum prorſus immutato, eſt: Φαλ. Ἐπιϛολαί. *Phalaridis epiſtolae, quas latinas fecit et interpoſitis Caroli Boyle notis commentario* (ampliſſimo eruditione) *illuſtrauit Io. Daniel a Lennep. Mortuo Lennepio, finem operi impoſuit, praefationem et adnotationes quasdam praefixit L. C. Valckenaer.* Groningae 1777. 4. — Adiecit Lennep. tamquam alterum tomum, verſionem latinam, librorum Bentleianorum eorumque eruditorum, qui ad cognitionem vetuſti temporis, et vniuerſae propemodum litteraturae graecae antiquioris multum faciunt: *Richardi Bentleii diſſertat. de Phalaridis, Themiſtoclis, Socratis, Euripidis aliorumque epiſtolis, et de fabulis Aeſopi: nec non eiusdem reſponſio, qua diſſertationem de epiſtolis Phalaridis vindicat a cenſura Caroli Boyle. Omnia ex anglico in latinum ſermonem conuertit Io. Dan. a Lennep.* Groning. 1777. qui alter domus ſeparatim, addita Bentlei epiſtola crit. ad Millium, paucis abhinc annis Lipſiae in 8. typis repetitus eſt.

5. Quamuis non ſint Phalaridis, elegantia tamen atque vtilitate non carent.

6. Praeter memoratos libellos confer *Dr. Bentley's* diſſertations on the Epiſtles of Phalaris and the fables of Aeſop. examined, by the honourable Charles Boyle Lond. 1699. tert. edit. Londini 1776. *Henr. Dodwell* de veteribus Graecorum et Romanorum cyclis, diſſ. V. ſect. X. eiusque exer-

citationes duae, prima de aetate Pythagorae philoſophi, Londin. 1704. 8. et Dodwelli ſententia in compendium redacta eſt in: The life of Mr. Henry Dodwell, with an Account of his Works, — by *Francis Brokesby*. B. D. — Lond. 1715. 8. Volum. II. chap. 33. pag. 400 ſqq. A View of the Diſſertation upon the Epiſtles of Phalaris, Themiſtocles etc. lately publiſh'd by the Reverend Dr. *Bentley*. Alſo of the Examination of that Diſſertation by the Honourable Mr. *Boyle*. In order tho the Manifeſting the Incertitude of Heathen Chronology, London. 1698. 8. — *Fabric*. B. G. II. cap. 10. §. 1. vbi in nota plures indicantur i. p. 665. vol. I. libri ad has controuerſias pertinentes.

§. 14.

STESICHORVS.

I. Natus Olymp. XXXVII. denatus Olymp. LVI. maior igitur fuit Simonide, et minor Homero. Plura vide in *Dodwell*. Exercitat. de aetate Phalaridis ſect. 21. ſq. pag. 56 — 72. et quae ego adtuli ad Fabr. B. Gr. II. p. 152 ſqq.

2. Himeram, oppidum Siciliae olim nobile, habuit patriam. Phalaridis tyrannidi ſe oppoſuit, et tamen ab eo amatus praemiisque ornatus eſt; Catanae vero, annos ſex circiter et ſeptuaginta natus, obiit.

3. Multa ſcripſiſſe fertur, quorum pauca fragmenta ad nos peruenerunt.

4. Haec typis expreſſa ſunt cura *Neandri* ad calcem Ariſtologiae Pindaricae, Baſil. 1556. 8. *H. Ste-*

H. Stephani in Pindari et cet. VIII. lyricorum carmin. pag. 436 ſqq. *Vrſini* in Carm. illuſtr. femin. pag. 76 et 304. *Lectii* poet. vet. gr. Tom. II. pag. 99. Ea tamen fragmenta, quae Steſichorum auctorem habere conſtat, in certum et meliorem ordinem digeſſit et illuſtrauit *Io. Andreas Suchfort*, Gottingae 1771. 4. cl. *Herelius* in recenſu huius collectionis Suchford. in ephem. liter. Erford. plag. 24. 1772. notas quasdam criticas in fragmenta dedit.

4. Horatius iam Dionys. Longinus, et Hermogenes poetae noſtri ingenium, dulcedinem et ſuauitatem laudarunt. Adde *Quinct.* I. O. X. 1. 62.

5. *Fabric.* B. Gr. II. cap. 15. §. 57. Suidas in Στησίχορος. Les vies des poetes grecs — par le *Févre* p. 27. *Mongitor.* bibl. Sicula tom. II. p. 241 ſqq. *Burette* in comment. ſoc. Paris. Inſcr. tom. X. pag. 209 ſqq. et 286.

6. De eius filiabus, laude poeſeos claris v. *Mongitor.* bibl. Sicul. tom. I. pag. 197. et *Olearii* diſſ. de poetriis gr. §. 67. — de eius fratre *Helianacte*, poeta et legumlatore eximio, *Mongitor.* l. c. tom. I. pag. 268 — et altero eius fratre, *Mamertino* ſ. *Marino*, qui poſt Thaletem diſciplinam geometricam adtuliſſe in Graeciam, item rerum geometricarum inuentor fuiſſe, atque de rebus geometricis ſcripſiſſe dicitur, *Mongitor* l. c. II. pag. 28. Adiungam quorumdam memoriam.

7. *Telamonis*, antiqui ſcoliorum poetae et *Clitogorae*, poetriae Laconicae ſ. Lesbiae, meminit *Ariſtophan.* Lyſiſtr. v. 1239. vbi v. ſchol. et Küſter. et de *Clitagora* vide ad Fabr. B. Gr. II. pag. 117.

8. *Lyſ.*

8. *Lyſinus*, poeta Siculus, comoedias et *tragoedias contra Phalaridem* ſcripſiſſe dicitur v. *Mongitor* l. c. tom. II. pag. 27. ſed confer *Bentlei* in diſſ. de epiſtola Phal. §. II. p. 27. in primis eius reſpons. ad Boyle §. XI. pag. 122 ſqq. vers. lat. Lennep.

9. *Lamprus*, celebris poeta lyricus: praeter eos, quos ego et Fabric. in B. Gr. vol. II. p. 128. laudauimus, praecipue conſules *Leſſing*. in vita Sophoclis pag. 36 — 47. — De *Antimacho* Colophonio inſigni poeta et critico, circ. Olymp. XCIII. v. ad Fabr. vol. I. p. 358. et II. p. 105 ſq. — de Laſo, poeta dithyrambico aliisque lyricis, tragicis et comicis antiquioribus, quorum tantum memoria aut perpauca fragmenta ſuperſunt, in Fabricii B. Gr. vol. II. notatu digniora ſunt prolata.

§. 15.

SVSARION.

Megarenſis Tripodiſcius Athenis Olymp. LIV. 1. anno 862. ante Chriſtum natum primus comoediam verſibus docuit. Scripſit comoedias, quae ſi ſic dici poſſunt, quae vero praeter quatuor verſus a Suida, et Stobaeo ſeruatos perierunt, v. *Fabric.* B. Gr. II. cap. 22. et ibi a me notata, praecipue *Bentlei* adu. Boyle, poſt Phalar. epiſtolas a Lennepio editas p. 109 ſqq.

§. 16.

IBYCVS.

1. A. O. C. circiter 3491. Olymp. LVI. 3. ante Chriſt. n. 552. V. C. 200.

2. Rhe-

2. Rheginus. *) In Samo tempore tyranni Polycratis verſatus eſt, atque verſuum compoſitione et vi, non vitae ratione nobilitatus.

3. Dorice ſcripſit ſeptem libros carminum ſiue μελῶν. Pauca vero fragmenta reperiuntur in Vrſini et Stephani collectionibus,

4. *Fabric.* B. G. II. cap. 15. ſect. 34. Les vies de P. G. — par le Févre pag. 42. *Voſſius* de poetis gr. p. 91. et de hiſtoricis gr. lib. IV. c. 1. *Mongitor* Bibl. ſic. tom. I. p. 306.

§. 17.

THEOGNIS.

1. A. O. C. 3458. Olymp. LVIII. 2. ante C. N. 545. V. C. 207. v. *Saxii* Onomaſt. lit. I. p. 23. et notam meam ad *Fabr.* B. Gr. vol. I. p. 705.

2. Megara, in Achaia, **) ortus: at vna cum vxore in exilium miſſus, Theben ſe contulit. Mores non admodum caſti fuiſſe dicuntur.

3. Ver-

*) Meſſanenſem eum fuiſſe multi narrarunt et verum id eſſe putarunt. v. *Mongitor.* B. Sic. I. p. 306, qui, vbi Voſſius locc. paullo poſt mem. de patre eius, nonnullorum quidem fide„ *Polyzelo*, hiſtorico Meſſanenſi, et auctore rerum hiſtoricarum egerunt.

**) Alii Theognidem adſerere maluerunt Megarae in Sicilia ſitae, v. *Ant. Mongitor.* in Bibl. Sicula tom. I. pag. 249 ſq. vbi copioſe agit de noſtro *Tan. Faber* in: Les Vies des poëts grecs en abregé, p. 48. ſq. ed. Reland. Baſil. 1766, putat, Harpocrationem alioſque male confudiſſe Theognidem Siculum cum alio poeta Megarenſi Atticae.

3. Verſus 1238. γνῶμαι, *ſententiae* ſiue praecepta vitae, quae adhuc exſtant, ex duobus opuſculis coaluiſſe aut e pluribus, iisque diuerſi argumenti, forte etiam diuerſorum auctorum fragmentis compoſiti videntur. Quoniam in multorum ore et manibus fuiſſent, hinc hiatus illi et verſus ſuppoſititii orti putantur. conf. cl. *Heyne* praef. ad ſententioſa vetuſtiſſimor. quorumdam poetarum opera vol. I.

4. Princeps editio eſt Aldina cum Theocrito, Heſiodo, aliisque, Venet. 1495. fol. de qua vide ſupra Heſiodum. — Inter *ſcriptores aliquot Gnomicos*, Baſil. apud Io. Froben. 1521. 8. — Noua recenſio e codd. locisque ab aliis ſcriptoribus ex eodem auctore citatis facta eſt in editione: *Theognidis Megarenſis ſententiae elegiacae, plurimis locis caſtigatae, ac ſcholiis illuſtratae per Eliam Venetum, Santonem. Acceſſit latina -- interpretatio* etc. Paris excud. Io. Lodoicus Tiletanus 1543. 8. — Meliorem textum dedit *Camerarius*, quinque codd. vſus, et commentarium graecum ſcripſit. in *Libello ſcholaſtico* — quo continentur Theognidis praecepta, Pythagorae verſus aurei, Phocylidis praecepta, Solonis, Tyrtaei, Simonidis et Callimachi quaedam carmina, Baſil. apud Oporinum 1551. et 1555. 8. Multa loca feliciter emendauit Camerarius: num vero ſua ipſius ingenii beneficio, an codicis cuiusdam auctoritate fultus id fecerit, non ſemper indicat. — In *opere aureo et ſcholaſtico Mich. Neandri*, gr. et lat. Baſil. ex offic. Io. Oporini. 1559. 4. Lipſiae 1577. 4. — Eſt quoque in *Hertelii* collectione operum poetarum ſententioſorum. Baſil. 1561. 8. 1563. 8. et ſaepius: item

item in collectione: *vetuſtiſſimorum authorum Georgica, Bucolica et Gnomica poemata, quae ſuperſunt* Geneuae apud Criſpinum 1569. 12. et ſaepius. — De Theognide *Wolfgangus Seberus* bis meruit; primum edidit Lipſiae 1603. 8. deinde vero Lipſiae 1620. 8. quae poſterior, eaque locupletior meliorque editio eſt inſcripta: *Theognidis Megarenſis ſententiae graeco-latinae*, certis titulis, numerato in margine poſitis, diſtinctae: cum indice duplici; vno dictionum et phraſium graecarum; altero titulorum. Editio ſecunda, quae ſeorſum, praeter graeca Ioach. Camerarii ſcholia, peculiares quoque notas exhibet, quibus et paſſim illuſtratur textus, et varia inſuper lectio, vt aliunde, ſic in primis e MSS Codd. biblioth. Palatinae (duobus) atque Auguſtanae commonſtratur. Lipſ. Weitzianas notas Seberus cum ſuis commiſcuit. — In Collectionibus Stephani, Sylburgii, et Wintertoni, tum inter reliquos gnomographos reperiuntur Theognidis ſententiae. — *M. Abrah. Kallii* Specimen nouae editionis ſententiarum Theognidis Megarenſis, poetae antiquiſſimi, Gottingae et Gothae 1766. 4. In praefatione recenſet 89. editiones. In animaduerſionibus ſat copioſis ſcholia graeca Camerarii, et Vineti, Sylburgii, Seberique adnotationes repetit, ſuasque addit Kallius. — Cum *Plutarcho* de puerorum educatione et de audiendis poetis, *Iſocratis* III. oratt. *Heſiodi* Opp. graece. Recenſuit *M. Chriſtoph. Kretſchmar.* Dresdae et Lipſiae 1750. 8. — Nouam dedit recenſionem cel. *Brunck* in libro: Ἠθικη ποιησις *ſiue Gnomici poetae graeci ad optimorum exemplarium fidem emendauit Rich. Franc. Phil.*

Phil. Brunck. Argentorati 1784. min. 8. v. etiam §. 20. *Pythagor.*

5. Forma orationis eſt ſimplex, nec tamen caret veneribus ſuis. At quum γνῶμαι illae, praecepta vitae paucis verbis comprehenſa dare ſolent, nemo in his vim illam poeticam, ornatum et reliquas virtutes ceteris carminum generibus aptas, immo vero neceſſarias, iure quodam quaeret atque poſtulabit.

6. *Fabric.* B. Gr. II. cap. 11. ſect. 1. 2.

§. 18.

PHOCYLIDES.

1. A. O. C. 3468. Olymp. LX. 4. ante Ch. nat. 535. V. C. 217.

2. Mileſius, philoſophus.

3. Carmen νȣθετικὸν verſuum 217. hodie ſub illius nomine exſtat: at, quoniam nemo fere veterum vel mentionem facit vel laudat verſum vllum, qui hodie legatur in νȣθετικῷ, *Ioſephus Scaliger* ad Euſebium pag. 95. ſq. a Chriſtiano quodam confictum eſſe poema putat, eiusque iudicio ſubſcribunt Heinſius, Huetius, Voſſius, Taubmannus cum aliis, et *Fiſcher* in Animaduerss. ſuper Gramm. gr. Velleri pag. 349. qui etiam vel e dicendi genere planiſſime demonſtrari poſſe arbitratur, carmen illud Phocylidem Mileſium poetam non habere auctorem. Alii Iudaeo cuidam; alii deorum etiam cultori tribuunt. *M. Lud. Wachler* in disp. de Pſeudo-Phocylide. Rinteliae 1788. 4. ſuſpicatur, id poema eſſe centonem ſententiarum compilatarum, auctore quodam chriſtiano. conf. quae notaui

notaui ad *Fabricii* B. G. vol. I. pag. 720 ſq. *Leuesque* in verſione gallica Theognidis, Phocylidis, Pythagorae et aliorum, (Paris 1783. 12) poema Phocylidis genuinum, verſus vero nonnullos interpolatos arbitratur.

4. Cum Heſiodo, Theognide et reliquis gnomographis, aut Pythagora, vulgo editur, vide §. 4. 17. et 11. — Primum prodiit cum Conſtantini Laſcaris grammatica graeca, et Pythagora etc. Venetiis. Laſcaris gram. prodiit 1494. appendix vero, n. *Pythagorae* C. A. *Phocylides* et rel. gr. et lat.] 1495. 4. — Alphabetum gr. —— *Pyth.* C. A. *Phocylidis* poema, per Aldum ibid. 1495. 4. — cum Theocrito, Theognide, Pythag. Heſiodo. ibid. apud Aldum. 1495. fol. et aliquoties deinceps. adde ſupra pag. 44. Prolegomenorum. *Michael Neander* vberiores ſcripſit adnotationes in illud poema in libro inſcripto: En lector, librum damus vere aureum, planeque ſcholaſticum, quo continentur haec: Pythagorae aurea carmina, *Phocylidae* poema admonitorium, Theognidis gnomologia. Coluth. — Tryphiodor. — Baſileae 1559. 4. Lips. 1577. 4. — Separatim Paris. 1539. apud Chriſtian. Wechel et alibi: nouiſſimae editiones ſunt 1) carmina cum ſelectis adnotationibus aliquot doctorum virorum, graece et latine. Nunc denuo ad editiones praeſtantiſſimas recenſuit, interpretationem latinam emendauit, notasque ſuas adiecit *M. Io. Ad. Schier.* Lipſ. 1751. 8. notae excerptae ſunt Sylburgii, Neandri, (quem ſequutus eſt Schier. in textu,) Amerbachii et I. Alb. Fabricii. Praefixus eſt editionum index: et 2) *Brunckii* in Gnomicis poet. gr.

5. Lectu quidem vtile eſt, ſed non admodum iucundum poema.

6. Decem *Mileſii* poetae fragmenta dedit *Brunck* in Analectis veterum poet. graecorum Tom I. pag. 77. ſq. II. pag. 522.

7. *Fabric.* B. Gr. II. cap. 11. §. 3.

§. 19.

ANACREON.

1. Secundum, Barneſium in vita Anacreontis editioni illius praefixa, natus eſt poeta noſter Olymp. LV. 2. quo fere tempore Cyrus, Perſarum rex, regnare coepit. Secundum Saxium floruit Anacreon A. O. C. circa 3473. Olymp. LXII. 1. ante Chr. nat. 530. V. C. 222. Secundum Gatterer A. M. 3452. Differt *Cramer* in comment. Synchroniſm. Sapphus et Anacreont. Ienae 1755. 4.

2. Ex Teio, vrbe Ioniae ortus, vnde *Teius* vocatur. Sub rege Cyro, quod huius dux Harpagus circa annum III. Olymp. LVIII. vniuerſos Aeolides et Ioniae populos adgreſſus bello vexauit, Teii, omnibus rebus, vxoribus, liberisque in nauibus collocatis et patria relicta, in Thraciam recta via contenderunt, Abderamque occupatam tenuerunt. Ingenium vero poetae et fama mouerunt Polycratum, Sami tyrannum, vt eum arceſſeret, et honorifice exciperet. Paucis diebus ante illius interitum ab Hipparcho, Piſiſtrati filio, Athenienſium tyranno, inuitatus, Athenas nauem praetoriam L. remis inſtructam adſcendens, nauigauit et tyranno fuit iucundus. Poſt huius calamitatem in patriam rediit, vbi an. LXXXV. agens obiit.

3. Fuit poeta lyricus, et homo mollis. Varia ſcripſiſſe dicitur. *Suidas* h. v. et ex eo *Eudocia*, pag. 60. Ἀνακρέων ἔγραφεν ἐλεγεῖα καὶ ἰάμβους, ἰάδι πάντα διαλέκτῳ, etc. Plura v. in *Fabr.* B. Gr. vol. II. p. 91. ſqq.. At, quae hodie ſub Anacreontis nomine circumferuntur carmina, num Anacreontem ipſum habeant parentem, an ab recentioribus poetis, illum imitatis fuiſſent conſcripta, magna lis fuit inter Criticos, de qua diligenter egit *Fiſcherus* in praefatione ad ſuam editionem, qui argumentis haud ineidoneis et acutioribus atque firmioribus, quam *Paw*, vſus antiquitatem odarum paene omnium, fidemque deſtruere ſtuduit. Equidem cum iis facio, qui magnam, immo vero maximam harum odarum partem contendant a poetis recentioribus, qui vero litteris graecis adhuc florentibus viguerunt, eſſe compoſitam, quae tamen ingenio elegantiaque Anacreontis haud eſſent indignae; nonnullas autem Teium vatem eiusque venuſtatem virtutesque a veteribus celebratas omnino prodere: admodum vero paucas foetus fuiſſe hominis inepti, et fere ſub ſenectutem graecae linguae viuentis, equidem arbitor. Atque antiquioribus iam temporibus, collectiones fuiſſe videntur Ἀνακρεοντείων. Sed cur veteres, quos habemus, grammatici, ſcholiaſtae et vetuſtiores ſcriptores Anacreontis carminum rariorem iniicerent mentionem, eaque raro citarent cauſas plures fuiſſe ſuſpicor. Primum id multis veteribus poetis, tum lyricis tum comicis et tragicis, aliisque ſcriptoribus antiquioribus eueniſſe conſtat. Tum haud multo poſt Anacreontem ab aliis diuerſisque poetis poemata, eiusdem generis et argumenti immixta fuerint genuinis,

quae forſan pauca erant, Anacreontis carminibus et haec praeter ea interpolata fuerint ab aliis. Quo factum eſt, vt propter ſimilem venuſtatem et dulcedinem incerti fierent homines, praeſertim ſcholiaſtae et grammatici poſterioris aetatis, quaenam germana eſſent Teii poetae carmina, quinam aliorum poetarum foetus, ideoque, ne falſa tribuerent Teio vati, illius rariorem facerent mentionem rariusque laudarent carmina Anacreontis. Porro ſcolia quaedam et carmina, in conuiuiis decantata, quod alii eiusmodi poematia pepigerunt, per vſum fere quotidianum adeo frequentia et quaſi ſollemnia facta ſunt, vt carmina ipſa olim notiſſima quidem eſſent; ſed auctor ſingulorum e memoria elaberetur, et plurimi etiam nomen parentis haud curarent: id quod vel hodie multis decantatiſſimis maximeque vulgaribus carminibus accidere ſolet. Collectio vero Anacreonticorum per manus librariorum tranſiit, et ſeruata eſt in paucis codicibus ad noſtram vsque aetatem, ita tamen, vt quaedam aperte inſulſa et recentiorum immaturi foetus admiſcerentur. Inſuper alia cauſſa rarioris illorum memoriae eſſe potuit. Anacreon, de amore et vino cecinit ſermone vſus, vt res poſcebat, facillimo et vſitato, nihil reconditae eruditionis atque ſubtilioris philoſophiae immiſcuit, nec vocabula difficiliora intellectu aut peculiaria aut rarioris ſignificatus aut quae ritum quemdam ſiue ſacrum ſiue profanum, formulasue ſollemnes in primis reſpicerent, adhibuit. Quapropter grammatici ac ſcholiaſtae, rariora tantum aut ſingularia aut quae docta eruditaque ſibi viderentur, venati, nihil, quod notatu dignum eſſet, in illius carminibus, iisque breuibus, quae memoria hominum

hominum, conſuetudine illorum in conuiuiis vſus aut frequentiae ſenſim decreſcente, aeuo ſeriore eo facilius excidere poterant, reperiſſe aut animaduertere ſibi viſi ſunt. Denique, quod non fuit Athenienſis, ad eius auctoritatem confugere forſan dubitarunt grammatici.

4. Primus edidit LV. odaria *H. Stephanus*, Lutetiae 1554. 4. cum animaduerſionibus, ſubiunxit alia quaedam et Anacreontis et Alcaei carmina e variorum ſcriptorum libris congeſta, item duo Sapphus odaria. At quia nullam codicum duorum, e quibus ſe odaria deſcripſiſſe adfirmauit, hiſtoriam, criſin aut vberiorem notitiam dedit, de fide Stephani dubitarunt nonnulli. — Hoc exemplum repetitum eſt a *Guil. Morelio* et *Roberto Stephano*, cum verſione latina noua omnium Odariorum, ab Helia Andrea concinnata, Lutet. 1556. 8. Morelius textum graecum quibusdam locis mutauit, quod fecit ipſe *H. Stephanus* in Sylloge carminum poetarum lyricorum 1586. 12. ſed eius cum nouis ſuis in odas Anacreontis caſtigationibus, numero etiam fragmentorum aucto. — Hoc alterum exemplum Stephani reddiderunt *Aem. Portus* in Collectione Commeliniana, et Geneuenſes in Corpore poetarum Graecorum veterum. — Sed textum Graecum primi exempli Stephaniani fere retinuerunt reliqui Anacreontis editores. Praecipui vero fuerunt *Tanaquil Faber*, qui primus multarum odarum antiquitatem oppugnauit in notis eruditis, Salmur 1660. in 12. et iterum viginti, tum triginta annis poſt: — et *Dacieria*, Fabri filia, cum verſione gallica proſaria et notis Paris. 1682. 12, Amſtel. 1693. 1699. 1716. etc. 12. — tum *Longapetraeus*, (de Longepierre de

Reicquelaine), cum verſione metrica Gallica et notis, Paris 1680. 1684. Amſtel. 1692. 12. — *Armandus Ioan. Bouthillerius Ranceus*, (qui poſtea ſub nomine Abbatis de la Trappe fuit notiſſimus), hic, adhuc puer, tredecim circiter annos natus Anacreontem graece edidit cum ſcholiis graecis, Paris. 1639. 8. rec. 1647., —, porro *Michael Maittaire*, cuius ſplendida et perrara editio cum latina verſione metrica, Maittarii omniumque editorum notis, (exceptis Bouthillierianis, quae alteri editioni acceſſerunt), indice pleniſſimo ſiue gloſſario aliisque adpendicibus lucem vidit primum Londini 1725. 4. mai, iterum cum nouis verſionibus (Henrici Stephani et Heliae Andreae) ſcholiisque graecis. Bouthillierii et notis (Maittaire) Londini 1740. 4. maior. — denique *Io. Corn. Paw*, qui quidem multa acute vidit; ſed immoderatum criticum in corrigendo poeta in notis ſe geſſit, et omnes fere odas iunioribus iisque ineptis poetis adtribuit, Traiecti ad Rhen. 1732. 4. At par pari retulit Doruillius in Vanno critica (libro perquam docto, at etiam amaritudinis pleniſſimo) Amſtelod. 1737. 8.

Textum vero *Stephanianum* multis locis, nimis vero audacter temereque ſaepius mutauit *Guil. Baxterus*, ingenium ſequutus. Primum vero cum Sapphus odariis et Theocriti Anacreontico in mortuum Adonim, Londin. 1665. 8. dein conuiciis, quae in Barneſium proterue fudit, repleto commentariolo auxit 1710. 8. *Barneſius* enim edidit Anacreontem Cantabr. primum 1705. 8. ad fidem codicis Vaticani, quarum inde lectiones excerpſerat Iſaacus Voſſius, (non ſatis diligenter), emendatum. Praeter hunc in conſtituendo textu

graeco

graeco adhibuit Scaligeri, Salmaſii et Dan. Heinſii coniecturas; ionicam dialectum vbiuis fere infarſit, in notis Baxteri audaciam ſaepius refrenauit, (vnde tragoediae exortae ſunt); multa docte et vtiliter explicuit, fragmenta vndique congeſta auxit, vitam Anacreontis vberrime expoſuit et cum in notis, tum inprimis in prolegomenis legum metricarum rationem expoſuit, et alia adiecit poematia; — auctiorem deinde edidit Cantabr, 1721. 8. — Barneſianam recenſionem reddidit *I. Lamius*, Florentiae 1743. — Baxterianum vero alterum exemplum *Io. Frider. Fiſcherus*, Profeſſ. Lipſienſis, qui bis graece edidit Anacreontem: primum cum Baxteri, Henrici Stephani et Tanaquili Fabri notis, Lipſ. 1753. 8. dein cum iisdem ſuisque cum criticis, tum in primis grammaticis ánimaduerſionibus, ſane egregiis, in quibus etiam errores et audaciam Baxteri ſaepius palam fecit; addita lectionis varietate, et fragmentis inſigniter auctis atque illuſtratis, Lipſiae 1776. mai. 8. Editioni ſuae alteri, cui Baxterianam et Barneſianam, et vero Pauonianam multum cedere vtilitate contendimus, alia addidit ornamenta, in primis doctam praefationem, in qua et de fide atque antiquitate horum odariorum et de editionibus apte diſputat. — Emendate quoque deſcripta ſunt formulis typographicis in *Brunk.* Analectis veter. poet. graecor. Vol. I. pag. 79. ſqq. et Vol. III. pag. 13. ſqq. docte, licet breuiter, explicitae. Frequenter deſeritur tam Barneſiana quam Baxteriana lectio. Idem cel. *Brunk*, poſt haec bis adhuc recenſuit carmina Anacreont. et lectionem, quam in Analectis dederat, frequenter reliquit; *Anacreontis carmi-*

 na

na e mſtis codd. et doctorum virorum coniecturis emendata. Argentor, excudebat Io. H. Heitz 1778. min. 12. graece, cum obſeruatt. criticis. nouis curis Argentor. 1786. 12. quae praeſtans et nitidiſſima editio eodem anno repetita eſt. Omiſit in his Brunk. od. 48. Ἄγε ζωγράφων ἄριστε etc. et adiecit tamquam prioris imitationem Ἀνακρεοντείοις. Contra nouum addidit Ἠρίστησα μὲν etc. et in tertia ed. οὐ φίλος etc. Anacreontis textus eſt ſecundum editionem Spaletti romanam multo correctius editus. Anacreontea excipiunt in editione tertia variorum poetarum poematia in Anacreontem; in ſecunda et tertia ſex fragmenta *Sapphus* et, vt in prima, 26 ſcolia: in tertia adnexum eſt fragmentum *Archilochi* οὐ φιλέω μέγαν στρατηγόν. Adnotationes ſunt partim contractae, partim auctae. — Vt noua recenſio, ita mire ſplendida eſt editio Ἀνακρέοντος Τηΐου συμποσιακὰ ἡμιαμβια *Anacreontis Teii conuiualia ſemiambia* Romae. 1781. Imperial. fol. Editor eſt Abbas *Ioſ. Spaletti.* Deſcripta eſt editio ex codice olim Heidelbergenſi, nunc Vaticano, n. XXXIII. circa ſaec. X. ex ſententia Spaletti axarato. Vniuerſus ſcribendi et diſtinguendi modus et character ipſius codicis, cum vitiis librarii eſt opera Philippi Piale aeri inciſus. Poſt textum, ipſius codicis formam repraeſentantem, in tribus iuxta ſe poſitis columnis eſt textus iterum typis expreſſus: primum prouti in codice proſtat: dein ex Barneſiana recenſione, addita interpretatione latina haud venuſta, cum multis figuris aeri inciſis. Ordo odarum, quae hic LVIIII. ſunt, diuerſus eſt ab eo, qui eſt in editis. Lectio ſaepe diſcrepat a vulgata, neque eae lectiones, quae in editione

ne Barneſiana ex cod. Vaticano laudantur, plenae ſunt atque adcuratae. cf. Illuſtriſſ. Comit. de Kewiczky Catalog. pag 14. ſq. et ephem. litter. Lipſiens. a 1784. plag. CII. — Eadem *Spalettiana* iterum typis expreſſa prodiit Romae 1783. fol. max. — Splendida quoque et venuſta eſt editio, ex Stephaniano exemplo 1554 repetita: Ἀνακρεοντος Τηιου μελη. *Anacreontis Teii odaria: praefixo commentario, quo poetae genus traditur et bibliotheca Anacreonteia adumbratur. additis variis lectionibus. E regio typographeio.* Parmae. 1785. mai. 4. ſiue min. fol. Graece et lat. Litterae ſunt maiuſculae in charta laeuigata. Editor *Didymus* Taurinenſis, (Thomas Valperga a Caluſio), licet officio ſuo haud omnino defunctus in fine e quibusdam editionibus adiecit emendationes ſuasque ſuſpiciones. In epiſtola praemiſſa ad legatum Romae hiſpan. d' Azara de Anacreonte, editionibus et verſionibus agit; idem culpat eos, qui vbique in Anacreonte dialectum ionicam reſtituere velint. Quae autem Didymi illius ſunt propriae ſuſpiciones, aut quas ille aliorum probarat emendationes, eas omnes refert cenſor iſtius editionis in ephemerid. litterar. Lipſiens. a. 1786. plag. CXI.

Cl. *Degen* ter de Anacreonte bene meruit; primum gr. et lat. ex ſecunda Brunkii editione, cum ſelecta lectionis varietate et indice pleniſſimo, Erlangae 1781. 8. — tum Erlangae 1786. 8. gr, et lat. cum notis varii generis plenoque indice: in textu graeco lectionem antiquiorem ſaepe reuocauit aut mutauit interpunctionem: — tertium graece et germanice, adiectis quibusdam ex Anthologia carminibus et ſcoliis. Altenburgi 1787. 8.

vt plurimum reddidit textum ed. Brunckianae tertiae. In vberioribus ſubiunctis obſeruationibus interdum critice, cum maxime tamen aeſthetice iudicat de verbis et tota oratione. — Idem vir doct. diligenter ſciteque vertit carmina: *Anakreons Lieder aus dem Griechiſchen.* Onoldi 1782. 8. — Recentiores editt. reliquae ſunt *Briegeriana* Ἀνακρ. — *Anacreons Lyriſche Lieder, griechiſch mit erklärenden Anmerkungen herausgegeben von I. G. Brieger* (ex ed. II. Brunckiana.) Lipſiae 1786. 8. — *Holſtiana* (in qua *Io. Lud. Holſt.* Baxterum tum in textu, tum in praefatione et in notis doctis quidem et interdum eruditis at horrido ſermone lat. ſcriptis, conuitiandi libidinem ſi ſpectes, ſequitur), gr. Lipſiae 1782. mai. 8. — *Ioerdenſiana* gr. cum indice graeco-germanico, Berol. 1789. 8. — et *Borniana: Anacreontis et Sapphus carmina. graece recenſuit notisque illuſtrauit perpetuis ex optimis interpretibus*, (cum primis Fiſchero), *quibus et ſuas adiecit Fried. Gottlob Born*, Philos. D. et Prof. Lipſiae. 1789. 8.

De verſionibus permultis v. ad *Fabricii B.* gr. vol. II. pag. 101. ſqq. Hic tantummodo praeter Degenianas iam laudatas memorabo. *Die Oden des Anakreons in reimloſen Verſen* (a Goetzio et Vzio), Carolsruhae 1760. 8. Verterunt etiam germanice carmina Anacreontis ac Sapphus *Meinecke* Lips. 1776. 8. *Wahl*, praemiſſa vita Anacreontis ac Sapphus, atque additis obſeruationibus doctis, Erfurt 1783. 8. — *Brümleu* in ſuis lyriſchen Gedichten aus d. Griech. Deſſau. vol. I. 1783. 8. — Anonymus, cum

Bione

Bione et Moſcho, metrice, Berolini et Liebau. 1787. 12. Quaedam dedi et explicui in Anthol. gr. poet.

5. Quamuis pauca odaria ab ingenio Anacreontis ipſius excluſa hodie habeamus integra et omnino certa, ea tamen, quae illi vulgo adtribuuntur, ſunt maximam partem dulciſſima ab ipſisque Gratiis fere dictata. Vrbanitatem enim, ingenii felicitatem atque amoenitatem, philoſophiam popularem, ab omni tumore non magis quam ſterilitate longe remotam, et naturalem pulcritudinem vbiuis propemodum prae ſe ferunt. Quisquis fuerit auctor, Anacreontis veſtigia is ſedulo et feliciter legit, et multos quidem poſtea habuit imitatores, ſed pauciſſimos qui aequipararent illum ingenio, ſimplicitate, iuſta et facili breuitate vſuque philoſophiae, multo minus, qui ſuperarent. Inter veteres ſaltem et elegantiſſimos auctores is haud dubie ponendus eſt: quaedam tamen recentioribus, inuita Minerua Anacreontem imitaturis, eſſe adſignanda iam monuimus.

6. Laudatur quoque *Addiſonii* editio: The Works of Anacreon, translated in to Engliſch Verſe; with Notes explanators and poetical. To which are added the Odes, Fragments, and Epigrams of Sappho. With the Original Greek plac'd oppoſite to the Translation. — Lond. 1735. 8. Confer praeter ea *Hemſterhus.* ad Ariſtoph. Plutum p. 357. *Fabric.* B. G. libr. II. cap. 15. ſect. 12. vol. II. vbi pag. 103 ſq. ego et cl. Degen plura commemorauimus. Biograph. claſſicam Vol. I. Incerti cuiusdam Animaduers. in Anacreontem in Miscell. Obſeru. Vol. II. Tom. I.

Lamb.

Lamb. Bos. Animaduerſiones ad ſcriptores quosdam Graecos etc. Franekerae, 1715. 8. pag. 75 — 85. (*Schneideri*) Anmerkungen über den Anacreon, Lipſiae 1770. 8. vbi pag. LIV. ſqq. de aetate Anacreontis agitur. *Io. Car. Zeunii* Animaduerſiones ad Anacreontem, Platonem et Xenophontem Lipſiae 1775. *Borheks* Kloſterbergiſche Vorleſungen, etc. Magdeburg 1778 — 79. Eiusdem Magazin für die Erklärung der Griechen vnd Römer, vol. I. Noribergae 1784 — 8. — *Blankenburg* ad Sulzeri theoriam artium vol. I. pag. 86. ſq. — *D. Io. Balthas. Bernholdi*, Profeſſoris theologi et graeci Altdorfini, Ἀνακρεοντεῖα μέλη. *Hoc eſt Anacreon quaſi redditus imitationibus variis — editionis curam ſuſcepit Georg. Chriſtoph. Munzius*, Gymnaſii Noribergenſis Rector. Noribergae in 8. ſine anni nota: ſubiecta eſt verſio latina pariter poetica. *Bernholdus* vir graece doctiſſimus haud inuenuſtas anacreonteorum carminum confecit parodias. Denique miſſis aliis, ad Fabricium laudatis, addatur *Io. Chriſt. Henrici* progr. Charientismum Anacreontis ad Demetrii Phalerei disciplinam expendit. Witteberg. 1791. 4. Idem argumentum, at minus plene, quodammodo perſequutus dicitur *Wiliſch*, in disp. Lipſiae 1706. habita. *I. Fried. Degen*, über die Philoſophie des Anacreons, ein Verſuch, Erlangae 1776. 8. et in praemiſſa interpretationi illius Anacreontis theodiſcae commentatione Veber Anakreons Leben vnd Dichtkunſt.

§. 20.

§. 20.

SIMONIDES.

1. Natus eſt ſecundum Goenſium V. C. Olymp. LV. 2. ante C. N. 557. A. M. 3446. denatus Olymp. LXXVII. 4. ante C. N. 467. A. M. 3536. aetat. 89, adde *Corſin.* Faſt. attic. tom. III. p. 102. p. 171. *Bentlei* reſpons. ad Boyle, ex vers. lat. Lennepii, pag. 20.

2. Coeus, philoſophus et poeta. Litteras graecas η. ω. ζ. ξ. (ψ) et artem memoriae primus protuliſſe fertur; quamquam id fabulam quamdam, (*legende* quidam hodie vocant), aut hiſtoriam nimiis coloribus ornatum ſapit. vide locum elegantem apud *Cicer.* II. de orat. c. 86. coll. *Quinctil.* I. O. XI. 2. 11 — 17. *) Athenis Hipparcho fuit iucundus, et Aeſchylum vicit. Dein Spartam ſe confert, et cum Pauſania verſatus eſt. Tum Theſſaliam abiit ad Aleuadas. Denique in Siciliam euocatus ab Hierone, et Siracuſis ſepulcro honoratus eſt. Aemuli eius fuerunt *Laſus*, Hermionenſis et *Timocreon*, Rhodius, ipſe poeta lyricus.

3. Varia ſcripſit. Quae vero ſuperſunt, ea reperiuntur inter Gnomologos ab Hertelio et Camerario editos, in Fuluii Vrſini Carm. IX. illuſtr. foem. p. 153 — 198. et 328 — 340. in Lyricis H. Stephani p. 272. 424. 451. in Wintertoni Poet. min. gr. pag. 443. ſqq. et optime pleniusque in *Brunkii* Anal. veter. poet. gr. Vol. I. pag. 120 — 147.

4. Tenuis

*) Conf. *Burmann* ad Valeſii Emendatt. pag. 84 — 85. cl. *Villoiſon* in prolegg. ad Homeri Iliad. ed. Venet. pag. 5. not.

4. Tenuis, alioqui ſermone proprio et iucunditate quadam commendari poteſt: praecipua tamen eius in commouenda miſeratione virtus, vt quidam in hac eum parte omnibus eiusdem operis auctoribus praeferant. Ita iudicat de noſtro *Quinctil.* X. 1. 64. et *Cicer.* de N. D. I. 22. non enim, ait, poeta ſolum ſuauis, verum etiam ceteroquin doctus ſapiensque traditur.

5. *Fabric.* B. Gr. II. 15. ſect. LV. vol. II. pag. 142. ſqq. vbi plura adieci. Praecipue *Petri Gerhard. Duker* diſp. praeſide *van Goens* de Simonide, Ceo, poeta et philoſopho. Vltraiect. 1768. 4. vbi cap. 4. de inuentis Simonidis, et de litteris ab illo additis alphabetho copioſe agit.

§. 21.

PYTHAGORAS.

1. Si quis ex omni antiquitate fuit, de cuius aetate eruditi homines a ſe inuicem diſceſſionem fecerunt, is ſane eſt Pythagoras. *Bentley* et *Dodwelli* libros iam ſupra §. 12. memoraui, (adde *Dodwell.* in libro: de veteribus Graecorum Romanorumque Cyclis, Oxon. 1701. ſect. XII. pag. 137.) *Guilielm. Loydius* in diſſert. de Chronologia Pythagorae, Londini 1699. 8. *Iakſon* in Chronological Antiquities Vol. II. pag. 374. aut ſecundum theotiſcam Windheimii verſionem p. 614. ſqq. cum primis *Meiners* et *Tiedemann* in libris mox laudandis, aliique in hoc argumento diligenter verſati ſunt. Vide etiam le Clerc Bibl. chois. Tom. X. pag. 79 — 125. qui Bentleii ceterorumque argumenta recenſet, *Drakenb.* ad

Liu. I. cap. 18. *Stauer.* in Addendis ad Mythographos latin. pag. 962. et alios infra nominandos. Quidquid eſt, equidem, qui lites inter tot tantosque viros dirimere nolim, quorumdam pono ſententias. Secundum igitur Dodwelli rationes Pythagoras CXVII. annum agens e vita deceſſit; eiusque dies natalis incidit in annum periodi Iulianae 4145. V.C. Varron. 185. ante Ch. nat. 569. Olymp. 52$\frac{3}{4}$; annus autem mortis in an. per. Iul. 4262. V. C. Varron. 302. a Ch. nat. 452. Olymp. $\frac{81}{82}$. $\frac{1}{4}$. Fabricius putat Pythagoram non natum eſſe ante Olymp. 43, 4. (quae Bentleii eſt ſententia), nec poſt Olymp. 52, 4 (quae eſt opinio Dodwelli. Alii vero putant, illum. C. aut. XC. aut LXXX. annos egiſſe. *Meiners*, poſtquam veterum et recentiorum opiniones atque rationes copioſe recenſuerat, iudicat, Pythagoram natum fuiſſe non ante Olymp. XLV. ſed probabilius Olymp. XLIX. deceſſiſſe vero vita Olymp. ſiue LXIX. init. ſiue ſecundum Euſebium LXVIII. 3. an. aet. circiter octogeſimo. Saxius V. C. cui aetatis, qua maxime per magnam Graeciam floruit Pythagoras, veriſimillimus index eſſe videtur. *Cicero* IIII. Tuſc. quaeſt. 1. refert illius aetatem ad A. O. C. circiter 3496. Olymp. LXVII. 4. ante C. N. 507. V. C. 245. et natalem ponit Olymp. XLIX. 2. mortis vero annum Olymp. LXX. 4. *Hambergerus* vero terminum vitae collocat intra A. M. 3376—3518. aut ante C. N. 608—466. Enimuero plurimorum V. D. ſententias et rationes collegi et vberius explanaui in Epimetro II. ad *Fabricii B.* gr. vol. I, pag. 755. ſqq. quae repetere nolo.

2. Ex

2. Ex inſula Samo ortus, habuit praeceptores *Pherecyden* *), Hermodamentem et alios: de quibus autem res dubia eſt. Nam *Iamblichus* in libro de vita Pythagorae aliique ſubleſtae fidei ſunt ſcriptores et multa de noſtro fabulati, aut aniles aliorum fabulas recoxerunt. Quum in patria, Samo, Policratis tyrannidem diutius perferre non poſſet, Ioniam ad Thaletem, vnum e ſapientibus, contulit ſe, dein Aegyptum profectus eſt, vbi, poſt multas difficultates ſuperatas, myſteriorum et litterarum arcanis initiatus, Aſtronomiam, Geometriam et theologiam ſubtiliorem didicit. Alia praeter ea itinera ſuſcepiſſe et ad Indos quoque penetraſſe dicitur, quod quidem a nonnullis optimo iure in dubium vocatur. Samum rediit, et dein in Italiam delatus eſt. Quod vero primum in patriam redux propter obſcuram docendi et loquendi rationem parum plauſus

*) De hoc *Pherecyde Syrio*, philoſopho, qui vixit intra Olymp. XLV. et LIX. atque diſtinguendus a *Pherecyde* Lerio ſiue Athenienſi, hiſtorico, et de illius philoſophia v. *Bruckeri* hiſtor. crit. philos. vol. II. pag. 30. ſeqq. *Fabric.* B. Gr. vol. II. lib. 2. cap. 23. §. 26. et quae ibi adnotaui; *Gottlieb Wernsdorf* in docta disp. de Metempſychoſi veterum non figurate, ſed proprie intelligenda, Witteb. 1741. pag. 34. ſq. *Heine* in differt. ſur Pherecyde, Philoſophe de Syre, in commentar. acad. regiae Berolin. 1749. 4. pag. 303. ſqq. *Diet. Tiedemann Griechenlands erſte Philoſophen*, Lipſiae 1780. 8. pag. 153. ſqq. *Sturz* in libro perdocto *Pherecydis Fragmenta* e variis ſcriptoribus collegit, emendauit, illuſtrauit, commentationem de Pherecyde vtroque et philoſopho et hiſtorico praemiſit, denique fragmenta Acuſilai et indices adiecit *Frid. Guil. Sturz* Gerae 1789. mai. 8.

ſus adeptus eſt, in graecas inſulas aliaque loca, vbi eſſent oracula, abiit. Maiore litterarum adparatu et maiore auctoritate famaque ornatus ad ſuos rediit, et in ipſa vrbe ſcholam conſtituit, Pythagorae *Hemicyclium* poſtea dictum. Haud multo poſt in Italiam venit et Crotone, vrbe inferiore parte Italiae, aperuit ſcholam, multitudine diſcipulorum et auctoritate valde nobilitatam: inde vero illius philoſophia dicta eſt *Italica*, de qua *Schefferus**) aliique docte ſcripſerunt. Vt vero in vita, ita etiam in doctrina ſeuerus et myſticus fuit Pythagoras, ab Aegyptiis, Orpheoque multa ſumſit, variaque habuit exercitationum genera, et a cibis quibusdam, quae corpori aut perpetuae commentationi obeſſe viderentur, ſuos abſtinere iuſſit, (de qua conſuetudine v. *Irhouium* libro nr. 6. nominandum cap. XV. pag. 119. eiusque aduerſarium Wernsdorf. laudatum pag. 27.) Virtutem et pietatem in primis docuit et commendauit. De deo, coelo, ortu et migratione animi aliisque rebus ſubtilius diſputauit, quam vt ipſe forſan intelligeret, aut illius diſcipuli rite caperent. Hinc tot contortae captioſaeque dictorum et ſententiarum explicationes ortae ſunt, quum praeſertim interpretes vel nimis ſectarentur rationem et artem allegoricam vel illius eſſent rudes; et tamen in verba Pythagorae, tamquam lapidem Iouis, iurarent.

3. Hodie

*) De natura et conſtitutione philoſophiae italicae ſeu pythagoricae liber ſingularis; Vpſal. 1664. editio II. ex integro curata. Cui accedunt Pythagorae aurea carmina. Cum praefat. C. S. Schurzfleiſchii. Witembergae. 1701. 8.

3. Hodie quidem nihil exſtat, quod Pythagoram habeat auctorem; nam, quae vulgo adtribuuntur illi, ea ſunt ſuppoſititia. Sunt autem 1.) χρυσᾶ ἔπη, *aurea carmina*; quae quidem partim diu ante P. cognita, partim ex illius forſan ore hauſta ab eius adſeclis et probabiliter ab iis, qui poſt Platonem vixerint, collecta, verſibus expreſſa, mutata et interpolata eſſe videntur. Carmen vero ipſum ante Pythagoram eſſe compoſitum, quod Glandorf. §. 6. doctae diſputationis de Carminis aurei aetate opinatus eſt et ingenioſe probare ſtuduit, equidem ſubdubito, et lubentius ἐπέχω. Sententiae tamen quaedam diu ante vſitatae et a philoſophis commendatae fuerint. 2) ἱερὰ ἀποφθέγματα, *ſymbola*, quibus Pythagorei inter ἀμέσους ſacrisque ipſorum non initiatos verſantes vſi fuiſſe dicuntur. 3) *Sphaera diuinatoria*, *de decubitu aegrotorum* quam ab Apuleio latine verſam nonnulli adfirmarunt. 4) *Epiſtolae*, et alia: v. Fabr. vol. I. B. Gr. ibique adnotata, §. IV. ſq. pag 779. ſqq.

4. Aureorum carminum ſunt editiones paene infinitae. Plerumque vero adduntur gnomographis aliisque opuſculis. Pleniſſimam hiſtoriam editionum criticam quia contexuit Glandorf, nos potiores tantum recenſebimus. Princeps edit. eſt *Aldina* cum Conſtantini Laſcaris Erotematibus etc. 1494. 4. tum cum Theocriti Eclogis triginta Theognidis ſententiis, Phocylide, Heſiodo etc. Venet. apud Aldum Manut. 1495. fol. — et cum Iamblicho, de myſteriis, Proclo, Syneſio etc. Venet. in domo Aldi Manut. 1497. fol. — Aldinum textum retinuerunt ſequentes, vsque ad

Opori-

Oporinianam edit. Baſil. 1551. 8. in *libello ſcholaſtico* etc. edito a *Ioachimo Camerario*, qui verba poetae aliquando mutauit. Id quoque deinceps fecerunt *Hertelius* in Collectione ſua et *Henr. Steph.* in Principibus poetis 1566. F. Stephanum ſequuti ſunt plurimi, qui poſt hunc in illuſtrandis his carminibus ſunt verſati. In pauciſſimis locis relinquit lectionem Stephanianam *Frid. Sylburg.* In Epicis elegiacisque minorum poetarum gnomis graece et latine Pythagorae ſcil. Phocylidis, Theognidis, Solonis, Naumachii, Callimachi, Eueni, Rhiani, Eratoſthenis, Panyas. Lini, Menecr. Poſidippi, Metrod. Simonid. Antimachi. Addita in fine variantis ſcripturae notatio, correcta item multis in locis interpretatio latina, Francof. 1591. 8. — Sylburgii veſtigia *Scheſſeri* editio 1701. premit. — Stephanum vt plurimum ſequutus *Cl. Salmaſius* in editione doctrinae et eruditionis plena, libri inſcripti: Tabula Cebetis Graece, Arabice, latine, item aurea carmina Pythagorae, cum paraphraſi Arabica, Auctore Io. Elichmanno cum praefatione Cl. Salmaſii Lugd. B. 1640. 4. —— Cum *Hieroclis* commentario primus dedit, Paris 1583. 12. *Curterius*, edition. Wechel. Paris 1539. vt plurimum ſequutus. (*) tum cum Hierocle et Curterii interpretatione Londin. 1654. repet. 1673. 12. Inſunt vero in hoc exemplo primum *Aurea carmina*, tum *Pythagorae fragmenta metrica*; dein *P. fragmenta proſaica*, poſtea

Q 2 *Pytha-*

*) *Hierocles* autem vixit circa annum Chriſti CDL. imperantibus Theodoſio ſecundo, Martiano et Leone Thrace v. *Glandorf* in Prolegg. ad Pythag. pag. 82. ſqq. *Fabric.* B. Gr. vol. I. p. 799. etc. ibique ſupplementa.

Pythagorae epiſtola ad Hieronem Syracuſanum, iam *Pythag. Symbola*. Sequitur Hieroclis vita ex Suida eiusque Commentarius in carmina Pythagorica ſatis copioſus et ſubtilis: in altera parte a p. 321. iterum *aurea Pythagoreorum carmina* latine conuerſa, multisque in locis emendata illuſtrataque adnotationibus, quibus etiam Hieroclis interpretationi non parum lucis adfertur, auctore *Theodoro Marcilio*. Additae ſunt Sylburgii notae, et Hieroclis philoſophi facetiae. — In meo exemplo Merici Caſauboni notas in Hieroclis commentarium non inueni, quas Glandorfius additas eſſe memorauit. — Londini 1673. 8. II. tom. —— Cum *Hieroclis* commentario, Marcilii Sylburgii ſuisque notis et indice edidit *Petr. Needham*, Cantabr. 1709. 8. Ad emendandum Hieroclis textum adhibuit varias lectiones e ſex MSS, et haud paucas Dauiſii, in primis vero Bentleii coniecturas. Praeter ea adiecit Pearſoni Prolegomena in Hieroclem, in quibus de auctoris vita meritisque agitur. — Quod vero Needham collationem cod. Medic. a Gudio inſtitutam, et a Fabricio miſſam non accepit, *I. Chriſtoph. Wolf.* edidit: diſſertationem epiſtolicam, qua Hieroclis in aurea Pythagorae commentarius, nuper in Anglia editus, partim illuſtratur, partim emendatur, beneficio collationis cum codice Medicaeo inſtitutae, Lipſ. 1710. 8. — Hac praecipue vſus eſt Anglus quidam ad reſtituenda loca, quae Needham et Bentlei ſuo arbitrio praeter codicum fidem mutauerant: inſcripta vero eſt editio: *H. in A. C. commentarius graece et latine.* Graeca accuratius nunc recognita et ad MS. Codicum fidem exacta, plurimisque in locis e Gudiana Medicaei cod. collatione

tione emendata, vna cum notis ſubiunctis, edidit R. W. S. T. P. Coll. Ies. Cant. nuper ſocius, Londini 1742. 8. — Needhamum ſequutus eſt *I. A. Schier*, qui Pythagorae carmina cum animaduerſionibus Sylburgii, Theodor. Marcilii, Viti Amerbachii et Needham. gr. et lat. recudi fecit, et hiſtoriam de rebus ad Pythagoram pertinentibus praemiſit, Lipſ. 1750. 8. — Locupletiſſima vero multisque dotibus ſtipata ornataque C. P. editio eſt, quam curauit *Eberhard Gottlob Glandorf*, cum praef. Ch. Gottlob Heyne, (qui de vſu, dignitate rectaque aeſtimatione veterum gnomographorum acute iudicat,) Lipſiae 1776. 8. eſt vero Vol. primum ſententioſorum vetuſtiſſimorum Gnomicorum quorundam poetarum Operum. *Glandorf* Aldinas et reliquas veteres editt. vnde textum interdum feliciter reſtituit, et meliores editores recentiores perpetuo conſuluit, varias lectiones notauit et diiudicauit, omniaque iuſto copioſius explicuit. In primis laudanda eſt eius induſtria atque opera, quam in Prolegomenis praeſtitit, in quibus primum de codd. MSS. de interpretibus et editionibus carminis Phocylidei et Pythagorei poetarumque gnomicorum; tum de carminis aurei aetate, argumento, indole, dialecto, de Hierocle, aliisque de rebus ad hoc caput pertinentibus, diligenter fuſeque diſſeruit. — In Anthologia gr. poet. dedi quoque et illuſtraui carmen aureum. — *Brunck* dedit A. C. inter Gnomicos poetas graecos, Argentor. 1784. 8. p. 107. ſqq.

Pythagorae ſphaera diuinatoria de cubitu aegrotorum, ab Apuleio, vt fertur, latine reddita. In Caſp. Barthii Aduerſariis libr. XXX.

 cap.

cap. 7. — Epiſtolae ad Hieronem gr. inter Epiſtolas gr. Aldi 1499. 4. — Eadem et alia ad Anaximenem gr. et lat. in Thom. Gale opuſc. mytholog. p. 735.

5. Ob nobiles grauesque et, a quibusdam argutiis fallaciisque atque opinionibus vel omnino falſis vel nimis captioſis ſi diſceſſeris, Chriſtiano dignas ſententias; ob ſimplicitatem canaeque antiquitatis et veteris de rebus diuinis humanisque ſentiendi rationis veſtigia atque indicia illud carmen aureum in magna ſemper fuit exiſtimatione. Ipſe vero Pythagoras vir fuit ſplendidi ingenii, acris iudicii, multarum litterarum et qui artem calluit, vel per ſpecioſam et arcanam diſciplinam, auctoritatis incredibilis famaeque haud interiturae ſibi comparandae.

6. Quum *Fabric.* B. G. Vol. I. Libr. II. cap. 12. et 13. *Heumann* in Actis philoſ. part. 2. pag. 370. ſqq. P. 4. pag. 751. ſqq. *Brucker* in Hiſtor. crit. philoſ. Part. II. libr. 2. cap. 10. ſect. 1. et in Adpendice pag. 257, ſeqq. *Saxius* in Onomaſtico tom. 1. pag. 28. de Pythagora et iis, qui de eius vita placitisque ſcripſerunt, atque de interpretibus iam multi fuiſſent, et ego ad Fabricium multo plures excitaui; tantum commemorabo *Io. Franciſc. Budaei* diſſ. de peregrinationibus Pythagorae, Ienae 1692, rec. in eius analect. hiſtor. philos. Halae Sax. 1706. 8. pag. 1. ſqq. et pag. 363. ſqq. rec. eſt eiusdem disp. de Καθάρσει Pythagorico-platonica. *M. Frieder. Chriſtian. Eilſchovs* hiſtoriſchcritiſche Lebensbeſchreibung des Weltweiſen Pythagoras — aus dem Daeniſchen veberſetzt von Philander von der Weiſtritz, Hafniae

niae 1756. 8. *Guil. Irhou.* de Palingeneſia veterum, ſeu Metempſychoſi ſic dicta Pythagorica, libr. III. Amſtel. 1733. 4. Negat Irhouius, Pythagoram fuiſſe craſſae metempſychoſis auctorem: contra quem docte diſputat, omnemque haereſin illam hiſtorice eleganterque exponit *Gottlieb Wernsdorf* in diſp. de Metempſ. veterum proprie intelligenda, Witteb. 1741. *Abrahami Grauii* Hiſtoriam philoſophicam, Franek. 1674. capp. VI. ſqq. In comment. Acad. reg. Paris. Tom. XIIII. plures commentationes de illo philoſopho, auctoribus de la Nauze et Freret reperiuntur, quas partim germanice vertit Mich. Hilſmann in Magazin für die Philoſophie vnd ihre Geſchichte, tom. III. — M. *Io. Iac. Syrbii* Pythagoras intra Sindonem noſcendus, ſiue hiſtorica in phyſicam Pythagoream introductio. Ienae. 1702. 8. — *Iac. Schalleri*, Theol. D. et phil. Prof. Argentorat. cum reſpondente Marco Mappo, diſp. Ethica Pythagorae Y. adornata. Argentorati 1653. rec. inter Fragmenta hiſtoriae philoſophicae, a Chriſt. Ern. *de Windheim* coniunctim edita. Erlangae 1753. 8. pag. 95. ſqq. *M. Io. Michael Sonntag* diſp. de ſimilitudine noſtri cum deo Pythagorico - Platonica. Ienae 1699. 4. — M. *Chriſtian Aug. Rotth* diſp. de examine conſcientiae Pythagorico veſpertino. Lipſiae, 1708. 4. — *M. Chriſtoph Schraderi* diſſ. de Pythagora, Lipſiae, 1708. 4. Vbi is §. 9. pag. 19. ſqq. XXIX. alios Pythagoras recenſet. *Sigism. Frid. Dreſigii* comm. de alba ſtola Pythagorae. Lipſiae 1736. 4. — *Chriſtiani Alberti Doederlini* animaduerſiones hiſtorico - criticae de Thaletis et Pythagorae theologica ratione (ſine loco,) typis Io. Frid. Hageri. 1750. 8. — *Ignatius*

natius Roſſius in Commentation. Laertianis, Romae 1788. mai. 8. pag 160. ſqq. varia, quae *Diogenes Laertius* libr. VII. ſect. 44. 46. 47. de Pythagora ſcripſit, explicat aut emendat, et pag. 5. ſq. de eius philoſophia, quam Themiſtius italicas muſas dixerat. — *Ioach. Oporinus* in Hiſtoria critica doctrinae de immortalitate mortalium, Hamburgi, 1735. 8. pag. 52. opinatur Pythagoram aut Platonem Hebraeis quaedam debere poſſe, et cum Moſe aliquando conſpirare, quatenus mediatam et intercedente Aegyptiorum opera propagatam Moſis diſciplinam intelligas, et pag. 175. 192. 383. ſq. et 651. Pythagorae eiusque adſeclarum doctrinam de deo animoque humano perſequitur. — Inprimis egregie copioſeque verſati ſunt in vita, ſatisque et doctrina ac diſciplina Pythagorae ſcholaeque pythagoricae enarrandis explicandisque cl. *Meinerſius* in Hiſtoria doctrinae de vero deo, Lemgou. 1780. 8. part. II. ſect. II. et in Geſchichte des Vrſprungs, Fortgangs vnd Verfalls der Wiſſenſchaften in Griechenland vnd Rom, tom. I. Lemgou. 1781. mai. 8. lib. III. pag. 178 — 602. collata libri cenſura in Bibl. crit. Amſtel. II. part. VIII. atque cl. *Tiedemann* in; Griechenlands erſte Philoſophen oder Leben vnd Syſteme des Orpheus, Pherecydes, Thales vnd Pythagoras. Lipſiae 1780. 8. pag. 187 — 556. et in; Geiſt der Spekulatiuen Philoſophie von Thales bis Socrates. Marburg. 1791. 8. cap. V. pag. 67. — 138.

Diuerſus eſt a Pythagora, Lacone, quem cum Numa verſatum fuiſſe ferunt, v. *Menag.* ad Diogen. Laert. Libr. VIII. cap. 46. et *Stauer.* ad Corn. Nep. Epamin. cap. II. in min. edit. pag. 170.

170. edit. meae. De pluribus Pythagoris, atquePythagoreis v. Fabric. B. Gr. l. c. illique ſupplementa.

7. Addatur *Theano*; Crotoniatis vel Cretenſis, vxor Pythagorae; quae poſt illius obitum cum Telauge et Mneſarcho filiis ſcholam regendam ſuſcepiſſe traditur. Scriptis quoque celebris fuit, quorum hodie fragmenta et epiſtolae, in quibus vero Parmenidis et Platonis fit mentio, ſuperſunt, et reperiuntur in *I. Chriſtoph. Wolfii* fragmentis mulierum graecarum proſaicis pag. 224. ſeqq. vbi etiam not. 416. variae epiſtolarum editiones recenſentur, nr. 162 — 192. Idem in Catal. foem. illuſtrium ſubiuncto pag. 446. de illa docte diſputat.

§. 22.

SCYLAX.

1. Secundum Saxium A. O. C. circiter 3497. Olymp. LXVIII. 1. ante C. N. 506. V. C. 246.

2. Caryandenſis, e quodam Cariae oppido, Geographus. Miſit eum Darius Hyſtaspis ad Indum fluuium et oras maritimas luſtrandas, Herod. IV. 44.

3. Huic Fabricius et *de Sainte-Croix* in Hiſtoire de l' acad. roy. — — des I. et B. L. avec les Memoires de Litterature etc. vol. 42. Paris. 1786. (qui geographicas quoque et chronologicas obſſ. in Scylacis Periplum dedit,) aliique tribuunt *Periplum*; quem tamen *G. I. Voſſius*, pater, de hiſtor. gr. cap. 19. et *Is. Voſſius* in praef. ad Scylacem, ad alterum Scylacem Caryandenſem iuniorem, et cum Suida *H. Dodwellus* in diſſ. de Peripli Scylacis aetate, tom. 1. Geogr. graec.

 min.

min. Io. Hudſoni, ad tertium Scylacem Polybii aequalem referunt.

4. Primus edidit *Dauid Hoeſchelius* vna cum Marciano Heracleota, Artemidoro Epheſio, Dicaearcho Meſſenio et Iſidoro Characeno, Aug. Vindel. 1600. 8. e. cod. Palatin. — Dein vidit lucem cum notis et verſione *Iſauci Voſſii*, vix vnum et viginti annos nati, Amſtel. 1639. 4. cum Anonymi periplo Maeotidis Paludis et Ponti Euxini. — Porro: *Geographica antiqua h. e. Scylacis periplus maris mediterranei*, anonymi periplus Moeotidis paludis et Ponti Euxini. *Agathemeri* hypotypoſis geographiae. Omnia graeco-latina. Anonymi expoſitio totius mundi latina. Cum notis Is. Voſſii, Iac. Palmerii, S. Tennulii et emendationibus *Iac. Gronouii* Lugduni Batau. 1697. 4. — Quod *Io. Hudſon in Geographiae veteris ſcriptoribus graecis minoribus*, gr. et. lat. vol. I. Oxoniae 1698. 8. pag. 7. ſqq. repoſuit Scylacis Περίπλους cum verſione Is. Voſſii latina, et *Dodwell* in diſſ. II. de Peripli Scylacis aetate, (illi edit. praemiſſa,) omnibus viribus contendit, vt probaret, auctorem Peripli eſſe Scylacem, Polybii aequalem*), illam ſententiam acerbe impugnauit *Iacob. Gronouius* in Animaduerſione in recentem ab Oxonio Scylacis editionem et diſſertationis de Scylacis aetate examen. Illam animaduerſionem minoribus typis deſcriptam ſubiecit Gronouius iis editionis ſuae exemplaribus, quae a librario nondum diuendita erant, et operi nouum praefigere iuſſit

*) Conf. *I. Ge. Hagers* Geographiſch. Bücherſaal, tom. I. pag. 141. ſqq.

iuſſit titulum: *Geographia antiqua — — et emendationibus Iocobi Gronouii, cuius accedit animaduerſio in Oxonienſem editionem et examen diſſertationis de aetate Scylacis cum fragmento Ephori*, Lugduni Batauorum. 1700. 4. Editiones igitur a. 1697 et 1700., (vtraque exſtat in catal. Pinelliano tom. 1. pag. 359,) non ſunt diuerſae aut repetitae, ſed vna eademque, ita vt exempla poſteriore anno ſignata nouam tantum acceperint inſcriptionem cum acceſſione *Animaduerſionis etc.* — Nouam Scylacis et reliquorum minorum veterum geographorum editionem adnunciauit *le Baron de St. Croix* in Memoire envoyé a Meſſieurs de Journal des Sçavans, pour l' année 1789. Paris. 12. m. April. pag. 657 — 753. ſur une nouvelle édition des petits Géographes anciens; etiam ſeparatim in 4. ſine anni nota et paginis. Nr. 2. obſeruat, ſe animaduertiſſe, plures textus errores ab ignorantia et feſtinatione librariorum, qui vocabula et integras ῥήσεις transpoſuerunt, profectos eſſe, quales iam indicauit in Examen des Hiſt. d' Alexandre pag. 272. et in Hiſt. — des Inſcript. vol. 42. pag. 373. Alii errores originem debent interpolatoribus; exempla idem dedit in eod. vol. 42. pag. 328. n. pag. 374. n. Idem in nota b. in Memoire etc. longiorem locum ex Holſtenii epiſtola ad Peyreſcium adfert, in qua Holſtein arbitratur, omnia vitia orta fuiſſe ex litterarum maiuſcularum vetuſtate exeſarum, confuſione.

5. Licet mutilum nec in paucis locis fabuloſum habeamus Scylacis Periplum, vtilis tamen eſt ad notitiam orbis antiqui.

6. Fa-

6. *Fabric.* B. Gr. libr. IV. cap. 2. ſect. VI. et VII. *Io. Georg. Hageri* progr. de Scylace, geographo antiquiſſimo illiusque periplo, Chemnit. 1765. 4. et in Geographiſch. Bücherſaal, tom. 1. pag 559. ſqq. Adde *Theoph. Sigefr. Bayer.* de ſitu Scythiae ſub aetatem Herodoti Tom I. Commentar. Petropolit. pag. 404.

§. 23.

XENOPHANES.

1. Quanto natus ſit, litigant viri docti: floruit quidem Olymp. LVI. et multum poſt: vltra nonaginta annos aut centum vixiſſe dicitur, qua de re plura collegi ad *Fabricii* B. Gr. vol. II. pag. 613. ſqq.

2. Colophonius: num alienae diſciplinae ſua debuerit philoſophemata, quae in ſcriptis propagauit, incertum eſt. Fuit praeceptor Parmenidis Eleatis, a quo tota adſeclarum Xenophanis cohors ſectae *Eleaticae* nomen accepit. conf. *Cicer.* academ. lib. II. cap. 42. ibique Dauis.

3. Multa ſcripſit verſibus; ſed pauca, hinc inde ſparſa, ſuperſunt fragmenta: elegias, lambos aduerſus Heſiodum et Homerum, Parodias, quarum particulae fuiſſe videntur ſilli; de natura, etc.

4. *Diogenes Laert.* IX. 18. et 22. *Stanlei* hiſtor. philos. tom. III. pag. m. l. ſiue part. X. cap. 1. *Iac. Guil. Feuerlin* diſſ. de Xenophane poeta et philoſopho, Altdorf. 1729. 4. *Bruckeri* hiſtor. crit.

crit. philoſ. vol. I. pag. 1341 ſqq. *Bayle* Dict. voc. *Xenophanes*. *Tiedemannus* in comm. *Xenophanis decreta*, in bibl. philol. vol. III. Lipſiae 1781. pag. 150. ſqq. et in Geiſt der ſpekulatiuen Philoſophie, Cap. VI. pag. 139. ſqq. *Georg. Guſtau. Fülleborn* diſp. praeſide *Frid. Auguſto Wolfio* habita, et inſcripta: Liber de Xenophane, Zenone, Gorgia, Ariſtoteli vulgo tributus, paſſim illuſtratur, Halae Sax. 1789. 8. *Buhle* comm. de ortu et progreſſu Pantheismi inde a Xenophane Colophonio primo eius auctore, vsque ad Spinozam, Gottingae 1791. 4. pag. 4. — 11. aliosque laudaui ad *Fabricii* B. Gr. II. pag. 618. ſqq.

§. 24.

PARMENIDES.

1. Si *Xenophanis*, vt plerique tradunt, auditor fuit, circa eiusdem aetatem vixit. *Palmerius* quidem in Exercitt. ad optimos auct. gr. pag. 461. et *Menagius* ad Diog. Laert. IX. (vbi de noſtro philoſopho agitur,) ſect. 23. aetatem illius referunt ad Olymp. LXIX. quibuscum faciunt *Fabricius* in B. Gr. vol. II. pag. 621. vbi plura adnotaui, et *Brucker* in hiſtor. crit. philos. tom. I. vbi pag. 1157. ſq. vitam et placita Parmenidis expoſuit.

2. Eleates, Pyretis filius eminuit inter Xenophanis adſeclas, atque ab eo et Zenone Eleate nomen ſcholae eleaticae (quae vero in tres claſſes eſt diſpeſcenda,) ortum eſt. Vitam Parmenideam pro optima et virtutis plena, prouerbii

inſtar

inſtar dixit Cebes in tabula. Inter ciues autem ſuos tanta floruit auctoritate, vt legibus iuuaret patriam, quouis anno iure iurando firmandis. Poſtea vero ſe totum philoſophiae tradidit, neque tamen in paucis diſceſſit a Xenophane, et primus docuit, telluris Figuram eſſe rotundam, in medioque mundo haerere, atque terram diſtingui quinque Zonis. In phyſicis Zenonem, atque, ſecundum quosdam Empedoclem habuit diſcipulos.

3. Carmine heroico ſcripſit *de natura:* ſed exiguas lacinias ex integro eius ſyſtematis habitu hinc inde decerptas, noſtra tenet aetas.

4. Fragmenta ſunt in *Henr. Stephani* poeſi philos. pag. 41. ſqq. quae augeri poſſunt: atqua Scaliger iam plura collegerat: cuius ſylloge ſeruatur in bibliotheca Leidenſi.

5. *Suidas* in Παρμενίδης, tom. III. pag. 53. ed. Küſteri: *Waltheri* ſepulcra eleatica reſerata, (germanice ſcripta,) cap. III. §. 6. pag. 17. ſqq. *Meiners* hiſtoria doctrinae de vero deo pag. 329. ſqq. et in hiſtoria doctrinarum apud Graecos et Romanos, (germanice conſcripta) pag. 605. ſqq. I. *Tiedemann* in Geiſt der ſpeculatiuen Philoſophie etc. pag. 163. ſqq. *I. Gurlitt* Abriſs der Geſchichte der Philoſophie, Lipſiae 1786. m. 8. pag 39. ſqq, etc.

§. 25.

HERACLITVS.

1. A. O. C. circiter 3501. Olymp. LXIX. 1. ante C. N. 502. V. C. 250.

2. Ephe-

2. Epheſius, ſeuerus et triſtis philoſophus, atque indefeſſus naturae indagator, nouaeque ſectae auctor. Quatenus obſcuritatis argui poſſit, explicare ſtudui ad Fabricii B. Gr. II. p. 624.

3. Opus eius in III. partes diuiſum, de *natura* proſa Ionica compoſitum interiit praeter pauca fragmenta. Sub nomine eius quoque circumferuntur ſex epiſtolae, quae ſunt inter epiſtolas graecas apud Aldum; in H. Stephani poeſi philoſophica pag. 142. ſq. et in Lubini Collectione epiſt. graecarum apud Commel. 1601. p. 48.

4. v. *Diogen. Laert.* lib. IX. ſect. 1 — 17. *Fabric.* B. Gr. libr. II. cap. 10. §. 19. et cap. 24. §. 4. Vol. II. vbi plura adſcripſi pluresque laudaui V. D. *Brucker.* hiſtor. crit. philoſ. Tom. I. pag. 1208. et in Append. pag. 323. (*Petr. Weſſelingii*) Obſeru. de Heracliteo *αὔη ψυχὴ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη* in Miſcell. Obſeru. Vol. V. Tom. III. pag. 42. ſqq. *Heyne* V. C. in Opuſc. acad. vol. III. pag. 104. ſq. *Gottfried. Olearii* diatr. de principio rerum naturalium ex mente Heracliti Phyſici cognomento *σκοτεινοῦ*, Lipſiae 1697. et de rerum naturalium Geneſi ex mente Heracliti Phyſici, ibid. 1702. rec. in lat. Stanleii hiſt. philos. verſione ab Oleario facta, tom. II. ad part. IX. cap. 6. *I. Matth. Geſneri* diſput. de animabus Heracliti et Hippocratis, in comment. ſoc. Gott. tom. I. pag. 67. ſqq. Meinerſii et Tiedemani libros ad §. antecedentem laudatos.

§. 26.

OCELLVS LVCANVS.

1. Aetatem eius confert in a. m. 3508. Olymp. LXX. 4. ante C. N. 495. v. c. 257. cl. *Saxius* in Onomaſt. tit. tom. I. pag. 30. Ante Socratem circ. LXXX. aut C. annos floruiſſe, putat Dargenſius: atque ante Platonem vixiſſe eum, critici ex epiſtola (apud Diog. Laert. VIII. 80.) colligunt, quam Archytas ad Platonem ſcripſiſſe fertur, qua ſe nepotes conueniſſe, et ab illius nepotibus ſcripta Ocelli quaedam accepiſſe memorat. Genuinas vero illas eſſe Archytae et Platonis apud Laertium epiſtolas, in dubium alii vocarunt.

2. Pythagorae diſcipulus eſſe perhibetur.

3. Περὶ τῆς τȣ̃ παντὸς φύσιος, de vniuerſi natura lib. ei tribuitur, quem, vt ex fragmentis a Stobaeo ſeruatis adpareat, dorice ab Ocello ſcriptum, a recentiore grammatico in κοινὴν dialectum translatum, plerique putant.

4. Primum graece prodiiſſe Paris 1539. 4. dein apud Guil. Morellum 1555. 8. tradit Fabricius: — tum cum verſione et notis *Ludouici Nogarolae*, Venet. 1559. 4. — repet. edit. III. collatione exemplarium melior facta; cum variis lectionibus ex codd. ex officina Commel. 1596. 8. — cum paraphraſi et commentario *Caroli Emmanuelis Vizanii*, Bononienſis, qui ſuperiora exempla contulit, eaque et tres codd. MSS. ad emendandum graecum textum adhibuit, variis lectionibus margini adſcriptis, Bonon. 1646. 4. repetit. et cum Nogarolae notis, Ocelli fragmento de legibus atque indice, Amſtel. 1661. 4. II. part. — cum

Noga-

Nogarolae verſione et notis in *Thomae Gale* opuſculis mythologicis, Cantabrig. 1671. 8. et Amſtel. 1688. 8. pag. 499 ſqq. — Graece et Francice, a *Marchione Dargenſio*, Berol. 1762. 8. qui multa docte et acute disputat; multa tamen, more ſuo, captioſa et ſingularia habet: — eius tamen verſio et commentarii in linguam germanicam tranſlati cum textu graeco lucem viderunt Breslau. 1763. 8. — Optima eſt editio, quam *Batteſius* curauit: *Ocellus Lucanus*, de la Nature de l' Univers; *Timée de Locres*, de l' ame du monde; Lettre d' Ariſtote à Alexandre ſur le ſyſtême du monde. Avec la Traduction françoiſe, et des Remarques, par Mr. l' Abbé *Batteux*, à Paris 1768. tribus part. 8. Ex codd. regiae bibliothecae Paris. non ſolum ſingula verba, ſed integros verſus auctori antea valde corrupto reddidit, et ſenſum philoſophi bene acuteque explicuit. Libellum ab Ocello ſcriptum eſſe, variis, iisque ab aliis partim vſurpatis, argumentis probatum iuit, vſus teſtimoniis Philonis, Sexti Empirici, aliorumque, tum ex epiſtola Archytae apud Diogenem Laertium, fragmento Ocelli dorice ſcripto apud Stobaeum I. cap. 14. et ex conciſa acutaque et Pythagoraeis conſueta ſcribendi ratione. Cenſor vero hujus editionis perſpicax, cl. *Meiners*, Profeſſor Gottingenſis, in Bibliotheca philologica Gotting. Vol. I. part. IV. pag. 100 ſqq. grauiſſima in medium profert ornatque argumenta, quibus Th. Burnetius, Sam. Parker, van Dalen aliique iam vſi antiquitatem, veritatem atque auctoritatem libri oppugnarunt: ante Philonem, nullum philoſophum neque Ocelli neque eius opinionum atque argumentorum facere mentionem; Cenſorini

 teſti-

teſtimonium nihil valere, quippe cuius aetate iam multa fuiſſent ſcripta ſuppoſititia; inſignes et praecipuas ſcholae Pythagoraeorum doctrinas de numeris, ſymbolis, origine animi humani, et myſticum ſcribendi modum deſiderari; Philonem et Sextum Empiricum haud diſertis verbis librum tribuere Ocello, epiſtolas Archytae et Platonis a Sophiſta quodam confictas videri; ita, vt ad teſtimonii veritatem minime valeant; denique fragmentum apud Stobaeum eſſe ſpurium. Idem cenſor pag. 206. ſqq. Timaei librum et Ariſtotelis epiſtolam ad libros refert adulterinos. Idem vir doct. in hiſtoria doctrinae de vero deo pag. 312. ſqq. et in Geſchichte des Urſprungs der Wiſſenſchaften in Griechenland und Rom, tom. I. pag. 584 ſqq. propugnat ſuam ſententiam. Contra argumentis haud omnino leuibus vindicant ſtabilitatemque libelli antiquitatem atque auctoritatem, praeter memoratos, Lipſius, Fabricius, Adelung aliique; cum primis *Tiedemann* in primis Graeciae philoſophis pag. 198 ſqq. 209. 494 ſqq. et *Chriſtoph. Bardili* in Epochen der vorzüglichſten philoſophiſchen Begriffe, nebſt den nöthigſten Beylagen, part. I. Halae Saxon. 1788. 8. pag. 131 ſqq.

5. Quisquis fuit auctor libri, haud ſane ineptus eſt philoſophus: eius quidem principia de mundo, cuius aeternitatem ſtatuit, de fato, etc. nobis, meliora edoctis, falſa ſunt: multa tamen apte acuteque concluduntur, et de ſuſceptione atque educatione liberorum vtilia interdum traduntur praecepta. Opuſculum, ſi non omnino ſpurium eſt, ſaltem continere videtur antiquiora Ocelli-

Ocelli fragmenta, ab aliis deinceps interpolata auctaque ſuis opinionibus.

6. *Fabric.* Bibl. Gr. II. cap. 13. vol. I. pag. 855 ſqq. vbi plura ſcripſi de controuerſia. *Bruckeri* hiſt. crit. philoſ. Tom. I. pag. 1122 ſqq. in Appendice pag. 313 ſqq. Priore loco a criſi et reiectione Thomae Burneti et Samuelis Parkeri, cenſoris Gottingenſis praecurſorum veluti, librum Ocello vindicare omnibus viribus contendit Brucker.

§. 27.
THESPIS.

1. Olymp. LX. 4. ſiue LXI. 1. ſiue (vt *Larcher* in Chron. herodotea pag. 570. de fabula Alceſti putat,) Ol. LXI. 1. a. periodi Iulian. 4178. ante Ch. n. 536. ſecundum marmor Arundelian. 44. primus docuiſſe fabulam et viciſſe dicitur. Athenienſis et Solonis aequalis.

2. Choro, valde antiquo, qui laudes Bacchi praecipue cecinit, et ante Theſpidos aetatem iam exſtitit, atque drama quoddam, ſed admodum rude fuit, adiecit ἐπεισόδιον, h. e. hiſtrionem ſiue actorem, qui, dum chorus aliquot vicibus quieſceret, per interualla fabulam de Baccho vel alio deo, aut heroe recitaret; quae, quum plerumque cum Bacchi laudibus nihil haberet commune, id nominis, ἐπεισόδιον obtinuit. Theſpis vero, quod, quum ludum agaret, ſiue fabulam ſuam doceret, primus hircum accepit praemii inſtar, dedit occaſionem nominis *tragoediae*, a Theſpide

autem non inuentae, ſed ſucceſſu demum temporis incrementa capientis et excultae.

2. Quae ſub Theſpidos nomine citantur tabulae atque fragmenta, ea ſunt ſpuria et ſuppoſititia.

3. *Bentleii* Apologia pro diſſ. de epiſtolis Phalaridos, ſecundum Lennepii verſionem latinam, Phalaridis epiſtolis adiunctam, pag. 130 — 174. cuius argumenta examinauit et tragoediae arte excultae maiorem diu ante Theſpidem aetatem adſerere ſuſtinuit M. *Io. Iac. Meno Valett*, in II. diſpp. num Theſpis tragoediae auctor habere poſſit, Erlangae 1788. 4. Ego vero meam dixi vberiusque expoſui ſententiam, nec pauca excitaui ſcripta, in quibus de choro, Theſpide antiquitate tragoediae etc. varia ratione et fortuna diſputatur, ad Fabricii B. Gr. vol. I. lib. II. cap. 16. pag. 160. ſqq.

4. Hic praeterea memorandi ſunt 1) *Pratinas*, qui circa Olymp. LXX. fabulas docuit ſatiricas, (v. *Suidam* in voc. *Caſaubon.* de poeſi ſatir. pag. 120. edit. Rambachi, *Fabricii* B. Gr. in notitia tragicorum deperditorum, vol. II. pag. 319.) 2) *Phrynichus*, Athenienſis, diſcipulus Theſpidis; qui primus foeminae perſonam in ſcenam induxit, et epiſodia aptauit animi motibus, primum viciſſe dicitur forſan Olymp. LXVII. et cuius fabulas nominant Suidas h. v. aliique (v. *Bentleius* in Reſpons. ad Boyle pag. 140. ſqq. ex vers. Lennepii latina, qui plures praeter ea enumerat Phrynichos, atque *Fabricius* in B. Gr. Vol. II. pag. 316. vbi plura adieci:) — 3) *Melanippides*, circa Olymp. LXV. ſcripſit dithyrambos, tragoedias et alia poemata; v. *Fabr.* l. c. pag. 310.

§. 28.

§. 28.

AESCHYLVS.

1. De anno natali diſſentiunt critici. Floruit quidem circa a. M. 3509. Olymp. LXXI. 1. ante Ch. N. 494. V. C. 258. Secundum Epochas marmor. Arundel. natus poſtremo*) anno, (ſecundum Saxium, Onom. I. p. 31. et Caſaub. quem vide, de Satyr. poeſi I. cap. 5. pag. 125. 130. ſq. ed. Rambach.) *tertio* Olymp. LXIII. ante Chr. N. 525. denat. ſecundum Saxium, Olymp. LXXXI. 1. ſiue 2. ſecund. Fabr. LXXVIII. 2. ante C. N. 467. aetatis vndeſexageſimo: cui adſentit *Corſin.* in faſt. atticis tom. III. pag. 193. ſed ſchol. ad Ariſtophanis Acharn. vers. 10. mortuum tradit Aeſchylum Callia archonte, h. e. Olymp. LXXXI. 1. et ita ſubduxit rationes *Larcher.* l. c. pag. 571 a periodi iulian. 4258. a. Chr. n. 456. v. c. 298. aet. 69.

2. Athenienſis ex ciuitate Atticae *Eleuſine*, (vt Fabricius aliique putant,) aut *Decelia*, Atticae populo, (vt *Corſin.* in faſt. attic. tom. III. pag. 120. contendit.) Interfuit pugnis Marathoniae, nauali ad Salamina et Plataeenſi. Eius tamen ingenium inprimis ſplenduit in tragoediae forma ordinanda et conſtituenda. Picturae, et machinarum, cothurni, laruarum etc. vſum et duos hiſtriones, qui plures perſonas in fabulis ſuſtinerent, grandeque et nobilius dicendi genus in ſcenam primus iuduxit, v. *Ariſtot.* de A. P. cap. 4. *Horat.* A. P. v.

*) Quam ſententiam ſequuntur *Fabric.* in B. Gr. *Corſinius* in faſtis attic. tom. III. pag. 119. ſq. *Larcher* in Chronologia Herodotea p. 571.

275. ſqq. aliosque ab Fabricio laudatos. In Theogonia omnique mythologia interdum diſcedit a vulgari ſuae aetatis et nationis theologia, ſiue antiquiſſimam Graeciae ſiue Aegyptiacam ſ. ſingularum ciuitatum, ſ. poetarum maxime lyricorum, qui multa nouarant opiniones placitaque ſectatus. Hinc etiam impietatis accuſatum fuiſſe, prodidit memoriae *Ael.* H. V. libr. V. 19. vbi vero vide Kühn, qui docet, ideo incuſatum fuiſſe poetam, quod myſteria Eleuſinia in theatro propalaſſet. In Siciliam ſeceſſit, ſiue coactus ſolum vertere, ſiue indignabundus, quod a iuuene Sophocle victus eſt, ibique ictu teſtudinis, quam aquila in illius caluum caput, quod ſaxum ipſi viſum fuerit, grauiter deiecit, interiit, et circa Gelam humatus eſt *).

3. Exſtant ſeptem Aeſchyli tragoediae, quarum argumentum vim moresque eleganter expoſuit *Clodius* in Verſuch über die Sitten in den Werken der Griech. Dichter, part. I. pag. 61. ſqq. Adde *Brumoy* theatrum graecum, francice ſcriptum. — Catalogum deperditarum Aeſchyli tragoediarum dedit Fabricius.

4. Prima editio prodiit ex officina *Aldi Manutii* 1518. 8. ſed parum emendate, atque ita, vt Agamemnonis poſtrema pars cum Choëphoris capite mutilis confuſa, pro vna fabula Agamemnone, exhiberetur. — Eam repetiit *Adrianus Turnebus*, multa vero paſſim, in tribus praecipue prioribus Tragoediis e MS. cod. Aemarii Ranconeti, emendauit, et addidit variarum lectionum elen-

*) Ex ſorore natus fuit *Philocles*; huius filius *Morſimus*, et ex eo nepos, *Aſtydamas*: omnes poetae dramatici. v. *Caſaubon.* de poeſi. ſatir. p. 147.

elenchum, Paris. 1552. 8. — *Tragoediae ſeptem: a Franc. Robortello* ex MSS. libris expurgatae ac ſuis metris reſtitutae, Venet. 1552. 8. Robortelli, critici acuti, nouam editionum claſſem ducentis, merita ſunt inſignia. Textum enim dedit emendatiorem, verſus ac perſonas diſtinxit, ſuas et Michaelis Sophiani caſtigationes adiecit, atque Agamemnonis, quam ſolam habebat, partem poſtremam et Choëphoras diſtincte recenſuit e MS. primus denique ſcholia in omnes Aeſchyli tragoedias ex vetuſtiſſimis MSS. collecta, edidit ſeparatim eodem anno. — Curatius tamen et limatius dedit tum textum, vbi *Agamemnon*, tragoedia integra, ex duobus MSS. reſtitutus eſt, tum ſcholia *Petrus Victorius*, cuius praeſtans editio exiit ex offic. Henr. Stephani, qui caſtigationes ſubiecit, et quindecim MSS. ſe in Italia inſpexiſſe teſtatus eſt 1557. 4. — Sequuta eſt *Guil. Canteri* editio graece ſine ſcholiis, at egregie correcta, carminis ratione in primis habita, Antwerpiae apud Plantinum 1580. 12. — Haec baſis fuit illius; quam cum ſcholiis graecis omnibus, deperditorum dramatum fragmentis, verſione, et commentario (luculento et doctiſſimo) curauit *Thomas Stanley* Londin. 1663. apud Corn. Bee, et ib. 1664. ap. I. Hort, (quae tamen eadem eſt editio,) fol. in quam omnes ſuperiorum editorum opes transfuſae, et nouis ſcholiis e MSS. aliisque adceſſionibus auctae ſunt. — Haec editio repetita, et animaduerſionibus maximam partem criticis, in quibus metri ratio potiſſimum explicatur, aucta eſt a *Io. Cornelio Paw*, Hagae Comit. 1748. 4. II. Voll. Hic vero et Aeſchylo et emtori melius conſuluiſſet,

 ſi

ſi ampliſſimos, quos Stanley reliquit, commentarios ineditos inſpexiſſet aut dediſſet. Futuri editoris curae et diligentiae ſunt quoque codd. in bibliotheca Auguſtana commendandi. — Textus Stanleianus redditus eſt cum lectionibus variantibus, Glasguae 1746. 4. et. 8. — Nouam eamque criticam edit. cum docto commentario perpetuo, ſcholiisque graecis parare inſtituit cl. *Chriſt. Godofr. Schütz*, Profeſſor Ienenſis, cuius I. vol. Halae 1782. mai. 8. II. vol. 1784. praelum reliquerunt: reliqui diu promiſſi ſunt.

Singulae tragoediae modo ſaepius, modo rarius ſunt ſeparatim editae: hoc vero loco paucas easque meliores aut recentiores memorabo editiones. *Prometheus* cum Stanleiana verſione, ſcholiis α. β (et γ ineditis) ampliſſimisque variorum notis, quibus ſuas adiecit, nec non ſcholia de metro ac anglicanam interpretationem *T. Morell.* Lond. 1773. min. 4. (incongruus et incommodus eſt adparatus vſusque v. ephem. litter. Gotting. 1774. pl. 30.) — *Aeſchyli tragoediae Prometheus, Perſae et ſeptem ad Thebas, Sophoclis Antigone, Euripidis Medea* ex optimis exemplaribus emendatae, (per *Rich. Phil. Brunck.*) Argentorati 1779. 8. cum notis criticis. — *Aeſch. Prometheus* cum ſcholiis gr. et lectionis varietate — edid. *Chriſtoph. Godofr. Schütz,* Halae Sax. 1781. 8. — *Aeſchyli ſeptem aduerſus Theb.* in tomo II. operis: Πεντaλογία ſ. *tragoediarum graec. delectus* cum adnotatione *I. Burton.* ed. II. cui obſeruatt. indicemque adiecit *Thom. Burgeſſ.* tom. II. Oxon. 1779. 8. — *Gallice* verſae ſunt Aeſchyli tragoediae a *du Theil* in noua edit. Theatre des grecs par le *P. Brumoy* etc. Paris 1785. 8. aliam verſionem infra memorabimus.

rabimus. — *Italice* Aeſchyli, Sophoclis et Euripidis tragg. a *Mich. Mallio*, Romae tom. I. 1788. 8. — *Anglice*, Aeſch. tragg. a *Pottero*, Londini 1779. 4. — *Germanice* a *Toblero*, — Perſa. a *I. T. L. Danz* Lipſiae 1789. 8. Agamemnon a *Dan. Ieniſch*, Berol. et Liebau. 1786. 8. Prometh. a *I. G. Schloſſero* Baſileae 1784. 8.

5. Aeſchylus, quod primus in lucem protulit tragoedias, has nondum omnibus numeris abſolutas reliquit; hinc rudis adhuc in multis et incompoſitus et grandiloquus ſaepe vsque ad vitium, at grauis eſt, et ſublimis v. *Quinctil.* Inſt. Or. X, 1. 66. ibique Gesner. Summa vis ingenii inerat illi, quod in inuenienda, ordinanda, et ornanda fabula inque noua cum tragoediarum tum ſcenae conſtitutione maxime ſplenduit, cuius vero feruore, vita militari, diuturno armorum vſu caedisque frequentia, ad audaciam interdum haud felicem, quae parumper abeſſet a tumore et frigido dicendi genere, aliaque vitia abreptus eſt; ſumma vbertas orationis, quae aut antiquam aut vulgarem ſaepe retinet formam; hinc multi, qui videntur, in eius tragoediis reperiuntur hebraismi, ſiue potius linguae orientalis reliquiae. Vnitatem loci et temporis parum curat, nec nodos, qui dicuntur fabulae, epiſodia, καταςροφας amat.

6. *Fabric.* B. Gr. II. cap. 16. tom. II. pag. 164 ſqq. et quae ibi adieci, *Patrobaſchii*, h. e. *Frid. Ludou. Abreſchii* Obſeruata ad Aeſchyli Prometheum vinctum et Scholiaſtem: *Eiusdem* Praetermiſſa in obſeruatis ad A. Prometheum vinctum, in Miſcell. Obſſ. Vol, VII. et VIII. Tom. III. *Eiusdem* Animaduers. ad Aeſchylum et N. T. libri II. Medioburgi 1743. 8. et liber tertius, Zwollae 1763. 8. *Anonymi*

nymi Obſſ. in Aeſchylum eiusque Schol. in Miſcell. Obſſ. Vol. II. Tom. II. — *Beniamin Heath* Notae ſ. lectiones ad Tragicorum graecorum veterum, Aeſchyli, Sophoclis, Euripidis, quae ſuperſunt, dramata deperditarumque reliquias, Oxon. 1762. 4. — *Anton Askew* ſpecimen nouae editionis Tragoediarum Aeſchyli, Lugd. Bat. 1746. 4. — *Io. Aug. Stark* comment. de Aeſchylo et in primis eius tragoedia, quae Prometheus vinctus inſcripta eſt. Gotting. 1765. 4. — *Casp. Iac. Beſenbeck* disp. me praeſide, Erlangae 1784 habita: *Aeſchyli* locorum quorumdam interpretatio. — *Le Beau* Memoires ſur les Tragiques Grecs, in Memoir. de Litterat. tom. 35. et *de Burigny* in Trag. Perſae, in Hiſtoire de l' Acad. Inſcr. et B. L. tom. 29. *Meurſii* Aeſchylus, Sophocles, Euripides, Lugd. B. 1619. 4. auct. in Gronouii thes. Antiqq. graec. Tom. X. *Hauptmanni* Comment. de Aeſchylo et eius tragoediis, Gerae 1741. Interpretatio gallica: Tragoedies d' Eſchyle Par. 1770. 8. laudatur; additur commentat. in qua itinera ſ. errores Ius, at non vbique feliciter, explanantur atque ab obiectis vitiis geographicis vindicantur. *Rochefort* vita Aeſchyli tom. I. edit. nouae Brümoeiani theatri Graec. pag. 274 ſqq. *Sulzer* in Theorie der ſchönen Künſte, voc. *Aeſchylus*, ibique cel. de Blankenburg, tom. I pag. 28 ſqq. — cl. *Arn. Herrmann Ludou. Heeren* disput. de chori Graecorum tragici natura et indole, ratione argumenti habita, Gottingae 1784. 4. — Eiusdem viri humaniſſimi Bemerkungen über die dramatiſche Kunſt des Aeſchylus, in: Bibliothek der alten Litteratur und Kunſt, part. VIII. p. 1. ſqq. Gottingae 1791. 8. — *M. Car. Dau. Ilgen* comm. Chorus Graecorum tragicus qualis

qualis fuerit, et quare vſus eius hodie reuocari nequeat. Lipſiae 1788. 4. — *I. Iac. Henr. Naſt* disp. Obſeruatt. in rem tragicam Graecorum, Stuttgardiae 1788. 4. — cl. *Schütz* commentationum in Aeſchyli trag. quae inſcripta eſt Agamemnon, libellus I. Ienae 1779. 4. — libelli primi pars altera, ibid. 1780. 4. — *Zeune* in progr. recenſuit Varietatem lectionis in tres Aeſchyli tragoedias ex cod. acad. Vittebergenſis, Witteberg. 1780. 4. — (*Le Grand*, Profeſſ.) Specimen obſeruatorum in Aeſchyli Agamemnone, Baſil. 1778. 8. quod valde laudatur. — *Francis Hardy* de aliquot locis in Aeſchyli Agamemnone, in Tranſactions of the royal Iriſh academy. Dublin et Londini, (1789) inter ſcripta ad litteras elegantiores pertinentia. Quia *Wood* ex Homero euincere auſus eſt, Graecos et Troianos vna eademque, lingua vſos eſſe; Hardy ex Aeſchyli loco, vbi captiua Caſſandra Clytemneſtrae non reſpondet, atque chorus illam, quod peregrina ſit, excuſat, concludit, Woodium eo eſſe refutatum. Enimuero inde nihil effici poteſt. Namque poetae communem quamdam linguam tribuunt agentibus, nulla gentis et nationis ratione habita; atque apud eumdem Aeſchylum Xerxes atque Atoſſe graece loquuntur. — *Vauvilliers* in Notices et Extraits des Mſts de la bibl. du Roi -- tom. I. Paris. 1787. mai. 4. pag. 281. ſqq. Plura alia ſcripta ad Fabr. B. Gr. l. cit. ſunt memorata.

§. 29.

§. 29.

GORGIAS.

1. Floruit circiter Olymp. LXX. *Plin.* H. N. libr. 33. cap. 4. adde *Saxii* onom. lit. tom. I. p. 32. centum et nouem annos vixit.

2. Leontinus, Siculus. Athenas ſe contulit, vbi Athenienſes contra Perſas excitauit, et eos, qui in pugna Salaminia ceciderunt, oratione funebri decorauit. Sophiſtarum, qui de re quadam in vtramque partem diſſererent, princeps, Iſocratis et Alcidamantis magiſter.

3. Reſtant binae orationes, de Helenae laudibus et pro Palamede apologia *).

4. Editae cum aliis oratoribus ab Aldo 1573. fol. — ab H. Stephano 1575. fol. pag. 187. — a Reiskio in Oratorum graecorum Vol. 8. pag. 91. ſqq. vbi pag. 197. confer de noſtro Excerptum e ſcholiaſtis ad Hermogenem.

5. Fuit concinnitatis princeps, (v. Cic. Orat. nr. 165. ibique notam Schirachii.) delectabatur antithetis, (Cic. ib. nr. 166. ſq.) numeroſe, at nimis auide, ſcribebat, (Cic. ibid. nr. 175. ſq. cum nota Schirachii, Quinct. I. O. X. 3. 74.) Eius orationes totae periodis continentibus conflatae ſunt (Demetr. Phaler. de Elocutione §. 12. adde §. 15.) Nimius igitur fuit ornatus et venuſtatis ſectator

*) Vti Alcidamantis accuſatio; ita Gorgiae apologia pro Palamede ſophiſticis referta eſt argutiis. Vniuerſe Palamedis cauſſa fabulaque poetis, ſophiſtis aliisque veteribus vberrima fuit materia ad luſum, fictionem ingeniique vires periclitandas atque oſtentandas, conf. *Heyne* Exc. IV. ad. Virg. Aen. II. 81.

ctator et auribus animisque auditorum fecit inſidias fraudemque.

6. v. *Diodor. Sicul.* Libr. XII. pag. 514. ed. Weſſel. *Quinct.* I. O. III. 1. §. 8. 12. ſq. *Fabr.* B. G. II. cap. 26. ibique ſupplementa. *Petri van Spaan* diſſ. de Antiphonte oratore Attico p. 797. in Reiskii Orat. graec. Vol. ſeptimo. — *Georgii Nicol. Kriegk* diſſ. de Sophiſtarum eloquentia, Ienae 1702. in primis §. 25. *Mongitor.* bibl. Sicul. tom. I. pag. 258. ſqq. *Dorville Sicula*, tom. 1. pag. 169. tom. II. p. 364. 430.

7. *Polus*, Agrigentinus, philoſophus, ſophiſta et orator, a *Gorgia* Leontino non ſine magno pretio eruditus: de quo plura diſputat *Mongitor.* in bibl. Sicula, tom. II. pag. 188. ſq.

§. 30.
EPICHARMVS.

1. Circ. A. O. C. 3517. Olymp. LXXIII. 1. ante C. N. 486. V. C. 266.

2. Patria Cous; in Sicilia tamen ab infantia vitam duxit: veteris comoediae princeps. Diſtinguendus eſt ab *Epicharmo*, Philoſopho Pythagoreo; de quo v. *Brucker* p. 1121. ſq. et quae notaui ad *Fabricii* B. Gr. vol. II. pag. 298. ſqq. et vol. I. pag. 844.

3. Fragmenta ex eius comoediis pauca reperiuntur in Stephani, Hertelii, Grotii collectionibus Comicorum etc.

4. *Fabric.* Bibl. Gr. II. cap. 19. Tom. II. pag. 298. ſqq. et pag. 440. *Saxii* V. C. Onomaſt. pag. 33. et 537. Vol. I. *Mongitor.* Bibl. Sicula, tom. I. pag. 180. ſqq.

§. 31.

§. 31.

PINDARVS.

1. Natus Olymp. LXV. 1. aut, ſecundum *Corſin.* in faſtis attic. II. pag. 64. et III. p. 121. anno Ol. 65. $\frac{3}{4}$ ante Chriſtum natum DXX. denatus Olymp. LXXXVI. 2. nonagenario maior, aut, ſecundum *Corſinum* l. e. tom. III. p. 206. Olymp. 82. $\frac{3}{2}$. inopinato animam efflans ſiue, ſecundum *Suidam*, in theatro, ſiue, ſecundum *Valer. Max.* IX. 12. extern. 7, in gymnaſio capite ſuper gremium pueri Theoxenii, quem vnice amabat, poſito. Conf. *Weſſeling* ad Diod. Sic. Libr. XI. pag. 464.

2. Thebas Beotiae habuit patriam, Myrtidis poetriae diſcipulus. Quamquam Muſae eum puerum aluerunt fere, et ſacerdotem ſuum formarunt, (variae enim de noſtro fabellae delectarunt credulam antiquitatem,) a Corinna tamen, poetria, quae ſola apud Tanagraeos, Boeotiae incolas, carmina fecit, quinquies (ſi *Aelian.* V. H. XIII. 25. a vero haud aberrauerit,) victus dicitur. Forſan foeminae venuſtas, atque poetae iuuentus, ad iudicium ſecundum hanc ferendum mouerunt iudices. Simonidem quoque habuit praeceptorem, quem vel in eo imitatus eſt, quod pro mercede laudes aliorum decantauit. Propter vim et elegantiam carminum ſuorum apud Graecos, etiam poſt mortem, in ſumma fuit exiſtimatione, et victorum, qui in ludis Graecorum ſollemnibus palmas tulerunt, laudes carminibus celebrauit.

3. Praeter

3. Praeter fragmenta plura ad noſtram aetatem peruenerunt lyrica carmina dialecto dorica ſcripta, 1) Olympia, 2) Pythia, 3) Nemea, 4) Iſthmia.

4. Duo praecipue exempla fuerunt fere baſes reliquorum, Aldinum, et Callierginum, quod poſterius fundus eſt reliquarum omnium editionum; ſed criſi manuque emendatrice in quibusdam adhibita; quorum nonnullis addita ſunt ſcholia, ex commentariis variorum deperditis collecta. Potiores editiones hae fere ſunt. *Pindari* Olympia, Pyth. Nemea, Iſthmia; Callimachi hymni, — Dionyſius de ſitu orbis; Lycophronis Alexandra, graece, Venet. in aedibus Aldi 1513. 8. Diuerſos habuit codices; in Pytheis tamen et Nemeis p.aeſtantiorem reliquis. — Πινδάρε Ὀλύμπια — (graece) cum ſcholiis veter. impreſſi per *Zachar. Calergi*, (ſic, pro *Calliergi*) Cretenſem. Romae 1515. 4. Codices habuit in Olympiis, Nemeis et Iſthmiis meliores Aldinis, in Pythiis vero deteriores. — *Pidarus* gr. Baſileae per Andr. Cratander. 1526. 8. curante Ceporino: emendatiſſima, at quoque rara editio, vbi tamen Aldina edit. etiam comparata eſt, — repet. per heredes Andr. Cratandri 1556. 8. — Πινδάρε Ὀλύμπια — cum ſcholiis graecis Francof. graece, opera et impenſa Petri Brubachii, 1542. 4. Ducta eſt ex editione romana, hinc inde a viro docto, qui praefuit operis, correcta et deprauata: in margine ſunt nonnullae lectiones variae ex aldino exemplo adſcriptae. — Ad Brubachianum exemplum curata eſt a viro erudito, probabiliter a Morello, ſplendida editio, gr. ſine ſcholiis, Paris. apud Guil. Morellum. 1558.

4. —

4.— cum ceteris octo lyricis — per *H. Stephan.* Paris 1560. et 1566. octonis minoris formae, gr. et latine: prior editio praeſtat: poſterior audaciorem nacta eſt correctorem; at repetita et ad verbum expreſſa eſt 1586. 1600. apud Paull. Steph. et 1612. 1626. oliua Pauli Stephani, et ed. VI. Steph. Ebrodani, 1624. 12. Primam tamen Stephanianam repetiit officina Plantiniana, apud Fr. Rapheleng. 1590. 8. et *M. Aemil. Portus* apud Hieron. Commel. 1598. 8. — *Pind. cum ſcholiis graecis et interpretatione latina ad verbum.* Geneuae, oliua Paulli Stephani. 1599. 4. Brubachianam edit. Stephanus* ante oculos habuit; ſed ad H. Stephanianam recenſionem alteram, vnde etiam repetiit verſionem, emendauit. Omnium vero ſuperiorum diligentiam ſuperauit *Eraſmus Schmidius*, Prof. Wittebergenſis, graece doctiſſimus. Habuit codices, edd. priſcas, (at Cratandrinam in primis ſectatus) frequenter ſanauit loca luxata et corrupta, at certis rationibus metricis nimium tribuit: in commentario docto ſcholiaſtis verba ſaepe vertiſſe tantum videtur, et rhetorices praeceptis vim atque impetum poetae nimis ſedulo, contorte et ieiune ſaepius adſtrinxit. Vitia et virtutes huius editionis, quae rarioribus libris adnumeranda eſt, perite recenſet *Cel. Heyne* in edit. ſua part. ſec. p. 113. ſq. — *Io. Benedictus* (Benoit,) M. D. et in Salmurienſi acad. R. linguae gr. prof. exemplar quidem Schmidii in contextu gr. reddidit; ſed hunc interpretatione ſententiarum et lyricae orationis multum ſuperauit in edit. Πινδάρȣ περίοδος — *cum verſione lat. recognita, paraphraſi et commentariis,* Salmurii 1620. 4. — Πινδάρȣ — *Pindari Olym-*

pia

pia, *Nemea*, *Pythia*, *Iſthmia*, *vna cum latina omnium verſione carmine lyrico per Nicol. Sudorium.* Oxoniae e theatro Sheldon. 1697. fol. curantibus *Ric. Weſt* et *Rob. Welſted*, cum verſione Eraſmi Schmidii et Io. Benedicti argumentis ac paraphraſi, variis lectionibus et notationibus criticis ex V. codd. Bodleianis. Subiuncta eſt collectio fragmentorum, quae excipiunt indices et Nicolai Sudorii poetica metaphraſis. Rareſcere quidem incipit haec editio et cara eſt, nec dotibus ſuis caret haud ſpernendis: at tamen bonum Schmidium, cuius editio tamquam baſis ſubſtrata fuit, modo deſeruerunt, vbi is recte acuteque viderat atque emendarat, modo ſequuti ſunt, vbi erat in alia omnia transeundum. Hinc *R. Dawes* in Miſcell. criticis Oxon. 1781. 8. ſect. II. pag. 37 — 70 et Thom. *Burgeſſ* in additamentis pag. 353 — 366. dederunt *Oxonienſium Pindari editorum deſideratae ἀκριβείας ſpecimen.*

Haec baſis quidem facta eſt editionis praeclarae, criticis praeſertim vtiliſſimae quam *cum lectionis varietate curauit Chriſtian Gottlob Heyne*, vol. I. Gottingae 1773. min. 4. quod continet gr. contextum, at ore melioris interpunctionis ac diſtinctionis ſententiarum multis locis emendatae et ex melioribus codd. aut editionum lectionibus multo correctioris, varietatis lectione praeter ea melius ordinata ac diſpoſita. Notae breues, quamquam maximam partem criticae, tamen haud raro explicant poetae ſenſum. Vol. II. continet interpretationem latinam *Io. Beniam. Koppii*, (nuper praeſulis coetus ſacri Hannouerani praematura morte abſumti,) ab Heynio emendatam: ibid. 1774. Vtrique volumini praemiſſa eſt hiſtoria

critica tum contextus gr. tum editionum et msstorum aliorumque ſubſidiorum. Idem V. C. edidit: *Additamenta ad lectionis varietatem in Pindari carminum editione Gottingenſi 1773. notatam ab editore Ch. G. Heyne*, Gottingae 1791. min. 4. et nouam editionem parat maiorem. — *Pindari carmina, graece cum ſcholiis integris. Emendatius edidit, varietatem lectionis et animaduerſiones criticas atque indices adiecit C. D. Beck.* tom. I. Olympia. Lipſiae 1791. mai. 8. — *Pindari carmina ſelecta — cum ſcholiis ſelectis ſuisque notis in vſum academiarum et ſcholarum edidit Fried. Gedike*, Berolini 1786. 8. — *Pindari carmen IIII. Olympicum, perpetua adnotatione illuſtrauit Henr. Lud. Pfaff.* Ienae. 1787. 8. — Primum carmen Olymp. dedi atque explicui in Anthologia gr. poetica. — Memorabo adhuc verſiones lat. Melanthonianae duo rara exempla: — *Pindari — Olympia — II — per Phil. Melanthon. latinitate donata, nuncque primum in lucem edita* (a Caſp. Peucero,) cum gratia et priuilegio Imper. ad decennium. *Baſil. per Io. Oporinum:* in calce, Baſileae Anno ſalutis hum. M. D. LVIII. (1558.) mens. Iun. in 8. — *Pindari Olympia — — per Ph. Melanthon. conuerſa in lat. ſermonem.* Viteberg. exc. Io. Crato. M. D. LXIII. (1563.) 8. editore Peucero. — Carminum Pindaricorum fragmenta ſummo ſtudio collegit docteque illuſtrauit *Io. Gottlob Schneider*, (nunc Profeſſor litterarum humaniorum in Vniuerſitate Francof. ad Viadrum,) Argentor. 1776. min. 4.

5. *Quinctil.* I. O. X. 1. 6. „nouem, inquit, „Lyricorum longe Pindarus princeps, ſpiritus „magni-

„magnificentia, ſententiis, figuris, beatiſſima „rerum verborumque copia, et velut quodam elo„quentiae flumine: propter quae Horatius (Od. „4. 2.) eum merito credidit nemini imitabilem.“ Saltus poeticos, nobiles ſententias, verborum audaciam atque ſublimitatem, et nouitatem in primis amat, virtutis ſtudium inculcat, et in laudes deorum atque antiquiſſimorum heroum frequenter digreditur: quibus in digreſſionibus ſplendet illius ingenium. Nam quum omnes graecae ciuitates auctores ſuos bene noſſent, aut noſſe ſibi viderentur, eos colerent, et cum ſanguine deorum quaſi miſcerent: poeta ad honorem victoris aut patriae illius inde optimam arripit occaſionem, loco equitis, qui victoriam reportauit, eiusque equi, de deo et heroibus, vnde principes aut conditores ciuitatum orti putabantur, apte iucundeque canendi, eaque ſecundum probabilitatem poeticam diſſerendi, quae poetis noſtris, vrbibus ſubinde ortis, aut harum origine non adeo ignota vel nobilitata, canere atque amplificare non licet. Tali ratione vindicandus eſt optimus poeta a criſi illorum, qui arbitrentur, eum ſublimitatem doctamque obſcuritatem nimis adfectare, aut temerarias et otioſas ſtudioſius venari digreſſiones. Rem enim, in tota Graecia celebratiſſimam, victoriam in ſollemnibus Graeciae ludis partam, et homines, interdum ignobiles nec ſatis claros ad varietatem et gratiam vberius, et ſublimius atque aptius laudare non potuit, niſi eamdem cantilenam, cum ſummo auditorum taedio ſuaeque ipſius laudis iactura, ſemper repetere voluiſſet.

6. Omiſſis pluribus ſubſidiis atque interpretationibus ab *Heynio* V. C. in vtraque praefatione

et a *Fabricio* in B. Gr. II. cap. 15. vol. II. pag. 57. ſq. atque a me in ſupplementis ad illam, iam commemoratis, pauca h. l. proferam. — *Franc. Porti* commentarii in Pindari Ol. Pythia, Nem. Iſthmia. Geneuae 1583. 4. — *Aemilii Porti* Lexicon Pindaricum Hanou. 1606. 8. — *Io. Corn. de Pauw* notae in Pindari Ol. P. N. Iſthm. Traiecti ad Rhen. 1747. 8. acutus quidem, at incontinens criticus, et importunus aliorum praecipue Schmidii cauillator fuit Pauw. — *Gulielmi Barford* diſſert. in Pindari primum Pythium habitam Cantabrigiae in ſcholis publicis, Cantabrig. 1751. 4. — *A. F. Ruckersfelderi*, Theol. D. commentat. quaedam cantica ſacra ex genio Pindaricorum illuſtrantem, quae in eius Sylloge Commentationum et Obſeruationum philologico-exegeticarum et criticarum, faſcicul. prior. primum locum occupat, Dauentriae 1762. 8. collata *Klotzii* cenſura in Actis litterariis Vol. I. Part. II. pag. 117. ſqq. — *Blondelli* et *Iac. Tollii* comparat. Pindari et Horatii, in *Berkelii* diſſertatt. ſelectis criticis de poetis graecis et latinis, Lugd. Bat. 1707. 8. pag. 241, ſqq. et 365. ſqq. Blondelli libellus primum gallice prodiit Paris 1673. in 12. tum Amſtel. 1686. 12. quem in linguam Anglicam transtuliſſe, et tamquam ingenii ſui foetum edidiſſe dicitur *Ralph Schomberg* ſub titulo: A critical diſſertation on de Character and Writings of Pindar and Horace, Londin. 1769. 8. — *Vanuilliers*, (Prof. graecae linguae) Eſſai ſur Pindare, Paris 1772. 8. qui aliquot tantum odas interpretatus eſt et illuſtrauit, at quoque mutilauit, et transformauit. — De Pindari odis conecturae *D. Ioann. Aloyſii Mingarelli*, Abbatis S.

Mariae

Mariae ad Rhen. et Gr. litter. in Archigymnaſio Bonon. lectoris, Bonon. 1772. 4. — Acutius ſcripſit *Schneider* in Verſuch veber Pindars Leben vnd Schriften; Argentor. 1774. 4. acrem tamen et acutum cenſorem, Meiners, nactus eſt in biblioth. philol. Gotting. — *Giamb. Paſſeri* in Nuoua Raccolta d' Opuſcoli ſcientifici e filologici, vol: 27. ſomniat, Pindarum ex poetis iudaicis artem ſaltuum, nobilium ſententiarum et ſtili hausſiſſe. At huius opiniunculae commemoratio eſt eadem refutatio. — *M. Io. Chriſt. Frid. Götſchel* diſp. me praeſide habita; Mythologiae Pindaricae ſpecimen 1. Erlangae 1790. 4. — M. *Ion. Frykſtedt* diſſ. philol. de digreſſionibus Pindari. Vpſal. 1790. Quaedam explicantur: in quibusdam vindicatur Pindarus. — *M. Car. Pouſette* ſpec. academicum ſiſtens odam II. Pindari Olympiorum in lat. conuerſam. Vpſal 1790. 4. — *Dammii* verſio germanica ſect. IV. Berol. 1770. 1771. 8. eſt fida quidem, ſed inuenuſta, frigida et tenuis. — In libro menſtruo: Deutſches Muſaeum, Ienner. 1777. pag. 78. ſqq. eſt *I. Henrici Voſſii* interpretatio germanica cum obſeruationibus grammaticis et criticis: *Pindar's erſter Püthiſcher Chor.* — *Fr. Gedike* germanice vertit et erudite explicuit Pindari Olymp. Berol. ac Lips. 1777. 8. atque Pyth. ibid. 1779. 8. De multis aliis verſionibus in diuerſis linguis, egi ad *Fabricii* B. Gr. vol. II. p. 74. ſqq. De operoſo Dammii lexico Pindari v. ad Homerum.

§. 32.

CORINNA.

1. Pindaro fuit coaeua, ſed aetate paullo ſuperior.

2. Thebana ſiue Tanagraea, Myrtidis diſcipula et poetria; cum Pindaro quinquies in certamen deſcendit et victrix diſceſſit: ſed fides ſit penes auctorem huius hiſtoriolae, *Aelian.* H. V. lib. XIII, 25. Suidas in Κορίννα diſtinguit a noſtra Corinnam Theſpiam vel Corinthiam, et Thebanam iuniorem.

3. Qaedam tantum fragmenta e quinque libris, quos ſcripſiſſe dicitur, ſuperſunt.

4. Ea reperiuntur in *Vrſini* Carminibus IX. illuſtrium foeminarum pag. 46. et 295. et in *Io. Chriſt. Wolfii* IX. illuſtr. foemin. fragmentis et elogiis pag. 42. ſq.

5. *Fabric.* B. Gr. II. cap. 15. nr. 24. tom. II. p. 118. ſq. et *Olearii* diſſ. de poetriis graecis pag. 146. ſq. apud Wolfium. In *Fabr.* libro et cap. mem. permulti poetae lyrici gr. enumerantur, quorum omnium recenſio, ab inſtituti noſtri et breuitatis ratione eſt maxime aliena.

§. 33.

ACHAEVS.

Vixit tempore Euripidis, iunior tamen fuit Sophocle: vixit, monitore Saxio in Onom. lit. I. p. 34. a Olymp. 74, 4. a. C. N. 479. y. c. 273. Eretrienſis et poeta tragicus, vel potius comicus et ſatiricus. At quaedam tantum fragmenta noſtram

ſtram attigerunt aetatem, quae reperiuntur in *Hugonis Grotii* fragmentis Tragic. et Comicorum graec. pag. 441. ſqq. confer *Mongitor.* Bibl. ſiculam, tom I. pag. 2. *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 19. vol. II. pag. 279. ibique not. ſq. in Notitia tragicorum gr. deperditorum, vbi plurium tragicorum, gr. nomina, memoriam et fragmenta reperies indicata expoſitaue.

§. 34.

THEMISTOCLES.

1. Vixit circ. A. O. C. 3525. Olymp. LXXV. 1. ante Ch. N. 478. V. C. 274. interiit Olymp. LXXVII. 3.

2. Imperatoris huius Athenienſis vita ex Herodoto, Thucydide, Cornelio Nepote aliisque eſt notiſſima.

3. Sub eius nomine circumferuntur XXI. epiſtolae, hiſtorici fere argumenti, quas exſul ſcripſiſſe dicitur, quae a *Thoma Lydiato* ad Epochas marmoreas Arundelianas pag. 77. *Schoettgenio*, *Hambergero* in Zuverlaeſſ. Nachrichten, Vol. I. p. 127. aliisque pro genuinis habentur; pro ſpuriis vero a *Leone Allatio*, *Schurzfleiſchio*, *Bentleio* in diſſ. anglice ſcripta, Londin. 1697. 8. latine verſa a Lennepio, adiuncta eius edit. epiſtolarum Phalaridis pag. 53. ſqq. (anno ſeq. editus eſt libellus, A View of the Diſſertat. opon the Epiſtles of Phalaris, Themiſtocles etc. lately publiſh'd by the rever.. D. Bentley etc. Londoni, in 8.) *Fabricio* B. G. Libr, II. cap. 10. nr. 34. vol. I. pag. 692. ſq. aliisque.

4. Editae fuerunt primum e MSto cod. Vaticano a *Io. Matthaeo Caryophylo*, Romae 1626. 4. cum lectt. marginalibus recuſ. gr. et lat. e bibliotheca *Eliae Ebingeri*, ſed ordine litterarum mutato, Francof. 1629. 8. — cum notis et indicibus *Chriſtiani Schoettgenii*, Lipſ. 1710. 8. qui eas in praefatione adſeruit Themiſtocli contra Bentleium haud incommodis vſus argumentis. Textum ex ingenio plerumque reſtituere ſtuduit. *Schoettgenii* edit. vitiis typographicis ſublatis, typis recudi fecit, ſuisque auxit adnotationibus grammaticis *Ioann. Chriſtoph. Bremer*. Lemgou. 1776. 8. qui commentarium promittit pleniorem.

5. Faciles quidem, gratas et ad hiſtoriam cognoſcendam aliquantum vtiles eſſe haud nego; num vero ſint genuinae, equidem ſubdubito. Neſcio enim, quid, epiſtolis ad Pauſaniam lectis, ſenſerim: ſpirant quidem patriae amorem; at Sophiſtae argutias potius, quam Themiſtoclis, viri ſummi, ingenium redolere mihi videntur. Sed penes acutos peritosque homines ſit iudicium; quippe diutius hisce immorari, ab noſtro abeſt inſtituto.

§. 35.

CRATINVS.

1. Circ. A. O. C. 3550. Olymp. LXXXI. 2. ante Chr. N. 453. V. C. 299. ſecundum *Saxium* in Onomaſt. lit. 1. p. 35. et *Hieron.* in Chron. Euſebiano p. 131.

2. Athenienſis, veteris comoediae poeta.

3. Ex

3. Ex multis comoediis fragmenta quaedam ſeruata ſunt.

4. v. *Meurſii* biblioth. Atticam: graec. et lat. in *Hertelii* bibl. vetuſt. comicorum, Veronae 1616. 8. p. 306. et *Grotii* Excerptis ex Trag. et Comoed. graec. Paris. 1626. 4. p. 488. ſqq. Adde *Fabric.* B. G. II. c. 22. vol II. pag. 430. ſqq. vbi pag. 435. de *Cratino* iuniore itidem comico quoque diſſeritur.

§. 36.

PLATO.

1. Circa idem tempus aut paullo poſt floruit veteris comoediae poeta, diſcernendus a *Platone*, mediae comoediae principe, qui circa Olymp. CXX. viguit. Fragmenta in libris ſuperiore paragrapho laudatis inueniuntur, v. *Fabr.* B. G. II. cap. 22. vol. II. pag. 485. ſqq. et quae ibi adſcripſi.

§. 37.

BACCHYLIDES.

1. Floruit ſecundum Saxium circ. A. O. C. 3554. Olymp. LXXXII. 2. ante. C. N. 449. V. C. 303. ſecundum Hambergerum ante C. N. 450. — 430.

2. Ceus e Iulide ciuitate, Simonidis ciuis et ſororis filius; (vide *Goenſii* diſput. de Simonide, c. 3. §. 3. pag. 42. ſq. vbi etiam de noſtro Bacchylide quaedam habet,) Pindari, a quo perſtringitur

Olymp. II. aemulus in aula regis Hieronis, (v. *Aelian.* H. V. IV. 15.) cui iucundus fuit. Poeta Lyricus.

3. Dorice varia ſcripſit, v. *Meurſii* Biblioth. gr. p. 1273. Pauca tamen reſtant fragmenta.

4. Ea reperiuntur in H. Stephani Pindari et ceterorum octo Lyricorum carminibus 1560. et 1612. in Fulvii collectione pag. 199. et 340. in corpore poet. Geneu. Tom. II. pag. 119. et Brunkii Analectis Vol. I. pag. 149. ſqq. Iulianus imperator eius lectione mire delectebatur. *Ammian. Marc.* 25. 4.

5. *Fabric.* B. G. II. cap. 15. nr. 21. pag. 114. ſqq. vol. II. ibique ſupplementa.

§. 38.

PRAXILLA.

1. Floruit Olympiade LXXXII.

2. Sicyonia, poetria.

3. Fragmenta quaedam collecta reperiuntur in *Fuluii Vrſini* Carmin. IX. ill. fem. p. 35. et 269. *Wolfii* poetriarum fragm. et elog. pag. 76. — 81. *Brunkii* Analectis p. 157. (σκολιον vero de Admeto, quod Brunk. tribuit Praxillae, Wolfius Sapphus fragm. nr. 180. intexuit: v. eius notam et *Fabric.* B. G. II. cap. 15. nr. 53. p. 135. ſq. vol. II.) in *Wahl* Magazin für ältere —— Litteratur. Caſſellis. 1789. 8. part. II. n. 4. b.

4. *Olearii* diſſ. de poetriis gr. nr. LXIII.

§. 39.

§. 39.

DEMOCRITVS.

1. Aetas eius incidit ſecundum *Saxium* in A. Q. C. 3557. Olymp. LXXXIII. 1. ante C. N. 446, V. C. 306. ab Olymp. LXXVII. 3. — CIV. 4. vbi centenario maior obiit. Secundum *Hambergerum*, quem vide in Zuverläſſ. Nachricht. Vol. I. pag. 190. ſqq. natus eſt Democritus A. M. 3534. ante C. N. 460. et mortuus A. M. 36$\frac{28}{33}$. a. C. N. 3$\frac{56}{51}$. Plura vide ad *Fabricii* B. Gr. vol. II. pag. 628. ſqq.

2. Abderites, ex nobili genere, philoſophus acutus et ſolers, indefeſſus naturae indagator, qui perpetuam naturae inquiſitionem opibus honoribusque in patria oblatis longe praetulit, et litterarum cauſſa Aegyptios et Perſas, atque, ſecundum narrationem quorundam haud probabilem, ad Indos et Aethiopes adiit. Multae fabulae de illius riſu perpetuo, inſania aliisque ineptiis narrantur: ſed fictae ſunt.

3. Ionice multa ſcripſit, quae vero perierunt; ea enim, quae adhuc ſub nomine eius feruntur, ſunt, vt quondam forte plura alia, ſuppoſititia: n. 1) duae epiſtolae ad Hippocratem, de quibus v. *Heumann.* in Actis philoſoph. Vol. I. p. 670. ſqq. 2) Φυσικὰ et μυστικὰ, de arte ſacra ſiue chemica: cum Syneſii et Pelagii commentariis latine edita, Patau. 1572. 8. — 3) Fragmentum Democriti de ſympathiis et antipathiis, cum commentario *Io. Rendtorfii in Fabricii* Bibl. Gr. libr. IV. cap. 29. pag. m. 333. ſqq.

4. Frag-

4. Fragmenta, et epiſtolae ſunt in H. Stephani poeſi philoſophica 1573. 8. p. 156. ſqq. Epiſtolae gr. et latin. in Eilhardi Lubini collect. epiſtol. graec. Heidelb. 1601. 8.

5. Conf. *Diog. Laert.* IX. ſect. 34—49. *Fabr.* B. Gr. Libr. II. cap. 22. nr. 5. *I. Conr, Schwarz,* diſp. de Democriti Theologia, Coburgi 1719. Primum iudicia eruditorum tam veterum, quam recentiorum de diis Democriti, origine mundi etc. enarrat; tum abſoluere ſtudet Democritum.

6. Notatu digni praeter ea ſunt philoſophi magni nominis, *Anaximander*, *Mileſius*, nat. Ol. 42, 3. et forſan Ol. 68. adhuc in viuis, *Anaximenes*, Mileſius circa Ol. 56. aut poſterius nam ipſi veteres valde diſſentiunt, qui duo philoſophi cum *Thalete* phyſici aut *ionicae* ſcholae philoſophi audiunt: *Anaxagoras*, Clazomonius, nat. Ol. LXX. 1. denatus Lamphaci, vt fertur, Ol. 88. 1. qui male accenſeri ſolet *ionicis* philoſophis; at primus, probabiliter duce praeceptore ſuo *Herimotimo*, Clazomenio, clarius docuit, *mentem infinitam*, (νȣ̃ν) eamque diuerſam et diſtinctam fuiſſe a materia, et ex homoeomeriis omnia conſtruxiſſe; *Diogenes* Apolloniates, Cretenſis, circa Ol. 80. *Archelaus*, Mileſius, ſiue Athenienſis perperam magiſter Socratis dictus, circa Olymp. 82. *Diagoras*, Melius, Democriti ſeruus et auditor; *Leucippus* incerta patria, Democriti praeceptor, et parens doctrinae de atomis; *Meliſſus*, praeceptor Zenonis Eleatae, floruit circa Olymp. 84. et eleaticae ſectae philoſophus habetur. *Metrodorus*, Chius, Democriti diſcipulus, ſcepticus, diuerſus *a Metrodoro* Lampſaceno, Anaxagorae amico aliisque eiusdem nominis; *Protagoras*, Abderites

rites circ. Olymp. 84. σοφία et λόγος dictus; *Zeno*, Eleates, circ. Olymp. 79. a quibusdam habetur caput ſophiſtarum et auctor dialectices; *Phaedo*, Eliacae ſectae auctor. De quibus aliisque philoſophis antiquis v. *Fabric.* lib. II. cap. 24. vbi plura adtuli, et vol. II. pag. 612. ſq. plures, qui vitam et dogmata illorum perſequuti ſunt, laudaui. Nuper erudite illorum dogmata recenſuit cl. *Tiedemann* in: Geiſt der ſpeculatiuen Philoſophie Marb. 1791. 8.

§. 40.

HERODOTVS, ſiue ERODOTVS.

1. Secundum *Saxium* tom. I. Onom. pag. 37. floruit circ. A. O. C. 3559. Olymp. LXXXIII. 3. ante C. N. 444. V. C. 308. ab Olymp. LXXIV. 1. — LXXXVII. 1. circiter. Secundum *Hambergerum* natus eſt A. O. C. 3560. ante Ch. N. 484. ſecundum *Larcher* in Chronologia Herodoti p. 576. natus eſt Olymp. 74., 1. a. per. Iul. 4230. ante Chr. n. 484. v. c. 270. Illum quidem Olymp. LXXV. 1. quo Xerxes in Europam traiecit, quatuor fuiſſe annorum, *Scaliger* ad Euſebium pag. 102. colligit ex teſtimonio Pamphilae apud *Gellium* Libr. XV. cap. 23.

2. Hallicarnaſſeus e Cariae vrbe. Thurius quoque vocatur, quoniam, patria, a tyranno Lygdamo vexata, Thurios cum Lyſia et aliis profectus eſt, Athenienſibus ad illam magnae Graeciae in Italia in ſinu Tarentino ciuitatem reſtaurandam Ol. 83, 3. coloniam mittentibus. Thuriis quoque hiſtoriam ſuam condidiſſe annum XXXXIV. agen-

agentem, probatum iuit *Iakſon* in Chronol. Antiq. Vol. III. pag. 360 ſqq. alii aliter tradunt, v. *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 20. vbi de Herodoto agit §. 1. not. f. Rectius enim ita a viris doctis demonſtratum eſt, Herodotum ante iter italicum alibi confeciſſe ſuas hiſtorias, et ſemel atque iterum in frequenti Graecorum mercatu praelegiſſe; Thuriis autem per otium recenſuiſſe, multis adſtructis aut mutatis: de qua re copioſius ſcripſi et plures V. D. qui de hiſtorico noſtro fuſius egerunt, commemoraui, ad *Fabricii* l. l. vol. II. pag. 328.—330. Ad omnia vero recte cognoſcenda vereque enarranda per Aegyptum et Graeciam peregrinatus eſt. Annos ad minimum LII. vixit.

3. Suauiſſimum ingenii ſui monimentum reliquit *Hiſtoriarum libros* IX. ionice ſcriptos. Praecipue quidem expoſiturus erat hiſtoriam bellorum, quae Lydi et deinceps Perſae cum Graecis geſſerunt exorſus a Gyge, Lydorum rege, ſed occaſione oblata mire digreditur, et fata atque mutationes nationum, principum hominumque inſignium, atque vberiores regionum deſcriptiones vtiliter intexit. Herodoto etiam tribuitur Homeri vita, quam ſupra iam commemorauimus. Idem ſuos Aſſyriarum et Lybicarum rerum commentarios Libr. I. 184. et II. 162. laudauit, et hiſtor. Aſſyriam ab Herodoto ſcriptam videri, *Weſſeling* in diſſertatione Herodotea, Traiecti ad Rhen. cap. 1. docte euincit, de libris rerum Libycarum agit cap. II.

4. Princeps ed. ſed a *Laur. Valla* in linguam lat. conuerſ. Herodoti eſt Venetiis 1474. fol. Romae 1474. fol. etc. *graece Her.* primum prodiit apud Aldum, Ven. 1502. fol. — Mox fiebant

bant acceſſiones, Baſil. 1541. et 1557 cum praefat. Camerarii. Additi ſunt libri duo *Georgii Gemiſti Plethonis* de iis, quae poſt pugnam ad Mantineam geſta ſunt, graece. — *Henr. Stephanus* bis edidit Herodotum, graece ex vetuſtis libris recognitum, cum Cteſiae fragmentis et Apologia pro Herodoto etc. 1570. fol. ad calcem quorumdam exemplarium addita eſt verſio latina; *) — dein caſtigatius cum verſione latina; *Cteſiae* fragmentis et adpendice ex variis collecta ſcriptoribus priſcis de legibus atque inſtitutis Perſicis atque Aegyptiacis, 1592. fol. In margine addidit vel lectionum vel interpretationis a Valla factae mutationem. — Tum *Gotbofredus Iungermann*, Francof. 1608. fol. Stephanianam II. auxit editionem praeclaris additamentis, praecipue Gloſſario breui graeco in Herodotum ex cod. Goldaſti: librum de vita Homeri ex MSto emendauit; Herodoti libros in capita diuiſit. — Iungermannianum exemplum typis recudi fecit V. D. qui *Aem. Porti* ſuſpiciones varias inculcauit orationi, et Vallae lat. verſionem correxit; Geneuae, Oliua P. Stephani; 1618. f. — Iungerman. edit. repetiit quoque *Thom. Gale*, Londin. 1679. fol. **) ſed inſignibus locupletauit ornamentis; adiecit enim notas et caſtigationes, vſus MSto cod. Archiepiſcopi Cantuar et variis lectionibus ex alio Herodoti codice MSto, tum Chronologiam Herodoteam, et gloſſarium ex MSto duplo auctius. — Nouam recenſionem textus

*) Latinae verſioni, ſeparatim editae, additur *Apologia H. Stephani pro Herodoto.*

**) In bibl. Ducali Vinar. eſt exemplar cum notis Schurzfleiſchii msſtis.

textus inſtituit *Iac. Gronouius* ad lectionem cod. MSti Medicei, (quem, licet haud optimae eſſet notae, ridicule et immodice laudauit,) ſuisque doctis animaduerſionibus inſtruxit, atque excerpta ex multis ſubiunxit auctoribus priſcis, Lugd. 1715. fol. Addidit interpretat. lat. Laur. Vallae. Multa bene reſtituit aut explicuit: plura tamen promiſit, quam praeſtitit. v. *Bergleri* cenſuras et animaduerſiones in hanc Gronouii edit. in Actis Lipſienſ. 1716. menſ. Aug. et Septembr. *Wolfii* iudicium in Theſauro Epiſt. la Croziano, Tom. II. pag. 97. inprimis librum doctum vtilemque. *Petri Horrei* obſeruationes criticae in ſcriptores quosdam graecos hiſtoricos, *Herodotum praecipue*, Thucydidem item, vt et Xenophontem et Arrianum. Leowardiae et Harlingae 1737. 8. — Gronouii tamen edit. defectis notis repetita eſt Glasguae 1761. 8. 9. voll. — Gronouii diligentiam et acumen longe vicit *Petri Weſſelingii* criſis, in editione tum locupletiſſima tum praeſtantiſſima: *Herodoti hiſtoriarum* libri IX. Muſarum nominibus inſcripti. Gr. et lat. ex Laur. Vallae interpretatione, cum adnotationibus *Thomae Galei* et *Iac. Gronouii.* Editionem curauit, et ſuas itemque *Lud. Caſp. Valkenarii* notas adiecit *Petrus Weſſelingius.* Accedunt praeter vitam Homeri varia ex priſcis ſcriptoribus de Perſis, Aegyptiis, Nilo, Indisque Excerpta et praeſertim ex Cteſia, Amſtel. 1763. fol. — Multa tamen in edit. Weſſelingii carpit *Reitzius*, Profeſſor quondam Lipſienſis, qui ex adparatu Weſſelingiano et de coniectura aliena non minus, quam ſua nouam Herodoti recenſionem facere inſtituit; ſed quatuor tantum libros priores ſiue partem I. vol. I. edidit.

edidit. Totius, qualis eſſe debuit, editionis ratio cognoſcitur ex inſcriptione: Ἡροδότου — *Herodoti Halic. hiſtoriarum libri IX.* Muſarum nominibus inſcripti. Textus Weſſelingianus paſſim refictus; argumentorum et temporum notatio tabulaeque chronologicae et geographicae additae. Accedunt volumine altero noua interpretatio latina et index rerum: volumine tertio animaduerſiones et lexicon herodoteum. Opera *Frider. Volfgangi Reitzii.* Lipſiae 1778. 8. gr. Docta eſt praefatio. Sed dolendum eſt, inter ſchedas b. Reitzii repertas tantum fuiſſe animadverſiones quasdam; hiſtoricas et chronologicas maxime; atque Porti Lexicon inſigniter auctum. Continuatio tamen nuper promiſſa eſt. — *Herodoti Halic.* et *Cteſiae Cnidii*; quae exſtant, opera et fragmenta, graece, ex recenſione Petri Weſſelingii. Curauit *A. C. Borheck* Lemgou. 1781. mai. 8. Partem tamen Reitzianae recenſionis retinuit Borheck. — *Fr. Andr. Stroth* in Aegyptiacis ſeu veterum ſcriptorum de rebus Aegypti commentariis et fragmentis; part. I. Gothae 1782. 8. Dedit Herodoti lib. II. cum parte libri III. et reliquorum librorum fragmentis.

5. Princeps eſt hiſtoricorum; ſuauiter et fuſe narrat, ſimplici et antiquiſſima ſcribendi ratione vſus. Fides quidem illius hiſtorica omni tempore haud paucis fuit ſuſpecta; at, etiamſi non omnia loca iuſtam plenamque admitterent defenſionem; tamen excuſati et multis locis vindicari poteſt bonus hiſtoricus. Multas inſuper fabulas, quas a ſacerdotibus in primis accepit, nimis credulus repetit; verum haud paucis locis inter ſe comparatis, intelligetur, Herodotum non omnibus commentis fidem tribuiſſe, multaque ſimpliciter commemo-

memoraſſe fabuloſa metu Graeciae ſuperſtitioſae impulſum: multis locis famam eſſe et φασὶ, λέγουσι ait: multa vero, quae olim inepta falſaque habita fuiſſent, a ſcriptoribus noſtrae aut ſuperioris aetatis eſſe confirmata. Adde *Quinct.* I. O. X. 1, 73. IX. 4, 16. ſqq.

6. Commentationes quorumdam hominum doctiſſimorum, quae in commentariis Academiae Paris. Inſcript. et eleg. litterarum paſſim reperiuntur, et a Saxio pag. 538. ſqq. vberius indicatae ſunt, hic non repetam; quibus addantur de la Nauze, de Guignes et d' Anville comment. de geographia Herodotea, praeſertim ratione Maſſagetarum, vol. 29. 35. 36. et 37. *I. F. Hennike* com. de geographia Africae Herodotea. Gottingae 1788. 4. *Schlichthorſt* de eodem argumento, ibid. eodemque anno. Paucos tantum libellos, qui ad intelligendum aut explicandum Herodotum faciant, commemorabo. In *Gattereri* bibliotheca hiſtorica varia reperiuntur: Tom. I. pag. 46. — 126. de conſilio et via hiſtorici agit, et argumenta ſingulorum librorum fuſe exponit *Gatterer* V. C. (Degorei Whear, in relectionibus hiemalibus, Guentzii et Dauidis Chytraei ſimilia inſtituta iam laudauit *Fabric.* B. Gr. loc. mem. §. 2. not. K. p. 330.) Tom. II. pag. 25. idem comparat Herodotum et Iuſtinum. Tom. III. pag 38. ſqq. eſt *Iacob. Moor*, Verſuch veber die hiſtoriſche Compoſition aus dem Engliſchen veberſetzt von *Ierem. Nicol. Eyring*, vbi Moor p. 63. ſqq. de ratione, quam Herodotus in compoſitione partium ſectatus fuerit, et ab Homero, cuius fuit imitator, didicit, de iudicii acumine in deligendis et ordinandis rebus, diſputat, et ſecundum Dionyſium Halicarn.

cum

cum Thucydide comparat. Tom. X. pag. 26 — 136. eſt *Geinotzii* Defenſio Herodoti contra Plutarchi accuſationes et criminationes, e francico in theotiſcum translata. — *Dionyſius Halicarn.* in epiſtola ad Pompeium et in notatione Thucydidis artem Herodoti hiſtoricam valde celebrat, eumque praefert Thucydidi reliquisque hiſtoricis. *I. M. Gesneri* et *Io. Frider. Gruneri* diſp. Herodotus ab interpretibus non ſatis caute tractatus, Gotting. 1755. 4. — De fide et ſtilo Herodoti multa disputat *Chriſtoph. Meiners* im Verſuch veber die Religionsgeſchichte der älteſten Völker, beſonders der Aegyptier, Gottingae 1775. cap. V. — *Iac. de Rhoer* in Feriis Dauentriens. Libr. II. cap. 1. pag. 137. ſqq. agit de Herodoti et Cteſiae diſſidio in rebus Aſſyriorum. — Permulta Herodoti loca critice tractat *Frid. Lud. Abreſch.* paſſim in Dilucidationibus Thucydydeis, Campis 1755. 8. *Io. Euſtachius Goldhagen* Herodotum theotiſce vertit, Lemgou. 1756. 8. Hanc interpretationem ſub examen vocauit, idemque de dicendi genere, naturali pulcritudine et ſuauitate hiſtorici noſtri egregie diſſeruit *Io. Dauid Heilmann*, (quum ſcholam Osnabrugenſem adhuc moderaretur,) in proluſione; *Prüfung einer neulich herausgekommenen Veberſetzung des Herodotus mit einigen Gedanken vom Veberſetzen.* Osnabrug. 1757. 4. — *Larcher* vertit gallice Herodotum addiditque notas criticas atque hiſtoricas, et indices, tum canonem chronologicum et doctam chronologiam Herodoteam, Paris. 1786. VII. voll. mai. 8. — cl. *Io. Frid. Degen* germanice vertit, adiecit notas, et ex Larcheriano opere vertit canonem chronologicum, chronologiam Herodoteam indicemque geographicum, Francof. ad Moenum 1783 —

 1791.

1791. VI. voll. 8. — *Aem. Porti* Dictionarium Ionicum graeco-latinum, quod indicem in omnes Herodoti libros continet etc. Francof. 1603. 8. Alia praeterea opuſcula, quae huc pertineant, ab Fabricio, et a me ad illum pag. 328. ſq. et p. 345. ſq. ab Hambergero et Saxio laudata, lubens praetermitto.

§. 41.

EMPEDOCLES.

1. Viguit LXXXIV. Olymp. ante Ch. N. 442. V. C. 310. Plura protuli ad Fabric. B. Gr. Vol. I. p. 806. ſq.

2. Agrigentinus, Pythagorae ſectae, nec tamen omnino temereque addictus, poeta et philoſophus egregius.

3. Varia ſcripſiſſe dicitur: quorum pauca fragmenta e libris περὶ Φύσεως, ſeruata ſunt: haec inueniuntur collecta in H. Stephani poeſi philoſophica, ſed multo plura iam collegerat Ioſ. Scaliger, quae in Aduerſariis eius adhuc inedita latent, ſed in lucem prolaturus eſt inſigniter vndecunque congeſta auctaque *R. M. van Goens*, atque ſpem *Syntagmatis Empedoclei* fecit in Animaduerſionibus ad Porphyrium pag. 96. In praeſenti cl. *Sturz* verſatur in colligendis atque explicandis Empedoclis fragmentis. Empedocli etiam vulgo tribuitur *Sphaera*, poema Aſtronomicum haud ineleganſ verſibus iambicis CLXVIII. conſtans, id primus edidit Feder. Morell. Par. 1584. 4. — tum graece et cum interpretatione et notis Q. Septimii Florentis Chriſtiani *I. A. Fabricius* in B. G.

G. Libr. II. Cap. XII. qui a §. VIII. vol. I. p. 805. ſqq. de noſtro fuſius diſputat: — repetit. et Ben. Hederici notis auctum, Dresdae 1711. 4. De doctrina Empedoclis v. *Irhou.* cap. 3. p. 233. eiusque aduerſarium *Gottlieb Wernsdorf*, p. 37. in libris ſupra §. 20. commemoratis. Ego vero ad Fabr. l. m. plura adnotaui pluresque laudaui viros doctos, qui de Empedocle egerunt.

4. Vide etiam *Brukeri* Hiſtor. crit. philoſ. Tom. I. p. 1106. ſqq. et Append. 309. ſqq. Empedoclem a crimine Magiae in IV. proluſion. defendere ſtudui.

§. 42.
SOPHOCLES.

1. Secundum Fabricium natus eſt Olymp. LXXI. 1. (an. 2. ex mente Hambergeri ante C. N. 490.) anno poſt Aeſchylum XXXI, ante Euripidem XV. cum quorum vtroque deinceps tragoediis certauit: *Larchero* in Chronol. Herodotea pag. 574. rationes ſubducente, natus eſt *Soph.* ſecundum Epocham 57. marmoris Arundeliani, a. periodi Iul. 4216. ante C. N. 498. Olymp. 70. 3. v. c. 256. deceſſit nonaginta annos natus Olymp. XCIII. 3. Archonte Callia, eodem, quo obiit Euripides, ſed qui ſeptuageſimum vix attigiſſet annum, Sophocle prior defunctus. Secundum *Saxium* Onom. I. p. 41. vixit ab Olymp. LXX. 3. — XCIII. 3.

2. Athenienſis, poeta tragicus. Ingenii ſui excellentis, quod formae corporis pulcerrimae maiorem ſplendorem, atque reuerentiam decusque conciliauit, documenta dedit mature. Vix

 enim

enim ſedecim annos natus, poſt victoriam Salaminiam epinicium paeana praeluſit cithara deſaltauitque Athenienſibus. Viceſimo fere et quinto aetatis anno primum publicauit tragoediam, et Aeſchylum vicit in tragico certamine: duodeuiginti aut viginti quatuor in poetica concertatione victor diſceſſit. Formam theatri graeci melius et elegantius conſtituit, picturis ornauit, tertiam perſonam induxit loquentem et chorum auctum fabulae actioni immiſcuit. Tantus vero in illo fuit poeſeos amor, tanta ingenii felicitas atque vbertas, vt iam grandaeuus tragoedias ſcribere non deſiſteret: nam nonagenarius edidit tragoediam, Antigone inſcriptam. Rem autem familiarem neglexiſſe videtur; hinc a filiis pecuniae effuſionis atque inſaniae accuſatus, ſed a iudicibus, quibus tragoediam, modo conſcriptam, praelegit, abſolutus eſt. Mores tamen non adeo caſte fuiſſe dicuntur. Neque vero ciuitatis ſaluti curaeque defuit. Nam annos LXV. natus, vndecimo ante bellum Peloponneſiacum, Ol. 84, 1. cum Pericle dux miſſus eſt ab Athenienſibus aduerſus Anaeum, Samiorum ciuitatem.

3. Ex Sophoclis tragoediis, quarum catalogum dedit Fabricius, ſeptem ab interitu ſeruatae ad noſtram peruenerunt aetatem. Argumentum illarum artemque ſcite periteque declarauit cl. *Clodius* in Verſuch der Sitten etc. Part. I. pag. 72. ſeqq. Addo *Brumoy* Theatre des Grecs Tom. II.

4. Veteres quidam critici ſcholia in poetam noſtrum concinnarunt: quae aliquot editionibus addita ſunt. Princeps eaque praeſtans raraque editio, et quae baſis erat reliquarum vsque ad Turnebum, eſt *Aldina*, quam quum ipſe poſſideam, melio-

meliorem illius notitiam in praeſenti dare poſſum, quam, vbi ad *Fabricii* B. G. II. pag. 218, exemplo tum deſtituto, aliorum indicium atque auctoritatem ſequendum erat, praebere mihi licuit. Σοφοκλεους — *Sophoclis tragoediae ſeptem cum commentariis.* Τὰ τῶν τραγῳδιῶν ὀνόματα. *Tragoediarum nomina*, αἴας μαστιγοφόρος *Aiax flagellifer* etc. — In calce: *Venetiis in Aldi Romani Academia menſe Auguſto.* M. DII. (1502. 8.) gr. Sed *commentarii* in fronte promiſſi abſunt. Atque ipſe Aldus in auerſa parte primi folii in epiſtola ad Io. Laſcarem diſertis verbis declarat, ſcholia nondum eſſe typis excuſa: „Τὰ δὲ εἰς αὐτὰς (tragoedias) εὑρισκόμενα σχόλια οὔπω μὲν ἐτυπώθη, τυπωθήσεται δὲ θεοῦ σώζοντος ὅσον οὐκ ἤδη. πρὸς δὲ καὶ ὅσα ἐς ἀνάπτυξιν μέτρων ἥκει. Atque vtinam id ante habuiſſem, quam ipſae tragoediae excuſae forent. Nam, etſi res eſt quam laborioſiſs. tamen ſingulos quosque verſus in choris praeſertim, ſi perperam digeſti ſunt, curaſſem in ſuum locum reſtituendos. Quod quia non licuit, id ſi quisque curato, ſi placuerit.“ Illam epiſtolam excipiunt Simonidis, Erycii et Dioſcoridis epigrammata in Sophoclem. Tum ſequitur ὑπόθεσις Αἴαντος μαστιγοφόρου cum tragoedia, et ſic porro. — Commentarii graeci, Σχόλια παλαιὰ etc. primum ſeorſim praelo exierunt Romae 1518. 4. — *Soph. Tragoediae VII. cum interpretationibus vetuſtis et valde vtilibus*, gr. (curante *Antonio Francino*, qui textum quoque caſtigauit,) Florent. per heredes Phil. Iuntae, 1522. 4. — ib. gr. apud Bern. Iunctam 1547. 4. — Ex aldina ducta eſt editio admodum rara, *Sophoclis tragg. ſeptem* etc. Paris. apud Sim. Colinaeum, 1528. 8. — *Commentarii*

interpretationum argumenti Thebaidos fabularum Sophoclis auctore Ioach. Camerario, Quaeſtore, Hagenoae ex offic. ſecer. a. MDXXXIV. III. id. Mart. Eſt ſeparatus titulus ſequentis editionis: *Soph. tragg. gr.* cum commentariis interpretationum argumenti Thebaidos fabularum Sophoclis authore *Ioach. Camerario, Quaeſtore, iam recens natis atque aeditis*, Hagenoae. 1534. 8. III. Idus Martii, ex officina ſeceriana. Camerarius, quod in hac edit. tantum Oedip. tyr. Oedip. col. et Antigonem notis illuſtrarat; poſtea adiecit animaduerſiones in Aiacem, Electr. Trach. et Philocteten, atque curauit alteram editionem, inſcriptam: *Commentatio explicationum omnium tragoed. Sophoclis*, cum *exemplo duplici conuerſionis Ioach. Camerarii*, Pabepergenſis. — Baſil. per Io. Oporin. 1556. 8. — Ex ed. Florentina fluxit, ita tamen, vt vir doctus, qui praefuit operis, quaedam emendaret, ed. *Brubachiana*, graece cum interpretationibus vetuſtis. Francof. ex offic. Petri Brubachii, 1544. — ibidem, graece, in fronte αφμϑ h. e. 1549. in calce vero excudeb. Petr. Brubach. menſe Martio 1550. 8. — tum ibidem 1540. 1555. ſine ſcholiis, et 1558. 8. — 1567. 8. graece. — Memorandae quoque h. l. ſunt verſiones tres latinae: *Sophocl.* Trag. omnes, nunc primum latinae ad verbum factae ac ſcholiis quibusdam illuſtratae, *Io. Baptiſta* interprete, Venetiis 1543. 8. — *Interpretatio tragoediarum Sophoclis ad vtilitatem iuuentutis — edita a Vito Vinsbemio. Tragoediarum nomina, Aias Flagil. — Philoctet.* Francof. excudebat Petr. Brubachius m. Martio 1549. 8. — et: *Sophoclis tragoediae ſeptem, latino carmine redditae et annotationibus illuſtra-*

illuſtratae per Thomam Naogeorgum Straubingenſem. Quarum nomina verſa pagina reperies. Collectae ſunt etiam γνῶμαι dictaque prouerbialia ex hisce Tragoediis, per eundem, adque finem operis adiectae graece et latine. Baſileae per Ioan. Oporinum. ſ. a. 8. Epiſtola nuncupatoria ſcripta eſt Stuttgardiae, 21. Martii 1558. In hac Naog. ſcripſit, ſe tribus ante annis Sophoclis Aiacem ac Philoctetam in latinum carminibus conuertiſſe, in hoc opere illas multis in locis correxiſſe, et addidiſſe reliquorum quinque verſionem; idem mirifice laudat Sophoclem eumque praefert Euripidi. — Septem *Soph.* trag. latino quoque carmine reddidit *Georg. Ratallerus* Antwerp. 1570. 8. et ſaepius. — Noua contextus gr. recenſio exorta eſt, ſatis ſamoſa, e codice Soph. a Demetrio Triclinio recenſito ducta: *Sophoclis Tragoediae, gr. cum graecis Demetrii Triclinii ſcholiis*, apud Adrian. Turnebum, typis regiis. Paris. 1553. 4. ad calcem: excudebatur IX. Cal. Ian. M. D. LII. Illa editio atque interpretatio quamquam tantam nacta eſt auctoritatem, vt editores vsque ad *Brunckium*, qui de ea intelligenter grauiterque iudicat, parumper ab ea diſcederent, tamen, propter prauas lectiones paſſim intruſas et propter nimiam in immutandis praecipue canticis audaciam, neutiquam digna fuit, quae ſincero contextui Aldino praeferretur. Scholia graeca, quae Demetrium Triclinium, Planude iuniorem, agnoſcunt auctorem, et e codice Aemari Ranconeti a Turnebo deſcripta, ad calcem huius editionis leguntur, plane diuerſa ſunt a prioribus editionibus, primam romanam ſequutis. — Turnebum ſ. lectiones cod. Ranconeti vt plurimum quidem ſequitur, neque tamen omnino

T 5 probat,

probat. *H. Stephanus* in emendata raraque editione: ΣοΦ. — *Sophoclis tragoediae ſeptem vna cum omnibus ſcholiis* (et romanis et Demetrii Triclinii, ſed emendatioribus, iisque diſtinctis, textuique ſubiunctis,) *et cum latinis Ioach. Camerarii* (ad calcem voluminis.) *Annotationes Henr. Stephani in Sophoclem et Euripidem, ſeorſum excuſae, ſimul prodeunt.* Anno 1568. 4. gr. Stephani adnotationes, in titulo promiſſae, deſunt in quibusdam exemplaribus, quoniam ſeparatim quoque prodierunt inſcriptae: *H. Stephani adnotationes in Sophoclem et Euripidem, quibus variae lectiones examinantur, et pro mendoſis emendatae ſubſtituuntur. Eiusdem tractatus de orthographia quorumdam vocabulorum, Sophocli cum ceteris tragicis communium. Eiusdem diſſ. de Sophoclea imitatione Homeri. aqud H. Stephanum* 1568. 8. — Repetita eſt H. Stephani editio, ſed minus nitide et adcurate cum omnibus graecis ſcholiis, latina Viti Vinſemii interpretatione et notis Ioach. Camerarii et H. Stephani. Geneu. excud. *Paul. Stephanus* 1603. 4. — Rarioribus libris non minus quam emendatis etque eximiis Sophoclis editionibus criticis adnumeranda eſt Canteriana, quae in fronte non mentitur, nec fallit lectores: *Sophoclis trag. VII. gr. in quibus praeter multa menda ſublata, carminum omnium ratio hactenus obſcurior, nunc apertior proditur: opera Guil. Canteri* Antwerp. ex offic. Chriſtoph. Plantini 1579. 12. — Eaedem gr. cum verſione *Viti Winſemii* et *notis Canteri*. Heidelbergae ex offic. Commel. 1597. 8. Canteri notae abſunt a meo aliisque exemplis. — *Soph. trag.* gr. et. lat. vna cum omnibus ſcholiis graecis, Cantabr. 1665 — 1668. tum 1669. tertium

tium 1673. 8. niſi tituli folium tantum mutatum fuerit. v. Menkenii Catal. I. pag. 159. et Pinelli Catal. — *Iohnſon* edd. ſunt varii generis. Prima illius eſt: *Soph. Aiax et Electra, noua verſione donatae, ſcholiisque veteribus tam antehac, quam nunc primum editis, illuſtratae. Accedunt notae perpetuae et variae lectiones Opera Thom. Iohnſon*, Oxon. e theatro Sheldon. 1705. mai. 8. (v. Catal. Bünau I. pag. 86. Quare alii videant, num adcurate ſcriptum ſit in catal. minore bibl. Bolongaro-Creuennae, vol. III. Amſterd. 1789. 8. pag. 97. editas eſſe *Sophocl. trag. VII. opera Thom. Iohnſon*, Oxon. et Londini 1705. 1708. 1746. IV. voll. in 8. Curatius ſcriptum videtur in eiusdem Creuennae catal. maiore, tom. III. 1776. in 4. p. 132. — — *opera Th. Iohnſon, gr. et lat. vol. I. et II. Oxon.* e theatro Sheld. 1705. 1708. vol. III. et IV. *Londini apud G. Innys, R. Manby.* 1746. IV. voll. in 8. Et tamen iterum citantur in minore illius catal. n. 3550. et in Cat. Bünau *Soph. trag.* VII. gr. et lat. cum ſcholiis gr. et variis lection. Opera *Thom. Iohnſon, Londini apud G. Innys* etc. 1746. III. voll. in 8. Haec editio eadem eſſe videtur, quam auctores Ephem. Litterar. Lipſiens a. 1749. n. VIII. pag. 65. et 66. memorant, — *Sophocl. trag. VII. tribus voluminibus comprehenſae, noua verſione donatae* — — *notisque perpetuis et variis lectionibus illuſtratae opera Th. Iohnſon A. M.* London m. 8. (annus a cenſore non additus eſt.) Cenſor adnotat, tragoed. Aiacem et Electram, quae in primo huius editionis tomo exſtant, primum a. 1705. iterum vero 1737. cura *Patrikii* prodiiſſe et tertiam illam editionem non eſſe nouam, ſed recentem tantum, mutata

tata anni nota, titulum acceſſiſſe, praefationem vero et indicem deeſſe. Altera pars primae editionis Iohnſonianae eſt inſcripta: *Sophoclis Antigone et Trachiniae, noua verſione donatae ſcholiisque vett. illuſtratae. Accedunt notae perpetuae et V. L. opera Thomae Iohnſon.* Oxon. e theatro Sheldon. 1708. mai. 8. — Quatenus ab his differunt editiones ſequentes, in Catal. Reveczkii, aut Creuennae aliisue laudatae, equidem dicere nequeo. *Sophoclis trag. VII.* cum verſione latina et ſelectis quibusdam V. L. Londini, ex officina Iacobi Tonſon et Io. Watts. 1722. II. voll. in. 8. — *Soph. trag.* VII. gr. cum ſcholiis graecis, verſione et notis *Th. Iohnſoni.* Accedunt variae lectiones et emendationes virorum doct. Londini. impenſis Ios. Pote etc. 1758. II. voll. in 8. — — *Soph.* gr. Glasguae 1745. 4. et ibid. eodemque anno (1745.) cum verſione lat. V. L. et notis *Th. Iohnſon* in quatuor tragoedias. exc. Robert. Foulis. II. voll. in 8. — *Soph.* gr. lat. *Iohnſon* cum ſcholiis vett. Etonae 1775. II. voll. 8. — cum variis lectionibus ſelectis, gr. lat. 1747. II. tom. 12. Ex his ſuppleri poſſunt, quae ſcripſi ad Fabricii B. Gr. — *Soph. Trag. VII. cum interpretatione lat. et ſcholiis veteribus ac nouis. Editionem curauit Ioan. Capperonier.* — *Eo defuncto edidit notas, praefationem et indicem adiecit Io. Franciſcus Vauvilliers,* regius lector et gr. linguae Profeſſor. Paris 1781. 4. II. voll. Capperon. reddidit textum et ſcholia ex Iohnſoniano exemplo, ac parum praeſtitit. Maiorem diligentiam et ſubtiliorem eruditionem oſtendit Vauvill. ſed tamen culpatus eſt a cenſoribus, praecipue *Brunckio*, V. C. qui ſaepius atque egregie verſatus eſt in Sophocleis

cleis tragoediis emendandis ac reſtituendis. Primum ediderat *Sophoclis Electram* cum Euripidis Andromache gr. cum notis. Argentor. 1779. 8. – *Sophoclis Antigonem* cum Aeſchyli tragoediis Prometheo, Perſis et ſeptem ad Thebas, atque cum Euripidis Medea, ex optimis exemplatibus emendatis, gr. cum notis criticis, Argentor. 1779. 8. et *Oedipum tyrannum* cum Euripidis Oreſte, ib. eod. anno. Poſtea *Soph. ſeptem tragoedias* ter ad optimorum exemplarium fidem recenſuit, verſione et notis illuſtrauit, et deperditarum fragmenta collegit, Turnebi recenſione relicta; Aldinam lectionem reuocauit et crebro e codd. aut ingenii felicitate emendauit verba; ſcholia denique diſtinxit; primum in ſplendida editione, Argentorati III. part. 1786. 4. tum, ſcholiis poſt contextum poſitis, in octonis; 1788. III. tom. aut cum indice, qui poſtea ſeparato volumine acceſſit, IV. tom. denique ex noua recognitione, gr. et lat. cum ſcholiis veteribus (omiſſis ſcholiis Triclinii et recentioribus) ſplendida forma; Argent. III. tom. 1789. mai 8. cuius vltimae editionis tantum 250. exemplaria ſuis ſumtibus fecit typis exſcribi. — *Soph. trag.* VII. correctore Harwoodio; et Morellio indicem ampliſſimum conficiente Londin. 1786. 4. Sed calcei lectiones variae e Brunck. edit. demum adiectae ſunt 1788. — Nouiſſima ed. eſt; *Sophoclis tragoediae in vſum ſcholarum ad exemplar Brunckianum diligentiſſime expreſſae.* Halae Sax. 1790. 8. gr. ſine verſione et ſcholiis. Potiores a Brunckio factae mutationes in ima ora ſunt indicatae, praemiſſus autem Barneſii tractatus de tragoedia vett. Graecorum. — Nouam editionem parat cel. *Beck.*

Separatim

Separatim editae ſunt tragodiae quaedam: *Aiax flagellifer* ſiue *lorarius* cum obſſ. *Balthaſ. Stollbergii*, Witteb. 1668. 8. idem cum ſcholiis tam antiquis, quam nouis et translatione ſoluta ac (Scaligeri) reuincta — edidit. *Io. Gottfried Hoerius*, Witteb. 1746. 8. et (vt nouas acciperet emtores, mutato titulo) Lipſiae 1765. — *Elettra di Sofocle* gr. et lat. con l' espozione, Romae 1704. 4. — *Oedipus Rex* in Io. Burtoni Pentalogia ſ. graec. tragoediarum delectu - - ed. II. Oxon. 1779. II. 8. — gr. et lat. e, recens. Brunckii, perpetua adnotatione (eaque docta) illuſtrauit *c. Theoph. Kuinoel*, Lipſ. 1790. 8. *Oedipus tyrannus* e rec. et cum notis ſelectis Brunckii, ſuisque et indice curauit *Alb. Chriſtian. Meinecke*, Gottingae 1790. — *Antigone*, e rec. Brunckii, cum eiusdem et Camerarii notis ſelectis curauit *A. C. M(einecke)*. Gottingae 1788. 8. — *Trachiniae* graece e rec. Brunkii, perpetua adnotatione illuſtrauit *I. G. C. Hoepfner*. Lipſiae 1791. 8. — *Philoctetes* cum gloſſis graecis et metaphraſi Q. Septimii Florentis Chriſtiani, Paris. 1586. 8. cum notis eruditis *Frid. Gedike*, Berol. 1781. 8. — *Soph. Philoctetes*, Eurip. Hecuba, Medea, Iphigenia in Aulide, cum indice et mantiſſa V. L. cur. *Aug. Herm. Niemeyer*, Halae Magdeb. 1781. 8. — Libelli adhuc mentionem eo conſilio hic faciam, ne quis titulo decipiatur: *Oeconomia Sophoclea* ſiue de re familiari eruditi viri — praeceptionum admonitionum quaedam ex Cornelio Nep. Attico et Xenophontis Oeconomico συγκυμίσματα a *Io. Iac. Beurero*, in acad. Friburg. Prof. Hanou. 1598. 8. Sunt enim praecepta, quomodo vir

vir doctus facultates ſuas ſeruare et augere honeſte poſſit.

5. Ingenio et, paene vt dicam, audacia par eſt Aeſchylo; ſed correctione curaque multo ſuperior. Mores et decorum optime ſeruat: acutus philoſophus in inueſtigandis atque exprimendis animi ſenſis atque motibus: artifex ſummus in dialogo, orationis dignitate, agendis et ſignandis perſonis, totiusque fabulae conſtitutione. Ordine, diligentia, ſubtilitate curaque Aeſchylum; Euripidem vero ingenio, ſublimitate, et orationis maieſtate vincit. Adde *Ariſtotel.* art. poet. cap. 4. pag. 8. edit. Heinſii *Xenophont.* M. S. I. 4. §. 3. et quae ſcripſi ad Fabr. vol. II. p. 195. not. *K.*

6. *Fabricius* B. G. Libr. II. cap. 17. vbi plures laudaui V. D. *Reiske* Animaduerſ. ad Sophoclem, Lipſ. 1753. 8. *Hauptmann.* progr. quo Sophoclem eiusque tragoedias raptim conſiderat 1741. *Schirach.* progr. ſuper Oedipo Sophoclis, adiectis nonnullis de veterum tragoediis obſſ. Helmſtad. 1769. 4. — Trag. Philoctetes et Aiax flagel. in linguam theotiſcam verſae ſunt, Mitau. 1777. 8. — *Aiac. Flagel.* germanice vertit notasque adiecit *Aug. Chriſt. Borheck*, Gothae 1781. 8. — *Oed. regem* germ. vertit ſubiecitque eruditam commentationem *I. C. F. Manſo.* Gothae 1785. 8. Sophoclis tragoedias germanice verterunt *Steinbrüchel* in Tragiſchem Theater der Griechen, tom. I. Tiguri, 1763. m. 8. et *Georg. Chriſtoph. Tobler*, Baſil. 1781. II. tomi. 8. Alias verſiones multas commemoraui ad Fabr. B. Gr. II. pag. 226. ſqq. — In Magazin für öffentl. Schulen etc. part. I. vol. II. Bremae 1791. 8. pag. 113 — 150. reperiuntur

n.

n.IX. *Heathii* notae in Sophoclis Oedipum tyr. cum additamentis M. *Hoepfneri*, n. IX. *A. L. Vmmii* obſeruatt. in Soph. Oedip. tyr. ſpecimen, et n. X. ſpecimen metricae verſionis eiusdem tragoediae. — *M. Caſp. Iac. Beſenbeck* diſſ. de ingenio Sophoclis. Erlangae 1789. — Lectu digna eſt comm. *Henrici Blümneri* de Sophocle Oedipo Lipſiae 1788. 4. — Scholia breuiora in Soph. Philoct. a Gedikio V. Cl. edit. conſcripſit *Iac. Struue* Hannou. 1786. 8. — *Gotthold Ephraim Leſſings* Leben des Sophocles, (ſiue fragmentum vitae,) herausgegeben von Io. Ioachim Eſchenburg. Berolini 1790. 8. — De contextu et interpretatione Philoctetis trag. Sophocl. egit *Dupuy* in Memoir. de l' Academie des Inſcript. etc. Paris. tom. 31. nr. 16. *Iac. Fried. Heuſingeri* Specimen obſeruationum in Aiacem et Electram Sophoclis ex collatione cod. MSti (Ienens.) Ienae 1745. 4. cf. Villois. epiſt. de quibusdam Hippocratis, *Sophoclis* et Theocriti locis. Venet. 1781. 4.

§. 43.

EVRIPIDES.

1. Circiter A. O. C. 3563. Olymp. LXXXIV. 3. ante C. N. 440. V. C. 312. natus Olymp. LXXV. 1. a. c. n. 480. v. c. 283. denatus XCIII. al. 2. al. 3. aetatis 70. at ſecundum Barneſium §. XXX. vitae etc. ſeptuageſimo fere quinto aetatis v. ad Fabr. B. G. II. p. 235. ſq.

2. Mneſarchi et Clitus, Athenienſium, filius, natus Salamine, quo parentes, Xerxe Graeciam vaſtante, confugerant, et quoniam Athenienſes ad

ad inſulam Salamina, et *Euripi* oſtium victoriam reportarunt naualem, nomen *Euripidis* inde ſortitus eſt. In arte athletica, (qua vero non adeo delectatus, pictoriae operam mox dedit,) patrem, in arte orandi Prodicum Chium, in philoſophia denique Anaxagoram (conf. Diod. Sicul. l. 7. pag. 11. ibique Weſſeling) habuit magiſtros: Socrate quoque familiariter vſus eſt. Hinc quum anno aetatis duodeuiceſimo ad tragoedias docendas animum adpelleret, factum eſt, vt non ſolum ab anno quadrageſimo victoriam pluries adipiſceretur, ſed in tragoediis quoque et orator eſſet et philoſophus egregius. Hinc Quinctilianus Euripidis lectionem futuris oratoribus in primis commendauit, et Euripides theatri philoſophus, eiusque tragoedia cothurnata philoſophia fuit dicta. Immo vero Socrates, Euripide nouis tragoediis certante, in theatrum tantummodo venit. In mulieres iniquum fuiſſe noſtrum, haud pauci cenſuerunt: ſed defendit eum Barneſius in vita §. 19. Ariſtophanem vero habuit obtrectatorem. A rege Macedoniae Archaelao et donis ornatus, et tandem inuitatus, patriam reliquit. At tertio anno poſt, quam in aula regis liberaliter et amice tractatus, verſabatur, (aulicorum enim inuidiam haud diu effugit, ſed mox grauiter ſenſit,) a Promeri cuiusdam canibus adeo laceratus eſt, vt breui poſt animam efflaret: cuius fatum cum Athenienſes, qui oſſa eius in patrio ſolo tumulanda, at fruſtra, repetierunt, tum in primis rex Archelaus vehementer luxit. Hic enim in vrbe ſua metropoli, Pella, honeſtum funus poetae curauit, et in ſummo moerore id proſequutus eſt. Alii praeter ea ho-

nores, a rege et Athenienſibus illi poſt mortem decreti ſunt et habiti.

3. XIX tragoedias habemus integras, et viceſimae initium, de quibus vide Clodium et Brumoy ſuperiore paragrapho iam laudatos. Perditarum catalogum dedit Fabricius B. Gr. Obiter tantum moneo, de *Creſſis* apud Fabric. addi debere, quae ad Lycophron. v. 149. notantur, et conferendum eſſe Burm. ad Ouid. Triſt. II. 391.

4. Princeps editio eſt: *Euripidis* Medea, Hippolytus, Alceſtes, Andromache. Graece — vetus editio, litteris maiuſculis, in 4. (Florentiae circa finem ſaec. XV.) — tragoediarum XVIII. apud Aldum 1503. 8. De vtraque v. Hamberger, — et ad Fabr. B. Gr. II. pag. 258. — *Scholia graeca* in ſeptem Eur. tragoed. ex antiquis exemplaribus ab Arſenio collecta primum eaque ſeparatim in lucem edita ſunt Venet. in offic. Lucae Anton. Iuntae 1534. 8. — emendatiora Baſil. per Io. Heruagium. 1544. 8. — Aldina edit. vitioſe repetita eſt Baſil. per Io. Hëruag. 1537. 8. tum 1544. 8. in qua tamen Oporinus, qui illi curandae praeerat, inconſiderantius multa nouauit; rec. addita trag. *Electra* ex editione et cum praefatione Victorii atque argumento, gr. ibidem 1551. 8. (Victorius enim *Electram* primum e cod. edidit et recenſuit, Romae 1545. 8. et cum verſione lat. ib. 1546. 8.) — Expurgauit textum, primusque verſus in choricis, ſuis illigauit modulis *Canterus*, aut ingenio ſuo, aut codd. H. Stephani obſequutus, nouamque editionum claſſem duxit. Antwerp. 1571. ex officina Plantin. 12. — repetita cum verſione Heidelb. 1597. 8. — Additum eſt fragmentum ſiue initium

tium tragoediae viceſimae ſiue *Danaes* ex bibliotheca Palat. in fine quoque ſunt notae Canteri, breues quidem et criticae; at acutae. *Aemilii Porti* notae, quas memorarat Fabricius cum aliis, ſeparatim typis ſunt mandatae, Heidelbergae 1599. 8. — Ex officina Oporini antea cum notis, *Caſparis Stiblini*, (qui ſingula dramata in actus diſtinxit,) et *Io. Brodaei* (in tragoedias XI. nondum editis,) 1562. fol., prodierunt XIX. tragoediae. — In editione ex offic. Io. Secerii et P. Brubachii, Francof. 8. ſine a. nota, (forſan 1558.,) is, qui praefuit operis interdum lectiones in textum admiſit egregias, ſiue ex ingenio, ſiue e libro ductas. Tragoediae, graece, cum ſcholiis (memoratis) verſione Canteri, eiusdemque et Brodaei, Stiblini, atque Aem. Porti adnotationibus, typis Paulli Stephani 1602. 4. — Quae exſtant omnia, item fragmenta et quinque, quae tribuuntur Euripidi, epiſtolae, cum ſcholiis, (auctis et correctioribus,) ſuis aliorumque ſelectis obſeruationibus, multisque aliis adceſſionibus edidit *Ioſ. Barnes*, Cantabr. 1694. fol. Rara quidem eſt editio et locupletiſſima, quae tamen minime ſatisfecit criticorum voluntati; acre acutumque iudicium de illa tulit Valken. pag. VIII. praefat. ſuae ad Phoeniſſas. — Graece et cum interpretatione italica, notisque partim italicis, partim latinis etc. opera *P. Carmeli* Patau. 1731 — 1753. XX. voll. mai. 8. de qua edit. vide Reiskii iudicium in Actis eruditor. 1748. pag. 534. ſqq. et eius reſponſionem, Carmelo ſuam operam in peculiari libello, Patau. 1750. 8. defendente, in Act. erudit. 1751. pag. 614. — Splendidam editionem, nouam *tragg. Eur.* recenſionem ad fidem vett. editionum codi-

cumque msstorum curauit, fragmenta tragg. deperditarum collegit varias lectt. notasque perpetuas ſubiecit, interpretationem lat. reformauit et ſcholia gr in VII. priores tragg. ex optimis et locupletiſſimis edd. adiecit *Samuel Musgraue.* Oxon. 1778. IV. voll. 4. mai. — Barneſianam editionem atque collectionem, ſed acceſſionibus egregiis factis, recudendam curauit cel. *Beck* Lipſiae, *tom.* I. in quo ea tantum, quae in Barneſiana exhibentur editione, reddita ſunt, 1778. 4. *tom.* II. qui reliquas ex Barneſia editione continet tragoedias, cum collectione fragmentorum, a Musgrauio inſtituta, et indicibus in ſcholia atque adnotationes 1779. 4. — *tom.* III. qui continet hiſtoriam codd. atque editionum, Musgrauii notas, commentationes atque animaduerſiones V. V. D. D. a Beckio collectas aliaque, quae debemus diligentiae cel. editoris 1788. 4.

Separatim nonnullae tragoediae cura et diligentia doctiſſimorum hominum expolitae lucem viderunt. In primis *Phoeniſſae*, (priceps tragoediarum,) exercuerunt criticorum ingenium. Primum meliorem ac diligentiorem nactae ſunt interpretem, *Hug. Grotium*, qui illas ex MSS. emendatas edidit, Paris. 1630. 8. Amſtel. 1631. 8. — Hunc in primis ſequutus eſt *Guil. Pierſius*, qui Medeam et Phoeniſſas nitide vulgauit, Cantabr. 1703. 8. codice praeter ea vſus. — Curatior tamen eſt editio, *Euripidis Hecuba*, *Oreſtes et Phoeniſſae.* Collatis decem MSStis textum et ſcholia emendauit. Scholiis ineditis, verſione elegantiore, notis perpetuis et diſſertatiunculis de metro tragico auxit et illuſtrauit *Io. King*, Cantabr. 1726. 8. in carminum ratione praeſertim verſa-

verſata eſt eius diligentia. — Repetita eſt illa editio cura *Thomae Morell*, qui adiecit *Alceſtin* notasque perpetuas, Londin. 1748. 8. II. Voll. — *Phoeniſſas* ſecundum Barneſii recenſionem typis excudi fecit *Car. Henric. Langius*, Lubec. 1733. 8. — Optima eſt *Phoeniſſarum* editio, quam acumini ac eruditioni *Ludou. Caſpari Valckenaer* debemus, qui interpretationem addidit H. Grotii, graeca caſtigauit e MStis, atque adnotationibus omnino eruditis et copioſis inſtruxit, ſcholia denique, partim nunc primum euulgata, ſubiecit, Franekerae 1755. 4. Baſis eſt ed. Kingii, ſed emendata, ita vt priſtinas interdum reuocaret, aut e codd. veras reſtitueret lectiones, aut ſuas coniecturas induceret. Viginti quoque verſus e Phoeniſſis tamquam adulterinos reiecit. — *Phoeniſſae* cum ſcholiis graecis e recenſione Valkenari, edidit, varietatem lectionis indicemque verborum copioſiſſimum adiecit *Chriſtian. Gottfr. Schütz* (Profeſſor nunc in Vniuerſitate Ienenſi,) Halae 1772. 8. in indice cl. Schütz non ſolum de poteſtate vſuque vocabulorum, ſed etiam de lectionis varietate et veritate intelligenter docteque disputat: additae ſunt Reiskii et Mori coniecturae. De editionibus Brunkii v. paullo ante ad Sophoclem.

Hecubam graece e rec. et cum notis Brunckii curauit *Ge. Henr. Martini*. Lipſiae 1781. 8. — *Hec.* ſelecta varietate lectionis et continua adnotatione illuſtrauit *Chriſt. Frid. Ammon*, Erlangae 1789. min. 4.

Oreſten gr. cum varietate lectionis notisque eruditis edidit *I. F. Facius*. Coburgi 1778. 8.

Medea et Alceſtis gr. et lat. cum metaphraſi Buchanani Edinburg. 1722. 12. 1726. 8. —

V 3 *Medea*

Medea cum ſcholiis gr. et lat. Londini. 1734. 1754. 4.

Hippolytus gr. et latine, adiuncto *Senecae* Hippolyto ſine a. et l. nota 8. quam antiquam editionem exeunte ſaeculo XVI. curatam ideo memoro, quia lectiones bonas a recentioribus editoribus partim non animaduerſas, partim tamquam nouas inuentas deprehendi. — Ex MSS. bibliothecae regiae Pariſienſis emendatus, variis lectionibus, et notis editoris. Acceſſere *Ier. Marklandii* emendationes, Oxon. 1756. 4. — idem cum adnotationibus egregiis *Lud. Caſpar. Valken,* Lugd. Bat. 1768. 4. cuius praefat. conſules. Addita pars II. eſt inſignis et inſcripta: *L. C. Valken.* diatribe in Euripidis perditorum reliquias. — Ex rec. et cum notis Brunkii, cura *Martini* Lipſiae 1788. 8. — Drama *ſupplices mulieres*, ad codd. MSS. recenſitum — notis vberioribus illuſtratum. — Londin. 1763. 4. rec. ibid. 1775. 8. (per *Ier. Markland.*) Huic quoque debemus criticam editionem: *Iphigeniae in Aulide* et *Iphigeniae in Tauris,* Londin. 1771. 8. rec. vitioſe ib. 1783. 8 — *Alceſtis* cum ſcholiis graecis, verſione latina Buchanani, e recenſione et cum notis Ioſ. Barneſii — opera *I. Fr. Sal. Kaltwaſſeri*, Gothae 1776. 8. — gr. et lat. cum notis Barneſii, Musgrauii, Reiskii aliorumque, quibus et ſuas adiecit *Chriſtian Theoph. Kuinoel* Lipſiae 1789. 8. — *Euripidis Cyclops* (quod eſt drama ſatyricum,) graece. Recenſuit et perpetua adnotatione illuſtrauit *Io. Georg. Chriſt. Hoepfner.* Lipſiae 1789. 8. Editor clar. in notis res verbaque poetae doctiſſime vberrimeque explicuit et in praefatione praeter alia de poeſi ſatirica plene egit. conf. quoque

quoque cl. *Hoepfneri* diſſ. ſiue ſpecimen vberrimi commentarii in Cyclopem Euripidis. Lipſiae 1787. 4. — *Electra* eſt quoque in noua Chreſtomathia tragica graeco-latina, edita a *Io. Car. Volborth*. Gotting. 1776. 8.

5. Euripides vt in vita, ita in tragoediis ſeuerus et conſtans, patriaeque et virtutis ac philoſophiae ſtudioſus fuit. Plenus ſententiarum, atque cum in omnibus adfectibus ciendis mirus, tum in animis praecipue ad miſericordiam flectendis, ſummus artifex et facile praecipuus. Vbertatem et flumen orationis atque eloquentiam poetae noſtri iam veteres celebrarunt, vide Quinctil. I. O. Libr. X. 1. §. 67. et 68. Hoc autem praecipuum in noſtro fuit, quod primus prologos, in quibus praeſentis materiae argumentum exponeret, adcommodauit ſiue praemiſit tragoediis.

6. *Fabricii* B. G. Vol. I. Libr. II. cap. 18. vol. II. vbi p. 237. ſq. plura de ingenio, ſtilo aliisque rebus ad Euripidem pertinentibus, vberius disputaui. *Barneſii* vita Euripidis (in qua etiam de Aeſchylo et Sophocle aliisque rebus diſſeritur) editioni ſuae praefixa. *Samuel. Petit.* Obſſ. libr. 1. cap. 2. *Q. Septimii Florentis Chriſtiani* et *I. Scaligeri* notae ad Euripidae Cyclopa in *Caſauboni* libro de Satyrica Graecorum poeſi etc. a. Rambachio edito, Halae Saxon. 1774. 8. pag. LVII. ſqq. et pag. 285. ſqq. *I. Gottfr. Hauptmann.* de Euripide Gerae 1743. Biograph. claſſ. Vol. I. Samuel. *Battierii* Obſſ. in varias Euripidis tragoedias in Muſeo Heluetico, Tom. VI. pag. 22. pag. 201. ſqq. quas partim Valckenar. dedit. — *Sam. Frid. Nathan. Mori* elegans progr. de Euripidis Phoeniſſis, Lipſ. 1771. 4. primum oeconomiam tragoediae

dea cap. IX. et X. inprimis a cel. *Beckio* in exercitatione critica de Rheſo — (Lips. 1780.) 4. quae retractata repetitaque eſt in edit. Euripidis tom. III. pag. 444. ſqq. abunde acuteque demonſtratum eſt, drama illud neque a Sophocle, (quod putabat Ios. Scaliger,) neque ab Euripide ſcriptum eſſe. *Mart. Anton Delrio* in prolegg. in Senecae Trag pag. 22. id maluit Euripidi cognominis fratris filio tribuere: quae ſuſpicio haud abſurda videtur *Valcken.* in Diatr. Eurip. pag. 95. Elegans eruditaque eſt cl. D. *Henr. Blümneri* commentat. Veber die Medea von Euripides. Lipſiae 1790. 8. — Sed multo plures V. V. *doctorum* libros maiores minorisque molis de Euripide eiusque fabulis etc. nec non verſiones, quae multae ſunt, indicaui ad Fabricii l. mem. — Paucorum interpretationes hic tantum nominabo. adde: Vollſtändige Sammlung aller Veberſezzungen der Griechen vnd Römer vom 16ten Iahrhundert etc. Francof. et Lips. 1785. 8. pag. 49. ſqq. Germanice verterunt *Hecubam*, *Matheſius* cum notis etc. Lipſiae 1788. 8. atque cl. *Ammon* cum Andromache, et cum animaduerſionibus, Erlangae 1789. 8. — *Iphigeniam in Aulide*, D. *Io. Bernh. Koehler*, cum notis etiam criticis, Berolin. 1778. 8. — Omnes aut plures Eur. tragoedias in linguam *germanicam* transtulit *Io Iac. Steinbrüchel* in Dem. trag. Theater der Griechen, Euripides vol. I. Tiguri 1763. 8. in *gallicam* linguam *Preuoſt*, Paris. 1783. tom. III. 8. quae verſio inſerta eſt nouae editioni theatri Graecorum Brumoiano, Paris. 1785. ſqq. tom. IV — X. 1786. m. 8. — in *anglicam* linguam *Potter*, Londin. 1781. ſq. 8. II. voll. et *Mich. Wodhall*, ib. 1782. 8. IV. voll. — *Alceſte*, ein Trauer-

V 5 ſpiel

ſpiel des Euripides, aus dem Griechiſchen, nebſt einer Abhandlung von *Dauid Chriſtoph Seybold.* Lipſ. 1774. 8. — *Hecuba* — cum interpretatione et explicatione accurata, quae ad eorum tamen quoque captum attemperata eſt, qui rudimenta modo graecarum litterarum deguſtauerunt, — autore M. *Matheo Heuslero*, Iaurano, coll. Lipſ. Lipſiae 1554. 8. Textus eſt minutatim deſcriptus, et ſingulis fere verſibus interpretatio notaeque pueris ſcriptae ſunt ſtatim ſubiunctae. De epiſtolis vide Reflections upon ancient et modern Learning. by Wil. Wotton, with a Diſſertation upon the Epiſtels of Phalaris, Themiſtocles, Socrates, *Euripides*, and Aeſops fables by Rich. Bentlei, Lond 1697. 8. lat. vers. a *Lennepio* et edit. Phalar. epiſt. ſubiectam, pag. 80. ſqq. Addere liceat Comparationem chori Euripidei cum Senecae choro in vtriusque Hyppolyto inſtitutam a filio meo, *I. Chr. Frid. Harles* Erlang. 1791. 8. et *Car. Chriſti. Guil. Wuchereri* disp. me praeſide habitam, Erl. 1791. 8. de Hippolyto Euripidis.

§. 44.

EVPOLIS, circa Olymp. LXXXV, Cratini imitator, et *Phrynichus*, circa Olymp. LXXXVI. fuerunt veteris comoediae poetae: quorum fragmenta inuenies in Hertelii Biblioth. vet. comic. et Grotii Excerptis ex Trag. et Comoed. graecis, Paris. 1629. 4. Conf. *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 22. Tom. II. vbi plurium comicorum deperditorum notitia datur vberior.

§. 45.

§. 45.

ANTIPHON.

1. Natus eſt Olymp. LXXV. 1. vel 2. (v. *Corſini* F. A. vol. III. p. 166.) eodem tempore, quo Xerxes Graeciae intulit bellum. Capitis damnatus periit Olymp. XCII. 2. Praetore Theopompo ante Ch. N. 410. v. *Corſini* Faſt. att. III. p. 253.

2. Rhamnuſius, Athenis patre Sophilo ortus, a quo arte dicendi imbutus poſtea tam felici ſtudio eloquentiae excolendae ſe conſecrauit, vt artem rhetoricam vel inueniſſe, vel inuentam amplificaſſe diceretur, frequentiaque diſcipulorum, inter quos eminuit Thucydides, et, id quod primus feciſſe dicitur, orationibus forenſibus pro aliis conſcribundis celebraretur. Primus praeter ea artem rhetoricam conſcripſit: primus quoque fuit, qui ab iis, quibus orationes ſcripſiſſet, mercedem exigeret, quod ei auaritiae contraxit infamiam. Praeter iudiciales ac deliberatiuas orationes concinnauit idem *ſophiſticas*, ſiue tamquam locos communes, quibus vel ipſe, vel alii in ſimili re vterentur: cuiusmodi generis illae *vndecim orationes*, quae ſuperſunt, eſſe videntur. Neque tamen eloquentiae laude tantum floruit inter populares; ſed ad ſummos quoque, quos ciuis conſequi poterat, euectus eſt honores. In bello enim Peloponneſiaco et terra et mari praefuit copiis, victorias aliquoties reportauit, et, quum opibus abundaret, triremibus aliquot armis viriſque inſtructis, ciuium auxit rem naualem. Antipho, an noſter? archon fuit Ol. 90. $\frac{2}{3}$. At, quamquam cautus eſſet, inſignis

ſignis tamen illa auctoritas ei fuit valde pernicioſa. Suae enim eloquentiae vi in primis effecit, vt, priſtina magiſtratuum ratione antiquata, ſumma omnium rerum poteſtas transferretur ad quadringentos viros. Cuius conſilii mox poenituit Athenienſes. Proditionis igitur adcuſato, quod exitio reipublicae legatus ad Lacedaemonios profectus eſſet, et e caſtris naui hoſtili abiiſſet, atrociſſima poena conſtituta eſt, ita vt, bonis publicatis, aedeque ſolo aequata, et ipſe et omnes ex eo nati infamia notarentur, neque is Athenis neque in terra Attica ſepeliretur. Diuerſus vero hic fuit ab *Antiphonte*, qui ſub triginta tyrannis periit, ab *Antiphonte*, aequali Demoſthenis, naualia Athen. incenſuro, (v. *Demoſth.* or. de Corona c. 42. p. meae ed. 313. ibique not.) et ab *Antiphonte* tragico aliisque.

3. *Vndecim* illae orationes ſiue potius declamationes, quae adhuc ſuperſtites a Ionſioque pro ſpuriis ineptisque perperam habitae ſunt, formulis typographicis ſunt exſcriptae gr. in Orationibus veterum oratorum ab Aldo, 1513. — ab Henr. Stephano 1575. fol. — gr. et lat. typis Wechelianis, Hannou. 1619. 8. — ſeparatim Regiomonte 1724. 8. — et a *Reiskio*, Vol. VII. oratorum graecorum, 8. pag. 603. ſqq. collectis atque editis. Reiskius praeter notas ſuas et curas poſteriores addidit *Petri van Spaan* diſſert. elegantem de Antiphonte, praeſide Ruhnkenio, Lugd. Batau. 1765. ventilatam, quae nobis admodum fructuoſa fuit, et *Hauptmanni* ſpecimen tum ſuarum tum Bayeri ac Geſneri obſeruationum ad Antiphontem.

4. Dicen-

4. Dicendi, quae in eo eſſet, facultas a veteribus magni facta eſt, ita vt ob ſuaue orationis flumen Neſtor diceretur. Subtilis vero et acutus fuit in inueniendo, et ad mouendum atque perſuadendum maxime idoneus artifex. Dionyſius tamen Halicarn. de compoſitione verborum, idem in Iſaeo atque Demoſthene haud mite de illo tulit iudicium. Conf. *Cicero* in Bruto, cap. 12.

5. Adde *Fabric.* B. G. Vol. II. Libr. II. cap. 26. §. 2. ſq.

§. 46.
PHILONIDES.

Aetas illius incidit in Olymp. LXXXVII. 1. ante Ch. N. 430. Fuit Athenienſis, prius fullo, dein comoediae veteris poeta, cuius pauca, quae reliqua ſunt, fragmenta collegit Hertelius, v. *Hamberger.* Zuverläſſ. Nachrichten Vol. I. pag. 148.

§. 47.
HIPPOCRATES.

1. Floruit A. O. C. circiter 3575. Olymp. LXXXVII. 3. ante C. N. 428. V. C. 324. Natum eſſe illum Olymp LXXX. 1. in eo omnes conſentiunt. Obitus vero annus eſt incertus: illum quidem alii octogeſimo quinto aetatis ſuae, alii nonageſimo, alii centeſimo quarto; alii denique centeſimo nono deceſſiſſe tradunt. *Saxius* V. C. mortis annum adſignat circiter Olymp. CVI. 1. *Hambergerus* ante C. N. $3\frac{74}{78}$.

2. Hic

2. Hic medicorum princeps, natione Cous, ad Herculem et Aeſculapium genus ſuum retuliſſe dicitur. A patre Heraclida ipſo medicinae artis ſcientia imbutus, poſtea Herodicum, Selymbrianum medicum, Gorgiae rhetoris fratrem, habuit doctorem. In philoſophia Heracliteam ſectatus eſt haereſin. Itinera medicinae cauſſa per Graeciam aliasque regiones vtiliter ſuſcepta illum ſcientia mire auxerunt. Quo factum eſt, vt non ſolum apud regem Perdiccam aliosque in ſumma eſſet admiratione; ſed etiam viuus ab omnibus veluti praeſens deus haberetur, et poſt mortem diuinis adficeretur honoribus. Artem praecipue in Thracia et Theſſalia exercuit, atque Lariſſae, in Theſſalia, diem obiit ſupremum.

3. Sub nomine Hippocratis LXXXVII. circumferuntur libelli, a Fabricio et Hallero diligenter indicati; at iam Erotianus et Galenus haud paucos eſſe ſpurios oſtenderunt. Ὅρκος autem illius et ἀφορισμοὶ ſunt celebratiſſimi. Atque noſtra aetate inter *Hallerum*, qui in praefationibus ad Principes medicos, ex gr. volum. IV. Lauſannae 1771. at alibi de indiciis genuinorum, dubiorum et ſpuriorum Hippocratis librorum diſputat, et *D. Chriſtian. Godofr. Grunerum*, (Profeſſorem nunc Ienenſem celeb.) de integritate librorum nonnullorum lis orta eſt. *Grunerus* vero v. c. edidit Cenſuram librorum Hippocrateorum, qua veri a falſis, integri a ſuppoſitis ſegregantur; collegit ex optimis quibusque auctoribus, Erotiano, Galeno, Mercuriali, Foeſio, I. Alb. Fabricio, Hallero aliisque, omnia recenſuit, diiudicauit, nouumque in ordinem redegit. — Breſlauiae 1772. 8. LVII. libellos Hippocratem patrem non agno-

agnoſcere, cenſet. Multa quidem contra illum monet cenſor in bibliotheca philol. Gottingenſi Vol. I. quem Schneiderum fuiſſe, Grunerus ipſe alicubi, ſe defendendo, prodidit. Equidem, ſacris Aeſculapii haud initiatus, neque de Hippocrate, neque de eius virtutibus, et meritis, quae praeclara fuiſſe, omnes teſtantur, vitiisque, neque de lite iudicare poſſum. Tomo ſecundo ed. van der Linden pag. 951. ſqq. multorum, cumprimis veterum, ſcriptorum auctoritates et iudicia de vita Hippocratis meritis atque eruditione dicendique genere reperiuntur. Sed his miſſis, quasdam

4. Editiones indicabo. Princeps eſt Aldina 1526. fol. — caſtigatior eſt Frobeniana Baſil. 1538. fol. tribus codicibus a *Iano Cornario* collatis. — Tum *Hieronymus Mercurialis* codd. quoque contulit, libros Hippocratis in quatuor ordines digeſſit, et ſcholiis illuſtrauit verſionemque recenſuit, Venet. 1588. fol. — De textus integritate optime meruit *Anutius Foeſius*, qui libros in VIII. ſectiones ex Erotiani mente diſtribuit, et lectiones graecas e multis MSS. collectas, ſuas aliorumque obſeruationes et interpretationem, aliaque ornamenta adiecit, Francof. apud Andr. Wecheli haeredes 1595. fol. repet. 1621; 1645. nouis autem auctuariis, atque Erotiani, Herodoti et Galeni gloſſariis in Hyppocratem inſigniter ornata eſt Foeſii editio, quae optima cenſetur, Geneu. typis et ſumtibus Samuelis Chouet 1657. fol. — *Io. Antonidae van der Linden*, (paullo ante abſolutum opus denati,) editio ad omnes alias editt. adornata, Lugd. B. 1665. 8. Tom. II. rec. Neapol. 1754. 4. II. voll. Venet. 1757.

4.

4. II. voll. cum verſione Cornarii, quam turpiter foedauit, nitida quidem eſt, ſed editor in corrigendo textu eſt ingenio audacius abuſus. — Splendida eſt, at mendoſa eſſe perhibetur editio: *Hippocratis et Claudii Galeni* Pergameni, archiatrῶν Opera. *Renatus Charterius* — plurima interpretatus, vniuerſa emendauit, inſtaurauit, notauit, auxit, ſecundum diſtinctas medicinae partes in *tredecim* tomos digeſſit, et coniunctim graece et latine primus edidit, Lutet. Paris. 1697. XIII. voll. fol. — Cum variis lectionibus tam hucusque vulgatis, quam nondum editis et ex codd. Vindobon. atque Mediceis depromtis, textum ſaepe emendauit et omnia Hippocratis opera edere incepit *Stephanus Mackius*, Viennae Auſtriae Tom. I. 1743. — II. 1749. fol. Plures tomi deſiderantur. — Quaedam opuſcula *) ſeparatim illuſtrata prodierunt. *Aphoriſmi* ſaepius, e. g. a *Theodoro Ianſon.* ab Almeloueen, 1685. et rec. Lipſ. 1756. 12. a Io. Heurnio. rec. Ien. 1690. 12. — cum I. Iac. Fickii notis, Ienae 1729. 8. — Opuſcula aphoriſtica ſemeiotico-therapeutica VIII. vna cum iureiurando, (ex edit. Zwingeri,) Graece et latine ex interpretatione Anutii Foeſii aliorumque — Baſil. 1747. 8. Inſunt iusiurandum, Aphoriſmi, Praenotiones, Praedictorum libri II. Coacae praenotiones, de humoribus, de iudicationibus, et de diebus iudicatoriis. v. Acta Erud. 1748. p. 297. — libr. de decoro Medici recenſuit, interpretatione et commentario adiecto, prae-

*) Quorumdam ſunt permultae editt. quos omnes enumerauit cel. *Ackermann*, quem adeant, qui plurium velint parare ſibi notitiam.

praemiſſis . prolegomenis de ſtatu antiquae philoſophiae et medicinae graecanicae, additis ineditis ſcholiis et gnomis *Georgii Matthiae*, Gottingae 1740. 4. v. Acta Erudit. 1740. pag. 500. — Ἱπποκρ. Ἀφοριςμοι, *Hippocratis aphoriſmi*, Hippocratis et Celſi locis parallelis illuſtrati, ſtudio et cura *Ianſonii ab Almeloueen*, D. Medic. quibus acceſſit Ludou. Verhoofd index locupletiſſimus, loca parallela ex Boerhauii commentariis, notulas addidit, editionem curauit *An. Car. Lorry*, D. M. Paris. 1784. 16. Laudatur opera Lorry. — *Hipp. aphoriſmi* et *praenotionum liber* per *Boſquillon*, Doct. regentem ordinis medici et Profeſſorem L. Gr. in collegio regio. Paris. 1784. 12. II. tom. Prior tomus continet textum graecum cum verſione latina: poſterior notas et criticas et medicas, vna cum vetere verſione Aphorismorum, quam Bosquillon ex Oribaſii commentariis excerpſit. — *Hippocratis* Aphorismi atque praeſagia latine verſa, cum recognitione et notis *Andreae Paſtae*, Pergomatis, editio altera. Accedunt huic ipſi editioni prolegomena, in quibus de aphorismorum praeſagiorumque auctore, de vtrorumque ſcriptorum praeſtantia et de ſententiarum in iisdem contentarum vſu diſſeritur. Valentiae 1786. — Oeuvres d' Hippocrate, *Aphorismes*, traduits d' après la collation de vingt-deux MSts et les interpretations orientaux: Par. Mr. *Le febure de Villebrune*. Paris. 1786. 12. Ille Le febure iam ediderat Aphorismos graece, (v. Gotting. ephem. litter. a. 1782. pag. 299.) Viginti codd. nec deſcripſit nec indicauit rite, nec modum, quo illis vſus ſit, declarauit. Neque tamen opera defraudanda eſt laude, et ille, iudicibus aliis, bene ad-

hibuit verſiones orientales et codices, quam nos habemus, antiquiores. — *Hipp. iusiurandum* exſtat quoque gr. et lat. in opuſculo: *Aeſopi fabulae* etc. Baſil. apud Bryling. 1574. 12. — *Hippocr.* epiſtola ad Damagetum ineſt Meibomio-Relandianae editioni Cebetis et Epicteti, Traiecti Batau. 1711. 4. — *Hippocrate* des Airs, des Eaux, de Lieux. Verſion litterale du Grèc, redigée d' après le Texte vulgaire; par. M. *Magnan*, Medicin ordinaire du Roi, Docteur — Paris. 1787. 8. Verſio dicitur eſſe ad verbum, ideoque ſaepe ſine ſenſu verborum facta. — The Prognoſtics and Prorrheties of Hippocr. translated from the original Greek. etc. (cum largis adnotationibus criticis atque exegeticis, praemiſſa vita Hippocratis, ſiue potius verſione vitae Sorano tributae, cum omnibus illius fabulis falſisque narrationibus,) *by Iohn Moffat*, Med. Doct. Londini 1788. 8. conf. Allgem. Litteratur Zeitung, Ienae 1790. n. 129. — In ſermonem theotiscum Hippocr. opera conuerterunt notisque illuſtrarunt cel. *Gruner*. Lipſiae 1780. 8. et cel. *Frid. Carol. Grimm*. Lipſiae 1784. 8. II. voll. — et Epiſt. ad Damagetum vertit eruditiſſima foemina *Erneſtina Chriſtina Reiske* in libello: Zur Moral, aus dem Griechiſchen veberſetzt. Lipſiae 1782. pag. 179 — 198. — In Hippocratis librum de Fracturis commentaria *Andreae Maximini*, Romani chirurgi primarii, Romae 1776. 4. Praefixa eſt Boerhauii oratio de commendando ſtudio Hippocratico. — Nouam editionem parauerat atque promiſerat *Trillerus*, medicus graece doctiſſimus, Prof. Witteberg. Is enim iam 1728. 4. conſcripſerat, de noua Hippocratis editione adornanda commentationem, vbi ſimul ſpeciminis loco libellum

bellum de Anatome recenſuit. Sed vitam obiit ſupremam, antequam ederet. — Epiſtolae ſunt ſpuriae.

5. Ionice ſcripſit, more antiquo et ſimplici. Praeter ea laudatur in eo ſimplex medendi ratio multarumque rerum, praeſertim medicarum, ſcientia: de his vero Aeſculapii filii iudicent.

6. Cel. *Ackermann* in Fabricii B. Gr. Tom. II. Libr. II. cap. 24. et Fabr. Vol. XII. Libr. VI. cap. 7. *Clerc* hiſtoire de la Medicine Part. I. libr. 3. cap. 1. — 32. Biographia claſſica Vol. II. *M. Io. Chriſtian. Rabe* diſp. Hippocratem barbaris operam negantem, Lipſ. 1722. Primum quidem multis vindicat Hippocratem ab iniuriis Nicol. Hieron. Gundlingii, qui in P. II. Otiorum cap. 3. ſcripſit commentat: Hippocrates ἄθεος, dein vero, quod, peſtilentia barbaras regiones vaſtante, barbaris rogantibus opimqaue praemia pollicentibus operam denegauit, quia Graeciae hoſtes eſſent, bonum medicum ſuperſtitionis, barbariei, vanitatis, inurbanitatis atque iniuſtitiae adcuſat. Forſan vero cribro aquam hauſit. — Quae de Animabus Heracliti et Hippocratis ex huius libr. 1. de Diaeta *Io. Matthias Geſner* in Societ. regiae doctrinarum Commentar. Gotting. tom. 1. pag. 67. et 145. atque *Matthiae* in diſſert. Gottingae 1737. habita, diſputarunt, ea *Saxius* quoque iam commemorauit. — In ſupplem. actorum erudit. Lipſiens. tom V. ſect. II. a. 1713. eſt *L. S. S.* obſeruatio de purgatione Hippocratis morali. — Criticas notas v. in *Heringae* obſeruatt. criticis cap. I. et saepius *I. B. C. d' Anſſe de Villoiſon* epiſt. ad Lorry, Paris. medicum, de quibusdam *Hippocratis*, Sophoclis et Theocriti locis, Venet. 1781. 4. —

Bernard. in epiſtola ad Reiskium, (v. I. Iac. Reiskens Lebensbeſchreibung, Lipſ. 1783. 8.) pag. 263. ſq. ſuſpicatur auctorem libelli, Hippocrati vulgo adſcripti, περὶ ἐυσχημοσ. eſſe philoſophum ſtoicum, aut medicum Stoicorum dogmatibus imbutum: quam ſuſpicionem probant Reiske pag. 267. et Triller pag. 300. — Inſuper conferantur *Oratio* de vita, moribus, doctrina et profeſſione Hippocratis illius Coi, medicinae parentis et Architecti, habita Tubingae a *Matth. Garbicio*, illyrico. — Adiecta eſt *lex Hippocratis* graece, cum interpretatione et ſcholio breui. Tubingae 1564. 8. Non breue, ſed ſatis longum eſt ſcholion, in quo cum verba, tum inprimis ſententiae illius legis explicantur. — Lettre de M. *de Villiers* ſur l' edition grecque et latine des Oeuvres d' Hippocrate et de Galene, publiée par Ren. Chartier, eſt in Memoires *de Goulin* et ſeparatim quoque Paris 1776. m. 8. typis exſcripta conf. ephem. litt. Gotting. 1778. plag. 35. — Explication d' un paſſage des Epedemies d' Hippocrate, lequel donne occaſion d' en corriger un d' Artemidore mal interpreté par Suidas; dans les notes on retablit un endroit altere de Galien par M. *Iean Goulin.* — Paris. 1783. 8. conf. Iourn. Encyclop. à Bouillon. 1783. tom. VI. par. II. — Apologie des Hippocrates vnd ſeine Grundſätze von *Kurt Sprengel* Lips. 1789. mai. 8. agitur de vita, patria, aetate, praeceptoribus, itineribus. morte, ſcriptis, horum editionibus, arte et dogmatibus Hippocratis, tum verſi ſunt quinque priores Aphoriſmorum libri cum expoſitionibus. — Deſcriptio rheumatiſmi acuti et dilucidatio ducentorum et quinquaginta aphoriſmorum Hippocratis

ad

ad rheumatiſmum tum acutum tum chronicum etc. data a *Ferd. Saalmann.* M. D. Münſter 1789. 4. — *Io. Henr. Fiſcher* diſp. moderante *Io. Chr. Brieglebio*, de Hippocrate, eius ſcriptis eorumque editionibus, Coburgi 1777. 4. — *Ludouici Dureti*, Seguſiani, interpretationes et enarrationes in Magni Hippocratis Coacas praenotiones — *curante Adriano Pelerin Crouët*, M. D. Editio noua, ad eam, quae 1585. (ſcribi debuerat 1588,) prodiit, recenſita et prioribus longe accuratior atque emendatior. Lugd. 1784. fol. valde laudantur. Ludouico Dureto operi immortuo, *Ioannes* fil. reliquas explicuit theſes et latinam addidit verſionem, a patre diſcipulis antea dictatam, opus primum edidit Paris. 1588. fol. apud Iac. du Bays: quae edit. adhuc optima cenſetur inter reliquas, quae multae fuerunt, editiones, vsque ad nouiſſimam Crouëti eminuit Argentorat. 1621. apud Petr. Billainum. — De rebus aliis ad Hippocratem pertinentibus conſules Hiſtoire de l' Anatomie et de la Chirurgie par M. *Portal.* Paris. 1760. tom. I — VI. — Hiſtoire de la Chirurgie depuis ſon origine jusqu' à nos jours par *Dujardin* Paris. 1774. et continuatam a *Peyrilhe.* 1780. — *Halleri* Bibliothecam Anatomicam tom. 1. Tiguri 1774. 4. pag. 15 — 28. vbi de MSS. edd. et libris, qui ſpurii aut genuini ſibi videantur, diſſerit: *eiusdem* Biblioth. botanicam tom. 1. Tiguri 1771. 4. pag. 16 — 29. *Eiusdem* bibliothecam chirurgicam, Tom. I. pag. 7 — 14. — *Eiusdem* bibliothecam medic. practic. Tom. I. Bernae 1776. pag. 29 — 102. vbi pari modo de libris Hippocratis genuinis, ſpuriis et dubiis, de editionibus et de iis, qui Hippocratis vitam, fata ſcriptaque illuſtrarunt, copioſe diſſeritur.

ritur. — *Bruckeri* Hiſtor. crit. philoſ. Tom. I. pag. 1223. ſqq. et in Appendice p. 324. ſqq. *Baldingeri* Proluſ. de lectione Hippocratis medicis ſumme neceſſaria, Ienae 1768. 4. — Idem cel. *Ern. Godofr. Baldinger* edidit *ſelecta doctorum virorum opuſcula, in quibus Hippocrates explicatur.* Gottingae. 1782. 8. — *Triller* exercit. medicocriticam ad emendandum obſcuriſſimum hactenus et corruptiſſimum quemdam Hippocr. locum ex libro de ſeptimeſtri partu deſumtum, Witteb. 1772. 4. *Anutii Foeſii* Oeconomia Hippocratis, alphabeti ſerie diſtincta, Francof. 1588. fol. min. et Geneu. 1662. fol. mai. eſt Lexicon, non ſolum Hippocratis et Galeni lectoribus, ſed etiam cuicumque graecarum litterarum amanti quam vtiliſſimum.

7. Addam *Polybum*, generum et diſcipulum Hippocratis, auctorem quorumdam libellorum, qui vulgo tribuuntur Hippocrati, v. cel. *Ackermann* in *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 24. Tom. II. p. 610.

§. 48.

SOCRATES.

1. Floruit circiter A. M. 3581. Olymp. LXXXIX. 1. ante C. N. 422. V. C. 330. natus Olymp. LXXVII. 3. docente *Corſino* in F. A. R. p. 46. quem ſequitur *Saxius* Onom. I. p. 45. (ſecundum Hamberger. anno 4.) poculo veneni exhauſto periit ſecundum *Saxium* Olymp. XCV. 1. Secundum *Fabricium* et *Hambergerum* Olymp. XCIIII. 2. annos ſeptuaginta natus.

2. Athenienſis, Sophroniſci, lapidarii, et Phaenaretae, obſtetricis, filius. Crito, diues philoſophus

phus, Socratem, amore illius et ſtudio philoſophiae cognito, in domum liberaliter recepit, et ad philoſophiam acrius perdiſcendam incitauit, optimisque praeceptoribus, praecipue Prodico aliisque ſophiſtis, commiſit inſtituendum. Socrates autem omnium fere artium et diſciplinarum magiſtros, quos nouerat, peritiſſimos adiit: num vero philoſophiae diſcendae cauſſa ſectatus ſit Anaxagoram et Archelaum, res dubia eſt. Certe id negant alii, cum primis *Heinius* in vita Anaxagorae, germanice verſa in *Hiſſmanni* Magazin, tom. V. p. 257. Libros tamen Anaxagorae legit. Attigit praeter ea poeſin, eloquentiam artemque muſicam. Stipendia quoque meruit, et in militia tantam ſibi peperit laudem, quantam conſequutus eſt ex adminiſtratione reipublicae, prouecta iam aetate in ſenatum lectus. Duas dicitur ſimul duxiſſe vxores, *) quarum altera Xantippe ob mores intolerabiles, iurgiorum et rixarum amorem et linguae aliarumque moleſtiarum importunitatem in prouerbium abiit. (Laert. II. ſ. 36 ſqq. ibique *Menage: Heumann* tamen Act. philoſ. Tom. I. pag. 103 ſqq. illam ab omnis memoriae opprobriis vindi-

*) Fama quidem vetus eſt, a Socrate ſimul duas vxores, Myrtonem et Xantippen, in matrimonium ductas eſſe: ſed id iam negauit *Panaetius Rhodius* apud Athenaeum XIII. init. pag. 555 ſq. quem plures ſequuti ſunt, *Bentleius* in diſſ. de epiſt. Socratis §. XIII. pag. 73 ſq. vers. lat. Lennepii, *Hindenburg* in Animaduerſſ. in Xenoph. M. S. Lipſiae 1769. 8. p. 71. *Meiners* in Geſchichte des Urſprungs, Fortgangs und Verfalls der Wiſſenſchaften in Griechenland und Rom, tom. II. (vbi libri VII. cap. II. perſequitur hiſtoriam Socratis huiusque philoſophiae,) pag. 522. not.

vindicare coepit.) At famam ſibi immortalem parauit ex ſollerti, indefeſſa et prudenti ciuium inſtitutione. Ars vero et via, more dialogi per quaeſtiones tectas, ſubinde ex ipſis reſponſionibus natas, ingenioque et ſermoni alterius adcommodatas docendi, ab eius inſtituto et conſuetudine dicitur adhuc Socratica. In primis doctrinam de moribus tractauit, quam ab argutiis et ſubtilitatibus aliorum, praecipue Sophiſtarum ſeparatam, primus tradidit, aut potius emendauit et in primis commendauit, ideoque, (quoniam ad veram tam ſingulorum hominum quam integrarum ciuitatum felicitatem eſt efficaciſſima atque vtiliſſima,) de coelo vocaſſe et deduxiſſe dicitur. Scholas quidem non aperuit, ſed circumeundo et quaſi ludendo, ironiaque ſuaui grataque homines ad acre virtutis ſtudium et perpetuam vitiorum fugam ac deteſtationem ſcite exhortatus eſt. Multos tamen nactus eſt adſeclas, qui poſtea in diuerſas abierunt ſectas. Ex ſchola autem Socratica, tamquam ex equo Troiano, ſummi et ſagaciſſimi philoſophi prodierunt, et profeminatae ſunt quaſi familiae diſſentientes inter ſe, et multum disiunctae et diſpares. (vide *Ciceron.* de Orat. III. capp. 16. et 17.) Genio ſuo, qui eruditos homines in diuerſas traxit ſententias, multum tribuit, aut, ad homines forſan interdum illudendos, tribuere ſibi viſus eſt. Mauvillon im Deutſchen Muſeo, mens. Iun. 1777. de Genio Socratis ſententiam tulit, religioni Chriſtianae pernicioſam, a Leſſio tamen, Profeſſore tum Gottingenſi, *) iam refutatam in ſingulari quo-

*) Meinerſii, Iuſti, Federi, Koenigii aliorumque ſententias ac libellos iam vberius indicaui, et quid mihi

quodam libello. Quoniam vero hoſtis erat ſophiſticae loquacitatis, vitiorum et tyrannidos maior, quam vt flagitioſi ac garruli homines et tyrannidos cupientes perferre poſſent, in multorum incurrit inuidiam, quae non ſolum opprobriis et conuiciis obrueret, ſed ad mortem quoque compelleret ſapientiſſimum, virtutis amantiſſimum atque pro aetatis illius ratione integerrimum Socratem. Ab Ariſtophane, in comoedia Nubes, et ab aliis comicis antea iam, palam exagitatus, tandem a Melito atque Anyto, corruptor iuuentutis et deorum irriſor, qui publicas euerteret religiones, nouamque profiteretur religionem, adcuſatus eſt. Socrates autem recti conſcius nec adulari nec pecuniam, litis aeſtimationem, a ſeueris atque iniquis iudicibus irrogatam, ſoluere, nec, more ſueto, ſe defendere ac oratione ciuili ſibi oblata liberare voluit; ſed in carcere animo fortiſſimo, de animi immortalitate ſubtiliter disputans, cicutam bibit et placide obiit. Hanc vero iniuſtitiam et crudelitatem omnium bonorum per totam Graeciam indignatio ſequuta eſt: et Athenienſes ipſos conſilii et malignitatis mox poenituit, ita vt Melitum capitis damnarent, Anytum ciuitatem eiicerent, amicos Socratis exſules in patriam reuo-

mihi videatur, declaraui ad *Fabricii* B. Gr. tom. II. pag. 681. ſqq. Veterum de genio Socratis opiniones collegit *Olearius* in peculiari diſſert. Lipſiae 1702. rec. 1720. iterum repetita in *Stanleii* hiſtoria philoſophiae, ex verſione Olearii latina atque editione. Venet. 1731. 4. vol. I. pag. 134. ſqq. vbi pag. 208. ſqq. inſertum quoque eſt *Gottfridi Olearii* de ſcriptis Socratis contra Leonem Allatium ſchediasma.

reuocarent, et in Pompeo ex aere ſtatuam ponerent optimo Socrati.

3. Socrates ipſe nihil ſcripſit; ſed monendo docendoque diſcipulos ciuesque ſuos a vanitate verborum vitaque ſceleſta ad veri virtutisque curam reuocare ſtuduit. Epiſtolae enim, quae illi tribuuntur, ſunt ſerioris aetatis a ſophiſta quodam confictae, quamquam Allatius Socrati illas vindicare, ſummopere contendit. Eius tamen doctrina e ſcriptis ſuorum, qui multi fuerunt, diſcipulorum, in primis ex dialogis Xenophontis ac Platonis cognoſci poteſt. Plato tamen multa addidit, quae a mente et diſciplina Socratis abhorrerent, ex philoſophia Aegyptiaca et Pythagorica de ſuoque ingenio infarſa. Xenophon contra puriorem et a fuco orationis laciniisque ſententiarum alienarum liberam repraeſentauit Socratis *ſui* mentem et diſciplinam.

4. *Socratis*, Antiſthenis et aliorum Socraticorum epiſtolae. Leo Allatius hactenus non editas primus graece vulgauit, latine vertit, notas adiecit; dialogum de Socratis ſcriptis praefixit, Paris. 1637. 4. — Septem epiſtolis Socrati hic tributis binas alias e codice bibliothecae Bodleianae addidit *Gottfried Olearius* in Exercitatione ad Leon. Allat. de ſcriptis Socratis dialogum, (quem refutat,) Lipſ. 1696. 4. Conf. *Fabric.* B. G. Vol. I. Libr. II. Cap. X. nr. 35. *Brucker.* Tom. I. pag. 554.

5. De Socrate varii varie ſcripſerunt. E multis ſcriptis pauca indicabo. *Diogen. Laert.* Libr. II. ſect. 18. ſqq. *Fabr.* B. G. II. cap. 24. vol. II. pag. 674. ſqq. vbi nubem eorum, qui de Socrate, eius vita, moribus, philoſophia etc. vario modo disputarunt, excitaui, et ipſe copioſe de eius philo-

ſophandi

ſophandi docendique ratione diſſerui. Quae omnia ſi hic repeterem, moleſtus et mihi forem et lectoribus. Quare iis, quae in priore huius libri editione iam congeſſeram, pauca tantummodo addam. *Brucker* in hiſtor. crit. philoſ. Vol. I. pag. 522—569. Quoties Cicero de Socrate eiusque philoſophandi ratione morteque egerit, videre licet in *Erneſti* claue Ciceroniana, pag. 264. — Socratis theologiam e reliquiis dictorum ipſius et factorum, per diſcipulos memoriae poſteritatis conſecratorum, erutam et ad quasdam naturalis cognitionis claſſes breuiſſime reuocatam eruditorum ſubmittit iudicio *M. Ludov. Theophil. Mylius*, Ienae 1714. 4. — *Io. Frid. Auffchlager* diſſ. praeſide Io. Schweighaeuſero, *theologia Socratis* ex Xenophontis Memorab. excerpta. Argentor. 1785. 4. — Eodem praeſide ventilauit *I. A. Kamm* disp. *Mores Socratis* ex Xenoph. M. S. delineati, ibid. 1785. 4. — *Edwardus Edwards*, ratus, Xenophontem in M. S. philoſophiae moralis ambitum diſciplinamque complexum eſſe, edidit: The Socratic Syſtem of Morals, as delivered in Xenophon's Memorabilia, Oxon. 1773. — Ad cognoſcendam Socraticam philoſophiam, et quatenus a Platonica ſit illa diuerſa, vtilis liber eſt: Lehren und Meinungen der Sokratiker über die Unſterblichkeit, von *M. Wilh. Gottlieb Tennemann*. Ienae 1791. 8. in ſect. II. pag. 170 ſqq. oſtendit diſcrimen inter philoſophiam *Socraticam*, quae erat actionis ſiue practica, ad ſalutem ciuium vnice ſpectans, ac *Platonicam*, quae potiſſimum erat cognitionis ſiue theoretica. Idem de Platonis dialogis diſſerit. — *Georg. Chriſtian. Ibbeken* disp. de Socrate, mortem minus fortiter ſubeunte, Lipſiae

Lipſiae 1735. Ab illius tamen criminatione vindicauit Socratem *Io. Samuel Müllerus*, Rector Hamburgenſis, in ſingulari programmate, Hamburg. 1738. — *Sigismundi Frider. Dreſigii* (iniuſta) epiſtola de Socrate iuſte damnato, Lipſiae 1738. — *M. Theoph. Adami* disp. de ſtatua Socratis Athenienſium poenitentiae monimento publico, Lipſiae 1745. — *M. Io. Frider. Leisneri* proluſ. Socratem non fuiſſe *μεριμνοφροντιστὴν* contra Ariſtophanem etc. Cizae 1741. — La vie de Socrate, par *François Charpentier.* III. Edit. à Amſtel. 1699. 12. in linguam theotiscam translata a Chriſtiano Thomaſio, Halae 1693. et 1720. 8. — *Io. Bened. Carpzov.* nunc Abbatis et Prof. Helmſtad. Paradoxon Stoicum Ariſtonis Chii — apud Diog. Laert. etc. Lipſ. 1742. Sect. II. Cap. VIIII. pag. 450 — 486. qui haud fauet Socrati, ſed eum ſcurram Athenienſem vocat — *I. I. Zimmermanni* Apologia Socratis contra calumnias Ariſtophanis, in qua ſimul praeter alia aduerſus Max. Tyrium, et Io. Clericum oſtenditur, male egiſſe praeſtantiſſimum virum, quod cauſſam ſuam coram iudice non perorauerit, in Muſeo Heluetico Tom. VI. Part. XXIIII. — *Iac. Wilhelm Feuerlini* diſſ. ius naturae Socratis delineans, Altdorfii 1719. — *Io. Matth. Gesneri* Socrates ſanctus paederaſta, Tom. II. Commentar. reg. ſociet. Gottingenſis. — Noſtra quoque aetate *Eberhardus* in Apologia Socratis aliique viri docti et Germani et Belgae de virtutibus Socratis, atque num ſalutis aeternae particeps factus ſit, nec ne? in vtramque partem, modo ſeuerius acriusque disputarunt. Conf. *Walchii*, Profeſſ. Gottingenſ. neueſte Kirchengeſchichte, paſſim, et *Adam. Fried. Ernſt Iacobi* von dem neueſten

neueſten Religionszuſtand in Holland, Gotha 1777. Sect. II.

§. 49. ARISTOPHANES.

1. Euripidis et Solonis aequalis Olymp. LXXXV. 4. iam floruit: *Saxius* in Onom I. pag. 46. refert. eum ad Olymp. LXXXXIX. 1. a. m. 3581. ante C. N. 422. V. C. 330, quo anno Νεφέλας edidit: quamdiu vero vltra Olymp. XCVII. 4. quo anno filio Aratori Plutum agendum permiſit, in viuis adhuc fuerit, non conſtat.

2. Patria incerta; ciuitate Athenienſis: Antiquae, mediae et nouae Comoediae auctor lepidus, ingenioſus; at etiam dicax et virulentus, leges et aequitatis et decori et pudoris ſaepe migrans. Vim comicam, quae in illo maxima fuit, cum optimates aliique boni malique ciues, tum in primis Euripides, cuius verba tragica ſaepenumero exagitauit, atque Socrates ſenſerunt.

3. Multis comoediis leuitatem mobilium et curioſorum Athenienſium aluit: adhuc exſtant XI. de quibus v. *Clodii* Verſuch etc. Part. II. et *Brumoy* theatrum graecum Tom. III. 4. Quaedam editiones ſtipatae ſunt ſcholiis graecis, quae ſunt quadruplicia. *Prima* ſunt antiqua et pereruditа ad comoedias nouem primores, a Marco Muſuro Cretenſi ad editionem aldinam deſcripta atque recenſita, quae ex variis grammaticis et commentatoribus Ariſtophanis antiquioribus a Thoma Magiſtro, Io. Tzetza, Demetrio Triclinio aliisque recentioribus

tioribus grammaticis collecta ſunt. *Secunda* in easdem IX. comoedias ad Muſuri editionem ab Arſenio editioni Florentinae paſſim ſunt adiecta et e Galeno, Athenaeo, Suida, Euſtathio aliisque excerpta. *Tertia*, quae vniuerſas illuſtrant comoedias, et in edd. Geneu. atque Küſter. occurrunt ab *Odoardo Biſeto* ex Suida et Euſtathio potiſſimum ſunt conſarcinata. *Quarta* eaque leuia in ſolas Thesmophoriazuſas conſcripta ſunt ab *Aegidio Burdino*, et edita Paris. 1545. 8. adhaerent quoque editionibus Geneuenſi atque Küſterianae. — Hiſtoriam editionum criticam vberiorem dedi in praefatione ad Nubes Ariſtoph. et contractam ad Fabricii B. Gr. vol. II. pag. 379. ſqq. vbi tamen plures et omnium et ſingularium comoediarum memoraui editiones. Potiores ac rariores indicabo.

Princeps editio eſt Aldina: *Ariſtophanis comoediae nouem*, *Plut. Nebulae*, *Ranae*, *Equit. Acharn. Veſpae*, *Aues*, *Pax*, *Contionantes*: graece. In calce: Venetiis apud Aldum 1498. in fol. cum ſcholiis graecis. — Ex Aldina expreſſa eſt, ita tamen vt hinc inde meliores nanciſceretur lectiones, editio comoediarum *Ariſt. Florentina*, gr. apud Phil. Iuntam, 1515. 8. — Eodem anno iisdemque typis ac forma *Bernardus Iunta* ex cod. vetuſto Vrbinat. primus edidit *Ariſtoph.* Thesmophoriazuſas, ſiue Cereris ſacra celebrantes, et Lyſiſtratam. — Aldinum exemplum ita reddidit *Ant. Fracinus*, vt interdum quidem ab illo diſcederet; at e recentioribus notaeque peioris libris deteriorem lectionem natiuae ſupponeret, ſcholia antiqua Aldina nouis haud aeque antiquis et praeſtantibus, ab Arſenio Cretenſi collectis, augeret

augeret, et in Comoedia, Pax inſcripta, ad LX. verſus repertos reſtitueret, *Florentiae* per heredes Phil. Iuntae. 1515. 4. — *Nouem Ariſt. Comoediae*, gr. ſine ſcholiis, ſumtu Aegidii Gormontii, ſtudio *Io. Cheradami*, labore et induſtria *Petri Vidouaei.* Lutetiae, 1528. 4. — *Vndecim Ariſt. comoediae* graece, ſine ſcholiis, Baſil. apud A. Cratandrum et Io. Bebelium 1532. 4. Praefatus eſt *Simon. Grynaeus.* Correcta eſt editio: Aldinam tamen lectionem is, qui praefuit operis hinc inde deſeruit. — Poeta eſt interdum interpolatus, et Fracini errores ſunt vitati in ed. graeca *Veneta* apud Bartholom. Zanettum, 1538. 8. — Nitida et emendata, atque ex Aldina et Cratandriana ducta eſt editio, gr. apud Chriſt. Wechelum *Paris.* 1540. 4. 1546. 1550. 4. (folio inſcriptionis forſan tantum mutato.) Singulae tamen comoediae peculiarem habent inſcriptionem. — Rariſſimis libris accenſenda eſt ed. *Ariſt. com.* IX. gr. Florent. apud Bened. Iunctam. 1540. 8. — Famoſa eſt editio, ex Zanetti editione forſan repetita, quam Berglerus nimis celebrauit, et Hemſterhus. plus iuſto depreſſit, *Com. Ariſt.* XI. Venet. apud Io. Farreum et fratres, 1542. 8. graece. —— *Brubachiana* XI. com. edit. Francof. 1544. 8. gr. habuit baſin quidem ed. Aldinam, ita tamen vt corrector e Florent. atque Cratandr. editt. aut aliunde alias interdum reponeret lectiones. — *Comoediae nouem* cum commentariis, antiquis graecis, duaeque ſine commentariis, gr. recenſente *Sigismundo*, *Gelenio*, (qui vt plurimum retinuit lectionem, etiam vitioſam, edit. Florent. 1525.) Baſil. in offic. Froben. 1547. fol. — Emendata eſt ed. *comoediarum XI.*

gr.

gr. curante *Caninio*, apud Io. Gryphium. 1548. 8. — *Nicodemus Friſchlinus* edidit fabb. *Plutum, Equites, Nubes, Ranas* et *Acharnenſes*, textum correxit ſaepius, praecipue melius rectiusque interpungendo iuuit ſenſum, et metricam latinam adiecit verſionem, ipſasque comoedias contra morem Graecorum in actus et ſcenas diuiſit, Francof. ad Moen. 1586. 8. rec. 1597. et 1625. 8. — Rara, commoda et adcurata eſt editio *com. XI.* ex officina Plantin. apud Chriſtoph. Raphelengium. Lugd. Batau. 1600. 12. gr. — Minus commendabilis, quamquam multis acceſſionibus, n. ſcholiis graecis *Odoardi Briſeti* in XI. comoedias, *Aegidii Bourdini* ſcholiis gr. in Thesmophoriazuſas, *Car. Girardi* comment. in Plutum, *Q. Septimii Florentis Chriſtiani* notis in Pacem, Veſpas et Lyſiſtratam eiusque metaphraſi poetica latina, minus comta, facili et perſpicua, locupletata, eſt editio *Ariſt. com. XI.* ab *Aemilio Porto*, qui fabulas in actus et ſcenas diuiſit, curata, Aureliae Allobrog. 1607. gr. et lat. — *Ariſtophanis com. vndecim graece et lat. cum indice Paroemiarum ſelectiorum et emendationibus virorum doctorum praecipue Ioſephi Scaligeri. Acceſſerunt praeter ea fragmenta eiusdem ineditarum comoediarum Ariſtophanis.* Lugduni Batau. ex offic. Ioan. Maire. 1624. 12. Haec eſt integra mei exempli inſcriptio et vera ſunt, quae Fabricius de illa notauit editione Porti lectiones vt plurimum referente. Fragmenta ſunt omnino in meo exemplari; at ab initio poſita. Nimirum praefationem excipiunt Ariſtophanis vita et ſcripta; tum ex Nicodemo Friſchlino agitur de comoedia veteri eiusque partibus: ſequuntur epigramma in Ariſtophanem et Ariſtopha-

nis

nis Pluti ὑπόθεσις. Haec omnia carent paginarum ſignis. Iam, tamquam peculiaris libellus, paginis ſuis a 1 — 56 notatus occurrit, ita inſcriptus:" Ariſtophanis fragmenta a Gulielmo Cantero iam pridem collecta; cum praefatione V. Cl. *Andreae Schotti;* recognita vero plurimum et non parua acceſſione locupletata a *Gulielmo Coddaeo.*" Poſt haec incipit Ariſtophanis Plutus et noua paginarum ſeries. Haec ideo fuſius adnotaui partim vt inde, quae ad Fabricium pag. 385 ſcripta ſunt, illuſtrarentur, partim quoniam maxime probabile mihi videtur, reperiri exemplaria, in quibus deſint illa fragmenta, et quae vel in titulo non habeant verba illa: *Acceſſerunt praeter ea* etc. In praefatione quidem etiam mei exemplaris editor ſcripſit: *Cui*, praetermiſſis *conſulto fragmentis aliorum huius Comicis dramatum*, *quae integra non conſtant; inſigniorum aliquot paroemiarum —— index additus eſt* etc. Sed enim vel ſcribi debuerat *praemiſſis*, vel editor intellexerat alia, in hac collectione omiſſa, fragmenta. — Recuſa eſt illa editio, ad minus adcurate, additis tamen verſione latina Eccleſiazuſarum et Tan. Fabri in illam comoediam notis, Amſtel. 1670. 12. — Locupletiſſima et variis nouis acceſſionibus ornata, ad Aldinam editionem, a qua reliqui perperam diſceſſerant, emendata nec tamen ſatis diligenter expreſſa, nec omnino commoda editio eſt Küſteriana, de qua ad Fabric. II. p. 386. plura notaui:

Ariſtophanis comoediae vndecim, gr. et lat. ex codd. MSS. emendatae, cum ſcholiis antiquis, inter quae ſcholia in Lyſiſtratam ex cod. Voſſiano nunc primum in lucem prodeunt. Accedunt notae viro-

 rum

rum doctorum in omnes comoedias: inter quas nunc primum eduntur Iſ. Caſauboni in Equites; Ez. Spanhemii in tres priores; et Rich. Bentleii in duas priores comoedias obſeruationes. Omnia collegit et recenſuit notasque in nouem comoedias et quatuor indices in fine adiecit Ludolph. Küſterus, I. V. D. Amſtelod. ſumt. Thomae Fritſch, bibliopolae Lipſienſis. 1710. fol. — Cum noua octo comoed. interpretatione latina notisque, in quibus Ariſtophanes praeſertim ex Tragicis, quorum verba adtulit et perſtringit, explicatur, *Stephani Bergleri*, et *Caroli Andreae Duckeri* ad quatuor priores, editae a *Petro Burmanno* II. Lugd. Batau. 1760. 4. II. Tom. Accedunt fragmenta, (de quibus Burmannus in praefatione pag. 16. ſqq. copioſe docteque agit,) atque catalogi deperditarum Ariſtophanis comoediarum a Meurſio et Fabricio confecti. — Plane noua recenſio e multis codd. editionibus et e coniectura facta, et adcurata edit. eſt: *Ariſt. comoediae ex optimis exemplaribus emendatae ſtudio Rich. Franc. Phil. Brunck.* Argentorati 1783. 8. Tres tomi continent graecum textum: totidem nouam Brunckii vers. latinam et totidem notas atque emendationes editoris, fragmenta Ariſtophanis auctiora, et ſupplementa.

Seorſum editae ſunt comoediae quaedam, de quibus vide ad Fabricium loco memorando p. 388. ſqq. Quasdam hic memorare iuuat. *Ariſtophanis comoedia Plutus*, graece, cum ſcholiis gr. et notis egregiis *Tiberii Hemſterhuſii*, Harlingae 1744. 8. textus ſaepe e melioribus libris a criticorum, qui vmquam vixerunt, ſagaciſſimo, graeceque doctiſſimo ſunt emendata. — Eamdem

comoe-

comoedіam typis exſcribi feci cum Bergleri et Duckeri integris, Küſteri vero et Hemſterhuſii, (quem in textu conſtituendo ſaepiſſime ſequutus ſum,) ſelectis meisque animaduerſionibus, addito *Coluthi* raptu Helenae, Norimberg. 1776. 8. — Eamdem com. cum ſelectis variorum ſuisque notis edidit *Io. Dieter. Münter.* Cellae. 1784. 8. — *Plutus et Nubes* editae graece a *Wolfg. Iaegero,* Noribergae et Altdorfii. 1790. 8. — Minus frequentes ſunt editiones ſequentes: Ἀρισοφ. — *Ariſtophanis Comici facetiſſimi Plutus, graeci ſermonis ſtudioſis mire vtilis.* In calce: Hagenoae ex academia Anshelmiana, mens. Nou. A. M. D. XVII. (1517.) 4. editor eſt *Petrus Moſellanus* cuius epiſtola dedicatoria ad Io. Caeſarium, medicum, data eſt Lipſiae. 8. Kal. Sept. 1517. — *Ariſtoph. Nubes* Vuittembergae. in calce: Wittembergae apud Melch. Lottherum iuniorem. A. M. D. XXI. (1521.) in 4. graece. cum notis lat. marginal. Melanchthon edidit et dedicauit D. Nicolao Amsdorfio. — *Ariſtoph. — Nubes ac Plutus, com. vt elegantiſſimae ita ſane doctiſſimae, P. Mel. ſcholiis breuiſſimis adnotatae, graecique ſermonis vtiliſſimae.* Hagan. per Io. Secerium m. Iun. 1528. 4. cum dedicat. Melanchth. vt in ed. 1521. — *Nubes* cum ſcholiis antiquis e recenſione *L. Küſteri,* Harderouici, 1744. 1752. 8. — recuſ. cum praefatione Erneſti, in qua ſcholia pluribus locis pulcre emendantur, illuſtrantur, Lipſiae 1753. 8. — gr. curante *Chriſti. Godofr. Schützio.* Halae 1786. mai. 8. — ego quoque edidi *Nubes,* graece et lat. cum ſcholiis graecis meisque animaduerſionibus. Lipſiae 1788. mai. 8. — *Aues* gr. recenſuit, et perpetua eaque

docta adnotatione illuſtrauit *Chriſti. Dan. Beck.* Lipſiae 1782. mai. 8. — Francice omnes comoediae Ariſtoph. verſae ſunt a *Poinſinet de Sivry*, Paris. 1783. 8. IV. voll. — par. M... in Theatre des Grecs par le P. Brumoy, nouvelle edit. Paris tom. X — XIII. — *Nubes* german. verſae ſunt ab *Herwigio*, Würzburg. et Bambergae 1772. 8. — ab alio, in *Litterariſchen Spaziergängen*, mens. April. 1784. Halae Sax. in 8. Le Plutus et les Nuées d' Ariſtophane traduites en François, avec des Remarques et un Examen de chaque pieçe ſelon les Regles du theatre, par *Anne Dacier* à Paris 1692. 12, Lugduni, 1696. 12. et Altenburg. 1762. 8.

4. Ingenio fecundiſſimo atque elegantiſſimo ornatus, ita docuit comoedias, ſale vberrime conſperſas, vt leporis et feſtiuitatis elegantiaeque atticae norma quaſi et regula, atque optimus artifex haberetur. Ad intelligendos Athenienſium mores, illorumque antiquitates, ciuitatis formam, religiones fraudesque perſpiciendas in primis facit. Viciſſitudines autem comoediae probe ſunt diſcernendae. Mores ſeruat: minus vero curat reliqua praecepta Comicis praeſcripta.

5. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 21. voll. II. p. 356. ſqq. vbi et plures laudaui V. D. qui de comico noſtro eiusque fabulis egerunt, et ego meam de eius ingenio fabulisque ſententiam latius expoſui. — *Nicodemi Friſchlini* vita Ariſtophanis, edit. Küſterianae praemiſſa. — *Reiskii* Animadu. vide ad Euripidem laudatas. — Ad ſcholiaſten Ariſtoph. obſeruatt. in Miſcell. obſeru. Vol. III. T. I. et (I. Alberti) ſcholiorum in Lyſiſtratam Ariſtophanis cum Barrocciano codice collatio, Vol. VII.

VII. Tom. I. — De Ethopoeia comica Ariſtophanis libellus, auctore *Io. Gottl. Willamouio*, Berolini 1766. 8. — *Io. Floderi* diſſ. explicans antiquitates Ariſtophaneas, Vpſalae 1768. quae vero materiam nondum exhauſit, aut omnino abſoluit. Adde Memoires de litterature. Tom. VI. et XXX. Paris. *Sulzer* Algemeine Theorie der ſchoenen Künſte, ibique cel. de Blankenburg notitiam litter. tom. I. pag. 149. ſq. et p. 368. ſqq.

§. 50.

TELECIDES.

Athenienſis, auctor priſcae comoediae, vixit eum Ariſtophane. Pauciſſima fragmenta attulit Grotius in Exc. ex Trag. et Comicis graecis p. 872. vid. *Fabric.* B. G. Tom. II. Libr. II. cap. 22. p. 499. ſq.

§. 51.

Sophron, Syracuſanus, comicus et mimographus, Euripidi aequalis. Scripſit *Mimos in viros et foeminas*, dorica, eaque veteri atque aſperiore, dialecto, oratione quidem ſoluta; ſed tamen numeris ſuis, rhythmis quibusdam et colis poetarum illigatos. Hinc viri quidam docti male putabant, illum ſcripſiſſe verſibus. Plato philoſophus Ariſtophanis comoedias et *Sophronis* mimos lectitabat ſtudioſiſſime. v. plura apud *Mongitor.* in Bibl. Sicula tom. II. pag. 233 — 35. *Valcken.* ad Theocriti Adoniaz. pag. 193 — 209. *Fabricium* B. Gr. vol. II. pag. 493. ſqq.

§. 52.

ARISTIPPVS.

Cyrene ex Africa Athenas venit ad audiendum Socratem. Commoratus quoque eſt in aula Dionyſii, quem ſordide adulatus eſſe dicitur. Ab eo autem *Cyrenaica* philoſophia manauit. Fecundo fuit ingenio et omnium horarum; vitamque amauit lautam atque delicatam. Hinc a multis vituperatus eſt, et, quia in quibusdam rebus diſceſſionem fecit a doctrina Socratis, Platonem, Xenophontem aliosque habuit aduerſarios: quos quidem reor Ariſtippo ſaepius feciſſe iniuriam. Scholae potius, quam ſcriptorum fama inclaruit. Sub illius tamen nomine circumferuntur quatuor epiſtolae, quae conſeruatae leguntur in *Leonis Allatii* Epiſtolis Socratis, Paris. 1637. 4. De eo vide *Ciceron.* de Orat. III. 17. et quae ibi adſcripſi, *Diogen.* Laert. II. ſect. 65 — 104. *Brucker* in Hiſt. crit. phil. Tom. I. pag. 584 — 599. et in Appendice pag. 224. *(Frid. Menzii)* vita Ariſtippi, Halae 1719. 4. in qua et vita et doctrina philoſophi vberius explicatur atque vindicatur ab aliorum crimine. Sub examen tamen vocauit, et Ariſtippum ſcurram Siculum adpellandum eſſe contendit *Io. Bened. Carpzou.* in Paradoxo Ariſtonis Chii etc. Sect. II. cap. 10. — Ariſtippum defendit cel. *Wieland* in vers. germanica Horatii epiſtol. I. 17, 23. p. 248. adde eumdem ad Hor. Epiſt. I. 1, 18. pag. 42. ſqq. De Ariſtippi doctrina morum diſputat *Batteux* in Memoires de Litterat. tom. 26. Adde ad *Fabricii* B. Gr. II. pag. 700. ſqq. *Ignatii Roſſii* commentatt. Laertianas. Romae 1788. 8. pagg. 36. ſqq.

§. 53.

ANTISTHENES.

Athenienſis, primum Gorgiae Leontini auditor, deinceps Socratis diſciplinae ſe tradidit: ſectae *Cynicae* princeps et Diogenis magiſter. Paucos alioquin habuit auditores; forſan ob ſordidam vilemque viuendi rationem; aut ob ſeueritatem paullo grauiorem. Opes et honores ſpreuit, virtutum contemplatione delectatus. Multa ſcripſit: (vide *Diogen.* Laert. Libr. VI. ſect. 1 — 19.) Superſunt autem orationes duae, ſiue potius declamationes, *Aiax et Vlyſſes*, in Aldi, Stephani, et Reiskii (Vol. VIII. pag. 52. ſqq.) oratorum graecorum collectionibus. — Epiſtola quoque noſtro inter epiſtolas Socraticorum *Leont. Allatii*: a Stanleio autem in hiſtor. philoſ. etc. Lipſ. 1711. 4. Platoni tribuitur. Conf. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 24. §. 32. vol. II. pag. 697. ſqq. *Brucker.* hiſtor. critic. phil. Tom. I. pag. 862. ſqq. *Gottlob Ludou. Richteri* diſp. praeſide *Gottlieb Stollio* habita, de vita moribus et placitis Antiſthenis Cynici, Ienae 1724. *Chriſti. Guil. Franciſci Walchii* antiquitates pallii philoſophici veterum Chriſtianorum. Ienae 1746. 8. §. XII. pag. 55 — 68 et §. XIV. p. 72. ſqq. de Ariſtipp.

§. 54.

CEBES.

1. Thebanus, Socratis auditor et adſecla, philoſophus grauis.

2. Tres ſcripſit dialogos, e quibus tertius, Πίναξ inſcriptus ad nos peruenit: quem Cebeti Socratico tribuunt veterum plurimi: Hieronymo tamen Wolfio aliisque viſum fuit, ad iuniorem quemdam referendum eſſe: quorum argumenta ſub examen vocarunt atque ſolide euerterunt *Iac. Guil. Feuerlin*, Profeſſor quondam Gottingenſis, in Miſcell. Lipſienſ. Tom. III. Obſ. LV. pag. 14. ſqq. et *Brucker* in hiſtor. critica philoſoph. Tom. I. de ſchola Socratica pag. 578. ſqq. adde quae ego ad Fabr. B. Gr. vol. II. pag. 703. ſqq. collegi, vbi quoque Meinerſii, (qui ſeriori cuidam ſophiſtae tabulam tribuit,) iudicium memoraui.

3. Cum Epicteto aliisque ſaepe editus eſt. Princeps editio eſt gr. et lat. cum Conſtant. Laſcaris libro de octo partibus orationibus etc. Venet. 1512. 4. *) — Venet. 1557. in 8. apud Paull. Manut. — cum *Heſiodi* II. libr. Georgicon et Catonis moralibus aliisque, gr. et lat. — *Ottomar. Aidos* (ſ. Nachtgall) edidit. Io. Knoblouch formulis excuſit. Argentor. ſine anni nota, (forte 1515.) in 4. — In eiusdem Nachtgalli Moralibus, Aug. Vindel. 1523. 8. — Nouam editionum claſſem conſtituit *Hier. Wolfius* qui Enchiridion Epicteti, cum Simplicio et Arriani comment. et cum *Cebete* latine vertit. gr. et lat. cum adnotationibus. Baſil. (1560.) 8. pag. 86. 1563. III. tom. 8.

*) De *Ludouici Odoaxi* verſione latina, quam Philippus Beroaldus primum edidit Bononiae 1497. fol. et edd. Cebetinae tabulae permultis copioſeque diſſerui ad Fabr. B. Gr. II. p. 705. ſqq. Catalogum editionum confecerunt quoque *Relandus* in ſua Cebetis atque Epicteti editione, atque cl. *Schilling*.

8. Colon. 1595. III. tom. 8. Ex Wolfii recenſione plures fluxerunt Cebetis editiones notis deſtitutae; quarum omnium enumeratio foret moleſta. — graece cum Pythagorae aureis carminibus, Paris. 1531. 1537. 1557. 4. quarum vltima elegans et emendata eſſe cenſetur et laudatur a Gronouio. — *Cebetis Tab.* gr. cum notis grammaticis, criticis et moralibus *M. Aug. Biſchof.* Ienae 1709. 12. — Nouam molitus editionem, in Cebetis contextu pauca mutauit, in notis autem tentauit quaedam *Marcus Meibomius*, qui vero labori immortuus, adfectum reliquit opus, a Relando, qui relictas paſſimque diſſipatas Meibomii notas in ordinem redegit, demum abſolutum: *Epicteti manuale — — tabula Cebetis et alia affinis argumenti in linguam lat. conuerſa a Marco Meibomio. ſubiiciuntur eiusdem notae — — et varians ſcriptura codicum manu exaratorum cura Hadriani Relandi.* gr. et lat. Traiecti Batau. 1711. 4. — cum verſione et notis *Io. Caſelii*, per *Geuerhart. Elmenhorſtium*, Lugd. Bat. 1618. 4. — cum verſione Lud. Odaxii latina et Arabica metaphraſi e bibl. Io. Elichmanni, etc. Lugd. Bat. 1640. 4. e bibl. Claudii Salmaſii ad calcem Epicteti et Simplicii; Salmaſii (qui p. 79. contendit, omnes edd. ad ſua vsque tempora ex vno codice fluxiſſe.) commentariis illuſtrati: — quam editionem non admodum adcuratam *Abrah. Berkelius* in praefatione et alibi notat in editione: hic enim cum Epicteti Enchiridio typis repetendam curauit *Cebetis tabulam* cum ſuis et Wolfii, Caſauboni, Caſelii integris, ac quibusdam Snecani animaduerſionibus, Lugd. Bat. 1670. 8. et Delphis Batau. 1683. 8. parum noui attulit: — Meliorem vero veſtitum atque criticum

ornatum induit Cebeti *Iacobus Gronouius*, qui *Cebetem* cum H. Wolfii verſione ſuisque notis edidit, Amſtel. 1689. 8. conf. Acta Erudit. a. m. Iul. p. 373. ſq. vbi multae edd. nominantur. Baſis eſt editio Pariſina, tribus praeterea Gronou. vſus eſt codicibus, vnde etiam in fine repoſuit quasdam periodos, quas quidem ſuperiores editiones non exhibuerunt; ſed, licet breuiores, iam metaphraſtes Arabicus dederat, et Odaxius, vergente ſaeculo decimo quinto florens, pridem verterat latine. At pannum illum, Cebeti haud idoneum, et reſecandum eſſe ſtatuit, aliaque plura de Cebete eiusque interpretibus, et pro Salmaſio contra Gronouium disputat *Io. Iacob. Wippelius* in epiſtola — de Cebetis Thebani tabula, veriſimilia, Altonae 1744. — Integritatem textus curauit, Gronouianas lectiones et duas principes editt. ſequutus, *Thom. Iohnſon*, qui *Cebetis* tabulam cum ſelectioribus criticorum ſuisque notis, verſione tam noua in puerorum vſus, quam Ludou. Odaxii, et indice locupletiſſimo, Londin. 1720. 8. in lucem exire iuſſit. — cum Epicteto cura *I. Caſp. Schroederi*, Delphis 1723. 8. — cum notis theotiſcis (M. *Leonhard. Chriſtoph. Kühl*,) et lexico edita a *Io. Chriſt. Meſſerſchmid.* Lipſ. 1757. 8. 1773. — Epicteti Enchir. cum *Cebete* et Theophraſti charact. *ex recens. Ios. Simpſoni.* Londini 1739. ibid. 1740. 1744. 1758. 8. cum notis variorum. — *Cebes* et Epictetus graece, cum notis germanicis, et indice, editi a *M. H. Thieme.* Berolini, 1786. 8. — Specimen nouae futurae editionis dedit cl. *I. G. Schilling*, in Magazin für öffentliche Schulen und Schullehrer, Bremen. 1790. 8. vol. 1. part. 1. pag. 218. ſqq. praemiſſa eſt commentatio de Cebete, et

et num tabula genuina ſit nec ne? propoſitis variorum iudiciis; quam excipit plurimarum Cebetinae tabulae editionum atque verſionum catalogus, qui locupletatus eſt part. II. pag. 503. ſq. et vol. II. part. I. pag. 184. ſq. — Tabula in alias linguas ſaepe conuerſa eſt: ſed ſufficiat hic tantum germanicas memorare, Halberſtad. auctore *Grillo* 1771. 12. Noribergenſem 1781. *G. Melch. Kipp*, Kehl. 1788. Halenſem 1789. 8. — Doctiſſimae foeminae, *Erneſtinae Chriſtinae Reiske*, in libello: Zur Moral aus dem Griechiſchen überſetzt. Lipſiae 1782. 8. pag. 257. — 284. Die Gemüths-Bildungen des Epictets, nebſt der Erklärung des Gemäldes des *Cebes*, aus dem Franzöſiſchen des Herrn Abts von Bellegarde ins deutſche überſetzt von A. B. C. Lips. et Görlitz 1747. 8. *Cebetis* tabula cum adpendice et notis Bellegardii legitur pag. 159 — 203. *Bellegardii* gallica verſio primum Trivolt. (Trévoux) 1700. 12. dein ſaepius, nouiſſime Argentorati 1787. prodiit. — *Henrici Scholz* Chreſtomathia Cebetina, Altonae 1741. 4.

4. In hac tabula, forſan a ſemetipſo ficta, quam ſe quidem in templo Saturni dedicatam inueniſſe tradit, Cebes enarrat, quae animis, antequam in corpora immittantur, contingant; deinde varios hominum in hac vita mores, opiniones praeoccupatas, ſcopos, ſtudia, et exitum tam eorum, qui per auguſtam virtutis ſemitam coelum tendunt, quam, qui in lata voluptatum vitiorumque via errant. Et ſententiae graues et verba laudem merent.

5. *Fabric.* Bibl. Gr. Libr. II. cap. 23. nr. 34. et *Caylus* ſuper tabulam Cebetis in Hiſtoire des I.

et

et B. L. tom. 29. p. 149. ſqq. quae comment. cum aliis Cayli recitationibus germanice verſa eſt a cel. Meuſelio in Herrn Grafen von Caylus Abhandlungen zur Geſchichte und Kunſt, tom. II. Altenburg. 1769. 4. de tabula Cebetis pag. 184. ſqq.

§. 55.

AESCHINES.

1. Athenienſis, Lyſaniae filius, Socratis auditor et cultor perpetuus, ab Aeſchine oratore diſtinguendus.

2. Hodie ſub eius nomine circumferuntur tres dialogi, de virtute; Eryxias, ſ. Eraſiſtratus, de diuitiis; Axiochus ſ. de morte: eos tamen Aeſchinem non habere auctorem, et nonnulli olim iam ſuſpicati ſunt, et argumentis idoneis confirmauit cl. *Io. Frid. Fiſcherus* tam in praefatione, quam in notis ad alteram et tertiam ſuas editiones. Elegantia quidem ſimplici et natiua non carent, immo vero et ob teſtimonia veterum et ob orationis formam haud longe ab Aeſchinis aetate abeſſe videntur: ſed in iis tamen copiam et vbertatem orationis, quam veteres tantopere admirati ſunt in philoſophis Socraticis, deſiderat cl. Fiſcherus. cl. *Meiners* in Commentation. regiae ſocietat. Gottingenſis doctrinarum, vol. V. hiſtor. et philol. claſſis, tom. V. pag. 45. ſqq. in iudicio de quibusdam Socraticorum reliquiis in primis de *Aeſchinis* dialogis, de Platonis eiusque condiſcipulorum epiſtolis, nec non de *Cebetis* tabula, cenſet, *Aeſchinis* dialogos a recentioribus quibusdam ſophiſtis eſſe confictos. Ab illius tamen ſententia diſceſſit

ceſſit *Fiſcher* ad III. edit. Plura protuli ad Fabricii B. Gr. vol. II. pag. 691. ſqq.

3. Olim cum Platone, cui interdum attributi ſunt, edebantur. Primum ſeparatim vulgauit illos ſecundum editionem Platonis Stephanianam et MStum codicem Florentinum, gr. et latine cum verſione notisque ſuis et filiis philologicis *Io. Clericus* Amſtel. 1711. 8. — tum cum noua verſione (haud commendanda) ſuisque animaduerſionibus *Petrus Horreus*, Leovard. 1718. 8. — Ex his fluxit prima I. Fr. Fiſcheri editio, graece, cum variis lectionibus, Lipſiae 1753. 8. — Is quoque *Axiochum*, (qui antea aliquoties fuit ſeparatim a variis V. D. editus,) graece, recenſuit, notis illuſtrauit indicemque verborum locupletiſſimum cum Hier. Wolfii verſione latina notisque vberioribus adiecit, Lipſiae 1758. 8. Plenior trium illorum dialogorum eſt editio, quam ille idem *Fiſcherus* iterum curauit, animaduerſionibusque criticis et grammatico indice egregio ornauit, Lipſ. 1766. mai. 8. Contulit enim non ſolum ſuperiores Aeſchinis; ſed etiam primas Platonis edd. et Stobaeum, aliaque habuit ſubſidia, e quibus, interdum quoque de coniectura, textum integritati ſuae reſtitueret. Addidit et veterum teſtimonia et fragmenta Aeſchinis aucta. Praeterea in praefatione de recentionibus et latinis interpretationibus intelligenter docteque diſſerit. Denuo idem V.C. recenſuit tres dialogos, emendauit, vberius explicuit, indicemque egregium adiecit Lipſiae, 1786. mai. 8. — Quartum, omiſſis animaduerſionibus, ſed ſubiectis fragmentis et indice pleniſſimo, e ſua recenſione edidit idem *Fiſcher*, Miſeni. 1788. mai. 8. — Germanice verſi ſunt

dialogi

dialogi. Lipſiae 1779. 8. et a Schulteſio in Bibliothek der griechiſchen Philoſophen. vol. III. n. 2. Turic. 1779. 8. etc.

4. Et ob ſcribendi rationem, quae popularis, pura, ſimplex, dialogisque apta eſt, et ob morum praecepta, quae ſunt egregia, lectio illorum dialogorum iam pubi ſcholaſticae eſt commendanda.

5. Fabric. B. G. Libr. II. cap. 24. n. 31. vol. II. pag. 691. ſqq. *Diogen. Laert.* Libr. II. ſect. 60. ſqq. *Bruckeri* hiſt. philoſoph. crit. T. I. pag. 574. ſqq. *Leuſchneri* ep. ſuper loco Aeſchinis ſocratici e dialogo περὶ ἀρετῆς etc. Hirſchberg.

§. 56.

THVCYDIDES.

1. Natus Olymp. LXXVII. 2. ante Chriſt. natum 469, *Larcher* tamen in Chronologia Herodotea ex *A. Gellio* A. N. lib. XV. cap. 23. colligit, Thucidydem natum eſſe vere a. periodi iulianae 4243. ante C. N. 471. Olymp. LXXVII. 1. V. C. 283. Quanto mortuus ſit, haud conſtat: Dodwell, argumentis vero haud omnino firmis, efficere et probare ſtuduit, eum annum LXXX. attigiſſe.

2. Athenienſis, Olori ſ. Oroli filius, Anaxagorae philoſophi, (quod tamen alii negant,) certe Antiphontis prioris, Rhamnuſii, oratoris diſcipulus. Poſt praeturam ad Amphipolin male geſtam, patria annos viginti exſulauit, et Scapteſulam, Thraciae ciuitatem, ſe contulit; vnde vxorem duxerat valde locupletem; et magnam

opum partem in colligendo ad componendam de bello Peloponneſiaco hiſtoriam adparatu conſumſit. Nam vt a ducibus vtriusque partis et Athenienſibus et Lacedaemoniis rerum veritatem acciperet, nullis pepercit largitionibus. In patriam demum reuocatus eſt: at num Athenis, an in Thracia vita defunctus ſit, haud liquet

3. Conſcripſit hiſtoriam belli Peloponneſiaci, quod per XXVII. annos durauit, ab bello inter Corinthios et Corcyraeos, quod ſeptem annis Peloponneſiacum anteceſſit, vsque ad annum belli memorati viceſimum. Hiſtoriam poſtremorum belli annorum ſuppleuerunt Cratippus, Theopompus et Xenophon. Vulgo in VIII. libros diſtributa eſt Thucydidis hiſtoria: liber tamen octauus, qui ſublimi et elaborato dicendi genere a ſuperioribus aliquid remiſiſſet, a nonnullis alii cuidam tributus eſt; a Marcellino autem aliisque Thucydidi, iam morbo laboranti et languido, vindicatus.

4. Editionem, quae et voluntati ſagaciorum criticorum, et praeſtantiae atque dignitati hiſtorici noſtri vel maximam partem reſpondeat, nondum habemus; a Baueri tamen eruditione atque diligentia editionem prioribus meliorem exſpectare atque ſperare fas eſt. Princeps vero eſt *Aldina*, Venet. 1502. fol. anno poſt Aldus ſeparatim edidit ſcholia cum Xenophontis Hellenicis, Georgio Gemiſto et Herodiano. — apud Bernard. Iuntam, Florent. 1506. et 1526. fol. gr. cum ſcholiis. — cum caſtigationibus *Ioachimi Camerarii*, qui ex MSto Baſileenſi tum textum, tum ſcholia emendauit, graece Baſileae, ex officina Herwag. 1540. fol. — *Henricus Stephanus* bis de Thucydide meritus

meritus eſt; primum graece edidit eum cum ſcholiis emendatioribus 1564. fol. tum emendatius ex fide MSS. codd. cum Vallae verſione correcta, vita Thucydidis, auctore Marcellino, et Dauidis Chytraei Chronologia etc. 1588. fol. — repetita eſt poſterior edit. ab *Aemilio Porto* cum ſui patris Franciſci Porti animaduerſion. Francof. apud Wechel. 1594. fol. Stephanianam ſecundam quoque expreſſit *Io. Hudſon*, qui varias lectiones ex ſuperioribus edd. et MSStis, item Stephani, Palmerii ſuasque animaduerſiones aliaque ad ornandum et interpretandum hiſtoricum adiecit, et ſplendide, nec tamen vbique ſatis diligenter et adcurate, edidit *Thucydidem*, Oxoniae 1696. fol. — Hudſonian. editionem, variis acceſſionibus ornatam recudendam curauit Dukerus; — cum adnotationibus integris Henrici Stephani, et Io. Hudſoni. Recenſuit et ſuas notas addidit *Ioſeph Waſſe.* Editionem curauit ſuasque animaduerſiones adiecit *Carol. Andreas Duckerus*, cum variis diſſertationibus, MStorum (n. Pariſini, Danici, Caſſelani, Vltraiectini, Baſileenſis) collatione, et indicibus nouis locupletiſſimis, Amſtel. 1731. fol. Io. Gramm Hafnia miſit emendationes ſcholiorum, ſed priſcas editt. praeter Baſileenſem non conſuluit editor. Critici multa deſiderant in hac alias venuſta et praeſtanti editione, quae tamen repetita eſt Glasgou. 1758. octo voll. 8. et, textu tamen, ſcholiis, et notis (interdum auctis,) minus commode diſperſis, Biponti, 1788. et 1789. VI. voll. 8. — cum variis lectionibus codd. Vindobon. aliorumque, cum locis Thucydidis a Stobaeo collectis et e codice Vindobon. exſcriptis et cum indicibus, graece ad editionem Duckeri,

Duckeri, curante *Altero*, Viennae. 1785. II. tom. 8. — Melior lux et ſinceritati contextus et vero interpretationi oriri videtur in editione, quam inceperat *I. Chr. Gottleber* et poſt eius mortem perficiet *Carol. Ludou. Bauer. Thuc - - ad edit. Andr. Duckeri cum omnibus auctariis recuſi: acceſſerunt variae lectiones duorum codicum, animaduerſiones I. Chriſtoph. Gottleberi — coeptum opus perfecit, ſuas notas adiecit, indicem Duckeri et gloſſarium Gottleberi auxit M. C. L. Bauer. ſcholae ad Hirſchbergam rector.* Lipſiae 1790. 4. gr. et lat. vol. I. qui continet quinque Thuc. libros cum ſcholiis, Duckeri, Gottleberi, Baueri et reliquorum ſuperiorum editorum notis ſubiectis. — In vſum ſcholarum commodam editionem incepit parare cl. *Bredenkamp*, Subrector, cuius pars I. prodiit gr. Bemae 1791. 8. — Platonis Menexenus et *Periclis Thucydidei oratio funebris.* Recenſuit et animaduerſionibus illuſtrauit *I. Chr. Gottleber*, collegii prouincialis Miſenienſis Rector. Lipſiae 1782. mai. 8. — *Thucydidis*, Platonis et Lyſiae orationes funebres gr. cum notis et obſeru. angl. Oxon. 1746. 8. — Thucydidis orationes cum animaduers. egregiis edidit *Car. Lud. Bauer*, Lipſ. 1759. 8.

5. Fidus eſt hiſtoricus, grauis, ſubtilis, et acutus. Poſt Herodotum ille omnes dicendi artificio, vt ait *Cicero* de Orat. II. cap. 13. facile vicit: qui ita creber eſt rerum frequentia, vt verborum prope numerum ſententiarum numero conſequatur; ita porro verbis aptus et preſſus, vt neſcias, vtrum res oratione, an verba ſententiis illuſtrentur. Tanta in illius verbis eſt ſuauitas et elegantia, vt atticiſmi quaſi norma habeatur:

eiusque hiſtorias Demoſthenes octies manu ſua deſcripſit. At propter conciſum ſcribendi genus eſt difficilis et obſcurus ſcriptor. Hinc *Cicero* Orat. cap. 9. §. 30. vbi de illo fuſius diſſerit, eum oratorum numero eximit, eiusque conciones, quas ad oſtentandam eloquentiam finxit, multas habere ſcribit obſcuras abditasque ſententias, vix vt intelligantur, quod eſt in oratione ciuili vitium vel maximum. Durius de illo et iniquius iudicium tulit Dionyſius Halicarn. Adde *Quinctil.* X. 1. 33. 73. ſq. 101. IX. 4. 16.

6. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. c. 25. vol. II. pag. 721. ſqq. vbi plura adtuli. — *Io. Grammii* Caſtigationes et ſcholia in Thucydidis libros, diſp. Hafniae 1721. 1722. — Incerti cuiusdam Britanni Obſſ. in Miſcell. Obſeru. Vol. II. Tom. I. et II. — H. h. e. *Frider. Ludou. Abreſchii* in Thucyd. animaduerſiones in Miſcell. Obſeru. Vol. III. Tom. I. et II. *Eiusdem* dilucidationes Thucydideae II. part. Traiecti ad Rhen. 1753. et 1755. *eiusque* auctuarium dilucid. in Animadu. ad Aeſchylum Zwollae 1763. a pag. 213. ſqq. cum quo quidem ſaepe res eſt et certamen Bauero in notis ad orationes. — *I. Iac. Reiskius* in Animaduerſ. ad Graecos auctores Vol. III. Lipſ. 1761. 8. multa in textu noſtri corrigit: idem Orationes Thucydideas in linguam theotiscam ſingulari ſcribendi ratione tranſtulit. — Diligenter curateque in linguam tranſtulit vernaculam Thucydidem et obſeruationibus criticis illuſtrauit *Io. Dau. Heilmann.* Lemg. 1759. 8. idem de notatione Thucydidis et ſcribendi genere ſollerter atque intelligenter egit, et locis quibusdam luxatis medicam adtulit manum in Kritiſchen Gedanken von dem Chara-

Charaͨter vnd der Schreibart des Thucydides, Lemg. 1758. 4. rec. in eius Opuſc. vol. II. Ien. 1778. 8. — Italica verſio cum notis eruditis prodiit Romae, tom. I. 1789. tom. II. 1790. 4. — *Car. Frid. Bauer* in Exercitatione de leͨtione Thucydidis optima interpretandi diſciplina, Lipſ. 1753. 4. praeſtantiſſimum intelligentiae ſtudiique dedit ſpecimen. *Aug. Matthiae* dedit obſeruatt. in Thucyd. librum primum in Magazin für öffentliche Schulen etc. vol. I. part. II. Bremae 1790. 8. pag. 423. ſqq. etc.

7. Addi poſſunt *Ephorus*, Cumaeus hiſtoricus, Iſocratis diſcipulus, *Diyllus*, Athenienſis, qui Ephori hiſtoriam ad Philippi vsque obitum continuauit, (alibi notatis adde *Caſaubon.* ad Diogen. Laert. V. 76. Burmann ad Vales. Emend. pag. 228. qui plures laudat,) *Pſaon* (cuius nomen ſaepe corruptum et *Saon* exaratum eſt,) Plataeenſis, circa tempora Agathoclis, qui *Diylli* hiſtoriam continuauit, *Nymphodorus*, Syracuſanus, hiſtoricus vetuſtiſſimus, incertae aetatis, de quo v. *Mongitor* in biblioth. Sicula tom. II. pag. 104. et quae ego de illo et reliquis memoratis aliisque notaui ad Fabricii B. Gr. vol. II. pag. 348. ſqq. et pag. 744. — Huc quoque referri poſſunt *Mythaecus*, ſophiſta, poeta, grammaticus et bonus coquus, Syracuſanus, flor. Olymp. LXXXX. (v. *Mongitor.* B. Sic. II. pag. 83. ſq.) *Nicias*, Syracuſanus orator, Lyſiae praeceptor fuiſſe dicitur, (*Mongit.* l. c. pag. 85. coll. tamen *Tayloro* in Lyſiae vita pag. 110. ed. Reiske, not. 15.) *Nicolaus*, Syracuſanus, orator, Olymp. XCI. (*Mongit.* l. m. pag. 85.) etc.

§. 57.

AGATHON.

Secundum *Hambergerum* clar. A. M. 3568. a C. N. 416. mort. ante A. M. 3579. a Ch. 405. Secundum *Saxium* floruit circiter A. O. C. 3585. Olymp. CX. 1. ante C. N. 418. V. C. 334. Poeta fuit tragicus et comicus: fragmenta pauca comoediarum reperiuntur gr. et lat. in Hug. Grotii Excerptis ex Trag. et com. gr. pag. 436. Conf. *Fabric.* B. G. Vol. I. Libr. II. cap. 19. vol. II. pag. 281.

§. 58.

ANDOCIDES.

1. Natus Olymp. LXXVIII. 1. ante C. N. 467. Superſtes adhuc fuit poſt. Olymp. XCV. ante C. N. 396. poſt liberatam auctore Thraſybulo rempublicam.

2. Athenienſis, Leogarae filius. Orator, et homo turbulentus. In bello inter Corinthios et Corcyraeos geſto praefuit copiis Athenienſium auxiliaribus. In exilio demum mortuus eſt.

3. Quatuor orationes ſunt ſuperſtites: de quarumdam tamen fide dubitatum fuit: ſed vide *Ruhnken* in Hiſtoria critica oratorum graecorum Rutilio praemiſſa pag. XLIX. ſqq. Quartae orationis Κατ' Ἀλκιβιάδε verus auctor habetur *Phaeax*. v. Acta erud. 1741. pag. 497. ex *Taylori* Lectionibus Lyſiacis vbi cap. V. et VI. de Andocide copioſe agitur.

4. Sunt

4. Sunt in collectionibus oratorum graecorum Aldina, Stephaniana, Wecheliana et Reiſkiana Vol. IV. a pag. 275.

5. Demoſtheni et Lyſiae multum cedit; ad hiſtoriam vero graecam cognoſcendam vtilis eſt.

6. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 26. n. 3. *Io. Gottfried Hauptmanni* libellus de Andocide, Oratore graeco, in Reiskii orat. graec. Vol. VIII. pag. 535. ſqq.

§. 59.

LYSIAS.

1. Natus Olymp. LXXX. 2. ante Ch. N. 458. denatus Olymp. C. 2. vel 3. ante C. N. circ. 377. annos natus 80. vel. 81.

2. Athenienſis, patrem habuit Cephalum, Syracuſanum, qui Athenas commigrauerat, hominem diuitem. Noſter vero, Athenienſibus Sybarin, ad ſinum Tarentinum in magna Graecia ſitam, ſiue Thurios coloniam deducturis, ſe colonis adiunxit hereditatis adeundae gratia. In noua vrbe condita Lyſias XXXII. annos commoratus, poſtquam Tiſia*) atque Nicia, rhetoribus Syracuſanis, vſus eſt magiſtris, rebus Athenienſium in Sicilia fractis, ſolum vetere cogitur, et Olymp. XCII. 1. in patriam reuertitur. Reditus eius in ſummas reipublicae turbas et miſerias incidit, et captis a

 Lyſan-

*) *Corax*, circa Olymp. LXXVI. et *Tiſias*, eius diſcipulus, vterque Siculus, primum artem et praecepta orandi conſcripſiſſe feruntur. vide *Quinctil.* I. O. lib. II. 17, 7. lib. III. 1, 8. *Taylor* in vita Lyſiae pag. 110. ed. Reiskii not. 15.

Lyſandro Athenis, a tyrannis vero multis ciuibus interfectis, Lyſias fuga vitam ſeruat. Thraſybulum vero ceteroſque patriae libertatis vindices militibus et pecunia iuuat, atque poſt reditum tyrannidemque ſublatam hoſtes patriae orationibus perſequitur. Opera Thraſybuli per plebiſcitum ciuitatem quidem impetrauit; quod autem antea hac de re ad Senatum non relatum fuit, ſpe ciuitatis depulſus, reliquum vitae tamquam ἰσοτελὴς, inquilinus, h. e. in eo gradu egit, qui proxime infra ciuem cenſeretur. Orationes in ſenectute demum exaraſſe videtur: paucas vero ipſe in curia aut in concione dixit contra aliis plurimas ſcripſit: artem quoque dicendi profeſſus eſſe dicitur apud *Ciceron.* Brut. 48. Ad *Lyſiam* Sophiſtam, ab oratore noſtro diſtinguendum, pertinere videntur Epiſtolae amatoriae et λόγος ἐρωτικὸς in Platonis Phaedro.

3. Vltra ducentas orationes ab ipſo conſcriptas antiquitas habuit: noſtra vero aetas XXXXIIII. tantum ab interitu ſeruatas legere poteſt.

4. Primum illas edidit *Aldus Manutius*, ex pluribus forſan MSStis collatis, cum Aeſchine, Antiphonte etc. Venet. 1513. fol. — dein *Henr. Stephan.* 1575. in fol. vſum ſe eſſe ſcribit codicibus, quorum varietatem ad oram paginae adnotabat. Ingenio tamen atque hariolationibus eum interdum indulſiſſe, conſtat. — cum verſione *Iodoci van der Heiden* e recenſione et cum notis *Andreae Schotti*, Antwerpienſis, e. S. I. Hanou. 1615. 8. Textus Stephanianus coniecturis Schotti contaminatus eſt: — haec tamen editio ſine notis Schotti repetita eſt cura *I. Burckhardi Maii*, Marburgi Cattorum 1683. 8. — Splendido veſtitu

ornauit

ornauit et multiplici eruditionis copia atque adparatu inſtruxit Lyſiam *I. Taylor*, qui orationes et fragmenta graece et latine edidit, ad fidem codd. MSStorum recenſuit, notisque criticis, interpretatione noua ceteroque adparatu donauit, et Ier. Marklandi addidit coniecturas, Londin. 1739. 4.*) Baſis quidem eſt ed. Stephaniana, ita tamen, vt meliorem, quae ſibi videbatur, lectionem e codd. ſaepius reciperet, aut ſuas aliquoties admitteret coniecturas. In praefatione de fatis orationum, interpretationibus aut de ſingularum omniumue orationum ſua aeque ac ſuperioribus differit editionibus. Addidit Lyſiae vitam, in qua omnem fere conditionis reipublicae Athenienſis tunc triſtis hiſtoriam, cuius cognitio ad Lyſiae intelligentiam neceſſaria eſt, diligenter expoſuit: ſequuntur vitae Lyſiae a Dionyſio Halicarn. et Photio conſcriptae et notis illuſtratae: tum teſtimonia veterum; porro *lectiones Lyſiacae*, in quibus non ſolum Lyſias, ſed multi quoque ſcriptores et capita antiquitatis ac iurisprudentiae Atticae copioſe explicantur. — Idem *Taylor* in vſum iuuentutis edidit Lyſiae orationes graece et latine cum verſione ſua correcta et breuibus notis, ex maiori exemplo ſumtis et contractis; indicem vero Atticum adiecit et varias, licet leues, lectiones ex cod. Veneto deſcriptas, Cantabrigiae 1740. 8. — Maiorem et minorem Taylori editiones, non quidem aeque nitide et ſplendide; at multo commodius ad vſum lectorum et multis ornamentis mactatam recudi fecit *I. Iac. Reiske* in Oratorum Graecorum Vol.

*) Conf. longam doctamque cenſuram in Actis erudit. Lipſ. m. Sept. 1741. pag. 481. ſqq.

V. et VI. Lipſiae 1772. 8. Is vero Taylorianum exemplum ſaepius ſiue ad codd. MSStorum auctoritatem adcommodauit, ſiue ad principis Aldinae ed. fidem reformauit, ſiue ex ingenio, quo in emendando ſuſpicandoque abundauit et audax fuit, correxit. Interpretationem Taylorianam hiulcam et minus latinam abiecit, ſuamque ſubſtituit. Vitam Lyſiae ad Dionyſio Halicarn. conſcriptam ſuis praeterea et *Matthaei* animaduerſionibus auxit. Denique libellum variarum lectionum a Tayloro et Reiskio ex MSStis collectarum et indices tam Taylorianos quam ſuos addidit. Totum igitur reddidit Lyſiam Taylorianum, ſed meliorem et inſigniter auctum. In praefatione agit de codd. MSStis Lyſiacis. Separatim quoque Lyſiam ſuum typis deſcribendum curauit. — graece et lat. cum verſione noua triplici indice, variis lection. et notis edidit *Athanas. Auger.* Paris 1783. med. 8. II. tom. conf. cenſuram in ephem. litt. Gotting. 1783. nr. 181. pag. 1821. et Neuen Leipz. gelehrt. Zeitungen 1785. plag. 60. — *Lyſiae* orat. funebrem dedi et explicui in Anthol. graeca proſaica. — De ed. illius orationis Oxon. vide ad Thucydidem. — Gallice vertit Lyſiae oratt. *Auger.* Paris 1781. mai. 8. — easdem cum Iſocrateis oration. in anglicum transtulit ſermonem *I. Gillies.* Londin. 1778. mai. 4. —

5. Suauis, ſubtilis, ac diſertus orator et attice venuſtiſſimus eſt Lyſias, quem a perfecto oratore parum abeſſe, iudicat Cicero in Bruto c. 17. Vi tamen, arte, ingenio et eloquentia cedit Demoſtheni: puro fonti, quam magno flumini propior. Antitheſes praeter ea crebriores, duriorem quam-

quamdam membrorum ſtructuram, et dialectum, quae priſcam ſeueritatem paullulum flectebat, recentiorem, dictionis denique breuitatem et ratiociniorum vincula valde amat. Caecilius apud *Longin.* de Sublim. c. 32. p. 74. Lyſiam anteponit Platoni.

6. *Mongitor* B. Sic. h. v. pag. 25. *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 26. n. IV. *Reiskius* in Animaduerſ. ad Graecos auctores Vol. II. tractauit Lyſiam, ſed in edit. ſua neque lectiones has ſuas multum curauit, nec retractauit. I. E. emendatio Io. Meurſii in oratione Lyſiae reiecta etc. in Miſcell. Obſſ. Vol. II. tom. 3. *Paulli Schaffshauſii* diſſ. epiſtol. de inſignibus Taylori in Lyſiam oratorem meritis etc. Hamburgi 1741. 4.

§. 60.

THEOPHILVS.

Medicus Epidaurius et poeta comicus, cuius aetas incidit in vltimam Euripidis ſenectutem, circiter A. O. C. 3595. Olymp. XCII. 3. ante Ch. N. 408. V. C. 344. Fragmenta quaedam reperiuntur in ſententiis vett. Comic. Paris. 1553. 8. pag. 125. et Hertelii ſententiis L. Comic. Baſil. 1560. 8. pag. 677. et Grotii Excerptis pag. 706. v. *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 22. vol. II. pag. 500.

§. 61.

PHILISTION.

Ad eamdem aetatem hunc poetam comicum et mimicum refert *Saxius*, *Hambergerus* vero in

Zuverl. Nachrichten etc. Part. I. pag. 570. ad aetatem Caeſaris Octauiani. Pauci, qui non periere cum ceteris, verſus reperiuntur in Menandri et *Philiſtionis* *) ſententiis comparatis, graece, cum notis Nic. Rigaltii, Paris. Rob. Steph. 1613. 8. et ad calcem variarum lectionum Iani Rutgerſii, Lugd. Bat. 1618. 4. Amſtel. 1654. 4. Conf. *Fabricii* B. Gr. Libr. II, cap. 22. vol. II. pag. 480. ſq.

§. 62.

CHAEREMON.

Vixit, Philippo in Macedonia regnante, poeta tragicus: cuius fragmenta collegit Grotius in Excerpt. com. gr. pag. 844. v. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 19. vol. II. pag. 292.

§. 63.

ANTIPHANES.

Floruit hic mediae comoediae poeta ſecundum *Hambergerum* circiter ante C. N. 336. ſecundum *Saxium* circiter A. O. C. 3597. Olymp. XCIII. 1. ante C. N. 406. V. C. 346. temporibus certe Macedonicis Philippi Amyntiadae, aetate Demoſthenis: et ſenex iuuenem Alexandrum iam regem vidit, cui quidem quamdam ſuam comoediam legit, ſed parum placuit, vid. Athenaeum Libr. XIII. init.

*) Sed legendum eſt *Philemonis:* nil enim pertinet ad Philiſtionem. v. *Burmanni* II. not. ad Valeſii Emendatt. II. 6. pag. 54.

init. Alii Rhodium, alii Smyrnaeum fuiſſe illum tradunt. Ab elegantia ſtili laudatur. Reliquias eius inuenies in ſententiis vet. com. Paris. 1553. p. 96. — in ſent. Hertel. pag. 448. in H. Grotii Excerptis e Com. gr. pag. 600. multo plures autem collegit, ſciteque explicuit *Petrus Henr. Koppiers* in Obſeruatis Philologicis, Lugd. Batau. 1771. 8. a pag. 1 — 58. Conf. *Fabricii* B. Gr. Libr. II. cap. 22. vol. II. pag. 414. ſqq. Les vies des poetes grecs — par le *Févre* p. 127. ſqq.

§. 64.

ISOCRATES.

1. Floruit circiter A. O. C. 3601. Olymp. XCIV. 1. ante Ch. N. 402. V. C. 350. Natus Olymp. LXXXVI. 1. obiit centenarius propemodum, Olymp. CX. 3. Platonis et Lyſiae fere aequalis.

2. Athenienſis, Theodori filius, qui, licet re familiari mediocri conſtitutus, filium liberaliter educauit. Praeceptoribus vſus eſt Prodico Ceo, Gorgia Leontino, Syracuſano Tiſia, et, ſecundum quosdam, Theramene Rhetore. Aetate prouectus a muneribus reipublicae abſtinuit, et eloquentiae docendae, quae illi valde fructuoſa fuit et quaeſtuoſa, operam ac diligentiam addixit: docuit enim mercede drachmarum mille, et numerus diſcipulorum ſubinde ad centum vsque excreuit. Hinc, quod bene numatus fuit, τριηράρχου negotium ſuſcipere Athenis, nec paruos facere ſumtus coactus eſt. Primum vero apud Chios, deinde Athenis ludum aperuit, e quo, vt *Cicero* de

de Orat. II. 22. ait, tamquam ex equo Troiano meri principes exierunt, et domus eius officina habita eloquentiae eſt. (*Cicer.* Orat. cap. 13.) Doctrina autem ſuperiores rhetores vicit, et diſcipulos primus docuit, in ſoluta oratione modum et numerum quemdam ſeruare. Luce tamen forenſi caruit, (h. e.conciones iudiciales nullas habuit,) intraque priuatos parietes ſummam aluit gloriam, tradente *Cicerone* in Bruto cap. 8 conf. *Valkenar.* ad Eurip. Hippolyt. pag. 269. A timiditatis autem crimine eum bene defendit *Schirachius* §. 6. diſput. infra memorandae. In ludis enim olympiacis habuit orationem Panegyricam. Tandem, nuntio cladis Athenienſium in proelio apud Chaeroneam adlato, fame mortem ſibi accelerauit. Diſcernendus autem eſt a noſtro *Iſorates* Apolloniates Ponticus, vel Heracleotes, Amyclae filius, noſtri oratoris diſcipulus et in arte rhetorica docenda ſucceſſor.

3. Plutarchi tempore circumferebantur orationes LX, quae quidem non omnes genuinae habitae ſunt. Photius vero cod. 159. teſtatur, ſe tantum XXI. legiſſe, qui idem eſt numerus noſtra aetate orationum Iſocraticarum. Epiſtolae autem decem ad noſtram ſeruatae ſunt aetatem. Artem quoque rhetoricam ab illo conſcriptam fuiſſe, valde probabile eſt. Mitto Tzetzen, cuius teſtimonia profert I. A. Fabric. loco memorando, qui locupletiorem teſtem habeam Quinctilianum. Hinc enim I. O. Libr. III. 1. 14. *Iſocratis*, inquit, *praeſtantiſſimi diſcipuli fuerunt in omni ſtudiorum genere: eo iam ſeniore, (octauum enim et nonageſimum impleuit annum,) pomeridianis ſcholis Ariſtoteles praecipere artem oratoriam coepit.* — Ars eſt vtriusque,

ſed

ſed pluribus eam libris Ariſtoteles complexus eſt. *Artem* vero Quinct. II. 14. 5. nominat, *quae diſcipiina percipi debet.* Robur quoddam accipere videtur haec ſententia a verbis *Ciceronis* in Epiſt. ad diuerſos I. ep. 9., 67. *Scripſi,* inquit ille, *Ariſtoteleo more — tres libros in diſputatione ac dialogo de oratore: — abhorrent enim a communibus praeceptis ac omnem antiquorum* Ariſtoteleam et Iſocrateam *rationem oratoriam complectuntur.* Quum enim Ariſtoteles nullas ſcripſiſſet orationes, ſed rhetoricam: colligitur, ſub *ratione oratoria* h. l. intelligi artem rhetoricam, atque Iſocratem eiusmodi conſcripſiſſe aut ſuis diſcipulis dictaſſe praecepta. Quae quoniam forte minus acuta plenaque fuerunt, quam Ariſtotelea, haec vero maiorem conſequuta ſunt auctoritatem: facile accidere potuit, vt Iſocratis, ſicut plurium Graecorum praecepta rhetorica, neglecta, memoria manibusque hominum exciderent, et forſan iam multis abhinc ſaeculis perirent. Meam ſententiam fulcit quoque locus apud *Plutarchum* in vita Demoſthenis pag. 699. vol. IV. Opp. edit Reiskii, vbi dicitur Demoſthenes a Callia Syracuſano et nonnullis aliis clam accepiſſe et conſideraſſe (Καταμαθεῖν) τὰς Ἰσοκράτους τέχνας καὶ τὰς Ἀλκιδάμαντος. artes illae fuerint ab Iſocrate ſiue ipſo ſcriptae, ſiue cum diſcipulis ſuis communicatae: in manibus tamen plurium hominum eas fuiſſe, ſit credibile.

4. Plenam et adcurate criticam orationum Iſocraticarum recenſionem nondum habemus. Ad Fabricii tamen B. Gr. copioſius perſequutus ſum hiſtoriam editionum, et ſingularium quarumdam orationum permultas enumeraui editiones, quas omnes vt hic repetam, haud neceſſarium eſſe iudico

dico

dico. Praecipuarum tamen editionum notitiam criticam dedit. ven. *Morus* in prolegomenis ad ſuam Panegyrici editionem. Primum, idque diligenter et emendate editus eſt *Iſocrates* Mediolani curante *Demetrio Chalcondyla* 1493. fol. quae editio poſterioribus editoribus parum cognita fuit. De qua edit. vide ad *Heſiodum* in Fabricii B. Gr. vol. I. pag. 596. Epiſtolae non inſunt. — Deinde Venetiis apud *Aldum*, cuius lectiones ex alio cod. hauſtae, interdum diſcrepant a Mediolan. edit. et eſt fundus reliquarum editionum, 1513. et 1534. cum Alcidamantis, Gorgiae et Ariſtidis quibusdam ac Lexico Harpocrationis. — Edit. Hagonoenſis ex officina Seceriana 1533. 8. eſt repetitio exemplaris Aldini. — Graec. Baſil. 1550. 8. — *Hieronymi Wolfii* merita in Iſocratem ſunt haud contemnenda. Primum Baſileae 1548. apud Oporinum edidit verſionem latinam Iſocratis; poſtea correxit et paene mutauit eam, et cum textu graeco primum dedit 1551. mutato orationum ordine, et adiectis epiſtolis. — Saepius autem minor Wolfii editio commentario deſtituta, typis deſcripta eſt Baſileenſibus, vti apud Fabricium videre licet, et gr. 1558. 1571. 1587. etc. 8. Cum commentario ſaepe nugaci, in quo res plane alienae tractantur, prodiit Baſil. 1570. fol. Plures edd. (praeter Mediolanenſem) contulit, e cod. Fuggeriano multas lectiones adtulit, multasque caſtigationes et coniecturas, futuro editori perpendendas, ſuppeditauit; at in textu quoque frequenter correxit e coniectura, et contra editiones antiquas abuſus eſt apoſtrophis. — Adde duas Baſileenſes, per Thomam Guarinum 1565. 8. graece, vbi quidem in fronte promittuntur

Iſocra-

Iſocratis orationes partim doctorum virorum opera, partim meliorum exemplarium collatione, nunc demum multo quam antea emendatiores excuſae: ſed maximam partem ex Aldino exemplo fluxiſſe videtur editio, nec pauci irrepſerunt operarum errores, qui vero in poſteriore Baſileenſi 1579. 8. priori alias omnino ſimili, maximam partem ſublati ſunt. In margine Wolfianae coniecturae ſaepius indicantur. — Nouam inſtituit recenſionem *H. Stephanus*, qui Iſocratis orationes et epiſtolas (IX.) cum H. Wolfii interpretatione nitide foras dedit. Accedunt *H. Steph.* in Iſocratem diatribae VII. quarum vna obſeruationes Harpocrationis in eumdem examinat; *Gorgias* de Raptu Helenae, et *Ariſtidis* Panathenaicus et in Romam oratio etc. Guil. Cantero interprete. 1593. fol. Wolfiana recenſione interdum relicta, Aldinam ſeruauit lectionem, quaedam habet quoque ſingularia. — *Iſocr.* orationes et epiſtolae. editio poſtrema, (ſine praefat. editoris; at ex Wolfiano exemplo repetita: praemittitur Hier. Wolfii diatr. de vita Iſocratis et orationum eius diuiſione,) Londini apud hered. Io. Norton et Io. Bill. 1615. 8. graece. — Eaedem orr. atque epiſtolae gr. cum interpretatione lat. interlin. cura *I. T. P.* Paris. 1621. 8. — *Iſocr.* quatuor oratt. gr. acc. Gnomae monoſtichae ex diuerſis poetis. Francof. ap. Io. Wechel. 1585. 8. — Meliorem recenſionem dare potuiſſet *Guil. Battie*, ſi ſubſidia, quae habuit, ſcitius vſus, et ſagaciores ſuos populares, de Graecis auctoribus meritos, cautius imitatus fuiſſet. At Mediolanenſe exemplar ad manum ipſi non fuiſſe videtur; ſed expreſſit Wolfiano Oporinianum: paucas Wolfii notas, et le-

ctiones varias ex Ald. et Stephan. edd. et ex quinque Oxonienſibus duobusque Harleianis codd. excerptas hiſtoricis ſuis animaduerſionibus adiecit: nouam vero ſubminiſtrauit verſionem: edidit vero *Battie* Orationes VII. et epiſtolas (IX.) Cantabr. 1729. 8. ſecundis curis, Londin. Vol. I. 1749. 8. quo anno etiam Vol. II. quod Orationes XIV. complectitur, lucem adſpexit, duoque voll. coniunctim edita et inſcripta ſunt: *Iſocr. Opera*, quae quidem nunc exſtant, omnia. Varias lectiones, verſionem nouam, ac notas adiunxit *Guilielm. Battie*: at criticorum deſiderio non ſatisfecit. v. Ephemer. Lips. litter. 1749. p. 361. — *Iſocratis Opera omnia*, gr. et lat. cum verſione noua, triplici indice, variantibus lectionibus et notis edidit *Athan. Auger*. Paris. 1782. mai. 8. et 4. III. voll. Addidit quoque epiſtolam ad Archidamum. Nitida eſt editio: at, quamquam textus eſt emendatior, et noua quodammodo recenſio; errorum tamen typographicorum magna eſt copia. Multos codices et omnes antiquas editiones conſuluit. At editio Mediolanenſis antiquiſſima in octonis, quam tamquam hucusque incognitam laudauit, et quae conſonat cum principe Mediolanenſi in forma maxima, eſt figmentum et circumciſum exemplum maioris illius editionis. v. programma Catalogo Ducis de la Valliere, tom. I. Paris. 1783. 8. praemiſſum pag. 21. ſq. Notae Augeri ſunt vt plurimum vtiles et doctae; ſed ex hiſtoria debuerat crebrius eruditiusque explicari Iſocrates, et cenſor huius editionis in ephemeridibus Lipſiens. litter. a. 1785. plag. 15. multa grauiter culpat. — Idem doctiſſimus *Auger* gallice vertit *Iſocratis* opera, Paris. 1781. mai. 8. III. voll. et paullo ante edide-

ediderat Penſées morales d' Iſocrate, extractes de ſes Oeuvres, et traduites par Mr. l' Abbé *Auger*. Paris. 1782. 12. Comparauit vero libellum ad Demonicum cum Epicteto, et in notis ſententias Iſocratis exemplis ex hiſtoria tum antiquiore tum recentiore ſumtis illuſtrauit. Separatim vero quaedam orationes et epiſtolae publicatae ſunt. de quibus vide *Fabricii* B. Gr. l. m. ubi quae adſcripſi. Memorabimus edit. epiſtolarum Paris. 1557. 4. cum epiſtolis Demoſthenis, Aeſchinis, Platonis et Bruti. — tum ad calcem Phraſeologiae Iſocrateae Mich. Neandri, Baſil. 1558. 8. Moſcoquienſem a Matthaei curatam iam ſupra §. vltimo Prolegomenorum circa finem indicauimus. — Epiſtolam ad Archidamum, Lacedaemoniorum regem, ſeorſum publicauit *Io. Dau. Koehler*, Witteb. 1706. 4.

Orationes ad Demonicum, de regno ad Nicoclem, et Nicocles in vſum ſcholarum frequenter editae ſunt, aut Plutarcho de educatione puerorum adiunctae. Eas cum Plutarcho *Io. Chriſtian Clemann* notis theotiſcis illuſtrauit Hamburgi 1745. 8. — *Anton. Schorus* in edendo atque interpretando *Iſocratis ad Demonicum libello* ſpecimen dare voluit, quomodo ad pleniorem vtriusque linguae cognitionem apte poſſint graeci auctores legi atque explicari. Graece igitur et latine illum libellum vberrimis adiectis animaduerſionibus edidit atque inſcripſit: *de ratione docendae diſcendaeque linguae graecae:* cuius libri vtilis multae editiones praelo exierunt: nouiſſima vero eſt huius ſententiae *Antonii Schori liber aureus de ratione docendae diſcendaeque linguae graecae: emendauit et auxit Frid. Wilh. Ion. Dillenius.* Stuttgard, 1780.

8. — Libell. tamen *ad Demonicum* non ad noſtrum oratorem, ſed ad alium Iſocratem iuniorem retulerunt Harpocration, Dionyſius Halicarnaſſeus, *Henr. Stephanus* diatr. 2. et in praefat. ad Iſocratis orationes, *Muretus* in variis lection. lib. I. cap. 1. ed. in 12. et *Facciolatus* in praefatione ad lib. ab illo editum: *Monita Iſocratea ad priuatorum et principum inſtitutionem*, (gr. et lat. cum animaduerſionibus,) Patauii 1737. mai 8. recuſa cum obſeruationibus et indice locupletiſſimo *Io. Frickii*, Ienae 1764. 8. — *Iſocr. ad Nicoclem oratio, denuo latine vertit notisque illuſtrauit* — proluſionemque de vera ſcriptores claſſicos interpretandi ratione praemiſit *Io. Chr. Frid. Bährens*. Halae Sax. 1787. 8. — Saepe conuerſae ſunt illae orationes in alias linguas: nouiſſime, *Der Sittenlehrer, eine Rede des Iſocrates an den Demonicus, frey veberſetzt von Io. Iacob Meyer*. Memmingae 1790. 8. — *Von den Pflichten eines Monarchen, an Nicocles, Koenig zu Salamin: aus dem Griechiſchen des Iſocrates — von I. M. Affſprung*. Vlm. 1785. 8. — *Panegyricum*, (in quo elaborando multos annos conſumſit Lyſiae orationem funebrem, quam contuliſſe neminem poenitebit, frequenter imitatus,) recenſuit, ſeparatim edidit et animaduerſionibus egregiis, tam grammaticis et criticis, quam hiſtoricis illuſtrauit *Sam. Frid. Nathan. Morus*, Lipſiae 1766. 8. qui exemplar Mediolanenſe conſuluit. Coniecturam de tempore, quo editus videtur Panegyricus, praemiſit, et docte oſtendit, Panegyricum hunc, qui omne tulit punctum et orationum Iſocraticarum eſt corona, ſexto aut ſeptimo anno belli, ab Artaxerxe Mnemone cum Euagora per decem annos geſti,

geſti,¹ editum eſſe. — Idem vir humaniſſimus iterum recenſuit *Panegyricum*, cod. Bauar. et edit. Augeriana quoque vſus, contextum interdum aliter conſtituit, et eruditas notas egregrie auxit, Lipſiae 1786. mai 8. Dolendum vero, *Morum*, virum elegantiſſimum graeceque doctiſſimum, a propoſito omnium Iſocraticarum orationum edendarum multis occupationibus fuiſſe abalienatum. Ceperat tamen conſilium totius Iſocratis tractandi *M. Chriſtian Godofred. Findeiſen*, at hucusque res eſt in ſumma exſpectatione. — Diu ante ediderat idem *Findeiſen* Ισοκρατυς Ευαγορου Εγκωμιον' *graece e recenſione Hieronymi Vuolfii cum varietate lectionis, animaduerſionibus et indice verborum graecorum copioſiſſimo: addita verſione Guarini perantiqua.* Lipſiae 1777. 8. — In bibl. Vinar. ducali eſt exemplar, *Iſocr. encom.* gr. et lat. ex interpretat. Hier. Wolfii, Venet. 1566. 4. cui multa adſcripta ſunt.

5. Concinnitatis pulcrae ſtructurae, periodorum perpetuitatis, et iucunditatis maxime ſtudioſus, auctor figurarum numerique oratorii, ita vt ab Iſocratis tempore noua rhetorices ars ſit numeranda, perfectus orationis artifex, interdum ſublimis, fuit Iſocrates et circumducto genere ſcribendi vſus. Idem tamen nimis anxius et ſedulus in elaborandis orationibus fuiſſe et limam nimis attriuiſſe videtur. Hinc a veteribus, at ſaepe immerito, iam notatus eſt.⁶

6. *Cicero* in Bruto cap. 8. de Orat. II. 2. et aliis locis permultis. — *Quinctil.* X. 1. 79. IX. 3. 74. XII. 10. 22. et 50. atque alibi. *Dionyſ.* in vita Iſocratis. — *Fabric.* B. Gr. libr. II. 26. nr.

V. — *Ruhncken.* in hiſtoria critica orat. graec. pag. LX. In primis commendandae ſunt binae diſſertatt. — *Gottlob Bened. Schirachii* de vita et genere ſcribendi Iſocratis, additis nonnullis ad loca quaedam Iſocratis obſeruationibus, Halae Magdeb. 1765. in quarum altera diſputat. de ſtilo Iſocratis eiusque vituperatoribus ſollerter agit. — *Frid. Gotthilf Freytag*, oratorum et rhetorum graecorum, quibus ſtatuae honoris cauſſa poſitae fuerunt, decas. Lipſiae 1752. pag. 22. ſqq.

§. 65.

ALCIDAMAS.

1. Ex Elaea, Aeolica Aſiae ciuitate, Iſocratis aequalis, et Gorgiae diſcipulus: Rhetor atque orator. Ab eo quidem τέχνην ῥητορικὴν ſcriptam fuiſſe, (quae vero periit,) teſtatur *Plutarchus* in vita Demoſthen. pag. 848. ſ. pag. 699. vol. IV. ed. Reiske, (v. ſupra ad Iſocratem §. 3. fin.) Orationes autem duae exſtant hodie ſub Alcidamantis nomine.

2. Oratio *Vlyſſis contra Palamedem* eſt in collectionibus Oratorum graecorum Aldina, et Stephaniana; — latine translata a *Guil. Cantero* cum Ariſtide, Baſil. 1566. fol. *contra Sophiſtas* eſt cum Iſocrate Aldino 1513. fol. et 1534. vtraque in collect. Reiskiana Vol. VIII. pag. 64. ſqq. qui ad orationem περὶ σοφιστῶν collationem MS. Pariſini accepit.

3. Planus et facilis eſt, raro ſurgit.

4. *Fabric.* B. Gr. Libr. et vol. II. cap. 26.

§. 66.

§. 66.

XENOPHON.

1. Floruit a. O. C. circiter 3604. Olymp. XCIV. 4. ante C. N. 399. V. C. 353. Natus Olymp. LXXII. 3. obiit Olymp. CV. 1. nonaginta annos natus: vt quidem colligitur ex loco Steſiclis apud. *Diog. Laert.* II. 56. Sed res adhuc eſt nondum expedita certaque.

2. Athenienſis, ex tribu Aegeide, in toga ſagoque et litteris clariſſimus, belli peritiſſimus, manu fortis, ſagax, temperans, laborum patiens, officiorum verique diligentiſſimus in vita ſcriptisque cultor. E ſchola Socratis, cui perquam iucundus fuit, hauſit philoſophiae vtilitatem ac ſubtilitatem et dialogi artem atque ſuauitatem. Primum ſtipendium meruit initio belli Peloponneſiaci, et proelio ad Delium commiſſo atque Athenienſibus funeſto interfuit. Socrates vero tunc eius ſoter fuit: qui Xenophontem ab equo delapſum in humeros recepit, ab hoſtium vi defendit, et extremo diſcrimine feliciter eripuit. Xenophon vero, poſtquam aliquamdiu doctrina et conſuetudine Socratis ſui fruitus eſt, a Proxeno Boeotio inuitatus ad Cyrum, Darii filium, contra fratrem ſuum, Artaxerxem, Perſarum regem, bellum meditantem, ſe contulit circiter quinquaginta annos natus, (vt Charpenterius in praefatione ad orationem de Ageſilao, Gallice a ſe redditam, probaſſe ſibi viſus eſt,*) Cyro autem in pugna, in

*) Contra Forſter in diſp. quae eſt in *Spelmani* interpretatione anglic. Expedit. Cyri, et *Larcher* in praefat. ad verſionem Anabaſeos verſionem ſtatuunt, Xeno-

qua Graeci milites ſtipendiarii pulcerrime ſteterunt, interfecto, et Graecorum praefectis Tiſſapharnis fraude e medio ſublatis, Xenophon ipſe imperium ſuſcepit aliosque, vt idem ſtrenue facerent, excitauit, e mediaque hoſtium regione, infinitis periculis laboribusque perfunctus, Graecos ſuos, hoſtium, locorum, montium altiſſimorum, deſertorum, inopiae tempeſtatumque victores incolumesque in Graeciam reduxit: quam expeditionem, praeſtantiſſimum artis militaris ſpecimen, ipſe pluribus expoſuit in Cyri ἀναβάσεως hiſtoria. Is vero exercitum Thymbroni Lacedaemonio, bellum Tiſſapherni et Pharnabazo inferre paranti, tradidit, et cum Ageſilao, Lacedaemoniorum rege, in Aſiam profectus eſt. Inde cum eodem rediit in Graeciam aduerſus Boeotios, et pugnae ad Chaeroneam interfuit. Quod vero vel ad Cyrum, vel ad Ageſilaum, vtrumque enim hoſtili in ſe animo eſſe norant Athenienſes, ſe adplicuit, exſilio a ciuibus ſuis, qui Artaxerxi fauebant, multatus eſt. Hinc migrauit Scilluntem, oppidum haud procul ab Olympia ſitum, quod Eleis ereptum, Xenophonti a Lacedaemoniis donatum fuiſſe, tradit Pauſanias. Poſtquam vero Elei, bello inter hos et Lacedaemonios orto, Scilluntem vaſtarunt, Xenophon cum ſuis primum Lepreum, deinde Corinthum contulit ſe, vbi reliquum vitae tranſegit. Memor tamen patriae, Athenienſibus, opem Lacedaemoniis contra Achaeos, Thebanos et Arcades laturis, filios, Gryllum et Diodorum, Athenas miſit militatum. Atque Gryllus in proelio ad Mantineam commiſſo, Epa-

Xenophontem, quum Cyrum ſequeretur, tantum fuiſſe natum ſex aut ſeptem viginti annos.

Epaminondam interfecit; ipſe tamen fortiſſime pugnans, hoſtium vero concurſu circumfuſus periit. Xenophon in ſeceſſu ſuo philoſophiae conſcribendaeque hiſtoriae vacauit. Vt autem in tribuendis animi virtutibus benignam nactus eſt naturam, ita hanc quoque in fingendo corpore, cuius forma fuiſſe dicitur pulcerrima, habuit fautricem.

3. Varia ſcripſit partim philoſophici, partim hiſtorici, partim politici, et, vt dicere mos eſt, ſtatiſtici argumenti. Sunt vero 1) *Cyropaedia*, ſ. de vita et inſtitutione Cyri. De fide huius libelli hiſtorica multum diſputatum eſt. Multa quidem ad id ornandum et amplificandum, quod ſibi propoſuit, n. ad Monarchiam commendandam, ſuauiter et vtiliter finxit; ſed factum ipſum, resque praecipuae memoratae carent fraudis et falſitatis ſuſpicione: et eſſe videtur libellus hiſtoricus romanenſis, in quo tamen ipſa veraque Cyri hiſtoria ornate explicatur. Plura de hoc argumento et controuerſia diſputant *Fragnier*, (qui negat cum aliis V. D. Cyrum Xenoph. ad fidem hiſtoriae eſſe ſcriptum,) in Diſſertation ſur la Cyropedie de Xenophon. Tom. II. Mem. de l' Acad. des I. et B. L. pag. 47. ſqq. *Banier* in Reflexions ſur la Cyropedie, et ſur l' hiſtoire de Cyrus, ibid. Tom. VI. pag. 400. ſqq. *Thom. Hutchinſon* in Diſſ. I. praefixa eius edit. Cyropediae. *Freret* in Obſeruat. ſur la Cyropedie de Xenophon in Memoires laud. Tom. IV. pag. 588. ſqq. et Tom. VII. pag. 427. ſqq. Banier, Freret et Hutchinſon fidem hiſtoricam Xenophonteo libro vindicare conantur. Cum iis facit cl. *Leutwein*, Rector ſcholae Halenſis in Sueuia, qui Cyropaediam li-

bris adnumerant, in quibus ſictio rerum eſt, in proluſione eleganti de Paedeutica Xenophontis, Halis Sueuor. 1779. — 2) Κύρȣ ἀνάβασις,*) ſiue *expeditio Cyri iunioris* — 3) Ἑλληνικῶν libri VII. Eſt continuatio hiſtoriae Thucydydeae. — 4) *De republica Lacedaemoniorum*, quem librum Xenophonti olim abiudicauit Demetrius Magnes. — 5) *De republica Atheníenſium.* — 6) *Memorabilia Socratis*, ſiue Ἀπομνημονευμάτων Σωκράτȣς libri IV. ex quibus ingenium, philoſophia popularis moresque Socratis melius, quam ex Platonis ex Pythagoreorum commentariis multa haurientis, et Socrati male tribuentis, dialogis intelligi poſſunt. vide ſupra ad §. 48. de Socrate. — 7) *Apologia Socratis* ad iudices. Hanc ingenio Xenophontis prorſus indignam, et ab eo conflatam eſſe, cui finem Cyropaediae debeamus, et alia quaedam, quae vulgo legantur, vt Xenophontea, grauiter pronuntiat *Valkenarius* ad M. S. ab Erneſti edita pag. 238. contra quem Vindicias Apologiae Socratis Xenophonteae ſcripſit *Io. Michael. Heinzius*, Wimariae 1776. rec. in eius Opuſc. pag. 157. ſq. in primis fol. pag. 162. de cod. Vatic. Is etiam Apologiam illam theotiſce fecit ib. eod. anno 4. — Cl. Schneider in Addendis et corrigendis, praemiſſis editioni Xen. M. S. ad libr. IV. cap. 8. iudicat. Apologiam olim partem feciſſe extremam Memorabilium, et caſu inde fuiſſe diuulſum, multisque in locis a grammaticis interpolatam et mutilatam: 8) *Conuiuium philoſophorum.* Confer.

*) Haud defuerunt viri docti, qui Xenophonti illum libellum abiudicarent, quorum argumenta collegit atque examinauit cel. *Morus* in Prolegom. ad Xenoph. hiſtor. graec. cap. VI. pag. XXXV. ſqq.

Confer Athenaeum V. pag. 187. et Caſaubon. V. 17. ad Athenaei. V. pag. 216. — 9) *Oeconomicus liber.* Cicero, qui hunc librum magni fecit (v. Cat. mai. c. 17.) transtulit illum in linguam romanam. Fragmenta vero latina collegit et contulit H. Stephanus poſt lexicon Ciceronianum pag. 44 — 49. — 10) *Ageſilaus:* Hunc quoque librum Sophiſtae potius quam Xenophontis eſſe foetum, iudicat *Valcken.* ad Herodot. III. 134. 9, 271. et ad fragmenta Euripidis pag. 266. partes tamen Xenophontis tuitus eſt, et ab edicto Valkenariano vindicauit *Reitz* in commentatione de proſodiae graecae accentus inclinatione pag. 38. ſq. adde Kühn in fragmentis vindiciarum Ageſilai Xenophontei, et Zeunium ad initium Ageſilai. — 11) *Hieron* ſiue tyrannus, h. e. dialogus Simonidis cum Hierone, de miſera tyrannorum conditione. v. *Schloſſeri* Schreiben veber den Hiero des Xenophon, nebſt der Veberſetzung, in Ephemeriden der Menſchheit Part. IV. nr. 2. Baſil. 1776. — 12) Πόροι ſiue *de prouentibus* argentifodinis et vectigalibus terrae Atticae, reditibus etc. — 13) *De re equeſtri.* — 14) ἱππαρχικὸς, *de praefectura ſiue diſciplina equeſtri.* — 15) *De venatione.* — 16) Epiſtolarum quarumdam fragmenta: quae in Allatii epiſtolis Socraticorum ſub nomine Xenophontis venduntur, illae ſunt ſpuriae. 17) *Aequiuoca* ſunt ab Annio Viterbienſi ſuppoſita, edita autem Romae 1499. 4. 1512. fol. cum Beroſo et aliis ſcriptis; dein in hiſtoria antiqua, ex officina Commelin 1599. 8.

4. Princeps editio eſt: Xenophontis Cyropaedias libri VIII. Anabaſeos libri VII. Apomneumaton libri IV. Venatoria; Lacedaemonum et Athe-

nienſium reſpublicae; Oeconomica; Hieron; Sympoſium; de Graecorum geſtis. Omnia graece, Florentiae in aedibus Phil. Iuntae 1516. fol. Iunta incidit in exemplum ſcriptum, e quo textus eſſet ſumendus, mutilum et vitioſum. — Melior editio eſt Aldina 1525. fol. (Erneſti ſcribit 1527.) curante Aſulano, qui vitia correxit, Ageſilaum, a Iunta inter Plutarchi vitas editum, Xenophonti reddidit, lacunas repleuit, librosque in ordinem redegit meliorem: — ex officina Iuntina 1527. in fol. acceſſerunt quidem ex ed. Aldina lib. Ageſilaus, et de vectigalibus, item Opuſcula quaedam Dionis: reliqua vero omnis ordo librorum, vitia, lacunae, interpolationes et tranſpoſitiones omnino conueniunt Iuntinae primae. — Iuntinam primam recoxit *Halae Sueuor.* 1540. 8. III. tom. cum praefatione Melanthonis edita cum duplici titulo: verus autem locum annumque exhibet; fictus autem vtraque nota caret. — Textus merus Halenſis ſiue Iuntinus repetitus eſt in editione *Baſileenſi* apud Nic. Brylingerum cum praefat. Albani Torini, Vitodurani, et variorum interpretatione latina, 1545. fol. — altera Baſileenſis ſine anni mentione, non autem multo poſt ex Iſingrinii officina venit, cura *Seb. Caſtalionis*, qui partim ex Aldina, partim vel ex ſcripto libro, vel ex ingenio correxit priorem Baſileenſem, gr. 8. II. tom. — Nic. Brilinger, curante M. *Ioanne Petri* e praelo ſuo iterum emiſit Omnia *Xenophontis* opera ex rec. Caſtalionis et cum lat. variorum interpretatione Baſil. 1555. fol. — Nouum tantum titulum a. 1568. ſignatum, exemplaribus ſuis nondum venditis dederunt heredes Nic. Brylingeri. In titulo quidem iactatur, acceſſiſſe *Io. Brodaci*

daei Turonenſis in omnia Xenophontis opera adnotationes: quae tamen iam 1559. apud Nic. Brylingerum ſeparatim prodierunt. — Poſt *Leunclauius* operam Xenophonti addixit ſalutarem, edit. Stephan. (de qua mox agemus,) maximam partem ſequutus, Baſil. 1569. graece et lat. quae eſt emendata editio, tum 1572. et tertium Francof. 1594. fol. (quibusdam exemplaribus in calce additae ſunt Aem. et Fr. Porti notae cum indice gr. et praefixus eſt an. 1596.) fol. apud Wechel. repet. Paris. 1625. fol. Textum concinnauit ex edd. Aldina, Caſtalionis et Stephaniana prima: varias lectiones, etiam coniecturas tum ſuas tum Stephanianas in margine interiore poſuit. Tertia tamen editio, vbi in notis multo plenioribus contra Stephanum ſaepe disputat, et cui, Leunclauio defuncto, praefatus eſt Frid. Sylburgius, eſt reliquis locupletior et variis adceſſionibus inſtructa. Praeter Aem. Porti adnotationes et indicem graecorum verborum copioſum, acceſſit adpendix, in qua, Chionis epiſtola de conſeruato a Xenophonte Byzantio, Hermogenis de forma dictionis Xenophonteae, et praeter alia, index eſt gloſſarum, quas H. Stephanus pro lectionibus variis adtuliſſet et vendidiſſet. — *Henricus* vero *Stephanus* de Xenophonte bis bene meruit, primum edidit, et, vti ipſe ſcripſit, a multis mendorum ſordibus purgauit, melius interpunxit, lectionibus ſcriptorum codd. et edd. Aldin. ac Iuntina aliisque ſubſidiis vſus, Paris. 1561. fol. graece. Latina interpretatio ſeparatim excuſa eſt. Ex libris ſcriptis et editis ea delegit et textui intulit, quae recta ſibi videbantur: reliqua pro variis lectionibus in marginem et notas ad calcem libri reiecit. Acceſſerunt

runt Epiſtolarum Xenophontis fragmenta. — Tum 1581. textum retractauit, auxit adnotationes, multis locis curatius ſcripſit, et diligentia curaque effecit, vt ſecunda haec editio ceterorum recenſionibus fieret melior. — *Eduard Wells* Xenophontis opera nitide quidem, at parum religioſe et parum idonee fecit excudi, gr. et latine cum *Dodwelli* chronologia Xenophontea et quatuor tabulis geographicis, Vol. I — V. Oxon. 1703. 8. plura de Leunclauii et Stephani coniecturis dedit, nec vllam reddidit facti rationem. — Wellſianum exemplum vt plurimum, at non ſatis diligenter repetitum eſt cura *Caroli Aug. Thieme* Vol. I — IV. Lipſiae 1763. et 1764. cum Hutchinſoni diſſertationibus. At Thieme, qui promiſit, in Vol. V. indicem verborum graecum, obſeruationibus virorum doctorum auctum, et in Vol. VI. Obſeruationes doctorum ad contextus integritatem ſpectantes vna cum varietate lectionis, addere, qui labor fuiſſet vtiliſſimus, ad hunc vsque diem a promiſſis non ſtetit, qua de re Reiske, et alii viri docti iure optimo conqueſti ſunt.

Separatim vero quaedam opuſcula prodierunt. *Cyropaedia* ſaepius: praeſtans editio eſt *Thomae Hutchinſoni*, qui graeca recognouit, cum cod. Oxonienſi et omnibus fere libris editis contulit, plurimis in locis emendauit, verſionem latinam reformauit, notas Mureti, Stephani, Leunclauii, Aem. Porti recenſuit, ſuasque (ex Raphelii adnotationibus philologicis in N. T. e Xenophonte collectis ſaepe deſumtas,) itemque var. lectionum delectum et indicem adiecit, Oxon.. 1727. 4. et contractis notis 1730. 8. et ſexies aut ſepties deinceps Londini — e recenſione Hutchinſoni cum ſelectis

ſelectis eiusdem notis, et indice graecitatis (auctore cl. *Moro*) Lipſiae 1774. 8. — et 1784. 8. — gr. ex rec. Hutchinſoni, cum indice, Francof. et Lipſiae 1776. 8. et Stuttgard. 1789. 8. — Nouam textus recenſionem ad cod. Guelferbytanum, omnes libros editos et verſiones antiquas concinnauit, notasque doctas tam criticas, quam hiſtoricas et grammaticas ſubiecit indicemque graecitatis copioſum atque praeclarum addidit *I. C. Zeunius*, Prof. Viteberg. Lipſiae 1780. 8. — Ex recenſione Zeunii, paucis locis exceptis, cum indice graeco — germanico, edidit Cyrop. *Martin. Henr. Thieme*, Berolini 1784. 8. — *Hutchinſon* pari ſtudio et ratione edidit *Xen. de Cyri expeditione* Libr VII. ad editiones et codicem Etonenſem recenſitos, cum notis criticis et hiſtoricis, adpendice varietatis lectionis etc. praemiſſa diſſertatione de auctore Cyri expeditionis, et toto, quod Graeci confecerunt, itinere. — Oxon. 1735. 4. minori adparatu inſtructos Oxonii 1745. 8. Hanc baſin fecit, notas ſelectas Hutchinſ. et indicem graecitatis, item libellos *Xenophontis de republica Athenienſium et Lacedaemoniorum*, collatis Ald. Leunclau. et Steph. exemplis, Stobaei eclogis et Ioach. Camerarii verſione vtriusque libelli etc. (Lipſiae 1556.) addidit elegantiſſimus *Morus* Lipſiae 1775. 8. — *I. Car. Zeune Xenophontis* de Cyri minoris expeditione commentarios ad codd. Pariſienſes Guelferbytanum, Etonenſem, Brodaei libroſque editos et alios fontes recenſuit atque explicuit. gr. Lipſiae 1785. mai. 8. — Idem *Zeune*, vir quondam graece doctiſſimus, pari ſtudio edidit *Xenoph.* opuſcula politica, equeſtria et venatica cum *Arrian*

ani libello de venatione, additis notis atque indicibus, gr. Lipſiae 1778. 8. In praefatione dedit hiſtoriam potiorum editionum Opp. Xenophont. criticam. — *Hutchinſon* denique eadem ratione emendauit, cod. Harleiano vſus, et illuſtrauit *Xenoph. de Ageſilao* rege orationem, Oxonii 1735. 4. — Expeditionem Cyri in linguam gallicam elegantiſſime transtuliſſe et illuſtraſſe dicitur Nicol. Perrot d' Ablancourt, Paris 1671. 8. Amſtel. 1744. 8. — *De republ. Lacedaemoniorum* cum rebubl. Athen. et Oeconomico, graece, ex vitioſa edit. Iuntina, cum Ariſtotelis Ethicis etc. Baſil. apud Walderum; et ſeparatim Amſtel. 1647. 8. — de republ. Athenienſ. graece et germanice cum adnotationibus philologicis et politicis; vitaque Xenophontis; auctore *Io. Henr. Wackero*, Dresdae et Lipſiae 1744 8. — item e recenſione Welſii cum Leonclauii verſione et notis aliquot edidit vna cum Ageſilao aliisque libellis *Boltonus Simpſon*. Oxon. 1754. 8. — *Memorabilia Socratis* graece, edidit *Petrus Victorius* apud heredes Iuntae, annis aliquot ante 1561. quam editionem apud nos rariſſimam valde celebrat Stephanus. — Paris. 1559. 4. — ex *Io. Caſelii* recenſione gr. Roſtoch. 1589. 4. ex recenſione et cum notis *I. A. Erneſti*, 1737. 1742. 8. et saepius: ſuperioribus tamen praeſtat editio quinta, vbi textum ad MSS. et edd. vett. fidem recenſuit Erneſti atque emendauit illuſtrauitque et doctas *Ruhnkenii* ac *Valckenarii* animaduerſiones adiecit, gr. Lipſiae 1772. 8. in praefatione hiſtoriam edd. Xenoph. operum criticam dedit. — Quinquies ab a. 1741. Oxonii *Boltonus Simpſon* repetiit Erneſtinam edit, cum notis et indice, adſperſis paucis notis et ad-

dita

dita Leonclauii verſione latina. In quinta edit. a. 1780. ſub calcem acceſſerunt paucae anonymi cuiusdam adnotationes et coniecturae. — gr. ex rec. Erneſti in vſum ſcholarum, *Stroth*, Gothae 1780. 8. —. Melior et critica correctaque eſt editio, quam curauit *Chr. Godofr. Schütz*, Halae 1780. 8. — Docta eſt editio, quam *Zeune* parauit, e ſua recenſione, cum notis Erneſti, Ruhnkenii, Valckenarii, Hindeburgii ſuisque et indice triplici. Lipſiae 1781. 8. — Exorſus eſt *Edwardus Edwards* nouam textus recenſionem, vt verba graeca quam emendatiſſima daret, et nouam confecit verſionem latinam, poſt mortem illius praefatus eſt et adnotationes ac variarum lectionum, ex libris msstis collectarum indicem addidit *H. Owenus*, Oxonii, 1785. 8. — gr. et lat. Baſil. 1789. 8. — Nouiſſima M. S. editio eſt cura *Io. Gottl. Schneideri*, qui textum recenſuit, Owenii adnotationes, quae non omnino falſae eſſent, retulit, et Erneſti, Zeunii, (quas quidem modo contraxit, modo reſecuit,) ſuisque adnotationibus illuſtrauit, Lipſiae. 1790. 8. — Memorab. theotisce fecit *Heinzius*, director Gymnaſii Vinarienſ. 1777. et auct. atque emendatior, recuſo programmate, in quo Apologia Socr. vindicatur Xenophonti, Weimar. 1784. 8. — et antea, neſcio quis? Tiguri 1738. — *Xen.* Hiſtoriam graecam recenſuit, eruditas animaduerſiones et indicem adiecit *Sam. Frid. Nathan. Morus*, Accedit Leunclauiana verſio. Lipſiae 1778. 8. — Mori editio baſis eſt illius, quam nuperrime cum magna viri illius doctiſſimi adnotationum parte curauit, et Zeunii in libr. I. notis ſuisque doctis illuſtrauit *I. Gottl. Schneider*. Lipſiae 1791. 8.

prae-

praemiſſa eſt epiſtola critica cl. Frid. Aug. Wolfii. — *De re equeſtri* gr. e recens. Welſii cum verſione ſua germanica et paucis notis *I. C. Hayniſch.* Francof. 1743. 4. *Conuiuium philoſophorum.* gr. Louan. 1530. 4. Haganoae 1531. 8. — *Oeconomicus*, *Apologia Socratis*, *Sympoſium*, *Hiero*, *Ageſilaus*, cum animaduerſionibus *I. Aug. Bachii*, et epiſtola I. Aug. Erneſti de Xenophontis locis nonnullis, Lipſ. 1749. 8. — repet. e recenſione *Zeunii*, additis huius animaduerſionibus, Lips. 1782. 8. Oeconomicum et de reditibus libellum in gallicum transtulit et notis illuſtrauit *Dumas*, Profeſſor eloquentiae in collegio regio Toloſae, Paris. 1768. 12. — Praeter ea theotiſce verterunt Oeconomicum *Barthold Henr. Brockes*, Hamburgi 1734. et cl. *Fr. Guil. Ionath. Dillenius*, additis notis hiſtoricis Tubingae, 1778. 8. — Hieronem, *Maximilianus Rudolph. Heluetius*, Noribergae 1736. 4. — librum de reditibus *D. Georg. Henricus Zinken*, cum copioſis tam hiſtoricis quam politicis animaduerſionibus, Guelfeb. 1753. 8. — Hellenica *Io. Euſtach. Goldhagen*, Berolini 1762. 8. et *Aug. Chr. Borhek.* Francof. 1783. 8. — *Cyropaediam* cum Ageſilao germ. vertit *Laſius*, Roſtoch. et Wismar. 1761. 8. — et *Frid. Grillo* Lipſiae 1785. 8. — *Apologiam* vertit teutonice et notas addidit *Aug. Guilelm. Pohlmann*, Lipſiae 1790. 8. — *Socrates aus dem Griechiſchen*, (eſt verſio Mem. Socr. auctore *Neide*, Lipſiae 1789. 8. — *Gallice* verterunt 1) *Leuesque* Mem. Socr. Paris. 1782. 12. tom. II. — 2) L. D. L. L. Marechal des Camps, (Paris 1777. mai. 8.) et *Larcher* additis notis hiſtoricis geographicis et criticis, Paris. 1778. II. voll. 8. Expedi-

peditionem Cyri, 3) ἱππαρχικὸν vertit et illuſtrauit. *Ioly* de *Maizeroy* in Tableau général de la Cavalerie grecque etc. Paris. 1780. et in Memoires de Litterature — des Inſcr. Paris 1780. 4. — *Cynegetica* cum notis in anglicam linguam transtulit *William Blane.* Londini 1788. 8.

5. Quod iam a veteribus Muſa et Apis Attica dicebatur, eumque Cicero cum mirifice amauit, tum in primis in ſtructura periodi et verborum atque orationis collocatione imitatus eſt, id ſatis teſtimonii laudisque eſt ad ſuauitatem, ſimplicitatem, elegantiam, vbertatem iuſtumque ornatum orationis Xenophonteae intelligendum. Haec autem rei hominibusque egregie adcommodata eſt et morata. Subtilis eſt Xenophon in explicando et concludendo, lenis et dulcis in dicendo, fidus in enarrando, raro ſurgit: plura tamen vocabula poetica, quam quemdam Atticorum, qui in ſoluta oratione ſcripſerunt, eum frequentaſſe, pulcre acuteque iam obſeruarunt Hemſterhuſ. ad Thomam Magiſtr. pag. 26. et *Ruhnken* ad Xen. M. S. pag. 233. edit. Erneſti. Laconicae etiam formae interdum apud Xenophont. occurrunt. v. *Valcken.* diatr. Euripid. pag. 292. ſqq. De Cyropaediae auctoritate et de reliquis animi corporisque dotibus iam ſupra meam declaraui ſententiam.

6. Libellis ſubinde memoratis addantur: *Diogen. Laert.* Libr. II. ſect. 48 — 59. — *Fabric.* B. Gr. Libr. III. cap. 4. Vol. III. — *Brucker* hiſtor. crit. philoſ. Tom. I. pag. 571. ſqq. — *Saxius* de Cyropaediae in primis fide, in Onomaſtico pag. 57. ſq. — *Io. Grammii* hiſtoria deorum ex Xenophonte, ſeu antiquitatum Xenophontearum Prodromus, Hafniae 1715. 4. — *Carol. Frid. Hin-*

denburgi Animaduerſiones, quibus Xenophontis Memorabilium Socratis — libri emendantur et illuſtrantur, Lipſ. 1769. 8. ſunt reconditae et ſubtilis eruditionis litterarumque graecarum peritiae plenae teſtesque locupletes — Eamdem laudem meretur cl. *Io. Melch. Faber*, Profeſſor et Rector Gymnaſii Onoldini, qui, quum Coburgi adhuc doceret, ſcripſit Obſeruationes in loca quaedam obſcuriora Xenophontis Memorab. Socratis, Coburgi 1772. et interpretationem locorum quorumdam in Xenoph. Mem. Socr. Onoldi 1790. 4. — *Georgius Henricus Martini*, in praeſenti Rector ſcholae Nicolaitanae Lipſienſis, quum Annabergae ſcholam moderaretur, edidit Coniecturas in aliquem Xenophontis locum (in Apologia Socr. §. 4.) Annabergae 1763. — *Beiot.* conſcripſit coniecturas in Xenophontis Cyropaediam, quinque codd. ex bibliotheca regia, Paris. vſus in vol. 34. Hiſtoire de l'Academie des Inſcript. etc. Paris 1770. — *Pelloutier* commentatus eſt ſuper Xenoph. libr. de Expeditione Cyri iunioris in Vol. X. Memoires de l' Academie de Berlin, et in tomo III. ſuae hiſtoriae Celtarum gallice ſcriptae, Paris. 1770. 12. — *Bernhard Georg Walch* de Cyri expeditione in Maſſagetas Comment. Gotting. 1767. 4. — cl. *I. Henr. Koeppen* progr. III. in quibus Hellenica Xenoph. emendantur. Hildeſ. 1786 — 1788. — eiusd. progr. ad. Xen. Ageſilaum notae et emendatt. ib. 1788. 8.

§. 67.

§. 67.

CTESIAS.

1. Aequalis Xenophontis.

2. Cnidius: medicus et hiſtoricus in expeditione Cyri funeſta fuit: Ab Artaxerxe Mnemone quidem captus eſt; at, quod vulnus eius in proelio acceptum curauit, per XVII. annos in honore habitus, in Perſia exercuit artem.

3. Varia ſcripſit: ex libris autem XXIII. *hiſtoriae de rebus Perſarum*, et libro vno *de rebus Indicis* excerpta tantum nobis ſeruauit Photius in Bibliotheca cod. 72. et 73. in quibus Herodoto ſaepe contradicit.

4. Primus edidit H. Stephanus: Ex *Cteſia*, Agatharchide, Memnone excerptae hiſtoriae, Appiani Iberica. Item de geſtis Annibalis. Omnia nunc primum edita. Cum *Henrici Stephani* caſtigationibus, 1557. 8. — gr. et lat. cum acceſſione etc. Excud. H. Stephan. 1594. 8. Cteſiae fragmenta eadem graece, cum Herodoto, apud H. Stephan. 1570. fol. — diligentius id fecit Iungermannus in ſua Herodoti editione, quem ſequuti ſunt Galei et poſteriores Herodoti editores additis Dan. Hoeſchelii et Andr. Schotti (ex horum editt. Photii) notis, variis lectionibus, nouisque fragmentis.

5. Ionice ſcripſit: perſpicuitatem et ſuauitatem celebrant Demetrius de elocutione, Dionyſius Halicarn. et Photius: at fabuloſus: vanus fideque indignus ſcriptor multis tam recentioribus quam

antiquioribus viſus eſt. Diodorus tamen Siculus eum temere ſequitur.

6. vid. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 25. ſect. 16. — *Io. Meurſius* in Cypro Libr. II. cap. 29. *Voſſius* de hiſtoricis graecis Libr. I. cap. 5. — *Cellarius* in diſſ. de principio regnorum et hiſtoriarum pag. 54. diſſert. academicarum. — *Abbé Gedoyn* in Memoir. de Litterature, Paris tom. 14. pag. 247. ſqq.

§. 68.

TIMAEVS.

1. Circa haec Cteſiae aliorumque tempora in magna Graecia clarus fuiſſe videtur.

2. Locrus, philoſophus Pythagoreus, naturae vniuerſae inquiſitor diligentiſſimus. Eum Plato audiiſſe dicitur apud *Ciceron.* Libr. V. de Fin. Bon. et Mal. cap. 29. et Plato dialogum ſuum, quem Timaeum inſcripſit, maximam partem deſcripſiſſe forſan immerito arguitur ex Timaei libello dorice exarato *περὶ ψυχᾶς κόσμω καὶ φύσεος*, quem Proclus ſeruauit ſuaeque explicationi dialogi Platonici praemiſit; qui tamen num genuinus ſit, dubitari poteſt. v. ſupra §. 23, ad Ocellum Lucanum, et ad *Fabric.* B. Gr.

3. Haeret nonnullis Platonis editionibus — cum interpretatione et commentariis *Ludouici Nogarolae*, Venetiis 1555. 8. — inter opuscula mythologica, phyſica et ethica, *Tho. Galei*, Cantabriae 1671. 8. et Amſtel. 1688. 8. — graece et francice cum obſeruationibus copioſis *d'Argens*, Berol. 1763. 8. — *Batteux* edit. vide ſupra ad Ocel-

Ocellum Lucan. — Ocell. Lucan. et *Timaeus Locrus.* gr. et lat. Paris. 1778. 8.

4. v. *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 13. Vol. II. p. 877. ſq. et Libr. III. cap. 1. — *Bruckeri* hiſtor. critic. philoſoph. Tom. I. pag. 1127. ſq. — *Meiners.* et *Tiedemann.* diſſentientes; priorem in biblioth. philol. Götting. vol. I. part. V. pag. 204. ſqq. 1770. in hiſtoria doctrinae de vero deo, Lemgou. 1780. pag. 312. et in Hiſtoria — doctrinarum apud Gr. et Rom. I. p. 587. ſqq. poſteriorem vero, qui libelli genuini antiquitatem vindicat Timaeo, in primis Graeciae philoſoph. p. 191. ſqq. et alibi: ſed in: Geiſt der Speculatiuen Philos. von Thales bis Socrates pag. 90. Timaeum Locrum, ſcribit, poſt Iamblichi demum tempora eſſe enatum. Antiquitatem libelli tueri ſuſtinuit *Bardili* in: Epochen der vorzüglichſten philoſophiſchen Begriffe etc. Halae Saxon. 1788. 8. pag. 147. ſqq.

§. 69.

ARCHYTAS.

1. Circa idem tempus floruit.

2. Tarentinus, philoſophus Pythagoreus, Platonis aequalis, eiusque in arripienda diſciplina Pythagorica magiſter. Ingenii autem domicilium in primis poſuit in arte mathematica; atque inuentis ſuis mechanicis omnes in admirationem fere rapuit. Inuenit enim cubi duplicationem, columbam volantem ligneam et alia. Quantam vero laudem ex litteris inuentisque conſequutus eſt; tantam quoque ex prudenti, moderata caſtaque

viuendi ratione, ex adminiſtratione reipublicae, cui ob virtutes praeclaras et ſapientiam ſepties, contra morem patriae ſuae, praefectus fuit, et ex virtute bellica, qua, quum dux eſſet, ex pugnis exercitum ſemper reduxit victorem, ſibi peperit. In naufragio tantum periit, conf. *Horat.* I. od. 28.

3. In tanta vitae et reipublicae occupatione multa tamen ſcripſit; ad noſtram vero aetatem venerunt aut tribui Archytae ſolent fragmentum e libro de Matheſi, et aliud de bono viro et beato apud Stobaeum; liber, (qui ſi genuinus eſt,) περὶ τȣ̃ παντὸς Φύσεος, in quo decem Categorias ſiue praedicamenta explicat; fragmentum περὶ σοφίας apud Iamblichum.

4. Archytae fragmentum e libro de mathematica ſcientia, graece, in Ariſtotelis et Theophraſti ſcriptis quibusdam, Paris. apud H. Stephan. 1557. 8. pag. 80. — fragmentum περὶ τῆς μαθηματικῆς cum diſquiſitione Chronologica de aetate Archytae, diſput. *Io. Grammii*, Hafniae 1707. 4. hic vero minus recte putat, binos fuiſſe Pythagoricos, ſeniorem alterum, alterum iuniorem. — Φερόμενοι δέκα λόγοι καθολικοὶ et alia gr. cum epiſtola praeliminari *Io. Camerarii*, Lipſiae 1564. 8. — de bono viro et beato, item de ſapientia, gr. et lat. inter fragmenta Pythagoreorum, in Opuſcul. mytholog. *Tho. Gale*, Cantabr. 1671.

5. Acutiſſimus et ſubtilis fuit philoſophus, quem in multis ſectatus eſt, aut, ex mente quorumdam, compilauit Ariſtoteles.

6. *Laert.* Libr. VIII. ſect. 79 — 91. *Suidas* in voc. Archytas T. I. pag. 347. — *Andr. Schmidii* diſput. de Archyta Tarentino, Ien. 1683. — *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 13. Vol. II. p. 831. ſqq.

Brucker

Brucker in hiſtor. critica philos. Tom. I. pag. 1128 — 1131.

§. 70.
PLATO.

1. Floruit circiter a. O. C. 3605. Olymp. XCV. 1. ante Ch. N. 398. V. C. 354. Natus Olymp. LXXXVII. 4. ſiue a. 2. *Marquardo Gudio* apud Menag. ad Diog. Laert. III. 3. p. 135. rationes ſubducente: ſiue demonſtrante. *Corſin.* *) Olymp. 87. 3. obiit Olymp. CVIII. 1. octoginta et vnum annos natus.

2. Ariſtonis et Perictyones filius primum, more Graecorum, aui nomen, Ariſtocles ſortitus, deinde vero a Socrate, aut ab Ariſtone Argiuo Palaeſtrita *Plato*, quaſi latus, ſiue ob humerorum, aut pectoris, aut frontis latitudinem, ſiue propter Πλατὺ, h. e. copioſum atque apertum dicendi genus, ſiue alia de cauſſa dictus eſſe fertur. Poſtquam artem athleticam, pictoriam, Muſicen et poeticam attigerat, anno aetatis ſuae viceſimo Socrati ſe adiunxit, et ab ore illius per octo annos pependit. Socrate defuncto, vt inuidiam odiumque Athenienſium effugeret, Megaram ſe contulit, et ab Euclide dialecticam didicit. Cratylum quoque, Heracliti diſcipulum, et Hermogenem Parmenidis adſeclam, audiuit, antequam ad ami-

 citiam

(*) v. diſſ. de natali die Platonis, eius aetate et in Italiam itineribus, in Symbolis litterariis, Opuſculis variis philologicis, ſcientificis etc. vol. VI. Florent. 1751. 8. pag. 80 — 116. Haec *Corſinii* diſſ. legitur quoque in eius Diſſertatt. quibus antiqua quaedam inſignia monumenta illuſtrantur, ſine nota l. et a. in 8. p. 32 — 68.

citiam et diſciplinam Socratis ſe adplicuiſſet. Theodorum Cyreneum ad geometriam pernoſcendam ſectatus eſt. Ad placita Pythagoreorum curatius intelligenda in Italiam et Siciliam bis profectus eſt, et Tarenti Eurytum atque Archytam audiuit, Timaeo autem Locro, Philolao, e cuius ſcriptis, quae vel ſuo ſumtu (v. A. Gellii N. A. III. 17.) vel Dionis beneficio mercatus eſt, plurima ſurripuiſſe et tamquam e ſuo ingenio excluſa edidiſſe arguitur, *) Echecrate aliisque familiariter vſus eſt. Atque ab Anaxagora et a Pythagoreis multum profecit. (v. *Wyttenbach* ad Plutarch. de S. N. V. pag. 26. 27. 73.) Adiit quoque Aegyptum, et, Sechnuphide praeſertim, Heliopolita, magiſtro, doctrina et ſapientia Aegyptiorum imbutus eſt. Hebraicae tamen ſapientiae alumnum fuiſſe Platonem, iure negarunt multi, et *Brucker* hiſt. phil. crit. Vol. I. pag. 636. ſqq. vanitatem opinionis copioſe declarauit. Ter venit in Siciliam, et bis, Dione eius audiendi cupiditate flagrante, a tyranno Dionyſio arceſſitus; at, quod de tyrannis et tyrannide liberius, quam vt Dionyſius perferre potuiſſet, dixit ſententiam, crudeliter violatus eſt, quippe quem venumdari iuſſiſſet: neque tamen eodem non rediit, Dionis precibus adductus. (v. *Diogen. Laert.* III. 18. 19. 20. ibique Menagium, et Cornel. Nep. in Dione c. 3. ibique interpretes, praecipue Stauerium in minore ſua editione.) Iuuenis valde delectabatur poeſi, (vnde eius ſcribendi genus multum duxit retinuitque colorem,) atque poetis: in primis Ariſtophane et Sophrone,

*) conf. tamen cl. *Meiners* hiſtor. ortus, progreſſionis et interitus doctrinarum in Graecia et Romae, tom. I. pag. 595. not.

phrone, cuius mimos ſtudioſiſſime lectitabat adhuc ſenex, et imitando expreſſit. v. locum *Olympiodori* a Brunckio ad *Ariſtoph.* Nub. pag. 66. prolatum et pag. 65. adde ſupra in §. de Sophrone. Rempublicam gerere noluit; ſed Athenis in Academia, quod erat gymnaſium ſuburbanum arboribus conſitum, et vbi hortum, in quo conſedit, exiguum habuit, ſcholam aperuit et condidit: vnde eius philoſophandi ratio et ſecta *Platonica* non minus, quam *academica* dicta eſt. Tanta vero nouae ſcholae fuit celebritas, vt permulti ad eum confluerent diſcipuli, in quibus fuerunt Hyperides, Lycurgus, Demoſthenes, et Iſocrates. Docuit vero more Socratico, in multis tamen a doctrina et diſciplina Socratis diſceſſit, et multa ex ſchola Pythagorica aut ex Orphicis, aut ex religione populari hauſta immiſcuit: quare etiam dialogos et ſententiam Socratis adulterauit. Socrates enim omnia probauit ex vſu vitae humanae atque experientia: Contra Plato ex principiis, quae putabat eſſe firmiſſima et prima. Socrates vtebatur inductione, analogia aliisque ſubſidiis ad perſuadendum facilibus; Plato ſecus fecerat. vide ſupra, ad Xenophontem notata. *Gräffe* tamen in libro laude digno: *Neueſtes katechetiſches Magacin zur Beförderung des katechetiſchen Studiums*, tom. II. qui inſcriptus eſt, *Die Sokratick nach ihrer urſprünglichen Beſchaffenheit in katechetiſcher Rückſicht betrachtet*, Gottingae 1791. 8. arbitratur, Platonem aeque ac Xenophontem atque Aeſchinem vſos fuiſſe incorrupta Socratis methodo, et ſect. IV. it vindicatum Platonem ab omni culpa, docturus, Platonem omnes partes philoſophiae ſocraticae amplexum methodum illam ingenioſe adcom-

modaſſe omnibus partibus ſumma cum copia orationis et permutatione, et omnes perplexas ac dogmaticas, quas vocant, quaeſtiones adplicuiſſe doctrinae de moribus, officiis ac virtutibus. Quando Socrates apud illum ſpinas immiſcet metaphyſicas, putat Gräffe, eas pertinere ad diſciplinam Socratis, quam hic iuuenis ex diſciplina Anaxagorae ſuam feciſſe, atque Platonem eas vel ex ipſo Socrate, id confitente, vel per famam accepiſſe. At, vtut acute haec omnia ſint explicita; vereor tamen, vt omnibus perſuadeat vir doctus. Praeter ea Plato amore vſuque poetarum priſtino ductus et vi ingenii ſui luxuriantis atque poetici abreptus amabat mythos, (a quibus tamen vel Socrates non omnino abſtinuit,) populares fabulas, et theologiam popularem, haud ſollicitus, num omnia eſſent vera, nec ne. Forſan illis quoque vſus eſt eo conſilio, vt per occaſionem, iis adhibitis, varias notiones explicaret philoſophicas. Forſan etiam ea de cauſſa illos mythos ſuis intexuit dialogis, vt iis ſenſui tantum adcommodatis praeter exſpectationem puriores ac digniores formas ſubiiceret. Sed plures, interdum a ſe inuicem diſcrepantes, de mythis Platonis egerunt: *) nec inſtituti ratio permittit vberiorem huius argumenti expoſitionem. Atque quum tot et tam diuerſos ſectatus eſſet magiſtros, ſuoque abuteretur ingenio

*) *Garnier* de l'uſage, que Platon à fait des Fables in commentariis acad. Pariſin. Inſcr. tom. 32. pag. 164. ſqq. cel. *Eberhard* in den neuen vermiſchten Schriften, ſect. de ſcopo philoſophiae Plat. pag. 382. ſqq. cel. *Hencke* in Obſſ. variis de philoſophia mythica, Helmſtad. 1776. Doct. *Io. Chriſtian Hüttner* de mythis Platonis. Lipſiae 1788. 4.

nio, factum eſt, vt nouam ingreſſus viam, nouam conderet ſectam, quae, licet in diuerſas poſtea abiiſſet familias, (enata enim eſt Academia vetus, media et noua,) per multa tamen durauit ſaecula, ipſam deinceps doctrinam chriſtianam vitiauit, et infinitos nacta eſt adſeclas, admiratores et interpretes. Neque tamen defuerunt obtrectatores atque calumniatores, in quibus eminuit Diogenes Cynicus. Ab vtraque autem parte peccatum eſt; alii enim Platonem laudarunt nimis, et ſupra conditionem humanam extulerunt, (ſic *Cicero* de N. D. II. cap. 12. vbi v. Dauis eum vocat, *quaſi quemdam deum philoſophorum;*) alii fuerunt nimii in vituperando. Magnam tamen auctoritatem obtinuit et in republica et apud principes ciuitatum regesque. Speuſippum, ſororis filium, in Academia habuit ſucceſſorem; ipſe vero coelebs ad vitae finem permanſit.

3. Dialogorum, quorum catalogum dedit Fabricius, magnum numerum reliquit, philoſophici, phyſici, politici et ethici argumenti: quidam tamen Platoni olim perperam tribuebantur. Sub eiusdem quoque nomine circumferuntur epiſtolae, epigrammata et teſtamentum: quaedam ſcripta ſunt dubia aut ſuppoſita. In plures libros Platonis Proclus, Olympiodorus, Hermias etc. graecos conſcripſerunt commentarios, qui magnam partem adhuc latent in bibliothecis. — Editiones praeter Fabricium in B. Gr. tom. III. cuius elenchum auxit cl. *Fiſcher* prolegg. ad Platonis Eutyphrona etc ed. 1783. pag. 203. recenſuerunt editores Platonis Bipontini tom. I. pag. LXXXII. ſqq. et deinceps locupletarunt notitiam. Hic potiores enumerabo. Ante vero quam graece editus eſt Plato,

Plato, hunc latine verſum praelo exire iuſſit *Marſilius Ficinus; Florentinus;* cuius latinae interpretationis editio princeps eſt Florentina 1482. per Laurentium Venetum: rec. Florent. 1491. (hoc quidem anno notata editio indicatur a cl. Fiſchero; ſed in Bibl. Salthen. pag. 304. n. 1524. adſcriptus eſt a. 1492.) Venet 1491. fol. et ſaepius. Ficini autem verſio libro graeco adprime bono videtur profecta, et a Fiſchero non ſolum laudata; ſed ad textum quoque emendandum diligenter adhibita eſt.

4. Princeps editio eſt *Aldina*, Venet 1513. fol. gr. Aldus vſus eſt libris ſcriptis bonis, et in corrigendo recenſendoque Platone opera Muſuri Cretenſis. Haec editio comprehendit omnes dialogos genuinos, quos Aldus, Thraſylli apud Laertium auctoritate, in claſſes nouem, quarum ſingulae quaternos dialogos, tetralogias, continent, deſcripſit, ſex quoque ſpurios, in his Axiochum. — Ex hac editione manauit ferme tota Baſileenſis prima, apud Io. Walderum 1534. fol. curante *Io. Oporino*, qui quidem multa Aldini exempli vitia ſuſtulit; magnam tamen illorum partem intactam reliquit; multa vero loca integra ſanaque, libidine corrigendi abreptus, corrupit. Multa tamen habet haec editio, alioquin raris libris adnumeranda, quae commendent. Acceſſerunt enim vita Platonis e Laertio, index graecus triplex, in primis Procli in Timaeum et Politicen Platonis ſat copioſi commentarii, quos Grynaeus in bibliothecis Oxonienſibus repertos, deſcripſerat. — Altera Baſileenſis apud Henr. Petri 1556. fol. exceptis Procli commentariis, Walderianam quidem fere exprimit; ſed habet tamen doctri-

doctrina et cura *Arnoldi Arlenii* multa ſingularia. Hic enim in peregrinatione ſua Italica codices Platonis ſcriptos nactus eſt, et contendit cum Walderiano exemplo, loca praua correxit, expleuit lacunas, membraque luxata repoſuit, atque correctum exemplar ad Hopperum, Henrici Petri generum, miſit, quod typis deſcriberetur. Multa tamen peccata, cum Baſileenſi primo exemplo habet communia. — Praeſtantiſſima tamen hucusque habita eſt editio *H. Stephani*, ex noua Io. Serrani interpretatione, perpetuis eiusdem notis illuſtrata, eiusdemque adnotationibus in quosdam ſuae illius interpretationes locos, et H. Stephani iudicio etc. Paris. 1578. fol. III. Vol. Nitida eſt, at quoque perrara, haec editio. Serranus, cuius interpretatio elegantior potius, quam fida cenſetur, ordinem ſcriptorum Platonis mutauit, eaque in ſex Syzygias diſtribuit. Multa quidem menda ſuperiorum editionum in ſuo exemplo feliciter correxit Stephanus, et Platonis orationem multis locis conſtituit melius: at ex verſione latina Ficini, Cornarii Eclogis, Morelii, Turnebiique notis multa ſumſit, et lectiones, quae idoneae viſae eſſent, vel in contextum recepit, vel ex vetere codice depromtas eſſe, vane gloriatus eſt, vel ſuo ingenio et ſolertiae tribuit, primo auctore numquam laudato: Hopperiani praeter ea exempli lectiones deprauauit fere et mutilauit. Hanc Stephani vanitatem iam Reiske, Valckenaer aliique in aliis libris deprehenderunt: in Platone autem latebras impudentiae illius aperuit cl. Fiſcherus in praefationibus ad dialogos a ſe editos, in quibus de vitiis et virtutibus editionum critice ſciteque disputauit, idemque in Animaduerſionibus

bus veſtigia inanitatis et ambitionis fraudisque Stephanianae paſſim notauit. Iure tamen laudauit operam Stephani, eumque cum vituperatione quadam criticorum excuſauit editor Bipontinus l. c. tom. I. pag. XC. Ex ſuperioribus exemplis fluxerunt editiones cum verſione et argumentis Marſilii Ficini, Lugd. 1590. et Francof. 1602. fol. apud Marnium et heredes Aubrii, in quarum poſtrema ordo dialogorum a Serrano inſtitutus ſeruatur. — Vltra ſaeculum omnium operum Platonis editio deſiderabatur. Tandem noſtra aetate eruditi quidam doctores gymnaſii Bipontini ſtudio laudabili nouam *Operum Platonis editionem* gr. et lat. cum varietate lectionis, moliti ſunt et feliciter abſoluerunt. Biponti 1781 — 1787. XI. tom. 8. Praemiſſa eſt tom. I. et in nonnullis ſubinde continuata notitia Platonis atque editionum litteraria: tomo IX ſingularis liber, veluti introductio in lectionem Platonicorum libr. praeclara additus eſt: *Dialogorum Platonis argumenta expoſita et illuſtrata a Diet. Tiedemann*, Prof. Marburg. 1786.

Separatim vero plures dialogi ſaepius typis exſcripti, aut in alias linguas translati ſunt, de quibus ſollerter egit Fabricius, inprimis edit. Bipontinus et Fiſcher. Nos quasdam tantum memorabimus editiones.

Apologia Socratis graece Argentor. cura Sturmii, 1540. 4. — per *Rudingerum* ex officina Lufftiana 1573. — cum *Rudingeri* commentario, Noribergae 1591. 8. — *Platonis* de rebus diuinis dialogi ſelecti, graece et latine, Socratis Apologia, Crito, Phaedo, liber X. legum, Alcibiades

des II. cura *Io. Northi*, Cantabr. 1673. 8. vitioſe exprimunt Steph. recenſionem. Amatores, Eutyphro, Apologia Socratis, Crito, Phaedo, cum Olympiodori commentariorum particulis, notisque ed. *Nathanael Forſter*, Oxon 1745. et 1752. 8. Hanc edit. vtilem ſequutus eſt fere in prima editione Fiſcher, de cuius meritis in Platonem mox dicturus ſum, exceptis amatoribus. — *Phaedo*, ſiue dialogus de animae immortalitate, graece et latine: verſionem Mars. Ficini emendauit, dialogum ex ipſo Platone illuſtrauit et commentationes philoſophicas adiecit *Io. Henr. Winkler*, Lipſiae 1744. 8. — Graece, in vſum ſcholarum, (cura Frid. Aug. Wolfii.) 1790. min. 8. — Idem edidit Sympoſium cum notis germ. Lipſiae 1782. 8. et tres *Plat.* dialogos, Protagor. Ion et Theag. gr. cum notis german. et comment. Arnaldi (Arnaud)' de Ione Platon. Nordhuſae. 1782. 8. — *Parmenides*, gr. et lat. cura *Io. Guil. Thompſoni.* Londini 1728. 8. — Orationes duae funebres, altera *Platonis* dicta Menexenus, altera Lyſiae, e recenſione et cum notis *Mich. Buſteed.* Cantabr. 1696. 12. — Thucyd. *Platonis* et Lyſiae orationes funebres, cum notis et obſſ. anglicis. Oxon. 1746. 8. — Thucyd. *Platonis*, Lyſiae, et Xenophontis oratt. funebres cum notis *Eduardi Bentham*, Oxon. 1768. mai. 8. — *Platonis*, Thuc. et Demoſthenis orationes funebres, gr. apud Manut. 1549. 8. *Menexenus*,*) graece, cum notis *Io. Chriſtoph. Gottleberi.* Lipſiae 1782. 8. — *Platons Menexenus*

*) De *Menexeno Platonis*, et ab eo diuerſo *Menexeno Apoſtolii*, v. *Lambec.* de biblioth. Caeſar. Vindobon. VII. pag. 245. ſq.

nus im Grundriſſ: Nebſt Vnterſuchung veber den Zweck vnd die Zeit des Dialogs, die Charactere des Menexenus vnd der Aſpaſia, vnd erklärenden vnd kritiſchen Anmerkungen von *Io. Henr. Iuſt. Koeppen*, Direct. ſcholae Hildeshem. Berolini et Stettin. 1790. 8. — Ἐκ Πλάτωνος Τιμαίου τμῆμα —— Ex *Platonis Timaeo* particula, Ciceronis de Vniuerſitate libro reſpondens. Qui duo libri inter ſe coniuncti et reſpondentes, nunc primum opera *Ioach. Perionii*, Benedictini Cormoeriacini, proferuntur in lucem. Paris. apud Io. Lodoicum Tiletanum. 1540. 4.*) — *Timaeum* cum Chalcidii interpretatione, e codd. vett. emendata et animaduerſionibus illuſtrata, edidit *Fabricius* ad calcem Operum Hippolyti, Hamburgi, 1716. fol. pag. 225 — 407. — *Platonis dialogus Io.* — ad fidem codicis Venetiani veterumque editionum reuocatus, vna cum Serrani interpretatione latina, editus et animaduerſionibus illuſtratus a *Marco Guilielmo Müller*, Gymnaſii Altonani Subrect. Hamburgi 1782. 8. — *Plat. Crito*, gr. et lat. Lutet. 1571. 4. — gr. cum verſione Serrani lat. in vſum ſcholarum edid. M. *Michael. Boſchius*, Winsſemius, Prof. graecae linguae in acad. Argentor. Argentor. 1592. 8. — Dialogus ἐρασαὶ in plures particulas diſſectus et more quidem vetere, nec tamen abſono explicitus eſt in libello, parum cognito: *Beniaminis Coberi*, Siles. Glazenſis, *Exercitationum Platonicarum praeludium; ſeu dialogus de philoſophia*, interpretatione latina et perpetua

*) In aduerſa pagina eſt verſio Ciceronis, poſita: quae perierunt Ciceronis, ea Perionius vertit in Obſſ. adnexis, in quibus et Ciceronis verba emendantur et vterque comparatur.

tua; analyſi logica et diiudicatione controuerſiae Socraticae et ſcholiis ita explanatus, vt ſcholaſticae iuuentuti vtiliter proponi et a ſtudioſis philoſophiae, qui Platonem cum Ariſtotele coniungere volunt, penitus cognoſci poſſit. Spirae. 1605. 8. — De republica libri X. graece verſionem Ficini emendauit, notasque adiecit *Edmundus Maſſey*, Cantabr. 1713. 8. II. voll. — Sex dialogi graece et theotiſce, cum Dacierii notis et praefatione e gallico in germanicum verſis a *Io. Samuele Muellero*, Rectore Ioannei Hamburgenſis, Hamburgi 1736. 4. — idem Platonis Apologiam Socratis et Critonem graece et germanice edidit, Hamburgi 1739. 4 ——

Nouam recenſionem inſtituit, et omnium operum Platonis editionem promiſit *I. Frid. Fiſcherus*, Rector ſcholae Thomanae Lipſienſis clariſſimus, atque nonnullos ſua induſtria curaque expolitos dedit dialogos ſecundum deſcriptionem et ordinem, qui eſt in exemplo Aldino. Primum vero volumen continet dialogos quatuor, Euthyphron. Apologiam Socratis, Critonem et Phaedonem, graece, e recenſione Henr. Stephani, varietate lectionis, animaduerſionibus criticis breuibus illuſtratos, Lipſiae 1760. 8. praemiſſa Iſagoge Albini, Platonici philoſophici, quam Fabricius in Bibl. Gr. Vol. II. primus ex Holſteniano codice vulgauit. — Eosdem dialogos idem *cl. Fiſcher.* iterum edidit ipſeque recenſuit, et notas inſigniter auxit, Lipſiae 1770. mai. 8. Conſuluit doct. *Fiſcherus* ſuperiores edd. Stobaeum, Ficini verſionem, Cornari eclogas, aliaque habuit praeſidia, quorum ope textum, diſceſſione a Stephano

 ſaepius

ſaepius facta, reſtituit et emendauit. Animaduerſiones ſunt maximam partem criticae, etiam grammaticae, (quarum tamen plures in claue promiſſa locum ſuum occupabunt); res vero ipſae, et ſententiae atque opiniones Socratis aut Platonis, quae philoſophicum exigunt interpretem atque ingenium rarius explicantur, atque inquiſitio veri falſique philoſophica, ex hiſtoria philoſophiae frequenter facienda, magiſtris plerumque relinquitur. Alteram editionem ornant vitae Platonis ab Olympiodoro et Heſychio Mileſio conſcriptae, tum defenſio locorum quorumdam Platonicorum ab emendandi libidine Henr. Stephani aliorumque. — Pari modo edidit atque explicuit vir ille graece doctiſſimus et ſobrius criticus Platonis dialogos duo, Cratylum et Theaetetum, graece, Lipſiae 1770. 8. et dialogos tres, Sophiſtam, Politicum, et Parmenidem, Lipſiae 1774. mai. 8. — Denique eiusdem V. C. cura et ſtudio tertia editio atque noua recenſio dialogorum Eutyphro etc. prodiit adeo ornata locupletataque atque animaduerſionibus doctiſſimis, non modo quae quidem praecipua erat cura, criticis, ſed etiam grammaticis et hiſtoricis interdum quoque ex hiſtoria philoſophiae petitis inſtructa, vt reliquas vinceret edd. *Platonis Eutyphro*, *Apologia Socratis*, *Crito*, *Phaedo. graece*, *ad fid. codd. msst. Tubing. Auguſt. aliorumque et librorum editorum veterum: recenſuit, emendauit*, *explicauit Io. Frid. Fiſcherus.* Lipſiae 1783. mai. 8. Praemiſſa ſunt plura: vita Platonis a Diogene Laertio, Heſychio Mileſio, Olympiodoro Suidaque expoſita, Alcinoi et Albini introductiones in Platonis dogmata et ex *Fabricii* B. Gr. caput de Platone cum inſigni cl. *Fiſcheri* de codd. editionibus

bus et verſionibus Platon. auctario. — *Platonis* dialogi tres, (n. duo Alcibiades et Hipparch.) — opera et ſtudio *Guil. Elwal.* Oxon. 1771. mai 8. — *Meno*, *Crito*, *Alcibiades primus et ſecundus*, gr. cum notis Gedikii et aliorum, curante *Bieſtero*, Berolini 1780. mai. 8. repet. auct. et emendat. ibid. 1790. m. 8. — *Plat.* Menon et Alcib. II. recepi in Antholog. graecam proſaicam pag. 154. ſqq. — *Plat. Alcibiades* II. — edidit, textum interdum mutauit notasque adiecit *Io. Henr. Koeppen*, Brunſuici 1786. 8. — *Gorgias et Euthydemus.* recenſuit vertit et notas ſuas adiecit *Martin Ioſeph Routh* Oxon. ex offic. Clarendon. 1784. m. 8. vſus eſt editor cod. Oxonienſi ac Pariſienſi, notisque ſcriptis Thomae Waldgrauii, iam defuncti. Olympiodori ſcholia in Gorgiam nuspiam potuit inuenire; ſed eius tantum ad illa praefationem, quam typis exprimendam curauit. In notis fini adiectis omnem dedit adparatum criticum, addito iudicio, verba resque explicuit, et nouam concinnauit verſionem latinam. In contextu retinuit recenſionem Stephanianam, nec quid mutauit, niſi quod in ſuperioribus editionibus melius fuerit animaduerſum. — *Platonis* epiſtolae: eiusdem liber de philoſophia. 4. ſine l. et a. in bibliloth. Neoſtadienſi ad Aiſſum, teſte *Ge. Matthaeo Schnizero* in II. comment. de libris illius biblioth. pag. 24. n. 6. — *Epp.* gr. et lat. Paris. apud Bogard. 1544. 4. — cum notis *I. Iac. Beureri*, Baſil. 1586. 4. — *Epp.* IIII. gr. et lat. in Stanleii hiſtoria philos. ex verſione lat. et editione Olearii, Lipſiae 1711. 4. pag. 322. ſqq. — Num Epiſtola XIII. genuina ſit, nec ne, inquirit *Weſſeling* in Epiſtola ad Venemam, Traiecti ad Rhen. 1748. 8.

Notandae denique ſunt (Ferdin. Chriſtian Mülleri) *Chreſtomathia Platonica*, gr. et lat. Turici 1756. 8. et *Frid. Guil. Ion. Dillenii* Platonianiſche Chreſtomathie, griechiſch und deutſch mit critiſchen und philologiſchen Anmerkungen. Ein Leſebuch für Iünglinge. Winterthur 1782. 8. Vtilis eſt liber: in notis bonae frugis ad Phaedonem pag. 364. et 386. ex Platone demonſtrare ſtuduit vir doctiſſ. et Socratem duas vxores ſimul habuiſſe, et Xantippen fuiſſe moroſam atque contentioſam vxorem. — Alio loco plures excitabo editiones atque verſiones.

5. Viuido et acri ingenio multaque eruditione inſtructus atque lectione poetarum imbutus, floridum et diffuſum ſcribendi genus, quod haud prope abeſt a poeſi, ſectatus eſt, et, quum variorum philoſophorum opiniones imbibiſſet animo, eo facilius paſſus eſt ab viuida animi conceptione abripi, et a ſobria Socratis philoſophandi ſimplicique dicendi et demonſtrandi ratione ad obſcura, deuia, perplexaque, captioſas quaeſtiones, ſtilique ſplendorem inaequalem abduci. Maior tamen ingenii vbertas et ſermonis ac litterarum copia atque elegantia in illo, quam iudicii ſubtilitas ineſſe videtur. Quin imo *Agatopiſta Cromazianus* h. e. P. Appian. Buonafede, in hiſtoria philoſophiae (italice ſcripta) Luccae 1771. rec. Venet. 1782. 8. Tom. III. cap. 39. Platonem, iudicat, mediocre habuiſſe ingenium, eius philoſophiam paene totam fuiſſe metaphyſicam, eamque a vi ſentiendi poetica atque nimis viuida, ſ. enthuſiaſmo corruptam. Bene tamen animaduertit, Platonem nihil debuiſſe Iudaeis, neque cum illis eſſe verſatum. Namque *Iuſtin. Martyr* Apol. II. pag. 92.

Marſham

Marſham in Canone chron. pag. 151. edit. Franeck. *Witſius* in Aegyptiacis pag. 275. ſqq. *Peter van Eys* in diſputat. *de Platone Moſaizante*, Franecker. 1715. contendere auſi ſunt, Platonem ſuas doctrinas et opiniones ex Moſe aliisque auctoribus diuinis hauſiſſe. Quam ſententiam fuerit amplexus *Io. Guil. Iani* in binis diſſ. de Platone iudaizante, Witteberg. 1705. 4. equidem, qui illis caream, definire nequeo. Quamquam poeticen ipſam iuuenis adtigit et poetas crebro legit: tamen in libris ſuis de republica, quam nouam et naturae et conditioni ciuitatum hominumque veluti aptiorem mente animoque conceperat, poetas a noua ſua ciuitate abeſſe iuſſit; qua de iniuria et ſententia alii aliter iudicarunt, et pluribus diſſerui in Opuſculis meis varii argumenti pag. 405. ſqq. *Maſſieu* in Mem. de l'Acad. — des Inſcr. vol. II. pag. 161. adcuſavit Platonem iniuſtitiae, ſed defendit eum eiusque ſententiam explicat *Fragieur* ibid. pag. 107. adde Hiſtoire de la meme Acad. I. pag. 168. ſqq. cl. *Wiedeburg* in progr. germanice ſcripta, de his, quae Plato poetis vitio vertit, Helmſtadii 1789. 4. et cl. *Beck* diſſ. ſ. Examen cauſſarum cur ſtudia LL. AA. — aut neglecta aut impugnata fuerint pag. 3. not. 5. Plato vero, vti Socrates (v. Cicer. Tuſcul. I. 42.) de induſtria dubitabat aut dubitare videbatur vel de iis, quae certa eſſe ſciuit, ad contundendos et irridendos Sophiſtas, qui de omnibus rebus cum immoderata et impudenti fiducia, quaſi omnia cernere ac definire poſſent, dicere ſolebant. De eius autem veris aut falſis aut ingenioſis opinionibus, doctrinarum, quam ſibi finxerat, connexione, quae fluxa fuit nec ſibi conſtans, ſingularibus et aliis

rebus, de quibus ſcriptores hiſtoriae philoſophicae agere ſolent, de controuerſiis, quas Academia excitauit, hic plura ſcribere haud vacat. Adeant, quibus volupe eſt, *Meiners* philoſophiſche Schriften Part. I. qui multa praeclare acuteque diſſeruit; at Platoni quoque iniuriam ſaepe feciſſe a cenſore ſuo in Bibliotheca Berolinenſi acriter arguitur. Idem tamen V. C. de Platone eiusque philoſophia diligentius fuſiusque disputat in Hiſtoria doctrinarum — apud Gr. et Rom. tom. II. pag. 683 — 808. Secus vero ſaepe ſentit *Pleſſing* V. Cl. et Platonem maximi facit in libris, quos ſequenti §. laudabo. Inſuper conſulant ***Bruckerum*** in hiſtor. philoſ. crit. Tom. I. pag. 695. ſqq. et *Fabricium* in bibl. gr. Vol II. Libr. III. cap. 1. qui pag. 36. ſqq. vet. edit. eos recenſet ſcriptores, qui diſſenſum philoſophiae Platonicae ab Ariſtotelica, aut huius cum illius philoſophia conſenſum, aut horum duorum comparationem, aut conſenſum diſſenſumque chriſtianae item hebraicae et Platonicae religionis, aut Platonis theologiam, philoſophiam, ethicam, poeticen, rhetoricen etc. in ſingulis libris expoſuerunt atque illuſtrarunt. Addas *Stanleii* hiſtor. philoſ. lat. Lipſiae 1711. 4. qui pag. 312. et alibi teſtamentum, epiſtolas, et epigrammata quaedam Platonis poſt alios dedit. Atqui Plato num plagiarius ſit dicendus, inquirit et in vtramque partem disputat *Iac. Thomas.* in disp. de plagio liter. Lipſiae 1679. 4. pag. 232. ſqq.

6. Memorati hi viri docti quum nubem ſcriptorum, qui de Platone eiusque ſcribendi et ratiocinandi via ſcripſiſſent, iam excitaſſent, et cel. *Saxe* in Onomaſtico I. pag. 62. ſeq. et 545. ſq. interpretes addidiſſet recentiores, equidem, ne

nimius

nimius eſſe videar, hic paucos commemorabo et adiiciam: plures alio loco et tempore memorabo. — Phaedon aus dem Griechiſchen des Plato überſetzt von *Io. Bernhard Koehler*, Profeſſore tum Kilonienſi, cum notis in textum graecum criticis, Lubec. 1769. 8. — Gorgias, ein Geſpraech von der Redekunſt, aus dem Griechiſchen des Plato überſezt, Tiguri 1775. 8. — Dialogum *Crito* in linguam teutonicam transtulit, adſperſis obſeruationibus, *Heinze*, Director Gymnaſii Vinarienſis Weimar, 1781. 4. — cum Axiocho Aeſchinis repet. Deſſau. 1783. 8. et mutato tituli folio, Götting. 1788. 8. — Dialogos de legibus theotiſce interpretatus eſt, additis ſuis et Groui animaduerſionibus, *I. G. Schulteſſ*, Tiguri, 1787. 8. — *Vier Dialogen des Platon.* Menon, Kriton und beide Alkibiades überſetzt von *Frid. Gedike* — Berol. 1780. 8. — *I. I. Engel* Verſuch einer Methode die Vernunftlehre aus Platoniſchen Dialogen zu entwickeln. Berol. 1780. 8. — Opera *Platonis* in ſermonem germanicum conuertit *Kleuckerus*, Lemgou. 1780. ſqq. 8. — *Mureti* commentar. in libr. I. et II. Platonis de republica, in tomo III. Operum Mureti, a Ruhnkenio editorum, Leidae 1789. 8. — *Iani Cornari* eclogae (plenae eruditionis criticae) in dialogos Platonis omnes nunc primum ſeparatim editae, cura *Io. Friderici Fiſcheri.* Acceſſerunt Aldi Manutii, Simonis Grynaei, Marcique Hopperi editioni dialogorum Platonis Venetae et Baſilienſi vtrique praemiſſae, Lipſiae 1771. 8. — *L. Andr. Ritteri* diſſ. de praeceptoribus Platonis, Grypswaldiae 1707. 4. — *Io. Chr. Gottleber* Animaduerſiones (doctae atque elegantes) ad Platonis Phaedonem

et Alcibiadem ſecundum. Adiuncti ſunt Excurſus in quaeſtiones Socraticas de animi immortalitate cum ſumma Phaedonis, Lipſiae 1771. 8. Idem edidit ſpecimina animaduerſion. ad lib. I. Platonis de legibus in Actis erudit. Lips 1771. m. Nou. pag. 449 — 538. et a. 1772. mens. Iun. pag. 276 — 285. Laudationem funebrem Platonis et Periclis Thucydidei contendit Miſniae 1779. 4. — *Io. Caroli Zeunii* animaduerſiones ad Anacreontem, *Platonem* et Xenophontem. Lipſiae 1775. mai. 8. — *M. Io. Iac. Leibnitii* disp. res publica Platonis, Lipſiae 1676. — *M. Io. Ge. Geret* praeſide Io. Guil. Bergero, Exercitatio anti-Lactantiana, qua de mendoſa Euchariſtiae Platonicae interpretatione diſſer. Witteberg. 1722. 4. — *D. Io. Dieter. Winkleri* diſſ. de philoſophiae Platonico — Pythagoreae fraudibus ſeu placitis erroneis, a Paulo atque Petro I. Tim. I. 4. IV. 7. II. Tim. IV. 1 — 4. Tit. I. 13, 14. II. Petr. I. 16. improbatis ac vitari iuſſis. Rintelii. 1744. 4. — *M. Caroli Ioach. Sibeth* diſſ. de ideis Platonicis. 1720. Pariter *de ideis Platonis* disput. M. *Schulze* (tum temporis diaconus Witteberg, in praeſenti Profeſſor Helmſtad.) Wittebergae 1786. 4. At hoc argumentum plurium virorum doctorum ingenium atque diligentiam exercuit. vide *Bruckeri* hiſtoriam philoſophicam doctrinae de ideis, qua tum veterum, inprimis Graecorum, tum recentiorum philoſophorum placita enarrantur. Auguſtae Vindelicor. 1723. 8. — Multa etiam acute docteque disputat de illis et reliquis Platonis doctrinis atque placitis cl. *Frid. Victor. Lebrecht Pleſſing* in praeſenti Profeſſor Duisburgenſis, alioquin nimius fere admirator Pla-

tonis

tonis et Ariſtotelis contemtor, hinc a variis cenſoribus, quo iure, qua iniuria, alii iudicent, forſan tamen interdum iuſto et aequo acerbius notatus ac refutatus. Mihi ſufficiat, indices librorum ponere: *über die Platoniſchen Ideen, in wie ferne ſie ſowohl immaterielle Subſtanzen, als auch reine Vernunftbegriffe vorſtellen* in *Caeſars* Denkwürdigkeiten aus der philoſophiſchen Welt, vol. III. Lipſiae 1786. nr. 2. tum ſeparatim edidit: *Memnonium* oder Verſuche zur Enthüllung der Geheimniſſe des Alterthums. Lipſiae. 1787. mai. 8. II. tom. — Verſuch zur Aufklärung der Philoſophie des älteſten Alterthums. Lipſiae vol. I. 1788. 8. vol. II. part. I. II. ibid. 1790. 8. — *Batteux* in: Geſchichte der Meinungen der Philoſophen von den erſten Grundurſachen der Dinge, aus dem Franzöſiſchen überſetzt, Lipſiae. 1773. 8. copioſe declarauit atque examinauit, quid *Plato* et reliqui veteres philoſophi de primis rerum principiis iudicarint. — *Rumpelii* progr. in Platonis dialogum, qui Crito inſcribitur, Erford. 1768. — Cratylum Platonis illuſtrat *Garnier*, in Memoir. de l' Acad. des I. et. B. L. tom. 32. Paris et in tom. 37. p. 1. ſqq. a. 1774. *Arnaud* diſputat de ſtilo Platonis, praeſertim de argumento dialogi, Ion. — et in vol. 35. pag. 313. ſq. diſputat *Garnier* de paradoxis Platonianis. — *Ge. Frid. Richteri* progr. de loco Platonis in Protagora, cur voluptates quaedam malae ſint. Lipſiae. 1732. 4. — *Iac. Stellini* in Opere varie, ab Antonio Evangel. curatis vol. IV. Paduae 1783. eſt lucubrationum ethicarum liber ſingularis p. 124 — 143. de ſcopo et ordine dialogi Platon. Lyſis, et p. 193. dialogi Philebus vol. V. ſunt excerpta ex

Parmenide Platonis. *M. Carol. Nuernberger* diſp. me praeſide habita, de conſilio Platonis in ſcribendo Euthyphrone. Erlangae 1787. 4. atque dialogum illum Platonis, Eutyphron germanice vertit et vberius expoſuit *I. G. Schloſſer* in: Kleinen Schriften, part. V. Baſil. 1787. 8. — cl. *Schütz* in aliquot progr. Ienae 1784. et deinceps ac nouiſſimum ſub exitum huius anni (1791.) prodiit, critice pertractare inſtituit quaedam Plat. loca. — cl. *Io. Iac. Henr. Naſt* comment. de methodo Platonis philoſophiam tradendi dialogica. Stuttgard. 1787. 4. — *Abr. Gottlieb Raabe* diſp. ſpecimen interpretandi Platonis dialogi, qui *Crito* inſcribitur, Lipſiae 1791. 4. — *Gottlob Ernſt Schulze* progr. de ſummo ſecundum Platonem philoſophiae fine. Helmſtadii 1789. 4. — *Iac. Zimmermannus* in Schelhorn. Amoenitat. literar. tom. IX. p. 827. ſqq. Platonem defendit a Gundlingianis Atheiſmi criminationibus, quae part. 43. et 44. Gundlingianorum effuſae ſunt, et Zimm. ibid. tom. XI. p. 369. ſqq. ac tom. XIII. p. 48. ſqq. ſcripſit vindicias ſuae diſſertationis contra iteratas Gundlingii iniurias. — De Platonica animorum immortalitate diſſ. *Ioach. Sam. Weickhmann* Witteb. 1740. — *Chr. Erneſti de Windheim* Examen argumentorum Platonis pro immortalitate animae humanae diſſert. Gottingae 1749. — *Albrecht. Chriſtiani Rotth* Trinitas Platonica, e ſcriptis Platonis et Platonicorum eruta et cum Trinitate ſcripturae S. collata, diſſ. praeſ. D. Io. Benedicto. Carpzou. Lipſiae 1693. — *Andr. Dacier.* IX. dialogos in linguam franco-gallicam tranſtulit, et inſcripſit librum: Les Oeuvres de Platon, traduites en François avec de Remarques et

et la Vie de ce Philoſophe, avec l' expoſition de principaux dogmes de ſa Philoſophie II. tom. Paris 1699. 12. mai. (laudatur quoque edit. 1706.) Poſtea *Grou*, e Soc. Ieſu, homo a multa philoſophiae Platonicae et linguae graecae peritia inſtructus, gallice interpretatus eſt et edidit, La Republique de Platon. Amſtel. 1763. 8. et Loix de Platon 1769. 8. II. Vol. dialogues (VII.) des Platon. II. Voll. Hanc interpretationem, quum eruditis placere vidiſſent, bibliopolae Pariſienſes, typis repetendam curarunt. Addiderunt vero Dacierii interpretationem dialogorum paullo ante indicatam ſub inſcriptionis formula: Bibliotheque des Anciens Philoſophes, Voll. VI. in 12. 1771. praemiſſo Fleury diſcours ſur Platon, et fini ſubiuncta duorum dialogorum, Hippiae et Euthydemi, verſione a *Maucroix* facta, et parte conuiuii a *Racino* translati. Horum omnium interpretatio tamquam continuatio ſuperioris Grouanae venditur: totum vero opus nunc conſtat XI. Voll. — *Iac. Geddeſii* An Eſſay etc. ſiue periculum criticum de arte commentandi et ſcribendi antiquorum, praeſertim Platonis, Glasgow 1748. 8. valde laudatur et, quod ciuitate donetur latina, dignum iudicatur. — *I. Frideric. Hilleri* diſp. de campo veritatis Platonico, (h. e. loco vbi animi, corporis vinculis ſoluti, vitae anteactae rationem reddunt, vt aut praemiis aut poenis iuſtis adficiantur.) Witteberg. 1741. 4. M. *Io. G. A. Oelrichs* comm. de doctrina Platonis de deo a Chriſtianis et recentioribus Platonicis varie explicata et corrupta. Marburg. 1788. 8. — *Erneſti Godofr. Lilie* comm. Platonis ſententia de natura animi. Gottingae 1790. 8. — *Dan. Wyttenbachii* disp. de quae-

ſtione —

ſtione — quae fuerit veterum philoſophorum inde a Thalete et Pythagora vsque ad Senecam, ſententia de vita et ſtatu animorum poſt mortem corporis — ſect. V. vide (Wyttenbachii) Bibl. critic. Amſtel. 1787. vol. III. part. I. pag. 116. ſqq. — *Bailly* lettres ſur l'Atlantide de Platon et ſur l' ancienne hiſtoire de l'Aſie; pour ſervir de ſuite aux lettres ſur l'origine des ſciences. — Lond. et Paris 1779. 8. ſed compara cenſuram in Gotting. ephem. litter. ſupplem. plag. 40. a. 1780. pag. 632. ſqq. Luxdorphiana e Platone — cum annotatt. edidit *Olaus Wormius*, partic. I. Hauniae 1790. 4. ſunt comparationes vtriusque diuini foederis et τῶν LXX. cum Platone, a Luxdorph. ſuo exemplo Platonis a. 1590. adſcriptae, a Wormio illuſtratae. etc.

§. 71.

CHION.

Heracleota, natione Ponticus, diſcipulus Platonis, cuius illi conſuetudo ſummam animi magnitudinem, conatus vero liberandae patriae glorioſam mortem adtulit. Sub nomine illius circumferuntur XVII. epiſtolae venuſtae quidem, et ad exemplum veramque laudem efficaces: at ab auctore longe alio, ac a Chione, a ſophiſta quodam et ſcriptore inferioris aetatis eas conſcriptas eſſe, et formulae quaedam loquendi abunde declarant, et argumenta plurium epiſtolarum, in quibus ratio temporis non conſtat: id quod ab aliis quoque, praecipue a nouiſſimo illarum editore, Cobero, tum in praefatione, tum ad epiſto-
las

las III. et XIII. atque alibi commonſtratum eſt. Exſtant inter Epiſtolas Graecorum, primum ab Aldo, Romae 1499, tum a Cuiacio, Geneuae 1606. iunctim editas: ſeparatim quoque cura *Caſelii* Roſtochii 1583. 4. prodierunt. Quasdam epiſtolas H. Stephanus Cteſiae et Memnonis fragmentis ſubiecit. At ex Aldino fonte manarunt reliquae editiones, vsque ad Coberianam, quae e codd. Mediceis nonnumquam ſuppleta, ſaepe caſtigata, interdum e coniectura emendata, animaduerſionibus tam criticis, quam grammaticis et hiſtoricis, in quibus nonnulli auctoris errores, et dubii atque obſcuri loci refelluntur, vel indicantur, vel illuſtrantur, frugaliter inſtructa prodiit Dresdae et Lipſiae 1765. 8. Inſcripta vero eſt haec commoda atque vtilis editio; *Chionis epiſtolae* graece, ad codd. Mediceos recenſuit, caſtigauit, notas et indicem adiecit *Io. Theophilus Coberus*, A. M. Gymn. Budiſſenſis Conrector.

§. 72.

PHILOXENVS Cytherius, poeta διθυραμβοποιὸς, a Dionyſio Tyranno in Latomias coniectus, ſcripſit Cyclopem, in quo tyrannos notauit: eum vero perſtrinxit Ariſtophanes in Pluto: vixit igitur *Philoxenus* circiter A. M. 3607. Olymp. XCV. v. *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. 15. pag. 134. et cap. 19. pag. 315. et *Saxii* Onomaſtic. I. pag. 65. *Dorvill.* Sicula tom. I. pag. 181.

§. 73.

§. 73.
ISAEVS.

1. Veriſimile eſt, eum ſub finem belli Peloponneſiaci floruiſſe vsque ad imperium regis Philippi Macedonis.

2. Num Athenienſis, an Chalcidenſis fuerit, iam aetate Dionyſii Halicarn. non compertum fuerat. Lyſiae et Iſocratis diſcipulus, Demoſthenis magiſter.

3. Decem orationes reſtant, ad cauſſas ciuiles de hereditatibus pertinentes. Editae ſunt

4. cum reliquis oratoribus apud Aldum, Stephanum et Hanouiae. Nouiſſime cum *Taylori* et *Reiskii* notis in huius Vol. VII. Oratorum graecorum, et pag. 300. ſqq. inſeruit b. Reiske in Dionys. Halicarn. iudicium de Iſaeo.

5. Totus in eo fuit, vt aemularetur atque imitaretur Lyſiam, cuius etiam virtutes dicendo non ſolum adſequutus eſt, ſed etiam, maiore cura, diligentia atque ſublimitate orationis adhibita, ſuperauit. Coniunxit enim cum ſimplicitate vim et grauitatem. Fons ſublimitatis et grauitatis Demoſthenicae dicitur. — Ex cod. Medic. Florent, ab Anglo quodam V. D. primum typis vulgatus eſt Ἰσαίου λόγος περὶ τοῦ Μενεκλέους Κλήρου, Londini 1785. 8. — rec. pluribus locis emendatior cum paucis notis in: Bibliothek der alten Litteratur vnd Kunſt, part. III. Göttingae 1788. pag. 1 — 22. — Anglice verſae ſunt orationes a *W. Iones* cum notis criticis atque hiſtoricis, Oxon. 1779. mai. 4. — gallice cum Lycurgo, Andocide, Dinarcho et Demadis fragmento. Paris.

ris. 1783. m. 8. — De Augeri gallica interpretatione v. Gotting. ephem. litter. a. 1783. pag. 1823.

6. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. XXVI. Sect. VI. *Ruhnken* hiſtor. crit. oratorum gr. pag. 64. cl. *Wolf.* in prolegom. ad Demoſthen. orat. contra Leptin. p. 109. not.

§. 74.

Intra Olymp. XCVII — CV. floruerunt comici, *Nicophon* al. *Nicophron*, *Nicochares*, Philonidae filius, *Philetaerus*, *Eubulus*, *Nicoſtratus*, *Theopompus*, diuerſus a Theopompo hiſtorico et Oratore, *Philippus*, *Ephippus*, *Anaxilas*, ſ. *Anaxilaus*, Athenienſes, *Epicrates*, Ambraciota, et *Anaxandrides* ſeu Rhodius ſeu Colophonius, quorum fragmenta Hertelius et Hugo Grotius in Excerpt. e Trag. et Comicis collegerunt, v. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. 22. Huc etiam referendi ſunt *Aſtydamas*, minor, Aſtydamantis filius, et *Theodectes*, poetae tragici, de quibus aliisque vide *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. 19.

§. 75.

EVDOXVS.

Circiter Olymp. CIII. floruit. Aeſchinis filius, Cnidius, geometra, medicus, legislator, et praeſtantiſſimus ſiderum ſcrutator. Scripta illius, quorum nihil ad nos peruenit, a veteribus paſſim memorantur et laudantur. Plura de illo vide apud

apud *Fabric.* B. Gr. Vol. III. Libr. III. cap. 5. nr. IX. *Diog. Laert.* VIII. *Brucker.* in hiſtor. crit. philos. Vol. I. pag. 1140. ſqq. *Saxium* in Onom. liter. I. pag. 69. *Dodwell.* de veteribus Cyclis diſſ. VIII. ſect. 13. et 14.

Obſeruationes vmbrarum, quae Eudoxo adtribui ſolent, omnesque, de quibus Plinius et Strabo diſſerunt, ſcholae Alexandrinae confictas eſſe, nec ſuo loco factas, audacter contendit *Formaleoni* in Diſſertazione ſopra i fonti degli Errori nell' anticha Geografia del Marnero, adiuncta vol. II. a pagina 163. Operis: Storia filoſofica e politica della navigazione, del Commercio e delle Colonie degli Antichi nel mare nero, opera di V. A. *Formaleoni.* Venet. vol. I. 1788. mai. 8. vol. II. 1789.

Eudoxii praeceptor in arte medica fuit *Philiſtion*, medicus, de quo v. *Mongitor.* Bibl. Sicul. II. pag. 179, et *Fabricii* B. Gr. vol. XIII. pag. 366. ſq.

§. 76.
DEMOSTHENES.

1. De anno natali non conſentiunt ſcriptores. Natus vero eſt ſecundum *Fabricium* Olymp. CI. 2. Secundum *Plutarchum*, cuius rationes *Samuel Petitus* in Comment. ad leges Atticas Libr. III. tit. 1. pag. 266. ſq. ed. Weſſelingii operoſe firmare ſtudet, Olymp. XCVIII. 4. ſecundum *Dionys. Halicarn.* quem ſequuntur *Saxius* in Onomaſt. I. pag. 70. et *Hamberger.* in kurzen Nachrichten etc. Olymp. XCIX. 4. *Hamberger.* tamen in maiore

opere,

opere, zuverläſſige Nachrichten etc. finiuerat Olymp. CV. 2. a. C. N. 375. alii Olymp. CI. 2. Obiit, veneno ſumto in Calauria inſula ſecundum *Fabricium* et *Hamberger.* in kurzen Nachrichten pag. 118. Olymp. CXIV. 3. aetatis LXII. ſecundum *Saxium* Olymp. CXV. 2. aut 3. ſecundum Hamberger. in zuverlaeſſigen Nachrichten pag. 289.

2. Paeanenſis Atticus, Calliſtrato et Iſaeo magiſtris in arte orandi adeo profecit, vt naturam ſuam ſuperaret. Maior tamen fuit in arte ciuili, quam bellica. Vi quidem ſuae eloquentiae ciues ad bellum contra Macedones gerendum ſaepius excitauit et quaſi rapuit, atque regibus Macedoniae, qui quidem aliquoties tradi eum iuſſerunt, maius intulit damnum, quam exercitus haud mediocris, et alia reipublicae vtilia et glorioſa ſuaſit fecitque; at in acie hoſtis metum, quippe qui in proelio ad Chaeroneam commiſſo primus fere fuiſſet, qui, clypeo abiecto, fuga ſalutem peteret, aeque minus vincere potuit, ac nimiam pecuniae auiditatem, quae eum in exſilium pepulit, v. *Stauer.* ad Corn. Nepot. XIX. 2. p. 242. meae edit. Quum autem in tanta eſſet exiſtimatione atque admiratione, honores ei non defuerunt. Fuit etiam Trierarcha, at quoque Demagogus, h. e. qui cauſſam populi in concionibus ageret, v. *Perizon.* ad Aeliani V. H. XII. 43. nec obfuit illi, quod matre Scytha natus eſſet. Demoſthenis nimirum mater, Cleobule filia fuit Gylonis, qui ortu quidem Athenienſis erat, ſed exſul in Scythia vxorem duxerat. v. *Rutilium Lupum* Libr. II. de figur. ſent. et eloc. ibique Ruhnken pag. 117. Macedones, quum libertatis Atticae funus quaſi curaſſent, Demoſtheni in patria locum tutum non

 reli-

reliquerunt: is vero, vt liber moreretur ludibriumque et odium hoſtium euitaret, veneno ſumto periit. Multos quoque populares, a rege Macedonum corruptos, aduerſarios habuit acerrimos, quos vero etiam fulmine eloquentiae ſuae e patria ſaepe eiecit. Notiſſimus eſt Aeſchines, quem Rhodum abire coëgit, v. *Plin.* II. epiſt. 3. ſect. 16. ibique Gesner. — Praeclaros quosdam oratores, qui ante illius aetatem exſtiterunt, ipſe laudat in orat. de corona, cap. 64. pag. m. edit. 452.

3. Habemus ab ipſo adhuc LXI. orationes, LXV. orationum prooemia, quae tamen non omnia cenſentur genuina, et ſex epiſtolas, v. Fabricium, vbi plura adſcripſi.

4. Princeps editio eſt *Aldina* 1504. in fol. minore, quam ipſe Aldus laudat a pulcherrimis characteribus, et perquam decenti forma habituque. Exhibet vero Demoſthenis orationes duas et ſexaginta, Libanii Sophiſtae in eas ipſas orationes argumenta, vitam Demoſthenis per Libanium, eiusdem vitam per Plutarchum, graece. Fini libri additae ſunt variae lectiones e tribus MSStis haud diligenter congeſtae. Triennio autem quum Demoſthenes ſub praelo haeſiſſet, Aldus eodem anno iterum edidit oratorem, e melioribus libris emaculatum, lectionibus haud parum inter ſe diſcrepantibus. Bonas habet lectiones editio Aldina a poſterioribus ſaepe perperam mutatas. Antea vero Aldus Vlpiani ediderat commentariolos in Olynthiacas, Philippicasque Demoſthenis orationes — cum *Harpocrationis* lexico decem rhetorum, Venet 1503. fol. — Aldinam edit. excepit Herwagiana prima, cum commentariis Vlpiani,

ni, Baſileae 1532. fol. cum varia lectione et adnotationibus ex Des. Eraſmi, Guil. Budaei aliorumque operibus, ſtudio Iac. Ruberi, cuius praematurum obitum luget Oporin. in epiſtola fini adiecta, ſumtis. Baſis eſt Aldina, cuius etiam mendae pleraeque ſunt ſeruatae, nouis quibusdam auctae, nonnullae tamen ope ingenii, neſcio cuius, ſublatae. Splendidior et commodior, interdum emendatior haec eſt editio priore. — Multo melior et emendatior eſt illa, quae Venetiis ex officina *Franciſci Brucciolі*, in forma octaua, tribus Voll. cura *Io. Bernardi Feliciani* 1543. prodiit — Merum Felicianae apographum, ſed deformatum, eſt ed. *Paulli Manutii*, graece III. Voll. Venet. 1554. Innumeris ſcatet vitiis typographicis, (conf. *Reiske* praef. ad ſua Demoſthenica Vol. II. Apparat. crit. pag. 27.) — De Demoſthene optime meruit Hieron. Wolfius, qui Demoſthenem ſemel graecum, bis graeco-latinum, ter latinum edidit. — Graece et latine, cum translatione, notis et Gnomologia Hier. Wolfii, item Vlpiani commentarii cum Wolfii verſione, Baſileae 1549. fol. apud Oporinum. — Succeſſit edit. Pariſina ſplendida et ad id temporis perfectiſſima, 1570. fol. a *Morello* 1558. incepta, et, illo mortuo, a *Dionyſio Lambino*, haud pari cura et ſedulitate abſoluta, ſumtu Benenati, de qua Reiske diligenter egit, qui praeterea oſtendit, eamdem eſſe editionem, quae eodem anno Pariſiis apud Michaelem Somnium prodiiſſe dicitur in fronte libri*). — Antea tamen altera *Herwagiana* lucem vidit Baſileae in 8. graece ſine Vlpiani commen-

Dd 2

*) Conf. Biblioth. philol. Gotting. 1770. vol. I. part. II. pag. 39 — 41.

mentariis, (in fine praefationis ſcriptum eſt: Baſileae Calend. Ianuarii 1547. Fabricius citat quoque edit. a. 1550.) Penes me quidem eſt illa editio, cuius inſcriptio iam gloriatur, orationes nunc longe diligentiore, quam vmquam hactenus recognitione emendatus eſſe: et Herwagius in praefatione teſtatur, ſe Petri Daneſii Galli et Vincentii Obſopoei Germani exemplaria caſtigationesque ſequutum eſſe. Praeterea variae lectiones ſubiunguntur, et tribus voluminibus conſtat opus, vti quoque in praefatione adſeueratur. Meum tamen exemplum duobus tantum conſtat tomis: — Altera *Wolfii* graeco-latina editio, quae eſt tertia Herwagiana, prodiit Baſileae 1572. fol. continet opera Demoſthenis et Aeſchinis et Vlpiani commentarios. Wolfius multa correxit ex duobus MSStis et de coniectura, at notae ſunt valde perturbatae. De huius edit. pleniſſimae et vulgatiſſimae virtutibus, vitiis et incommodis *Reiske* in praef. §. 8. curate pleneque agit. — Recuſa eſt bis; primum Francof. 1604. fol. (quae tamen opuſculorum nonnullorum ſedem mutauit, Vlpiani ſcholia orationi cuique ſubiecit et collectionem lectionum ex libris quibusdam a Sylburgio haud ſatis diligenter inſtitutam habet,) et tum Geneuae 1607. quae ſordidis chartis expreſſa, Wolfii caret adnotationibus. — Francofurtanam ed. renouauit *I. Taylor* et notis doctis, quibus orationes potiſſimum ex iure Attico et antiquitate explicantur, inſtruxit. Splendida et cara eſt editio, neque tamen perfecta, aut ſatis critica, quamuis Taylorus multa habuiſſet praeſidia. Viderat quidem interdum naeuos textus Wolfiani; at non correxit. Inſcriptio autem haec eſt: Δη-

μοσθέ-

μοσθένȣς, Αἰσχίνȣ, Δεινάρχȣ καὶ Δημάδȣ τὰ σωζόμενα, Vol. III. quod primum prodiit, Cantabr. 1748. Vol. II. ib. 1757. 4. Voll. I. IV. V. quae Vlpiani commentarios aliaque continere debuerant, non prodierunt: eorum tamen collectanea poſt Taylori obitum ab Askew ad Reiskium mittebantur. — Hic vero *Io. Iac. Reiske*, vt de reliquis oratoribus graecis, ita in primis de Demoſthene immortaliter meruit. Edidit vero, ſumma cura et diligentia adhibita, oratores graecos, Vol. XII. Lipſiae 1770. vsque ad 1775. in 8. Duo prima Voll. continent ſcripta *Demoſthenis*, graece, e bonis libris ab ipſo emendata, materia critica, commentariis integris Hier. Wolfii, Io. Taylori, Ier. Marklandi aliorum et Reiskii ipſius, (maximam partem criticis,) animaduerſionibus, indicibus denique inſtructa, Voll. IX. X. et XI. exhibent Adparatus criticos ad Demoſthenem, in quibus notae Wolfii in meliorem ordinem ſunt redactae et Taylorianae cum Marklandianis, tam quae typis iam exſcriptae fuerunt, quam quae in ſchedis latuerunt et ab Askew ad Reiskium ſunt miſſae, exhibentur. Illas excipiunt adnotationes Reiskianae. Subtilis, acutus, et Tayloro ſagacior, at enim audax quoque criticus fuit Reiske: hinc etiam multa in textu correxit, plura notauit in notis, in quibus vero de ſingulis, correctionibus ſincere monuit lectores. Praeter ſubſidia Tayloriana aliaque habuit quoque codd. quos conſuluit, ex bibliotheca Auguſtana Vindelicorum et Monacenſi. In praefatione ad I. Vol. et ad Adpar. crit. Vol. II. de edd. MSStis, interpretationibus, etc. perite et quam diligentiſſime egit. Indices Operum Demoſth. quae ſpiſſum, idque XII. volu-

men complent, ſunt pleni atque egregii. — *Demoſthenis et Aeſchinis*, *quae ſuperſunt*, *omnia*, iuxta accuratiſſimam omnium, quotquot habent bibliothecae regia et Sangermanenſis, codd. msstor. et inpreſſorum inſpectionem, iuxtaque auctoritatem librorum, quos adierunt Taylorus et Reiskius, graece et lat. edidit, cum verſione noua, triplici indice, varr. lection. et breuioribus notis, *Athanaſius Auger*. — tom. I. continens vniuerſas, quae ad Philippum pertinent, conciones, et huius epiſtolam. Paris. typis graecis nouis Firmin. Didot, ſumtibus Petri Didot, natu maioris. 1790. mai. 4. De ſplendida hac editione plura leges in ephemerid. litterariis Lipſiens. 1790. m. Iun. nr. LI. pag. 401. ſqq. Gottingens. a. 1791. plag. 31. et Ienens. ſ. Allgem. Litterat. Zeit. m. Febr. 1791. n. 61.

Separatim vero editae ſunt *Dem. orationes* de republica ad populum, Latio donatae a *Io. Vincentio Luccheſino* cum textu graeco e regione adpoſito et notis criticis et hiſtoricis, Romae 1712. 4. — *Demoſth. et Aeſchinis* οἱ περὶ τῆς παραπρεσβείας λόγοι ἀντιδικοὶ, cum latina Hier. Wolfii verſione — nec non Budaei aliorumque notis. His accedunt in Demoſthenis orat. Vlpiani ſcholia, aliaque anonymi cuiusdam in Aeſchinis orationem nunc primum edita, et indices neceſſarii, Oxonii 1721. 8. cura *Henrici Brooke*. — *Dem. ſelectae orationes*. Ad codd. MSS. recenſuit, textum, ſcholiaſtem et verſionem plurimis in locis caſtigauit, notis inſuper illuſtrauit *Ricardus Mounteney*. Praefiguntur Obſeruatt. in Commentarios vulgo Vlpianeos, (auctore Io. Chapmano,) et tabula antiqua Graeciae Demoſtheni accommodata, Lond. 1731,

1731. ed. ſecunda et emendat. 1748. 8. ed. 4. a. 1764. — ed. ſexta, 1778. m. 8. — Orat. in Midiam cum oratione in Leocratem, recenſuit *Io. Taylor*, Cantabr. 1743. 8. — *Demoſth. orat. de Corona.* gr. (ſine loci indicio) apud Ioan. Le Preux 1570. 8. — Orationes aliquot ex hiſtoria Thucydidis et inſigniores aliquot Demoſthenis et aliorum oratorum graecorum, conuerſae in lat. ſermonem a *Ph. Melanthone*, editae a *Caſp. Peucero*, Witteb. 1562. 8. — *Demoſth.* Olynthiaca I. in lat. linguam verſa a *Phil. Melanth.* in calce: Haganoae per Io. Secerium. 1523. 8. — *orat. Dem.* Κατὰ Ἀριστογείτονος referta egregiis ornamentis ac luminibus verborum et ſententiarum, quam et Iuriſcons. citauit ff. de legibus. In calce: Impreſſum Wittembergae per Ios. Clug. a. Dom. 1526. 8. graece, cum praefat. Phil. Melanthon. — *Dem.* Olynthiaca I. gr. Vuittembergae ſ. a. in 8. I. plag. probabiliter apud Melch. Lotther, cura Melanth. Has edd. propter raritatem commemoraui *Olynthiacae* in vſum ſcholarum aliquoties ſunt ſeparatim editae. — Ego vero edidi *Demoſthenis Orat. de corona* *) cum Wolfii, Marklandi, Palmerii et I. I. Reiskii meisque animaduerſionibus, graece et latine, Altenburgi 1769. 8. — *Aeſchinis* in Cteſiphontem et *Demoſth.* de Corona orationes gr. et lat. interpretationem recudit et notas partim variorum, partim ſuas adiecit *Ias. Stock.* Dublin. II. Voll. 8. 1774. — Orat. Philippicae omnes, cui interpretationem denuo caſtigatam et notas

 aliquot

*) Orationem de Corona, prouti nos eam habemus, ex duabus eſſe concinnatam, iudicat Taylor. in notis ad illam pag. m. edit. 358. fin. n. 93. inprimis pag. 78. ſqq.

aliquot adiecit, Ios. Stock, Dublin. 1774. II. Voll. 8. — Propter diligentem textus et ſcholiorum gr. curam, doctiſſima prolegomena, in quibus ius et antiquitas Atticorum egregie explicantur, et veluti introductio ad meliorem graecorum oratorum intelligentiam exhibetur, atque propter eruditas adnotationes fini adiectas omnem laudem meret editio inſcripta: *Demoſth. oratio aduerſus Leptinem cum ſcholiis veteribus et commentario perpetuo. Accedit Aelii Ariſtidis declamatio eiusdem cauſſae in Germania nunc primum edita. cura Frid. Aug. Wolfii.* Halis Saxon. 1789. mai. 8. graece. — *Plutarchi* libellus de ſuperſtitione et *Demoſthenis oratio funebris* in laudem Athenienſium, qui fortiter pro patria pugnando caeſi ſunt ad Chaeroneam Graece et lat. cum integris notis Reiskii, Sallieri, Taylori, Wolfii et Xylandri. Denuo recenſuit, varias lectiones trium codd. msstorum et ſuas animaduerſiones adiecit *Chr. Frid. Matthaei.* Mosquae 1777. 12. Dem. Epiſtolae. VI. graece in Collectione epiſt. Aldina Venet. 1499. 4. — Epiſtolae II. gr. et lat. in Collect. epiſt. graec. Iac. Cuiacii pag. 261.

5. In Demoſthene graecae eloquentiae, a nugacitate Sophiſtica quam maxime alienae, fuit faſtigium. Vim, ſublimitatem et grauitatem orationis et veteres et recentiores critici in eo mirifice et optimo iure laudant. Sonus praeter ea et iunctura verborum et vincula orationis multum valent ad motum animi et deſcribendum et excitandum. Denſior, vehementior, et grauior eſt Cicerone, qui vero dulcedine et copia vbertateque, qua quidem redundat, ſuperior eſſe videtur: at ſi duo hi ſummi oratores, qui tamen valde diſcre-

pant,

pant, inter ſe comparandi ſunt, diuerſitas ingeniorum, auditorum, rerum publicarum temporumque omnino eſt conſideranda. Compara *Quinctil.* I. O. Libr. X. 1. §. 105. ſqq. Naeuos eſſe in Demoſthene, nemo negabit, et Cicero, qui illum admiratus eſt, et imitatus, quosdam hinc inde in libris ſuis aperte notauit: at multo plures nitent venuſtates et virtutes. Atque dicacitas iſta et conuitiandi illa libido non ex lexicis vulgaribus interpretanda eſt, et ingenio moribusque ſuae ciuitatis tribuenda. Iam vero ſuperbum eſt iudicium, quod *Cicero* Brut. cap. 9. de noſtro tulit. *Plane perfectum oratorem, et cui nihil admodum deſit, Demoſthenem facile dixeris. Nihil acute inueniri potuit in eis cauſſis, quas ſcripſit, nihil, vt ita dicam, ſubdole; nihil verſute, quod ille non viderit, nihil ſubtiliter dici, nihil preſſe, nihil enucleate, quo fieri poſſit aliquid limatius; nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum vel verborum grauitate vel ſententiarum, quo quidquam eſſet elatius*, conf. eundem Or. cap. 7. cap. 26. c. 29. c. 39. et alibi. *Longin.* de Sublimit. qui ſect. 34. Demoſthenem, negat, in effingendis hominum moribus fuiſſe felicem. *Quinctil.* qui in I. O. infinitis paene locis de noſtro agit, Lib. X. 1. §. 76. principem eſſe Demoſthenem ac paene legem orandi, pronuntiat. Adde Libr. XII. 10. 23. ſqq.

6. *Tourellus* Paris. 1691. 8. et 1701. 4. et in eius operibus Paris. 1721. quasdam orationes gallice fecit atque illuſtrauit. — *Reiske* omnibus orationibus teutonicum dedit habitum, minus elegantem, Lemgou. 1764 — 1769. V. Voll. 8. — I. et II. orat. Olynth. germanice in Gottſchedii

dii rhetor. maiore, a. 1759. mai. 8. p. 427. ſqq. *G. Frider. Seiler*, V. C. noſtras, Coburgi in linguam teutonicam transtulit orat. de Corona, 1768. 8. — III. orat. Olynth. vertit german. I. M. *Heinze* Weimar. 1785. 4. — Harangues d'Eſchine et de Demoſthéne ſur la couronne par *M. Auger*. Paris a 1768. in praefatione male iudicat, famoſi Rouſſeau ſtilum eſſe Demoſthenico ſimilem. — Idem *Auger* opera Demoſth. atque Aeſchin. gallice vertit adiecitque adnotationes, Paris. 1777. tom. I — IV. voll. V. 8. In linguam Anglicam Dem. Oratt. transtulerunt *Thomas Leland*, cuius interpretatio dignitatem, linguam ſenſumque libertatis retinuiſſe dicitur, Londin. Vol. I. 1756. Vol. II. 1763. Vol. III. 1770. et *Philipp. Francis* cum notis criticis et hiſtoricis, Lond. 1768. 2. Vol. m. 4. Confer. etiam *Vinc. Obſopaei* caſtigatt. in oratt. Demoſth. Norib. 1534. 8. — *Iani Pannonii* pauca quaedam e Plutarcho et Demoſthene latine facta inueuies in eius Opuſculis part. II. Vltraiecti 1784. 8. — Vitae comparatae *Ariſtotelis* ac *Demoſthenis*, Olympiadibus ac Praeturis Athenienſium digeſtae, ab *And. Schotto* Antwerp. de ſocietate Ieſu. Auguſtae Vindelic. 1603. 4. — *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 26. nr. 8. *Frid. Gottbilf. Freytag* in Decade oratorum et rhetorum graecor. quibus ſtatuae poſitae fuerunt. Lipſ. 1752. §. 13. vbi plures laudantur, qui de Demoſthene ſcripſerunt. *Saxii* Onomaſt. liter. tom. I. pag. 70. ſqq. Abb. *Ceſarotti* edidit et interpretatus eſt Tutte le Opere di Demoſthene, cum notis eruditis, et Tourellii praefatione hiſtorica, atque hiſtoria Athenarum poſt Demoſthenis tempora, Patau. 1775. 2. Voll. — cl. *Io. Frid.*

Frid. Reitemayer in diſſ. de origine et ratione quaeſtionis per tormenta apud Graecos et Rom. Gottingae 1784. 8. loca huc pertinentia ex Demoſthenis orationibus citauit atque illuſtrauit.

§. 77.

AESCHINES, (ab Aeſchine Socratico diuerſus.)

1. Aequalis et aduerſarius Demoſthenis.

2. Neque dignitate parentum, neque vi pecuniae; ſed eloquentiae, qua vni Demoſtheni ceſſit, laude inter ciues ſuos, Athenienſes, et apud poſteros nobilitatus eſt. Alcidamantis Eleatae fuit diſcipulus, et *Eubuli*, Anaphlyſtii, qui ipſe maximae auctoritatis orator et demagogus habebatur, ſcriba. Atque ſuo quondam clienti ille Eubulus patronus adfuit in iudicio de ementita legatione ſuaque effecit auctoritate, vt Aeſchines populi ſuffragiis liberatus diſcederet, (v. cl. *Rubnken*, hiſtor. crit. oratorum graecorum pag. 63. et, vbi de *Eubulo* agit, pag. 65.) Demoſthenes ipſe ignobilem ei ortum in orat. de Corona cap. 40. acerbe exprobrat, a quo illa oratione victus, Rhodum poſtea conceſſit in exſilium, denique Samum transmigrauit, vbi LXXV. annos natus obiit.

3. Tres orationes ſuperſunt, et aliquot epiſtolae ſub nomine illius hodie venduntur.

4. Orationes partim cum Demoſthene iunctim eduntur, vt paullo ante vidimus, partim ab Aldo, Venet. 1513. et H. Stephano gr. inter alios Oratores 1575. fol. publicatae ſunt. Optima et pleniſſima eſt edit. Reiskii, cum ſuis, Taylori aliorumque notis et indice, in Voll. III. et IV. Orat. graecor.

graecor. — Epiſtolae in Aldi, a. 1499. et 1513. et Cuiacii collectionibus ſupra memoratis, poſt. Reiskii Aeſchinem, per *Io. Caſelium* Roſtoch. 1578. 8. — Pleniſſima, quamquam non optima, eſt editio: *Aeſchinis Rhetoris Epiſtolae*, vt circumferuntur, duodecim, quas e recenſione Io. Taylori, cum eiusdem et Wolfii, Marklandi, Guillonii, Toupii, I. Iac. Reiskii et ſuis qualibuscunque notulis e prima Aldi Manutii Venetiis 1499. impreſſa editione, continua tamen varia lectione codicum, in primis Helmſtadienſis, adiecta, edidit. *Io. Samuel. Sammet.* Appendicis inſtar, vna, quae ſupereſt, Aeſchinis Socratici epiſtola, Lipſ. 1771. 8.

5. Latior etaudentior et excelſior reliquis oratoribus graecis, excepto Demoſthene, eſt Aeſchines, iudice *Quinct.* I. O. Libr. XII. 10. §. 23. Adde eumdem Libr. X. 1. §. 77. Virtutes et rerum et verborum in Aeſchinis orationibus reperiundis diligenter perſequitur *Matthaei* V. C. (in praeſenti Profeſſor graecar. litterar. Wittenbergenſis,) in libello de Aeſchine Oratore, Lipſ. 1770. et poſt *Reiskii* Aeſchinem Part. II. pag. 1245. ſqq.

6. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 26. §. 9. — de vita et oratt. Aeſchinis Mr. l' Abbé *Vatry* in Commentar. ac. reg. Inſcript. Tom. XIV. Paris.

§. 78.

AENEAS, Tacticus.

1. Ad A. circiter O. C. 3642. Olymp. CIV. a. ante C. N. 361. V. C. 391. eum refert cl. *Saxius*

xius in Onomaſt. I. lit. pag. 73. ſequutus Caſaubonum.

2. Caſaubonus n. in praef. ad Aeneam poſt Polybium Tom. III. pag. 391. ed. Erneſt. coniicit, illum forte fuiſſe Aeneam Stymphalium, Arcadum imperatorem, qui teſte Xenophonte circa tempora pugnae ad Mantineam h. e. anno 2. Olymp. CIV. viuebat, et res Arcadum non ſine laude fortitudinis et prudentiae adminiſtrabat; alia idem profert argumenta, quibus aetas Aeneae firmetur.

3. Supereſt ex illius ſcriptis liber tacticus et de obſidione toleranda: egregium cod. MS. figuris neceſſariis ornatum habet bibliotheca Monacenſis ſ. Bauarica.

4. A Caſaubono poſt Polybium editus eſt primum et explicitus: et reliquis Polybii haeret editionibus. Loca quaedam ex cod. Medic. emendauit *Iac. Gronouius*, in libello inſcripto: Iac. I. F. F. Gronouii ſuplementa lacunarum in *Aenea Tactico*, Dione Caſſio et Arriano de expeditione Alexandri. Lugd. Bat. 1675. 8.

5. Ad rem militarem veterum intelligendam multum facit.

6. v. *Fabric.* B. Gr. Libr. III. cap. 30. ſect. 10. Vol. II. *Comte de Beauſobre* commentarius in tacticam Aeneae, et Graecorum militiam, gallice ſcriptus, Paris. 1757 4. II. Voll.

§. 79.

THEOPOMPVS, Chius, Iſocratis diſcipulus orator et hiſtoricus grauis atque illuſtris, idemque ſuperbus et maledicentiſſimus, (v. Corn. Nep VII. 11. 1.) a Cicerone, (de Orat. II. 13.) Quinctiliano (I. O. Libr. II. 8. 11. X. 1. 74. IX. 4. 35.)

35.) aliisque modo laudatur, modo vituperatur. Floruit aetate Philippi Macedonis, Alexandri M. eiusque ſucceſſorum. Fragmenta illius ab Oudendorpio collecta atque illuſtrata editurus eſt H. Verheyk. cof. *Voſſ.* de hiſtor. graecis Libr. I. cap. 7. ad *Fabric.* B. Gr. Libr. vol. II. poſt Iſocratem. *Ruhnken* in hiſtoria crit. orator. graec. pag. 87. ſqq.

Ad claros huius aetatis homines quoque referri debet *Monymus*, Syracuſanus, Diogenis et Cratetis diſcipulus, haud ignobilis philoſophus: Floruit haud longe ab initio Olymp. 113. v. *Laert.* 17. 83. *Fabric.* B. Gr. vol. III. in catalogo Cynicorum, in primis *Mongitor.* in Bibl. ſicula, tom. II. pag. 81. ſq.

§. 80.

LYCVRGVS.

1. Natus circiter Olymp. XCIII. denatus, aetate ac morbo ingraueſcente Olymp. circ. CXIII.

2. Athenienſis, Lycophronis filius, Lycurgi nepos. Platonem in addiſcenda philoſophia, et Iſocratem in arte orandi habuit magiſtros. Nobilibus et de patria bene meritis maioribus ortus, horum veſtigia preſſit, atque morum integritate, verborum fide, temperantia vitae, continentia et conſtantia non minus, quam ſeueritate ſingulari et quadam acerbitate in adcuſando, iudicando, legibusque ferendis maximam in republica dignitatem et ſummos honores ampliſſimaque praemia atque ſingularem auctoritatem tam in vita quam

poſt mortem conſequutus eſt. Atrocitati vero propior fuit, quam lenitati atque clementiae. Libertatis ſtrenuus defenſor, perpetuus Philippi atque Alexandri M. hoſtis, et Demoſtheni amicus.

3. Supereſt oratio contra Leocratem.

4. Reperitur illa in Collectionibus oratorum gr. Aldina, Venet. 1513. fol. Stephaniana 1575. fol. Hanouiana 1619. 8. gr. et lat. et Reiskiana gr. cum notis Taylori et Reiskii Vol. IV. pag. 105. ſqq. *Separatim* eam edidit Philipp. Melanthon. gr. Witteb. 1545. 8. recuſ. Lipſ. 1568. 8. — gr. et lat. Francof. 1548. 1554. cum vers. lat. Mel. et Homerocentr. 8. — gr. et lat. cum Demoſthenis contra Midiam recenſuit, emendauit notasque addidit *Io. Taylor*, Cantabrig. 1743. 8. — ex recenſione Taylori cum huius aliorumque ſelectis ſuisque obſeruationibus (ſat copioſis) et commentationibus aliquot, (quae vitam dicendique genus et oratoris artificium explicant,) indicibus (locupletibus et vtilibus) edidit *Io. Gottfr. Hauptmann*, Gymnaſii Gerani Director, Lipſiae 1753. 8. poſtea rec. — gr. et cum notis germanicis *I. H. Schulze*, Brunſuici. 1789. 8. De verſione gallica v. ſupra ad Iſaeum.

5. Vt in vita, ita quoque in dicendo fuit ſeuerus et grauis, iuſti verique amantiſſimus: venerum et ſuauitatis non admodum ſedulus venator: digreſſionum contra mythologicarum et poetarum, quorum verſus ſaepius excitat, amator. Neque tamen oratio eloquentiae dotibus, quae potius in illa crebro ſplendeſcunt, et Atticorum ornamentis caret.

6. *Fabric.* B. Gr. lib. II. cap. 26. — *Taylor* et *Hauptmann* in praefationibus ad ſuas orationes.

7. Tem-

7. Temporis ordo facit, vt mentionem hic iniiciam, *Marachi* ſ. *Malachi*, poetae Syracuſani, de quo *Mongitor.* in Bibl. Sicula, tom. II. pag. 30. diſſerit et plures laudat viros doctos, Bonannus apud Mongitor alligat eius aetatem aeuo Ariſtoteliſ, aut paullo ante illum: Voſſius autem de poetis pag. 91. eum collocat inter poetas incertae aetatis.

§. 81.

ARISTOTELES.

1. Natus Olymp. XCIX. 1. obiit Olymp. CXIV. 3. In palatium Philippi, Macedonum regis, venit ad formandum litteriſque poliendum Alexandri M. ingenium, circiter A. O. C. 3662. Olymp. CIX. 2. ante C. N. 341. V. C. 411.

2. Natus eſt Stagirae, ſ. Stagiris, Macedoniae, aliis Thraciae, vrbe, in litore ſinus Strymonici, quae a Philippo Macedone Macedoniae adiecta, coloniisque Graecorum occupata, graecam Ariſtoteli dedit patriam. Patrem habuit Nicomachum, qui ab Machaone, Aeſculapii nepote, genus deriuauit, et Amyntae regis, Philippi patris Archiater atque amicus fuit; matrem vero Phaeſtiada ſiue, vti ab aliis nominata, Phaeſtida. Parentibus vita functis a Proxeno quodam Atarnenſi liberaliter educatus litteriſque eruditus eſt. Poſtea Athenas venit, et Platonis doctrinae ac diſciplinae anno aetatis XVII. ſe tradidit, a quo propter iudicii acumen et ingenii vbertatem atque elegantiam mire amatus et tanti aeſtimatus eſt, vt ab illo *mens ſcholae* nominaretur. Vsque ad

ad mortem Platonis, viginti annos illius inſtitutione et conſuetudine vſus eſſe dicitur: alii tamen tradunt, tandem diſcidium inter illos ortum eſſe, quod ab opinionibus praeceptoris ſui diſceſſionem feciſſet, et licentius, quam Plato ferre potuiſſet, contra hunc diſputaſſet Ariſtoteles *). Platone mortuo, quod Speuſippus in academia ſucceſſit, id aegre tulit noſter, et, Athenis relictis, ad Hermiam eunuchum, Atarnenſium in Myſia tyrannum, veterem amicum, ſe contulit. Quo triennio poſt a Memnone Rhodio capto, et ab Artaxerxe, Perſarum rege, capitis ſupplicio adfecto, profugit Mitylenas. Inde a Philippo rege humaniſſime excitus (v. *Gellii* N. A. Libr. IX. cap. 3.) ad formandum Alexandri ingenium moresque fingendos, et Philippo et Alexandro adeo probauit operam, vt ab vtroque ſummis adficeretur honoribus, atque Alexander poſtea, ad naturam animalium pernoſcendam, ſumtus immenſos et vere regios faceret. (v. *Plinii* H. N. Libr. VIII. cap. 16.) Alexandro autem expeditionem Aſiaticam moliente, Ariſtoteles, otii litterarii amans, regem ſuum ſequi noluit, et Athenas commigrauit, Calliſthenem vero Olynthium, agnatum ſuum apud regem

*) Cl. *Io. Adam Emmrich*, Inſpector Lycei Meiningenſis in commentat. de ingrato Ariſtotelis erga Platonem animo, Meiningae 1786. contra Bayle et Bruckerum, Ariſtotelem a crimine ingrati animi vindicaturos, Stagiritem ex illius charactere et teſtimoniis Laertii atque Aeliani denuo adcuſat. At enim Ariſtocles apud Euſebium aetate Diogenem Laertium ſuperare, et aequalis, certe Aeliani aequalis, et contrarium teſtans, maiorem fidem atque auctoritatem habere aliis videtur.

regem reliquit: qui quum propter inſidiarum ſuſpicionem et gratiam regis et vitam amiſiſſet, Ariſtoteles quoque iram regis, ſaltem fiduciam gratiamque decreſcentem ſenſit. Enimuero, eum vindictae libidine incenſus interitum regis parauiſſe, valde incredibile et calumnia eſſe videtur. Athenis igitur, Xenocrate academiam tenente, in Lyceo*) conſedit, et frequenti auditorio ſui fecit copiam. Lyceum autem locus fuit in ſuburbio Athenarum a Pericle conditus, et ambulacris, fontibus arboribusque conſitus, qui a templo, Apollini Lycio ibi dicato, nomen accepit. Eius autem ſchola *Peripateticorum***) nomine inſignita eſt, de cuius vocabuli origine alii aliter iudicant. v. *Brucker* hiſt. crit. philos. Tom. I. pag. 787. ſq. Ingens autem fuit confluxus diſcipulorum, quibus diſciplinas egregie tradidit et *exotericas*, h. e. quae ad rhetoricas meditationes, facultatem argutiarum, ciuiliumque rerum notitiam conducerent, et *acroamaticas*, h. e. dialecticam, naturae contemplationem et philoſophiam ſubtiliorem. v. *Gellii* N. A. Libr. XX. cap. 4. Atque ita decem annos Athenis docuit. At, rege exſtincto, quum magnam ſibi inuidiam nouis ſuis placitis et plauſu conflaſſet, atque animaduertiſſet, inimicos conſpirare, vt ipſum adcuſarent impietatis

*) Secundum *Abdollatiphium* in Compendio memorabilium Aegypti, arabice, e cod. MS. Bodleiano a *D. Ios. White*, — cum praef. *H. E. G. Pauli*, Tubingae 1789. m. 8. edito, pag. 62. ſq. vbi deſcribitur columna Pompeii ſic dicta, quam ille Seueri columnam dicit, et porticus 400 columnarum circa illam ducta, hanc exſtruxit Alexander M. et in hac Ariſtotelem docuiſſe, ille tradit.

**) Quorum catalogum dedit Fabricius in B. Gr.

tis nouaeque religionis, fuga ſaluti et vitae ſuae conſuluit, et, vt tutius viueret, Chalcidem, oppidum ad Euripum ſitum, clam ſeceſſit*), Olymp. CXIV. 2. vbi ſequenti anno ſtomachi infirmitate, nimia ſedulitate nimiisque vigiliis contracta, laborans, diem obiit ſupremum annos natus 63. corpus vero populares in patriam traduxerunt, atque delubrum aramque ſuper eius ſepulcrum exſtruxerunt. Alii quoque honores ei poſtea obtigerunt. Ex duabus vxoribus duo liberos ſuſcepit atque reliquit: ex priore quidem, Pythaide, Hermiae ſorore, filiam eiusdem nominis: et poſt illius mortem ex Herpylide, ciue ſua, Nicomachum, cui librum quemdam inſcripſiſſe dicitur. Infinitos autem omni tempore et laudatores nactus eſt et obtrectatores. De corporis et animi virtutibus vitiisque fuſe disputat *Brucker.* loc. mem. pag. 793. ſqq.

3. Multa ingenii ſubtilis atque immenſae eruditionis reliquit monumenta. Incredibilis enim quum in eo eſſet diſcendi nouique ardor, et immenſa emendi legendique libros varii argumenti libido, (vaſtiſſima autem lectio e libris elucet,) et inſatiabilis gloriae naturaeque inquiſitionis amor, inde tot diuerſosque natos eſſe libros haud mirum videbitur, illorum vero quaedam claſſes ſunt conſtitutae: Numerantur nempe libri 1.) Logici, 2.) rhetorici, 3.) poetici, 4.) phyſici, 5.) phyſiognomicon, 6.) problemata, 7.) metaphyſici, 8.) mathematici, 9.) Ethici. His adcenſentur Carmen

*) conf. Phileleutheri Lipſienſis, h. e. *Bentleii*, Remarks upon a late Discourse of Free - Thinking. part. II. Londini. 1713. 8. pag. 43. ſq. et Acta erudit. Lipſienſ. 1715. menſe Ianuar. pag. 9. ſq.

ſ Paean in Hermiam; Epiſtolae et teſtamentum. Alia praeter ea ſcripta ſub falſo Ariſtotelis nomine circumferuntur. De his *Fabricius*, et de fatis, quae codd. manu vel ipſius Ariſtotelis, vel deinceps aliorum exarati habuerunt, *Brucker* l. mem. pag. 798. ſqq. egerunt plenius.

4. Princeps ed.*) eſt *Aldina*, Venetiis 1495 — 1498. V. Voll. Fol. vna cum ſcriptis Theophraſti et Philonis libro de mundo, hiſtoriaque philoſophica Galeno adſcripta, hanc editionem elegantem, ac Eraſmi Roterod. tempore iam caram et perraram *Hamberger* in zuverlaeſſigen Nachrichten, etc. Vol. I. pag. 267. deſcribit. — Ariſtotelis opera, quaecunque impreſſa hactenus extiterunt omnia, ſumma cum vigilantia excuſa, per *Des. Eraſm. Roterodam.* Baſileae 1531. fol. gr. Fundus eſt ed. Aldina; hic autem alii libri in ſubſidium ſunt vocati. Eraſmus in praefatione laudat curam ſtudiumque Simonis Grynaei, cuius opera multo caſtigatior prodeat Ariſtoteles. In dialecticis codex multum adtulit opis. — Num altera Baſileenſis gr. A. 1639. fol ſit ſuperioris mera repetitio, an noui aliquid adferat, dicere nequeo. — Tertia autem Baſileenſis 1550. fol. gr. apud Michael. Iſingrin. eſt noua recenſio. Emendationes enim Iuſti Velſii, Matthiae Flaccii, Conradi Gesneri, et Petri Victorii aliorumque ſunt

*) De editionibus, praecipue antiquioribus ac rarioribus praeter Fabricium, (ad quem plura adnotabuntur,) et Maittaire in Annal. typogr. v. *Clement* Bibliotheque curieuſe hiſtorique et critique tom. II. pag. 85 — 111. et *Melchior Ludou. Widekind* Ausführlich. Verzeichnis von raren Buechern. part. I. Berol. 1753. 8. pag. 196. ſqq. adde, quae de hiſtoria editt. critica ſcripſi in praefat. ad Ariſtot. A. P.

ſunt ſub examen vocatae, et partim in textum receptae, partim in margine notatae: quidam libri comparent integri, et omnes a Conrado Geſnero in capita diſtincti. — Sequuta eſt *Aldina* minor 1552. et 1553. 8. graece, cum Theophraſti hiſtoria de plantis etc. VI. volum. curante *Io. Baptiſta Camotio*, cum praefat. Friderici Turiſani. Libri et editi et MSSti ſunt collati, et liber de Senſibus primum acceſſit. — Locupletior tamen et emendatior eſt Francofurtenſis opera et ſtudio *Frider. Sylburgii*, Veterenenſis, graece, apud Andreae Wechelii heredes 1587. 4. XI. tomi. Vſus eſt Sylburgius editionibus, praecipue Aldina poſteriore et Baſileenſi tertia, atque criticorum aliorum correctionibus. Singuli tomi ſingularem habent epigraphen, variasque fini ſubiectas lectiones, notasque criticas. Si quis omnes XI. tomos collegit, quod raro fit, is habet, de quo glorietur. Acceſſerunt quaedam Theophraſti, Alexandri, Caſſii, Sotionis, Athenaei, Polemonis, Adamantii et Melampodis, ſimilis argumenti opuſcula. — Noua editio prodiit graece et cum diuerſorum verſionibus — graecus contextus quam emendatiſſime praeter omnes omnium editiones eſt editus, adſcriptis ad oram libri et interpretum veterum recentiorumque et aliorum doctorum virorum emendationibus: in quibus plurimae nunc primum in lucem prodeunt, ex bibliotheca *Iſaaci Caſauboni*. — Acceſſerunt ex libris Ariſtotelis, qui hodie deſiderantur, fragmenta quaedam. — Lugduni apud Guil. Laemarium 1590. fol. Caſaubonus ex libris tam typis quam manu exaratis varias collegit emendationes, ipſeque ex ingenio textum aliquoties emendauit. Praemiſſae ſunt

 vitae

vitae Ariſtotelis ex Diogene Laertio et auctore Ammonio, ex Dionyſio Halicarnaſſeo, Strabone, et Plutarcho, tum Porphyrii Inſtitutiones ex Nicolai Gruchii recenſione. Haec editio aliquoties typis repetita eſt, Geneuae ſ. Coloniae Allobrogum 1605. fol. a *Iulio Pacio*, gr. et lat. Aureliae Allobrog. 1606. 8. II. tom. Mera quoque Caſauboniani exempli repetitio eſt editio, quam *Guil. du Vallius* curauit, Paris. 1619. et 1629. duobus voll. et 1639. IV. Voll. forma maxima, et quae vitioſa eſt, expreſſa, 1654. forma paullo minore. Nouam edit. parat cl. Buhle.

Quum Ariſtotelica philoſophia permulta ſaecula vnice fere dominata eſſet, et vel noſtro, quo viuimus, ſaeculo auditoria occupaſſet philoſophorum, haud mirum eſt, numerum et editorum et interpretum eſſe haud exiguum, de quibus is, cui volupe eſt, Fabricium et Bruckerum conſulat. Equidem notabiliores commemorabo.

In Ariſtotelis Κατηγορίας commentati ſunt e graecis, qui ſuperſtites ſunt, Porphyrius, Ammonius, Hermeae fil., Simplicius, Michael Pſellus, Dexippus, Io. Philoponus. E latinis interpretationibus exſtant *Seuerini Boethii* lib. IV. Laudandus quoque eſt *Ioachimi Perionii* labor: Is enim non ſolum Ciceronem comparauit; ſed quoque oſtendit, quomodo graeca Ariſtotelis a Cicerone aliisque ſcriptoribus latinis ſint expreſſa: Inſcriptus eſt liber: *Porphyrii Inſtitutiones quinque vocum ad Chryſaorium. Ariſtotelis Categoriae Eiusdem de interpretatione liber, Ioachimo Perionio, Cormoeriaceno interprete, vna cum eiusdem quoque Annotationibus. His coniunximus Michaelis Pſelli Peripatetici, Blemmidae, Georgii*

gii Pachymerii, in eosdem Porphyrii et Ariſtot. libros epitomen atque Paraphraſin, una cum compendio de ſyllogiſmis, autoris incerti. Omnia nuper et e graeco ſermone in latinum tranſlata et in lucem edita — Baſileae 1542. 8.

Topica Ariſtotelis liberius interpretatus eſt Cicero. Hic quoque laudandus eſt Perionius, cuius interpretatio habet epigraphen: *Ariſtotelis de arte inueniendi, ſiue topicorum libri octo, nuper latinitate donati, Ioachimo Perionio interprete. Eiusdem Ioachimi Perionii commentationes, in quibus Topica Ciceronis cum his Ariſtotelis coniungit, vt omnes, quid Cicero in ſuis ab Ariſtotele mutuatus ſit, intelligant. Item Elenchorum, ſiue de reprehenſionibus fallacibus et captioſis: eiusdem Ariſtotelis liber, eodem Perionio interprete, ed. 2da, Baſileae* 1544. 8. Perionii ep. nuncupatoria ſcripta eſt Lutet. Paris, 1541.

Ariſtotelis Stagyrite Dialectica, cum quinque vocibus Porphyrii Phenicis, Argyropbilo traductore: a Ioaune Eckio theologo, facili explanatione declarata; adnotationibus compendiariis illuſtrata: ac ſcholaſtico exercitio explicata: videbis o lector priſcam dialecticam reſtitutam, ac Neotericorum ſubtilitati feliciter copulatam, Cum priuilegio. etc. In altera columna fol. 92. legitur: „Deo ductore finem fecimus prioris partis Logicae. — — Vale et ſalue. M. D. XVI. (1516.) die X. Iunii. — Deo gloria Eckius.“ — Plura v. in *Zapfs* Augsburgs Buchdrucker Geſchichte, part. II. n. 7. in primis in Oberdeutſche allgem. Litteratur Zeitung. plag. 97. m. Aug. 1791. pag. 321. ſq. — *Ariſtotelis Logica*, Paris. ex offic. H. Stephani, 1503. F. — *Organum*

num et alia, gr. Venetiis, Zanetti. 1536. 8. — *Ariſtot. Organum ſ. logicae tractationes omnes, quarum numerum et ordinem ſequens pagella indicabit. Ad exemplaris fidem, quod poſtremum Lutetiae excuſum eſt, diligenter emendatum et in capita diſtinctum, graece. Francof.* Excudebat Andr. Wechelus ſibi et Thomae Guarino. 1577. 4. Inſunt Porphyrii Iſagoge, Ariſtotelis Categoriae, de interpretatione, analyticorum priorum lib. II. poſteriorum lib. II. Topicorum lib. VIII. Elenchorum ſophiſticorum lib. II. Praefatus eſt *Simon Grynaeus.* — De verſione lat. *Porphyrii* Phoenicis Iſagoges in dialecticen — Viennae typis Egidii Aquilae, 1550. 4. — libri praedicamentorum Ariſtotelis, ib. eod. anno. — Ariſtotelis Perihermenias libr. II. ib. 1551. 4. — Ariſt. priorum analyticor. lib. II. ib. eodem anno, — poſteriorum analytic. lib. II. ib. 1552. 4. — Ariſtot. Topicorum libr. VIII. et Elenchor. lib. II. ibid. typis Mich. Zimmermannii. 1553. 4. v. *Denis* Memor. bibl. Garellianae pag. 275 — 284. et in Wiens Buchdruckergeſchichte ad annos, quibus ſinguli tomi editi ſunt: In eodem libro alia opuſcula philoſophici argumenti Ariſtotelica Viennae ſaeculo XVI. typis excuſa paſſim recenſentur. — *Ariſtotelis* varia opuſcula philoſophica et phyſica latine, *Averroe* interprete. Venetiis per Andr. de Aſula, 1483. fol. III. tom. v. *Pinelli* Catalog. ſ. biblioth.tom. I. pag. 218. — *Organum* — graece et latine. *Iul. Pacius a Beriga* recenſuit, atque ex libris tum MSStis, tum editis emendauit, e graeca in latinam linguam conuertit — Francof. apud heredes Andr. Weche-

Wecheli 1598. 8. Haec melior eſt editio, (ad quam adornandam quinque praeter ea codd. Palatinis vſus eſt,) quam ea, quam idem 1584. et repet. 1592. curauerat, et ad quam ornandam vnum codicem et veteres edd. contulerat. — Praeſtat tamen editio tertia, tot locis emendata et aucta, vt noua editio videri poſſit. Acceſſit eiusdem *Pacii* in vniuerſum Organum analyticus commentarius, nunc primum in lucem editus, Geneuae, ex typis Vignonianis 1605. 4.

Quoniam *Organum* Ariſtotelis in Vniuerſitatibus olim fuit receptum iuſſu principum: multi in illud commentati ſunt, quorum vero libri maioris et minoris momenti hodie ſepulti iacent. — Habemus quoque Epitomen Organi Ariſtotelici graece et latine auctore *Georgio Pachymere*, Diacono, cum verſione Phil. Bechii, Cantabrigiae 1666. 8. — alteram *Nicephori Blemmydae*, cum verſione Io. Voegelini, Auguſtae Vindelicor. 1605. 8. — tertiam *Mich. Pſelli* Libr. V. cum verſione Eliae Ehingeri, Witteb. 1597. 8. — quartam *Io. Damaſceni* inter eius opera. — quintam *Gregorii Anonymi* cum verſione Io. Voegelini, Auguſtae Vindel. 1600. 8. — ſextam denique *Gerardi Mathiſii*, Colon. 1569. 8.

Ars rhetorica, quae hodie ſuam adhuc obtinet auctoritatem atque vtilitatem, digna, quae frequentius, quam fieri ſolet, in ſcholis explicetur, ingenium et diligentiam criticorum in primis exercuit. Quasdam tantum recenſebimus editt. — Inter Rhetores graecos Aldi, Venet. 1508. fol. — ex recenſione et cum commentario luculento *Petri Victorii*, (cuius merita in quaedam Ariſtote-

lica ſunt omnino egregia) Venet. 1548. fol. (ed. rara,) Baſil. 1549. fol. — Rhetor. et poet. gr. Venet. apud Gryphium, 1546. 8. — Rhetor. ex recens. *Petri Victorii*, gr. et lat. Paris. apud Vaſcoſan. 1549. 8. — gr. Baſil. 1546. 8. — cum commentario *Petri Victorii*, gr. et lat. Florent. Iuntae. 1579. fol. — gr. et lat. Paris. apud Morel. 1559. 4. — ed. gr. cum notis, ex off. Guil. Morelli, Par. 1562. 4. Fabric. valde laudat. — cura *Caroli Sigonii*, Bononiae, 1565. 4. Helmſt. 1634. 8. — curante *Io. Caſelio*, Roſtoch. 1577. 8. — cum verſione lat. *Aem. Porti*, et Franciſci Porti commentariis. Spirae. 1598. 8. — cum verſione et paraphraſi, (in qua etiam Maioragii, Sigonii, Victorii et Mureti tam lectiones, quam conuerſiones adducuntur ſaepius et ſub examen vocantur.) cum ampla tum fructuoſa *Antonii Riccoboni*, Venet. 1579. 8. et Francof. 1588. 8. apud Wechel. — *M. Anton. Maioragius* cum commentario erudito antea ediderat tres rhetor. libros Ariſtotelis, Venet. 1572. 1591. fol. *) — Vulgaris, at leuis quoque eſt et repetitus textus ed. Iuntin. editio *Chriſtoph. Schraderi*, Helmſt. 1648. 1661. 4.

Pauli Benii, Eugubini, philoſophiae et ſ. Theol. Doctor. — in Ariſtotelis libros Rhetoricorum commentarii, in quibus Ariſtotelea de arte dicendi praecepta non ſolum copioſe declarantur, verum etiam centum oratoriis controuerſiis interpoſitis illuſtrantur: cum Platone, etiam in decretis multis, cum M.

*) Conf. Freytag adparat. litterar. tom. I. pag. 544 ſqq. vbi a pag. 538 — 551; variae variorum opuſculorum Ariſtot. editiones recenſentur; additis obſeruatt. litterariis. adde tom. II. pag. 939. ſqq.

M. Tullio in toto dicendi artificio, conferuntur. Acceſſit Platonis rhetorica ex eius monumentis excerpta. Venet. apud. Io. Guerilium, 1524. fol. Eſt tantum liber I. rhetorices, et textus graecus in 332. particulas diſſectus. Singulis ſubiecta eſt verſio Riccoboni et Maioragii cum commentario admodum verboſo.

Ariſtotelis de arte dicendi, gr. et lat. cum notis *Goulſtoni.* Londini 1619. 4. — graece et latine cum variis quibusdam lectionibus, locis philoſophi parallelis et, in fine, ſelectis iisque paucis notis e commentariis Victorii, Maioragii, ac Fabii Paulini, Cantabrig. 1728. 8. Contextus graecus ad exemplaria ſelectiora emendatus eſſe, in fronte libri dicitur, ſed, quaenam illa fuerint, nuſpiam memoratur. — graece, at curate ſecundum exemplaria Iuntinum et egregium Morellianum Garue et Hindeburg typis deſcribi fecerunt, Lipſiae 1772. 8. — De libro admodum raro: *Ariſtot. Rhetor. ex arabico latine reddita, interprete Hermanno Alemanno, praemiſſa Alpharabii declaratione ſuper eadem rhetorica. Excerptum ex Ariſtotelis poetica per eumdem Hermannum, de Averrois textu arabico latine redditum, ex recenſione Lancilloti de Zerlis Veronenſis, Venetiis, per Philippum Venetum,* 1481. fol. v. cel. *Morellium,* ad Pinelli bibliothec. tom III. pag. 3. ſqq. isque ſub nomine *Hermann. Alemann.* coniicit latere *de Schildis,* Weſtphalum, ordin. Heremit. S. Auguſtini.

De Arte poetica liber I. Egregius eſt liber, optimorum et ſagaciſſimorum praeceptorum, oratoribus non magis, quam poetis vtiliſſimorum plenus. Dolendum eſt, primum tantum librum ab

iniuria

iniuria temporis eſſe ſeruatum. Librum quidem *tertium* Ariſt. de poetica laudat *Diogenes Laert.* II. 5. 25. Illa etiamſi a poetarum potius exemplis, quam ex natura ipſa vt plurimum deſumta ſint, et ad tragoediam potiſſimum ſpectent, nonnullaque noſtrae aetati noſtrisque moribus non penitus reſpondeant; tamen vtilitate perſpicacia et ſubtilitate multorum recentiorum praecepta poetica ſuperant. Atque valde iniquus eſt Auctor libelli: *Anmerkungen vebers Theater*, Lipſiae 1774. qui Ariſtotelis artem poeticam alto ſupercilio contemnit, et Shakeſparii formam atque rationem, (ingenio tamen Germanorum minus aptam atque turgidam et inaequalem,) eſſe ſequendam contendit. — At potiores recenſebimus editiones. — cum Rhetor. graecis, apud *Aldum* 1508. fol. — ab *Alexandro Paccio*, gr. et lat. Venet. ap. Aldum 1536. 8. — *Poet.* ex edit. Paccii, gr. Baſil. 1537. 8. — *Poet.* graece Paris. 1555. 8. — de aliis antiquis edd. egi in praefatione ad Ariſtot. A. P. — graece et latine cum verſione et commentariis *Franciſci Robortelli*, Vtinenſis, qui ad emendandum huuc librum tribus MSStis vſus eſt, addito commentario in Horatium de A. P. et diſſ. de Satyra, Epigrammate, Comoedia, ſalibus et elegia, Florent. 1548. fol. Baſil. 1555. fol. — Admodum rara et praeſtans eſt editio, in qua textus graecus cum latina verſione in permultas minutas particulas diſſectus, et ſingulis ſectionibus ſtatim additus eſt commentarius ampliſſimus, in quo et verba et vero ſententiae atque praecepta Ariſtotelis explicantur atque illuſtrantur: *Petri Victorii Commentarii in primum librum Ariſtotelis de arte poetarum, poſitis ante*

te ſingulas declarationes graecis vocibus auctoris: iisdemque ad verbum latine expreſſis. — *Florentiae in officina Iuntarum, Bernardi filiorum.* 1560. fol. — e recenſione *Dan. Heinſii*, qui, (vt ſibi quidem viſum fuit, capitibus VII. et XIII. transpoſitis,) ordini ſuo reſtituit,*) latine vertit, notas et librum de tragica conſtitutione etc. addidit. Lugd. Bat. 1611. 8. tum ibid. ex offic. Elſevuir. 1643. 12. Sagax quidem fuit criticus, at nimis quoque audax et feſtinans. — graece et latine, ex verſione *Theodori Goulſtoni*, et cum notis perpetuis eiusdem. Accedunt Frider. Sylburgii et Dan. Heinſii notae integrae. Cantabr. 1696. 8. — rec. Edinburgi 1731. 12. Glasguae, 1745. 12. — *Poet.* gr. et lat. cum notis: Oxon. e theatro Sheldon. 1760. 8. — *ex verſione Theod. Goulſton. Lectionis varietatem e codd. IV. bibliothecae Mediceae, verborum indicem et obſſ. ſuas adiunxit T. Winſtanley*, A. M. Coll. Hert. Soc. Oxon. 1780. mai. 8. cum notis plane criticis tam variorum, quam editoris. Textus graecus eſt Vptonianus ſiue Sylburgianus. — Haud ita multo poſt prodiit *Ariſt. Poet.* graece, textu ex Goulſtoni exemplo ſumto; cum praelectione, verſione et notis editoris *Guil. Cooke*, A. M. et in acad. Cantabrig. graecae linguae Praelectoris, Londini. in 8. — Ego vero edidi *Ariſt. de poetica libr.* gr. et cum verſione Goulſtoni lat. ac meis et Sylburgii notis. Lipſiae 1780. mai. 8. — Noua eſt recenſio, haud paucis in textu mutatis, quamquam

*) Sed v. *Batteux* in M[illegible] de Litterat. — de l' Acad. des Inſcr. vol. 41. Paris. 1782. vbi is quoque loca quaedam libelli Ariſtotelici corrigit, aut coniectando emendare ſtudet.

quam nulla mutationis mentio et ratio nullaque praefatio addita eſt: *Ariſtotelis de poetica liber. Recenſuit Frid. Volgangus Reizius.* gr. Lipſiae 1786. 8. — Anglice verterunt notasque adiecerunt *Henr. Iac. Pye.* Londini 1788. 8. et *T. Twining.* Londini 1789. 4. — Ariſtoteles Dichtkunſt ins Deutſche veberſetzt, mit Anmerkungen vnd beſondern Abhandlungen verſehen von *Michael Conrad Curtius*, Hannou. 1753. 8. — Probabilis eſt editio: Les quatres Poetiques *d' Ariſtote*, d' Horace, de Vida et de Deſpreaux cum verſione et notis gallicis per *Batteux*, Paris 1771. II. Voll. in 8.

Ἀριςοτέλους — *Ariſtotelis de naturali auſcultatione ſ. de principiis. Cum praefat. D. Zanchi*, Argentorati, excud. Vuendelin. Rihelius a. 1554. 8. gr. Erudita eſt et longa praefatio et veluti introductio in librum: Zanchi in hoc genere Ariſtotelem praefert Platoni. — *Natur. auſcultationis* libri VIII. graece. Paris. apud Wechel. 1532. 4. — Lugduni apud. hered. Simon. Vincentii plura *Ariſtotelis* ſcripta phyſica et philoſophica, partim Io. Argyropylo, partim Franciſco Vatablo interpretibus ſine anni nota typis Matthiae Bonhomme in 8. prodierunt: ſinguli libri peculiarem habent inſcriptionem: prima pars ſic eſt inſcripta: *Ariſtotelis de phyſica auditione libri VIII. qui phyſicorum libri vulgo inſcribuntur, interprete Io. Argyropylo, Byzantio, recens et emendati, et acceſſionibus variis illuſtrati. Phyſicae auſcultationis*, ſiue *doctrinae naturalis Libr. VIII.* graece et latin. cum commentariis analyticis, auct. *Iul. Pacio a Beriga*; qui edd. et codd. Heidelbergens. contulit,

lit, Francof. apud hered. Wechel. 1596. 8. Hanou. 1619. 8. *Ariſtotelis liber de mirabilibus auſcultationibus explicatus a Ioanne Beckmann.* — Additis adnotationibus H. Stephani, Fr. Sylburgii, Is. Caſauboni, I. N. Niclas; ſubiectis ſub finem notulis C G. Heynii, interpretationibus anonymi, Natalis de Comitibus et Dominici Monteſauri, atque lectionibus variis e cod. Caeſareae bibl Vindobon. Gottingae. 1786. 4. In praef. agitur quoque de editionibus, et de libri auctore, quem, niſi ſit Ariſtoteles, tamen antiquiſſimum eſſe cenſet Beckm. — Antea de illo bene meruerat *H. Stephanus* in editione admodum rara, ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου. *Ariſtotelis et Theophraſti ſcripta quaedam, quae vel numquam antea, vel minus emendata, quam nunc, edita fuerunt.* Paris. 1557. 8. — graece et latine a *Patricio* libro ſexto, tomi I. Diſcuſſionum peripateticarum pag. 85. ſqq. — et cum *Porphyrio*, a quo liber integer ſeruatus eſt, a *Io. Walliſio*, gr. et lat. tom. III. Oper. Oxon. 1699. fol. — De libro περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων v. *Sallier* in Hiſtoria acad. Paris. Inſcript. tom. VII. pag. 273. — Opus corruptiſſimum vocat *Hemſterhus.* ad Ariſtophanis Plutum pag. 181. *Schneider* in Periculo critico in Anthologiam Conſtantini Cephalae, (Lipſiae 1772. 8.) pag. 152. ex loco Nicandri quodam probatum it, auctorem libri θαυμ. ἀκουσμ. recentiorem eſſe Nicandro.

Problemata, latine reddita a *Theodoro Gaza*, Romae Io Raynard. 1474. 4. mai. — ex vers. *Theod. Gazae*, cum commentario Petri de Apono etc. Florent. expenſis Luc. Anton. de Giunta. Florent.

Florent. 1518. fol. — Paris. ex offic. Sim. Colinaei 1524. fol. — Liber vero ipſe *IſaacoVoſſio* ad Pompon. Melam. pag. 854. ed. II. Gronou. non videtur genuinus.

De mundo liber exotericus ſiue Epiſtola de Vniuerſo ad Alexandrum. Num hic liber foetus ingenii Ariſtotelis, an potius alius cuiusdam Sophiſtae fuerit, multum et acriter diſputatum fuit, v. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. pag. 127. ſqq. de Ariſtotele n. XIII. et *Batteux*, qui illum libellum cum Ocello Lucano edidit, Paris. 1768. (v. ſupra *Ocellum)* adſeruit illum noſtro philoſopho; nec non *St. Croix* in Examen critique des Hiſtoriens d' Alexandre, pag. 296. ſq. illi tamen abiudicauit cenſor Gottingenſis (forſan Meiners,) iſtius editionis Batt. in bibliotheca philolog. Vol. I. pag. 115. ſqq. et cl. *Meiners* in hiſtoria doctrinae de vero deo pag. 454. ſq. qui per totam ſect. VII. p. 420 — 455. perſequitur Ariſtotelis de deo ſententiam. — Vtiliſſima olim fuit editio, quam graece et cum duplici commentario L. Apuleii ac Guilielmi Budaei, ſuisque ſcholiis et caſtigationibus parauit *Bonauentura Vulcanius.* Acceſſit ſeorſim Gregorii Cyprii, encomium maris, graece, numquam antea excuſum; et Pauli Silentiarii Iambica, Lugd. Bat. apud Franc. Rapheling. 1591. 8. — Prius comparauit: *Ariſtotelis de mundo*, liber vnicus. *Philonis* liber vnicus de mundo, gr. et lat. *Guil. Budaeo* interprete, cum ſcholio Simonis Grynaei in Ariſtotelis libell. de mundo. It. *Cleomedis* libri II. circularis inſpectionis meteorum, Georgio Valla interprete, Baſil. 1533. 8. — *de mundo*, gr. Lutet. apud Vaſcos. 1551. 4. lat. ibid. 1555. 4. — Nouiſſima, eaque critica, et

et doctis copioſisque obſeruationibus, atque excurſibus, (in quorum primo contra Batteſium copioſe declaratur, Ariſtotelem non fuiſſe huius libri auctorem,) ornata editio eſt, quam hoc anno (1792. quo hanc notam ope ſchedulae adiicere adhuc licuit,) curauit cl. *Kappius* Conrect. ſcholae Curienſis, gr. Altenburgi, in 8.

De ortu et interitu libri II. Ioachimo Perionio interprete: per *Nicol. Grouchium* correcti et emendati. Paris. 1560. 4. *Meteorologicorum libri IV.* — *de animo l. III.* — *Libelli, qui parua naturalia vulgo adpellantur.* — *Ioachimo Perionio* interprete: per. *Nic. Grouchium* correcti et emendati. Paris. 1560. 4.

De Anima Libri III. in quos graeci Simplicii, Io. Philoponi et Themiſtii exſtant commentarii, ſeparatim editi ſunt, — *de anima* libri tres et e prolixis ac copioſis quidem illis Simplicii commentationibus breues excerptae interpretationes eorundem, *Iacobo Schegkio* collectore, Baſileae per Io. Heruagium a. 1544. 8. graece. — cum indice graeco et commentar. *Iulii Pacii*, Francof. ex offic. Wechel. 1596. 8. gr. et lat

De ſpiritu animali libellum Ariſtotelis eſſe negant, *Hieron. Mercurialis Sylburgius*que; et *Meurſius* eſſe putat librum, quem Diogen. Laertius inter Theophraſti ſcripta memorat, V. 45. Vertit illum et illuſtrauit cum ſcriptis quibusdam Theophraſti *Daniel Furlanus*, Hanou 1605. fol. — de ſomno et vigilia, de iuuentute et ſenect. et vita et morte, de reſpirat. gr. Francof. ex off. Petri Brubach. 1550. 8.

Hiſtoriae de Animalibus Libr. X. in cui operi neceſſarios ſumtus Ariſtotelem ab Alexandro Athenaeus IX. p. 398. tradit accepiſſe talenta octingenta, h. e. vltra 600, 000. thaleros. Adde *Plin.* H. N. Libr. VIII. 17. et *Fabric.* loc. mem. nr. XVI. — graece cum aliis quibusdam libris Philoſophi phyſicis, Venet. apud Aldum 1503. fol. — cum verſione et commentariis Iulii Caeſaris Scaligeri. edente *Philippo Iacobo Mauſſaco*, cum huius prolegomenis et animaduerſionibus. Accedit fragmentum, quod decimus hiſtoriarum inſcribitur, multo, quam antea emendatius et auctius, Toloſae 1619. fol. — *Hiſtoire des Animaux d' Ariſtote, avec le Traduction françoiſe par Mr. Camus tom. I.* (qui textum graecum, non vbique diligenter excuſum, ex codicum tamen lectione hinc inde emendatum, interdum emendandi ſtudio corruptum, cum verſione gallica et collectione variarum lectione continet;) *tom.* II. (qui praebet notas,) Paris 1783. 4. Egregia doctaque cenſura huius editionis, a cl. Schneidero, qui multa loca et textus graeci et Cami corrigit aut interpretatur Ariſtotelem, facta, reperitur in Commentariis de rebus in ſcientia naturali et medicina geſtis vol. XXV. part. III. Lipſiae 1784. pag. 589 — 637.

De libro, *de Xenophane, Zenone, Gorgia, Ariſtoteli vulgo tributo*, praeter Fabric. in B. Gr. et ad Sextum Empiricum pag. 59. vide peculiarem disputat. *Georg. Guſtaui Fülleborn*, Sileſii praeſide F. A. Wolfio habitam, Halis Saxon. 1789. 8. Cenſor huius disput. in Ephem. litter. Göttingens. a. 1789. plag. 140. pag. 1405. ſq. contendit, libellum

bellum pertinere ad libros Ariſtotelis hypomnematicos.

Ariſt. Φυσιογνωμονικὸν eſt in collectione: *Scriptores phyſiognomoniae veteres ex recenſione Camilli Peruſci et Frid. Sylburgii*, gr. et latine. Recenſuit, animaduerſiones Sylburgii et Dan. Guil. Trilleri in Melampodem emendationes addidit, ſuasque adſperſit notas *Io. Georg. Frider. Franzius.* Altenburgi. 1780. 8.

De Plantis Libri II. qui hodie exſtant, ii ſunt ſpurii, certe mirifice interpolati. v. *Fabric.* l. mem. nr. XIX. et *Halleri* Bibliothec. Botan. Tom. I. pag. 29. ſq. vbi de argumento et edd. illorum librorum agit. Primum prodierunt graece Baſileae 1539. 8. ad calcem Geoponicorum, ex officina Roberti Winter, cum praefat. Simonis Grynaei: dein cum Operibus Theophraſti ibid. 1534. et 1541. fol. — *Iul. Caeſar. Scaligeri* eruditi in hos libros commentarii lucem viderunt 1566. et Marpurgi 1598. 8.

De coloribus liber, eruditus, qui vero a Mercuriali Var. lect. III. 13. et Portio adſeritur Theophraſto. — graece cum aliis quibusdam philoſophi Phyſicis, edit. a *Nicolao Leonico Thomaeo*. Florentiae, — tum a *Simone Portio*, Neapolitano, gr. et latine et cum commentariis, Florent. 1548. et Paris. 1549. 8. Duo codd. MSSti ſunt collati.

Mechanica, graece et lat. cum commentario Henrici Monantholii, Paris. 1599. 4.

Ethicorum ad Nicomachum (filium) *) *Libri X.* in quem librum et veteres et recentiores multum com-

*) *Cicer.* de Fin. V. 5. Nicomachum ipſum, cenſet, fuiſſe auctorem librorum de moribus: at Dauies in nota

commentati ſunt. Exſtant nimirum 1.) Paraphraſis graeca, ſine nomine auctoris, ab *Dan. Heinſio* primum edita Lugd. Bat. 1607. 4. deinde ſub nomine *Andronici Rhodii*, (de quo quidem magna eſt controuerſia, v. *Fabric.* loco mem. ſect. 29.) cum verſione *Heinſii* 1617. 8. recus. Cantabrigiae 1679. 8. — 2.) Commentarii Graecorum in Nicomachea, graece primum editi a *Paullo Manutio* Venet. 1536. fol. Inſcriptio haec eſt: Ευϛρατιȣ — *Euſtratii*) et aliorum inſignium peripateticorum commentaria in libros X. Ariſtotelis de moribus ad Nicomachum, una cum textu ſuis in locis adiecto.* Venetorum decreto etc. in calce: *Venetiis in aedibus haeredum Aldi Manutii et Andreae Aſulani ſoceri.* menſe Iulio. M. D. XXXVI. (1536.) fol. graece. — et latine verſi a *Io. Bernardo Feliciano*, (qui alio et a Manutii libro diuerſo codice vſus, a graeco edito multum diſſidet,) apud haeredes Lucae Antonii Iuntae Florentini, Venet. 1541. Paris. 1543. Venet. 1589. fol. — Permultae ſunt editiones et verſiones: equidem h. l. memorabo ſ. rariores ſiue potiores. *Ariſtot.* de moribus ad Nicomachum lib. X. gr. cum comment. *Ioachimi Perionii.* Paris. Filetanus. 1540. 4. — *Petrus Victorius* egregie illuſtrauit *Ariſtotelis* libros de moribus et commentarios ſcripſit,

nota Ariſtoteli ipſi illos tribuendos eſſe cenſet. conf. *Menag.* ad Diogen. Laert. VIII. 88.

*) *Euſtratius*, Metropolit. Nicaenus, clarus fuit circa a. Ch. 1117. v. Fabric. et *Sam. Rachel.* in introductione in Ariſtot. Ethicam pag. 62. et 137. In Feliciani verſione inſcriptio eſt: *Ariſtotelis — Moralia Nicomachia cum Euſtratii, Aſpaſii, Mich. Epheſii, nonnullorumque aliorum graecor. explanationibus etc.*

ſcripſit anno aetatis 85. (v. *I. Caſel.* epiſt. 61. pag. 177. natus vero eſt Florent. 1499. et ipſe Victor. in praefatione meminit ſenectutis ſuae *ſummae et grauis.)* Maius illud opus inſcriptum eſt. *Petri Victorii commentarii in X libros Ariſtotelis de moribus ad Nicomachum. Poſitis ante ſingulas declarationes graecis verbis auctoris iisdemque ad verbum latine expreſſis. Acceſſit rerum et verborum memorabilium index pleniſſimus.* Florentiae ex offic. Iunctarum. cIɔIɔLXXXIV. (1584.) fol. (Hoc anno ſignatum eſt meum exemplum, et id, quod Hambergerus memorauit: ſcripta quoque eſt epiſtola Victorii nuncupatoria *Florentia VIII. K. Oct.* cIɔIɔLXXXIV.) Textus graecus cum verſione in particulas fere infinitas diſſectus eſt, et ſingulis ſubiectus commentarius. Quomodo igitur Fabricius ſcribere potuerit ed. *P. Victorii Flor. 1576. fol. cum commentariis, quos octogenario maior compoſuit*, equidem, niſi operarum ſit peccatum, definire nequeo. Quare ſine commentariis illis vberioribus antea Victorius edidit *Ariſtot. ethic.* In *Pinelli* quidem Biblioth. vol. I. pag. 215. praeter laudatam maiorem *Victorii* editionem ſequentes e recenſione *P. Victorii* occurrunt: *Ariſtot. de Moribus libri X. a Petro Victorio*, gr. Florent. Iunta. 1547. 4. (apud Maitt. A. T. in indice voc. *Ariſtot.* citatur haec edit. *cum P. Victor. annotatt.)* — gr. Paris. Turnebus, 1554. 4. — gr. et lat. Paris. Turneb. 1555. F. *a Victorio* gr. et. lat. Florent. Iunta. 1560. 4. —

Ad alias progredior editt. — *Ariſt. de moribus* — Argentorati per Vuendelinum Rihelium 1540. 8. graece cum praef. *Io. Sturmii*, — (hu-

ius anni editio deeſt in Maitt. A. Typ. ſed alia, Argentor curante Sturmio per hered. Wind. Rihel. 1556. 8.) — cum lection. var. *Pet. Victorii* et *G. Morel.* Paris. 1560. 4. — *Ariſtotelis et Xenophontis Ethica, Politica et Oeconomica. cum aliis aliquot ex Plutarcho, Proclo, et Alexandro Aphrodiſienſi commentationibus.* Baſil. apud Io. Vualder. ſine anni nota. in 8. graece. — *Ariſtot. de moribus ad Nicomachum libri decem.* In quibus latina graecis, Dionyſio Lambino interprete, e regione reſpondent. —— nec non annotationibus *Lambini* nouisque *Zuingeri* ſcholiis illuſtrantur. Opera et ſtudio *Theodori Zuingeri* Baſilienſis, medici et philoſophi. Adiecta ſunt fragmenta quaedam *Pythagoreorum* vetuſtiſſima, ex emendat. et verſione *Guil. Canteri*. Baſileae per Io. Oporin. et Euſebium Epiſcopium. 1566. 4. — cum praef. *Turnebi*, (in qua additam verſionem a quodam litterarum ſtudioſo priuatim ſibi primum eſſe paratam diſerte declarat,) gr. et lat. Baſil. ex offic. Oporin. 1573. 8. — *Ethicorum Nicomachiorum libri X. ex Dionyſii Lambini interpretatione*, graeco - latini. *Theod. Zuingeri* argumentis atque ſcholiis. — *Theophraſti* item *Ereſii* morum characteres, interprete *Cl. Auberio*, Triuncuriano. *Pythagoreorum* vett. fragmenta ethica a Guil. Cantero conuerſa et emendata. Baſil. Euſebii Epiſcop. opera ac impenſis. cIↃIↃXXCII. (1582.) fol. — cum interpretatione latina *Dionyſii Lambini*, et notis criticis (ex Victorii Sylburgii aliorumque exemplaribus ſumtis,) opera *Matthiae Bergii*, Francof. 1591. 8. — edit. altera, emendatior et auctior, curante Conr. Ritterſhuſio, gr. et lat. Francof. apud her. Andr. Wecheli, 1596. 8.

Hannou.

Hannou. 1611. 8. — gr. et lat. a *Io. Magiro* Francof. 1628. 8. — graece, cum Dionyſii Lambini verſione latina a *Matthia Bergio* interpolata. Acceſſerunt loca parallela ex Magnis Moralibus, Eudemiis, Politicis, Rhetoricisque libris; ſingulorum capitum ſummaria, et in paragraphos ſectio, cura *Sam. Rachelii*, cuius etiam praemiſſa eſt in vniuerſam Ariſtotelis philoſophiam moralem introductio, Helmſtadii 1660. 4. Fundus eſt edit. Victoriana et Sylburgiana. Fini adhaerent variae lectiones. — *Rachelium* Helmſt. 1662. 4. commentarios quoque graecos edidiſſe, reperi. — gr. et lat. a *Guil. Wilkinſon.* Oxon. 1716. 8. — *Perionius* interpretatus eſt, Paris. 1540. 4. Baſileae 1542. 8. eum emendauit Nic. Gruchius, Paris. 1572. 4. Propter raritatem libri memorabo verſionem lat. *Ethic. Ariſtot.* cum commento Auerrois. (ſcripto a. 1194. et ex arabico in lat. translato a 1240. apud vrbem Toletonam vt legitur in fol. *K.* 8.) Incipit *Lib. I. Ethic. Ariſtot.* In calce: „Explicit regiſtrum chartarum voluminis continentis libros decem ethicorum Ariſt. cum commento maximi peripatetici Auerrois; et octo politicorum duosque oeconomicorum ſine eius commento: ſumma diligentia emendatos per — *Nicoletum*, artium liberal. et Med. Profeſſor. in Patau. Gymnaſio legentem. Venetiis impendio — Andreae de Aſula. — a. 1483. fol. — Commentarios verboſos in *Ethic. Ariſtot.* ſcripſit *Obert. Giphanius*, Francof. 1608. 8. — Latine redditi ſunt libri Ariſt. ethic. a pluribus: hic memorari debent *Leonardus Aretinus*, cuius verſionis exemplum eximiae vetuſtatis ſaec. XV. ſine vlla nota,

in 4. laudatur in Biblioth. *Pinelli* tom. I. n. 1213. et *Io. Argyropulus*, cuius rara ed. Florentiae per Nicolaum (de Alemania) ſaec. XV. in fol. ibid. n. 1214. praedicatur. eſt quoque illius verſio in editt. lat. *Ariſtotel.* Venet. 1496. Baſil 1548. fol. etc. Argyropuli commentarios ex ore illius collectos vulgauit *Donatus Acciajolus.* — Vtramque ſeparatim prodiit in libro inſcripto: *Ariſtotelis Stagir. – Ethicorum ad Nicomachum libri decem, Io. Argyropylo Byzantio interprete, nuper ad graecum exemplar diligentiſſime recogniti. Cum Donati Acciacoli Florentini V. Doct. commentariis denuo in lucem editi. Quot tibi, Lector, ex hac poſtrema editione locos reſtitutos habeas, noſtra haec ſi cum ceteris conferas, facile deprehendes. Nam praeter verba mutilata et confuſa, integras quoque lineas, quae in prioribus editionibus non habebantur, fideliter reſtituimus. Lugduni apud Anton. Vincentium.* 1567. 8. cum epiſtola nuncupatoria Antonii Francini. — Libri octaui Ethicor. verſio germanica eſt in *Eberhardi* philoſophiſchen Magazin, vol. III. Halis Sax. 1790. 8.

De virtutibus et vitiis libellus, ſ. fragmentum a Stobaeo ſeruatum, cuius tamen auctorem eſſe Ariſtotelem, ſunt, qui negent. Separatim editus eſt: Ἀριστοτέλους περὶ ἀρετῶν Βιβλίον α΄, cum *Pſelli* iambis *εἰς ἀρετὰς καὶ κακίας* et Platonis ὅροις graece. Francof. ad Viadr. per Io. Eichorn. 8. ſ. a. nota II. plagul. — de virtut. gr. L. B. 1593. 8. — cum verſione et praefatione *Pauli Sperlingii*, Hamburg. 1603. 8. — cum *Gemiſtii Plethonis* de virtutibus libello, cum Iuſti Velſii verſione, *Platonis* Theaeteto cum verſione Adolfi Occonis, *Nemeſii* de voluptate cum vers. Nicaſii Ellebodii, *Plato-*

Platonis Axiocho cum interpretat. H. Wolfii et notis, *Demetrio* denique *Cydonio* ſ. Nemeſio Emeſeno de contemtu mortis cum vers. Raph. Seileri et H. Wolfii notis. Baſil. 1577. 8. — cum *Gemiſt. Plethon. lib.* recenſuit *Eduard Fawconer*, Oxonii 1752. 8. qui tamen libellum ad Adronicum. Peripateticum, refert.

De Republica Libri VIII. opus praeclarum, gr. et lat. cum commentariis operoſis, textu cum vers. latina in permultas ſectiones paruas diſſecto, *Petri Victorii*, Florent. ap. Iuntas 1576. fol. —— Ex caſtigationibus P. Victorii emendatiores facti, Francof. ex typogr. Wechel. 1577. 4. — ibidem graece et latine cum *Petri Rami* interpretatione et argumentis 1601. 8. — Politicor. et Oeconom. Explicationes Camerarii. Francof. apud Wechel. 1581. 4. — *Ariſtotelis* Politicorum libri octo, ex Dionyſii Lambini et P. Victorii interpretationib. puriſſ. Graeco-latini, *Theodori Zuingeri* argumentis atque ſcholiis —— *Victorii* commentariis perpetuis declarati: *Pythagoreorum* veterum fragmenta politica, a *Io. Spondano* conuerſa et emendata. Baſileae. Euſebii Epiſcopii opera ac impenſa. cIɔ Iɔ XXCII. (1582.) fol. — *Ariſtotelis Politica* a *Petro Ramo* — latina facta et dialecticis rerum ſummis breuiter expoſita et illuſtrata. Francof. typis Wechelianis apud Claud. Marnium et heredes Io. Aubrii. 1601. 8. gr. et lat. — *Ariſtotelis* Politicorum libri VIII. gr. cum perpetua *Dan. Heinſii* in omnes libros paraphraſi. Lugduni Batau. ex offic. Elzeuiriana 1621. 8 Adhaerent a pag. 970. ex *Heraclide* de politiis et ex *Nic. Damaſceno* de moribus gentium, tum fragmenta Ariſtot. et notae criticae. — recus.

cus. Ienae, curante *Olpio*, Ienae. 1660. 4. — editio noua cura *Hermanni Conringii*, cum eiuſdem Introductione et Emendationibus, Helmſtadii 1656. 4. gr. et lat. Graeca dedit fere, qualia illa *Daniel Heinſius* exhibuit, qui ſequutus erat Sylburgium, et hic maximam partem expreſſerat textum Victorii. Stellulis paſſim ſparſis indicauit, vbi hiare orationem et lacunam ſubeſſe arbitratus eſt. Emendationes, Conringii iudicio et eruditione dignae, vltimum locum occupant. Capite vltimo introductionis recenſet editores atque interpretes. — Ex his Politicis particulas quasdam in vſum ſcholarum cum adnotatione critica nuper dedit *Reitz*, Prof. Lipſienſis, 1777. 8. — Latine fecit, et obſeruationibus grammaticis et criticis illuſtrauit, atque cum Platone comparauit *Ioachim. Perionius*, Paris. apud Io. Lodoic. Tiletanum 1543. 4. rec. ſubiecta Raph. Volaterrani Iſagoge in Ariſtotelis politica, Baſileae 1544. 8.

οἰκονομικῶν lib. II. a *Bernardino Donato*, lat. graec. Venet 1542. 8. — gr. Francof. apud Wechel. 1577. 4. — Baſil. apud Walder, cum aliis. (v. paullo ante editt. Ariſtotel. Ethic.) — ex verſione et cum commentario *Leonardi Aretini*, editio peruetus, ſine vlla nota, ſaec. XV. 4. (v. Pinelli biblioth. tom. I. pag. 217.)

Peplus, ſiue *fragmentum Pepli*; Epitaphia Heroum Troianorum Graecorumque vltra quadraginta, diſtichis elegiacis compoſita. Primum ſine nomine auctoris ex cod. Mediceo vulgauit *H. Stephanus* ad calcem Anthologiae Epigrammatum graecorum, Paris. 1566. 4. *Guil. Canterus* vindicauit illa Ariſtoteli et eodem anno, latino verſu, cum notis et *Auſonii* Heroum epitaphiis reddidit.

didit. Tum iterum Stephanus cum ſua et Canteri verſione ad calcem certaminis Homeri et Heſiodi, et fragmentorum ex Matronis aliorumque parodiis Homericis, Geneuae 1573. 8. — in Analectis veterum poet. graecorum ab Brunckio editis Vol. I. pag. 177. ſqq. Conf. *Brunckii* Animadu. ad illa poematia Tom. III. pag. 32. ſq.

Scolium graece et latine inter poetas graecos, Geneu. 1614. fol. Tom. II. p. 135. — cl. *Degenius* in nouiſſima Anacreontis edit. Altenburg. dedit gr. et germanice, pag. 194. ſq. et pag. 288. ſq. bene explicuit. Separatim edidit, germanice vertit atque interpretatus eſt cl. *Koeppen: Ariſtoteles Skolion auf Hermeias, erläutert von Io. Heinr. Iuſt. Koeppen*, Hildeſiae 1784. 8. in Opuſculis meis varii argumenti pag. 181. ſq. euulgaui *Conr. Rittershuſii* et alius V. D. correctiones editionis Stobaei margini adſcriptas. Plura vide ad *Fabricii* B. Gr. vol. II. lib. II. cap. 15. ſect. XVIII. pag. 111. ſq.

Epiſtolae VII. graece, in Collect. epiſt. graec. Aldina, Venet. 1499. 4. — Epiſtolae, quae extant, cum duabus Philippi Macedonis, et vna Alexandri M. Lubecae 1615. 4. Neque epiſtolam ad Alexandrum M. neque ea, quae ad calcem Operum Ariſtot. leguntur, Ariſtoteli abludicat *St. Croix* in Examen crit. des Hiſtor. d' Alexandre, pag. 112. Epiſtolam illam *Batteux* in edit. cum Ocello genuinam eſſe iudicat. Sed cel. Meiners. ſecus ſentit in cenſura libri, in Bibl. philol. Gotting. vol. I. part. V. pag. 113. ſqq. — *Ariſtoteles Brief* an den Alexander den Groſſen veber die Welt, aus dem Griechiſchen veberſetzt von *I. G. Schultheſſ.* Tiguri 1782. 8. cum doctis adnotationibus.

4. Vi-

4. Vir fuit ſummi ingenii, qui multa primus vel inuenit, vel in artis formam redegit. Indefeſſus in inquirendo, acutus in perſpiciendo, perueſtigando et concludendo, veri nouique ſtudioſiſſimus, denſus in ſententiis et ratiociniis. Hinc, quum ſimplex, interdum tamen captioſum, et ſpinoſum et maxime conciſum ſcribendi genus amaret, et compreſſione rerum breuitatem ſectatus vel potius adfectans, tot fere ſententias, quot verba, poneret, obſcuritas, de qua vel doctiſſime homines conqueſti ſunt, magnam librorum partem obfuſcauit, quae obſcuritas inde quoque aucta eſt, quod mentem ſuam ac ſententiam veram de induſtria interdum abſcondidit, et ſententias atque opiniones aliorum ſuis refutationibus atque iudiciis ita immiſcuit, vt difficulter dignoſci haud raro poſſent. Veterum quoque placita ſaepe peruertit, et, vt facilius refutaret, obſcurius expoſuit, nec vbiuis eorum ſcita candide protulit, nec fontes, vnde ſuos hortulos irrigauerit, aperte indicauit. Hinc plagiariis et compilatoribus fuit a multis adnumeratus. v. *Iac. Thomas.* de plagio liter. pag. 160. ed. 2. Lipſiae 1679. 4. Idcirco nimia ſubtilitas, et ſtudium dialectices ac metaphyſices ſingulare, et immenſa famae, nouaeque familiae, cuius auctor eſſet, et omnibus fere contradicendi libido multa, quae diſplicerent omni aetate, peperunt. Num vero atheiſmi aliorumque vitiorum iure incuſandus ſit, in vtramque partem multum diſputatum eſt. Nam a multis contemtor deorum et religionis habebatur, quia nimirum nugas ſacerdotum, ſuperſtitionem plebis anilem et fallacias doctorum peruiderat: quamuis nimium philoſophiae ariſtotelicae ſtudium occa-

ſionem

ſionem dederit atheismo. v. *Iac. Frid. Reinmanni* hiſtoriam vniuerſalem atheismi etc pag. 182. ſqq. et 355. Grauiter tamen et ſeuere de illo iudicat, variaque, quae ad notitiam Ariſtotelis atque intelligentiam faciant, largiter praebet *I. G. Walchius* in Exercitatione hiſtorico-philoſophica de atheismo Ariſtotelis, in ſuis Parergis academicis, Lipſiae 1721. pag. 297 — 366. Multos autem et laudatores habuit et obtrectatores. Eius tamen philoſophia, quae a Platonica et Stoica per multa ſaecula quaſi demerſa, ſaltem obſcurata fuit, a ſaeculo ſexto poſt Chriſtum natum varia fortuna, caput extulit, et, quoniam diſtinctionibus, ſubtilitati et diſceptationibus maxime apta viſa fuiſſet, multis inutilibus quaeſtionibus nugisque ſcholaſticis corrupta, aliquamdiu vnice fere dominata eſt. A renatis tamen litteris *Patricius* in *diſcuſſionibus Peripateticis*, Baſileae 1571. fol. et alibi, vbi de vita, moribus, libris, ſectatoribus, interpretibus, philoſophia etc. Ariſtotelis copioſe agit, equis viris eum oppugnauit, et acriter, nec raro inique proſcidit. Is enim, et *Gaſſendus* in Exercit. parad. aduerſus Ariſtotelem,*) in hoc culpando nimii fuerunt. Nouiſſime acriterque multa in Ariſtotele culpauit cl. *Pleſſing*, cuius ſcripta ſupra ad Platonem indicaui. Sed de his omnibus, et reliquis, quae ad rationem philoſophandi Ariſtotelicam pertinerent, diligentius diſputarunt *Brucker* in hiſtoria crit. philos. Vol. I. pag. 776 — 839. et in Appendice pag. 238. ſqq. vbi plures praeter ea laudantur aucto-

*) lib. VII. Gratianopoli 1624. conf. *Baumgarten* Nachrichten von einer Halliſchen Biblioth. tom. IV. pag. 515. ſqq.

auctores, et *Agatopiſt. Cromazianus* in hiſtoria philoſophica, Tom. IV. Luccae 1771. qui Ariſtotelem ab atheismi crimine vindicat. Quidquid eſt, Ariſtoteles, a multis nimis amatus, a multis contra praeter rem culpatus, et a paucis intellectus, omnis aetatis meret admirationem, et acutum, nulli parti fauentem, omnibusque ingenii e doctrinae praeſidiis inſtructum in multis ingenii ſui et ferreae induſtriae monumentis adhuc deſiderat interpretem.

6. Quum *Brucker* l. m. et *Fabric.* B. Gr. Libr. III. cap. 6. Vol. II. et Libr. VI. cap. 5 Vol. XII. et Vol. XIV. p. 46. nubem iam eorum, qui de Ariſtotele vario modo ſcripſerunt, excitaſſent, paucos tantum memorabo: *Diogen. Laert.* Libr. V. ſect. 1 — 35. — Ammonii vita Ariſtotelis gr. et lat. cum commentar. Io. Nunneſii, Lugd. Bat. 1621. 8. edit. rara eſt. — *Dan. Heinſii* in librum de Mundo, qui vulgo Ariſtoteli inſcribitur cum diſſ. de eodem et praefat. ſecundo Ariſtotelis Politicorum praemiſſa, in eius Orationibus, Lugduni B. 1615. 8. n. V. p. 75. ſqq. n. VI. p. 157. ſqq. *Io. Launoii*, theologi Pariſienſis, de varia Ariſtotelis in Academia Pariſienſi fortuna, et *Ioannis Ionſii*, Holſati, de hiſtoria peripatetica diſſ. *Io. Hermannus ab Elswich* edidit, et de varia Ariſtotelis in ſcholis Proteſtantium fortuna ſchediasma praemiſit, adiecto indice neceſſario, Vitembergae 1720. 8. Launoii liber lucem adſpexerat Paris. 1653. 8. dein Hagae comitum 1656. 4. denique ab Launoio auctus, Paris. 1662. quam vltimam editionem typis repetendam curauit Elswich. — *Adami Tribbechouii* de doctoribus ſcholaſticis et corrupta per eos diuinarum humanarum-

narumque rerum ſcientia liber ſingularis, ed. ſecunda, cum praefatione I. Chriſto. Auguſti Heumanni. — Ienae 1719. 8. Cap. V. ſect. 3. pag. 216. ſqq. — *Andreas Schotti* vita Ariſtotelis et Demoſthenis comparatae, atque ſecundum annos Olympiadum digeſtae, Aug. Vindel. 1603. 4. — *Io. Baptiſtae Bernardi* Seminarium philoſophiae Ariſtotelicae et Platonicae, Lugd. 1599. II. Voll. — *Petri Rami*, Veromandani, Animaduertionum Ariſtotelicarum libri XX. — Lutetiae ex typographia Matthaei Dauidis. 1548. 8. — *Alberti von Haller* Biblioth. Anatom. Vol. I. pag. 31. — 51. — *M. Frid. Andr. Galliſch* de Ariſtotele rei naturalis ſcriptore, Lipſiae 1776. 4. — *Racine* ſuper locum quemdam in libro de arte poetica, de ſtilo poetarum, in Hiſt. de l' Acad. des I. et B. L. tom. 25. pag. 54. — *Batteux* quatuor comment. ſuper Ariſtotelis poet. in Mem. de Litterat. — des Inſcr. vol. 38. 1778. contra quem *Rochefort* in eodem vol. duas commentatt. ſcripſit. — Locus explicatur in Hiſtor. eiusdem academiae Inſcr. tom. VII. pag. 182. — *Io. Georgii Mülleri* de natura media poeſeos inter philoſophiam et hiſtoriam exercitatio e fontibus graecis maxime loci cardinalis cap. IX. poeticorum Ariſtotelis. Ienae 1707. 8. Multa bene explicantur in poetica Ariſtotelica. — Docte et acute ſcripta eſt disputatio cl. *Io. Gottlieb Buhle* de diſtributione librorum Ariſtotelis in exotericos et acroamaticos eiusque rationibus et cauſſis. Gottingae 1786. 8. in qua etiam de auctoritate quorumdam Ariſtot. librorum, num genuini ſint nec ne, agitur. — *Ren. Gotthelf. Loebel* comment. I. in Ariſtotelis notionem tragoediae. Lipſiae, 1786. 4. —

Io.

Io. Frid. Haberfeld Euripidis ingenium ad Ariſtotelis Poet. c. XIII. §. 4. breuiter adumbratum. Lipſiae 1789. 8. *Leſſing* in ſua Dramaturgia multa Ariſtot. poetices praecepta egregie explicat illuſtratque. — M. *I. Frid. Gottl. Delbrück* diſſ. praeſide Frid. Aug. Wolfio habita, Ariſtotelis ethicorum Nicomacheorum adumbratio accommodate ad noſtrae philoſophiae rationem facta. Halae Sax. 1709. 8. — In tertio tomo *Operum Mureti* ed. *Dau. Ruhnken*, Leidae 1789. ſunt auctiores aut emendatiores *Mureti* Commentar. in Ariſtotelis ethica ad Nicomachum. — Ariſt. Oeconomica, Iac. Ludouico Strebaeo interprete, cuius interpretationem Muretus locis aliquot emendauit ſcholiisque illuſtrauit. — Ariſt. Topicorum lib. VII. et in eumdem Alexandri Aphrodis. commentarius M. A. Mureto interprete. — In ſingulari commentatione cel. *Io. Gottlieb Buhle* indicit nouam omnium operum Ariſtotelis editionem impenſis ſocietatis Bipontinae propediem euulgandam, Gottingae 1790. 4.

§. 82.

DEMADES.

1. Circiter A. O. C. 3667. Olymp. CX. 3. ante C. N. 336. V. C. 416. captus eſt in praelio Chaeronenſi a Philippo, rege Macedonum, Olymp. CXIV. 4. ſ. ſecundum Diodor. Sic. XVIII. p. 293. Ol. CXV. 2. ab Caſſandro et Antipatro necatus eſt.

2. Athenienſis, obſcuro loco natus: Orationis tamen grauitate et ſuauitate, qua Athenienſium

ſium auribus frequenter fecit inſidias fraudemque, auctoritatem in patria conſequutus eſt. Hinc, quoniam homo fuit auarus et luxorioſus, a Philippo et Alexandro, quos immodice adulabatur, multa pecunia corruptus eſt, ad patriam prodendam, et Demoſtheni obſtitit. Ab Athenienſibus eſt ter vel ſepties damnatus violatarum legum et infamia notatus: quamquam ciuibus ſuis popularibus frequentem tulit opem. Mortuo Alexandro adhaeſit Antipatro, ad cuius nutum omnia Athenis dirigere conatus eſt; at proditionis conuictus neci datus eſt, expertus, quod ipſi ſubinde praedixerat Demoſthenes, proditores ſeſe primos vendere.

3. Reſtat orationis vnius, qua rerum per duodecim annos a ſe geſtarum rationem reddidit, fragmentum, et tamen idonei ſunt auctores, qui illud haud genuinum eſſe arbitrentur.

4. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 26. Vol. II. *Ruhnken* in hiſtoria critica orator. graec. ad Rutilium Lupum pag LXXI. ſqq. in primis *Staueren* ad Cornel. Nep. XIX. cap. 2. ed. min. et *I. G. Hauptmanni* diſſ. de Demade in *Reiskii* Vol. IV. Orat graec. pag. 243 — 274. vbi etiam Demadis oratio graece cum notis Hauptmanni formulis typographicis deſcripta eſt, et paullo correctior, quam in Oratt. gr. Venetiis apud Aldum 1513. fol. Eſt illud fragmentum quoque in Collect. H. Steph. 1575. fol. et Hanou. 1619. 8.

§. 83.

HYPERIDES.

1. Floruit circiter A. O. C. 3668. Olymp. CX. 4. ante C. N. 335. V. C. 417. interiit ſecundum *Hamberger.* ante C. N. 322. ſecundum *Fabricium* Olymp. CXIV. 3.

2. Atticus, Platonis et Iſocratis auditor. Patriae, iuſti verique et libertatis amantiſſimus, ita vt amicum Demoſthenem, qui in Orationibus ſuis eius frequentem iniicit mentionem, acceptae ab Harpalo pecuniae non dubitaret incuſare, et in exſilium compellere. At in amicitiam cum eo poſtea rediit, eodemque fere tempore, quo Demoſthenes, periit, victis ad Cranonem Athenienſibus, ex templo Cereris protractus atque Antipatro traditus.

3. Multas habuit orationes, quarum vna reſtat, quae XVII. Demoſthenicarum eſt, et tamen, num Hyperidem habeat auctorem, dubitatur, cum paucis fragmentis. De eius eloquentia veteres varie iudicarunt.

4. *Fabric.* B. Gr. Vol. I. Libr. I. cap. 26. Sect. X. *Ruhnken.* ad Rutil. Lupum pag. 64. et in hiſtoria critica Orat. graec. pag. LXIX. ſqq.

5. *Glaucippus*, Hyperidis filius, orationes quoque ſcripſit. Eius orationem contra Phocionem laudat *Plutarch.* Phoc. pag. 743. C.

Sectio

SECTIO III.

DE SCRIPTORIBVS GRAECIS A TEMPORIBVS ALEXANDRI M. AD TEMPORA AVGVSTI.

§. 1.

Exſtincta libertate Graecorum, flos eloquentiae periit. Regum autem tyrannis quamquam oppreſſit ingenia, eruditionis tamen atque elegantiae ſemina non omnino exſtirpauit, et in alias regiones ſparſit; immo vero bibliothecarum publicarum dedit occaſionem. Poeſis egregie floruit, et bucolico genere nouum accepit incrementum: atque diſcipuli Platonis et Ariſtotelis, e quorum ſcholis multae variaeque manarunt ſectae, virilem, ſimplicem, puram elegantemque dicendi rationem diu retinuerunt, ita vt virtutes illae ſcribendi ſenſim ſenſimque decreſcerent et labe adſpergerentur. Inter reges vero nonnulli vindices et ſtatores Muſarum exſtiterunt, atque ipſa Alexandri M. expeditio litteris fuit mirifice ſalutaris. Illa enim effecit, vt lingua graeca ipſaque eruditio non amplius contineretur exiguis Graeciae finibus; ſed cum victore exercitu per plures terras quaſi diſſeminata altiores ageret radices et vlterius propageretur. Deinceps Romani, Graecia occupata, omnique Graecorum imperio deleto, amorem linguae graecae et litterarum acceperunt, et

Muſae Atticae mare quaſi transuolantes in Italia ſedem fixerunt. At iſta commixtio, et philoſophorum contentiones ſtudiumque ſubtilius potius, quam vere vtiliterque disputandi, linguam quidem graecam nouis loquendi formulis ditarunt, atque amplificarunt: neque vero maculis minoribus priſtinam ſuperioris periodi pulcritudinem naturalem et venuſtatem deturparunt. Plures ſophiſtae, qui, dum vmbram priſtinae virilis graecae eloquentiae aliquamdiu retinuerunt, romanae eloquentiae initium et robur dederunt; plures critici et litteratores rhetoresque orti ſunt. Quoniam vero tot peregrinae gentes linguae graecae ſuos admiſcuerunt modos eamque deprauarunt: factum eſt, vt lingua graeca priſtinae virilis dictionis, quaſi ſanitatem paulisper perderet, et externis ſe oblineret moribus. Quae quum ita ſint, initio huius periodi viguit adhuc aetas linguae graecae virilis, paullatim tamen ſenectus imminere coepit.

Alexandri M. res geſtas infiniti paene ſcriptores enarrarunt, et adulationis ſtudio abrepti multi multa finxerunt. De his vero et de libris, qui regi illi audaci et felici olim tributi ſunt, plene egit *Fabricius* in Bibl. Gr. Libr. III. cap. 8. Vol. II. vet. edit. *Brucker* in hiſtor. crit philoſ. Tom. I. pag. 1349. ſqq. Adde *de Sainte-Croix* in erudito libro: Examen critique des anciens hiſtoriens d'Alexandre le Grand, à Paris 1775. 4.

§. 2.

§. 2.

DIOGENES.

1. Natus Olymp. XCI. 3. obiit Corinthi fere nonagenarius Olymp. CXIV. 1.

2. Sinope, Ponti ciuitate ortus patrem habuit Iceſium vel Icetam, trapezitam. Adulteratae pecuniae reus aufugit et Athenas venit, vbi Antiſthenem, ſectae cynicae parentem, ita ſectatus eſt, vt ipſe illius ſectae princeps videretur. Frugalitatem et paupertatem ſponte delegit, et omnibus diuitiis deliciisque longe antepoſuit. Multa vero de illo lepida et iocoſa, multa fabuloſa narrantur, et tandem in dolio habitaſſe dicitur. Hanc tamen de dolio Diogenis narrationem fabulis adnumerat *Chriſt. Aug. Heumann* in Actis philos. Vol. II. pag. 58. eam vero pro vera defendit *Iac. Haſaeus* in diſſert. de doliari habitatione Diogenis Cynici, in Heumanni Poecile Tom. I. Libr. IV. pag. 584. ſqq. qui quidem ſuam ſententiam vindicat et denuo contra Haſaeum vberius explicat ibid. pag. 614. ſqq. Iam ſenex Diogenes iter ſuſcepit Aeginam, in quo a piratis captus, et poſtea Xeniadi, Corinthio, venditus eſt: a quo manumiſſus et formandis liberis reique familiari adminiſtrandae vtiliter praefectus eſt. Diogenes enim non is ſordidus homo et ineptus fuit, qui a multis habetur: ſiquidem et ore et exemplo ſuo et laboris tolerantiam commendabat, et temperantiam atque frugalitatem, atque hoſtis erat ſtultitiae, morum perditiſſimorum et flagitiorum acerrimus. Liberrime carpebat hominum ſtuporem, voluptatem et faſtum, nec vlli parcebat. Atque, quoniam mirabilis

bilis erat in dicendo, et argutis ſententiis reprehenſiones condiebat; oratione facile adeo cepit quemlibet, vt vel ii, qui aculeis orationis illius laeſi viderentur, ingenii admirarentur elegantiam. Erat enim ingenio ſublimi, iudicio ſubtili et lectione veterum imbutus. Paucis contentus, neminem curabat, atque ignominiam et contumeliam aliorum aequo animo ferebat. Faſtus tamen in eo erat ſingularis, ſuperbia, dicacitas et intemperans omnium philoſophorum ſuae aetatis, ipſorumque magiſtratuum contemtus. Hinc, et quoniam homines ad eum audiendum confluxerunt, odium atque inuidiam ſibi conflauit: et inde tot fabulae ignominioſae de eius vita canina, victu et moribus ortae ſunt. Sed vide *Brucker.* in hiſtor. crit. Vol. I. pag. 871. ſqq. qui de noſtro copioſe agit, et Diogenem, idoneis argumentis vſus, ab impudentiae crimine vindicat. Eum tamen ſingularem hominem fuiſſe in vita et doctrina, negari non poteſt.

3. Epiſtolae XXVII. quae ſub nomine eius circumferuntur, ſunt ſpuriae.

4. Sunt vero in collectionibus Epiſtolarum graecarum Aldina, Lubiniana et Cuiaciana.

5. Conf. *Fabr.* B. Gr. Libr. III. cap. 13. Vol. II. et Vol. I. Libr. II. cap. 10. §. XX. ibique additament. *Bayle* Dictionaire hiſt. et crit. h. v. *Diogen. Laert.* Libr. VI. ſect. 20. — 81. — La vita di Diogene Cinico, Neapoli. 1777. 8. auctor eſt Marchio *Grimaldi:* qui non ſolum vitam illius probabiliter deſcripſit, ſed eius quoque praecepta de moribus in artem redegit. Cenſores tamen notant, auctorem non ſatis acutum criticum

ticum ſe geſſiſſe in digerendis veterum narrationibus ſecum pugnantibus, nec iuſtam habuiſſe rationem temporis et formae atque conditionis reipublicae atticae, quando primi Cynici vixerunt, eumdem quaedam nondum ſatis probata proferre. — Auctor libri: Expoſition ſuccinte et comparaiſon de la doctrine des anciens et des nouveaux philoſophes, Paris 1787. 8. tom. I. de Diogene durum fert iudicium, eumque incuſat ſummae impudentiae arrogantiae aliorumque vitiorum.

§. 3.

PHILIPPIDES.

Athenienſis, poeta comicus: fragmenta comoediarum collecta dederunt *Morelius* in ſentent. vet. Comic. p. 87. *Hertel.* in Biblioth. vet. Com. p. 258. et *Grotius* in Excerptis e Com. vet. pag. 808. v. *Fabricii* B. Gr. Libr. II. cap. 22. Vol. II.

§. 4.

HECATAEVS.

Abderita, philoſophus et hiſtoricus, comes Alexandri M. Scripſit de hiſtoria et antiquitatibus ſacris veterum Ebraeorum, et, quae tradidit, ea ex Iudaeorum narrationibus hauſit. Fragmenta tria ſeruauit *Ioſephus* contra Apionem Libr. I. §. 22. (collato Euſebio de Praeparat. euangel. Libr. IX. cap. 4.) et Libro II. §. 4. atque Libr. XII. Antiqq. c. II. quartum fragmentum ex Demetrii Phalerei epiſtola ad Ptolomaeum de libris

Iudaeorum deſcribendis Ariſteas in hiſtoria LXX. interpretum dedit. Scaliger illum librum ab Helleniſtis antiquitus confictum eſſe pronuntiat, eumque alii ſequuti ſunt. At *Petrus Zornius*, qui Hecataei Abderitae Eclogas, ſiue fragmenta illa cum notis Ioſephi Scaligeri, ſuoque commentario perpetuo, Altonae 1730. 8. ſecundum exemplar Ioſephi Hauerkampianum edidit, tam in Prolegomenis, quam in commentario vberiore doctoque fragmenta illa Hecataeo noſtro adſeruit. Idem ſubiunxit *Hecataei Mileſii* ἀποσμάτιον haud diſſimilis argumenti ex Photii Bibliotheca cod. CCXLIV. Hic vero ſuppar fuit Hecataeo Abderitae, et diſtinguendus ab alio *Hecataeo Mileſio*,*) Herodoto vetuſtiore, qui tempore Darii Hiſtaſpidae primus hiſtoriam ſoluta oratione ſcripſerat. Ad hiſtoriam et antiquitatem Iudaicam cognoſcendam fragmenta illa perquam vtilia eſſe, et quae in illis vera eſſent, quae falſa, *Zornius* in Prolegomenis §. 4. ſqq. et in notis copioſe docuit, nubem teſtium excitauit, et multa loca tam diuinorum quam humanorum ſcriptorum explicuit.

§. 5.

ALEXIS.

Thurius, mediae comoediae poeta; floruit ſecundum *Hamberger.* ante Ch. N. 334. ſcripſit 245.

*) De illo plura vide ad *Fabric.* B. Gr. vol. II. p. 348. ſq. *Bougainville* in Mem. de l' Acad. Paris. des Inſcr. vol. 29. pag. 68. ſq. *Car. Traug. Gottl. Schoeneman.* comment. de Geographia Argonautarum, Gottingae 1788. 4. pag. 40. ſqq.

245. comoedias, quarum paucas reliquias dederunt *H. Stephanus* in ſententiis comicorum triginta Graecorum, forma minore 1569. *Morellus* in ſententiis duorum et quadraginta comicor. gr. et lat. pag. 129. plures vero *Hertel* in Collect. ſuis, et *Hugo Grotius* in Excerptis vet. Com. pag. 556. Conf. *Fabric.* Bibl. Gr. Libr. II. cap. 22. vol. II. p. 406.

§. 6.

AVTOLYCVS.

1. Floruit circ. Olymp. CXI.

2. Pitanaeus ex Aeolide, philoſophus et mathematicus. Scripſit de Sphaera mobili et duo libros de ortu et occaſu ſiderum inerrantium.

3. Editi ſunt libri II. de ortu etc. graece et latine a *M. Cunrado Daſypodio*, Argentor. 1572. 8. — ab eodem lib. de ſphaera ib. eod. l. et anno. de ſphaera, quae mouetur, liber et Theodoſii Tripolitae de habitationibus liber. Latine vertit collatis V. MSS. Vaticanis, et ſcholia antiqua graeca in linguam latinam transtulit *Ioſephus Auria*, Neapolitanus, Romae 1587. 4. cum Maurolyci adnotationibus, quae Meſſanae 1558. fol. cum verſione textus latina primum prodierant. — Idem *Auria* libros de ortu et occaſu aſtrorum, et Theodoſium Tripolitam de diebus et noctibus, cum ſcholiis antiquis et figuris, latine edidit, Romae 1587. et 1591. 4. laudatur quoque alia editio, Romae 1568.

4. Conf. *Fabric.* B. G. Libr. II. cap. 5. §. 13. Vol. II. *Io. Bened. Carpzouii* de Autolyco Pitanaeo

diatribe Lipſ. 1744. 4. *Saxii* Onomaſt. liter. pag. 81.

§. 7.

HERACLIDES.

1. Circiter A. O. C. 3677. Olymp. CXIII. 1. ante C. N. 326. ab V. C. 426.

2. Ponticus; Athenas conceſſit, ibique Platonem, dein Speuſippum, denique ſecundum quidem Cicer. Tuſc. quaeſt. V. 3. d. N. D. I. 13. etc. Ariſtotelem audiuit. Homo fuit animo elatus et tumidus; moribus tamen atque oratione grauis et elegans, philoſophus atque hiſtoricus.

3. Fragmentum ſupereſt de politiis, quod graece et latine edidit Nic. Cragius ſ. l. 1593. 4. recuſ. in Grouou. theſauro Antiqq. graec. Tom. VI. pag. 2819.

4. *Allegoriae Homericae Heraclito* multo iuniori tribuuntur a Fabricio et Bruckero, et liber περὶ ἀπίςων a Galeo perperam adſignatur noſtro Heraclidi. Allegoriae autem iſtae editae ſunt graece et lat. per *Conr. Geſnerum*, Baſil. 1544. 8. — cum Aeſopi fabulis apud Aldum, Venetiis 1505. fol. inter *Thomae Gale* Opuſc. mythol. Amſtel. 1688. 8. ſeparatim cum notis a *Nic. Schow.* Gottingae 1782. 8.

5. Conf. *Diog. Laert.* libr. III. ſect. 46. et V. ſect. 86. ſqq. ibique interpretes; *Fabricii* B. Gr. libr. I. cap. 22. ſect. 1. et 2. *Brucker.* in hiſtor. crit. philoſ. Tom. I. pag. 856. *Saxe* in Onomaſt. liter. I. pag. 82. *Goens.* ad Porphyr. de antro etc. pag. 99.

§. 8.

§. 8.

CRATES.

1. Floruit Olymp. CXIII.

2. Thebanus: Cynicorum nobiliſſimus poſt Diogenem, cuius diſciplinae ſe tradidit. Facultates inſignes a patre relictas ſponte diſtribuit atque abiecit, et duriſſimam delegit paupertatem, ſuo baculo et pera contentus. Hilaris tamen ſemper fuit, at decori negligens, omnesque moleſtias et contumelias irriſionemque aliorum patienter tulit: Facie turpis et gibber. Hipparchiam, quae, licet genere et diuitiis potens eſſet, amore illius ita capta eſt, vt nulla re nullisque minis ab illo abſtraheretur, cynicae vitae duxit ſociam. De illis autem multa ignominioſa falſaque ficta fuerunt, v. *Brucker.* in hiſt. crit. philoſ. Vol. I. pag. 888 — 891.

3. Ex tragoediis, quas niſi alius Crates ſcripſit, ſupereſt vnum fragmentum, quod dedit Grotius in Excerpt. e tragicis Graecis, pag. 450. Epiſtolae XIV, quae ſub nomine eius circumferuntur, nec genuinae habentur, ſunt in Aldina et Cuiaciana collectionibus epiſtolarum graecarum.

4. v. *Diogenem Laert.* Libr. VI. ſect. 85 — 93. *Fabric,* B. Gr. libr. II. c. 19. inter tragicos, et III, cap. 13. inter Cynicos philoſophos.

§. 9.

LEONIDAS.

1. Ex epigrammate illius XXI. collato *Pauſania* I. cap. 13. pag. 31. eum floruiſſe circa Olympiad. CXXVI. ante Chr. n. 276. patet.

2. Taren-

2. Tarentinus, ſed propter bellum Tarentinum patria relicta, vagus incertusque, vbi degat, erraſſe videtur.

3. Scripſit epigrammata, in quibus venuſtas quidem atque lepos dicendi, et ingenium ſplendidum atque cultiſſimum elucent; interdum tamen luxuries quaedam et nimium placendi ſtudium, quod ab antiqua ſimplicitate recedit, cernitur; nec argumenta grauia et Apolline digna; ſed leuia et, quae ſaepius lumine poetico carere poterant, celebranda ſibi ſumſit.

4. Epigrammata, quae ſuperſunt, et Meleager iam coronae ſuae innexuerat, leguntur in Anthologia et in *Brunckii* Analect. vett. poet. I, pag. 220. ſqq. Separatim; *Vtriusque Leonidae carmina* cum argumentis, varietate lectionis, ſcholiis et commentario edidit, et indice ornauit *Albertus Chriſtian. Meineke*, apud Saſatenſes Rector, Lipſiae 1791. 8.

5. *Reiske* in Notitia poetarum antholog. (ſubiuncta eius Anthologiae gr. a Conſtant. Cephala conditae,) pag. 228. et elegans *Poeſeos Leonidae Tarentini ſpecimen*, quod graece edidit notisque illuſtrauit *Carol. Dauid. Ilgen*, Lipſiae 1785. 8.

6. Diuerſus ab illo eſt *Leonidas Alexandrinus*, Neronis, Othonis, Veſpaſiani et Hadriani temporibus, h. e. ab v. c. 812 fere vsque ad 880. ſeu Chriſti 59 — 127. epigrammatum multorum parens; poeta non omnino quidem contemnendus; ſed ſaepe frigidus et obſcurus. Epigrammata eius collecta ſunt ab auctoribus Anthologg. a *Brunckio* l. c. vol. II. pag. 190. ſqq. et nouiſſime

uiſſime a *Meineke* l. laud. Plura vide apud *Reiske* l. m. pag. 229. ſq. et *Meinecke* pag. XXII. ſqq.

§. 10.

THEOPHRASTVS.

1. Natus Olymp. XCVII. 1. mortuus eſt Olymp. CXXIII. 1. ſecundum Brucker. anno aetatis LXXXV. alii aliter rationes ſubducunt. Succeſſit Ariſtoteli in Peripato, Olymp. CXIV. 2. ante C. N. 321. V. C. 431.

2. Ereſius, ex Lesbo inſula. A patre, qui fullo fuit, primum Alcippo, philoſopho, Ereſi habitanti, traditus eſt: tum valde iuuenis Athenas delatus primum Platonem, et, hoc mortuo, Ariſtotelem audiuit. Ab eodem Ariſtotele propter eloquentiam primum dictus eſt *Euphraſtus*, deinde *Theophraſtus:* vero enim nomine adpellabatur *Tyrtamus.* Ariſtotele autem defuncto, Peripateticae ſcholae curam ſuſcepit, et, quum eſſet multa variaque eruditione, ſuauis orator, acutus philoſophus, et inſignis philologus, tanto plauſu docuit, vt bis mille diſcipuli ad eum audiendum confluerent. Athenis quidem cum reliquis philoſophis, vi legis a Sophocle, Ampliclidae filio, latae, cedere Olymp. CXVIII. 2. coactus eſt; at ſequenti anno, lege illa abrogata, multaque quinque talentorum Sophocli irrogata, rediit, et Athenienſibus ita iucundus fuit, vt omnis fere populus funus eius pedibus proſequeretur. Neque tamen, quae communis ſors eſt virorum meritorum et celebrium, obtrectatores ei defuerunt: inter

ter quos Epicurus et ſcortum Leontium (v. *Bayle* Diction. Tom. III. art. Leontium) eminuerunt.

3. Praeceptores ſuos imitatus multa ſcripſit. Quae ſuperſunt, ea ſunt maximam partem phyſici argumenti, quorum nonnulla integra ſunt, nonnulla mutila: plura interierunt. Singula diligenter recenſet Fabricius. Hic memorare ſufficiat hiſtoriae plantarum libros X. Decimi libri initium tantummodo exſtat. De cauſſis plantarum, libr. VIII. ex quibus duo poſteriores adhuc deſiderantur; de lapidibus; de ventis; de ſignis pluuiarum, ventorum, tempeſtatis et ſerenitatis; de igni libri II.; de odoribus etc. denique Characteres, aut notationes morum, quem libellum a ſe anno XCIX. aetatis in prooemio ſcriptum eſſe teſtatur Theophraſtus, et hanc lectionem defenderunt Caſaubonus ac Fabricius. At locum illum, quum Laertius ſcripſiſſet, Theophraſtum anno aetatis LXXXV. viuere deſiiſſe, emendandum et ſcribendum eſſe ἑβδομήκοντα ἐννέα LXXIX, *Fiſcherus* V. C. in notis ad Theophraſti charact. p. 6. contendit: quam quidem ſententiam iam antea fouerunt *Petit*. Libr. II. Obſeru. cap. 9. et *Brucker*. in hiſtor. philoſ. crit. Vol. I. 842. not. g.) Sed ſecundum cl. *Carolum Gottlob. Sonntag* in docta commentatione, (in qua etiam de aetate Theophraſti agitur,) *in Prooemium characterum Theophraſti*, nihil ex eo effici poteſt: nam ille probatum iuit, iſtud prooemium eſſe ineptum et ſpurium.

4. Princeps edit. eſt *Aldina* cum ſcriptis Ariſtotelicis 1497.*) fol. et 1552. 8. — *Theophra-*
ſti

*) 1498. acceſſit Theodori Gazae verſio lat. hiſtoriae plantarum, conf. Serie dell' Edizioni Aldine. ed. II. Patau. 1790. pag. 5. et 8.

ſti vita et opera, graece, cum gr. metaphraſi Priſciani Lydi in tract. de ſenſu et phantaſia, Baſil. per Oporin. 1541. fol. de qua editione v. *Fiſcher:* in praefat. fol. 5. ad Characteres — Opera pleraque graece et latine per *Dan. Farlanum* et *Adrian. Turnebum*, Hanou. typis Wechel. 1605. fol. (iterum vide Fiſcher. loc. mem.) — Graece et latine, Opera omnia recenſuit et de ſuo aliorumque coniectura partim, partim ex libris emendauit, hiulca ſuppleuit *Dan. Heinſius*, Lugd. Bat. 1613. fol. Deſunt Metaphyſicorum fragment. et liber de ſenſu. — De igni libros inter partem ſecundam et tertiam libri de ſignis pluuiarum etc. poſuit. — *Ariſtotelis* et *Theophraſti* quaedam ſcripta, quae vel numquam antea vel minus emendata edita fuerunt graece Paris. ex offic. H. Stephani 1557. 7. — De hiſtoria plantarum, libri decem, graece et lat. cum variis lectionibus (ex exemplis Ald. Baſil. aliisque,) notis ſuis et plantarum iconibus, tum Iulii Caeſaris Scaligeri et Roberti Conſtantini Annotatt. editi a *Io. Bodaeo a Stapel.* (quae optima eſſe dicitur editio,) Amſtel. 1644. fol. Fundus eſt ed. Heinſii. — *Io. Iac. Pauli Moldenhawer* tentamen in hiſtoriam plantarum Theophraſti. Hamburgi 1791. mai. 8. Sunt tria priora capita, gr. et lat. cum notis criticis et botanicis copioſis: praemiſſus eſt index editionum, verſionum et commentatorum.

Librum de lapidibus graece et latine cum breuibus adnotatt. praemiſit *Io. Laet* libris ſuis de gemmis et lapidibus, Lugd. Bat. 1647. 8. Multum ei et Theophraſto profuit cod. Heidelberg. et collatio cum Plinii H. N. Habeo exemplar, cuius margini docta manus multas lectiones varias adſcripſit:

adſcripſit; vnde vero illae ſumtae ſint, neſcio. — anglice et graece cum obſſ. criticis et phyſicis Hillii, Londini 1746. 8. auct. addito indice graeco, 1774. quae omnia prioris editionis in linguam theotiscam transtulit *Albert. Henric. Baumgärtner*, Nürnb. 1768. 8. —

Notationes morum. Princeps edit. eſt *Bilibaldi Pircameri*, Patricii Noribergenſis, Noribergae 1527. eſt ex cod. MSto, quem Io. Franciscus Picus, Comes Mirandulanus ad Pircamerum miſerat, ducta, et baſis editt. Cratandreae, Oporinianae, Gesnerianae, Furlanianae. Tum *I. Baptiſta Camotius* quindecim Characteribus a Pircamero editis, octo alios ex cod. MSto nouoque fonte addidit, et plane nouam exhibuit recenſionem, in ſexto tomo Ariſtotelis Operum apud Aldi filios 1552. Camotii exemplar reddidit *Henricus Stephanus*, nec vero, vt alii putarunt, ex cod. MS. ſed ex edit. Camotiana, depromſit octo poſteriores characteres, cum quibusdam Ariſtotelis 1557. cum paucis notis criticis. Hanc recenſionem ſequuti ſunt, hinc inde quibusdam mutatis aut emendatis, Leonhart. Lycius, Claudius Auberius, cuius quidem coniecturae ſunt audaces, Frider. Morellus et Sylburgius. — Nouum felixque ſidus illis Characteribus exortum eſt, n. *Iſaac. Caſaubon.* hic vero primum Lugduni 1592. iterum, 1599, at emendatius additis ex vno cod. Palatino quinque characteribus; tertium 1612, quae editio ſaepius repetita eſt, ex quatuor codd. Heidelbergenſibus et edd. Stephaniana, Auberiana et Furlaniana recenſuit atque egregio commentario ornauit. Secundum exemplum Caſauboni recoxerunt Heinſius in edit. operum Theophraſti, et

Corne-

Cornelius Paw, qui notas et coniecturas ſuas addidit, Traiecti ad Rhenum 1737. 8. — Tertiam Caſauboni editionem reddidit, neſcio quis? coniecturas autem Caſauboni in textum recepit, illiusque commentarium mutilauit, ſaepius interpolauit inſcite, et loca veterum ſcriptorum ab Caſaubono laudata diligentius indicauit, Brunſuici 1659. 8. — Diſceſſit interdum a lectionibus Caſaubonianis et ab omnibus ſuperioribus editionibus *Thomas Gale*, qui Characteres Theophraſti inſeruit Opuſculis Ethicis, Cantabrig. 1671. et XVII. annis poſt Amſtel. repet. Praeter editiones habuit cod. MS. vnde varias excerpſit lectiones, quibus ſuas paſſim immiſcuit coniecturas. — cum Cebete aliquoties. — Nouam recenſionem inſtituit, ſeptem codd. contulit, et textum Caſaubonianum multis locis non raro inconſiderate immutatum dedit *Petrus Needham*. cum notis Iſaaci Caſauboni, Sylburgii, Palmerii, et Clerici ſuisque. Addidit Duporti praelectiones in Characteres tredecim, Cantabrig. 1712. 8. Haec textus conſtitutio a pluribus editoribus deinceps retenta eſt. — A textu tamen et Caſauboniano et Needham. diſceſſionem ſaepe, at etiam audacter fecit *Io. Conrad. Schwarz*, qui Characteres cum noua verſione latina, ineditis Auguſti Buchneri notis, ſupplementis item varr. lect. MS. et commentationibus ſuis edidit Coburgi 1739. 4. Incredibilis in eo fuit et eruditio et ingenii audacia. Quo factum eſt, vt multa quidem docte explicaret, multa acute videret, ſed textum quoque pluries deprauaret. — gr. et lat. cum notis Neutoni anglicis Oxon. 1754. 8. — Nouiſſima et ratione critices optima pleniſſimaque editio eſt,

quam graece adornauit *Io. Frid. Fiſcherus*, Rector ſcholae Thomanae Lipſienſis, celeber. Coburgi 1763. 8. cui adiecit et indicem verborum egregium, et commentarium Iſaaci Caſauboni. In praefatione hiſtoriam editt. criticam contexuit. In notis autem de veritate atque integritate contextus ſollicitus, varias et MSStorum, (atque ex bibliotheca Guelferbytana opera cl. Heuſingeri duorum MSStorum collationes accepit,) et editionum lectiones, itemque doctorum interpretum coniecturas adtulit et ſub examen, interdum ſeuere, vocauit, atque, quum bonus grammaticus et verecundus ſobriusque criticus ſit, ab exemplo editionis Caſaubonianae tertiae, raro, idque auctoritate tantum fideque librorum veterum, diſceſſit. — Eius contextum indicemque contractum Bremerus poſt haec typis repetendum curauit. — ex rec. Needhami, Glasguae, gr. er lat. 1743. 12. 1758. 8. Tiguri in Eclogis, 1749. 8. cum Needhami notis contractis et interpolatis. — gr. et hispanice a D. *Ignano Lopez de Ayola*, Madrit. 1787. 8. ,apud Copin. — In cod. Vatic. n. CX. inter alia reperitur altera dimidia pars characterum Theophraſti a c. 16 — 30. Prosper Petronius, bibliothecarius bibliothecae Alexandrinae in Gymnaſio romano, qui etiam nouam Theophr. char. editionem ex codd. Vatic. et Barber. auctam edere inchoarat, ſed poſtea tribus iam foliis typis excuſis, intermiſerat, (defunctus 1783.) primum detexit illa. Ex illo igitur codice cl. *Amadutius* cap. 29. et 30. primum euulgauit: *Characterum ethicorum Theophraſti Ereſii capita duo hactenus anecdota, quae ex cod. mſto Vaticano ſaeculi XI. graece edidit, latine vertit,* *prae-*

praefatione et adnotationibus illuſtrauit Io. Chriſtophor. Amadutius. Parmae, ex regio typographeo. 1786. mai 4. Splendida eſt editio, cum notis criticis. In praefatione de codice illo Vatic. editt. verſionibus aliiſque rebus copioſe diſſeritur: de editionibus vide inprimis pag. 48. ſqq. 54. ſqq. — Illa duo anecdota typis repetita ſunt in Annalibus litterar. Helmſtadiens. a. 1787. m. Aug. pag. 140. in Continuazione delle Novelle Lett. di Firenze 1787. n. 21. et ex his ſubiuncta ſunt a cel. *Beckio* inſtitutionis philologicae monogrammatibus, Lipſiae 1787. 8. atque cl. *Naſt* editioni ſuae adiecit, ſed num genuini ſint Theophraſtei ingenii foetus, dubitat cum quibusdam viris doctis.

Theophraſti Characteres cum adnotationibus et indice locupletiſſimo, edidit *Io. Frid. Leonh. Menzel.* Baruthi, 1789. 8. gr. — *Θεοφράςου* — *Theophraſtus Abſchilderungen der menſchlichen Sitten, mit deutſchen Anmerkungen von H. W. Rotermund.* Hamburg. 1791. 8. praefixa eſt notitia codd. editionum et verſionum Theophraſti. —— Θεοφράςȣ — *Theophraſt's Sitten-Gemälde für höhere Lehr-Anſtalten aufs neue bearbeitet von Io. Iac. Henr. Naſt,* Prof. Stuttgart. Stuttgart. 1791. 8. gr. cum doctis animaduerſionibus criticis atque exegeticis et indice graeco-germanico. Praemiſſa eſt commentatio de conſilio ac ratione Theophraſti in notandis moribus, et Theophraſto liber vindicatur. Eſt quodammodo noua textus recenſio. Idem V. D. ſcripſerat progr. de conſilio et methodo Theophraſti in ſuis notationibus pingendis. Stuttgart. 1791.

Characteres ſunt vel in alias linguas ſaepe conuerſi, vel imitatione expreſſi. Hic tantum

commemorabo: *Les caracteres de Théophraſte, traduits du grec en françois avec les caracteres où les moeurs de ce ſiecle, par M. Iean de la Bruyere.* Paris. 1696. 12. Plus decies repetita eſt editio: recentiſſimae ſunt Amſtel. 1744. 8. II. voll. Paris. 1764. 4. Dresdae 1769. 8. II. voll. et germanice verſae a *Kieslingio* Lipſiae 1754. 8. — *Gallice* a *Levesque* cum Menandri ſententiis moralibus, Paris. 1782. 12. et in Collection des moraliſtes anciens, Paris, apud Didot 1783. 12. — cum notis vitaque Theophraſti per M. B. de B. (probabiliter Bélin de Balln,) Paris. 1790. mai. 8. — *Anglice* cum notis, praefixa critica artis et ſcriptorum diſquiſitione (critical Eſſay on characteriſtic writings,) auctore *Henr. Gally.* Londini. 1725. 8. — *Italice* per *Anſaldum Cebà*, Genuae 1620. 4. — *Caratteri di Teofraſto greco-toscani*, colle loro illuſtrazioni, varie lezioni, e note del ſenatore *Leonardo del Riccio.* Florent. 1761. et 1763. 12. IV. tom. quatuor codd. mssti Florent. ſunt collati, eorumque lectiones variae in extrema ora poſitae. — *Germanice* a *Gottfr. Ephr. Müllero*, Dresdae et Lipſiae 1737. mai. 8. — a *Io. Dau. Büchling.* Halis Saxon. 1791. mai. 8. cum notis, — a *K. G. Sonntag*, Rigae 1790. 8. cum vita Theophraſti et animaduerſionibus philoſophicis.

5. A Platone vbertatem et copiam atque elegantiam orationis; ab Ariſtotele ſubtilitatem, acumen et amorem hiſtoriae naturalis accepiſſe et didiciſſe videtur. De libris eius phyſici argumenti iudicare non audeo. Rerum igitur harum cupidos ablego ad *Halleri* biblioth. Anatom. Tom. I. pag. 51. ſq. in primis biblioth. Botan. Tom. I. pag. 31 —

31—38. is vero notat pag. 35. textum ipſum valde corruptum eſſe, et vitiis plenum, quae emendarentur, ſi Caſpari Hofmanni editio, adhuc latens, lucem adſpiceret. Eius vero notationes, quas quidam homines temerarie abiudicare voluerunt Theophraſto, adeo elegantes ſunt, vt ingenio ac facundia Theophraſti non minus, quam illius aetatis omnino dignae videantur. Mira in illis eſt ſimplicitas et natiua venuſtas, et admirabilis ac ſapiens breuitas ad intelligentiam atque delectationem, eaque tamen maxime perſpicua. Vt delectaret, ſaepe adhibuit colorem comicum et adluſiones ad ritus etc. Mores atque ingenium et ſtultitiam ſuae aetatis peruidit philoſophus, et adeo apte deſcripſit, vt vel noſtra aetas in plurimis illarum tamquam in ſpeculo, quod communia omnis memoriae vitia repraeſentet, dilucide conſpiciatur. Conſilium erat, popularium animos emendandi, et, quum virtus in ſchola peripatetica potiſſimum eſſet prudentia ciuilis, hanc quoque Theophr. in his notationibus ante oculos praecipue habuit. Non nugax fuit, nec nimius in enarrandis vel minutiis vel plane ſingularibus, vti plures, qui poſt illum notationes deſcribere moresque hominum illepidos ſtultosque ridendo exagitare adgreſſi ſunt. Praeiuit quidem Ariſtoteles in hoc ſcribendi genere. Theophraſti tamen notationes videntur pars maioris operis eſſe, cuius finis vel vltima pars illae fuerint, a Theophraſto grata negligentia elaboratae. Vel fuerunt ab eius diſcipulis aut ſerioribus grammaticis ex pluribus Theophraſti operibus collectae, et eo, quo nunc leguntur, ordine poſitae. Num in compendium ab aliis ſint redactae, minus probabile eſſe

 videtur.

videtur. conf. cl. *Naſt* in prolegg. ad ſuam editionem eiusque doctum cenſorem in ephemeridib. litterar. Lipſiens. 1791. n. 43. pag. 337. ſqq.

6. *Diogenes Laert.* Libr. V. ſect. 36. ſqq. — *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 9. vet edit. — Acta Philoſoph. Part. XVII. pag 661. ſqq. — *Bruckeri* hiſtor. crit. philoſ. Vol. I pag. 840. ſqq. in Append. pag. 244. ſq. — *Heumann* in Actis philos. P. III. pag. 662. ſqq. — *Reiske* in Animaduerſionum ad graecos auctores Vol. I. Lipſiae 1757. 8. et *Chriſtian. Adolph. Klotz* in Animaduerſionibus in Theophraſti Characteres, Ienae 1761. 8 aliique, de quibus Fiſcherus in notis et in praefatione diſputat, locis quibusdam medelam adferre haud pari ſucceſſu adniſi ſunt — *Chriſt. Gottlieb Kratzenſteinii* nonnulla de Theophraſti hiſtoria plantarum bene merendi ſubſidia, 1772. conf. Biblioth. philol. Gottingenſ. Tom. II. Part. IV. nr. VI. — *Bandini* in catal. codd. graec. Florent. Tom. III. pag. 428. e cod. ineditum publicauit fragmentum, quod ad decimum libr. hiſtoriae plantarum pertinere arbitratur. — *H. Frieſemann* Collectanea critica. Amſtel 1786.

§. 11.

ARISTOXENVS.

1. Aequalis Ariſtotelis, cuius diſcipulus fuit. *Cyrillus Alexandr.* lib. I. contra Iulianum pag. 12. C. eius aetatem refert ad Olymp. XXIX.

2. Tarentinus, et primarius rei muſicae ſcriptor.

3. Exſtant

3. Exſtant ἁρμονικῶν ϛοιχείων ſ. elementorum harmonicorum libri III.

4. Eum, vna cum Nicomacho et Alypio auctoribus Muſices, primus graece vulgauit et illuſtrauit *Io. Meurſius*, Lugd. Bat. 1616. 4. deinde diligentius et emendatius cum noua ſua verſione et notis, vſus praeter ea trium codd. Anglic. collatione, *Marcus Meibomius* in antiquae muſicae auctoribus VII. Amſtel. 1652. 4.

5. v. *Fabric.* Bibl. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 10. et *Saxii* Onomaſt. liter. I. pag. 85.

§. 12.

DICAEARCHVS.

Meſſenius, Siculus, Ariſtotelis diſcipulus, philoſophus, poeta et Geographus. Reliquias eius Ἀναγραφῆς τῆς ἑλλάδος, poematis, verſibus geographicis, et βίȣ ἑλλάδος, de vita ſiue ſtatu Graeciae, poſt *Stephanum*, qui ἀναγραφῆς reliquias primus edidit Paris. 1589. 8. (rec. in theſauro Antiquitt. graecarum Gronouiano Vol. XI.) et poſt *Dauid. Hoeſchelium*, qui illum adiunxit geographicis Marciani, Scylacis, Artemidori Epheſ. et Iſidori Characeni et graece vulgauit Auguſt. Vindel. 1600. 8. — inſeruit et auxit fragmento de monte Pelio *Hudſon.* Vol. II. geographiae veteris ſcriptoribus graecis minor. Oxon. 1703. Idem praemiſit *Henr. Dodwelli* diſſ. de Dicaearcho eiusque fragmentis. Conf. *Fabr.* Bibl. Gr. Libr. III. cap. 11. Vol. II. *Brucker.* hiſtor. crit. philoſ. Tom. I. pag. 854. ſqq.

§. 13.

PHILEMON et MENANDER.

1. Prior floruit A. O. C. 3683. Olymp. CXIV. 3. ante C. N. 320. V. C. 432. Sed ſecundum *Corſinum* in faſtis atticis tom. IV. pag. 47. et 89. fabulas docere coepit Olymp. CXIII. $\frac{4}{1}$. et praeeunte *Diodoro Sic.* lib. XXIII. cap. 7. qui illum 99. annos vixiſſe tradit, mortem illius refert ad Olymp. CXXIX. 3. Poſterior, ſuppar et aliquantum iunior, natus eſt Olymp. CIX. 3. obiit Olymp. CXXI. 4. aut ſecundum alios CXXII. 3.

2. Solis ſiue Pompeiopoli, Ciliciae oppido, natus eſt *Philemon*, nouae comoediae auctor, — grandior natu fabulas docere coepit, (*Weſſeling.* tamen ad Diodor. Sic. XXIII. 7. p. 502. tom. II. ſecus ſentit;) et ex opinione quorumdam vltra centum annos natus in ſcena nimio riſu animam efflauit*). — *Menander* vero Athenienſis, fuit nouae comoediae auctor celeberrimus, diſcipulus Theophraſti, a quo artem orationis moratae et notationum didicit. Vi comica in primis excelluit, et a Terentio dignus eſt habitus, quem praecipue imitaretur. Licet octies victor diſceſſerit, tamen accidit, vt iudicum malignitate deterioribus poetis palma praemiumque decernerentur. Menan-

*) Diuerſus ab hoc fuerunt *Philemon* iunior, filius illius, itidem comicus poeta, cuius forſitan ſunt nonnullae, quae ſeniori, ſiue patri Philemoni tribui ſoleat, et *Philemon*, grammaticus, Athenienſis, (*Athenaeus* XI. 5. pag. 469. A.) ſcripſit de atticis nominibus et gloſſis atque de omnigenis oraculis, (*Athen.* III. pag. 114. E.)

Menander vero Philemonem et ingenio, orationis copia ac ſuauitate, et morum comicorum cura ſuperauit.

3. E multis illorum comoediis pauca exſtant fragmenta.

4. Haec vero collecta reperiuntur in Hertelii biblioth. vet. com. Grotii excerptis vet. com. et Wintertoni poetis minoribus. Pleniſſima illarum reliquiarum collectio eſt, quam graece et latine cum notis Hug. Grotii ſuisque et indicibus curauit Io. Clericus, Amſtel. 1709. 8. qui etiam teſtimonia veterum de illis collegit. Haec editio tragoedias excitauit. Bentleius enim ſcripſit doctum libellum: *Emendationes in Menandri et Philemonis reliquias ex nupera editione Ioannis Clerici, vbi multa Grotii et aliorum, plurima vero Clerici errata caſtigantur, auctore Phileleuthero Lipſienſi*, cum praefatione Burmanni I. Traiecti ad Rhenum 1710. m. 8. rec. Cantabrig. 1714. 8. Quod autem Bentleius quaedam contra Iac. Gronou. eiusque mutationes in Stephani de Dodone fragmento factas per occaſionem monuerat, hic acuit calamum contra Bentleium et ſimul contra Clericum, atque, falſo quoque nomine ſumto, edidit acrem libellum: *Infamia emendationum in Menandri reliquias nuper editarum Traiecti ad Rhenum, auctore Phileleuthero Lipſienſi: accedit reſponſio M. Lucilii Profuturi ad epiſtolam C. Veratii Philellenis, quae exſtat in bibliotheca Choiriae parte IX.* Lugd. Batau. 1710. 12. — Clerici partes, quamquam imparibus viribus, ſuſcepit *Cornelius de Pauw*, qui, nomen mentitus conſcripſit: *Philargyrii Cantabrigienſis emendationes in Menandri et Philemonis reliquias ex nupera editione Io. Clerici. Vbi*

quaedam Grotii et aliorum, plurima vero Phileleutheri Lipſienſis errata caſtigantur. Cum praefatione Io Clerici. Accedunt Antonii Mariae Saluinii — annotata in Menandri et Philemonis Reliquias. Amſtel. 1711. mai. 8. conf. de his libellis Acta Eruditor. Lipſ. 1710. menſe Martio pag. 111. ſqq. a. 1711. mens. Ian. pag. 38. ſqq. et mens. Iul. pag. 295. ſqq. ac mens. Aug. pag. 365. ſqq. *D' Orville* in critica vanno in inanes Io. Corn. Pauonis paleas, cap. V. pag. 79. ſqq. cap. VIII. ſect. II. pag. 223. ſqq. — *Menandri* et *Philemonis* ſententias integras atque emendatas dedit cel. *Brunck.* in Gnomicis poetis graecis, Argentorati 1784. 8. pag. 189. ſqq. et pag. 334. notis illuſtrauit criticis.

5. Conf. *Quinctil.* I. O. X. 1. §. 69 — 72. III. 7. 18. *A. Gellium* N. A. XVII. cap. 4. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. 22. p. 455. ſqq. et 476. ſqq. cum addidamentis. *Saxii* Onomaſt. lit. I. pag. 86. ſq. et tom. VI. pag. 194. ſq. *Io. Gottfr. Hauptmann* progr. de Philemone, Gerae 1744. et de Menandro atque illius comoediis Gerae 1743. *Lamb. Bos* animaduerſiones in ſcriptores graecos, Franeker. 1715. 8. pag. 12 — 19. *Heringae* Obſſ. crit. cap. 28. — de *Philemone Mongitor.* in biblioth. ſicula tom. II. pag. 164. ſqq. — *L' Evesque* gallice vertit Menandri ſententias, v. paullo ante ad Theophraſtum notata.

§. 14.

§. 14.

Apollodorus, Gela, Siciliae vrbe ortus, Menandri aequalis, et nouae comoediae poeta. Fuerunt quoque *Apollodorus* Athenienſis, et *Apollodorus* Caryſtius, comici, neque, cui illorum reliquiae, quas Hertelius et Grotius collegerunt, tribuendae ſint, omnino conſtat. v. *Fabricii* B. Gr. Libr. II. cap. 22. Vol. II. pag. 419. ſqq. ibique ſupplementa. *Voſſium* de poetis graecis cap. 8.

§. 15.

EVEMERVS.

Cuias fuerit, non ſatis compertum eſt. Floruit tempore Caſſandri F. Macedoniae regis: Superſtitionem atque religiones deorumque cultum irriſit in *libris ſacrae hiſtoriae*, qui autem iniuria temporis perierunt; praeter fragmenta ab Ennio verſa. Quo factum eſt, vt a veteribus idolorum cultoribus hoſtis omnis religionis et pietatis acerrimus. et atheorum princeps haberetur, quum tantummodo originem deorum et religionis ſuperſtitioſae detexiſſet. v. *Strabon.* I. p. 81. ibique Caſaub et *Penzel.* in german. Strabonis verſ. tom. I. p. 400. *I. Iac. Zimmermanni* epiſt. qua Euemerum Meſſenium et Diagoram Melium ab atheiſmo contra Plutarchum aliosque defendit, in Muſeo hiſt. phil. Brem. Vol. I. Part. IV. art. 3. et *Bruckeri* hiſt. crit. philoſ Vol. I. pag. 604. ſqq. *Sevin* de vita et ſcriptis *Euemeri* in Memoir. d. Litterat. — de l' acad. des Inſcr. tom. VIII. pag. 107.

107. ſqq. cuius commentationem germanice vertit *Mich. Hiſſmann* in Magazin für die Philoſophie vnd ihre Geſchichte, tom. I. pag. 345. ſqq. *Fourmont* de Euemero eiusque opere ἱερὰ ἀναγραφὴ, in Mem. de Litterat. etc. tom. XV. pag. 265. ſqq. germanice vers. in *Hiſſmanni* Magazin etc. tom. II. pag. 291. ſqq. et *Foucher* de Syſtemate Euemeri, in laudatis Mem. tom. XXXV. pag. 435. ſqq. atque germanice in *Hiſſmanni* Magazin etc. tom. III. pag. 247. ſqq.

§. 16.

DINARCHVS.

1. Natus Olymp. CIV. 4. paene ſeptuagenarius interiit poſt Olymp. CXXI. 3. et floruit circ. A. O. C. 3686. Olymp. CXV. 2. ante C. N. 317. V. C. 435.

2. Corinthius: puer tamen Athenas venit, et poſtea Theophraſtum ſectatus eſt. Quamquam vero iam a. XXV. aetatis eloquentiae vacare coepit, poſt fata tamen Hyperidis et Demoſthenis, famam nominis demum conſequutus eſt. Aliis orationes ſcripſit, indeque opes ſibi collegit.

3. Ad noſtram aetatem peruenerunt III. Orationes, quae ſunt in Collectionibus Or. graecor. Aldina, Stephan. Gruteriana, et nouiſſime eas cum Wolfii ſuisque notis curatius machinis typographicis deſcribi fecit *I. Iac. Reiske*, Vol. IV. Orat. graecorum. Vol. autem VIII. pag. 407. ſqq. dedit Dionyſii Halicarn. iudicium de Dinarcho cum ſuis aliorumque animaduerſionibus; tum pag. 455. curas ſuas poſteriores; pag. 612. ſqq. indicem

cem Graecitatis Dinarcheae et pag. 691. I. Taylori adnotatiunculas ad Dinarchum, adde p. 723. ſq.

4. Iſocrati, Demoſtheni et ceteris tam ingenio quam eloquentia multum cedit.

5. v. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. 26. *Ruhnken* ad Rutil. Lupum pag. 88. et 126.

§. 17.

DEMETRIVS PHALEREVS.

1. Caſſandri nomine Athenarum vrbi praeeſſe coepit a. O. C. 3687. Olymp. CXV. 3. ante C. N. 316. V. C. 436. obiit Olymp. CXXIV. 1.

2. Ex infima ſtirpe ortus, ingenio et eloquentia, quam ex ſchoiis Theophraſti hauſerat, effecit, vt a Caſſandro, Macedonum rege, praeficeretur Athenienſi ciuitati. Poſtea vero quam per decem annos rem publicam prudenter adminiſtrauit, atque ornauit, ſtatumque reſtaurauit popularem, ideoque CCCLX. ſtatuis honoratus eſt: fortunae malignitatem ſenſit: vtpote qui, illo rege mortuo, ab Antigono et Demetrio Poliorceta ex vrbe patria eiectus eſt. Quo facto, tanta inuidia odioque Athenienſium flagrauit, vt abſens capitis damnaretur, et ſtatuae euerterentur. Is vero in Aegyptum ſe contulit ad Ptolemaeum Soterem, a quo honorificentiſſime exceptus eſt, et ad leges nouas componendas adhibitus. At num Muſei Alexandrini, et bibliothecae regiae atque curandae verſionis graecae bibliorum Hebraeorum fuerit auctor, in eo diſſentiunt viri docti. (v. *Perizon.* ad Aelian. V. H. Libr. III. cap. 17. pag. 238.

238. ed. Abr. Grouou. et *Humphr. Hody* de LXX. Interpr. cap. 9.) Neque tamen hic conſtanti fruitus eſt fortuna. Nam Ptolemaeus Philadelphus, filius Ptolemaei Soteros, cui ſuaſerat, vt non filium Beronices, Philadelphum, ſed filios Eurydices, regni ſucceſſores deſignaret, ideo iratus, poſt patris obitum Demetrium omnibus honoribus priuatum in prouinciam quamdam relegauit, vbi miſere vixit et tandem aſpidis morſu interiit.

3. Quae ſcripſit, ea perierunt. Nam liber elegans, *περὶ ἑρμηνείας, de elocutione*, a noſtro conſcriptus eſſe non poteſt. (v. *Fabric.* B. Gr. Vol. IV. Libr. IV. cap. 31.) et a quibusdam Demetrio cuidam Alexandrino, qui ſub imperatore Marco Antonino vixit, tribuitur. Falſo tribui libellum, qui non caret vtilitate, Demetrio Phalereo, iudicat quoque *St. Croix* in Examen critique des Hiſtoriens d' Alexandre pag 112. *Henr. Valeſius* tam in notis ad Excerpta Peireſciana pag. 65. ſq. quam de Critica lib. I. pag. 156. Emendationum, adſerit cum aliis librum Dionyſio Halicarnaſſeo: *Burmannus* tamen in not. ad Valeſii Emendatt. facit cum *Voſſio* lib. VI. Inſtitt. orat. cap. II. §. 2. *Galeo*, *Hudſonio*, et *Fabricio*, in B. Gr. lib. IV. cap. 31. qui putant, confuſos eſſe duo Demetrios, Phalereum et Alexandrinum rhetorem, atque horum poſteriori libellum eſſe adiudicandum: cui ſententiae ſubſcribit *Schneider* in praef. ad ſuam edit. pag. XI. ſq.

4. Editus eſt ille liber primum ab Aldo, graece, in Rhetor. graecis, Venet. 1508. fol. — tum cum commentar. P. Victorii Florent. 1552. et 1562. fol. Victorianae prioris editionis lectionem ſequutus eſt *Guil. Morell.* Paris. 1555. 8. poſte-

poſteriorem vero Victor. edit. repetendam curauit *Io. Caſelius.* Roſtoch. 1582. 8. qui praeter ea in libro de eloquentia, *Phalereus* inſcripto Roſtoch, 1585. 4. multum profuit et emendando et interpretando Demetrii libello. poſtea, a *Galeo*, qui plura iactauit, quam praeſtitit, in Rhetoribus ſelectis, Oxon. 1676. 8. nec Glasgouienſis edit. 1743. 8. ea habet ornamenta, quae inani oſtentatione in epigraphe promittuntur. Omnium vero poſt Aldum editionum fundus eſt contextus Victorianus. Quare de Demetrio reliquisque Rhetoribus ſelectis, quos *Gale*, coniunctim ediderat, bene meruit *Io. Frider. Fiſcher*, qui exemplum Galei integrum non ſolum typis repetendum curauit, ſed etiam varias ex Aldino aliisque exemplis lectiones excerptas, ſuis et Schneideri notis diſtinxit, Lipſiae 1773. mai. 8. et in praefat. de ſuperioribus egit editionibus. — Nouiſſima et critica eſt ed. *Demetrii* de elocutione liber. Curauit *Io. Gottlob Schneider.* Altenb. 1779. 8.

5. Demetrius multum habuit ingenii et facundiae; at primus inclinauit eloquentiam, et inflexit orationem, eamque mollem et teneram reddidit, iudicibus *Cicerone* Brut. cap. 9. et *Quinctil.* I. O. X. 1. 80.

6. Conf. *Bruckeri* Hiſtor. crit. philoſ. Vol. I. pag. 857. ſqq. *Diog. Laert.* Libr. V. ſect. 75 — 87. *Ruhnken.* in hiſtor. crit. orator. graecor. pag. XCI. *Saxii* Onom. liter. pag. 89. et 549. Tom. I. Locum quemdam (ſect. 84. edit. Oxon.) emendat *Hardion* in hiſtor. acad. Par. Inſcript. vol. III. pag. 151. ſqq. et in Commentariis (Memoires) illius acad. vol. VIII. pag. 157. ſqq. agit *Bonamy* de vita Demetrii Phalerei.

§. 18.

§. 18.

E V C L I D E S.

1. Floruit A. O. C. circiter 3697. Olymp. CXVIII. 1. ante Ch. N. 306. V. C. 446.

2. Quam habuerit patriam, incertum eſt. Inſignis fuit mathematicus, et diſciplinas mathematicas Alexandriae non ſolum ſumma cum laude docuit, ſed ſcriptis quoque, quae hodienum magni aeſtimantur, illuſtrauit. Homo fuit, vt ſplendidiſſimi, ita quoque comis et mitiſſimi ingenii, et aequus alienorum laborum iudex.

3. Multa ſcripſit. Praecipua ſunt 1) *elementa matheſeos puræ* libri XV. at libri XIV. et XV. Hypſicli Alexandrino tribuuntur. Commentati ſunt in illos Proclus Philoſophus, et Theon Alexandrinus, qui ſub imperatore Theodoſio M. floruit. Demonſtrationes tamen, quae vulgo vocantur Theonis, Euclidis ipſius, a Theone tantum recenſitae, et interdum auctae, harum rerum peritis eſſe videntur. — 2) *Data* ſiue theoremata geometrica XCV. vna cum praefatione Marini philoſophi, Neapolitani. — 3) *Iſagoge harmonica*, quae num ab ingenio Euclidis profecta ſit, a quibusdam in dubium vocatur, — 4) *Sectio canonis Muſici*, haec etiam a nonnullis abiudicatur mathematico noſtro. — 5) *Phaenomena*, ſiue principia Aſtronomiae — 6) *Elementa optica* et *catoptrica*, quae quidem a Sauilio et Gregorio Euclidis ingenio indigna habentur. — 7) *De diuiſionibus ſuperficierum* et *fragmentum de leui et ponderoſo*: quos tamen libros, qui latine tantum in exemplo Oxonienſi leguntur, Euclidis eſſe, negarunt viri docti.

cti. De ſingulis his libris eorumque editionibus curate et perite diſputant *I. A. Fabricius* in B. Gr. Libr. III. cap. 14. Vol. II. et *Hamberger.* in zuverläſſigen Nachrichten Tom. I. pag. 320. ſqq.

4. Memoramus igitur Editiones *Operum Euclidis* gr. et latine per *Cunr. Daſydopium*, Argentor. 1571. 8. — et gr. et lat. ex recenſione *Dauidis Gregorii*, Oxon. 1703. fol. fide multorum MSStorum, a Sauilio bibliothecae legatorum, emendatiora et auctiora et cum illius caſtigationibus, opera *Hudſoni* prodierunt. — Elementa ſeparatim ſaepius ſunt edita et illuſtrata: Ευκλ. ϛοιχείων βίβλια ιέ — cum *Procli* commentario in librum I. gr. Baſil. apud Io. Heruag. cura *Sim. Grynaei.* 1533. fol. — Element. lib. XIII. gr. ex verſione latina *Feder. Commandini.* Londini 1620. fol. — Ευκλείδȣ ϛοιχείων βίβλια ἕξ. *Euclidis elementorum geometricorum libri ſex conuerſi in latinum ſermonem a Ioachimo Camerario.* Quibus adiectae ſunt trium priorum librorum demonſtrationes, atque editae in gratiam et vtilitatem ſtudioſorum Mathematices. — a *Mauritio Steinmetz*, Gersb. Lipſiae. typis Steinman. 1577. 8. — De antiquiſſima editione: *Euclidis opus elementorum*: in calce: — *Erhardus ratdolt, Auguſtenſis impreſſor ſolertiſſimus. Venetiis impreſſit. Anno ſalutis MCCCCLXXXII.* fol. cum figg. v. cel. *Abrah. Gotth. Kaeſtner* comm. Geometriae Euclidis primam, quae poſt inuentam typographiam prodiit editionem breuiter deſcribit, Lipſiae 1750. 4. et cel. *Zapf* Augsburgs Buchdruckers Geſchichte; tom. I. pag. 160. ſq. Illa editio eſt primus liber, in quo figurae mathematicae ligno inciſae et orae adpoſitae occurrunt. — *Eucl. Introductio harmonica*

monica et ſectio canonis gr. et lat. per *Io. Pernam* Paris. apud. Andr. Wechel. 1557. 4. — cum verſione et notis *Marc. Meibomii*, in eiusd. Ant. muſicae auctoribus VII. Amſtel. 1652. 4. — Optica et catoptrica. gr. et lat. ex interpret. Io. Pernae. Paris. apud Andr. Wechel. 1557. 4.

5. Subtilitas et acumen ingenii, et iudicii acies atque perſpicacia in illo laudantur.

6. v. *Saxii* Onomaſt. liter. I. pag. 90. et 91. Adde: Die ſechs erſten Bücher der geometriſchen Anfangsgründe des *Euklides* zum Gebrauch der Schulen, aus dem Griechiſchen veberſetzt durch *Lorenz*, nebſt einer Vorrede von I. A. von Seegner, Halae 1773. mai. 8. Idem *Lorenz* edidit: *Euklids Elemente, funfzehn Bücher aus dem Griechiſchen veberſetzt*, Halae 1781. mai. 8. In prolegomenis agitur quoque de vita et illis libris Euclidis. — *Euclidis* elementorum libri priores ſex; item XI. et XII. ex verſione latina *Freder. Commandini* ſublatis iis, quibus olim libri hi a Theone aliisque vitiati ſunt, et quibusdam *Euclidis* demonſtrationibus reſtitutis a *Rob. Simſon*, Med. D. et Prof. Mathem. lat. et anglice, Glasgou. 1756. 4. — Ad hanc editionem libros iſtos gallice vertit *Freder. de Caſtillon.* Berlin. 1767. et 1777. 8. The Elements of Euclid, with Diſſertations. — by *Iames Williamſon* M. A. Londin. vol. I. 1781. 4. — *Euclid's* ſection of the canon et Treatiſeon harmonic, liberalis verſio, cum explicatione graecorum modorum toni ſecundum doctrinam Ptolemaei, in *Car. Davy* Letters chiefly addreſſed to a young Gentleman upon ſubiects of Literature etc. By St. Edmunds. in vol. II. 1787.

1787. 8. — *Mongitor* Bibl. ſicula, tom. I. pag. 185. ſqq. *Sam. Reyheri* Euclides ϛοιχειώτης. Kilae. 1693. 4.

7. Non confundendus eſt cum *Euclide Megarenſi*, philoſopho Socratico, ſectae Megaricae ſiue Eriſticae conditore; de quo vide *Diogen. Laert.* Libr. II. ſect. 106—111. et *Iac. Bruckeri* hiſtor. crit. philoſ. Vol. I. pag. 610. ſqq. et Appendic. pag. 225. ſq.

§. 19.

SIMMIAS.

1. Rhodius, vixit ante Olymp. CXX. Habemus, praeter aliquot epigrammata, adhuc ludicra poematia et ingenii verſuumque luſus. Verba enim ita conſtituit, vt aliud poemation Oui; aliud Alarum; aliud denique ſecuris formam repraeſentaret.

2. Edidit illa *H. Stephanus* in minore Theocriti aliorumque poetarum Idylliorum editione, 1579. 12. pag. 385. ſqq. cum verſione, emendationibus notisque Claudii Auberii Triuncuriani, (repet. in Wintertoni poetis minoribus graecis, Cantabr. 1684. 8. pag. 314—329.) idem *Stephanus* ibid. 425. *Fiſtulam* dedit, aeque ludicrum carmen, quod alii Simmiae, alii Theocrito tribuunt, cum enarratione Viti Winshemii; et pag. 444. formam *arae*, cum declaratione G. Canteri, quam vel Simmiae, vel Theocriti eſſe ait: Stephanus tamen in Epigraphe libri cum aliis adſignat *Doſiadae*, qui itidem fuit Rhodius, et Simmiae vel aequalis vel ſuppar. Aliis praeter ea

Theocriti edd. haerent illi luſus. — Cum notis Claudii Salmaſii: cum Salmaſii explicatione duarum Inſcript. Herodis Attici Rhet. et Regillae, Paris. 1619. 4. et in Tho. Crenii Muſeo philolog. hiſtorico II. Lugd. B. 1700. 8. — *Simmiae Rhodii* epigrammata quinque, et Alas, ouum ſecurimque dedit *Brunck* in Analect. Tom. I. pag. 204. ſqq. et II. pag. 525. Doſiadae aram Tom. I. pag. 412. ſq. vide quoque infra *Theocritum* §. 29.

3. Conf. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. vet. edit. Libr. III. cap. 17. et Vol. VI. Libr. V. cap. 6.

§. 20.

DIPHILVS, Sinopenſis, eiusdem fere aetatis, poeta nouae Comoediae. Fragmenta ſunt in Morellii, Hertelii et Hug. Grotii Collectionibus. v. *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. 22.

§. 21.

NOSSIS, Locrenſis, poetria, Rhinthonis, Tarentini vel Syracuſani, aequalis, circ. Olymp. CXVIII. Eius, quae ſuperſunt, epigrammata collegerunt *Fuluius Vrſinus* in Carminibus IX. illuſtr. feminarum; *Io. Chriſtian. Wolf* in nouem ill. femin. fragmentis pag. 82. ſqq. (vbi vide Obſopoeum,) et *Brunck.* in Analectis poet. graec. Vol. I. pag. 194—196. Conf. *Fabricii* B. G. Vol. II. Libr. II. cap. 15. pag. 133. et *Olearii* diſſ. de poetriis graecis nr. 53.

§. 22.

§. 22.

MEGASTHENES.

1. Floruit circiter A. O. C. 3703. Olymp. CXIX. 3. ante C. N. 300. V. C. 452.

2. Hiſtoricus et Seleuci Nicatoris ad Indos legatus. Hiſtoriam Indiae conſcripſerat; at praeter pauca fragmenta in Strabonis Geographia (v. lib. II. p. 119. ſq.) nihil noſtram attigit aetatem. Nam *Megaſthenis*, (falſo Metaſthenis,) Perſae *opuſculum* de iudicio temporum et Annalium Perſarum, cum Beroſo et aliis a Io. Annio Viterbienſi editis, eſt ſuppoſititium. v. *Voſſium* de hiſtor. graec. Libr. I. cap. 11. et *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. III. Cap. VII. — *Meiners* Geſchichte vom Vrſprung der Wiſſenſchaften in Griechenland v. Rom. tom. I. pag. 383. 384. not.

§. 23.

EPICVRVS.

1. Natus Ol. CIX. 3. mortuus eſt Ol. CXXVII. 2. quum an. LXXII. aetatis iniiſſet. Floruit circiter A. O. C. 3708. Olymp. CXX. 4. ante C. N. 295. V. C. 457.

2. Athenienſis, ex oppido, cui Gargetti nomen fuit, ex tribu Aegeide ortus. Patrem habuit Neoclem, matrem vero Chaereſtratam: cum parentibus, colonia ab Athenienſibus in Samum deducta, eo translatus et a patre, qui ludimagiſtri onus ſuſcipere paupertatis ſubleuandae cauſſa cogebatur, primis litteris inſtitutus, et partim

 Sami,

Sami, partim Teii educatus eſt. Athenas anno XVIII. aetatis delatus, philoſophos adiit; ſed neminem ſectatus, proprio Marte philoſophiae operam dedit: hinc ſe ipſe *αὐτοδίδακτον* adpellitare potuit: at enim a vanitate gloriae et iactantiae ſuſpicione non abeſſe videtur. In primis philoſophorum Ionicorum Anaxagorae atque Archelai, potiſſimum Democriti et Metrodori libris delectatus eſt: ex quibus, quae ſibi placerent veraque viderentur, collegit ſibi, et pro ingenii ſui fertilitate ac ſubtilitate non minus, quam oſtentatione et ſuauitate, multa innouando, mutando et augendo nouam condidit ſcholam ſectamque. Poſtquam Colophone, Mytilene et Lampſaci, Alexandro M. mortuo, vsque ad an. XXXVII. aetatis commoratus eſt, Athenas reuertens in horto peramoeno, quem emerat, conſedit, ſcholam aperuit, ibique cum condiſcipulis ſuis, qui multi erant, vsque ad mortem vixit. At enim quum omnibus fere ſui aeui philoſophis contradiceret, in doctrina de deo, eius cura prouida, ortuque harum rerum, de dialectica aliisque rebus a Zenone eiusque adſeclis valde diſſentiret, atque in voluptate animi quieteque ſummam poneret felicitatem; haud mirum erit, qui factum ſit, vt inuidia odioque multorum flagraret, et, quum illius ſectatores magiſtri mentem haud recte intellexiſſent, atque, ſpretis legibus diuinis ac humanis, voluptatem corporis ſummum bonum eſſe putaſſent, philoſophia Epicurea infamaretur, a multisque homine liberali haberetur indigna. Epicurus quidem multa docuerit et commiſerit, quae ſtrenuo et ſeuero virtutum ſtudioſo falſa vitioſaque viderentur; atque de deo rerumque or-

tu

ta eum praue impieque ſenſiſſe, nullus nego: flagitia tamen et iudicia Epicureorum Epicuro ipſi eiusque doctrinae non imputanda ſunt. Atqui cuius philoſophi antiquioris, lumine diuinae doctrinae deſtituti, ratio et diſciplina labe craſſisque erroribus caruit? *Petrus Siluanus Regius* in libro: Diſcurſus philoſophicus, in quo hiſtoria philoſophiae antiquae et recentioris recenſetur, (Allendorf) 1705. 12. laudat pag. 118. Epicuri philoſophiam, praecipue eius de moribus doctrinam; nec tamen reticet ea, quae deeſſe aut vituperanda videantur. Enimuero hic non locus eſt, de eius placitis, vita moribusque plura diſputandi. Atque *Gaſſendus* in libris octo de vita et moribus Epicuri, Lugd. 1647. 4. rec. Hagae Com. 1656. 4. tum in Animaduerſionibus in Diogenem Laertium de vita et philoſophia Epicuri, Lugd. 1649. fol. denique in ſyntagmate philoſophiae Epicuri, Hagae Comit. 1659. 4. et ſaepius atque in Operibus Gaſſendi, coniunctim ſex tomis editis, Lugd. 1658. fol. et *Brucker.* in Hiſtoria philoſophiae critica Vol. I. pag. 1228. ſqq. atque Appendice pag. 331. ſqq. aliique, qui in vtramque partem diſputarunt, (quorum catalogum contexuit *Heumannus* in Actis philoſophorum, tom. II. pag. 637 — 650.) otium nobis fecerunt.

3. Trecenta volumina, in quibus nihil, ab alio dictum, tamquam mutuum ſumſiſſe, ſed omnia, tamquam ex ſe hauſta, litteris mandaſſe fertur, praeter fragmenta quaedam hinc inde diſperſa, et ea, quae Diogenes Laertius ſeruauit, iniuria temporis perierunt.

4. Confer Lucretium ab *Oberto Giſanio* editum Lugd. Bat. 1595. pag. 235—264. *Diogenem Laert.* Libr. X. Hunc *decimum Diogenis Laertii librum*, ſeparatim edidit, atque Epicuri epiſt. ad Herodot. ex ſua recenſione recudi fecit notisque varii generis eruditis illuſtrauit M. *Carol. Nurnberger* Noriberg. 1791. mai. 8. *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 33. *Saxii* Onomaſt. liter. I. pag. 93. et *Meiners* comment. in Bibl. philol. Gotting. Tom. I. Part. V. et Part. VII. et in philoſophiſchen Schriften Part. II. Contra *Parkerum* (disp. I. de deo ſect. VII. et ſect. XII—XIV.) in primis contra *Meinerſium* Epicurum a crimine Ciceronis et Plutarchi defendit, at tamen in laudando Epicuro fere nimius eſt *Franc. Anton. Zimmermann* in disp. Vita et doctrina Epicuri diſſertatione inaugurali examinata, Heidelberg. 1785. 4. — Epicuri Prolepſeis ſiue anticipationes ſenſibus demum adminiſtris hauſtae, non vero menti innatae, in locum M. D. Ciceronis de nat. deor. I. cap. 16. ſqq. diſſertatio *I. Mich. Kernii* — Gottingae 1756. 4. — Les ſonges d' Epicure, traduits du Grec par M. le Docteur *Vgtoogt*, Profeſſ. en langues orientales au College de Richel. et publiés par M. le Chevalier D.... Paris. 1755. 8.

§. 24.

POSIDIPPVS.

Floruit circiter A. O. C. 3715, Olymp. CXXII. 3. ante C. N. 288. V. C. 464. Tribus annis poſt Menandri obitum fabulas cum laude docere

cere coepit. Fragmenta illarum collecta ſuperſunt in Hertelii et Grotii Collect. et in Sententiis vet. Com. Paris. 1553. 8. pag. 83. Conf. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. cap. 22. Vol. II.

§. 25.

ANYTE poetria celebris, Tegeatis, circiter Olymp. CXX. Epigrammata illius, quae ſuperſunt, dederunt *Vrſinus* in Carminibus IX. illuſtr. feminarum; Io. Chriſtian. Wolf in IX. ill. fem. fragmentis pag. 92 — 115. et Brunck. in Analect. poet. gr. pag. 197. ſqq. Confer *Fabricii* B. Gr. Libr. II. cap. 15. nr. 14. et *Olearii* diſſ. de Poetriis nr. VI.

§. 26.

ZENO.

1. Editus Olymp. CIV. 3. e viuis abiit Olymp. CXXIX. vel CXXX Floruit circiter A. O. C. 3726. Olymp, CXXV. 2. ante C. N. 277. V. C. 475.

2. Cittieus: Citii enim vrbe maritima in inſula Cypro natus eſt. Pater, mercator, qui rerum mutandarum cauſſa Athenas ſaepe venerat, et filio plures libros, in primis Socraticos, adſportarat, huic tantum iniecit philoſophiae amorem, vt annos XXX vel XXXII. natus Athenas, ad viſendos et audiendos philoſophos, proficiſceretur, et, abiecto mercaturae conſilio atque amore, totum ſe philoſophiae ſtudiis manciparet. Primum Cratetem, philoſophum Cynicum, deinceps re-

liquos ſectarum principes et magiſtros vel audiuit, vel eorum ſcripta legit. Ex tot vero diuerſorum doctorum praeceptis atque opinionibus nouam philoſophandi rationem, quae quidem interdum verbis tantum mutatis et nouis, a reliquorum opinionibus diuerſa fuit, ſibi excogitauit, atque in Poecile, in qua, qui antea ex eruditorum numero conuenerant, Stoici dicebantur, copiam ſui fecit. Inde eius adſeclae primum Zenonii, deinde autem *Stoici;* et philoſophandi eius via *Stoica* adpellata eſt. Ingenium vero natura moresque et libido Academicorum, quibus tamen multa debuit, atque Epicuri, opinionibus contradicendi, multum contulerunt ad effingendam et conſtituendam nouam ſuae haereſeos formam. Auſterus enim, et grauis, pudoris, honeſti, et verecundiae, nec non temperantiae ac frugalitatis in primis amans quum eſſet; ſeueram introduxit diſciplinam, virtutem pictam fictamque potius, quam veram, et a Chriſtiana longiſſime alienam, quaſi genuit, nec pauca, quae vires atque infirmitatem animi humani ſuperarent, tradidit, laqueis dialectices ſuae contentioſae irretitus. Quae vero iuuenis fecit ſcripſitque, ea Zenoni aetatis mentisque compoſitae et ſeni non ſunt tribuenda; nec, quae ſeriores illius ſectatores de fato, deo, huiusque prouida cura et ἀπαθεια, quam a multis minus recto intellectam atque explicitam eſſe ſcimus, (v. *Io. Henrici Fiſcheri* diſſ. Stoicos ἀπαθείας falſo ſuſpectos, Lipſiae 1716.) commentati ſunt, ea omnia Zenoni ſunt ſimpliciter imputanda. Schola enim Stoica ſuas habuit viciſſitudines. Sed de his ſcriptores hiſtoriae philoſophicae ſunt conſulendi. In ſumma vero fuit

auctori-

auctoritate, eiusque philoſophandi rationis ſcholaeque intelligentia omnino neceſſaria eſt ad infinita veterum auctorum et Iureconſultorum romanorum loca rite percipienda atque interpretanda. Tantem aetate grauis vel laqueo vel fame vitam finiuit.

3. Eius ſcripta, quae perierunt, recenſet *Fabricius* in B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 15. Adde *Diogen. Laert.* Libr. VII. ſect. 1 — 164. ibique interpretes. — *Iuſtum Lipſium* in Manuductione ad philoſophiam Stoicam, Lugd. Bat. 1646. 12. et alibi. — E multis in quibus de Stoica philoſophia diſſeritur, paucos tantum memorabo libellos: plures ad Fabricii B. Gr. excitabo. — *Iac. Thomaſii* diſſertationes ad Stoicae philoſophiae et eeteram philoſophicam hiſtoriam facientes, argumenti varii, quibus praemittitur de exuſtione mundi Stoica exercitatio. Lipſiae 1682. 4. — M. *Georg. Paul. Rötenbeccii*, reſp. Io. Iac. Hartmanno, diſput. de intemperantia philoſophiae Stoicae, Altdorf. 1691. 4. Eiusdem diſp. reſp. Io. Colmar, de Stoicorum et Ariſtotelicorum circa graduum neceſſitatis bonorum externorum ad ſummam beatitatem diſceptatione, ibid. 1719. 4. — *Magni Dan. Omeiſii* diſp. Stoicorum philoſophia moralis ſobria, eorumdemque placita cum chriſtianismo conuenientia ibid. 1699. 4. — *Io. Franc. Buddei* IV. diſſ. de praecipuis Stoicorum in philoſophia morali erroribus. Halae Magdeb. 1715 et 1716. rec. in illius Analectis hiſtoriae philoſophicae, Halae Saxon. 1706. 8. — M. *Io. Mich. Sonntag* de Palingeneſia Stoicorum, diſp. Ienae, 1700. 4. — M. *Georg. Frider. Zſchau* diſp. ἀποθεωσις a Stoicis affectata et aſſerta, Witte-

Wittebergae 1715, 4. — *Io. Chriſtiani Burgmann* exercitatio philos. de Stoa a Spinozismo et atheismo exculpanda. Wittebergae. 1721. 4. — Contra Gaſſendum diſputat doctus anonymus de Epicuro ſibi repugnante in doctrina de deo, in bibliothecae philol. tom. I. part. V. n. 1. pag. 187. ſqq. et part. VII. n. 1. pag. 389. ſqq. *Heumanni* Acta philoſoph. Vol. I. et II. — *Bruckeri* hiſtor. philoſ. criticam Vol. I. pag. 893. ſqq. et Appendicem pag. 249. ſqq. — et *Dietrich Tiedemann* Syſtem der Stoiſchen Philoſophie, III. partes, Lipſiae 1776. 8. qui vero non vbique mentem Stoicorum adſequutus, et, quod plures fecerunt, tempora ac mutationes rite diſtinxiſſe quibusdam videtur.

§. 27.

PLEIAS POETARVM, ſiue ſeptem poetae eiusdem aetatis clari a Tzetza in vita Lycophronis ab initio ſic conſtituuntur. *Acaritides*, ſiue *Apollonius Rhodius*, *Aratus*, *Philicus*, *Homerus iunior*, *Lycophron*, *Nicander*, *Theocritus*. Ab aliis aliter. v. *Fabric.* B. Gr. Libr. II. c. 19. vol. II. pag. 317. ſq. — Les Vies de poëtes grecs — par. Mr. *le Févre* etc. Baſil. 1766. pag. 131. ſqq. ibique Relandi notam. — *Io. Frid. Leisneri* prolus. de *Pleiade* tragicorum graecorum, Cizae 1745. 4. — *Io. Andr. Michael. Nagelii* diſſ. philol. de Pleiadibus veterum Graecorum, Altdorf. 1762. 4.

§. 28.

§. 28.

LYCOPHRON.

1. Clarus temporibus Ptolemaei Philadelphi, cui gratus fuiſſe dicitur; ſecundum Hamberger. in Zuverläſſ. Nachrichten pag. 331. Vol. I. ante C. N. 284.

2. Chalcide (Euboeae, hodie Negrepont) ortus. Grammaticus et tragicus.

3. Supereſt Drama nempe poema iambicum, *Caſſandra* ſ. *Alexandra*, quae excidium Troiae vaticinans inducitur. Scripſerat quoque tragoedias. v. ad. Fabr. B. Gr. vol. II. pag. 309. item libros de comoediis v. *Hemſterh.* ad Ariſtoph. Plut. pag. 470.

4. Graece, Venetiis apud Aldum cum Pindaro, Callimacho et Dionyſii Periegeſi 1513. 8. — gr. cum comment. *Iſaaci Tzetzis* *) acc. Io. Tzetzae variarum hiſtoriarum liber, verſibus politicis ab eodem graece conſcriptus et latine verſus a. *Paulo Laciſio*. Baſil. apud I. Oporin. 1546. min. fol. In hac edit. primum comparent ſcholia, ab *Arnoldo Arlenio Peraxylo* e cod. Bononienſi vulgata: isque textum ad exemplar M. Antonii Antimachi a ſe emendatum eſſe teſtatur in epiſtola nuncupatoria. *Nic. Gerbelius* Tzetzae praefixit Caſtigationes. — Paris apud Iac. Bogardum, gr. 1547. 4. — tum apud Morellum Paris. 1584. 4. — graece, cum duplice verſione latina, vna ad verbum a Guil. Cantero; altera carmine expreſſa per

*) *Ioannem* Tzetzam potius auctorem fuiſſe commentar. docet *Küſter* ad Suidam v. Λυκοφρ. tom. II. pag. 473.

per Io. Scaligerum, cum Canteri adnotationibus, (ex Tzetzae comment. vbi vera tradidit, maximam partem, ſumtis veteres tamen et recentiores quoque adhibuit in ſubſidium,) Baſil. 1566. 4. — cum commentario *Meurſii*, Lugd. B. 1597. 8. — Iſaaci autem Tzetzae tamquam alterius Oedipi commentarios ad intelligendum poetam non vtiles ſolum eſſe, ſed etiam neceſſarios conſtat; etiamſi nugis non careant, et Tzetzes, monente iam Cantero, multis in locis foediſſime lapſus ſit. Antiquus commentator in Lycophrona eſt *Theon*. v. *Valcken*. in diatr. de fragmentis Euripidis huius Hippolyto ſubiecta pag. 291. A. B. — Cum Tzetzae commentariis e MSto emendatioribus, et verſione notisque Canteri; apud Paull. Stephan. 1601. 4. — Optima tamen eſt recenſio, quam *Io. Potterus* dedit cum Tzetzae commentariis, et Canteri et Scaligeri verſionibus et cum notis Canteri, Meurſii ſuisque, Oxon. 1697. fol. tum et notis et variis lectionibus et Tzetzae commentariis inſigniter emendatis atque amplificatis 1702. Textum ex pr. edd. et duobus MSStis correxit, et Tzetzam ex codd. emendauit et auxit. — Nouiſſima editio eſt: Λυκοφρονος — *Lycophronis* Chalcidenſis Alexandra ſiue Caſſandra, cum verſione et commentario Guil. Canteri, Paraphraſin, notas, indicem graecum e ſcholiis auctum adiecit et praefatus eſt *Henr. Godofr. Richardus*, A. M. ſcholae prouinc. Grimmenſis Collega III. Lipſiae, 1788. mai. 8.

5. Eſt poeta difficillimus, atque propter eruditionis ſtudium, cui inhiauit, digreſſionesque mythologicas, et audaciam, qua Aeſchylum, cuius fuit imitator, ſuperauit, valde obſcurus. Ideo

Ideo autem factus eſt poeta obſcurus, quia prophetiſſam more ſtiloque oraculorum loquentem, et res troianas prophetico dicendi genere nuntiantem inducit: quae in ſummo gradu enthuſiaſmi, nec ideo vſitati ſenſus et conſuetudinis verba facere, nec ſuetas imagines adhibere debuit.

6. *Voſſius* de poetis graecis Cap. VIII. pag. 64. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 16. Theocriti vita ab *Barneſio* conſcripta et primo Theocriti volumini a Wartono praefixa pag. XXXXIII.

§. 29.

THEOCRITVS.

1. Natus eſt Syracuſis ſub exitum Alexandri M. Floruit temporibus Ptolemaeorum Lagidae et eiusdem filii Philadelphi: Hieronis iunioris, regis Syracuſarum, gratia floruit. Cur Simichida ſit vocatus, docet ſchol. ad Idyll. III. 8.

2. Habemus XXX. Idyllia, quamquam in his quaedam alium habuiſſe auctorem videntur. (Warton in praefatione ad ſuam editionem, pag. XIV. Idyllia, Aites, Encomium in Ptolemaeum, Helenae Epithalamium, Fauorum fur, Bucoliscus, Hercules Leonis interfector, Piſcatores, Oaryſtus in mortuum Adonim: a Theocriti ingenio haud profecta videntur,*) tum XXII. Epigrammata, et ludicrum poema, *Syrinx*, cuius verſus ita poſiti ſunt, vt tibia Panis repraeſentaretur.

3. Prin-

*) conf. cel. *Wernsdorf.* poet. latin. minor. tom. II. pag. 22. ſq.

3. Princeps*) editio eſt *Mediolanenſis* 1493. quae continet *Theocriti* octo et decem Idyllia et Heſiodi opera et dies. Hanc ignorarunt Fabricius atque Reiſkius, eamdemque eſſe equidem puto, quam Leighius in collatione apud Reiskium ſiglo P. notarat, quod hic ſe non intelligere aliquoties profitetur. Illam vberius deſcribit Sanctamandus in iudicio de editione Theocriti cum Heſiodo, a Wartono poſt praefationem ad ſuam editionem pag. 58. ſqq. vulgato. Hoc quidem exemplum rariſſimum eſſe, vel id erit argumenti, quoniam nullus editor vsque ad *Valckenar.* cuius vide praefationem, illo vſus eſt: et tamen multas ſingulares easque egregias habet lectiones, vti ex notis Valckenarii coniicio. Warton tamen in praefat. pag. IX. not. 3. monet, illud exemplum cum Aldino, etiam vitiis, plerumque conſentire: Doricam autem dialectum nonnumquam melius exprimere. — Poſtea edidit *Aldus Manutius Theocritum* cum Heſiodo, Theognide, Phocylide, Catonis Diſtichis ex graeca metaphraſi Planudis et variis ſententiis graecis, Venet, 1495. fol. Haec editio princeps olim habebatur, et *Reiskius* de illa in praefatione ad ſuum Theocritum, pag. VI. ſqq. et ad Id. 23, 61. p. 300. ſq. multus eſt, arbitrans, Aldum eodem ipſo anno Theocritum bis edidiſſe, quum duo diuerſa exemplaria Aldina, quorum lectiones haud raro inter ſe multum disſidere exemplis docuit, manibus oculisque vſurpaſſet. *Warton* contra in praefat. pag. IX. nr. 4. diſſentit a Reiskio, et, „veruntamen, inquit, in aliqui-

*) De editionibus copioſius diſputaui in comm. de Dorismo Theocriteo, praefixa meae editioni pag. XX. ſqq.

aliquibus exemplaribus, poſt editum librum, folia nonnulla, quod admodum vitioſa, reſecuit et ſubmouit Aldus, et alia in eorum locum rite ſuffecit. Hinc error ortus. Duo ſunt exemplaria, ſed eadem editio." Aldus igitur forſan ex exemplo Mediolanenſi aut meliore cod. correxerit. Is vero dedit tria et viginti prima Idyllia, nec non triceſimum; Moſchi etiam et Bionis quaedam Theocriteis intermiſcuit. Vtrumque autem exemplum fons fuiſſe videtur reliquarum editionum vsque ad Stephanum, excepta editione Florentina in aedibus *Philippi Iuntae* impreſſa, 1515. quae XXX. continet Idyllia velut Theocriti, (inter quae nonnulla Bionis ſunt et Moſchi,) epigrammata quaedam, Fiſtulam, Alas et Securim, et, iudice Valkenario, egregias in primis lectiones, tales etiam, quae nusquam alibi reperiantur, e MSS. Mediceis forſan, praebet. — Alterutrum Aldinum exemplar *Zacharias Calliergus*, Cretenſis, Romae 1516. in 8. ita ſequutus eſt et repetiit, vt primum ſcholia, numquam antea vulgata textui ſubiungeret, dein multas quidem Aldi mendas tolleret, ſiue ingenio ſiue codd. Vaticanis ſuffultus, haud paucos contra errores induceret, denique Idyllia XXV, XXVI. XXVIII. XXIX. Syringem cum luſibus Simmiae Rhodii, Securi, Alis et Ara, atque epigrammata nouemdecim adderet. Quapropter nouas lectiones in hac editione hinc inde animaduerti: et quibusdam noua plane recenſio et editio viſa fuit. — Reliquae editiones ſiue ex altero Aldino, ſiue ex Calliergino exemplo fluxerunt ita, vt ii, qui operis praeeſſent, vel felicitate ingenii quaedam vitia ſuperiorum egregie corrigerent, vel incuria,

 negli-

negligentia et inſcitia illa augerent: de quibus quum Fabricius, Wartonus, praecipue Reiske adcurate et diligenter diſputaſſent, nolo de illis eſſe copioſus. — Rara eſt ed. apud Cratand. Baſil. 1530. 8. — et per hered. Andr. Cratandri ibid. 1541. 8. cum ſchol. graec. et epiſt. nuncupat. Hieron. Gemuſaei. — Francofurtenſis apud *Petrum Brubachium* 1545. 8. et 1553. (folii titulo forſan mutato,) cum ſcholiis graecis *Ioach. Camerarii* bona et reliquis, quae poſt Calliergum lucem viderunt, fere praeferenda eſt, et ſaepius, quantum nonnullas editiones conferendo intellexi, ſine vllo, ſaltem exiguo, diſcrimine repetita. Libris oppido raris Brubachianam, quae apud nos obuia eſt, adnumerat Warton. — Nouam lucem et criticam facem adtulit *Henricus Stephanus*, dum Theocritum edidit inter Principes poetas graecos heroici carminis, 1566. fol. Splendida et a mendis typographicis mire perpurgata haec eſt editio et baſis reliquarum, quae conſequebantur. Ex Aldino, Romano et in primis Florentino Steph. recoxit Theocritum; habuit praeterea caſtigationes, quas Michael Sophianus e vetere quodam codice praebuerat: v. Stephani not. ad Princ. poet. gr. pag. 487. Moſchi et Bionis carmina a Theocriteis ſeiunxit, et idylliorum mutauit ordinem. Multa tamen in textu de coniectura, nec vbique feliciter, correxit, neque vero ab incuria vbique et diligenter cauit aut de illis monuit lectores. v. Reiskii praef. pag. 21. ſqq. — Idem *H. Stephanus* edidit 1579. in 12. *Theocriti*, Bionis et Moſchi Idyllia, eiusdemque epigrammata. Simmiae Rhodii Ouum, Alas, Securis, Fiſtula, Doſiadis Ara, omnia cum inter-

interpretatione latina, in Virgilianas et Naſon. imitationes Theocriti Obſeruationes. Quibusdam locis, cum maiore opere collatis, deprehendi, Stephanum in minore hac editione nouam adtuliſſe manum medicam. Nouas quoque emendationes praemiſit contextui. — *Commelini* editionem 1596 commendant Scaligeri emendationes et elegantes doctaeque Caſauboni lectiones.*) — Caſauboni autem lectiones primum ſub nomine *Iſaaci Hortiboni* **) prodierunt, in editione, quae penes me eſt, et quam Geneuae editam fuiſſe reperi: *Theocriti*, Simmiae, Moſchi et Bionis Eidyllia, et Epigrammata, quae ſuperſunt, cum Muſaei poematio, omnia graeco-latina et expoſita, in 12. ſ. l. et a. Praefatus eſt *I. C.* h. e. *Criſpinus* et pauca de Theocrito diſſeruit. Sequuntur paucae notae criticae in Theocritum, magnam partem coniecturae Auberii. Poſt Idyllia pag. 212. Syrinx cum declaratione *Winſemii.* Tunc epigrammata et Simmiae Rhodii ludicra poematia cum expoſitione Claudii Auberii Triuneuriani. Poſtea Auberii notae quaedam in Theocritum pag. 278. et Moſchi, Bionis ac Muſaei poemata. Dein Is. Hortiboni lect. theocriteae cum epiſtola ad Stephanum 1584. Sed in exemplo

Reiskii

*) Separatim quoque prodiit *Is. Caſauboni* Theocriticarum lectionum libellus. Edit. altera vberior et melior. Ex typographeio Hier. Commelini. 1596. 8. Eodem anno lucem adſpexit: *Θεοκρίτου — Theocriti Eidyllia* h. e. partua poemata XXXVI — Pindari — Argonautica cum expoſitione grammat. de ore *Mich. Neandri* excepta, ſ. l. impenſis Iac. Apelii. 1596. 8.

**) v. ſupra ad Heſiodum.

Reiskii illae ſunt multo vberiores et pleniores. Denique variae lection. quinque priorum Idylliorum, et Pediaſimi graeca explicatio Syringos. — *Heinſii* editio apud Commelin. 1603. 8. dicitur eſſe mendoſa. — Idem vero anno ſequenti maiori cum cura et diligentia nouam, parauit editionem, nempe: *Theocriti*, Moſchi, Bionis, Simmii, quae extant, opera, graece et latine; cum graecis in Theocritum ſcholiis et indice; accedunt Ioſephi Scaligeri et Iſaaci Caſauboni notae et lectiones; opera et ſtudio, et cum notis *Dan. Heinſii*, (Heidelbergae apud Commel. 1604. 4. Nullis vſus eſt codicibus, nec Aldinum exemplar conſuluiſſe videtur: multa in dialectis mutauit, et communia quaedam ad Dorismum refinxit. Lectiones, quas addidit, ſunt doctae quidem et ſagaces, atque ingenioſae, ſed ſaepe etiam argutae atque intemperantes. Acrius quidem notatur Heins. a Reiskio; ſed vindicatur a Valckenario.— Heinſianum exemplum reddidiſſe dicuntur *Fellius*, Oxon. 1676. et alius quidam ibidem 1699. — *Winterton* in poetis graecis minoribus, Cantabr. 1635. ſe quidem Stephanum ſequutum eſſe ait; at in Theocrito Heinſii lectionem ſiue dorismum frequentius repoſuit. Winterton. ſequutus eſt editor Londin. 1729. 8. — Nouam recenſionem inſtituit, Aldino, Callierg. et aliis priſcis exemplis, item codd. collatione vſus *I. Iac. Reiske*, qui Theocritum graece et lat. cum ſcholiis Stephani et Caſauboni lectionibus, ſuisque notis vberioribus et indice copioſo edidit Lipſiae 1765. II. Voll. 4. Miram diligentiam et naſum acutum Reiskii; at etiam corrigendi libidinem deprehendes. Textum enim modo fauſtis, modo infauſtis

auibus

quibus crebro mutauit, ſiue antiquam lectionem reſtituendo, ſiue de ingenio, quod ſagax quidem, at audax quoque fuit, corrigendo. — Nemo vero maiorem codd. librorum et edd. adparatum, nemo plus otii ad emendandum, ornandum poliendumque Theocritum habuit, quam *Thomas Warton*, et tamen nemo parauit poetae editionem minus idoneam, et lectori minus commodam, quam ille. Splendida quidem eſt, at confuſa, et omnino moleſta. Decem annos ſub praelo ſudauit editio, cuius epigraphe eſt:

Theocriti Syracuſii, quae ſuperſunt, cum ſcholis graecis auctioribus, emendationibus, et animaduerſionibus in ſcholia editoris et *Io. Toupii*, Gloſſis ſelectis ineditis, indicibus ampliſſimis. Praemittuntur editoris diſſertatio de Bucolicis Graecorum, vita Theocriti a Ioſua Barneſio ſcripta, cum nonnullis aliis auctariis. Accedunt auctoris et variorum notae perpetuae, epiſtola *Ioannis Toupii* de Syracuſiis, eiusdem addenda in Theocritum, nec non collationes quindecim codicum, edidit *Thom. Wart.* S. T. B. Coll. S. S. Trin. Socius, nuper poeticae publicus praelector, Oxonii. Tomus primus et ſecundus Oxonii 1770. mai. 4.

Sanctamandus permultos annos in Italia commoratus eſt ad inueſtigandos et conferendos codd. MSS. Theocriti aliorumque. Hanc collectionem, theſaurum et huius editionis ornamentum, poſt illius mortem in bibliothecam Bodleianam illatam accepit *Warton*, et varias lectiones, ex Anglicis codd. auctas non textui ſuo quamque loco ſubiecit, vt lector eas vno obtutu perluſtraret atque conſideraret; ſed ſingulas in altero tomo ſeparatim ordinauit: qui quidem labor Wartono

non adeo moleſtus fuerit: ſed lector, varietatis lectionis cupidus, illam cum ſummo taedio et temporis diſpendio ſingulis locis conquirere et conferre cogitur. Quoniam tamen haec editio admodum cara eſt, nec vbiuis obuia, paucis indicabo ordinem confuſum, ſiue ſeriem rerum. In *primo* tomo continentur, 1) praefatio, in qua inter alia de codd. et edd. agitur; 2) diſſ. de poeſi bucolica Graecorum; 3) Barneſii vita Theocriti; 4) Sanctamandi iudicium de editione Theocriti Aldina antiquiore h. e. Mediolanenſi; 5) Grammaticorum praefatiunculae; 6) Idylliorum numeri et tituli; 7) Inſcriptiones Idyll. ex cod. Vatic. 8) *Theocriti* Idyllia, graece ſine accentibus, et ex Heinſiano exemplo repetita; 9) eiusdem Epigrammata; 10) Notitia ſcholiorum; 11) ſcholia e cod. Vat. auctiora; 12) Index auctorum, qui citantur in ſcholiis; 13) Index rerum memorabilium in ſcholiis; 14) Emendationes editorum ſcholiorum, 15) *I. Toupii* Animaduerſiones, (ſane eruditae,) in ſcholia; 16) Specimen gloſſarum Laurentianarum; 17) Gloſſae ſelectae Vaticanae; 18) Index verborum. In *altero* tomo continentur 1) *Wartoni* notae ſat copioſae, neque tamen plenae et abſolutae; 2) Epiſtola *I. Toupii* de Syracuſiis; 3) *Wart.* Addenda et corrigenda in notis; 4) Collationes codicum MSS. et quidem primum trium codd. bibliothecae Bodleianae, tum bibliothecae Harleianae et ita porro, ſingulis ſeparatim collectis et memoratis: quae diſpoſitio omnino moleſta et improba lectorem quaſi ludit; 5) Addenda *I. Toupii* in Theocritum, quae ingenium, ſagacitatem atque eruditionem non minus, quam miram audaciam et arrogantiam

illius

illius teſtantur; denique 6) *Muſgrauii* notulae, et noua *Wartoni* addenda. Sed hactenus de Wartoni editione. Adde Schneideri cenſuram illius edit. in bibliotheca philolog. Gotting. Vol. I. —

Theocriti decem Eidyllia (n. I—IV. VI. VII. IX. XI. XVIII. et XX.) latinis pleraque numeris a *C. A. Wetſteinio* reddita, in vſum auditorum cum notis edidit, eiusdemque Adoniazuſas vberioribus adnotationibus inſtruxit, *L. C. Valckenaer*. Lugd. Bat. 1773. 8. Wintertoni exemplum eſt baſis, at e codd. Wartonianis et Reiskianis emendatum. Notae maximam partem criticae ſunt, *Valckenaeri* eruditione dignae. Adnotationes in Adoniazuſas ſunt ſtupendae eruditionis et theſaurus graecae linguae atque antiquitatis. — *Brunck* V. C. in Analectis vett. poet. graecor. Tom. I. pag. 263. ſqq. dedit Idyllia et epigrammata Theocriti vel ex MSS. (et tres nondum hucusque collatos adhuc in vſum conuertit,) vel ex ſuo aliorumue ingenio interdum audacius emendata; Dorismum vbique induxit, ordinem Idylliorum reduxit Aldinum et in notis Tom. III. de multis locis licet breuiter, at acute atque ingenioſe dixit ſententiam. —

Poſtea *Valckenaer*, ſummus criticus, iterum acceſſit ad Theocriti contextum emendandum, et Brunckii recenſionem tam in textu quam in notis mere criticis ſaepe quidem deſeruit, ſaepius tamen ſequutus eſt in accurata editione: *Theocriti, Bionis et Moſchi Carmina bucolica, gr. et lat. latino carmine pleraque reddita ab Eobano Heſſo, nonnulla a G. E. Higtio ſubiecit, graeca ex edd. primis, codd. et aliunde emendauit, variisque, lectionibus inſtruxit L. C. Valckenaer.* Lugd. Bat. 1779. 8. —

Valckenarii, Brunckii, et reliquorum praeſidiis ad Bucolicum reſtituendum vſus recenſui atque edidi *Theocriti Reliquias*, gr. et lat. cum meis animaduerſionibus praeclarisque cel. *Schreberi* obſeruationibus, in quibus vocabula potiſſimum, quae in Theocriteis occurrunt, botanica explicantur. Lipſiae 1780. mai. 8. *Strothius* quidem in bibl. Berolin. quaedam notare et ex hiſtoria atque antiquitate botanices plura illuſtrare ſtuduit; at ipſe valde mediocrem, leuemque curauit *Theocriti* editionem Gothae 1782. 8. quam plane propemodum immutauit, magnam Stroth. obſeruationum partem reſecuit, ideo nomen illius in fronte omiſit, textum e Valken. recenſione maximam partem repetiit, et coiecturas ſuas ſagaces propoſuit cl. *Iacobs: Theocriti Idyllia ex recenſione Valckenarii cum ſcholiis ſelectis ſcholarum in vſum edita.* Gothae. 1789. m. 8. — *Selecta quaedam Theocriti idyllia.* Recenſuit, variorum notas adiecit, ſuasque animaduerſiones, partim latine, partim anglice ſcriptas immiſcuit *Thom. Edwards*, S. T. P. in vſum iuuentutis academicae. Cantabrig. 1779. m. 8. Sunt vero Idyllia I. IV. VI. VIII. IX. X. Criticae notae ſunt ex Caſauboni, Reiskii, Wartoni etc. animaduerſionibus deſumtae: grammaticae maximam partem leues, auctorem habent Edwards. Textus modo cum accentibus, modo ſine illis inconſiderate eſt expreſſus. Variae denique lectiones, prouti in exemplo Wartoniano exſtant, valde incommode ſunt ſini ſubiectae. — *Teocrito*, *Moſco*, *Bione*, *Simmia*, greco-latini con la Bucolica di Virgilio latino-greca volgarizzati e forniti d' annotazioni da *Eritiſco Pilenejo*, P. A. Parmae 1780. II. voll. 4. Splen-

Splendida eſt editio; at editor plura promiſit, quam praeſtitit. vol. I. continet *Theocritum.* Textus eſt Heinſianus, e cuius regione eſt latina verſio, et infima in ora italica verſio metrica, auctore editore, cuius verum nomen eſt *Giuſeppe Maria Pagnini*, ex ordine Carmelitarum. Tunc ſequuntur notae, ex ſuperioribus editionibus maximam partem excerptae, interdum leues. Parimodo, immo vero minus adeo diligenter tractauit editor, Bionem, Moſchum ac Virgilii Bucolica. — *Theocriti* Thyrſis. id. primum. gr. ſine l. et a. nota. 4. — Huc pertinet quoque *Dauid. Whitfordi* collectio: Muſaei, Moſchi et Bionis, quae exſtant, omnia, quibus acceſſere quaedam ſelectiora *Theocriti* Eidyllia. Impreſſa maiore charactere, ſculptura adornata, latinoque carmine reddita, graecis e regione appoſitis, Londin. 1659. 4.

Verſiones denique quasdam commemorabo: *Idylli di Mosco*, *Bione e Theocrito*, recati in verſi latini, del Conte *Bernardo Zamagna*, volgarizzati e forniti d' annot. da Lecigi Maria *Buchetti* Milano 1784. 4. — *Theocriti*, *Bionis et Moſchi Idyllia.* Omnia a *Bernardo Zamagna*, Raguſino, latinis verſibus expreſſa. Senis ex typogr. Pazziniana. 1788. 8. Pars Theocrit. idylliorum verſionis habet Abbat. *Raymund Cunich* auctorem. — *Italice Theocritus a Dominico Regolotto Romano*, Turini 1729. 8. verſus eſt. — *Gallice* a *Chabanon* Paris. 1777. 8. — a *Gin* Paris. 1788. 8. II. tom. — *Anglice*, a *F. Fawkes*, cum criticis obſeruationibus, vita auctoris, indice rariorum editionum et commentatione de carmine bucolico. Londini 1767. — *Theocr. Bion.* et *Moſchum* cum *Tyrtaei* elegiis in anglicos verſus tranſtulit,

 addi-

addiditque diſſertationes atque notas *Richard. Polwhels*, cuius opera laudatur in Critical Review, m. Maio n. VII. a. 1787. — *Germanicae* verſiones ſunt Berolinenſis auctore *Liberkühnio*, cum Bione et Moſcho, 1757. Halberſtadienſis, 1771. 12. — *I. G. S. Schwabii*, cum notis, (non omnia Theocritea ſunt verſa,) Ienae 1769. m. 8. — *Carol. Aug. Kütneri*, qui Theocriti, Bionis, Moſchi et Coluthi poematia transtulit in linguam vernaculam, Mitau. et Lipſiae. 1772. min. 8. iterum cum aliis edidit Altenb. 1784. 8. — A nitore typorum et chartae non magis quam ab elegantia verſionis et eruditione in prolegomenis et commentatione de carmine bucolico conſpicua commendari debet interpretatio plurimorum Theocriteorum germanica, auctore *Comite de Finkenſtein: Arethuſa oder die bukoliſchen Dichter des Alterthums.* Pars. I. Berol. typis et ſumtu Io. Frid. Vngeri. 1789. 4.

4. Eſt princeps bucolicorum, et ob naturalem pulcritudinem ac ſimplicitatem vel Virgilio praeferendus. Dorismus moribus paſtorum ſuorum conuenit. Mores vero Theocriti non ſunt ſecundum aetatem noſtram delicatulam diiudicandi. Nec tamen omnia idyllia Theocriti ſunt carmina bucolica, quae rus redolent mimosque fere veteres, orationem, actionem, ſimplicitatem moresque et indolem paſtorum ac ruricolarum antiquorum cum venuſtate et ſuauitate referunt, et differunt ab idylliis tam alius argumenti, quam ſerioris noſtraeque aetatis. Sed de ortu, natura virtutibusque carminum bucolicorum, et quatenus Theocritus vel ſuperet reliquos poetas bucolicos vel diuerſus ſit a ceteris, eleganter diſputarunt

runt cel. *Heyne* in comment. de carmine bucolico, praefixa I. tomo Virgilii, atque in Opuſculis academ. vol. I. pag. 98. illuſtriſſ. *Comes de Finkenſtein* l. m. eiusque cenſores in Gottingens. ephem. litterar. a. 1789. plag. 128. m. Aug. pag. 1282. ſqq. et in: Neue Biblioth. der ſchönen Wiſſenſchaften, Lipſiae 1790. vol. XL. part. II. in primis pag. 279. ſq. vt *Alexandri Roſaei* diſſert. de carmine paſtorali in eius Eclogis, Lugd. Batau. 1672. 12. pag. 63 — 234. Scaligeri, Voſſii, Batteuſii, Wartoni aliorumque iudicia praetermittam. — Auctor libri: *Ueber Theokrits dichteriſche Fadaiſen, Zoten und Plumpheiten*, in: *Analecten für Politik, Philoſophie, und Litteratur in Eroerterungen und Nachrichten, welche in Deutſchlands ſämtlichen Iournalen vermiſſt werden*, Lipſiae 1787. 8. n. III. Theocritum dum adcuſat, idem defendit. Negat enim, ſe in Theocriti Idylliis reperire flumen et facilem compoſitionem verſuum, amoenitatem flexibilis orationis, lumen et naturalem linguae pulcritudinem; contra, ſe ſentire, ait, in illis humile abiectumque genus, ſcenas haud mouentes, inſulſas laudationes, obſcuram breuitatem et alia culpanda: et tamen concedit, Theocritum haud ſcripſiſſe idyllia arcadica, ſed plerumque actiones plebis nec pulcram, ſed humilem naturam deſcripſiſſe; atque idyllion eſſe Theocrito breuem deſcriptionem, breuem imaginem cuiuslibet ſcenae in vita humana quodammodo ſenſus mouentis. adde Sulzer Theorie der ſchön. Künſte v. *Hirtengedicht*, ibique cel. de *Blankenburg* notit. litterariam pag. 454 — 462.

5. Conf. *Fabric.* B. G. Libr. III. cap. 17. Vol. II. vet. edit. — *Ant. Mongitoris* Bibl. Sicul. tom.

II.

II. p. 246. — Interpretatio Eidylliorum Theocriti, dictata in Academia Wittebergenſi a *Vito Vuinshemio*. Adiecta ſunt et ſcholia, quibus loca difficiliora explicantur, Francof. per Petr. Brubachium 1558. 8. —. *Franc. Vauaſſoris* de ludicra dictione liber etc. ed. Io. Erhard. Kappii, Lipſiae 1722. 8. c. 7. pag. 108. ſqq. ibique notas editoris. — Biographiam claſſicam Vol. I. pag. 153. ſecundum interpret. Murſinnae. *Lud. Caſp. Valkenarii* epiſtola ad Matthiam Roeuerum Ictum, in qua Theocritum tractauit, praemiſſa Vrſini Virgilio collatione ſcriptorum graecorum illuſtrato, Leowardi 1747. 8. — *Io. Bernard. Koehleri* Notae et Emendationes in Theocritum; accedente ſpecimine Emendationum in ſcriptores Arabicos, Lubecae 1767. 8. — *Io. Georg. Meuſelii* comment. de Theocriti et Virgilii poeſi bucolica, Gotting. 1766. 4. — Quatriéme Idylle de Theocrite traduite en François, avec des Remarques par Mr. *Hardion*, in Memoir. de Litter. de l'Acad. des I. et B. L. à Paris Tom. IV. 1746. pag. 520. ſqq. et eiusdem Diſcours ſur les Bergers de Théocrite ibid. pag. 534. ſqq. idem de iudicio Longini (ſect. 33.) in Hiſt. acad. Paris. Inſcr. vol. V. pag. 202. ſqq. — *(Herder)* Veber die neuere deutſche Litteratur, P. II. p. 349. ſqq. vbi Theocritum mirifice laudat, et cum Gesnero, Idylliorum german. ſcriptore, comparat. — *Io. Nicol. Niclas*. ſpecimen Theocriteum, cum proluſ. Io. Mich. Heinzii, Luneb. ſ. a. — *Schütz*. Obſſ. in Theocriti Adoniazuſas v. 1—38. Ienae 1782. praecipue v. 15—17. emendantur. *Strothii* et *Zeunii* comment. ad Idyll. XXI. iam in mea edit. Theocriti laudaui et conſului ad illud poema. —

Ueber

Veber den Geiſt des Theokrits und der Idylle in *Chriſt. Aug. Clodii* neuen vermiſchten Schriften poſt eius mortem ab illius vxore vidua editis, part. V. Lipſiae 1787. — *Albert. Bayeri* commentarii perpetui in Theocriti Charites et Syracuſias. Erlangae 1790. 8. — *Dawes* in Miſcell. critic. pag. 102. ſq. Idyll. 26. putat, ſcriptum eſſe a nebulone aliquo, graecae neque linguae neque proſodiae ſciente: ſed iam refutatus eſt a *Burgeſſio*, in Adpendice ad ſec. editionem, Oxon. 1781. 8. pag. 389. ſqq.

§. 30.

CALLIMACHVS.

1. Floruit ſecundum Fabricium circ. Olymp. CXXXIII. ante C. N. 247. ſecundum Saxium Onom. I. pag. 99. circa Olymp. 125. ante C. N. 275. v. c. 477.

2. Cyrenaeus, Libys, hiſtoricus, poeta, in primis grammaticus. Alexandriae primum in vico Eleuſine litteras docuit, dein a Ptolemaeo Philadelpho in Muſeum, in quo philoſophi et viri eruditi regio ſumtu alebantur, accitus, atque regi illi eiusque ſucceſſori Euergetae iucundus fuit. *Battiades* vocatur, non, quia Batti filius fuerit, ſed ab Ariſtaeo, ſiue Batto conditore Cyrenarum. v. Burman. ad Ouid. I. Amor. 15. interpret. ad Petron. cap. 135. Spanhem. ad Callim. H. in Apoll. 65. Inter alumnos ſuae diſciplinae habuit Ariſtophanem Byzantium, Grammaticum, et Apollonium Rhodium, quem poſtea ingratum diſcipulum atque

fragmenta addere *). — Hymnos, epigr. et fragm. dedit atque illuſtrauit *Bonauentura Vulcan.* cuius editionis nitidae et rarae haec eſt inſcriptio: *Callimachi Cyrenaei Hymni, epigrammata et fragmenta, quae exſtant.* Et ſeparatim *Moſchi* Syracuſii et *Bionis* Smyrnaei Idyllia, *Bonauentura Vulcanio*, Brugenſi, interprete. Cum annotationibus eiusdem et indice copioſo. (cum ſcholiis graecis antiquis.) Antwerp. apud Chriſtoph. Plantin. 1584. 12. — Epigrammata et fragmenta auxit *Anna, Tanaquil Fabri filia,* in ſua Callimachi editione cum notis, Paris. 1675. 4. — Locupletiſſima eſt edit. ex recenſione *Theodori I. G. F. Graeuii*, cum ſuis, Friſchlini, Vulcanii, Stephani Bentleii aliorumque obſeruatt. et commentario *Ezech. Spanhemii* doctiſſimo nimisque copioſo, in quo multa antiquitatis capita erudite illuſtrantur, Vltraiecti 1697. 8. II. Voll. — Repetita eſt haec editio ibid. 1761. 8. II. Voll. cura *Io. Aug. Erneſti*, qui vero textum ad MSS. fidem recenſuit, nonnulla loca de coniectura aut iudicio aliorum correxit, latine vertit, notas Tiberii Hemſterhuſ. et Ruhnkenii ſuasque cum grammaticas, tum in primis criticas adiecit, et, poſt Bentleium, fragmenta inſigniter auxit. Ruhnkenius, qui operis praefuit, in Spanhemii commentario loca vitioſe antea typis exſcripta, ſedulo correxit. — Huius exempli textum ſine notis cum indice difficiliorum vocabulorum et variis lectionibus, e cod. quodam primum excerptis, repeti fecit *Chriſt. Frid. Loesnerus*, Lipſiae 1774. 8. — in *Brunkii* Analect. poet. gr.

*) Conf. *Freytag* Adparat. litter. tom. I. pag. 234. ſqq. *Clement* Bibliotheq. curieuſe etc. tom. VI. pag. 58. ſq.

gr. Tom. I. pag. 423 — 475. — Londini vero *Call. Hymni* et Epigrammata, quibus acceſſerunt *Theognidis* carmina, nec non epigrammata plusquam trecenta ex Anthologia graeca cum notis (Bentleii) antea lucem viderunt, Londini 1741. 8. — cum ſchol. et not. varior. a *I. Frid. Stübel* Lips. 1741. 8. gr. et lat. – gr. Glasgu. 1755. fol. — *Angel. Mar. Bandini* editionem, Florent. 1764. nihil commendat praeter varias lect. ex ed. Laſcaris excerptas. — *Callimachi H. in Apollinem cum emendationibus ineditis Ludou. Casp. Valckenarii et interpretatione Laur. Santenii.* Lugd. B. 1789. mai. 8. vnica plagula. — *Call. H. in Iouem* obſeruationibus philologicis illuſtrauit, ſcholiaque graeca adiecit *Io. Ern. Linke*, Dresdae 1784. 4. — *Hymnos Callimachi* cum Muſaeo, Orpheo, Theocrito, Bione, Moſcho et Colutho germanice vertit *Car. Aug. Küttner*. Altenb. 1784. 8. Duas Callimachi elegias italice vertit *Ceſari*, quae additae ſunt italicae verſioni Homeri Batrachomyomachiae ab Antonio Lavagnoli. Veronae. 1788. 8.

5. Doctus fuit grammaticus, nec omni ingenio poetico caruit Callimachus; arte tamen plus valuit.

6. v. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. cap. 19. Vol. II. — *Reiskii* Animaduerſ. ad graecos auctores Vol. V. Lipſiae 1766. 8. — *Iac. Frid. Heuſingeri* Periculum emendationum (omnino ſagacium atque eruditarum) Callimacharum, Guelpherbyti 1766. 4. — *Io. Georg. Zierlein* diſp. praeſ. Klotzio, de ingenio Callimachi, Halae 1770. *Dawes* in Miſcellaneis criticis paſſim, praecipue pag. 98-110. loca quaedam Callimachi tentat emendatque, ſed a Burgeſſio in adpendice edit. II. interdum corre-

correctus et refutatus. Idem igitur *Dawes* pag. 258. ſq. Callimachi H. in Cererem ſtolidiſſimum vocat, et putat materiem illius eſſe futilem et ſaepe peccari aduerſus indolem tum ſermonis tum metri: ſed diſſenſum declararunt *Dorville* ad Charit. p. 275. et *Erneſti* ad Call. H. in Cer. vers. 111. — *Seuini* emendatio Callim. H. in Delum vs. 100. eſt in Hiſt. acad. Pariſin. Inſcript. vol. V. pag. 157. — cl. *Saxii* Onomaſt. I. pag. 99. ſqq. et pag. 551. ts proluſiones Erneſti indicat.

§. 31.

ARATVS.

1. Floruit circiter A. O. C. 3733. Olymp. CXXVII. 1. ante C. N. 270. V. C. 482.

2. Solenſis, e Solis, poſtea Pompeiopoli, Ciliciae ciuitate; Athenodori et Letophilae filius. Theocriti amicus. v. ſchol. ad Theocr. Id VI. v. 1. Audiuit Menecratem Epheſium grammaticum, et philoſophos Timonem, ac Menedemum Dionyſium Heracleotem, Perſaeumque *) Stoicum, quem ab Antigono, qui in Macedonia ab Olymp. CXXV$\frac{2}{3}$. per annos XXXIIII. regnauit, in Macedoniam arceſſitum eo comitatus eſt, et in notitiam gratiamque regis venit: ibique ante regis obitum mortuus eſt.

3. Illius regis ſuaſu ſcripſit poema heroicum Φαινόμενα, quibus poſt v. 722. ſubiunguntur Διοσημεῖα,

*) de *Perſaeo* v. Hemſterh. ad Arati genus in Callim. tom. I. pag. 590. ſq. ed. Erneſti.

σημεῖα, ſiue *Prognoſtica*, atque, quum Aſtronomiae ignarus eſſet, Eudoxii Cnidii, qui ἔνοπτρον et Φαινόμενα ſcripſit, orationem proſam verſibus incluſit atque illuſtrauit: in quod poema non pauci deinceps commentati ſunt. v. *Fabricium.*

4. Princeps editio eſt Aldi, graece, cum commentariis Theonis: inter Aſtronomos veteres, Venet. 1499. fol. — cum verſione proſaria et notulis *Io. Ceporini*, addita Procli ſphaera, Cleomede et Dionyſii Periegeſi, Baſil. 1534. 1547. 1561. et vitioſe 1585. 8. apud H. Petri. — *C. Iul. Hyginus* — — *Palaephati* — liber I. *F. Fulgentii Placiadis* — Mytholog. libri III. et de vocum antiquarum interpretatione lib. I. *Arati* Φαινομένων fragm. Germanico Caeſare interprete. *Eiusdem Phaenomena* graece, cum interpretat. latina. *Procli* de ſphaera libellus, gr. et lat. Index. Baſil. apud Io. Heruag. 1535. fol. (praefante et curante *Iac. Micyllo.*) — ibid. cum Hygino etc. gr. et lat. 1549. fol. 1570. fol. Sphaerae atque aſtrorum coeleſtium ratio, natura et motus, ad totius mundi fabricationis cognitionem fundamenta, Baſileae apud Valderum 1536. 4. in quo libro continentur Iac. Zieglerus Landauus de ſolidae ſphaerae conſtructione; Proclus *Diadochus Lycius* de ſphaera ſiue globo coeleſti, ſcholiis eiusdem Ziegleri explicatus, de canonica per ſphaeram operatione; Hemicyclium Beroſi; *Leontius* de ſphaera et de vita Arati, *Aratus ſolenſis cum commentariis Theonis Alexandrini;* graece. Planiſphaerium C. Ptolemaei et Iordani. — *Arati* Phaenom. et *Dionyſii* orbis deſcriptio, a *Io. Ceporino*, gr. lat. Antwerp. 1554. 8. — Cum Leontio de ſphaera et ſcholiis graecis, apud *Morell*, Paris. 1559. 4. —

Nouam

Nouam recenſionem inſtituit et ex cod. ac ſcholiis emendauit *H. Stephanus* in Poetis graec. princ. heroici carminis 1566. pag. 288. ſqq. — In Aſtronomicis veterum ſcriptis, ex officina Sanctandreana 1589. 8. gr. et lat. ex ed. Morell. expreſſa — In *Hugonis Grotii* Syntagmate Arateorum, gr. et lat. Lugd. Batau. 1600. 4. cum metaphraſeos Ciceronianae fragmentis, et Germanici atque Auieni metaphraſibus, a Grotio emendatis atque illuſtratis. — Nitidam et ex cod. Bodleiano caſtigatam *Arati* edit. cum ſcholiis graecis emendatioribus et Καταςερισμοῖς *Eratoſthenis* ac *Dionyſii* Hymnis curauit *Io. Fell.* Oxon. 1672. 8. — *Bandini* ed. Florent. 1765. 8. eſt parui aeſtimanda.

5. Conſtat inter doctos, hominem ignarum Aſtrologiae, Aratum ornatiſſimis atque optimis verſibus de coelo ſtellisque dixiſſe; ita iudicat *Cicero* Libr. I. de Orat. c. 16. init. De amoribus Arati v. Theocr. VII. 99. ſqq.

6. *Andreae Schmid.* diſſ. de Arato, Ienae 1685. — Notitia codicis msti Vratislau. qui, praeter alia, *Aratum* continet, et ſcriptus eſt a Nicol. Paſſera de Ianua Patau. a. M. CCCCLXXXVIII. cum variis lectionibus excerptis, auctore *G. E. Scheibel*, Prof. Vratislau. in Annal. litterar. Helmſtad. mens. Iul. 1789. pag. 3. ſqq. — *Fabric.* B. Gr. Libr. III. cap. 17. Vol. II. ed. veteris. *I. G. de Chauſepié* Nouv. dict. hiſt. et crit. h. v. Anonymi gr. vita, apud *Petau.* in Vranolog. p. 268. ſqq. *Erneſti* ad Callim. tom. I. pag. 333. ſqq. et ib. pag. 590. ſq. eſt genus Arati cum notis Hemſterhus. et Ruhnkenii. *Io. Frid. Pfaffii* comment. de ortibus et occaſibus ſiderum apud auctores claſſicos commemoratis, Gottingae 1786. 4. pag. 44. ſqq.

§. 32.

ANTIGONVS.

1. Eiusdem fere aetatis, ſub Ptolemaeo Philadelpho ſcripſit ἱϛοριῶν παραδόξων συναγωγὴν, *hiſtoriarum mirabilium collectionem* ſ. ſingulares obſeruationes de animalibus et aliis rebus naturalibus.

2. Primus edidit illam cum Antonino aliisque *Guil. Xylander* gr. et latine, Baſil. 1568. 8. deinde ſeparatim atque correctiùs, *Io. Meurſius* cum notis, Lugd. Bat. 1619. 4. — *cum annotatt. G. Xylandri. Io. Meurſii*, *R. Bentleii*, *I. G. Schneideri*, (ex huius Periculo critico in Anthol. etc. Lips. 1772. 8. pag. 132. ſqq.) *I. N. Niclas aliorumque*, *cum interpretat. G. Xylandri*, *ſuisque edidit Io. Beckmann* Prof. Gotting. etc. Lipſiae. 1791. 4.

3. v. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. cap. 27. Vol. II.

§. 33.

MELAMPVS.

1. Sub eodem rege Ptolemaeo Philadelpho, medicus: ſcripſit μαντικὴν περὶ παλμῶν, ſ. diuinationem ex palpitationibus, et, cuius quidem libri fragmentum ſupereſt, de naeuis oleaceis in corpore hominis.

2. Primum edit. gr. cum Aeliani V. H. per *Camill. Peruscum*, Romae 1545. — tum cum Ariſtotele cura *Frid. Sylburgii*, Francof. 1587. 4. — et gr. ac lat. cum Hier. Cardani metopoſcopia

pia, ab *Claud. Martino de Laurendiere*, Paris. 1658. fol. — a *Franzio*, cum Ariſtotele, Polemone et Adamantio, gr. et lat. Altenburg 1780. 8.

3. Diſtinguendus eſt a *Melampode*, antiquo vate, medico et augure Argiuorum. v. *Fabric.* B. Gr. Libr. I. cap. 15. ab init. *Franz* in praefat. p. 23. ſqq.

§. 34.

CLEANTHES.

1. Viguit circiter A. O. C. 3741. Olymp. CXXIX. 1. ante C. N. 262. V. C. 490.

2. Aſſo, oppido Troadis ortus, philoſophus, et poëta phyſicus, Zenonis, cuius per XIX. annos fuit auditor, in ſchola Stoica ſucceſſor, et Athenis in magna vixit auctoritate; ingenio tardiore, ſed mira adſiduitate ſtudioque.

3. E multis illius ſcriptis ſupereſt Hymnus in Iouem, qui reperitur in *Vrſini* Carminibus IX. femin. Antwerp. 1568. p. 272. in *Stephani* poeſi philoſophica pag. 49. et 124. et in *Brunckii* Anal. poet. graec. et inter Gnomicos poetas graecos Argentor. 1784. 8. pag. 141. ſqq. — *Cleanthis* H. in Iouem, graece edidit, notis illuſtrauit — *Frid. Guil. Sturz.* Lipſiae 1785. 4. — Praeclara eſt editio: Κλεανθους ὑμνος εἰς Δια, *Kleanths Geſang auf den höchſten Gott. Griechiſch und deutſch, nebſt einer genauen Darſtellung der wichtigſten Lehrſätze der ſtoiſchen Philoſophie von Hermann Heimart Cludius*, Paſtor in Hildesheim. Gottingae 1786. 8. — Hymnum Cleanthis numeris latinis adſtrictum dedit, et de illo egit *Andr. Chriſt. Henr.*

 Weiſſ,

Weiſſ, Gymn. Winsdhem. Rect. in ſingulari progr. Rotenb. ad Tub. 1783. 4.

4. Plura dabunt *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 15. pag. 394. et *Brucker.* in hiſtor. philoſ. crit. Tom. I. pag. 972. ſqq. *Diog. Laert.* Libr. VII. ſect. 168. cl. *Sturz* in prolegom. ad ſuam editionem.

5. Illius diſcipulus et ſucceſſor fuit *Chryſippus*, Solenſis, natus Olymp. CXXV. 1. mortuus Ol. CXLIII. 2. homo ingenii acumine, ſubtilitate et eruditione atque dignitate florentiſſimus, qui quidem a praeceptore ſuo et Zenone multis in rebus diſſenſit. Ex Euripide multa ſumſit. Multa ſcripſerat, nihil vero integrum ſeruatum eſt. v. *Diog. Laert.* Libr. VII. ſect. 179 — 202. *Fabric.* loco mem. pag. 392. ſq. et *Brucker.* l. excit. pag. 974. ſqq. *Wyttenbach* ad Plutarch. de S. N. V. pag. 18. 84. 92. 117. 123.

§. 35.

ARISTARCHVS.

1. Samius, aequalis Cleanthis, Stoici, a quo impietatis adcuſatus eſt, quod terram circa ſolem moueri docuiſſet. Horologia inuenit.

2. Reliquit librum de magnitudinibus et diſtantiis ſolis et lunae, et ſtatuit, lunam accipere lumen a ſole, et circa terram moueri.

3. *H. Sauilius* primum e cod. Vaticano deſcripſit, et *Walliſius* cum *Pappi* Alexandrini fragmento tunc inedito adhuc, graece, cum Fed. Commandini verſione latina, notisque ſuis atque Commandini edidit, Oxon. 1688. 8. recuſ. in *Walliſii* oper.

oper. mathem. Tom. III. pag. 565. — Liber ſub Ariſtarchi Samii nomine veluti e graeco translatus, de mundi ſyſtemate ab Aegidio Perſona Robervallio confictus et editus eſt Paris. 1644. 12.

4. Non confundendus eſt cum *Ariſtarcho*, Grammatico Alexandrino, ad Olymp. CLVI. 1. conf. *Fabric.* B. Gr. Libr. III. cap. 5. nr. XIV. et *Saxii* V. C. Onomaſtic. liter. I. pag. 104. ſq.

§. 36.

DAMOXENVS, Athenienſis et Epicuri diſcipulus. Ex comoediis illius Athenaeus ſeruauit longiorem quamdam ῥῆσιν, quam Hertel et Grotius collectionibus ſuis inſeruerunt. v. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. 22. pag. 435.

§. 37.

Huc etiam refert Cl. *Saxius* I. pag. 105. Auctorem incertum *chronici marmorei*, quod in Arundelianis, nunc in Oxonienſibus primarium eſt. Illis, quos *Saxius* Onom. I. pag. 105. et 553. laudauit, adde *Dodwell* de veteribus Graecorum Romanorumque cyclis pag. 695. ſq. vbi auctorem Olymp. CXXIX. 1. vixiſſe iudicat. — Inter *marmora Oxonienſia*, Oxon. 1763. in forma max. a *Chandlero* ſplendide et curatius editum eſt. Nouiſſima editio eſt *Die pariſche Chronik* griechiſch, überſetzt und erläutert, nebſt Bemerkungen über ihre Aechtheit nach dem Engliſchen von *Karl Franz Chriſtian Wagner*. Göttingae 1790. 8. hiſtoria fataque marmoris illius vberius enarrantur, et de fide illius docte copioſeque diſſeritur. — Atti-

cum pſephiſma de ſocietate cum Sidonienſibus ineunda, et honoribus regi eiusque legatis habendis, ibid. tom. II. ed. Chandleri n. 24. copioſe eruditeque illuſtrauit *Hegewiſch* in: Neuen deutſchen Muſeum, part. II. 1791. pag. 182. ſqq.

§. 38.

MANETHOS ſiue MANETHON, Aegyptius.

1. In viuis fuit circiter A. O. C. 3743. Olymp. CXXIX. 3. ante C. N. 260. V. C. 492. ſub rege Ptolemaeo Philadelpho.

2. Sebennyta Dioſpolitanus, apud Mendeſios vel Heliopolitas ſummi ſacerdotis et ſcribae ſacri munere functus eſt. Hiſtoricus et philoſophus.

3. Varia graece ſcripſit. Ex Αἰγυπτιακῶν tribus libris egregia fragmenta ſeruauit *Ioſephus* contra Apion. 1. §. 15. et *Syncellus*, Chronogr. p. 69. 70. et 72. quae deſcripſit atque illuſtrauit Scaliger in Graecis Euſebii, et ad calcem operis de emendatione temporum. — Ἀποτελεσματικῶν ſiue de viribus et effectis Aſtrorum libros VI. ex vnico codice Mediceo primus edidit *Iac. Gronou.* qui etiam latine vertit et notas adiecit, Lugd. Batau. 1698. 4. de qua editione v. *Fabric.* B. Gr. Vol. II. pag. 498. ſqq. qui editionem iam parauerat. Cum Fabricii ſuisque animaduerſionibus editurus erat Iac. Philipp. Doruille, qui in Animaduerſion. ad Charitonem paſſim iam adpoſuerat gratam promulſidem; ſed morte impeditus eſt. — Liber de regibus Aegyptiorum, latine in *Io. Annii Viterb.* Antiquitatum variarum voluminibus et in Hiſtoria

Hiſtoria antiqua apud Commelin. pag. 26. a. 1599. 8. eſt ſuppoſitus. Adde *Beroſum.*

4. Conf. *Marshami* canon. chronicum pag. 2. ſq. Franequerae 1696. et *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 20. et Vol. XIV. pag. 214. *Larcher* in vers. Herodoti gallica, tom. VI. Chronol. Herod. pag. 152. ſqq. in primis pag. 172. ſqq. agit de fide Manethonis ſuſpecta in hiſtoria aegyptiaca. *Thom. Tyrwhitt* in praefat. ad poema de lapidibus, quod Orpheo a quibusdam adſcriptum etc. Londini 1781. 8. pag. XII. ſqq. multis argumentis euincit, Manethoni falſo tributum eſſe poema; contra ſub imperio romano, et quidem ad occaſum litteris mandatum. Probatum illud praeſertim it ex lib. IV. vers. 561. vbi *μισέλλην* ſit *hoſtis deorum*; Adnotat igitur omnes deorum cultores a Chriſtianis, poſtquam inualuerunt, fuiſſe ἕλληνας, et Chriſtianos μισέλληνας dictos. Idem ſuſpicatur et docet, libros primum et quintum, qui ſoli Manethonis perſonam praeferunt, ab alia et recentiore manu eſſe, quam reliqui quatuor ſint, et auctorem libri I. plagii crimine manifeſto conuinci. — *Io. Adam. Strobel* in disquis. hiſtorica, an Manethonis paſtores inuaſores Aegypti fuerint Iſraelitae, praeſide *Io. Dauide Koehlero*, P. P. Altdorfii 1730. 4. habita, (ad Ioſeph. contra Apion. lib. I. pag. 1039, edit. gr. lat. Geneu.) primum iudicia et argumenta V. V. DD. in vtramque partem disputantium adducit; tum a pag. 9. ſqq. eorum partes, qui illos fuiſſe Iſraelitas adfirmant, ſequitur, et nouis argumentis eorum ſententiam corrobare ſtudet. Adde Allgemeine Welthiſtorie etc. tom. I. pag. 491. ſqq.

§. 39.

BEROSVS.

1. Sub Alexandro M. natus, Chaldaeus, hiſtoricus et aſtrologus, ſcriptor de antiquitatibus chaldaicis et temporis ordine antiquiſſimus.

2. Ex annalibus antiquiſſimis, in templo Beli, cuius ſacerdos fuit, Babylone cuſtoditis, hiſtoriam Chaldeae et Babylonis confecit, cuius fragmenta ex Ioſepho et Euſebio collecta graece ad calcem operis ſui de emendatione temporum dedit atque illuſtrauit *Scaliger*, plura vero ex variis ſcriptoribus, gr. et lat. et cum notis ſuis *I. Alb. Fabricius* in B. Gr. Tom. XIV. pag. 175 — 211. — Antiquitatum libri V. ſunt ab impoſtore Annio Viterbenſi ficti. *Sebaſtian* tamen *Münſter* in Cosmogr. pag. m. 305. fidem illis abnegare non audet, et *Reineſius* in epiſt. 417. ad Rupertum putat, Annium omnino habuiſſe fragmenta quaedam antiqua; reliqua vero finxiſſe. — De ſententia *Beroſi*, de aetate litterarum apud Plinium v. *Sevin* in Hiſtor. acad. Paris. Inſcr. vol. III. pag. 143. ſqq. — *Beroſi* fragmenta apud *Syncell.* Chronogr. pag. 14. ſqq. et *Euſebium* P. Eu. IX. 14. ſqq. (non illa, quae Beroſo ſuppoſuit Annius Viterbienſis vel conſulto, vel deceptus ipſe,) interpolata quidem, nec vero omnino ficta eſſe, cenſet cel. *Beck* in commentat. de fontibus, vnde ſententiae et coniecturae de creatione et prima facie orbis terrarum ducuntur. Lipſiae 1782. 4. pag. 7. — Habeo editionem inſcriptam: *Beroſus Babilonicus de his, quae praeceſſerunt inundationem terrarum.* Item *Myrſilus* de origine Turrheno-

rhenorum. *Cato* in fragmentis. *Archilochus* in Epitheto de temporibus. *Metaſthenes* de iudicio temporum. *Philo* in breuiario temporum. *Xenophon* de aequiuocis temporum. *Sempronius* de diuiſione Italiae. *Q. Fab. Pictor* de aureo ſaeculo et origine vrbis Romae. Fragmentum Itinerarii *Antonini Pii*. Altercatio *Adriani Auguſti* et *Epictici* (Sic.) *Cornelii Taciti* de origine et ſitu Germaniae opuſculum. *C. C.* (Conradi Celtae) de ſitu et moribus Germanorum. 4. ſ. l. et a. ſed *Godofredus Torinus Bituricus* ſcripſit Epiſt. nuncupatoriam: *Parhiſiis apud collegium Pleſſeiacum* VI. non Maias M. CCCCCX. (1510.) — Diuerſa ab illa, quae habet fol. LI. eſt editio, quae conſtat fol. 28. ſine indice, ſed cum eiusdem editoris Torini epiſt. de qua vide Catal. biblioth. Moerlianae part. I. pag. 226. ſq. in cuius ſine legitur: „Impreſſum eſt hoc opus Parhiſiis in Bellouiſu per *Ioannem Marchant*, Impenſis Godofredi de Marnef. Anno 1510. ſeptimo idus Maias CIVIS.“ 4. — Habeo quoque editionem cum epigraphe: *Beroſi* ſacerdotis Chaldaici, Antiquitatum Italiae ac totius orbis libri quinque, commentariis Io Annii Viterbenſis, Theologi profeſſoris, illuſtrati, adiecto nunc primum indice locupletiſſimo et reliquis eius argumenti authoribus (n. *Manethone*, Metaſthene, Q. Fabio Pictore, Catone de Originibus, etc.) editio vltima, caeteris longe caſtigatior, Antwerpiae in aedibus Ioannis Steelſii 1552. 8. Plures editiones indicat *Fabricius* mem. loc. Tom. XIV.

3. Adde *Bruckeri* hiſtor. crit. philos. Tom. I. pag. 129. ſq. et in Appendice pag. 52. ſq.

§. 40.

§. 40.

DIOCLES CARYSTIVS, Caryſto Euboeae ortus, medicus celebris Olymp. CXXXIII. 2. ante C. N. 245. V. C. 507. Epiſtolam eius ad regem Antigonum, de conſeruanda valetudine, ſeruauit *Paullus Aegineta* Libr. I. cap. vlt. quam poſt alios dedit *Fabric.* in B. Gr. Vol. XII. pag. 585.

§. 41.

APOLLONIVS.

1. Floruit circiter A. O. C. 3759. Olymp. CXXXIII. 3. ante C. N. 244. V. C. 508.

2. A patria Perga, Pamphilae ciuitate, Pergaeus dictus, ſub Ptolemaeo Euergete vixit, et Euclidis diſcipulis Alexandriae operam dedit. In matheſi excelluit, et octo libros Conicorum ſcripſit, quorum quidem quatuor priores libri in pluteis MSStorum frequenter reperiuntur: quatuor vero poſteriores graeci nondum reperti ſunt; ſed lib. V. VI. et VII. in linguam tranſlati arabicam adhuc reſtant.

3. Pleniſſima edit. eſt: *Apollonii Pergaei* Conicorum libri octo, et *Sereni* Antiſſenſis de ſectione Cylindri et coni libri duo, Oxoniae 1710. fol. Libri IV. priores cum *Pappi Alexandrini* lemmatis atque *Eutocii* Aſcalonitae commentariis, et *Serenum* ex codd. MSS. primus edidit Edmund Halley, idemque reliquos ex lingua arabica conuertit et reſtituit. conf. Acta erudit. Supplem. tom. VI. p. 145. ſq. a. 1717. inprimis *Hamberger.* in

in Zuverläſſ. Nachr. vol. I. pag. 354. ſqq. qui et illam editionem curatius deſcribit et alias verſiones latinas indicat: quibus addes: *Apollonii Pergaei et Sereni* elementa conica et cylindrica etc. Piſt. typis Stephani Gatti. 1696. fol.

4. Plura vide apud *Fabric.* Bibl. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 22. nr. 17. ſqq. *Clement.* Bibl. curieuſe, hiſtor. et critique, tom. I. pag. 415. ſqq.

§. 42.

BITO.

Circiter A. O. C. 3764. Olymp. CXXXIV. 4. ante C. N. 239. V. C. 513. floruit, et reliquit conſtructiones bellicarum machinarum et catapultarum; quae graece et latine inſunt in Mathematicis vet Paris. 1693. fol. pag 105. Conf. *Fabric.* B. Gr. Vol II. Libr. III. cap. 24.

Addatur *Moſchion* Syracuſanus, ſub Hierone II. Syracuſarum rege, Olymp. 135. Scripſit librum de admiranda Hieronis Syracus. regis naue, ex Athenaeo V. cap. 9. pag 206. v. *Mongitor.* Bibl. Sicul. tom. II. pag. 82.

§. 43.

ERATOSTHENES.

1 Natus Olymp. CXXVI. 1. denatus Ol. CXLVI. 1. praeeſſe coepit bibliothecae Alexandrinae anno XIX. Ptolemaei Euergetis I. circiter A. O. C. 3777. Olymp. CXXXVIII. 1. ante C. N. 226.

226. V. C. 526. eiusque curam habuit vsque ad annum circiter VIII. Ptolemaei Epiphanis.

2. Cyrenaeus. In patria vſus eſt praeceptoribus *Lyſania*,*) grammatico, et Callimacho, de quo paullo ante egimus. Secundum *Strabonem* (Libr. I. pag. 15.) admodum iuuenis Athenas profectus primo Zenonis, poſt eius vero mortem *Ariſtonis Chii* **) diſciplinae ſe tradidiſſe et alios philoſophos ſectatus eſſe videtur. Dein a Ptolemaeo III. Euergeta Alexandriam arceſſitus bibliothecae regiae diu praefuit. Denique ſub Ptolemaeo Epiphane, oculis ſenectute et lectione nimis adſidua hebetatis, vitae pertaeſus, anno aetatis ſuae LXXXII. aut ſaltem LXXX. inedia mortem ſibi adceleraſſe dicitur a. Suida, penes quem ſit fides. Multiplex et varia in illo fuit eruditio, et tantam famam atque auctoritatem conſequutus eſt, vt ſecundus Plato, aut Beta eruditorum, h. e. qui, niſi primum, ſaltem ſecundum locum inter omnes eruditos obtinuiſſet, adpellaretur, et a Plinio (H. N. II. 108.) *in omni quidem litterarum ſubtilitate et in hac (Geometria) vtique praeter ceteros ſollers* laudaretur.

3. Multa, quibus totum fere doctrinarum ambitum complexus eſt, ſcripſit; ſed omnia perierunt praeter *καταςερισμοὺς*, quos quidem Hyginus

*) Hic vitam Diogenis Sinopenſis et librum de iambis conficiendis ſcripſit. v. *Ionſium* de ſcriptor. hiſtor. philos. II. cap. 2. pag. 123.

**) Confer *Gottofredi Buchneri* diff. Ariſto Chius, vita et doctrina notus, Ienae 1725. §. 10. et 12. vbi plura quoque de Ariſtone iſto, qui cum Ariſtone Ceo peripatetico, non confundendus eſt, differuntur. Adde *Fabricii* B. Gr. Vol. III. Libr. III. cap. 15. et quos ille laudat.

nus et Germanicus maximam partem latine fecerunt, et *Fellius* primus ex vno codice graece vulgauit et Arato ſuo ſubiecit, Oxoniae 1672. 8. dein gr. ac latine interprete *Thom. Gale* in eiusdem Opuſcul. mythologicis, Amſtel. 1688. 8. Tum fragmenta, quae Strabo aliique ſeruarunt, in primis fragmenta librorum trium, qui egregii fuiſſe videntur, *Geographicorum*, quae colligere atque illuſtrare coepit *Laurentius Ancher* in Diatribe in fragmenta Geographicorum Eratoſthenis, part. I. Gottingae 1770. 4. Sane optandum eſt, vt doctiſſ. Ancher non modo horum Geographicorum, ſed etiam quotquot reperire poſſit fragmenta, vti pag. 6. Diatribes in ſe recepit, colligat, atque illuſtret. — Poſtea tamen *Eratoſthenis Geographicorum fragmenta* diligenter collegit, docteque illuſtrauit cl. *Günther Carol. Frid. Seidel* in ſingulari libello, Gottingae 1789. 8. atque praemiſit commentat. de Eratoſthene iisque, quos ſequutus eſt, auctoribus. Strabo ſaepius Eratoſtheni fecit iniuriam, et tamen eum ſaepe ſequutus eſt. conf. egregium cl. M. *Conradi Mannert* librum, Geographie der Griechen und Römer, tom. I. Noribergae 1788. 8. pag. 91. ſqq. de Eratoſthenis geographia.

Aliud opuſculum, *εἰς Ἀρατου Φαινομενα* modo Eratoſtheni, modo Hipparcho tribuitur: at iure neutri, ſed cuidam, qui multo poſt vixit, adſerendum eſſe, critici diu cenſuerunt. Illa vero edita ſunt a Petro Victorio, cum Hipparchi in Arati et Eudoxi phaenomena, libr. III. Florent. 1567. fol. pag 117. ſqq. — graece et latine, interprete Dionyſio Petauio, in eiusdem Vranologio, Paris. 1630. fol. pag. 256. ſqq.

Senten-

Sententiae quoque noſtri Eratoſthenis quaedam reperiuntur, graece et lat. inter poetas graecos min. *Rod. Wintertoni*, Cantabr. 1684. 8. p. 471. et in *Brunckii* Analect. vet. poet. graec. Tom. I. pag. 477. ſqq. et eiusdem poet. gnomic. graec. pag. 134.

4. Confer *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 18. *Saxii* Onomaſt. liter. I. pag. 109. ſq.— *Petri Henrici Koppiers* Obſeruata philologica, Lugd. Bat. 1771. vbi ille cap. VIII. pag. 92 — 130. Cataſterismos Eratoſth. vberius acuteque emendat atque illuſtrat.

§. 44.

RHIANVS.

Eratoſthenis aequalis: Benaeus Cretenſis, poeta et hiſtoricus. Fragmenta quaedam et epigrammata collegerunt *Hertel.* in ſententiis veterum poetarum, *Winterton* in poetis Graecis minoribus pag. 451. et *Brunck* in Analect. vet. poet. graec. Tom. I. pag. 479. et II. 526. atque in Poet. gnomic. gr. pag. 131. Conf. *Fabricii* B. Gr. Vol. I. Libr. II. cap. 11. pag. 734. ed. recent. et Vol. II. Libr. III. cap. 28. p. 724. ed. vet.

§. 45.

Monumentum Adulitanum, Ptolemaei Euergetae I. in Adule Aethiopum ciuitate maritima ſcriptor quidam Graecus ſub Iuſtino imperatore clarus adhuc obſeruauit. Monumentum autem illud graecum, quo Ptolemaeus expeditiones ſuas atque victorias

victorias circiter Olymp. 139. 3. ante C. N. 220. V. C. 532. mirifice celebrat, inſcriptum fuit ſellae e candido marmore ad vrbis ingreſſum a rege Marti conſecratae. Id vero primus, at vitioſe edidit *Leo Allatius* e cod. Vaticano Romae 1631. 4. Poſt *Emerici Bigotii* curam et *Theuenoti* in Itineribus, (Relations de divers voyages curieux qui n' ont point eſté publiées, Paris 1666. fol.) operam curatius et diligentius cum Topographia Chriſtiana e codd. Florentino et Vaticano dederunt *Montfaucon* Tom. II. Collectionis nouae Patrum, Paris. 1706. fol. et, hunc plerumque ſequutus, *I. Alb. Fabricius* in B. G. Libr. III. cap. 25. vol. additis breuibus adnotationibus. Poſtea inſeruit illud, multis additis obſeruationibus, *Edm. Chiſhul* part. I. antiquitatum aſiaticarum, Londini 1728. fol. pag. 73 — 87. Sinceritatem monumenti alii in dubium vocarunt, alii id auctori ſuo atque antiquitati adſeruerunt. Pleniorem et monumenti et controuerſiae notitiam exhibet cl. *Saxe* in Onomaſt. liter. I. pag. 112 — 116. qui id probae vetuſtatis eſſe credit.

§. 46.

HERO.

1. Circiter A. O. C. 3787. Olymp. CXL. 2. ante C. N. 217. V. C. 535. Eum tamen poſt Archimedem et Athenaeum collocat *Voſſius* de Scientiis Mathemat. cap. 27. §. 8. et cap. 48. §. 8.

2. Alexandrinus, Ptolemaei Philadelphi et Euergetae I. temporibus, Cteſibii diſcipulus; Mechani-

chanicus eximius. In philoſophia ſectatus eſt Epicurum. Diuerſus vero eſt ab alio *Herone* a. Chr. 602.

3. Superſunt de conſtructione et menſura manubaliſtae fragmentum; de telis conficiendis iaculandisque liber; de automatorum fabrica libri II.

4. *Heronis* Alexandrini de conſtructione et menſura, graece, cum eiusdem Belopoeecis, Aug. Vindel. 1616, 4.— graece et latine, in Mathem. vet. Paris 1693. fol. pag. 155. — Belopoeeca — gr. et lat. *Bernardino Baldo* illuſtratore et interprete. item Heronis vita eodem auctore, Auguſtae Vindelic. 1616. 4. et inter Mathemat. vet. Paris. 1693. pag. 121. et 331. — Spiritualium liber a *Federico Commandino* ex graeco in latinum conuerſus. Huic editioni acceſſerunt *Io. Bapt. Aleotti* quatuor theoremata ſpiritualia, ex italico in latinum conuerſa, Amſtel. 1680. 4. Huic editioni neque textum, neque notas Commandini additas eſſe, contra Fabricium monet *Hamberger* in Zuverläſſ. Nachrichten Vol. I. pag. 361. — graece et latine, e verſione Commandini, cum Aleotti IV. theorematibus; inter mathemat. vet. Paris. 1693. pag. 145. ſqq. VIII. codd. ad manus fuerunt. — de automatorum fabrica libr. II. graece, cum verſione latina D. Conturii; inter Mathem. vet. Paris. p. 243.

5. Conf. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. cap. 24. ſect. VII. Vol. II. *I. A. Schmidii* diſſert. de Heronis Alex. vita, ſcriptis et inuentis, Helmſtad. 1714. 4.

§. 47.

§. 47.

ARCHIMEDES.

1. Secundum *Hambergerum* natus eſt ante C. N. 287. interfectus 212. et ſecundum *Fabricium* V. C. 542. Olymp. CXLII. annum LXXV. agens. Secundum *Saxium* V. C. Onom. I. p. 117 Syracuſae a M. Marcello coeperunt oppugnari Olymp. CXLI. 3. ante Chr. N. 212. V. C. 540. et tamen Syracuſae per tres annos grauiſſima obſidione vexabantur. At in chronologia veterum magnus eſt diſſenſus.

2. Syracuſanus: genere nobili, regisque Hieronis cognatus et amicus fuiſſe dicitur. Inuentione vero cochlearum ad aquas exhauriendas aggerumque, et rationis ſphaerae cum cylindro aliarumque rerum mechanicarum immortalem ſibi peperit nominis gloriam. Matheſin autem, quam in Aegypto primum arripuit, ſubtilitate ingenii, acie iudicii et incredibili diligentia atque induſtria mirifice amplificauit atque ornauit; patriam quoque ſollertibus inuentis per tres annos fere ſolus defendit. Atque diutius forſan defendiſſet patriam, niſi ſecundum *Plutarchum* in Marcello pag. 308. *Polyaen.* Strateg. Libr. VIII. cap. 11. ciues feſto Dianae die genio indulſiſſent, et Archimedis ingenio fere freti vrbis curam neglexiſſent. Quod quum Marcellus a transfuga cognoſſet, impetu facto, manu armisque cepit vrbem, et in tanto tumultu, quem Archimedes circulis ſuis formisque in arena, more veterum, deſcribendis acriter intentus, nec ſenſit quidem, et in tanta ciuium nece, Mathematicus noſter, inuito Marcello, a

milite quodam, ignaro, quis eſſet, interemtus eſt. Imperator, qui inter triumphales laureas lugubri moerore illum exſtinctum defleuit, (v. *Valer. Max.* VIII. 7. extern. 7.) corpus propinquis, ſuperſtitibus, inquirentibus, honeſte ſepeliendum tradidit. (vide quoque *Liuium* XXV. cap. 32. qui expugnationem aliter enarrat.) Monumentum multis annis poſt mortem Archimedis reperit *Cicero*, v. Tuſcul. quaeſt. V. cap. 23.

3. Reſtant de ſphaeris et cylindro libr. II. in quos et alios quosdam exſtant commentarii graece ſcripti ab Eutocio Aſcalonita; de circuli dimenſione liber; de planis aequi ponderantibus ſiue de centris grauium planorum libri II. de figuris conoidibus obtuſis et de ſphaeroidibus libr. II. de lineis ſpiralibus liber; de quadratura parabolae; de numero arenae liber; de iis, quae aquis innatant libri II. libri Aſſumtorum et de ſpeculis comburentibus parabolicis, ex Arabico in latinum conuerſi leguntur, et poſterior ab alio ſcriptus eſt.

4. Opera cum *Eutocii* commentariis in tria priora opera primum graece et latine in lucem edita ſunt Baſileae ab Herwagio 1544. fol. *) — tum

*) Cum *Thomae Gechauf*, *cognomento Venatorii* epiſtola ad ſenatum Noribergenſem, ſcripta ad Cal. Dec. 1543. in qua is inter alia laudat ſtudium matheſeos et Archimedis, atque *Wilibaldi Pirckheymeri*, quem, ſcribit, quum Roma graece ſcriptum Archimedis exemplar opera amici cuiusdam, tandem poſt longam exſpectationem accepiſſet, non tantum quaſi vilem aliquem in aedibus ſuis paſſum eſſe hoſpitem, ſed illum quotidianae ſtudiorum ſuorum conſuetudini voluiſſe eſſe conſortem. Tum laudat, multis interiectis, *Chriſtianum Herlinum*, Argen-

tum gr. et latine ſine Eutocii comment. nouis demonſtrationibus commentariiſque illuſtrata per *Dauidem Riualtum de Flurantia*, Paris. 1615. fol. Textus eſt mutilus et multum recedit ab edit. priore. — repetita, ex noua recenſione *Claudii Richardi*, Profeſſoris regii in Academia Madritenſi, Paris. 1646. fol. — *Arenarius* et dimenſio circuli. *Eutocii* Aſcalonitae in hanc commentarius, cum verſione et notis *Io. Wallis*. Oxon. 1676. 8. et in tertio tomo Operum Walliſii pag. 509. ſqq. — Inter graecas *Arenarii* editiones

Argentinenſem mathematicum, quippe qui in hosce Archimedis libros, quo cum emendatiores, tum elegantibus typis illuſtriores prodirent, ſtudium haud leue impendiſſet. Poſt alios denique celebrat *Ioannem a Regiomonte*, quem, tradit, Romae agentem, ex Conſtantinopoli clade ereptos graecos libros et vidiſſe plurimos, et deſcripſiſſe non paucos, in his Archimedis libros de ſphaera et cylindro, de circuli dimenſione deque aliis rebus, et addit is *Venatorius*, „veluti palam eſt legere in iſtis libris, quos *Iacobus Cremonenſis* — in gratiam Nicolai V. rom. Pont. iam pridem latinos fecerat: oblatos ſibi amicis diligentiſſime deſcripſit (Regiomontanus, probabiliter) adiectis non raro in marginibus, graecis, quod etiam graecorum codicum facta fuiſſet ſibi copia, ſi quae viſa fuiſſent verſa duriuſcule, vel non admodum intelligenter deſcripta." Nec plura de codice et verſione ſcribit idem Thomas Venatorius in epiſtola nuncupatoria, Noribergae IV. Cal. Febr. 1544. ſcripta et verſioni latinae ſeparatim poſitae praemiſſa. Plura de hac editione, quam ipſe habeo, rara hic adnotanda cenſui, quoniam, alios, vidi, in illius deſcriptione erraſſe. Adde *Clement*, Biblioth. curieuſe etc. tom. II. pag. 6. ſqq. qui memorat editionem priorem: *Opera Archimedis Syracuſani per Nicolaum Tartaleum Brixianum.* Venet. 1543. 4.

praeſtantiſſima eſſe dicitur ed. *Barrouii* 1667. et in *Iſaac. Barrow* Operib. mathem. vol. 3. quoniam textus ſecundum dialectum doricam eſt reſtitutus et variae ſuperiorum editionum lectiones ſunt additae. Eſt quoque editio quaedam in min. fol. ſine titulo, anno et loco, quae praeter *Arenarium* continet dogma ex Ptolemaeo. *The Arenarius of Archimeded* translated from the Greek : With Notes and illuſtrations, to which is added the diſſertation of Chriſtopher Clauius on the ſame ſubject, from the Latin. Londini 1784. 8. Laudatur verſio; ſed notae, quae ſunt hiſtoricae et mathematicae, atque interdum defendunt verſionem ſecundum delectas lectiones, feruntur pauca notabiliora continere. Praefatus eſt *G. Anderſon*, et egit de Arenario eiusque editionibus ac verſionibus latinis. Omiſit germanicam: *Archimedis Sandrechnung von Io. Chriſtoph. Sturm.* Noriberg. 1667 fol. — Interpretationes et explicationes aliorum recenſent Fabricius et Hamberger.

5. Subtilitatem et praeſtantiam rerum periti laudarunt. Archimedes dorica quidem dialecto vſus eſt: quod vero in libris de circuli dimenſione et de ſphaera atque cylindro exigua dorismi ſuperſunt veſtigia, id Fabricius pag. 551. tribuit liberariis, qui illos libros frequentius deſcripſerunt.

6. Conf. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. cap. 22. Vol. II *Mongitor*. Bibl. Sic. tom. I. pag. 79. ſqq. et Hamberger. zuverläſſ. Nachrichten Vol. I. pag. 326. ſqq. et kurzen Nachrichten Vol. I. pag. 165. vbi plures laudat, qui de Archimede ſcripſerunt. *Car. Mag. Brandelii* diſſ. praeſide Brismanno, Prof.

Prof. ſiſtens Archimedis vitam eiusque in matheſin merita. Gryphswald. 1789.

§. 48.

ATHENAEVS.

1. Circiter A. O. C. 3793. Olymp. CXLII. 1. ante C. N. 210. V. C. 542.

2. Incertae patriae ſcriptor; Mechanicus; ſcripſit ad M. Marcellum, qui Syracuſas cepit, de machinis bellicis librum, in quo et ſua et aliorum inuenta memorat formisque illuſtrat.

3. Qui liber graece et latine ad fidem quatuor codicum recenſitus, cum interpretatione Henr. Valeſii et Io. Baptiſtae Cotelerii, eſt inter Mathematicos veteres, Paris. 1693. fol. pag. 1—12.

4. Longe diuerſus eſt ab *Athenaeo Byzantio*, quem inſtaurandis muniendisque vrbibus praefecit Gallienus. Conf. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. cap. 24. nr. 1. Vol. II. — Diuerſus quoque eſt ab *Athenaeo*, Attalia orto, auctore ſectae Pneumaticorum medicorum. v. *Oſterhauſen* diſſ. hiſtoria ſectae illius, Altdorf. 1791. 8.

§. 49.

APOLLONIVS RHODIVS.

1. Circiter A. O. C. 3809. Olymp. CXLVI. 1. ante Chr. N. 194. V. C. 558. bibliothecae Alexandrinae praefuiſſe videtur cel. *Saxio* in Onom. liter. tom. I. pag. 121.

2. Sillei vel Illei filius, Alexandrinus, ſiue, ſecundum Athenaeum, Naucratites, Aegyptius. Quod vero apud Rhodios cum laude Rhetoricam aliquamdiu profeſſus et ius ciuitatis ab illis nactus eſt, dicitur Rhodius. Callimachi fuit diſcipulus, ſed ingratus et deinceps ita inuiſus, vt ab illo ſub Ibidos nomine diris deuoueretur. Rhodo reuertens Alexandriam ſub Ptolemaeo Euergete I. in praefectura bibliothecae Eratoſtheni ſucceſſit.

3. Scripſit Argonauticorum Libr. IV. carmen heroicum.

4. Princeps edit. eſt graece, cum ſcholiis graecis in margine, litteris quadratis, capitalibus, Florent. per Laur. F. de Alopa 1496. qui annus in calce libri typis eſt expreſſus, 4. (al. 1498.) *) — graece cum ſcholiis, Venet. in aedibus *Aldi* et Andreae Soceri, 1521. 8. curante *Franciſco Aſulano*, qui ad fidem MSS. recenſitam eſſe hanc editionem, in praefatione ait. — repetit. Francof. ex offic. Petri Brubacchii 1546. 8. cum indice, ſcholiis, vt in exemplo Aldino, ſeorſum ſubnexis. — gr. Paris. 1541. 8. II. voll. — cum verſione *Io. Hartungii*, qui emendationes et caſtigationes praemiſit, Baſil. 1550. 8. — libri graece cum ſcholiis, et carmine heroico latine translati variisque commentariis inſtructi a *Valentino Rotmaro*, Baſil. 1570. (apud Clementium ex catalogo quodam 1572.) 8. — emendatius dedit *H. Stephanus* ex codice et edd. Florentina atque Aldina cum ſcholiis, graece, 1574. 4. — Editio *Ierem. Hoelzlini* cum huius commentario et notis: ſcholiis

*) conf. *Clement.* Biblioth. curieuſe etc. tom. I. pag. 418. ſq.

liis ad carmina numerato additis, Lugd. Batau. 1641. 8. rara quidem eſt, at parum laudis meret. Atque Hoelzlini commentarium paſſim carpunt viri docti: putidum illum dicit *Ruhnken* in epiſt. crit. I. pag. 31. ſq. et Hoelzlinum in epiſt. crit. II. pag. 68. tetricum et ineptum Apollonii commentatorem. — Cum Scholiis et notis variorum a *Ioanne Schaw*, gr. et lat. Oxonii, typis Clarendon. 1777. tom. II. 4. — Eadem edit. ibid. 1778. mai. 8. conf. cenſuram in Bibl. critica Amſtel. part. III. pag 113. ſq. — Critica eſt editio et noua recenſio: *Apollonii Rhodii Argonautica* e ſcriptis octo vett. libris, quorum plerique nondum collati fuerunt, nunc primum emendate edidit *Rich. Fr. Phil. Brunck.* Argentor. 1780. 4. et 8. Brunckii coniecturas ſub examen vocauit *Ruhnken* in Epiſt. critica II. ed. ſecundae cum Homerico hymno in Cererem, etque *Ruhnken* exiſtimat, Apollonium Rhodium Argonautica ſua bis edidiſſe. — Anglice verterunt cum notis *Eduard Barnaby Green*, verſibus anglicis, Londini 1780. min. 8. II. voll. et *Franc. Fawkes* cum Coluthi carm. de raptu Helenae, Londin. 1780. mai. 8.

5. Ingenio Apollonium longe ſuperauit Valerius Flaccus, Romanus, in eodem argumento longe multo poſt verſatus. Plus enim artis, curae et ſtudii, quam ingenii in iſto fuit. Praeter ea languidus eſt poeta, qui nec fictione poetica nec varietate iuſta carmen ornare atque illuſtrare et lectorem delectare, et ſecum quaſi abripere valuit.

6. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. c. 21. Vol. II. *Dauid Ruhnken* epiſtola II. crit. in Callimachum et Apollonium Rhodium, Lugd. Bat. 1751. 8.

auct. et emendat, cum Homeri H. in Cererem Lugd. B. 1782. mai. 8. vbi p. 203. de eius cognomine ἥλιος differit. — *Iacobi Tollii* Comparatio Apollonii et Ouidii (Metam. VII.) qua Apollonius vt plurimum praefertur, in *Iani Berkelii* Diſſert. ſelectis criticis de poetis graecis et latinis, Lugd. Bat. 1707. 8. p. 387. ſqq. — *Iortini* Obſſ. in Apollon. Rhodium cum B. (Iac. Philipp. Dorville) caſtigationibus in Miſcell. Obſeruat. Vol. IV. Tom. II. pag. 192. ſqq. — *I. Fr. Facii* epiſtola critica in aliquot Orphei et Apollonii Rhodii Argonaut. loca, Erlangae. 1772. 4. — *Georgii d'Arnaud* lectionum graecarum libri duo, in quibus Graecorum ſcripta paſſim illuſtrantur et caſtigantur, in primis Heſychii, Arati, Theonis, Oppiani et *Apollonii Rhodii*, Hagae Comitum 1730. 8.

7. Mentionem faciam *Philini*, Agrigentini, hiſtorici, circa Olymp. 140. Is Hannibalis caſtra ſequutus, bellum inter Carthaginienſes et Romanos propter Siciliam geſtum ſcripſit et memoratur a Cornelio Nepote, vita Hannibal. c. 13. vbi vero a Boſio, Staueren etc. editur *Silenus*, et Boſius adnotat, *Philinum* ſcripſiſſe *primi* belli Punici hiſtoriam: Praeter Voſſium de hiſtor. gr. v. *Mongitor.* Bibl. ſic. II. pag. 167.

§. 50.

AGATHARCHIDES.

1. Floruit circiter inter Olymp. 150. 1 - 173, 2. v. c. 573 — *666.* tempore regis Ptolemaei Philometoris fuit adoleſcens et ſub Ptolemaeo Alexandro, cuius tutor fuerat, ſcripſit.

2. Cni-

2. Cnidius, hiſtoricus et philoſophus. Varia ſcripſit, indice Photio, qui cod. CCL. fragmenta quaedam de mari rubro, vel potius de gentibus meridionalibus, in quibus fragm. animalia fuſius, quam plantas, deſcripſit, ſeruauit. Intra annum Varron. 649. et 666. ſcripſiſſe illum, oſtendere ſtuduit *Dodwell* in diſſ. de tempore, quo ſcripſit Agatharchides, §. 3. qui deinde §. 5. an. 649. vel 650. definiuit.

3. Excerpta a Photio cod. CCL. ſeruata graece primus ſeparatim edidit H. *Stephan.* 1557. 8. cum Cteſiae et Memnonis quibusdam et Appiani, cum verſione partim Stephani partim Laurentii Rhodomanni apud *H. Stephanum* 1594. 8. Verſio ſuam habet inſcriptionem: hinc aliquoties ſine textu gr. occurrit. — gr. cum vers. lat. *Rich. Bretti* Oxon. 1597. 8. — graece cum Rhodomanni verſione et notis *Io. Hudſon*, in Hudſoni Geographis graecis minoribus, Oxon. 1698. Tom. I. pag. 1 — 69.

4. Conf. *Fabric.* B. Gr. Libr. III. cap. 8. pag. 208. ſq. *Halleri* Bibl. Botan. T. I. pag. 66. *Saxii* Onom. I. p. 127. *Hageri* progr. de Agatharchide, Chemnit. 1766. 4, et eius Palaeſtram geographic. (Geograph. Bücherſaal,) part. X. p. 719 - 733.

§. 51.

HIPPARCHVS.

1. Floruit intra Olymp. CLIV. et CLXIII.

2. Patria Nicaenus e Bithynia: in Bithynia, et in Rhodo, (vnde quidam inducti ſunt, vt Hipparchum Rhodium a Bithyno male diſtinguerent: nam

nam idem erat,) obſeruationes ſiderum inſtituit, aequinoctia diligenter obſeruauit, (et ſecundum Plinium in H. N. II. cap. 26. prima obſeruatio aequinoctii auctumnalis facta eſt Olymp. CLIV. 3. ante C. N. 260. V. C. 592.) et in primis catalogum plurimarum fixarum ſecundum longitudinem et latitudinem plurimasque eclipſium vetuſtiſſimarum obſeruationes a tempore Mardocempedi reliquit, aliaque in curſu ſiderum primus acute animaduertit.

3. Supereſt Commentarius ſiue potius criſis in Eudoxi et Arati phaenomena libri 3. liber de Aſteriſmis eſt ad verbum paene in Ptolemaei Synaxi VII. p. 172.

4. Graece libri II. in Arati et Eudoxi Phaenom. primum editi ſunt a *Petro Victorio*, Florentiae in officina Iuntarum 1567. fol. *) (Fabricius ſcripſit operarum forſan tarditate, 1561.) — et graece et latine interprete *Dionyſio Petauio*, in eiusdem Vranologio, Paris. 1630. fol. p. 171. ſqq.

5. Conf. *I. A. Schmidii* diatriba de Hipparcho et Theone, Ienae 1689. 4. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. cap. V. not. 19. Vol. II. *Saxii* Onomaſt. liter. tom. I. p. 130. — *Formaleoni* in diſſertazione ſopra i fonti degli Errori nell' anticha Geografia del Marnero, adiuncta vol. II. a pag. 163. Operis: Storia filoſofica e politica della navigazione — degli Antichi nel mare nero, opera di *V. A. Formaleoni*, Venet. vol. I. 1788. et vol. II. 1789. mai. 8. — cl. *Mannert* Geographie der Griechen und Römer, tom. I. pag. 95.

§. 52.

*) v. Pinelli Catal. tom. I. n. 1958.

§. 52.

ARISTARCHVS.

1. Floruit a. O. C. 3849. Olymp. CLVI. 1. ante C. N. 154. V. C. 598. ſecundum Hieronymum in Chronico Euſebiano ad Olymp. CLVI.

2. Samothrax, clariſſimus e diſcipulis Ariſtophanis Grammatici; Grammaticus Alexandrinus. Nouam Homeri recenſionem adeo ſeueram vulgauit, pluribus verſibus obelo notatis ac reiectis, vt nomen eius et rigor in prouerbium abirent: ideo a multis notatus.

3. Confer *Fabricii* B. Gr. Libr. II. cap. 2. Vol. I. pag. 364. ſqq. ed. nou. et Vol. VII. Libr. V. cap. 7. pag. 51. — Docta eſt diſputatio *M. Chriſt. Laur. Mattheſii* de Ariſtarcho Grammatico, Ienae 1725. 4.

§. 53.

PHILO.

1. Floruit circiter A. O. C. 3852. Olymp. CLVI. 4. ante C. N. 151. V. C. 601.

2. Byzantius, Mechanicus: Eius Mechanicorum libri IV. et V. tantum ſuperſunt, graece ac lat. editi inter Mathemat. vet. Paris. 1693. fol. p. 49. Ei quoque tribuitur de ſeptem orbis ſpectaculis liber, quem primus vulgauit gr. et latine, notisque illuſtrauit *Leo Allatius*, Romae 1640. 8. eſt quoque in Gronouii theſauro antiqq. graec. Tom. VIII. pag. 242.

3. *Fabri-*

3. *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 24. p. 589. et *Saxii* Onomaſt. liter. I. pag. 131.

§. 54.

PANAETIVS, qui floruit Olymp. CLVIII. 2. ante Ch. N. 145. V. C. 607. fuit Rhodius, Stoicus philoſophus, a Stoicis tamen aliquoties degenerauit, Africani minoris comes, et Poſidonii magiſter. Eius frequentem facit mentionem Cicero, praeſertim laudat eius de Officiis libros. Confer *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. c. 15. pag. 406. *Bruckeri* Hiſtor. crit. philoſ. Tom. I. Part. II. pag. 980. — *Carol. Günther. Ludouici* diſſ. Panaetii Iunioris Stoici philoſophi vitam et merita in Romanorum cum philoſophiam tum iurisprudentiam illuſtrat. Lipſiae 1733. (1734. correctum in meo exemplo,) 4. *Seuin* comm. in Mem. de l' acad. Paris. des Inſcr. vol. X. pag. 75. ſqq.

§. 55.

BION, Smyrnaeus, et MOSCHVS, Syracuſanus.

1. Illa quoque aetate poetae hi bucolici clari fuiſſe videntur. cl. *Manſo* tamen Bionis aetatem confert Olymp. 124. Moſchus vero Ariſtarchi, paullo ante memorati, fuit diſcipulus, teſte quidem Suida, idemque Bionis mortem in carmine quodam defleuit. At *Manſo*, repudiato Suidae teſtimonio, Moſchum quoque, Bionis aequalem, ad huius aetatem refert.

2. Illo-

2. Illorum Idylliorum reſtant quaedam fragmenta, quaedam ſunt integra.

3. Olim Theocrito fuerunt adſcripta eiusue idylliis immixta. vide ſupra Theocritum; vbi quaedam edd. iam recenſitae ſunt. His addantur: *Moſchi* et *Bionis* idyllia, graece et latine, cum ſcholiis: acceſſit *Phanoclis* elegia, et alia Propertii, curante *Adolpho Mekercho*, Brugis 1564. 4. — inter *H. Stephani* poetas graecos her. carminis 1566. fol. Tom. II. pag. 279. ſqq. exemplum fere fuit baſis editionum, quae conſequutae ſunt. — Diſceſſit tamen interdum *Vrſinus* in collectione carm. IX. illuſtrium foemin. Antwerp. 1568. 8. — inter Opera georgica, bucolica, gnomica gr. et lat. Paris. 1627. 8. et ſaepius. — *Muſaei, Moſchi et Bionis*, quae exſtant, omnia, quibus acceſſere quaedam ſelectiora *Theocriti* Eidyllia — autore *Dauide Whitfordio*, Londini 1659. 4. — *Bionis et Moſchi* Idyllia ex recenſione *Nicolai Schwebelii*, Norimbergenſis, cum eiusdem animaduerſionibus (raro criticis, pluries grammaticis atque antiquariis,) accedunt Vrſini, Vulcanii, Stephani, Scaligeri, Caſauboni, Heinſii, Xylandri, Palmerii, Longapetraei notae, vt et verſiones metricae, gallica Longapetraei et latina Whitfordi, Venetiis 1746. 8. — *Longepierre* edidit illa gr. et cum gallica verſione metrica ſuisque obſeruationibus egregiis, Paris. 1686. 12. rec Amſterdam. 1688. 8. et Paris. 1691. Huius verſionem notasque francice ſcriptas ſubiunxit Schwebelius ſuae editioni. — Longapetraei notas fere omnes in latinum transtulit, ſed ita vt, quae ille ex veteribus adlata imperfecte citaſſet, diligenter inquireret atque indicaret, *Io. Heskin* in nitida, ſplen-

ſplendida atque egregia ſua *Bionis et Moſchi* editione, Oxonii 1748. 8. — cum notis integris Fuluii Vrſini, Bonau. Vulcanii, Henrici Stephani Ioſephi Scaligeri, Iſaaci Caſauboni, Dan. Heinſii, Guil. Xylandri, Iac. Palmerii, nec non ſelectis Longopetraei, Nicolai Schwebelii et Io. Heskin curauit *M. Io. Adam Schier*, Lipſiae 1752. 8. Indicem omnium editionum praemiſit. — Diligenter quoque recenſuit et dedit illa *Brunck* in Analectis vet. poet. graecorum, Vol. I. pag. 383. ſqq. E codd. et Aldina editione vulgatas lectiones ſaepe mutauit. — Quaedam dedi atque illuſtraui in Anthologia mea graeca poetica p. 104. ſqq. et pag. 256. ſqq. adieci vberiorem explicationem et comparationem Idyll. II. Moſchi. — Poſtea ipſe edidi *Bionis Smyrnaei et Moſchi Syracuſani quae ſuperſunt, cum notis Ioannis Heskin integris aliorumque ſelectis* et meis, gr. et lat. Erlangae 1780. 8. — Nouiſſima editio eſt Βιων και Μοσχος. *Bion und Moſchus von I. C. F. Manſo.* Gothae 1784. 8. cl. *Manſo* textui graeco, accentibus deſtituto, adiecit verſionem metricam theotiſcam, genere heroico, ſiue potius bucolico, tum notas varii generis eruditas. Praemiſit duas doctas commentationes in quarum priore agit de aetate atque vita Bionis ac Moſchi, et pag. XLII. ſqq. de tempore, quo poetae *Sicelides*, ſ. *Aſclepiades*, *Lycidas* et *Philetas*, (apud. Moſchum II. v. 94—97.) vixerunt: in poſteriore autem comment. copioſe docteque diſſerit de Bionis et Moſchi carminibus, eorumque indole, de editionibus et verſionibus, denique de ſua verſione. — In codice Gudiano, nunc Guelferbytano, qui plura continet Libanii ſcripta, ſunt varia *Moſchi*

idyl-

idyllia cum graecis ſcholiis, quae ſcholia Leſſing non reperit in Moſchi editionibus. Praeter ea adnotare iuuat, Moſchi carmen, *amor fugitiuus*, a multis imitatione expreſſum eſſe. vide *Menagium* ad Amintam Taſſi v. 32. et *Burmann* II. ad Propert. III. 22, 21. pag. 696.

4. Vterque dorice, et ſuauiter iucundeque cecinit: at naturali pulcritudine et ſimplicitate cedit Theocrito. Iudice Ramlero, Theocriti idyllium natum quaſi eſt in ſilua quadam aut prato; Moſchi in vrbe; Bionis autem paene in theatro. Sed compara iudicium Manſonis ſobrium atque acutum pag. LXIV. ſqq.

5. Quum cenſor quidam *) in Nouis Actis eruditorum 1751. Dec. p. 699. acrius et iniquius iudicaſſet de editione Schwebelii, hic ſcripſit *Refutationem cenſurae ineptae*, quam Anonymus quidam cenſor Actis Eruditorum Lipſienſibus aduerſus Bionis et Moſchi Idyllia inſerendam curauit, Noribergae (v. quae de hac controuerſia ſcripſi in vita Schwebelii Vol. II. de vitis philologorum noſtra aetate clariſſimorum pag. 121. ſq.) conf. *Fabricii* B. G. Vol. II. Libr. III. cap. 17. pag. 441. et 444. ſq. *Io. Georg. Guil. Koeleri* (in praeſenti praeconis verbi diuini in pago quodam Onoldino,) commentatio critica de quodam Bionis loco et noua eiusdem editione, Ienae 1771. 4.

§. 56.

*) Reiskius fuiſſe dicebatur: ſed ille ipſe dubitauit, nec tamen, quoniam reminiſci non poterat, omnino negauit in vita ſua, ab vxore illius doct. edita pag. 52. ſq.

§. 56.

POLYBIVS.

1. Natus Olymp. CXLIII. 4. mortuus eſt Olymp. CLXIV. 2. LXXXII. annum agens.

2. Ortus Megolopoli in Arcadia, patre Lycorto, praetore Achaeorum: adoleſcens a Philopoemene, in militia verſato et celebri homine, artem didicit militarem. Poſtea honoribus in patria ampliſſimis ac legatione ad Ptolemaeum Epiphanem Ol. CXLIX. 4. functus eſt. Is vero cum aliis quum non ita multo poſt, Olymp. CLIII. 2. rerum nouarum Romanis videretur ſuſpectus, Romam delatus eſt: quae quidem res hiſtoriae inſigniter profuit: nam in notitiam et familiaritatem hominum illuſtrium, in his Scipionum, venit. Cum Scipione iuniore Africam contendit, et euerſioni atque exciſioni Carthaginis interfuiſſe traditur. — Olymp. CLVIII. 3. ante C. N. 144. V. C. 608. vidit Corinthum a Mummio incenſam. Vt vero hiſtoriam curate concinnaret, Aegyptum, Gallias, Hispanias adiit et Alpes mariaque traiecit. Idem Scipio vſum librorum cenſualium, et aliorum publicorum monimentorum illi parauit. In Achaia denique res et leges conſtituit, atque ciuibus ſuis Romanos reconciliauit et amicos reddidit. Poſt mortem Scipionis, qui illi multum in ſcientia militari debuit, in patria vltimos vitae ſex annos omnibus iucundus gratusque transegit.

3. Scripſit Hiſtoriarum de rebus toto fere terrarum orbe per annos LIII. geſtis ab initio belli Punici ſecundi vsque ad Perſen, vltimum Macedonum regem, a Romanis victum. Atqui quoniam

niam omnium gentium, quibuscum Romani rem habuerunt hiſtoriam in libris XXXX. perſequutus eſt, inſcripſit opus ſuum, ἱϛορίαν καθολικήν. Ex quadraginta tamen illis libris hodie ſuperſunt quinque priores integri; excerpta vero ex libris VI. vsque ad XVII; tum excerpta de legationibus; item de virtutibus ac vitiis, iuſſu imperatoris Conſtantini Porphyrogeneti decimo ſaeculo facta, et multa alia fragmenta: quaedam adhuc inedita fragmenta latere in bibliothecis Vindobonenſi et Auguſtana, putauit Fabricius: ſed vide *Erneſti* in praef. p. XIV. inprimis *Schweighäuſer*. praef. ad vol. II. pag. X. ſqq. et de Vindobonenſib. codd. *Scheuborn* amoen. litter. tom. V. p. 110—113.

4. Primum Nicolaus Perottus eos libros, quos integros habemus latine vertit: Graece vero primus edidit *Vincent. Obſopoeus* Hagenoae 1530. min. fol. adiuncta Nic. Perotti, epiſcopi Sipontini interpretatione latina. Quae vel manifeſte vitioſa eſſent, vel ei tum viderentur, pro facultate correxit; et quae correctiones certae viderentur, in textum intulit, ceteris, in quibus dubitatio ſupereſſet, in margine poſitis.*) — Sequuta eſt editio Baſileenſis ex Ioan. Heruagii officina, cui praefuit *Arlenius*, graece cum ſeparatim adiecta verſione Nic. Perotti, item ſequentium Epitome vsque ad decimum ſeptimum, *Wolfg. Muſculo* interprete 1549. fol. Editio haec eſt priore ex codice quodam correctior, excerpta librorum duodecim a ſexto ad ſeptimum decimum ex cod.

*) Plenius egit de editt. cl. *Schweighäuſſer* in praef. ad I. vol. ſuae editionis.

ſcripto accepit: alia antea a Lazaro Bayfio et Iano Laſcari publicata fuerunt: et cum codice Auguſtano contulit Xyſtus Betuleius in gratiam Muſculi. Operarum vitia ſunt multa. — Poſtea alia excerpta *Vrſinus* typis excudi fecit in libro raro, cuius eſt epigraphe: Ex libris Polybii Megapolitani ſelecta de legationibus et alia, nunc primum in lucem edita (graece) ex bibliotheca Fuluii Vrſini, Antwerp. apud Chriſto. Plantin. 1582. 4. alia quoque Polybii fragmenta; tum notae, vel criticae, vel Liuium cum Polybio comparantes, et emendationes editionis Baſilienſis reperiuntur in hoc volumine. Caſaubonus vero recepit illa Excerpta ex codice Schotti auctiora facta, in editionem ſuam. — Alia dein excerpta, quae vocantur quoque *Peiresciana*, e codice, qui *Nicolai Fabricii Peirescii* fuit, in lucem protraxit *Valeſius*, et inſcripſit librum: Polybii excerpta ex collectaneis Conſtantini Auguſti Porphyrogenetae. *Henricus Valeſius* nunc primum graece edidit, latine vertit, notisque illuſtrauit, Paris. 1634. 4. — Melius de libris ſuperſtitibus et auctis fragmentis meruit *Iſaacus Caſaubonus* in editione ex MSS. ex ſua etiam coniectura emendata cum verſione ſua latina: acceſſit *Aeneae* vetuſtiſſimi Tactici commentarius de toleranda obſidione, quem Caſaubonus primus vulgauit, latine fecit et notis illuſtrauit, Paris. 1609. fol. quaedam exempla habent in fronte, nullo vrbis nomine adiecto, typis Wechelianis apud Claud. Marnium et haeredes Aubrii, MDCIX. — Commentariorum in fronte libri promiſſorum pars poſt Caſauboni mortem, Paris. 1617. 8. lucem vidit. — Textum hunc et vitia quoque operarum typographicarum reddidit, in con-

conſilium potius aduocatus, *Iac. Gronouius*, et addidit Excerpta Peiresciana, notas vtriusque Caſauboni, Fulu. Vrſini, Henrici Valeſii, Iac. Palmerii et ſuas, in quibus modo textum ipſum, modo verſionem caſtigat, interdum res et verba illuſtrat, Amſtel. III. tom. 1670. 8. — Hanc Gronouianam editionem typis repeti iuſſit, et praefatione, in qua de editionibus ſuperioribus, de ſtilo et artificio Polybii diligenter egit, Gloſſarioque Polybiano auxit *I. Aug. Erneſti*, (qui quidem non ceperat conſilium edendi Polybii; ſed a librario tantum rogatus erat, vt inſtitutum regeret, et praefatione ornaret hanc editionem,) Lipſiae et Vindobonae 1763—1764. III. Voll. in 8. Quaedam tamen haec editio habet ornamenta, quae prae Gronouiana illam commendent. Quae enim manifeſte vitioſa, aut inſcitia typothetarum et praua interpunctione in exemplo tam Caſauboniano, quam Gronouiano corrupta erant, ea ſunt vt plurimum feliciter mutata: Notae virorum doctorum volumini ſuae cuique adiectae: praefationibus addita eſt Valeſiana ad Excerpta Peiresciana. Gloſſarium vero eſt praecipuum ſubſidium ad intelligentiam Polybii, et reliquorum, qui hunc fere imitati ſunt, auctorum. Futuro tamen editori multa ſuperfuiſſe, vbi vim ingenii, aciem iudicii et litterarum graecarum copiam oſtendere poſſet, ſuo exemplo praeclare monſtrauit cel. *Schweighäuſer*, Profeſſor Argentoratenſis, cuius nouae editionis ac recenſionis, e libris ſcriptis editisque concinnatae, haec eſt: *Polybii Megapolitani Hiſtoriarum quidquid ſupereſt. Recenſuit, digeſſit emendatiore interpretatione, varietate lectionis, adnotationibus, indicibus illuſtrauit Ioan.*

Schweighäuſer, gr. et lat. tom. I. lib. I. II. et III. Lipſiae 1789. mai. 8. — tom. II. lib. IV. et V. cum reliquiis librorum V. et VII. ib. eod. anno. — tom. III. reliquiae librorum VIII — XVI. ib. 1790. — tom. IV. reliquiae librorum XVII — XL. eod. anno. Reliqua cum commentariis vberioribus ſequentur.

5. Si quis veterum hiſtoricorum pragmaticam, quam dicunt, concinnauit hiſtoriam, is fuit Polybius. Cauſſas enim bene explicuit vel caſus, vel ſapientiae vel temeritatis, vbique interpoſito iudicio: veri honeſtique amator et laudator, acerque vitiorum ſcelerumque inſectator. Locos ideo communes, interdum longiores, intexuit narrationis filo. E publicis monumentis aut fide dignis hiſtoricis, et, qui rebus interfuiſſent, hominibus hauſit enarrationem, quam ad vſum vitae et reipublicae bello ac pace efficeret. De dictione Polybiana optime iudicat Erneſti; qui in praefatione pag. XXIV. „ea longe diſcrepat, inquit, ab Atticorum elegantia, et in verborum ſingulorum vſu delectuque et in ſtructura. Multa noue dicta, et forma verborum et ſenſu et ſtructura; poetica mixta proſaicis, Attica vulgaribus et philoſophica hiſtoricis ac popularibus, quaedam etiam latinismum redolentia. In his multa fluxiſſe e conſuetudine popularium, inter quos olim vixiſſet, item Graecorum vniuerſorum et Graecismo, qui ab Macedonici imperii per Alexandrum conſtituti temporibus inualuiſſet, ſublata Athenienſium libertate et potentia, non dubitem: ſed ſunt etiam, quae ſua ſponte adſumta e Philoſophis, Ariſtotelicis in primis et Stoicis. Iis aditum dedit conſilium hiſtoriae pragmatice tractandae et ſuper

rebus

rebus hiſtoricis quodam modo philoſophandi, denique omnium rerum quoddam quaſi corpus, quod a certis principiis ductum eſſet, conſtruendi: quamquam etiam temere potuere ſcholae verba irrepere in orationem eius, qui orationem ad formam certam et argumento propriam conformare nec didiciſſet, nec diſcere curaſſet, magis rerum cognoſcendarum tradendarumque, vt olim gerendarum, quam verborum ad Grammaticorum et Rhetorum praecepta vſurpandorum curioſus. Haec igitur cognita habere oportet et ad Polybium intelligendum, et ad eos, qui poſt ſcripſere. Nam quum Polybius ab omnibus iis, qui hiſtoriam tractare cuperent, in primis legeretur: ex eo adſciuerunt illas formas dicendi, quibuscunque non ſtatutum eſſet, priſtinam illam Atticam formam exprimere, quod Arrianum, Herodianum ſtuduiſſe in promtu eſt. Itaque multa inde ad Ioſephum, ad Dionyſium Halicarn. in primisque Diodorum Siculum, etiam Caſſium Dionem fluxere, in quibus legendis plurimum adeo prodeſt, Polybianam graecitatem accurate tenere; quod nos etiam in Lexico noſtro, his ſubinde comparandis, indicauimus." Hactenus Erneſti. Dictio Polybiana quam vtilis eſſe poſſit ſacrarum litterarum interpreti, notum eſt, et ſatis demonſtratum *a Georgio Raphelio* in Annotationibus philologicis in Nouum Teſtamentum ex Polybio et Arriano collectis, Hamburgi 1715. in 8.

6. Huc etiam referendi ſunt libri quorumdam ad intelligentiam rei militaris. De Romanorum militia et caſtrorum metatione liber, ex Polybii hiſtoriis (libr. VI. excerpt. cap. 17—40.) per *A. Ianum Laſcarem* excerptus, et ab eodem la-

tinitate donatus, ipſo etiam Graeco-libro adiuncto etc. — Baſil. 1537. 8. edente Io. Oporino. — cum notis et animaduerſionibus *Ratbodi Hermanni Schelii*, cum eiusdem Hygino, Amſtel. 1660. 4. et in Theſauro Antiqq. rom. I. Georgii Graeuii Tom. X. — *Iuſti Lipſii* de militia Romana libri quinque, commentarius ad Polybium, e parte prima hiſtoricae facis, Antwerpiae ex officina Plantiniana 1596. 4. Conf. Caſauboni epiſt. 21. ad Bongarſium. — *Hiſtoire de Polybe*, nouvellement traduite du Grec par *Dom. Vincent. Thuillier.* Avec un Commentaire, ou un Corps de Science militaire enrichi de notes critiques et hiſtoriques etc. — par M. *Folard* Tom. I — VI. Paris 1727. 4.*) quod opus poſt eius mortem typis renouatum et ſupplemento locupletatum eſt, Amſtel. 1753. Tom. I — VII. in 4. Folardum tamen multorum errorum accuſauit *Carolus Guiſchard*, ſiue *Quintus Icilius*, dux poſtea in exercitu regis Boruſſorum, in Memoires Militaires ſur le Grecs et les Romains, ou l' on a fidelement retabli ſur le texte de Polybe et des Tacticiens Grecs et Latins la plupart des Ordres de Batailles et des grandes Operations de la Guerre, qv'on explique ſuivant les principes et la Pratique conſtante des Anciens, en relevant les Erreurs du Chevalier de Folard et des autres Commentateurs. On y a joint une Diſſertation ſur l' Attaque et la Defenſe des

*) conf. *Baumgartenii* Nachrichten von merkwürdigen Büchern, tom. III. pag. 428. ſqq. vbi quoque pag. 421. ſq. ed. Hagen. 1530. pag. 422. ſq. ed. Grouou. pag. 425. Verſio *Ludou. Domenici* italica, correcta denuoque edita a *Iul. Lando*, Veronae, 1741. et 1743. III. tom. mai. 4. deſcribuntur.

des Places des Anciens: la Traduction d' Onoſander, et celle de la Tactique d' Arrien et l' Analyſe de la Campagne de Jules Céſar en Afriqve avec des Notes critiques et des Obſervations militaire, repandues dans tout le Cours de l' ouvrage par *M. Guiſchard etc.* à la Haye 1757. 4. II. Tom. et epigraphe contracta, in qua omittitur, Folardi errores detectos eſſe: Memoires — Romains, pour ſervir de ſvite et éclairciſſement à l' hiſtoire de Polybe, commentée par le Chevalier *Folard*, avec une diſſertation ſur l' Attaque etc. II. Voll. à Lyon 1760. 8. Confer eiusdem Memoires critiques et hiſtoriques ſur pluſieurs point d' Antiquités militaires par *Charle Quiſchard*, nommé *Quintus Icilius*, Colonel d' Infanterie au ſervice du Roi de Pruſſe, Berolini 1774. Voll. 8. Adde *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 30. *I. Iac. Reiskii* Animaduerſionum ad graecos auctores vol. quartum, quo Polybii reliquiae pertractantur, Lipſiae 1763. 8. librum interpreti et futuro Polybii editori, admodum vtilem; eiusdem ad ſua Polybiana praefationem, in qua de fide et editoribus Polybii ſuperioribus diligenter et copioſe disputat, in vol. quinto Animaduerſionum etc. pag. 757. ſqq. — *Car. Chriſto. Foerſteri* lib. in quo locos quosdam Polybii a latinis interpretibus Liuio, Caſaubono, et Valeſio perperam translatos propoſuit et examinauit, ſubiunctis Animaduerſionibus I. Iac. Reiskii ad libellum Plutarchi de tarda Numinis ira, Lipſiae 1755. 8. — *Lectiones Polybianae* msc. cod. Auguſtani. —— acceſſerunt et alia ad Polybium ſpectantia. Argentorati 1670. 4. auctore *Io. Henr. Boeclero*. — codicem mst. Tubingenſem diligenter deſcripſit ex eoque lectio-

 nes

nes varias enotauit cl. *Ierem. David Reuſſ*, (in praeſenti Prof. Gottingenſis,) in Beſchreibung einiger Handſchriften aus der Univerſitäts Bibliothek zu Tübingen, Tubingae 1778. 8.— De verſione *Guil. Xylandri* germânica Baſil. 1574 fol. v. *Baumgartenii* Nachrichten von einer Halliſchen Biblioth. tom. VIII. pag. 182. ſqq. Transtulit quoque *Polybii* libros in linguam teutonicam, cum interpretat. et animaduerſſ. Follardi, anonymus quidam, Vindobonae 1759. mai 4. cum tabb. aen. Vertit quoque Polybium addiditque ex Follardi et Guiſchardi operibus excerpta, cl *D. C. Seybold*, Lemgou. 1783. IV. partes. 8. — Anglice, *Hamton*. Londin. 1756. 4. — *Polybii* fragmenta ad expeditionem Antiochi M. arabicam pertinentia ex Suida collegit *Schweighäuſer* in diſſ. Emendatt. et obſeruatt. in Suidam faſcil. I. pag. 19. ſqq. Argentor. 1789. 8.

§. 58.

NICANDER.

1. Floruit tempore Attali, Pergami regis, qui ſceptra tenuit ab Olymp. CLV$\frac{2}{3}$. ad Olymp. CLX$\frac{2}{4}$.

2. Colophone, Ioniae vrbe, ortus; Damnaei filius, medicus, grammaticus et poeta. In Aetolia quoque verſatus eſt, atque de rebus Aetolorum, ſitu plantisque regionis ſcripſit; qui vero commentarii aeque ac carmen, *Georgica* (v. Cic. de Orat. I. cap. 16.) aliaque vi et iniuria temporis perierunt.

3. Ad

3. Ad noſtram aetatem peruenerunt duo carmina heroica: 1) θηριακὰ ſiue de beſtiis venenatis et aduerſus illas remediis. 2) ἀλεξιφάρμακα, de remediis aduerſus venena. In vtrumque graeci critici ſcholia ad hiſtoriam medicinae et veterum auctorum vtilia ſcripſerunt.

4. Primum prodierunt cum ſcholiis graecis margini ſtatim adſcriptis ex Aldi officina 1499. ad calcem Dioſcoridis. fol. — recuſa cum graecis ſcholiis et expoſitione ponderum, menſurarum, ſignorum et characterum in aedibus Aldi et Andr. Aſulani 1522. et ſeparatim ſcholia 1523. 8. — tum opera *Io. Soteris*, cum ſcholiis, Coloniae 1530. 4. ibid. gr. et lat. ex interpretatione *Ioan. Loniceri*, cum ſcholiis graecis et adnotatt. 1531. 8. — Alexipharmaca cum *Io. Gorraei* verſione et notis, Paris. apud Vaſcoſan. 1549. 8. — Theriaca gr. et latine ex interpretatione et cum annotatt. *Io. Gorraei*, Paris. 1556. 4. apud Morell. ſeparatim ſcholia auctoris incerti vetuſta in Theriaca, et diuerſorum auctorum in Alexipharmaca: tres hi tomi ſeorſum editi vnam efficiunt editionem, Paris. apud Morel. 4. anno 1557. ſingulis praefixo. v. *Hamberger* in kurzen Nachrichten etc. Tom. I. pag. 159. — Vtrumque Nicandri carmen cum Io. Gorrhaei latinis verſibus, italicis vero Ant. Mariae Saluinii, et graeca Eutecnii Sophiſtae Metaphraſi ex bibliothecis Florentina et Vindobenenſi primum edita, recenſuit *Angel. Maria Bandinius*, Florentiae 1764. 8. Is quoque ſupplementum metaphraſeos Eutecnii e codice Florentino dedit in Catalogo biblioth. Laurent. Tom. III. pag. 330. — Nouam editionem parat cl. Schneiderus.

5. Facul-

5. Facultatem poeticam in eo iam Cicero loco mem. laudauit. Longam, inconditam, et nullius fidei farraginem eſſe, ait Hallerus. *Theodoſius Alexandrinus* in ſcholiis ineditis ad Dionyſium Thracem, apud *Fabric.* B. Gr. lib. II. cap. VIII. §. XI. de Heſiodi aſpide, *Nicandri* Θηριακὰ, vti ἀσπὶν Ἡσιόδȣ aliorum eſſe poetarum adfirmauit.

6. Conf. *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 26. ac Vol. XIII. pag. 345. et *Ioann. Caroli Zeune* Animaduerſiones ad Nicandri carmen vtrumque, Vitebergae 1776. 4. collata S. cenſura in noua bibliotheca philologica, part. II. Lipſiae 1777. pag. 322. ſqq. et *Alberti von Haller* Bibliothec. botanicam, Tom. I. p. 54. ſqq.

§. 59.

APOLLODORVS.

1. Floruit circiter a. O. C. 3860. Ol. CLVIII. 4. ante C. N. 143. V. C. 609. a pluribus eiusdem nominis ſcriptoribus diſtinguendus.

2. Athenienſis, Aſclepiadae filius, Grammaticus, Ariſtarchi grammatici; item Panaetii Rhodii, et Diogenis Babylonii, philoſophorum Stoicorum, diſcipulus. Scripſit Chronicon, Attalo ſecundo Philadelpho, Pergami regi, Olymp. CLX. 3. mortuo, dicatum, et quod vsque ad annum ab Ilii excidio 1040. h. e. Olymp. CLVIII. 4. perduxit.

3. Ex ſcriptis illius peruenerunt ad nos *bibliothecae libri tres*, (ſiue pars altera operis) in quibus aeuum μυθικὸν, ſiue traditiones et genealogiae

giae fabuloſae veterum poetarum, praecipue Cyclicorum, de diis et heroibus ad Troiana vsque tempora enarrantur. Atque Salmaſius ad Solinum pag. 847. Apollodori bibliothecam eſſe Epitomen Cycli Epici opinatur. Fuerunt tamen, qui putarent, opuſculum illud vel plane indignum Apollodoro videri, vel epitomen eſſe ex libris XXIV. Apollodori περὶ θεῶν concinnatam: quorum tamen opinionem abunde deſtruxit Thom. Gale.

4. Apollodori, Athenienſis, bibliotheces, ſiue de deorum origine, tam graece, quam latine, luculentis pariter ac doctis annotationibus illuſtrati et nunc primum in lucem editi libri III. *Benedicto Aegio*, Spoletino, interprete. Acceſſit *Scip. Tetti* de Apollodoris commentarius, Romae 1555 8. Prima haec editio e pluribus codd. concinnata eſt et emendata. — Tum plures MSStos, praecipue Palatinos codd. conſuluit, et textum ad illos caſtigauit *Hieronymus Commelinus*, qui varias lectiones adiecit, gr. et latine, ex officina Commel. 1599. 8. — Hanc excepit editio *Tanaquilli Fabri:* (critici audacioris, at ſagacis,) cum Aegii Spoletini verſione emendata et notis quibusdam graeca potiſſimum caſtigantibus, Salmurii 1661. 8. — Commodiorem, libris in capita diuiſis, et criticam dedit Apollodori editionem cum Aegii verſione a Fabro emendata et breuibus notis *Th. Gale*, in hiſtoriae poeticae ſcriptoribus antiquis, Paris. 1675. 8. — Duo priores libros, emendationibus Gale indubitatis in textu repoſitis, ſubiunctaque noua fere verſione recepit Kirchnerus in Collectionem nouam ex Apollodori bibliotheca, Luciani dialogis mortuorum

rum et Demoſthenis orat. de Pace, Halae Magdeb. 1762. 12. — Optima eſt editio a cel. *Heynio* ad codd. msst. fidem recenſita, doctiſſimisque commentariis illuſtrata, Gottingae 1782. min. 8. III. tom. — Textus gr. repetitus eſt ex Heyniana recenſione gr. cum indice graeco-germanico, cura *K. H. Ioerdens*. Berol. 1789. 8. — cl. *Schow*, Danum, Apollodori bibl. e codd. italicis emendatiorem eſſe editurum accepi.

5. Iudice *Strabone* lib. I. pag. 76. B. Almelou. Apollodorus a Demetrio Scepſio ad quosdam errores ductus eſt. Interea, ad cognoſcendas veterum de diis et heroibus fabulas, atque adeo ad bene multa loca veterum intelligenda liber, quem ingenioſiſſimum et elegantiſſimum dicit Scaliger, eſt perutilis.

6. Conf. *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 26. ſect. 1. ſqq. qui multos alios praeter ea laudat in eodem argumento verſatos — *Gerard Iac. van Swinden* in Specimine nouae editionis Apollodori et commentarii ad eum, in Miſcell. Obſſ. nouis Tom. III. pag. 37 — 99. ſpem nouae editionis egregiae fecerat, ſed, fata praematura eam ademerunt. Eius tamen adparatum cum aliis ſubſidiis egregiis nactus eſt cl. Heyne. — Bibliothek des Apollodorus, aus dem Griechiſchen überſetzt von *I. G. Meuſel*, Halae Sax. 1768. 8. — *Chr. Guil. Mitſcherlich* epiſt. critica in Apollodorum ad V. Ill. C. G. Heyne. Gotting. 1782. 12.

§. 60.

§. 60.

MELEAGER.

1. Vixit circiter A. O. C. 3907. Ol. CLXX. 3. ante C. N. 96. V. C. 656.

2. Gadarenus, Syrus, qui ex diuerſis antiquitatis ſex et quadraginta ſcriptoribus epigrammatum decerpſit flores, et *Coronam*, (hoc nomine ſuam collectionem ipſe inſigniuit,) inde texuit.

3. Anthologiarum graecarum fata iam ſupra §. vltimo Prolegomenorum commemoraui. Plura vide apud *Fabricium* in B. Gr. Vol. II. libr. III. cap. 28. *Reiske* in praefat. ad Anthol. Graecam pag. XII. et in Notitia poetar. Anthologic. p. 185. et 231. ſq. *Brunck* in praefatione ad Analecta poet. gr. Meleagri Gadareni in Ver idyllion, *Io. Baptiſta Zenobettius* primus (graece) edidit et illuſtrauit, Romae 1759. 4. — Idem *Meleagri idyllium in Ver* ſeorſim edidit atque interpretatus eſt *Albert. Chriſt. Meineke*, Conrector ſcholae Oſterod. Gottingae. 1788. m. 8. — Idem V. D. e recenſione Brunckii cum commentario euulgauit Μελεάγρȣ τὰ σωζόμενα, Lipſiae 1789. 8. Quaedam aliter explicantur in cenſura libelli in Ephem. litt. Noriberg. a 1789. plag. 84. m. Octobr. et Annal. liter. Helmſtad. mens Iul. 1789. pag. 22. ſqq. — Docta eſt et erudita editio, in qua ordo carminum non is eſt, quem conſtituerat Brunck; ſed ſecundum argumenta epigrammatum factus: Μελεάγρȣ τὰ σωζόμενα. *Meleagri reliquiae. Lectionis varietatem, verſionem metricam et commentarium perpetuum adiecit I. C.*

F,

F. Manſo. Ienae 1789. mai. 8. Laudatur, ſubiectis aliquot emendationibus in Nouis ephemer. Lipſiens. 1789. nr. 74. Gottingens. nr. 88. an. 1789. Anal. litt. Helmſtad. m. Octob. 1789. pag. 296. ſqq — Adde *Herder* in zerſtreut. Blättern. tom. I. pag. 102. et *Caroli Gottlob Sonntag* hiſtoriam poeſeos graecae breuioris ab Anacreonte vsque ad Meleagrum ex anthologia graeca adumbrata. Lipſiae 1785. 8.

§. 61.

EZECHIEL.

1. Iisdem circiter, quibus Meleager vixit, annis vindicant quidam *Ezechielem*, Iudaeum, forte Alexandrinum, poetam tragicum.

2. Scripſit Tragoediam, ἐξαγωγὴν, ſiue eductionem Hebraeorum ex Aegypto; cuius pauca fragmenta ſeruarunt patres eccleſiaſtici.

3. Illa collegit *Frider. Morellus*, et prima epigraphe eſt: *Ezechielis*, tragici iudaicarum hiſtoriarum poetae, eductio ſeu liberatio Hebraeorum, tragoedia ſacra, exodo reſpondens, ex libr. IX. Euſebii Pamph. de Praeparat. euangelica ſelecta et plerisque in locis caſtigata, Paris. 1590. 8. tum ibid. eod. anno cum verſione metrica et notis Fed. Morelli; et alibi.

4. v. *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. II. cap. 19. pag. 305. *Saxe* Onomaſt. liter. I. p. 143.

§. 62.

SCYMNVS.

1. Circiter A. O. C. 3915. Olymp. CLXXII. 3. ante C. N. 88. V. C. 664.

2. Chius, poeta et geographus.

3. Scripſit περιήγησιν, ſ. orbis deſcriptionem, carmen iambicum, Nicomedi III. Bithyniae regi dicatum, quod olim Marciano Heracleotae perperam tributum fuit.

4. Primus edidit graece ex codd. Palatino et Caſauboniano *Dauid Hoeſchel*, cum notis in Geographicis Aug. Vind. 1600. 8. pag. 1. ſqq. — gr. et lat. a *Fed. Morello*, Paris. 1606. 8. — tum cum interpretatione latina et notis *Erasmi*, Pauli filii, *Vindingii*, Hafniae 1662. 12. — denique cum interpretat. latina Erasmi Vindingii, eiusdem et Io. Hudſon notis, fragmentis a Luc. Holſtenio collectis et Henr. Dodwelli diſſ. de Scymno: in *Hudſoni* Geogr. min. graecis, Vol. II. pag. 9. ſqq.

5. v. *Fabricii* B. Gr. Vol. III. Libr. IV. c. 2. §. 9.

§. 63.

GEMINVS.

1. Secundum *Saxii* V. C. rationes vixit circiter A. O. C. 3937. Olymp. CLXXVIII. 3. ante C. N. 66. V. C. 686. Secundum Petauii calculos ſcripſit Olymp. CLXXV. 4. ante C. N. 77.

2. Rhodius, Aſtrologus, aequalis Pompeii, Ciceronis, et Poſidonii, ortu Apameenſis, Syri, habitatione Rhodii, ſed iam ſenis, cuius μετεωρολογικὰ Geminus in epitomen redegiſſe dicitur a Simplicio.

3. Exſtat Gemini libellus inſignis εἰσαγωγὴ εἰς τὰ Φαινόμενα ſiue *Elementa Aſtronomiae.*

4. Hanc Introductionem edidit *Edo Hildericus* cum ſua verſione Altdorf. 1590. 8. recuſ. Lugd. Batau. 1603. 8. e duobus codd. emendatiorem dedit illam *Petauius* cum verſione Hilderici ſuisque notis in Vranologio, Paris. 1630. pag. 1. et Amſtel. 1703. fol.

5. v. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. cap. 5. ſect. 20. Vol. II. et *Saxii* Onomaſt. litter. I. pag. 146. ſq.

§. 64.

DIONYSIVS, Thrax.

1. Eorum forte temporum fuiſſe, ſuſpicatur cl. *Saxe* p. 147. tom. I.

2. Ariſtarchi diſcipulus,*) et Romae tempore Pompeii M. docuit ſecundum Suidam h. v. Tom. I. pag. 898. ed. Kuſteri, qui laudat Meurſium in Rhodo pag. 95. et 96. Teſte eodem Suida fuit Alexandrinus, (Thrax vero a patre Tero) Terus cognominatus, et multa ſcripſit.

3. Ar-

*) Num autem Dionyſius, auctor τέχνης grammaticae, idem fuerit, qui erat Ariſtarchi diſcipulus, aut num illud opuſculum ſit genuinum, iam veteres dubitarunt, narrante ſcholiaſte ad illud in *Fabric.* B. Gr. tom. VII p. 25.

3. Artem eius Grammaticam primus vulgauit *I. Alb. Fabricius* in B. Gr. Libr. V. cap. 7. §. 13. vbi de noſtro quoque agit. — Ea, quae Fabricius euulgauerat, cl. *Villoiſon* cum cod. Veneto ad D. Marc. contulit pluraque correxit in Anecdotis graecis, tom. II. pag. 99. ſqq. Idem multus eſt de noſtri grammatica veteribusque in illam ſcholiaſtis, deditque paſſim ſpecimina a pag. 101 — 188. adde eiusdem V. D. Prolegom. ad Homerum ed. Venet. pag. 39. et *Burmann.* II. ad Valeſii Emendationum Libr. etc. pag. 145. ſqq.

§. 65.

M. IVNIVS BRVTVS.

Romanus, hiſtoricus et philoſophus, et interfector Caeſaris, periit vero Olymp. CLXXXIV. 3. ante C. N. 40. V. C. 712. Hic tantum memoramus *epiſtolas graecas*, quas ſcripſiſſe dicitur eo tempore, quo Brutus et Caſſius, exſtincto Caeſare, cum Dolabella bellum geſſerunt, quas vero a Sophiſta quodam exercitii gratia exaratas, ideoque ſuſpectas habent viri eruditi. Exſtant illae graece cum Phalaridis et Apollonii epiſt. (Venetiis,) ex aedibus Barthol. Iuſtinopolitani, etc. 1498. 4. — cum Baſilii M. aliorumque gr. epiſtolis, apud Aldum Manut. 1499. 4. — cum Demoſthenis, Aeſchinis, Platonis et Iſocratis epiſtolis, Paris. 1557. 4. in collectione *H. Stephani* 1577. 8. atque alibi. De eo plura vide apud *Fabricium* in B. Gr. Libr. II. cap. 10. ſect. X. 7. Vol. I. p. 678. ſq. et de editt. ibidem ad Phalar. epiſtolas, pag. 670. ſqq. *Bruckerum* in hiſt. crit. philoſ.

Tom. II. pag. 28. ſqq. et *Saxium* in Onomaſt. lit. Tom. I. pag. 169. ſq.

§. 66.

De *Iuba*, Iubae regis Numidiae filio, circa idem fortaſſis annum claro, de eiusque libris deperditis, de pictoribus et de pictoria, tabulaeque marmoreae titulo dubiae fidei et antiquitatis vide *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 24. pag. 601. in primis *Saxii* V. C. Onomaſt. liter. I. pag. 178. ſqq.

§. 67.

In illud quoque tempus incidit aetas *Didymi*, *Alexandrini*, (qui cognomen χαλκέντερος habuit, et quatuor millia librorum conſcripſiſſe dicitur,) Grammatici. Scholia in Homerum, quae ſub illius nomine circumferuntur, ſunt aeui multo ſerioris, et ex Didymi multorumque aliorum commentariis collecta v. ſupra ad Homerum, *Fabric.* B. Gr. vol. I. lib. II. cap. 3. pag. 386. ſqq. ibique ſupplementa, et vol. VII. lib. V. cap. 7. pag. 56. *Aug. Guil. Ferber* diſſ. philolog. ſcholia graeca in Homerum, quae Didymo vulgo tribuuntur, generatim luſtrans, Helmſtadii, 1770. 4.

§. 68.

CONON.

Tempore Caeſaris et Antonii ſcripſit L. διηγήσεις ſiue *narrationes de rebus mythicis* ad Archelaum

laum Cappadociae regem, qui partes Antonii ſequutus praelio Actiaco interfuit. v. *Photium* cod. 186. graece et latine cum notis *Hoeſchelii* et *Schotti* in *Th. Galei* Hiſtoriae poet. Script. Paris. 1675. 8. pag. 241. ſq. et confer eiusdem praemiſſam diſſert. c. 8. et *Fabricii* B. Gr. Vol. IX. Libr. V. cap. 38. pag. 438.

§. 69.

Num *Memnon*, qui *commentarium hiſtoricorum de rebus Heracleae Ponticae*, libr. XVI. ab origine vrbis vsque ad mortem Bithagorae, Heracleenſium legati ad Auguſtum miſſi, ſcripſit, his temporibus ex mente Voſſii ſit adferendus, dubitant *Fabricius* in B. Gr. Vol. IX. Libr. V. cap. 38. pag. 475. ſq. et *Saxius* in Onomaſt. liter. tom. I. pag. 181. Photius ex libris IX. vsque ad XVI. ampla ſeruauit Excerpta, quae cum reliquiis quibusdam Cteſiae et Agatharchidis etc. ſeorſum primus graece edidit *H. Stephan.* 1557. 8. recus. cum verſione lat. ſeorſum excuſa, 1594. 8. — tum graece et latine, Geneuae 1593. 8. — cum noua *Rich. Bretti* verſione, Oxon. 1597. 8. — *Palmerius* in Exercitatt. ad optimos auctores Graecos, Lugd B. 1668. 4. pag. 168. ſqq. quaedam Memnonis loca illuſtrauit.

§. 70.

PARTHENIVS.

1. Nicaenus, Eroticorum ſcriptor: vixit ſub Auguſto, et librum ſuum περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων

των, *de amatoriis affectionibus* Cornelio Gallo inſcripſit.

2. Graece et latine per *Ianum Cornarium*, Zuiccauienſem, Baſil. 1531. 8. apud Frobenium — Baſileae 1555. — cum Achillis Tatii et Longi Eroticis, per Iudam et Nicolaum Bonnuitios, (qui Iano Grutero hanc editionem inſcripſerunt,) in bibliopolio Commeliniano 1606. 8. (Fabricius et Hamberger in zuverl. Nachricht. Tom. I. p. 566 commemorant edit. Commelin. 1601. 8. quo quidem anno epiſtola Bonnuitiorum ſcripta eſt, num igitur intra quinque annos illa editio ſumtu Commelini bis ſit formulis typographicis deſcripta, neſcio. Equidem poſſideo exemplum a. 1606.) — cum Euſtathio ſ. Eumathio Lugd. B. 1618. — cum notis *Th. Gale* in eiusdem hiſtoriae poet. ſcriptoribus, Paris. 1675. 8. pag. 341. —402.

3. Ex variis ſcriptoribus narrationes ſoluto ſermone immixtis tamen interdum poetarum integris locis, ſcriptas de iis, quae amantibus acciderunt, facili et perſpicuo ſcribendi genere vſus compoſuit.

4. Conf. *Voſſium* II. de hiſtor. graecis cap. 1. et de poetis graecis cap. 8. *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. c. 27. nr. IX. *Le Beau*, iunior., nominat et explicat auctores, e quibus Parthenius libros ſuos amatorios concinnauit, in Hiſtoire de l' Academie des I. et B. L. Vol. 34. Paris 1770. pag. 63. ſqq.

5. De *Antonio Muſa*, Graeco, archiatro Octauiani Auguſti, vide *Hambergeri* zuverl. Nachrichten Vol. I. pag. 568. *Saxii* Onomaſt. liter. tom. I. pag. 186. *Hallerique* Biblipthecas. cel. *Ackermanni*

manni progr. de Antonio Muſa, Octauiani Aug. Medico et libris, qui illi adſcribuntur, Altdorfii 1786. 4.

§. 71.
BABRIVS.

Iudice *Tyrwhitto*, docto Anglo, vixit temporibus Auguſti imperatoris, aut paullo ante illa. Hic fabulas, quae ſub Aeſopi nomine ferebantur, expoliuit choliambis. Ex eo tempore collectio fabularum Aeſopearum proſaica negligi coepit: at ſequioribus temporibus homines male feriati verſus *Babrii* reduxerunt in proſam: vnde noua fabularum Aeſopearum collectio orta eſt. Hinc fieri potuit, vt, quae a veteribus memorantur fabulae Aeſopeae, in libris hodiernis deſiderarentur. Nomen autem *Babrii* deinde corruptum ſcribebatur modo *Gabrias*, modo *Babrias*, vnde alii illos diſtinguere maluerunt, et *Gabriam*, ſub cuius nomine fabulae proſtant, ad aetatem retulerunt ſeriorem. Quasdam *Babrii* ineditas fabulas reperit *Tyrwhitt* in cod. Bodleiano et in his veſtigia Scazontum, quas vndecunque collegit, numerisque ſuis ille reſtituit in egregio libello: *Diſſertat. de Babrio, fabularum Aeſopearum ſcriptore. Inſeruntur fabulae quaedam Aeſopeae, numquam antehac editae, ex cod. MS. Bodleiano. Accedunt Babrii fragmenta.* Londini 1776. mai. 8. et ſuae Orphei de lapidibus editioni adiecit *Auctarium:* quam diſſertationem vna cum auctario typis repetendam curaui, Erlangae 1785. 8. addantur *Henr. Cannegieter* ad praefationem *Flauii*

Auiani, cuius ille fabulas cum ſuis aliorumque animaduerſionibus edidit Amſtel. 1731. mai. 8. cenſorem libelli Tyrwhittiani in Bibliotheca critica, Amſtelod. vol. I. part. II. pag. 120. ſqq. et quae ego adnotaui ad Fabricii B. Gr. lib. II. cap. 9. §. VII. pag. 628. ſqq. — Aeſopeas *Babrii* fabulas, quas Tyrwhitt publicarat, adiecit *Teucherus* editioni ſuae Antonini Liberalis transformationum congeriei etc. Lipſiae, 1791. 8. — Cel. *Wernsdorf* in erudita de carminibus Auieni commentatione, praemiſſa *Auieni* deſcriptioni in *Poetis latinis minoribus* tom. V. part. II. pag. 665. ſq. ex loco Auſonii quodam docet, Titianum latine vertiſſe Babrium graecum, et quidem proſa, eumque inter Latinos forte primum fuiſſe, qui hoc auderet.

Fabulae, quae ſub nomine *Gabriae* iam diu cognitae ſunt, ſaepe ſub praelo ſudarunt. Primum XLIII. graece et lat. cum Phurnuto, Palaephato et aliis edidit *Aldus Manutius*, Venetiis, 1505. fol.— tum *Io. Frobenius* Baſil. 1518. 1521. 8. inter ſcriptores gnomicos, cum Aphthonii Aeſopique fabulis. Vndecim Fabb. tetraſtichis iambis e codd. Palatinis addidit *Iſaac. Neueletus*, Heidelberg. 1610. 8. — Londini 1682. 8. ſub nomine quoque *Ignatii*, qui fabulas *Babrii* in epitomen redegit, in codd. et editione Phaedri a *Rittershuſio* aliisque illuſtrati, Lugd. Batau. 1598. 8. occurrunt. — *Gabriae ſ. Ignatii Tetraſtichorum in fabulas aeſopicas dodecas*, gr. cum octoplici verſione metrica latina et cum notis *Chr. Gilberti*, Dresdae, 1689. 4. — *Gabriae fabulas* Phaedri fabulis adiecit *Io. G. Walch*, exemplum aldinum 1505. ſequutus Lipſiae, 1712. et 1735. 12.

— *Ga-*

— *Gabriae Fabeln* aus dem Griechiſchen mit Anmerkungen von *I. C. F. Baehrens.* Colon. 1787. 8. etc. v. *Fabric.* B. Gr. l. c. §. VIII. pag. 635. ſq. et *Saxium*, qui Gabriam ſiue Babriam ad an. aerae chriſtianae 348. referendum eſſe ſuſpicatur, in Onom. liter. tom. I. pag. 402.

Hic quoque circa a. v. c. 648. notari poteſt *Damas*, de quo v. *Sevin* in Mem. del' acad. Paris. des Inſcr. vol. VI. pag. 486. ſqq.

§. 72.

DIONYSIVS HALICARNASSEVS.

1. Secundum Dodwellum (in diſſertatione de aetate Dionyſii Halicarn. ſect. 9.) natus eſt intra annum Varronianum 676. et 700. ſiue Olymp. 175—181.

2. Alexandri filius, e Caria Halicarnaſſenſis, Herodoti popularis. Rhetor, criticus et hiſtoricus. Romam venit circa Olymp. 187. 2. V. C. 723. ibique per XXII. annos commoratus, antequam hiſtoriam romanam ſcriberet, monumenta et praeſidia tum linguae, tum hiſtoriae romanae partim ex familiaritate cum doctiſſimis viris contracta, partim e commentariis Porcii Catonis, Fabii Maximi, Valerii Antiatis et multorum aliorum latine ſcriptis comparauit ſibi, et vberem materiam ad futurum opus digerendum congeſſit. Nominis vero fama in primis floruit, hiſtoria ſua incepta, ſecundum *Fabricium* Olymp. CXCIII. 1. (ſecundum *Saxium* Onom. I. p. 195. CXCII. 4.) A. V. C. Catoniano 745. Varroniano 746. (ſe-

cundum Dodwell. 747.) ante C. N. 8. (ſecundum Saxium 7.)

3. Scripſit ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας libros XX. in Graecorum gratiam, in quibus de Romanorum genere, originibus, antiquitate, republica, moribus, ritibusque tam ſacris quam humanis, rebusque geſtis, multo diſtinctius, quam opus erat aut videbatur romanis ſcriptoribus, et copioſe diſſeruit ab V. C. vsque ad CXXVIII. 3. ſiue initia belli primi Punici, a quo Polybii hiſtoria incipit. Ex his viginti libris priores tantum vndecim ad annum vrbis 312. et ex poſterioribus fragmenta quaedam de legationibus ab iniuria temporis vindicata ad noſtram peruenerunt aetatem. Praeter ea, forſan ante publicatam ſuam hiſtoriam, ſcripſit de ſtructura orationis librum; artem rhetoricam, (quem librum Tan. Faber. immerito abiudicauit noſtro; textum vero adhuc valde mendoſum eſſe, conſtat,) varias epiſtolas et libellos criticos, in quibus de poetis, hiſtoricis, philoſophis atque oratoribus acute periteque, ſed frequenter quoque iuueniliter, iudicat. Libellum, qui vulgo Demetrio Phalereo tribuitur, Dionyſio noſtro adſerendum opinatur cum aliis *Henr. Valeſius* de critica pag. 149. Emendationum. adde *Burmanni* notam ibid. pag. 156.

4. Primum libros XI. e duobus codd. MSStis *Lampus Biragus*, Florentinus, latine tranſtulit, Taruiſii 1480. fol. Regii, 1498. fol. Parum quidem latine pleraque, multa ſiniſtre vertit: quoniam vero codices ſuos preſſe ſequutus, verbum verbo reddere ſtuduit, inſtar MSSti habenda] eſt haec verſio, et Sylburgio ad verae lectionis inueſtigationem viam ſaepe patefecit. — Illam

Iam vero verſionem recenſuit *Hermannus Glareanus*, qui 6000 errores ſuſtuliſſe ſe profitetur, et genealogicis tabulis Dionyſium illuſtrauit, Baſileae 1532. fol. — *Graece* primus edidit *Robertus Stephanus* Libros X. Antiqq. romanar. de compoſitione ad Rufum librum, artis rhetoricae prima IV. capita, de genere dicendi Thucydidis, ad Ammaeum, ex bibliotheca regia, et typis regiis nitidisque, Lutet. 1546. (ſed in fine 1547.) fol. — Poſtea decem libros vertit, addito vndecimo libro, cuius ordo in codd. graecis perturbatior fuit, ex Lapi Biragi verſione, Baſileae 1549. fol — Tum de Dionyſio optime meruit *Fridericus Sylburgius*, qui opera Dionyſii gr. ac lat. edidit, recenſuit, ſuppleuit atque illuſtrauit, Francof. apud heredes Wecheli 1586. fol. II. Voll. Graeca ad varios codd. MSSt. doctorum virorum opera emendauit, atque e romano potiſſimum ac Veneto cod. ſuppleuit, Geleniique verſionem innumeris locis caſtigauit. Prius volumen continet libr. X. Antiqq. rom. librum vndecimum et fragmenta de legationibus a Fuluio Vrſino edita, et iam recens ad Iulii Pacii codicem emendata de integro vertit, *Glareani* Chronologiam, *Aurelium Victorem* de Origine gentis Romanae cum notis A. Schotti, Leges regias ad decemuirales cum notis et gloſſario, aliorumque notas excerptas et ſuas indicesque adiecit. In poſteriore volumine ſunt libri critici et rhetorici. Quae Stephanus vterque, Robertus Pater, et *Henricus* filius,*) aut alii in editt. ſcriptorum

*) Qui *Dionyſii Halic.* ſcripta quaedam critica graece edidit apud *Carol. Stephan.* Lutet. 1554. 8. (de qua editione copioſus eſt *Maittaire* in annal. typogr. tom. III. part. 2. pag. 641. ſqq.

rum, de quibus iudicauit Dionyſius, edidiſſent, diligenter conſuluit et repraeſentauit: ex variorum doctorum hominum lectionum et emendationum libris et chartis coniecturas et interpretationes excerpſit ſuasque addidit: duobusque antea ineditis libris, n. de dicendi vi Demoſthenis, et de Thucydide libro ad Q. Aelium Tuberonem auxit. „*Scriptum codicem*, ait in praefatione ad Dudithium, *initio vnum duntaxat habui, eius libelli, quo τῶν παλαιῶν χαρακτῆρες exponuntur; quem Bononia Pompilius Amaſaeus ad nos miſerat. Poſtea quatuor alios tractatus calamo exaratos e tua bibliotheca nactus ſum; de Iſaeo ſcilicet, de Dinarcho, de Demoſthene, an is ex Ariſtotelis praeceptionibus artem oratoriam didicerit, et de Platonis elocutione. Demum etiam ſextus acceſſit, quo τέχνης nouem priora capita continentur. Sed quum ſerius adueniſſent, non licuit mihi editionem noſtram cum omnibus conferre, et emendationes diuerſitatesque inde adnotatas in notarum libellum iam magna ex parte confectum, inſerere. Seorſum hic breui poſt tempore dabo, cum primi tomi ſpicilegio et huius ſecundi, (ni amicorum me pollicitationes fallent,) auctario. In poſtremis duobus libris, qui nunc primum tuo beneficio in lucem exeunt, vbi me vulgatae Thucydidis, Platonis, Iſocratis, Demoſthenis, et aliorum, qui citantur, auctorum editiones et interpretum verſiones deſtituebant, coniecturis plerumque ac diuinationibus agendum fuit: non in textu, niſi euidens eſſet librariorum alucinatio, ſed in notationibus. Non enim nimium licentiae in textum mihi vſurpare volui: tutius in notis coniectationum pericula ſubire poſſe cenſui. Prae ceteris autem poſtremus mihi tractatus multum exhibuit*

buit negotii, qui non tantum e mendoſiore codice, ſed ab indoctiore etiam librario exſcriptus erat. Haec ex rariore hoc volumine eo potius excerpenda putaui, quo pauciora de illo dedit Fabricius. — Sylburgii editio graece et latine, at minus emendate, recuſa eſt Lipſiae 1691. fol. — Interpretatio latina ex Sylburgii exemplo addita ſeparatim prodiit, Hanouiae 1615. 8. — *Aemilius* quoque *Portus* libros Antiqq. Rom. latine vertit, cum notis illius et Henr. Glareani chronologia excudebat Euſtath. Vignon ſibi et H. Stephan. 1588. fol. — et cum notis H. Stephani, Iſ. Caſauboni ſuisque edidit, Lugduni 1592. fol. — Dionyſii Hal. Opera omnia, graece et lat. II. Voll. Londini 1704. fol. editore *Io. Hudſono*. Textus eſt Sylburgii, e cod. Vaticano vltra 700. annos ſcripto et alio iun. vat. varias lectiones ſuppeditauit et adnotationes Vrſini, Iſ. Caſauboni, H. Stephani, Sylburgii, aliorumque ſuis adiecit. Sylburgianas tamen non integras, ſed mutilatas exhibuit. Porti dedit verſionem, itemque *Dodwelli* diſſ. de aetate Dionyſii, illiusque tabulas chronologicas Dionyſianas. Quam vero ſecorde egerit in adornanda ſplendida hac editione, quam vitioſe dederit hiſtoricum, et quanta iniuria collaudatus fuerit Hudſonus, aperte et luculenter docuit *I. Iac. Reiske*, vir graece doctiſſimus in praefatione ad editionem nouiſſimam Lipſienſem. Quum enim Georgi, librarius Lipſienſis, Dionyſium Hudſoni typis repetere coepit, adiit Reiskium, vt aliquid ad ornandum ſcriptorem conferret. *Reiskius*, quamquam aliis laboribus diſtrictus, litterarum et Dionyſii cauſſa morem geſſit, atque non ſolum textum a vitiis typographicis ſedulo

dulo purgauit; ſed fide quoque codicum pluries, et ex ingenio interdum correxit, ſingulisque tomis notas adiecit maximam partem criticas, quas ante abſolutum opus et ante obitum adhuc parauerat. Epigraphe autem eſt: *Dionyſii Halic. Opera omnia*, graece et latine, cum annotationibus Henrici Stephani, Frid. Sylburgii, Franciſci Porti, Iſaaci Caſauboni, Fuluii Vrſini, Henrici Valeſii, Io. Hudſoni et *I. Iac. Reiske*, Lipſiae 1774—1777. VI. Voll. in 8. cum indicibus locupletiſſimis. Vltimum volumen, cuius curam in ſe ſuſceperat *cl. Morus* poſt mortem Reiskii, ornant Obſeruationes Caperronnerii e codice regio Pariſienſi in libellum de vi et ſublimitate Demoſthenis, (in Memoires de l' Acad. Royale des I. et B. L. Tom. XXIV. pag. 1—29.) et Excerpta ex Toupii Curis nouiſſimis in Suidam, et ex eiusdem Emendationibus in Suidam: vbi locis quibusdam Dionyſii corruptis ille mederi ſtuduit. — Commoda doctaque eſt epitome, eaque critica editio: *Dionyſii Halicarnaſſenſis Archaeologiae romanae, quae ritus romanos explicat, Synopſis.* Adornauit, animaduerſiones interpretum ſuasque et indicem in vſum tironum locupletiorem adiecit *Dauid Chriſtian Grimm*, A. M. et lyc. Annaem. Rector. Accedunt auctaria quaedam. Lipſiae 1786. m. 8.

De editionibus quibusdam libellorum minorum pauca addam:

Excerpta ex Dion. Hal. de Legationibus graece cum *Fuluii Vrſini notis:* in Excerptis ex Polybio et al. de Legat. Antw. 1582. 4.

Fragmenta ex libro XII. Antiqq. Romanar. graece et lat. cum notis *Henr. Valeſii:* in eiusdem Excerptis Peirescianis, Paris. 1634. 4. pag. 528. ſqq.

ſqq. Duo haec fragmenta in edd. Hudſoni et Reiskii quoque reperiuntur.

De ſtructura Orationis, ex recenſione *Iac. Vptoni*, gr. et lat cum eiusdem, et Sylburgii integris, aliorumque ſelectis notis etc. Londini 1702. 8. tum 1728. tertium emendatiusque, ibidem 1748. 8. primum vero prodiit graece inter Aldi veteres Rhetoras, Venet 1508. dein Argentor. 1550. 8. — *Hardion* emendat locum quemdam in Hiſt. acad. Paris. Inſcr. vol. V. pag. 138.

Ars rhetorica, primum graece inter Rhetoras Aldi 1508. fol.

De Lyſia et Iſocrate iudicium graece primus edidit Aldus cum Lyſiae et Iſocratis Orationibus, 1513. fol. et Reiske iudicia de aliis oratoribus ſuo quaeuis loco inſeruit editioni ſuae Oratorum graecorum, atque illuſtrauit.

Reſponſio ad Cn. Pompeii epiſtolam, item ad Ammaeum epiſtola, et alia, graece, Lutet. apud Carol. Stephan. 1554. 8. — Super hac eſt commentatus *Gedoyn* in Hiſt. acad. Paris. Inſcr. vol. V. pag. 126. ſq. ibid. pag. 136. ſqq. differit *Hardion* de duobus locis.

Dion. Halic. praecepta de oratione nuptiali, de oratione natalitia, et de oratione epithalamio, a *Theodoro Gaza* latine reddita; oratio in nuptiis Hugutionis Contrarii et Camillae Piae. Claudiani carmen de Phoenice. Cremonae, ſine a. et typogr. nota, ſaec. XV. 4. (ante annum 1492.) — recus. cum *Chirii Conſulti Fortunatiani* rhetoricorum libr. III. Dialectica et Computus etc, absque vlla nota, (Mediolani) ſaec. XV. 4. de rariſſimis hisce binis editionibus plura differit cel. *Morell.*

Morell. in Catalogo bibliothecae Pinell. tom. III. pag. 9. et 21.

Selecti Dion. Hal. de priſcis ſcriptoribus tractatus, grace et latine, cum adnotationibus *Guil. Holwell*, et diſſertatione de vero mediae vocis vſu, Londini 1766. 8. — iidem ab *Eduardo Rowe Morel* gr. Oxon typ. Clarend. 1781. 8.

5. Ad interiorem hiſtoriae et antiquitatis romanae intelligentiam eſt vtiliſſimus auctor: quippe qui in Graecorum gratiam multa ſcripſit, quae quidem Romae quotidie ſpectari poterant, nec Romanis notatu digna videbantur: Graecis vero non ſatis erant perſpecta: atque adeo nobis incognita fuiſſent. Grammatici tamen et Sophiſtae perſonam deponere non vbiuis potuit, atque interdum inepte diſputat. Romanos adulatus eſſe, ſaltem iudicio illorum et opinionis, quam ſibi de praeſtantia imperii ſui ſuisque virtutibus finxerant, errore abreptus ſaepe videtur. Quamquam vero neque ratio narrandi atque cauſſas rerum explicandi, neque dictio, quae ſcatet modis loquendi, partim patriam Cariam redolentibus, partim ipſi et ſaeculo, quo vixit, propriis, cum Thucydidea et Xenophontea comparari poteſt: ſtudium tamen pure ac perſpicue ſcribendi Polybiumque imitandi relucet, nec virtutibus ſuis, grauitate atque elegantia omnino deſtituta eſt oratio. In iudiciis de veteribus eſt ſeuerus, neque vero vbiuis locuples teſtis et arbiter iuſtus: tamen perſpicax et acutus, et, vbi errat, ingenii venuſtatem atque vbertatem aciemque iudicii pulcrique ſenſum declarat. adde Biblioth. philolog. Gotting. 1770. 8. pag. 431. ſqq.

6. v.

6. v. *I. A. Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr III. cap. 32. — *Io. Chriſtiani Gottleberi* Obſeruatt. in quaedam loca Dionyſii Halic. quibuscum aliquot Liuii comparantur, Specim. I—IV. Annaemont. 1769—1770. et in Nouis actis erudit. 1771. — *Grimmii* progr. lectionum Dionyſianarum faſcic. I. ibid. 1782. — *Chr. Frid. Matthaei* Progr. de Dionyſio Halicarn. Witteberg. 1789. 4. Inſunt obſeruatt. in Dionyſii Epiſtol. ad Ammaeum et iudicium de Iſocrate. — *Boivin* tres commentatt. in Mem. Paris. — des Inſcr. vol. II. pag. 319. ſqq. 373. ſqq 400. ſqq. et vol. IV. pag. 573. *Couture* in locum quemdam libri II. — *Schloſſers* Apologie des Thucydides, v. ſupra ad Thucydidem. — Dionyſium de graeco Franciсum fecit, notisque criticis, hiſtoricis atque geographicis illuſtrauit *Gabriel Franciſc. le Iay*, Paris. 1723. 4. II. Vol. anglicum vero *Edward Spelmann*, cum notis et diſſertatt. Londini 1759. 4. theotiscum denique *Io. Laurent. Benzlerus*, Lemgou. 1771. 8. De qua verſione v. bibliothecam philolog. paullo ante memoratam. — Traité de l' arrangement des mots, traduits du Grec de *Denys d' Halicarn.* avec des reflexions ſur la langue françoiſe comparée avec la langue grecque et la tragédie de Polieucte de P. Corneille avec les remarques, par M. l' Abbé *Batteux*. Paris. 1788. 8. conf. Allgem. Litter. Zeitung. m. Dec. 1789. pag. 588. ſqq. et Gothan. eph. litter. ausländiſche Litterat. nr. 17. a. 1790. germanice vertit. Diodor. *Stroth.* Francof. ad Moen. 1782. 8. ſqq. — franciсe Terraſon. Amſtel 1743. 8. IV. tom. — Abhandlung des Dionyſ. von dem Character des Thucydides. Aus dem Griechiſchen überſetzt

Pp von

von *I. G. Meuſel* in Gattereri Biblioth. hiſtor. Vol. VI. — De cod. msto. qui continet *Io. Canabutzae* cognomento *Magiſtri* commentarium epiſtolarem in peculiarem locum libri I. antiqq. rom. Dionyſii Halic. ad Principem verbis Aeni et Samothraciae, v. Catalog. codd. MSS. graecor. bibliothecae reg. Taurinenſis Athenaei. — Taurini, 1749. fol. cod. 234. pag. 316. ſqq.

§. 73.

DIODORVS SICVLVS.

1. Sub Caeſare et Auguſto floruit, et circiter A. O. C. 3997. Olymp. CXCIII. 1. ante C. N. 6. V. C. 746. adhuc in viuis fuit.

2. Ex Agyrio ſiue Argyrio, Siciliae oppido ortus: Hiſtoricus, qui, vt de ſingulis accurate ſcriberet, magnam Aſiae et Europae partem perluſtrauit, et Olymp. CXC. Aegyptum contendit. Ex hiſtoricis vero ſuperiorum ſaeculorum, quaecumque vtilia ſibi et neceſſaria ſcitu viderentur, ſedulo excerpſit: nec latinos neglexit ſcriptores, ad quorum intelligentiam linguam latinam didicit.

3. Scripſit Bibliothecam hiſtoricam, ſiue res ab vltimis inde aetatibus vsque ad Olymp. CLXXX. 1. per cognita orbis loca geſtas libris XXXX, quorum vero dimidia fere pars vi temporis periit. Triginta annos in hoc opere componendo inſumſiſſe ſe, ipſe profitetur in Prooemio.

4. Primum libros VI. *Poggius*, Florentinus latine vertit, quae verſio lat. cum Taciti lib. de ſitu et moribus populorum Germaniae prodiit Boloniae 1472. fol. — tum Venetiis per Andr. Catanen-

tanenſem. 1476. fol. et ibid. per Thom. Alexandrin. 1481. fol. I. — Libros XVI—XX. primus *graece* vulgauit *Vincentius Obſopoeus*, Baſileae apud Io. Oporin. ſumtu Rob. Winter. 1539. 4. — Addidit deinde ſuperioribus libris *H. Stephanus* libros quinque primos et vndecimum cum quatuor proximis, ita vt eius editio conſtaret libris XV. graece 1559. fol. cum notis breuibus; Diatriba de Diodori ſcriptis, Apologia aduerſus Viuem, et aliquot fragmentis. — Fragmenta poſthaec inſigniter auxit *Laurentius Rhodomannus* in ſua editione, cuius integram epigraphen deſcribam, vt argumenta librorum inſuper cognoſcantur.

Diodori Siculi bibliothecae hiſtoricae libri XV. de XL. quorum V. priores Aegypti, Aſiae, Africae, Graeciae, inſularum et Europae, antiquitates continent: Reliqui X. res a Perſis, Graecis, Macedonibus, et ceteris orbis terrarum populis, ab expeditione inde Xerxis in Graeciam vsque ad ſucceſſorum Alexandri M. in Phrygia praelium et Antigoni caedem, geſtas exponunt. His acceſſerunt Eclogae ſeu fragmenta, ex libris quibusdam auctoris, qui deſiderantur. Omnia cum interpretatione latina, ſummis rerum capitibus in margine ac temporum annotatione illuſtrata. Cui adiecta Chronologia duplex; Archontum Atticorum et Magiſtratuum rom. ad Mundi, Olympiadum et Vrbis C. annos, ſuccincta rerum quolibet anno geſtarum indicatione, ſupputatorum. Index praeter ea tergeminus, et Phraſeologia ex V. libris Mythologicis, ac tandem (Stephani ac Rhodomanni) in contextum graecum. Studio et labore *Nicolai Rhodomanni*, Hannouiae typis Wechel. 1604. fol.

Noua fragmenta repererunt, et publicarunt, notisque illuſtrarunt *Fuluius Vrſinus* et *Henricus Valeſius:* prior in Excerptis ex Diodoro Siculo de Legationibus, graece, cum Excerptis ex Polybio de legationibus. Antwerp. 1582. 4. poſterior in Excerptis Peireſcianis, Paris. 1634. 4. pag. 220. ſpq. vbi gr. et lat. vulgauit Fragmenta ex Diodori Siculi libr. hiſtor. VI. XXI. II. III. IV. V. VI. XXXIV XXXVI. VII.

Horum omnium diligentiam meritaque vicit *Petrus Weſſelingius* in praeſtantiſſima ſua editione, quae omnium ſuperiorum inuenta complectitur et egregie auxit: — *bibliothecae hiſtoricae libri*, qui ſuperſunt, interprete Laur. Rhodomanno; ad fidem MSS. recenſuit *P. Weſſelingius*, atque Henr. Stephani. Laur Rhodomanni, Fuluii Vrſini, Henr. Valeſii, Iac. Palmerii et ſuas adnotationes, cum indicibus locupletiſſimis, adiecit, Tom. I. II. Amſtel. 1745. fol. Addidit Stephani diatriben et Rhodomanni praefationem aliaque lectu digna. Vndecunque, quae ad emendandum, augendum ornandumque Diodorum facerent, omnibus ingenii et eruditionis praeſidiis inſtructus Weſſelingius collegit, et textum meliorem reddidit. In praefatione de ſuperioribus editionibus, verſionibus, MSStis, ſuaque opera diligenter agit. Obſeruationes redundant ingenio, eruditione vbertate et prudenti tamen parſimonia.

5. Hiſtoriam tam mythicam quam ciuilem ſolerter et perſpicue et more Annaliſtarum perſequitur: temporis rationem vbique et diligenter notat: quamquam in romanis nominibus et definiendis temporibus aliquoties alucinatur, tamen multis praeſtat, et chronologiae ſerieique rerum a Grae-

Graecis aliisque gentibus geſtarum lucem accendit. Quod in vltimis nationum temporibus multas narrat fabulas, id obſcuritati et opinionibus tunc temporis vulgaribus eſt tribuendum et condonandum. „Quantum vero ſolis lumen, ait Stephanus in Diatriba, inter ſtellas, tantum inter omnes, quotquot ad noſtra tempora peruenerunt, hiſtoricos, (ſi vtilitatis potius quam voluptatis aurium habenda ſit ratio,) noſter hic Diodorus eminere dici poteſt: ac quanto vniuerſus orbis ciuitate aut gente vna eſt capacior atque amplior, tanto maior eſt ſcriptorum Diodori, ſi eorum argumentum ſpectemus, quam vllius eorum, qui extant hiſtoricorum amplitudo.“ Nec tamen iudicio, nec ſcribendi ratione et genere aequat Herodotum, Xenophontem ac Thucydidem, aut Polybium, cuius tamen dictionem et vim ſcribendo adſequi ſtuduit. Num vero Diodorus hiſtoriam *catholicam* ſiue, quam vocant, *vniuerſalem* ſcripſerit, nec ne? noſtra aetate diſputatum eſt.“ vide *Erneſti* praefationem ad primum volum. Hiſtoriae vniverſalis a Guthrio anglice ſcriptae, et a variis in linguam theotiſcam translatae, atque *Ier. Nicol. Eyringii* commentatt. II. α) Gedanken von der Stelle, welche Diodor unter den Schriftſtellern, und beſonders unter den Geſchichtſchreibern verdient. β) Von dem Plane des Diodors, in Gattereri Bibliotheca hiſtorica, Vol. IV. pag. 1. ſqq. et Zuſatz zu dem Plan etc. Vol. V. pag. 29. ſqq. vbi de virtutibus et vitiis noſtri hiſtorici perite iudicatur.

Diodori Siculi epiſtolae nugaces ſunt et ſpuriae, v. *Dorville* Sicula pag. 204. Theſaurum epiſt. Lacrozianum tom. I. pag. 297. — De verſione bi-

bliothecae hiſtor. libr. XV. latina *Sebaſt. Caſtalionis*, partim correctoris, partim interpretis, Baſileae per Henr. Petri 1519. v. Theſaurum bibliothecalem, vol. II. Norib. 1738. 4. n. 257. pag. 345. ſqq.

6. Confer *Fabricii* B. Gr. Vol. II. Libr. III. cap. 31. *Comte de Caylus* de noſtro Diodoro in Hiſtoire de l'Acad. des B. L. tom. 27. pag. 55. — *Mongitor*. biblioth. ſicul. tom. I. pag. 156. ſqq. *Boivin* ſen. de fragmento quodam Diodori Siculi in Mem. de l'Acad. — des Inſcr. vol. II. pag. 80. ſqq. — In primis commendandae ſunt recitationes cel. *Heynii* a. 1782 — 1785. praelectae, in Commentatt. ſociet. reg. doctrin. vol. V. Gotting. 1783. ſqq. de oeconomia, fide hiſtorica Diodori Sic. et fontibus, ex quibus ille hauſit. — *Larcher* in vol. VI. verſionis ſuae gallicae Herodoti de chronologia Herodotea pag. 176. ſqq.

§. 74.

NICOLAVS.

1. A. O. C. 3998. Olymp. CXCIII. 2. ante C. N. 5. V. C. 747. ab Herode M. Iudaeorum rege orator miſſus eſt ad Octauianum Auguſtum Caeſarem.

2. Damaſcenus, philoſophus peripateticus, poeta, orator et hiſtoricus.

3. Scripſit hiſtoriam catholicam et Aſſyriacam; de vita Auguſti; et de ſua ipſius vita.

4. Fragmenta collegit *Henr. Valeſius* in Excerptis Peirescianis, Paris. 1634. pag. 414 - 527. — Ex

— Ex *Nicolai Damaſceni* vniuerſali hiſtoria ſeu de moribus gentium libris excerpta Io. Stobaei collectanea, quae *Nicol. Cragius* latina fecit et ſeorſim edidit, apud Petrum Santandreanúm 1593. 4. — graece et latine interprete *Cragio*, in *Iac. Gronouii* theſ. Antiqq. graec. Tom. VI. p. 3843.

5. v. *Fabricii* B. Gr. Libr. III. cap. 11. pag. 306. Vol. II. et Vol. IX. Libr. V. cap. 38. *Bruckeri* hiſtor. crit. philoſ. Tom. II. pag. 469. ſqq. *Saxii* Onomaſt. liter. pag. 200. ſq. Tom. I.

Finis Tomi primi.

005554788